

**20.000
JAAR
IN
SING SING**

LEWIS E. LAWES

20.000 JAAR IN SING SING

Directeur Lewis E. Lawes.

20.000 JAAR IN SING SING

DOOR

LEWIS E. LAWES

Directeur van de Sing Sing gevangenis

UIT HET AMERIKAANSCH VERTAALD DOOR
DR. JOHA. W. DE STOPPELAAR

GEÏLLUSTREERD

SCHELTS & GILTAY — AMSTERDAM

INHOUD.

	Bldz.
Proloog — een radio-uitzending . . .	7
I. Leerjaren	18
II. Een gevangenis zonder muren . . .	38
III. Mijn intrede in de „Big House" . . .	70
IV. Proefnemingen met nieuwe methoden	112
V. Hoe een gevangene zijn dag door- brengt	157
VI. Charles Chaplin, de rozenkweker .	222
VII. Twintig duizend jaren in Sing Sing .	234
VIII. Menschelijke actie en reactie . . .	264
IX. Wie is bang voor den Stoel? . . .	288
X. Is er een weg?	333
XI. Heden ik, morgen gij.	368
XII. Hoe gevangenissen zijn — en moeten zijn	376

Proloog: Een radio-uitzending.

Ik heb krachtens instructie honderdvijftig mannen en één vrouw wettig gedood.

Het is volgens de wet mijn plicht om in persoon in het doodsvertrek aanwezig te zijn. Maar in werkelijkheid heb ik nooit een executie gezien.

Mijn ondervinding heeft mij van de nutteloosheid van de doodstraf overtuigd. De geschiedenis zou dit standpunt bekrachtigen.

Van Boswell ¹⁾ wordt verteld, dat hij, als hij last had van digestiestoornissen, afleiding zocht in een wandelingetje langs de openbare wegen in de buurt van een galg, in de hoop soulaas te vinden door een executie. Een tamelijk griezelige manier om eetlust op te wekken! Stelt u voor een maaltijd van Rotariërs of een plechtigheid der Kivani's ²⁾, waaraan een pikante terechtstelling bij wijze van psychologisch aperitif voorafging! Bij de ongevoeligheid van onze voorvaderen behoorde de openbare tenuitvoerlegging van strafvonnissen. Niet alleen stonden er galgen op de openbare pleinen, maar ook minder ernstige tuchtigingsmiddelen, als stokken, geesels en schandpalen, duikstoelen, behoorden tot de sprekende voorbeelden van burgerlijke „efficiency". En de zonderlinge, maar doelmatige (!) disciplinaire straffen als geeselen, brandmerken, verminken en dergelijke werden in het openbaar voltrokken, hetzij als bijkomende vernedering der veroordeelden, hetzij als „voorbeeld" voor hen, „die veroordeeld hadden kunnen zijn," of „het nog kunnen worden." Of een dergelijke vertooning de verlangens van het publiek naar opwinding prikkelt, zal wel steeds een onderwerp voor een levendige discussie blijven tusschen de hedendaagsche psychologen en psychiaters.

1) James Boswell (1740—1795), de schrijver van „The Life of Dr. Johnson."

2) Een soortgelijke vereeniging als die der Rotariërs.

Naarmate de beschaving grooter werd en met den vooruitgang der menschheid zachtere invloeden zich deden gelden, begonnen de menschen een afkeer te krijgen van de gewoonte om in het openbaar te dooden of te verminken. Zij gaven er de voorkeur aan schuldigen te isoleeren. Kerkers en gevangenissen kwamen in zwang. Zooals de huisvrouw het huis „schoonmaakt" door het vuil onder de bedden of in verborgen hoekjes te vegen, zoo ontdoet de moderne maatschappij zich met welgevallen van haar misbaksels door hen voor het publiek verborgen te houden, zonder er op te letten, of soms in die duistere hoeken moreel vuil verscholen ligt.

Een terechtstelling, hetzij door middel van de galg of de guillotine, was waarschijnlijk door haar intense manier, waarop zij tot het gevoel sprak, de grootste attractie van alle strafmaatregelen. Dikwijls moest door militairen de orde onder de halsreikende bevolking gehandhaafd worden. Nog vaker werd van de executie geprofitteerd om familieuitstapjes te arrangeeren met lunches en sterken drank voor de volwassenen, en zoetigheden voor de jongeren. Ongetwijfeld hield menige beschaafde en geziene burger zich heimelijk onder de toeschouwers schuil om zijn oogen aan dit schouwspel te vergasten, en om evenals Boswell thuis te komen, genezen van zijn hoofdpijn, en met een herstelden en verhoogden eetlust. In vele gevallen dienden deze openbare vertooningen om het slachtoffer te verheerlijken, dat in eigen oogen een held werd en tevreden stierf onder den bijval of het gehoon van vrienden en vijanden.

Wij moeten niet vergeten, dat verondersteld werd, dat deze vertooningen een afdoenden invloed hadden op het lagere volk. Evenals de wonderdoende fakir aan zijn lichtgeloovig publiek de beslist genezende kracht van zijn pillen laat zien door de getuigenis van een „genezen" patient, op wien hij met trots wijst, aldus beoogde de overheid met deze vertooningen van ijselijke straffen de toeschouwers van slechte neigingen te genezen. Het is echter interessant te constateeren, dat hoe

talrijker en gruwelijker deze openbare vertooningen werden, des te grooter het aantal misdaden werd.

Van bijzonder belang is het groote aantal voorbeelden van veroordeelden, die als eerste slachtoffers van de strafwerktuigen vielen, welke zij zelf hadden uitgedacht en geconstrueerd.

Het is moeilijk den juisten tijd te bepalen waarop er onder de bevolking een reactie kwam tegen straf tenuitvoerleggingen in het openbaar. Het schijnt echter dat, naarmate het persoonlijke comfort en het leven in weelde toenamen, en het verstand het van de brute kracht won, deze openbare vertooningen hoe langer hoe minder populair werden, en geleidelijk geheel uit de gunst kwamen. Straffen werden binnen de gevangensmuren tenuitvoer gelegd. En iedere gevangenisdirecteur voelde zich als de zanger uit vroegere tijden, wanneer hij verklaarde: „Het is mij verboden om de geheimen van mijn gevangenis te vertellen." En aldus gebeurde het, dat ter dood veroordeelingen, evenals alle andere zware vonnissen, op de binnenplaats der gevangenis of in speciaal daarvoor gebouwde gebouwen of cellen werden voltrokken. Niet langer dus meer die publieke vertooning. Slechts een beperkt aantal getuigen mocht de slotplechtigheid bijwonen. Maar de menschelijke natuur is niet te vertrouwen. Nauwelijks waren deze terechtstellingen aan het oog van het publiek onttrokken, of de menschelijke nieuwsgierigheid trachtte de bijzonderheden van elke ter dood bringing te weten te komen; de reacties van het slachtoffer waren en zijn nog het onderwerp van lange, kleurige en sensationeele verslagen, welke gelezen worden met een gretigheid gelijk aan die van de „sight-seers" in vroegere tijden. Door onze gevoeligheid kunnen wij er niet meer tegen om de voltrekking van een doodvonnis bij te wonen, maar de meesten van ons pluizen de détails uit van hetgeen in het doodsvertrek voorvalt. Er bestaat een invloedrijke groep, welke op het publiceeren van die bijzonderheden aandringt, bij wijze van doeltreffende afschrikking.

„Laten de menschen weten, waarvoor zij zullen komen te staan," zeggen zij, „en zij zullen voorzichtiger zijn."

De aanhangers van deze richting zouden geen oogenblik de openbare terechtstelling terug willen hebben, maar het uitzenden over de radio van de verschrikkelijke vergeldings-consequenties van wetsovertredingen zou wel binnen het kader van hun theorieën betreffende preventie en afschrikking vallen.

Hen aan hun woord houdende, heb ik mij de mogelijkheid voor oogen gesteld, om van hetgeen in het doodsvertrek bij een wettelijke executie voorvalt, niet slechts verslag uit te brengen, maar om ten volle gebruik te maken van de moderne techniek door een terechtstelling werkelijk uit te zenden. Waarom niet? Ons zou de verschrikking van het in persoon getuige zijn van den doodstrijd van het slachtoffer bespaard worden. Maar al de „waarschuwingen", welke naar men meende aan de ouderwetsche terechtstellingen verbonden waren, zouden behouden blijven.

De religie, welke een breeder veld voor haar invloed zoekt, maakt dikwijls gebruik van de radio; het onderwijs, in al zijn verschillende uitingen, doet een beroep op de radio, ten einde een wijdere belangstelling voor onderwijsquaesties te wekken; de sport zendt haar evenementen uit voor een geestdriftig, maar huislievend gehoor. De wereld wordt radiophiel en geeft er de voorkeur aan om al haar geestelijk en verstandelijk voedsel op een aantrekkelijke manier samengevat te krijgen door middel van het medium van een omroepmaatschappij. De radio verdringt de dagbladen als nieuwsbrenger, en zelfs de politie is in ruime mate afhankelijk van den aether ten einde het publiek op de hoogte te brengen van het laatste en belangrijkste crimineele nieuws. Boksers beperken hun vuistdemonstraties niet tot hun onmiddellijk publiek. Elke beweging en schijnbeweging van hen worden direct medegedeeld aan miljoenen nieuwsgierige menschen, die zich behagelijk genesteld hebben in hun rustige woningen. De

radio is ongetwijfeld een belangrijke factor geworden in de sociale ontwikkeling.

De reactie van de verschillende typen van luisteraars zou bijzonder interessant zijn, en het is hier mijn bedoeling om in mijn verbeelding karakteristieke groepen te bespieden, teneinde mij van het sterke effect van een dergelijke uitzending op geest en karakter te vergewissen.

Zij, die nog gelooven in de doeltreffende uitwerking van de doodstraf, zullen den nadruk leggen op de wenschelijkheid om niet alleen het nieuws van de voltrokken executie op de meest levendige manier bij de menschen thuis te brengen, maar ook de wijze waarop het doodvonnis werd tenuitvoer gelegd. Onze gevoeligheid moge terugschrikken om getuige te zijn van de handeling, die den dood ten gevolge heeft, hetzij ophangen of electrocutie, maar het luisteren naar een dergelijke ceremonie (!) zal minder ontstellend zijn en waarschijnlijk even doeltreffend — tenminste als de doodstraf werkelijk die afschrikkende kracht heeft, welke haar enthousiaste voorstanders haar toekennen.

De terechtstelling begint gewoonlijk om zeven uur 's avonds, op een tijd dus waarop jonge kinderen slapen, zoodat het griezelige programma alleen door volwassenen zal worden gehoord. Er zullen merkwaardige groepen van menschen luisteren. Een uitzending uit het doodsvertrek zal de aandacht trekken van een talrijk en uiteenlopend gehoor. Menige moderne „Boswell” zal daarin de zelden te beleven sensatie vinden waarnaar hij tevergeefs als een geneesmiddel heeft gezocht. Sommigen zullen luisteren teneinde materiaal voor preeken en kanselredevoeringen te verzamelen; anderen zullen zich verlicht gevoelen doordat zij in deze terechtstelling de majesteit en de doeltreffende werking van de wet erkennen; weer anderen zullen blij zijn een half uur aangenaam te worden bezig gehouden, waardoor een vervelende avond wordt bekort.

Het programma is niet onnoodig lang. Station X. Y. Z. zuivert de atmosfeer even voor het vast-

gestelde uur. De geluidsgolven banen haar osmotischen weg door de lucht, en men hoort de stem van den omroeper:

„Dit is Station X. Y. Z., A. B. C spreekt vanuit het doodsvertrek in de Sing Sing gevangenis. U zult over enkele minuten met mij in bijzonderheden de executie volgen van een man, die wegens moord in den eersten graad veroordeeld is. Hij benam iemand het leven en staat op het punt om daarvoor de straf te ondergaan, welke bij de wet bepaald is. In afwachting van hetgeen gebeuren gaat, zal ik u de omgeving beschrijven, opdat u zich een denkbeeld kunt vormen van de locale omlijsting. Hoewel wij ons binnen de muren van de Sing Sing gevangenis bevinden, is het doodshuis eigenlijk een gevangenis in een gevangenis. Het heeft zijn eigen keuken, ziekenhuis, ontspanningsterrein, bezoeksvertrek enz. Er zijn twee vleugels met elk twaalf cellen voor mannen, met afzonderlijke afdeelingen, ieder met drie cellen, voor vrouwen (nogal complimenteaus voor de vrouwen!), zes cellen in de ziekenafdeeling en zes cellen in het voorvertrek van de executielocaliteit, waarheen de veroordeelden op den morgen voor den dag der terechtstelling worden gebracht. Deze afdeeling, welke door de veroordeelden de „dance hall" wordt genoemd, is door een gang verbonden met de „in-back", (de bijnaam voor het executievertrek) en de daaraan grenzende „ice-box" of morgue. Het gebouw is goed, maar niet overdadig verlicht.

„Van mijn plaats uit kan ik eenige heeren zien binnenkomen. Op twee à drie uitzonderingen na zijn het ernstig uitziende mannen in burgerkleeding. Zij worden in het executievertrek binnengelaten en nemen plaats op een soort kerkbank tegenover een grooten, stevigen stoel, waaraan eenige leêren riemen zijn vastgemaakt. Zij zien er gespannen uit, zooals op een begrafenis, in afwachting van den lijkdienst. Nu zitten zij allen, en ik doe een beroep op uw welwillendheid, nu ik het vertrek moet verlaten om bij den tocht van den veroordeelde aanwezig te zijn, — zijn dooden-

marsch —, van de cel in het voorvertrek naar den stoel. Ik zal met hem meewandelen en u mijn indrukken tijdens dien gang meedeelen.

* * *

„En nu, dames en heeren luisteraars, ben ik in het voorvertrek; vlak tegenover de cel van den man, die het middelpunt van deze gebeurtenis is.

„In zijn cel zie ik een anderen man, die blijkbaar met den veroordeelde bidt. Zij spreken zachtjes, en hetgeen zij zeggen is niet goed te verstaan. Verscheidene groote, stevige bewakers in uniform begeben zich rustig naar de cel en met een rammelenden sleutel wordt de cel, welke met ijzeren bouten is afgesloten, geopend. Er wordt geen woord gesproken. Op een teeken van het hoofd der bewakers staat de gevangene op. Een der bewakers, die een mes in zijn hand heeft, bukt zich. En met een handige beweging maakt hij een split in de rechter broekspijp. Onder stilzwijgen begint de tocht. De veroordeelde is een jonge kerel, niet ouder dan vijf en twintig; hij ziet er bleek en vermoeid uit. Hij loopt met vasten tred, geflankeerd door de bewakers, terwijl de geestelijke al biddende hem vergezelt. Merkwaardig is, dat door de manier, waarop de gevangene loopt, een zeker ongeduld tot uiting komt.

„De processie gaat verder — een deur gaat open, en wij zijn in het executievertrek. Daar wij onze aandacht geconcentreerd hebben op hetgeen bij den stoel gebeurt, kunnen wij niet op de getuigen letten. De gevangene heeft op den stoel plaats genomen, en twee bewakers bukken zich om de riemen te bevestigen; snel maken zij armen, beenen en romp vast.

„Het zal gauw afgeloopen zijn. De man in den stoel lijkt versuft. Zijn oogen volgen de koortsachtige bewegingen van de mannen die met de riemen bezig zijn. Hij kijkt er naar of het hem persoonlijk niet aangaat. Realiseert hij zich wel, dat elke manoeuvre dezer bewakers hem dichterbij de eeuwigheid brengt? Eindelijk richten zich de bewakers op. Zij hebben de electrode aan het

rechterbeen bevestigd, op de plaats waar het split is. Een van hen gaat den gevangene een kap op zijn hoofd zetten. De man in den stoel kijkt nu op. Het bevestigen van de kap is de laatste voorbereidende maatregel. Deze zal alles wat hij nog van leven en menschen ziet voor goed aan zijn gezicht onttrekken.

„De veroordeelde slaat zijn oogen op naar den bewaker, die de kap vasthoudt. Zij houden een zwijgend verzoek in. De kap blijft boven zijn hoofd. De gevangene kijkt het vertrek rond. Wacht even, als het u blijft. Hij spreekt. De getuigen zitten rechtop en staren naar den veroordeelden man.

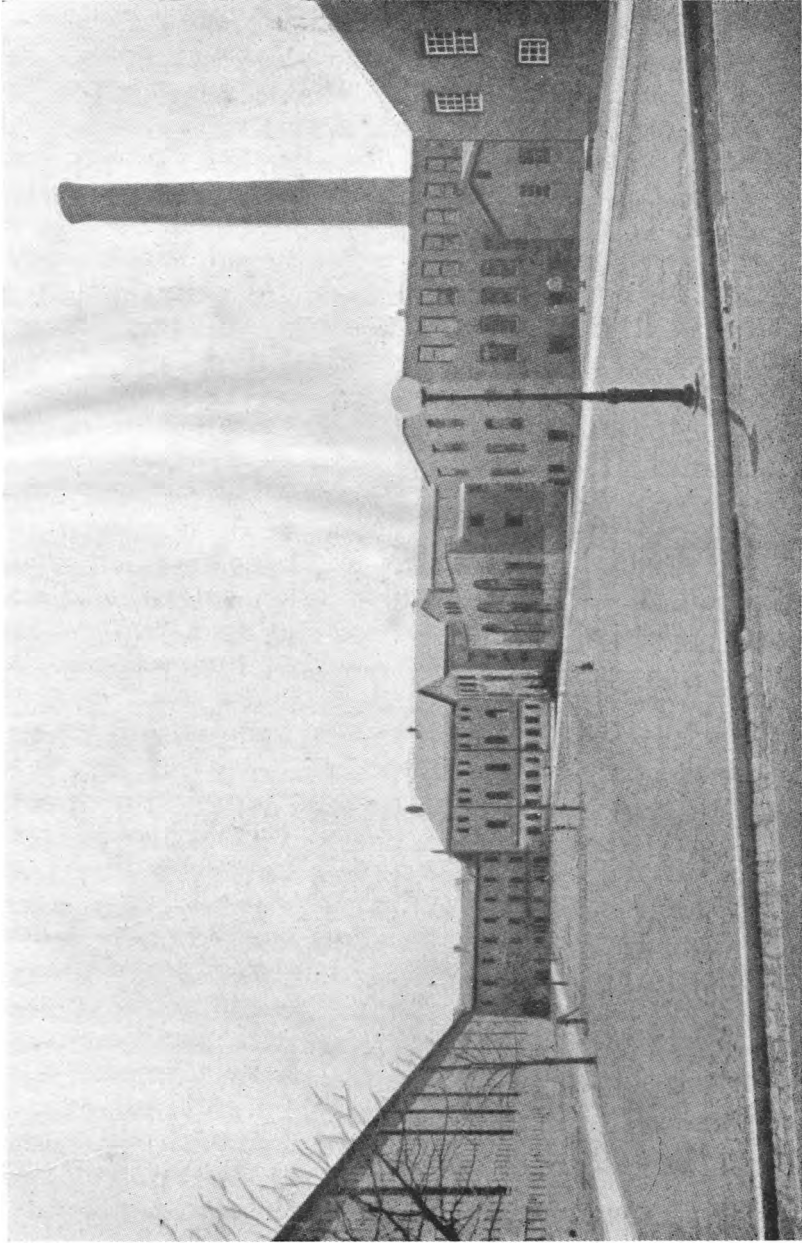
„Mag ik wat zeggen,” vraagt de gevangene. Iedereen kijkt vragend den directeur aan. Deze knikt. De bewakers staan stil op hun plaats, in afwachting.

„Doet toch allen uw best om de doodstraf afgeschaft te krijgen. Ik ben niet bang voor den dood. Geen der jongens, die mij zullen volgen, vreezen den dood. Ik werd veroordeeld op aanwijzingen. Dank aan alle ambtenaren voor hun welwillendheid.

Vaartwel Misschien ontmoeten wij elkaar weer Wie zal het zeggen?”

„De gevangene glimlachte terwijl hij sprak. Wederom stilte. De kap wordt op zijn hoofd gezet. Zijn gezicht is nu bedekt. De bewakers staan ter zijde.

„Een slanke grijze man gaat met nerveuze, korte stappen naar den stoel. Hij bukt zich om te onderzoeken, of de electrode goed aan het rechterbeen bevestigd is; hij legt de laatste hand aan de kap, en gaat snel naar het schakelbord, dat drie meter van den achterkant van den stoel verwijderd is. Nu volgt er een knetterend gegons, misschien kunt u het door de radio hooren. Het lichaam van dat, wat eenige oogenblikken geleden een levend wezen was, springt naar voren, alsof het zijn boeien wil breken. Een dun grijs rookwolkje kronkelt van onder uit de kap langzaam naar boven — het ruikt een beetje naar gebrand vleesch.

De binnenplaats der gevangenis — even dor voor het oog, als hopeloos voor het hart.

„De handen worden eerst rood, dan wit, en de spieren van den hals staan gespannen als stalen banden. Terwijl ik praat, wordt het gegons sterker. Het lichaam trekt uit alle macht aan de riemen. De handen grijpen de leuning van den stoel in steeds klemmender greep. Het schorre gonzen houdt aan. Nu neemt het af, en het lichaam ontspant zich. Een der mannen, blijkbaar een medicus, gaat naar het bewegingloze lichaam toe, onderzoekt het met zijn stethoscoop, schudt zijn hoofd en gaat terug. Opnieuw hoort men het gegons en tegelijkertijd wordt het lichaam weer gespannen, en het lijkt of het tracht zijn boeien te verbreken. Weer een ontspanning, weer een onderzoek. . . . Iemand zegt: „Directeur, ik verklaar dat deze man dood is.”

„Drie bewakers maken nu snel het lichaam los. Zij tillen het op een baar en rijden het door een zijdeur, waarachter een witte emaille operatietafel zichtbaar is. Dit is het vertrek, waar de lijk-schouwing gehouden wordt.

„De getuigen, ik tel er nu twaalf, staan op. Men hoort een zacht, onderdrukt gefluister. Zij begeven zich naar den uitgang, allen verlangend om weg te komen. En nu ben ik alleen met den hoofdbewaker.

„Dames en heeren luisteraars, U hebt geluisterd naar een actueele gebeurtenis. U zijt getuige geweest van de terechtstelling van een mensch, wiens leven verbeurd was aan den Staat, ingevolge de wet, omdat hij in strijd met de wet iemand doodde. Misschien hebt u van deze uitzending niet genoten. Ik hoop echter, dat zij leerszaam is geweest. Goedennacht.”

* * *

Laten wij aannemen, dat deze radio-uitzending uit het doodsvetrek werkelijk heeft plaats gehad. Hoe zouden de luisteraars daarop gereageerd hebben? De menschelijke natuur is in den loop der jaren niet veranderd.

Onder hen zullen zich bevinden: —

De moderne Boswell, de gereïncarneerde intellectueele lijder aan slechte spijsvertering, die een

aperitif noodig heeft. Hij zal zich van de radio afwenden en tot zijn vrouw zeggen: „Mary, is er nog wat koude kip in de ijskast? 'k Heb honger.”

En de predikant: „Bess, ik heb een verrukkelijk onderwerp voor de preek van a.s. Zondag: „Het loon der zonde is de Dood, — in den Electrischen Stoel.”

En het lid van het comité voor de toepassing van de doodstraf: „Dit zal hun den pas afsnijden. Geen genade voor die moordenaars. Nog een paar, en wij hebben het gewonnen.”

En de rechter, die het doodvonnis heeft uitgesproken: „Het was ook te erg.”

En de weduwe van het slachtoffer van den terechtgestelde: „De arme vrouw van dien man. Met haar heb ik te doen.”

En de vermoeide zakenman, terwijl hij in de club kaarten geeft: „Zooiets gaat tegenwoordig snel in zijn werk. Het zijn daar flinke kerels.”

En de jonge, tengere vent, met sluik haar en diepliggende oogen, terwijl hij alleen in zijn weelderig ingerichte kamer zit: „De onnoozele hals! Een eersteklas prutser!”

Zachtjes gaat in een appartement op de derde verdieping de deur van een slaapkamer dicht. Ted stapt kalm in zijn bed. Ted is vijftien. Een voor indrukken vatbare jongen. Hij is een uur geleden naar bed gezonden, maar hij heeft door den kier van de deur geen woord van de uitzending gemist. Nu ligt hij op zijn rug en staart in de duisternis. Hij gaat de geschiedenis nog eens na. Sapperloot, hij was toch een dappere kerel, en of!

Maar wacht even! Het is half twaalf. De radio is nog aan. Station X. IJ. Z. Het laatste nieuws van den dag. De omroeper schijnt opgewonden. „United Press maakt melding van een brutalen overval in Broadway, om ongeveer 11 uur 's avonds. De safe in het Climax Theatre werd geforceerd, en de geheele recette van dien avond — verscheidene duizenden dollars — werd buitgemaakt. De dieven werden door de politie op het laatste oogenblik verrast.

„Er werden schoten gewisseld. Maar de bandieten ontkwamen in een snelle auto. Een politieagent werd gewond, zijn toestand moet zeer ernstig zijn. De recherche heeft verschillende belangrijke aanknoopingspunten.”

HOOFDSTUK I.

Leerjaren.

„Loop zachtjes en draag een flinken knuppel bij je." Dit was mijn eerste les bij mijn intrede in Clinton Prison op 1 Maart 1905. Toen ik mij dien avond voor mijn dienst aanmeldde, kreeg ik een paar sloffen en een knuppel. Sloffen, opdat de bewaker zijn ronde geruischloos zou kunnen doen, ten einde de slapende gestalten in de cellen niet te storen, en een knuppel om bij onvoorziene omstandigheden te gebruiken, als een van die gestalten overdreven actief zou worden. Ik had het op dezen eersten rondgang tamelijk hard te verduren.

Te luisteren naar het steeds harder wordende gesnurk, dat de doodelijke stilte van het oude cellenblok verbrak, was nauwelijks in overeenstemming met mijn opvatting van de plichten van een gevangenenbewaker. In mijn jeugd had ik in Elmira, New York, wel iets van het gevangenis-
leven gezien. Het huis, waarin ik geboren ben, lag nog geen kilometer verwijderd van de „Reformatory", het opvoedingsgesticht van den staat New York. Wij woonden daar tot mijn zeventiende jaar. Wij jongens van de buurt groeiden op in de meening, dat de gevangenen daar boven op den heuvel, achter die muren, de slechte jongens uit den staat waren. Men had ons ervoor gewaarschuwd niet al te dicht bij het terrein van het gesticht te komen. Er mocht eens iets gebeuren. Echter kon niets ons verhinderen om op Zaterdagmiddag daarheen te gaan, als het schieten van het kanon de gebruikelijke wekelijksche militaire exercitie aankondigde. De marschmuziek van het gestichtscorps was indrukwekkend en inspireerend. Wij luisterden steeds met alle aandacht naar de commando's der beambten en het stevige marcheeren der „soldaten-jongens", en wij bleven

daar, totdat met zonsondergang bij het blazen van het signaal, de vlag werd neergehaald en de dag ten einde was. Het was ons wekelijksch festijn.

Dikwijls sloeg ik, op een veiligen afstand, eenigen van die gestichtskinderen gade, die op het voorterrein of op de boerderijen van het gesticht aan het werk waren. Zij zagen er niet zoo erg gevaarlijk uit. Evenmin leken zij ongelukkig. Zij hadden plezier onder elkaar en maakten een vrij netten en properen indruk. Ook bewonderde ik de keurige uniformen der beampten.

Het is mogelijk, dat mijn jeugdige fantasie bij mij het vurige verlangen deed ontstaan om ook aan zoo'n dergelijke vertooning te mogen meedoen. Het is uitermate waarschijnlijk, dat de sterke wensch om een uniform te dragen mij aanzette om onder de eersten te zijn, die zich aanboden om bij het uitbreken van den Spaansch-Amerikaanschen oorlog dienst te nemen in het beroepsleger der Vereenigde Staten. Ik was vijftien jaar. Maar zij wilden mij niet hebben. Te jong, zeiden zij. Het duurde nog twee jaar voordat ik bij het leger ingelijfd werd. In dien tusschentijd kreeg ik belangstelling voor krantenmensen. Want terwijl ik aan de Elmira Free Academy studeerde, werkte ik Zaterdags en Zondags voor de Elmira Telegram. Tenslotte nam ik twee maanden na mijn achttienden verjaardag dienst in het beroepsleger.

Dienen was in 1901 een saaie geschiedenis. In al die drie jaren, waarin ik diende, gebeurde er niets opwindends. Er waren geen oorlogen, behalve de paar schermutselingen op de Philippijnen, geen stakingen noch oproepen voor buitengewone opdrachten. Ik verkreeg geen medailles, maar het was een uitstekende leerschool. Men leert nauwgezetheid, en in het leven buiten, waaruit het soldatenleven grootendeels bestaat, wordt men lichamelijk gehard. Als men fantasie heeft, kan het baantje van soldaat zeer veel voldoening geven. Dat was bij mij het geval. Ik had veel vrijen tijd, welken ik voor lichamelijke ontspanning en geestelijke ontwikkeling gebruikte. Van het eerste was het gevolg, dat ik in een mili-

tairen voetbalwedstrijd in Madison Square Garden meespeelde en een ongeluk kreeg: een gebroken sleutelbeen en een ontwrichten schouder. Ik begon over een werkring te peinzen. En het was waarschijnlijk in een van die geïnspireerde oogenblikken dat ik besloot examen te doen voor gevangenbewaker. Drie maanden vóórdát ik den dienst verliet, had ik mijn diploma in mijn zak.

Lang nadat ik het leger had verlaten, — ik was reeds werkzaam in een assurantiemaatschappij in mijn geboortestad Elmira — bracht de post mij het bericht van mijn aanstelling als gevangenbewaker. Maar inplaats van het opvoedingsgesticht, dat mijn verbeelding als knaap had gegrepen, moest ik mij aanmelden bij Clinton Prison in Dannemora, die toen bekend stond als het Siberië van Amerika. Mijn jeugdige ambitie bracht mij dus ver van de plaats van mijn eerste enthousiasme.

Mijn vrienden lachten om mijn benoeming. „Waarom wacht je niet nog een beetje?” gescheerde er een. „Mogelijk krijg je een baantje als hondenvanger, of een aanstelling in een circus als dierentemmer.” Ik had gehoopt bij de verzekeringsmaatschappij succes te hebben; mijn jeugdige ambitie ging zelfs zoover, dat ik mij reeds als lid van de directie zag. Zoo ambitieus was ik. Maar de oproep lag voor mij, en ik besloot naar Dannemora te reizen om poolshoogte te nemen.

Ik herinner mij nog heel goed den dag van mijn aankomst te Dannemora. Ik stond op het sombere perron van het dorpsstation na een vervelende reis. Ik was de eenige reiziger. De troosteloze atmosfeer, de onherbergzame streek met aan weerszijden dichte bosschen en hooge bergen was niet bemoedigend voor mijn aanstaand beroep. Ik voelde mij terneergeslagen. Het was een heele sprong van de bedrijvige stad Elmira, welke ik een en twintig jaar kende, en de boeiende atmosfeer van het opvoedingsgesticht, dat de stad domineerde, met zijn wekelijksche parade en zijn schitterend muziekcors, naar dit triestige stadje, boven in de bergen. Het feit, dat het slechts vijf

en dertig kilometer van de Canadeesche grens lag, beteekende in die dagen niets. Volstead was juist lid van het Congres geworden en had nog geen nationale bekendheid gekregen. Ik informeerde bij den stationschef naar den loop der treinen, omdat ik van plan was den volgenden trein terug naar Plattsburg te nemen, en dan naar huis. Misschien had ik mijn werk in de verzekeringsbranche weer opgenomen of gewacht op het baantje van hondenvanger. De stationschef merkte blijkbaar, dat ik niet op mijn gemak was. „Er is niets aan te doen, mijn jongen, er is geen trein vóór morgenochtend. Waarom ga je niet eens kijken?" Wat kon ik anders doen?

De gevangenis maakte geen beteren indruk op mij dan de stad. Het was de eerste keer, dat ik binnen gevangenis muren was. Alles was even neerdrukkend. In Clinton Prison gold het „zwijgsysteem", evenals in alle andere gevangenis sen van den staat. Degene, die mij rondleidde, legde mij de voorschriften uit: Niet spreken in de werkplaatsen, of bij de maaltijden, of gedurende het gaan naar de maaltijden of werkplaatsen; beperkte tabaksrantsoenen, bijna geen ontspanning en nog duizend en een andere regels. De gestreepte uniform was toen in zwang, behalve voor hen, die voor den eersten keer veroordeeld waren, de z.g. „first offenders"; twee strepen voor de „second offenders", drie voor de „third " en andere „offenders". Deze laatsten werden voor zeer misdadig gehouden; — zij werden zebra's genoemd, naar hun vele strepen. Zij mochten niet werken en waren, met uitzondering van de korte oefeningstijden, steeds opgesloten. Men vertelde mij, — en ik geloofde dat — dat deze mannen slecht waren, en met ijzeren hand moesten worden geregeerd. Indien zij de voorschriften overtraden, was er voor hen zeker geen hoop meer. Zij waren dan reddeloos verloren.

De gevangenen droegen grijze uniformen met er bij passende petten. Zij liepen niet met stevigen, veerkrachtigen pas; zij schuifelden met hun voeten over den grond. Met steelschen blik keken

zij naar mij en mijn begeleider, alsof zij ons niet durfden aanzien. Over de geheele gevangenis lag een drukkende sfeer; deze inrichting lokte mij, die jong en enthousiast was en kersversch uit de vrije en zorgeloze wereld kwam, niet aan. Ik voelde, dat deze mensen uit een andere wereld waren, die van de mijne verschilden. Ik speurde gevaar in elken hoek. Vergelijk dan daarmee het leger. Oorlogen en gevechten, dienst doen bij stakingen, en revoluties in Centraal-Amerika zijn niet te vergelijken bij dit baantje. Het scheelde weinig of ik was dien volgenden morgen niet teruggekomen, maar daar ik jong was en belust op avonturen, besloot ik door te zetten. Ik moest mij dien avond aanmelden.

Nieuwelingen werden altijd bij de nachtploeg ingedeeld, en zoo gebeurde het, dat ik op den avond van 1 Maart 1905 gezeten was aan het einde van de gang, die toegang gaf tot de derde verdieping van een oud cellenblok, terwijl ik in het zwakke licht oplette de wacht hield. Met tusschenpoozen liep ik onhoorbaar op zachte pantoffels langs de gaanderij, terwijl ik in elke pikdonkere cel tuurde, teneinde mij te vergewissen, dat zijn bewoner zich daarin bevond, en terwijl ik bij elke celdeur luisterde naar de geregelde ademhaling van den man daarbinnen en naar het schorre gesnurk van anderen, die zich van tijd tot tijd onrustig op hun krib omdraaiden. Elk half uur deed ik de ronde. „Loop zachtjes en draag een flinken knuppel bij je.” Aldus begon ik mijn gevangenisdienst in den staat New York.

Over het algemeen worden bij de openbare diensten beginnelingen door ouderen geïntimideerd. Ik deed dezelfde ondervinding op. Waarschijnlijk was ik de jongste, en op den dag van mijn aankomst namen eenige ouderen mij apart en fluisterden mij van allerlei in.

„Een beroerde plaats,” zeide de een. „De beroerdste plaats in den geheelen staat. Wij hebben hier de gevaarlijkste misdadigers. Je weet nooit wat zij in het zin hebben. Kijk dus goed uit. Zij

hebben niet het minste respect voor nieuwe bewakers."

"Je moet oogen in je nek hebben," waarschuwde een ander, „het is voor ieder van hen een kleinigheid om je van achteren op je hoofd te slaan, wanneer je niet kijkt."

"Vertrouw er geen een," waarschuwde mij een grijze, deftig uitzierende bewaker. „Zeer waarschijnlijk zullen zij, als zij kunnen, je een steek met een mes geven."

Ik was te opgewonden om hun te vragen, hoe zij het hadden klaargespeeld hun dienstjaren door te komen. Maar ik was in die dagen nogal koppig en niet bijzonder bang voor de dingen. Hoe meer zij op de gevaren van het beroep hamerden, des te vaster was ik besloten stand te houden en de dingen zelf uit te vinden. Ik was dien avond, toen ik aan het werk ging, vol gespannen verwachting. Ik was zenuwachtig, maar op mijn hoede.

Men had mij bij het westelijke cellenblok ingedeeld, waar zij zaten, die voor den derden keer waren veroordeeld. Dezen werden als de gevaarlijkste gevangenen beschouwd. Ik tuurde nieuwsgierig naar de slapende figuren en kon niet gelooven, dat zij absoluut hopelooze gevallen waren. Mijn knuppel hield ik stevig vast en ik greep voortdurend naar mijn pistool, voorbereid op elke verrassing. Ik had gedurende de drie jaar, waarin ik bij het leger was, een goede leerschool in het hanteeren van wapens doorloopen, maar wat ik met een knuppel doen moest wist ik niet precies. Plotseeling bonsde er, terwijl ik langs de cellen liep, iets tegen mijn hoofd. Ik bestierf het bijna van schrik. Ik greep den knuppel met beide handen vast, gereed tot den aanval. Ik dacht een oogenblik, dat ik door een van die boeven was aangevallen, die op de een of andere manier kans had gezien om uit zijn cel te komen. Ik stond klaar, zoowel om mijzelf te verdedigen, als den aanvaller een flinke bestraffing toe te dienen. Tamelijk belachelijk voelde ik mij, toen ik ontdekte dat mijn aanvaller maar een uil was, die door het open venster was binnengevlogen.

Ik moet bekennen, dat mijn denkbeelden over gevangenen, vóórdat ik tot het personeel van Clinton Prison behoorde, overeenstemden met die, welke elke gewone burger er heden ten dage op nahoudt. Ik meende, dat de gevangenen een hope-looze bende waren en dienovereenkomstig moesten worden behandeld. Ik was vast besloten om zoo hard als een bikkell te zijn, van geen toevenendheid te willen weten, noch daarom te vragen.

Het baantje van gevangenbewaarder was in die dagen geen sinecure. Het salaris was 55 dollar per maand, en de werktijd iederen dag van het jaar 12 uur, met uitzondering van twee weken vacantie, welke meer dan goed gemaakt werden door extrawerk ter vervanging van de ploeg, die met verlof was. Een veertien-urige werkdag was geen uitzondering.

In die dagen werden gevangenissen bijna geheel door politieke invloeden geregeerd. Elke bewaarder moest, ongeacht zijn politieke gezindheid, aan de heerschende partij 25 dollars betalen als een jaarlijksche heffing om zijn baantje te behouden. Toen ik en een andere beambte weigerden om te betalen, werden wij voor ontslagen verklaard. Elken dag verwachtten wij ons ontslag te krijgen, maar op de een of andere manier slaagden wij erin ons te handhaven. Ik begon licht over mijn werk te denken. Ik had niets anders te doen dan elk half uur langs de cellen te loopen, op een knop te drukken, teneinde mijn rondgang te registreeren en wakker te blijven.

Dikwijls viel het ons moeilijk om niet in slaap te vallen. Op een avond werd ik door een plotseling lawaai in de gang opgeschrikt. Het leek mij of de hel was losgebroken. Iemand probeert zeker te ontvluchten, dacht ik. Ik sprong van mijn stoel, op alles voorbereid. „In orde, mijn jongen,” riep een stem: Het was de nacht-kapitein, die zijn inspectietoelt maakte. Hij was een vriendelijke ziel, die begrip had voor de zwakheid van het vleesch, en er een vermoeden van had, dat de vroege morgenuren niet gemaakt waren, om te

waken, vooral niet voor de jongeren onder de bewaarders. Hij stelde er geen prijs op om iemand slapende op zijn post te betrappen en had zijn bijzondere manier om ons van zijn komst op de hoogte te stellen. Hij schopte met zijn voeten tegen alle kwispedoors, welke hij op zijn weg tegenkwam, zoodat zij over den grond rolden en genoeg lawaai maakten om ons uit een mogelijke dommeling te doen opschrikken. Hij bereikte zijn doel. De kapitein vond het nooit noodig om rapport uit te brengen wegens slapen tijdens dienstdienst. Een prachtkerel, die kapitein! Bemind bij al zijn menschen. Van een disciplinair standpunt gezien moge zijn methode niet ideaal zijn. Als directeur zou ik dergelijke informaliteiten bij mijn personeel niet kunnen dulden. Maar hij was menschelijk, en dat telt.

Spoedig ontdekte ik, dat het niet altijd moeilijk was om wakker te blijven. In mijn derden wacht-dienst ontstond plotseling op mijn gaanderij een pandemonium. Uit een van die donkere cellen klonk de melodie van de Marseillaise, welke door een mooie stem werd gezongen. En bijna gelijktijdig steeg uit elke cel op de gaanderij een gegil en getier op. „Schei uit, jij. . . .” „hou je bek.” En nog op talloze andere manieren werd om stilte gevraagd. Maar het zingen hield aan en klonk uit boven het geschreeuw van de andere gevangenen. Ik was op dat oogenblik aan het einde van de gaanderij, en mijn plaats was van de cellen gescheiden door een stevige deur met een opening om doorheen te kijken.

Ik was voor een oogenblik verbijsterd, ik greep naar mijn knuppel, voelde naar mijn pistool en was voorbereid op moeilijkheden. Ik kan niet ontkennen, dat mijn hart wel een beetje sneller klopte. Ik gluurde door de opening in de verwachting, — ja ik weet eigenlijk niet wat te zien. . . . maar in elk geval iets vreemds. Er was echter niemand op de gaanderij dan mijn kameraad van de wacht. Een man van meer dan drie honderd pond, die natuurlijk langzaam van beweging was, maar een levendigen zin voor Ierschen humor had en

een rond gezicht, waarin twee kleine kraaloogen vroolijk glinsterden. Hij stond stil en sloeg kalm de herrie gade. Ik raapte mijn moed bijeen en ging zien, wat er te doen was. Mijn dikke vriend wees naar een cel een heel eind ver de gaanderij op. Ik ging naar die cel toe en wist niet wat ik zag. Een gevangene stond bij zijn celdeur zoo goed als naakt, met slechts een roode deken om zijn schouders, die den vorm had van een rokje zooals apen dragen; hij had een sinaasappelschil op zijn hoofd en zijn gezicht was met verschillende kleuren beschilderd. Hij zong zoo hard als hij kon, steeds maar weer galmde hij de Marseillaise in volgens mijn oordeel goed fransch. Zoo iets grotesks had ik nog nooit gezien. Hij bleef doof voor elk dreigement. Er scheen geen eind te komen aan de kracht van zijn longen. Wij besloten hem te verwijderen, anders zouden noch wij, noch de gevangenen op de gaanderij dezen nacht rust hebben.

Mijn kalme kameraad en ik openden de celdeur, en toen begonnen de moeilijkheden eerst recht. Frenchy schreeuwde en schopte en verzette zich uit alle macht. Maar ten slotte slaagden wij erin om hem voor dien nacht ergens anders onder te brengen; den volgenden morgen zouden wij wel op de gewone wijze met hem afrekenen. Ik was overtuigd, dat de man plotseling gek was geworden en mijn jong en onervaren hart had meelijden met den kerel. Maar ik werd door mijn dikken vriend ontgoocheld, toen wij naar de gaanderij terugkeerden, nadat wij den „vogelverschrikker” hadden overgebracht in een cel ver van de andere gevangenen.

„Frenchy is een slecht merk, en hij is zeer gevaarlijk. Laten wij eens in zijn cel gaan kijken.” Wat wij daar vonden, gaf mij mijn eersten indruk van de vindingrijkheid van een gevangene. Verborgen in een hoek lagen een aantal sleutels pasklaar voor de verschillende deuren van de inrichting. En in een anderen hoek vonden wij een ploertendooder, een wapen gemaakt uit zand, dat in een sok was gedaan, een instrument dat vol-

komen aan zijn doel beantwoordde. Den volgenden dag kwam ik nog meer over Frenchy te weten. Hij heette Menet. Hij had een bochel, was niet langer dan 1.60 Meter, had een gezicht als een wezel en den geest van een jakhals. Hij was tot twintig jaar veroordeeld, wegens moord, en was in deze gevangenis sedert 1902. Een echt gevaarlijke kerel was hij. Tijdens de instructie van zijn zaak trachtte hij tot tweemaal toe te ontsnappen; toen hij in Sing Sing aankwam, probeerde hij het nog eens. En het gelukte hem inderdaad om uit Clinton Prison te ontvluchten. Hij werd echter gepakt en kreeg er drie jaar extra straf bij.

Niemand begreep hoe hij dergelijke sleutels had kunnen fabriceren. Zij waren van hout en keurig pasklaar gemaakt voor de sloten, waarvoor zij bestemd waren. Evenmin kon men eerst begrijpen, hoe hij het had klaar gespeeld om dien ploertendooder in zijn cel te smokkelen, totdat men begreep, dat hij daartoe kans had gezien gedurende den recreatietijd, als hij wandelde of oefeningen deed.

Hij had de gewoonte om, als hij liep, zich te bukken. Niemand had daaraan eenige aandacht geschonken en evenmin aan het feit, dat hij dan enkele korreltjes zand opraapte. Maar hij bewaarde elk korreltje zorgvuldig, nam het mee naar zijn cel en deed het in zijn sok. Met het grootste geduld ging hij aldus te werk, totdat hij op den avond, waarop hij zich bloot gaf, een wapen bezat, waarmee hij, als het lot hem gunstig was geweest, zijn doel had kunnen bereiken. Als iemand van ons dien avond alleen zijn cel was binnengegaan, dan zou hij zeer waarschijnlijk een mep hebben gekregen. En Frenchy zou dan over het in elkaar gezakte lichaam naar de open gaanderij gesprongen zijn. En dit zou tot zeer ernstige gevolgen hebben kunnen leiden.

Frenchy was een ingenieuze kerel. Toen hij in Clinton Prison kwam, werd hij zorgvuldig gefouilleerd. Alles werd O. K. bevonden. Niettemin had hij zes zaagjes in zijn lichaam verborgen, welke slechts bij toeval werden ontdekt. Eenige dagen

nadat hij in 1924 voorwaardelijk in vrijheid was gesteld, ging hij naar de Dutchess County Jail om een gevangene te bezoeken. Zijn geslepenheid had hij niet verloren. Hij werd ontkleed en gefouilleerd. In de zool van zijn schoen werd een zaag gevonden.

Over het algemeen echter waren de nachten in Clinton Prison saai en somber. En ik besloot pogingen in het werk te stellen om in den dagdienst te komen. Maar ik was nog steeds een nieuweling, en de kans was dus niet groot. Ik begon pools-hoogte te nemen. De eenige, die een verandering in mijn dienst kon brengen, was de adjunct van den Eersten Cipier. Deze was zoowel voor het personeel als de gevangenen keihard. Men durfde hem letterlijk niets vragen. „Neen,” was zijn geliefkoosd antwoord. Het was een klein kereltje, dat ongeveer 100 pond woog, maar zijn geest was zoo hard als een bikkell. Hij had één zwakheid. Zijn dochters. Zijn naam? Die doet er eigenlijk niet toe. Laten wij zeggen dat hij Old Tommy Ahearn heet.

Dannemora is heden ten dage een dorp. In 1905 was het niet meer dan een groepje huizen. Iedereen daar werkte of in de gevangenis of voor de gevangenis. Alle gevangenbewaarders woonden in het dorp. Het leek een beetje op één groote familie. Zoowel het gevangenispersonnel als de gevangenen waren tuk op praatjes en schandaaltjes. Iedereen wist alles over iedereen. Spoedig werd ik over Tommy's dochters ingelicht. Een kleine stad is niet de geschiktste plaats om dochters op te voeden. Vriendschap is er een zeldzaamheid en de mogelijkheden zijn er begrensd. Op een dag zag ik een der ambtenaren, die samen met mij werkte, in de hoofdstraat van het dorp wandelen met een meisje. Hij wenkte mij, toen ik langs hem kwam. Ik dacht niet meer aan deze ontmoeting, totdat in de week daarop volgende, de beambte uit den nachtdienst werd genomen en naar de dagploeg werd verplaatst. Voorzichtig stelde ik een onderzoek in en kwam te weten, dat het jonge meisje, in wier gezelschap ik hem dien dag gezien had, niemand

anders was dan de dochter van den adjunct-Eersten Cipier. Ik begreep, dat de eenige manier om de gunst van den ouden man te winnen, was om in kennis te komen met een van zijn dochters. Ongelukkigerwijze lieten de omstandigheden mij niet zulk een gunst ten deel vallen. Maar ik sloot hechte vriendschap met dien geluksvogel. Hij trouwde met het meisje, en ik werd in de dagploeg geplaatst.

Ik begon eerst voeling te krijgen met het gevangenisleven en het dagelijksche werk, toen ik dagdienst had. Inplaats van het eindelooze wachthouden over menschen, wier gezichten ik nooit zag en wier slapende figuren geen bepaalde beteekenis als individuen voor mij hadden, maakte ik kennis met hun leven overdag, en was ik er getuige van wat er in hen omging. Ik zag mannen werken. Wat voor mij schaduwen en logge gestalten waren geweest, kreeg thans beteekenis en bezieling. De gluisperige blik van den pas aangekomen gevangene, het norsche uiterlijk van den oud-gediende, de lichte tred van den man, die spoedig weer naar de wereld daarbuiten, zijn huis en familie zou terugkeeren, al die dingen wekten bij mij nieuwe sensaties.

Dit waren aspecten van het gevangenisleven, waaraan ik tot nu toe weinig aandacht had besteed. Op de een of andere manier harmonieerden zij totaal niet met iets wat daaraan was voorafgegaan. In die dagen was verstandheid het kenmerk van alle gevangenissen. In groote eentonigheid vervulde het personeel zijn plicht. En de gevangenen deden hun werk in volkomen onverschilligheid. Het resultaat was, dat over de geheele gevangenis een zware en niet te overwinnen gedruktheid hing. Uit elk oog scheen haat, wantrouwen en kwaadwilligheid te spreken. Den gevangenen was heel weinig ontspanning buiten hun cel toegestaan. Slechts eenige oogenblikken mochten zij op de binnenplaats wandelen. Een doelloos heen en weer stappen over een dor stuk grond, dat door hooge muren was omringd. De mannen praatten fluisterend, als zij praatten,

en iedere beweging, welke zij maakten, werd door de waakzame cipiers gezien, die hun knuppels voor onmiddellijk gebruik gereed hielden.

Het was onder deze omstandigheden niet te verwachten, dat het personeel prikkelbaar en zenuwachtig was. Op den eersten dag van mijn dagdienst werd ik op de binnenplaats te werk gesteld. Mijn zenuwen waren gespannen. De atmosfeer scheen mij te pakken te hebben, gelijk dat waarschijnlijk bij iederen nieuwen ambtenaar het geval is. Mij was gezegd om op mijn hoede te zijn en verdacht op herrie. „Aarzel niet om je knuppel te gebruiken,” hadden de oudere cipiers mij herhaaldelijk gewaarschuwd, „en wanneer je het doet, sla dan hard, anders zou je zelf wel eens aan het kortste eind kunnen trekken.” Ik was verdacht op onraad en ontdekte dat spoedig.

Bij een van mijn rondgangen bemerkte ik een groep mannen, die hun uiterste best deden, om iets wat in hun midden gebeurde, aan het gezicht te onttrekken. Het leek mij of er een paar aan het vechten waren, en ik ging manmoedig op hen af. De mannen schonken weinig aandacht aan mij; zij waren vol spanning over hetgeen zich daar afspeelde. Niemand uitte een kreet. Het was een zwijgend, wanhopig gevecht, — een brute krachtproef. Ik wist wat mij te doen stond. Ik baande mij een weg naar de vechtersbazen en zag een eigengemaakt mes hoog boven de hoofden van de beide tegenstanders. Ik aarzelde geen oogenblik, hief mijn knuppel op, en deze kwam hard neer op het hoofd van — den man, die was aangevallen. Den verkeerden man had ik geslagen. De kerel, die het mes had gezwaaid, was niet geraakt. Gelukkig kwam de getroffen gevangene er bovenop. Maar ik had hieruit iets geleerd. Ik begon te begrijpen, dat men om menschen te regeeren, een scherp oog moet hebben. Straffen mogen niet in den blinde worden toegediend, en de knuppel, hoewel deze van oudsher binnen de muren als wapen werd gebruikt, kan evenveel kwaad als goed doen. Volgens de gevangenisvoorschriften moest ik den

knuppel als een middel tot bescherming bij mij dragen, maar ik maakte er nooit meer gebruik van. Het was mijn embleem van autoriteit, maar toch heb ik tot dit wapen nadien nimmer meer mijn toevlucht behoeven te nemen. In die dagen verdiepte ik mij zoo'n beetje in den Bijbel. En ik herinnerde mij den toorn van God, toen Mozes met zijn staf de bron daar in de woestijn sloeg, inplaats van daartegen te „spreken”, gelijk hem van omhoog was bevolen. Zoo besloot ik woorden te gebruiken, inplaats van mijn knuppel. Elke gelegenheid nam ik te baat om mijn pupillen te leeren kennen, maar mijn eerste indruk van verdorvenheid der gevangenen wijzigde zich echter niet. Evenmin veranderde ik van opvatting, toen ik was ingedeeld bij de groep, die in de steengroeven werkte. De mannen van die groep zagen er kwaad-aardig uit, waarschijnlijk waren zij de slechtsten uit de geheele gevangenis. In dien tijd was van psychiatrie en psychologie in de gevangenis nog geen sprake. Weinig of geen aandacht werd aan de geestesgesteldheid van den gevangene geschonken, behalve in gevallen van bepaalde krankzinnigheid. Zooiets als grensgevallen, of verminderde toerekeningsvatbaarheid, of een andere psychische afwijking kende men toentertijd niet. Een mensch was òf gek, krankzinnig, òf gezond van geest.

Het ziekenhuis voor longlijders te Dannemora was onder leiding van wijlen dr. J. B. Ransome een der beste instellingen van dat soort in het land geworden. Vlak daarbij lag het staatsgesticht voor crimineele krankzinnigen. Alle hopelooze gevallen van geestesziekte werden in dat ziekenhuis opgesloten. De gevangene, die slechts zwakzinnig was, mocht in de inrichting blijven en met de normale mannen omgaan. Het was voor de gevangenissen een moeilijke taak om orde te scheppen in dit mengelmoes van menschen van verschillende geestesgesteldheid. Heel dikwijls moesten mannen, die de verstandelijke ontwikkeling hadden van een kind van 6 of 7 jaar, werk doen, dat een ontwikkeling eischte van iemand van 12 jaar of ouder.

Het resultaat voldeed dan ook heelemaal niet aan een behoorlijk gevangenisbeheer. In verschillende gestichten waren daarvan herhaaldelijk onlusten het gevolg. In Clinton Prison had men getracht dit probleem op te lossen door al dit „ongedierte” in één ploeg onder te brengen, n.l. in de steengroeve-ploeg. Teneinde nu de nieuwe ambtenaren — de „recruten” — in dienst te oefenen, en te toetsen, uit welk hout zij waren gesneden, werden deze nieuwelingen steeds bij de steengroeve-ploeg ingedeeld. Ik maakte geen uitzondering. Old Tommy was daarover allerbeminnelijkst:

„Je hebt slechts je tegenwoordigheid van geest te bewaren,” zeide hij mij met een strak gezicht, „zij zijn allen werkelijk ongevaarlijk. Het is net een troep kinderen — niet wat hun leeftijd betreft, maar hier.” En hij tikte op zijn voorhoofd. „Wat er ook gebeurt, vergeet niet dat je een knuppel hebt.”

Ik had mij voorgenomen, om juist dien knuppel nooit meer te gebruiken, maar hij gaf mij een gevoel van zekerheid. Ik had over dezen troep „opscheppers” veel gehoord. Maar niemand had mij feitelijk verteld, waarvoor ik zou komen te staan. Spoedig kwam ik daar achter.

Direct bij mijn aankomst in de steengroeve, werd ik met een regen van steenen van allerlei grootte ontvangen. Ik week geen handbreed uit den weg en negeerde den aanval, eigenlijk te verbijsterd en te ontgaan om iets anders te doen. Later begreep ik wat dit had beteekend. Dit was hun wijze van begroeten van een nieuwen ambtenaar. Weerstond hij de uitdaging, dan werd hij O. K. bevonden. Toonde hij zich gebelgd en bukte hij zich te gauw of probeerde hij de mannen met zijn knuppel vrees aan te jagen, dan werd hij dienovereenkomstig behandeld. Blijkbaar was ik O. K., want ik had verder nooit eenige moeite met deze groep, maar wel met anderen.

In die dagen waren gevangenissen meestal de speelbal van politici. Bij elke regeeringswisseling

kwam er een nieuwe directeur. Het gevangenisbeleid berustte niet op vaste beginselen.

De eene leider was een voorstander van de strengste discipline en de hardste routine, terwijl de andere op mildere maatregelen aandrong. Alles was een quaestie van persoonlijke voorkeur. De verslagen van directeurs en superintendents komen alle met elkaar in één opzicht overeen, n.l. dat zij op de heilzame resultaten van hun geliefkoosde theorieën inzake het gevangenisbeleid wijzen. Het politieke kaartspel buiten de gevangismuren vond zijn terugslag in de houding van het personeel daarbinnen. Er was weinig samenwerking tusschen de cipiers en hun superieuren, en het resultaat daarvan was, dat verschillende klieken elkaar bespionneerden. De directeur had zijn speciale lokvogels, de Eerste Cipier zijn gunstelingen, die hem goed op de hoogte hielden, en zijn adjunct had ook spionnen. Een voorval maakte mij dezen stand van zaken duidelijk.

Ik was toen werkzaam in de werkplaats, waar alle kleeën voor de gevangenen werden gemaakt. Ik gaf een man, die Frank heette, werk op. Hij was een zacht, glad soort van individu, die zich bij de menschen indrong en, zooals ik later uitvond, een verklikker.

Hij zag er tamelijk jong uit voor iemand, die voor de derde maal was veroordeeld, maar hij droeg de drie strepen. Frank weigerde te doen, wat ik hem opdroeg — een paar schoenen met vilten zolen te maken. „Ik zal je naar het bureau van den E. C. moeten brengen,” zeide ik hem. Hij scheen daar niets op tegen te hebben. Toen begreep ik nog niet, dat hij juist graag uit de werkplaats wilde komen. Later ontdekte ik, dat hij de gunsteling van den Eersten Cipier was. Blijkbaar had hij een boodschap voor zijn „meester”. Volgens de voorschriften van de inrichting moest ik hem naar het bureau brengen met een rapport over zijn wangedrag. De Eerste Cipier gelastte mij hem weer op het werk terug te nemen. Ik weigerde dit te doen, en bracht de zaak voor den directeur, die erop stond, dat de kerel gestraft werd. De gevan-

gene mocht niet in de werkplaats terugkomen. Oogenschiijnlijk had ik gelijk gekregen, maar den volgenden dag werd mij gezegd, dat ik ander werk te doen zou krijgen. Ik werd bij de reserve ingedeeld en moest allerlei zonderlinge karweitjes in de buurt van de gevangenis opknappen. Het was mijn taak om gevangenen te vergezellen, wien een speciale bezigheid was opgedragen.

Het was bij een van die karweitjes, dat ik mijn eerste schrik aanjagende ondervinding inzake de mentaliteit van gevangenen opdeed. Ik was met een loodgieter, een moordenaar, wiens doodstraf in levenslange gevangenisstraf was veranderd. Hij kroop onder den vloer van het ziekenhuis om eenige pijpen te repareeren, en ik kroop hem achterna. Het was er pikdonker. Hij had een electrische lantaarn, en ik had mijn revolver. Plotseling, — toen hij even rustte na een bijzonder inspannende manoeuvre met een schroefsleutel, — keerde hij zich naar mij om en vroeg met een lachje: „Je revolver bij je?” Ik antwoordde zenuwachtig: „Ja, natuurlijk.” „Wat zou je doen,” vroeg hij, „als ik 'm je afnam?” Ik keek tersluiks naar de gereedschappen, welke hij bij zich had. Hij voelde mijn zenuwachtigheid. „Wees maar niet bang,” lachte hij, „ik ben niet van dat soort. Je bent zelf een flink schutter. Ik zit nu eenmaal, en ik wensch niets anders dan er goed doorheen te komen.” En toen ik niet antwoordde, voegde hij er nog aan toe: „Maar zij zijn niet allemaal zoo. Je bent een nieuwelings. Neem een raad van me aan en vertrouw ze allen niet te veel.”

Niet lang hierna deed zich iets voor waarbij ik mij zijn raad herinnerde. Onder de gevangenen was een groote kerel, Yegg Foster genaamd. Hij deed al zijn best om een wit voetje bij mij te krijgen. Hij was een „fourth offender”, en een zeer machtig man, die mij onder de massa was opgevallen, omdat hij een vinger miste. Hij was de schoenmaker in de werkplaats, wereldwys en gevangeniswys; het type van een Mooie-Karel, die denkt, dat hij een ieder de baas is. De cipier, die in de stad is opgegroeid, is dikwijls al bedorven, voordat hij in func-

tie treedt. Menschen, die uit de steden komen, meenen dat een douceurtje, groot of klein, bij het baantje hoort. Maar ik kwam van het platteland. Yegg Foster had de gewoonte mij vroolijk te groeten, en ik beantwoordde zijn groet altijd even vriendelijk. Op een dag bracht hij mij een paar pantoffels. „Draag die,” zei hij, „ik heb ze speciaal voor u gemaakt.” Ik nam ze aan en dankte hem voor zijn attentie. Ik had toen nog geen idee, dat hij op oneerlijke wijze eraan was gekomen en dat hij ze in strijd met de voorschriften had gemaakt. Eenige dagen later kwam hij naar mij toe, met een voldanen glimlach op zijn gezicht:

„Mijn vrouw is erg ziek,” zeide hij, „en ik zou zoo graag willen, dat u haar dezen belangrijken brief zondt.”

„Waarom kan je dezen niet op de gewone manier verzenden?” vroeg ik hem.

Hij had zijn antwoord klaar. „Er staat iets bijzonder intiem in dezen brief, zoodat ik niet graag zou hebben, dat iemand dit zou lezen.”

Ik weigerde pertinent. Zijn gezicht werd rood van boosheid.

„Blaas niet zoo hoog van den toren, meneer,” zeide hij. „Zou je willen, dat ik vertelde van die stiekum gemaakte pantoffels?”

Snel bedacht ik mij, wat te doen en vroeg hem, mij den brief te geven, — ik zou probeeren er voor te zorgen. Den volgenden morgen overhandigde ik zoowel den brief als de pantoffels aan den Eersten Cipier. Ik was den raad van den loodgieter, den moordenaar, niet vergeten.

Ik ploeterde die volgende maanden zoo'n beetje door, nu en dan bemoedigd door een menschelijk antwoord van een gevangene, maar vaker ontmoedigd en teleurgesteld door het bedotten en de pure koppigheid van anderen.

Voor één lid van de groep ambtenaren in Clinton Prison, voor dr. Walter N. Thayer Jr., die toen assistent-geneesheer was, heb ik een blijvend respect bewaard. Hij was steeds hoffelijk met de gevangenen, sympathiek en geduldig. Bemind onder het personeel en de gevangenen. Hij maakte

een ernstige studie van de gevangenisproblemen. De onderscheidingen, welke hem in latere jaren te beurt vielen en welke haar hoogtepunt vonden in zijn benoeming tot „Commissioner of Correction” van den staat New York, waren wel verdiend.

Er was in deze menschenmenigte één gevangene, voor wien ik steeds een gevoel van dankbaarheid en achting heb behouden. Old Chappleau noemden wij hem; hij was een „first term¹⁾” en de eerste man, die tot den electrischen stoel werd veroordeeld en wiens vonnis later gewijzigd werd in levenslange gevangenisstraf. Zestien jaar heeft hij gevangen gezeten. Hij was van Fransche afkomst, sprak langzaam en had sneeuw wit haar en de somberste oogen, die ik ooit heb gezien. Hij was de boekhouder van de werkplaats en hij had een mooi handschrift. Zelden bemoeide hij zich met de andere gevangenen in zijn werkplaats, die bijna allen voor de derde maal veroordeeld waren.

Joseph Chappleau was 55 jaar, toen ik hem voor het eerst ontmoette. Hij had een buurman, Tabor, gedood, naar aanleiding van een twist over koeien, die vergiftigd waren. Beweerd werd, dat Tabor op sarcastische wijze Chappleau gehoord had, toen deze hem dreigde „zijn mond voor goed te sluiten.” Dit volvoerde hij later op den Tom Miller weg, vlak buiten Plattsburg. Getuigen verklaarden, dat Chappleau een goed karakter had en reeds tien jaar met zijn familie op een gehuurde boerderij woonde. Uit de stukken bleek, dat Chappleau een „college” had afgeloopen (hoewel hij daarover nooit sprak), niet dronk en nog nimmer was veroordeeld. Het gerucht ging, dat het motief tot den moord niet was de vergiftiging van een paar koeien, maar een zekere verhouding tusschen Tabor en Chappleau's vrouw. Old Chappleau sprak er nooit over. Hij was een vriendelijk man, die zoowel door het personeel als door de gevangenen werd gerespecteerd. Ten slotte bevrijdde de dood

1) Met „first term^{er}” wordt, evenals met „first offender”, iemand bedoeld, die voor de eerste maal „zit”; met „second term^{er}” of „second offender”, iemand die voor de 2e maal veroordeeld is, enz.

hem in 1911 van 's leven lasten. Hij stierf in het gevangenis hospitaal van Clinton.

Ik heb aan Old Chappleau meer te danken wat betreft het opdoen van wijsheid over het gevangenisleven, dan aan welken ambtenaar ook, die ik in die dagen ontmoette. Wij worden dikwijls ervoor gewaarschuwd, dat familiariteit tot minachting leidt. Indien dit werkelijk waar is, dan is er meestal een goede reden voor die minachting. Mijn omgang met dezen bejaarden gevangene, zijn filosofisch standpunt, de belangstelling, welke hij in den nieuweling had en zijn bereidwilligheid om te helpen, brachten mij aan het denken. Ik begon te realiseeren, dat strepen alleen, hetzij zij aangaven, dat iemand voor de eerste of voor de vierde maal veroordeeld was, niet de juiste maatstaf waren voor de ziel van een mensch. Het gevangenis pak brandmerkt een man tot een mislukking. Er zijn geen voorzieningen getroffen om de verandering in hart of inzicht, welke met de jaren kwam, aan te geven. Elk gunstig resultaat, dat ik in mijn zeven en twintig dienstjaren in de gevangenis heb kunnen bereiken, heb ik, vreemd genoeg, aan twee nederige individuen — beiden gevangenen — te danken. In die dagen was de een waarschijnlijk een verstokt misdadiger, de ander een slachtoffer van het lot. Toch vond ik iets in de harten van die beide mannen, wat mij door alle omstandigheden heeft heengeholpen en mij in staat heeft gesteld om mijn pupillen te beschouwen als mannen met menschelijke instincten, reageerend op verstandige invloeden. Een van die mannen was de „life termër” in Clinton Prison, mijn gevangene in mijn leertijd, en de andere was niet meer of minder dan Mike, the Rat Catcher, die ik als gevangene leerde kennen in de Reformatory ¹⁾ van den staat New York op Hart's Island.

1) „Reformatory”, eigenlijk verbeteringsgesticht, is een instelling, waarin personen tusschen 16 en 30 jaar, die voor de eerste maal veroordeeld zijn, worden opgesloten. Een wereldbekende „Reformatory” is die in Elmira.

HOOFDSTUK II.

Een gevangenis zonder muren.

Mijn leerlingenschap in den gevangenisdienst eindigde op 1 Maart 1906, toen ik Clinton Prison verliet om naar Auburn te gaan. Ik kwam van de bergen naar de onherbergzame North Woods, ten volle bewust van mijn geschiktheid voor gevangensbewaarder. Om twee redenen had ik een anderen werkkring gezocht. Ik was in Elmira getrouwd; huis en haard riepen mij. En het salaris was hooger. \$ 61 per maand, in plaats van \$ 55. Die zes dollars meer hadden in die dagen een aanzienlijke koopkracht.

Copper John begroette mij, toen ik bij de gevangenispoort in Auburn kwam. Hij was een eerwaardig man, geduldig en al-ziend. Zijn plaats was in den klokketoren, welke boven den ingang van de gevangenis was gebouwd; hij zag de mannen het gebouw binnenkomen en zeide hen goeden dag als zij weggingen. Copper John was een stille getuige van vele menschenlijke tragedies en ik geloof, dat hij ook oog had voor 's levens ironie. Copper John bemoeide zich niet met wat achter hem gebeurde. Hij stond met zijn rug naar de gevangenis. Ik verbeeldde mij dat hij de binnenvallende gevangenen aanstaarde, en met zijn zware stem placht te zeggen: „Goddank, maak nu dat je achter me komt en loop naar den duivel.” Het leek mij, dat hij de vrijlating van elken gevangene betreurde. „Ik zal je nog wel eens terugzien,” was op zijn onbewogen gezicht te lezen. En maar al te dikwijls had hij gelijk.

Nooit zal ik den eersten indruk vergeten, welchen deze zwijgende figuur op mij maakte. Ik zou hebben gezworen, dat hij den spot met mij dreef. Cynisme sprak uit dit koude gezicht.

„Behoeder van menschen of slavendrijver, wat ben jij?” scheen hij te vragen. „Bikkelhard of sen-

timenteel? Hier staat de wieg van het tegenwoordige gevangenisstelsel in Amerika. Het beroemde Auburnstelsel. Verondersteld wordt, dat het de menschen anders maakt. Hun een nieuwen geest geeft voor den ouden, gezonde gedachten inplaats van zieke. Inzichten en harten worden verbeterd. Het is het nieuwste op het gebied van mensche-lijke „behavior”. Een panacee voor misdaad en slechtheid. Kom binnen, — ik zag zijn minachtend gebaar voor mij, „en doe je plicht.”

Ik probeerde het zes maanden. Ik werkte met de ploegen, hield het toezicht op de gevangenen tijdens hun werk, en stapte hen groepsgewijze eenige malen per week af tijdens den recreatietijd. George W. Benham was toen directeur. Hij bewaarde stipt de tucht, maar hij was een bekwaam leider. Later verdiende hij zijn sporen als Parole ¹⁾ Commissioner. Maar directeur Benham kon met de strafmethoden van die dagen niet veel bereiken.

Het hoofdbeginsel van het z.g. Auburnstelsel is het verplichte zwijgen. De teekentaal overheerschte. Gedurende den maaltijd gebruikte de gevangene zijn vingers. Als hij een portie brood wilde, stak hij één vinger op; voor een extra portie soep twee vingers; voor meer aardappels drie vingers. Wilde hij in de werkplaats den dienstdoenden cipier spreken, dan moest hij twee vingers opsteken; voor vergunning om zich even van zijn werk te verwijderen, één vinger.

De geestvermogens der gevangenen werden niet geanalyseerd. Zij waren of gezond of volkomen krankzinnig. Voor de krankzinnigen was er de „State Hospital for the Criminal Insane” in Danemora. Alle anderen bleven in Auburn en moesten werken. Donkere cellen, water en broodregime en andere strafmaatregelen deden het overige. Er was weinig gelegenheid voor contact met de buitenwereld; bezoek bij uitzondering; beperkte correspondentie.

Door de knuppels en revolvers, welke nooit ont-

1) „Parole” is voorwaardelijke invrijheidstelling.

braken, werd den gevangenen gehoorzaamheid aan de gevangenisvoorschriften ingeprent. Alle ambtenaren moesten tijdens hun dienst in de gevangenis revolvers dragen. Een voorschrift, dat reeds lang is afgeschaft. De autoriteit was gesymboliseerd in het verplichte zwijgen. Het was de stilte van de onderdrukking en zij duldde geen lach of glimlach. Waar menschen niet kunnen lachen, gaan zij zuur kijken, en dit zuur kijken ontaardt onverbiddelijk in ontevredenheid. De gelaatstrekken verstarren en worden als van metaal, gelijk die van Copper John. En het is sloopend voor de zenuwen. Ik werd mij dit op pijnlijke manier bewust op een nacht gedurende een verschrikkelijk onweer. De bliksem flitste door alle cellen; knetterende en aanhoudende donderslagen deden zelfs de grondvesten van de cellenblokken schudden. De geheele gevangenis was plotseling in beroering. De eene helft van de mannen bad, de andere vloekte. God of de duivel. Er was geen middenweg.

Bidden of vloeken! Aldus bracht de gevangene zijn dag door. Biddend om steun en vervloekend zijn lot. Eigenlijk had hij geen ontspanning. Al wat hij van de zon zag, bepaalde zich tot die enkele minuten, dat hij van de eene werkplaats naar de andere liep. De geest zocht naar een veiligheidsklep. Sommige mannen vonden er een, de meesten niet. „Joe, the Bug”, was een dier gelukkigen. Hij kreeg langzamerhand groote belangstelling voor baseball, hoewel hij het nooit had zien spelen. Zijn lievelingsclub was de „Syracuse Stars”. En het was voor hem een tijdverdrijf, dat hem volkomen in beslag nam, om het spel van zijn club te volgen. Verloor zij, dan jammerde hij over zijn harde lot; won zij echter, dan was hij de stralende Joe. Deze belangstelling hielp hem om gezond te blijven. Niet alle gevangenen waren zoo gelukkig.

Toen ik eens op een middag de gevangenis verliet na een werkdag van 12 uur, keerde ik mij om om naar mijn ouden vriend Copper John op te kijken. Hij stond daar nog steeds op zijn post. Zijn eeuwige spotlach bleef mij den geheelen weg naar huis bij. „Het is een hopeloos werk, wat je

doet," scheen hij te zeggen. „Het is alles negatief. Geen constructief plan. Het Auburnstelsel! Bah! Het is een lapmiddel. Ik weet niet wat er achter mijn rug gebeurt. Maar ik zie de mannen, als zij vrij komen. Zij kunnen niet meer lachen. Hun lach is geforceerd, als versteend. Zij hebben hun stevigen, veerkrachtigen tred verloren. Zij schuifelen over den weg en zullen den verloren tijd nooit meer inhalen.

„Jij verknoeit je tijd. Je bent nog jong. Waarom het niet ergens anders geprobeerd?"

Ik volgde dien raad op. Eenige maanden later deed ik mijn examen voor cipier in een „Reformatory" en werd in Elmira aangesteld. Ik trad op een Zaterdagmiddag in dienst, den dag van de militaire exercitie, de marschmuziek, de korte, militaire commando's en den rhythmischen soldatenpas van de gevangenen, welken ik als knaap zoo zeer had bewonderd.

Het was in October 1906, dat ik mijn werk in de Reformatory van den staat New York in Elmira, begon. De superintendant, Colonel Joseph F. Scott, was een fijne kerel en een hartelijke man. De jongens noemden hem Uncle Joe. De Reformatory in Elmira was wereldberoemd. Er was genoeg over geschreven. Van heinde en verre kwamen menschen om de werkmethoden van deze inrichting te bestudeeren, en zoo mogelijk, na te volgen. De bezoekers zagen de gevangenen gedurende de half-wekelijksche militaire exercitie. Er waren geen gestreepte uniformen, geen geschoren hoofden en er werd niet in gesloten gelederen gemarcheerd, zooals in de gevangenissen voor volwassenen in die dagen. Echter waren er dingen, welke zij niet zagen. Zij voelden niet den geest van Zebulon R. Brockway, waarvan de inrichting was doordrongen.

Aan de „Prison Association" van New York en aan Zebulon R. Brockway, van wien het denkbeeld van een Reformatory afkomstig is, heeft het gevangeniswezen een zeer ingrijpende verandering te danken. Beiden werkten langen tijd onafgebroken voor de invoering van het onbepaalde von-

nis. Ten aanzien van de uiterlijke fysieke behandeling volgde Brockway de traditioneele methoden, welke in de bestaande gevangenissen heerschten. Echter mag men niet vergeten, dat de Reformatory in Elmira in 1876 werd opgericht, dus in een tijd, toen fysieke onderdrukking en dwang als het summum van gevangenisbeleid golden. Waarschijnlijk durfde Brockway niet te ver gaan. Hoe het ook zij, vele essentieele kenmerken van de gevangenissen voor volwassenen bracht hij over naar een Reformatory voor jeugdige personen. De leeftijd van toelating was tusschen 16 en 30 jaar. Gelijk een Engelsche deskundige later opmerkte, was de fout van het Reformatory-denkbeeld, dat het van jeugdige personen volwassenen maakte en van volwassenen jeugdige personen, door ze beiden te onderwerpen aan al die maatregelen van afschuwelijke en wreede onderdrukking, welke in gevangenissen op menschen werden toegepast, die in hooge mate misdadig en verdorven waren.

De kenmerken van een Reformatory, zooals Brockway aangeeft, waren:

- 1°. Het onbepaalde vonnis.
- 2°. Een systeem van goede aantekeningen (het z.g. mark-system) en individueele behandeling van iederen gevangene, waarin ligt opgesloten de noodzakelijkheid van loon-verdienen.
- 3°. Vakscholen, zoodat iedere gevangene-pupil die bezigheid kan leeren en uitoefenen, welke voor hem het geschiktst is, als hij weer in vrijheid is.
- 4°. Algemeen onderricht, aangevuld door een cursus van lezingen.
- 5°. Militaire organisatie, opleiding en drillen, waaraan elke gevangene, die niet gediskwalificeerd is, deelneemt.
- 6°. Heilgymnastiek en lichaams oefeningen.
- 7°. Oefeningen, met werktuigen geschikt om de genezing van bijzondere fysieke gebreken te bevorderen.
- 8°. Een goed samengestelde bibliotheek en godsdienst-onderricht.

De beginselen van een goed reformatory-beleid waren volgens Brockway:

- A. Doelmatige bewaking.
- B. Geen invloed of inmenging van buiten.
- C. Inwonend uitvoerende ambtenaar met uitgebreide bevoegdheden om naar eigen goedvinden te handelen.
- D. De ondergeschikten slechts verantwoording verschuldigd aan dien uitvoerenden ambtenaar.
- E. Het geheele leven van den gevangene moet geleid worden: al de uren, waarin hij niet slaapt, zijn doen en laten, zijn fysieke gewoonten en geestelijk bestaan, ook zijn gevoelsontwikkeling.

Dit is zeker een bewonderingswaardig programma. In theorie was ik er al reeds mee bekend, vóórdat ik ambtenaar in Elmira werd. De moeilijkheid lag in de toepassing ervan. De atmosfeer van de Reformatory had te veel van die van een militaire exercitie. Na een bijzonder inspannende militaire exercitie zal de aanvoerder van elke legereenheid een periode van „rust op de plaats” commandeeren. Het is fysiek en geestelijk onmogelijk om voortdurend te exerceeren zonder een oogenblik van ontspanning. Brockway's beginselen stonden den gevangenen geen „rust op de plaats” toe. Goede gewoonten kunnen er niet met een knuppel ingestampt worden. Vrees alleen zal nooit het verlangen naar een fatsoenlijk leven wekken. In Elmira waren de belangrijke elementen voor een hervorming aanwezig, maar de opzet was verkeerd. In naam was Elmira een „Reformatory”, in werkelijkheid was het een gevangenis met drastischer straf- en tuchtmaatregelen. Zelfbeheersching, voortkomend uit zelfrespect en verantwoordelijkheidsgevoel werd niet aangemoedigd. Engeland nam de denkbeelden van de Elmira Reformatory over, maar verbeterde ze door het Borstal-systeem, dat den gevangene een zekere mate van zelfontwikkeling toestaat.

Brockway's regeeren met de ijzeren vuist had tal van misbruiken ten gevolge, welke bijtijds de publieke aandacht en critiek wekken. De onthullingen over wreede behandelingen in

de Reformatory werden de basis voor een hardnekkige campagne van de The New York World, welke tenslotte tot het aftreden van Brockway, in 1900, leidde. Toen ik in 1906 in Elmira kwam, stond Colonel Joseph F. Scott (Uncle Joe) aan het hoofd. Zijn beleid was minder straf en hij toonde meer begrip. Dr. Frank L. Christian, de tegenwoordige superintendent, was toen eerste-inwonende geneesheer.

Dat deze dwangmaatregelen niet noodig waren blijkt duidelijk uit het jaarverslag van het gesticht over 1916, waarin wordt meegedeeld dat „praten tijdens de maaltijden thans is toegestaan, en in de werkplaatsen naar goedvinden van den dienstdoenden ambtenaar”. „De tijden van vroeger, met hun strenge vormen van straf,” aldus het verslag, „zijn voorbij, en sedert zes jaar is het niet noodig geweest om een gevangene in een donkere cel op te sluiten of zijn rantsoen te beperken.” Dit alles gebeurde zonder dat de dagelijksche orde werd gestoord. Vanaf de stichting tot Kerstmis 1930 was rooken of het nuttigen van tabak in welken vorm ook bij de wet verboden. Nochtans is door het toestaan van rooken en gebruiken van tabak de gevangenis-organisatie niet gedemoraliseerd. Eenvoudig werd wettelijk toegestaan wat vroeger clandestien gebeurde.

In die dagen was ik een liefhebber van z.g. gedraaide tabak. Gewoonlijk bewaarde ik deze in mijn burgerkleeren. Bij mijn aankomst in de Reformatory deed ik mijn uniform aan en liet mijn burgerkleeren in mijn kastje. 's Avonds waren mijn zakken altijd leeg gehaald. Er was geen kruimeltje tabak meer te ontdekken. Een handje vol tabak was dien jongens meer waard dan een handvol Amerikaansche duiten.

Het personeel in Elmira was over het geheel eerlijk en betrouwbaar. Maar soms won het hart het van het koele verstand. Ik herinner mij het geval van den Joodschen rabbijn, die bijzonder populair was en zeer gezien bij personeel en gevangenen. Hij was een welsprekend prediker, en zijn diensten werden door mannen van elke gezind-

heid bijgewoond. Eens werd mijn eerste schrijver, een gevangene, in het bezit gevonden van een pruim gedraaide tabak. Hij werd opgesloten in het arrestantenlocaal. Het was een ernstige overtreding, en van groot belang om uit te vinden, hoe hij eraan was gekomen. Wij wisten niet wat wij hoorden, toen wij vernamen, dat onze populaire rabbijn de schuldige was. Van eenige kwaadwillige bedoeling was geen sprake. Wij zagen in, dat het een overwinning van het hart over het verstand was. Een daad van medegevoel. Er kwam geen kwaad uit voort.

Waar geweld de orde van den dag is, zullen mannen dikwijls daartoe hun toevlucht nemen, omdat dit de gemakkelijkste uitweg is. Soms kwam het in de Reformatory tot een handgemeen tusschen het personeel en de gevangenen, tengevolge van de strenge disciplinaire maatregelen. Meermalen ben ik er bij betrokken geweest. Eens gedurende het drillen van de „Awkward Squad”¹⁾, kreeg een gevangene van den leider, ook een gevangene, een berisping over zijn uiterlijk. Het gevolg was een vechtpartij. Ik kwam tusschen beiden, en ten einde den aanvaller eens flink de les te lezen, gaf ik hem ereen op zijn kin en stelde hem buiten gevecht. Wij brachten hem bij, en in een paar oogenblikken was hij weer de oude. De kerel nam het mij niet kwalijk; hij vond dat hij het verdiend had.

Op gevaar af uit de school te klappen, kan ik toch niet nalaten te vertellen, hoe baseball in de Reformatory werd ingevoerd. Het was een direct gevolg van een schending van de voorschriften door dr. Frank L. Christian, den adjunct-„super”, en mij, die hoofdcipier was. Wij waren beiden toen erg jong en hielden, als de gelegenheid zich voordeed, van een spelletje. Op een middag waren wij aan het spelen, toen eenige gevangenen voorbij kwamen, die met verlangende oogen, zoo voelde ik, naar ons keken. Wij vroegen hun om mee te

1) De nieuw-aangekomen gevangenen worden voor hun algemeene fysieke training in een klasse ingedeeld, welke de „Awkward Squad” wordt genoemd. Zij blijven daarin 4 à 6 weken.

doen, en spoedig werd er een geregeld spel gespeeld. Dr. Christian en ik hadden veel plezier. En voor de jongens was het een feest. Dit voorval inspireerde ons allen. Eenige dagen later kwamen de adjunct-superintendent en verscheidene andere ambtenaren samen, en werd er besloten om verschillende elftallen in de werkplaatsen op te richten. En op deze wijze ontstond een nieuwe uiting van ontspanning in de open lucht.

Het was een overtreding der regels, maar onder de gegeven omstandigheden volkomen gerechtvaardigd.

In werken over penologie ¹⁾ wordt gewoonlijk de aandacht gevestigd op de vele reformatory-„discipelen", die, als zij ouder zijn, hun weg naar de gevangenis vinden. Zij zijn, aldus wordt gezegd, een bewijs van de mislukking der Reformatory. In de laatste jaren zijn wij tamelijk onzacht herinnerd aan bekende misdadigers, als b.v. Gerald Chapman en anderen, die allen in mijn tijd in de Reformatory van Elmira waren opgesloten. Als ik mij goed herinner, waren zij allen gewone gevangenen en gaven zij geen blijk van eenige bijzondere verdorvenheid. Zij werden later in hun leven onderwerpen voor dagblad-propaganda. Door overdreven verslagen van hun escapades werden zij het belangrijkste nieuws van de kranten. Zij vonden zich zelf hoe langer hoe interessanter en zij gingen zich zelf zien, zooals anderen hen zagen in de groote zwarte letters der sensationeele pers. Bekende misdadigers zijn dikwijls producten van een sensationeele pers, die zich zonder hen ternauwernood staande kan houden.

Onder de leiding van Colonel Scott werd de tucht in de Reformatory een beetje minder streng. Dr. Frank L. Christian, de tegenwoordige superintendent, duldt geen lichamelijke straffen van welken aard ook. Met het aftreden van Brockway werd er met het ijzeren regime gebroken. Dientengevolge deed de leiding haar best om zooveel als

1) De penologie, ook wel crimineele politiek genoemd, is dat onderdeel der criminologie, dat zich speciaal bezig houdt met de strafmaatregelen.

de omstandigheden het toelieten een geest van hulpvaardigheid te scheppen tusschen personeel en gevangenen. Dat zij daarin niet in die mate is geslaagd, als zij wel gewenscht had, ligt aan de niet goed geregelde uitvoerende bevoegdheid en de onvoldoende en verouderde outillage. Heden ten dage is er een tendenz om den leiders der gevangenissen grootere vrijheid van handelen toe te staan, met nauwer contact tusschen personeel, leiding en gevangenen. Ik ben vast overtuigd dat, wanneer de geest van hulpvaardigheid en samenwerking grooter wordt en daarop meer een beroep wordt gedaan, onze Reformatories een belangrijke factor zullen worden voor de verbetering der menschelijke gedragingen. Zij zullen dan haar eigen plaats krijgen in het schema van de bestrijding der misdadigheid.

Ik bracht acht jaar in Elmira door. Het waren gelukkige jaren. Maar ik piekerde over allerlei vraagstukken en trachtte voortdurend een antwoord te vinden op de verbijsterende problemen van een Frenchy Menet, Old Chappleau en de groepen, van wie zij de exponenten waren. De spottende lach van Copper John vervolgde mij. Bestond er een verstandige en menschelijke methode om dergelijke personen te behandelen? Een andere methode voor Frenchy Menet als voor Old Chappleau? Of moesten hun levens, omdat beiden tegen de maatschappij hadden gezondigd en beiden voor de wet even schuldig waren, in gelijke banen verlopen, moesten zij hetzelfde bestaan leiden, dezelfde opvattingen hebben, hetzelfde werk verrichten — in één woord, precies dezelfde straf en behandeling ondergaan?

Ik had van Beccaria uit Milaan gehoord, den vader der moderne penologie. Ik nam zijn werk mee naar huis en bestudeerde het grondig. Hij leefde in de 18de eeuw, toen een mensch maar een mensch was, misdadigers slaven waren en gevangenissen antichambres voor de galg.

„Wij zien,” zegt hij over den toestand in zijn tijd (een toestand, welke merkwaardiger wijze door de eeuwen heen dezelfde is gebleven) „dat

dezelfde misdaden door dezelfde rechtscolleges op verschillende tijdstippen niet op dezelfde wijze worden gestraft."

"Het doel van straffen," schrijft hij, "is niet om een bewust wezen te martelen, noch om een reeds bedreven misdaad ongedaan te maken . . . maar . . . om te voorkomen, dat de misdadiger nog meer onrecht jegens de maatschappij begaat en om te voorkomen dat anderen eenzelfde misdaad bedrijven." Ik las over de onderzoekingen van Lombroso, die iets nieuws in de penologie van de 19de eeuw heeft gebracht. „Indien iemand door een gevangenis loopt," schrijft hij, „dan zal hij op de gezichten der gevangenen iets zien, wat zij bijna allen gemeen hebben en dat bijzonder karakteristiek is, hoewel het niet is te omschrijven." Hij was het volkomen eens met het oude Toscaansche spreekwoord: „Weest op uw hoede voor dengene, die lacht."

Beide mannen waren pioniers op het gebied der wetenschap. Beiden waren erkende autoriteiten. Ieder van hen had zijn volgelingen in het steeds grooter wordende veld der penologie. Nochtans had ik uit eigen ervaring reeds geleerd, dat Beccaria's lessen in den wind werden geslagen. Want onze gevangenen „voorkomen" niet, dat de gevangene „nog meer onrecht jegens de maatschappij begaat", en — wat van meer belang is —, zij voorkomen niet, „dat anderen dezelfde misdaad bedrijven."

Ik deed mijn best om Lombroso's gedachten te volgen. Iets karakteristieks, dat alle gevangenen „gemeen" hadden? Ongetwijfeld was het de blik van ellende, van vertwijfeling, van nietswaardigheid, van fysieke ontbering, van onderdrukt worden en van zich niet te kunnen uitleven.

De gevangenen volgden Lombroso's raad letterlijk op. „Weest op uw hoede voor dengene, die lacht," was een hoofdbeginsel voor alle straffen verbeteringsgestichten in de eerste jaren van mijn dienst. Zwijgende gemeenschappen. Stilte. Geen wonder, dat Copper John spottend lachte.

In mijn boeltje ontdekte ik John Howard, die

in de 18de eeuw leefde. Deze heeft waarschijnlijk meer dan iemand anders het gevangeniswezen in Engeland, en later in Amerika gunstig beïnvloed ten aanzien van de materiele omstandigheden der gevangenen. Hij gaf een nieuwe taktiek voor de verbetering der gevangenen. „Zorg dat de menschen vlijtig zijn,” zeide hij, „en zij zullen fatsoenlijk worden.” Men kan menschen niet en masse vlijtig maken. Evenmin kan fatsoen van buiten af worden aangebracht. John Howard en Elizabeth Frey vestigden de aandacht op den slechten fysieken toestand der gevangenen. Mijn studies en mijn contact met gevangenen leidden er toe, dat ik een aanhanger werd van de nieuwe richting in de penologie. Ik begon in te zien, dat elke gevangene achter de gevangeniswanden een afzonderlijk probleem was. Geen twee menschen werden door precies denzelfden drang tot een misdaad gebracht. Dus konden ook geen twee misdadigers op precies dezelfde wijze van hun misdadige neigingen worden afgebracht. Aan alle invloeden ter verbetering lag het gevoel van persoonlijke verantwoordelijkheid ten grondslag. De gevangene bleef een lid der maatschappij en moest van het belang der maatschappij worden doordrongen.

Ik was eerezuchtig en verlangde naar een gelegenheid om mijn theorieën te toetsen. Maar in die dagen was nog nooit een cipier opgeklimmen tot directeur of superintendent. Daar zorgde de politiek wel voor. Ik moest een meer directen weg zoeken, en ik besloot een diepere studie van het strafvraagstuk te maken.

Hoewel getrouwd en vader van twee kinderen, verzocht en kreeg ik in 1912 verlof van Elmira, en liet ik mij als student inschrijven aan de New York School of Social Work. De omgang en het studeeren met verlichte mannen en vrouwen, als dr. Katharine B. Davis, Burdette G. Lewis, dr. Orlando F. Lewis en anderen hielpen mij een beter inzicht te krijgen in de methode om menschen tot normaal denken en leven te brengen, n.l. door hen den weg te wijzen inplaats van hen op te jagen.

Ik ging naar Elmira terug, vast besloten om een plaatsje voor mij te zoeken als practisch penologist. Door de aanbeveling van een paar van mijn leermeesters en collega's werd mij het verleidelijke aanbod gedaan om directeur der Massachusetts State Prison in Charlestown te worden. De benoeming bleef echter uit. Ik was te jong, werd mij gezegd. Later hoorde ik, dat ik de aanstelling niet had gekregen, omdat ik een candidaat was, die niet in den staat Massachusetts woonde, en, natuurlijk, zonder politieken steun was. Zij boden mij het adjunct-directeurschap aan, meer konden zij niet doen. Dit weigerde ik. Ik wilde de vrije hand hebben. Zoo bleef ik hoofdciplier in de Reformatory. Ik heb mij nooit veel met kansberekeningen opgehouden, maar ik was ervan overtuigd, dat met het klimmen der jaren en het vergrijzen van mijn haar, het geluk aan mijn deur zou kloppen. En het zou mij niet slapende vinden.

Mijn kans kwam op 9 Maart 1915, toen ik in Elmira het volgende telegram ontving:

„Kunt u onmiddellijk naar New York komen om mogelijkheid te bespreken voor accepteren positie leider van New York City Reformatory voor mannelijke misdadigers.

Telegrafeer vroegst mogelijken datum.

(get.) KATHARINE B. DAVIS

*Commissioner of Correction
van de stad New York*”.

Binnen een week was ik op Hart's Island geïnstalleerd, waar toen de New York City Reformatory lag. Daar trof ik Mike the Rat Catcher, het andere diepgezonken wezen, dat mijn denkbeelden en taktiek inzake strafrechtpleging hielp vormen.

Had Mike the Rat Catcher in Maart 1915 niet een opstand op Hart's Island verwekt, dan zou ik door dr. Katherine B. Davis, toentertijd Commissioner of Correction in de stad New York, niet zijn aangezocht om superintendent van de New York City Reformatory te worden. Of ik later

directeur van Sing Sing geworden zou zijn, op deze vraag kunnen alleen de goden het antwoord geven. De onlusten op Hart's Island waren geen gevangenisoproer in de moderne beteekenis van dat woord. Er werd niet geschoten of met messen gestoken, er waren geen pogingen tot ontvluchten. Het eenige wat de jongens deden, was met borden naar de cipiers gooien en schreeuwen.

Ik kwam in de Reformatory aan, toen er nog de grootste opwinding heerschte. Twee dingen vielen mij, toen ik het eiland bereikte, bijzonder op. Aan den eenen kant van de Reformatory lag de gevangenis, waarin allerlei soort dronkaards, verslaafden aan verdoovende middelen en apachen huisden, werkelijk het uitvaagsel der maatschappij; aan den anderen kant lag Potter's Field, waar dagelijks heele scheepsladingen lijken van onbekende menschen uit de stad New York werden begraven. De Reformatory, waar, naar men meende, de jongens ten goede werden beïnvloed, lag in het midden. Ik herinner mij nog, dat ik over deze omgeving nadacht en mij afvroeg hoeveel jongens voor een van deze beide gelegenheden zouden opgroeien; met verlies van hun identiteit onder de levenden in de eene, met onbekendheid te midden van de dooden in de andere. Lang mocht ik over hetgeen ik aanschouwde, niet peinzen, want het was met de Reformatory slecht gesteld, en ik stond voor de taak om orde in mijn nieuwe huis te scheppen. Het eerste wat zij mij lieten zien was het cachot. Men kan het arrestantenlocaal, cachot, „koelkamer“, vertrek voor overdenking noemen, naar gelang van de opvatting, welke men daaromtrent heeft of van het soort lezers of toehoorders. De naam kon mij niet schelen; van meer belang was, wat ik daar vond. Zeven en twintig jonge gevangenen waren opgesloten in zeventien cellen, meestal twee in een cel. En als de sleutels eenmaal in de celdeuren waren omgedraaid, gingen die niet weer open. Deze jongens waren blijkbaar de belhamels bij het borden gooien geweest en waren gestraft. In die cellen aten en sliepen zij, en volbrachten zij hun natuurlijke functies. En ook

hun onnatuurlijke functies. Mike bevond zich onder hen. Dienzelfden avond inspecteerde ik de slaapzalen. De jongens waren in vier afdeelingen verdeeld, naar gelang van hun leeftijd; in elke slaapzaal waren er ongeveer negentig ondergebracht.

De jongens marcheerden naar hun slaapzalen omstreeks vijf uur in den namiddag en zaten tot negen uur op hun bedden. Het eenige wat zij mochten doen, was gezangen zingen. Als een van hen maar zijn hoofd omdraaide of zijn buurman iets influisterde, gelastte de dienstdoende ambtenaar hem om gedurende twee uur op den kouden betonnen vloer geknield te blijven liggen. Verondersteld werd, dat hij dien tijd in gebed doorbracht; of hij bad of vloekte, dat hebben zij nooit kunnen uitvinden.

Mijn eerste gedachte was, om orde in de inrichting te brengen en de rust onder de jeugdige gevangenen te herstellen. Men had mij van Mike verteld, ik zocht hem op en sprak met hem in de „koelkamer". Ik ontdekte, dat de bekende „booswicht" een mager, smal, bleek „joggie" was, niet heel groot. Zijn oogen maakten indruk op mij. Die waren helder en keken iemand recht aan.

Mike begon zijn misdadigersloopbaan, toen hij vijf jaar oud was. Zijn vader was een Franschman en zijn moeder een Italiaansche. Beiden stierven, toen hij nog heel klein was. Hij werd in een inrichting ondergebracht, werd daarin bedorven, kwam in een opvoedingsgesticht terecht, vervolgens bij Toevlucht voor Onbehuisden en tenslotte in de Reformatory, waar hij wegens zijn langen „staat van dienst", een leider werd. Hij kon zich op iets laten voorstaan. Hij had een geheimzinnige macht om ratten zonder behulp van een val te vangen. Dat vonden zijn makkers iets reusachtigs. Hij had steeds drie of vier lievelingsratten. De menschelijke verbeelding reageert altijd op excentriciteit. Bij ons, in de democratische Vereenigde Staten, ziet de excentrieke zich dikwijls uitverkoren voor openbaar eerbetoon. Mike's liefde voor ratten maakte hem tot den held der Reformatory. Met

een beetje goede reclame had hij later in het Congres of in een andere openbare functie kunnen belanden. De bijval van het „volk" is dikwijls onberekenbaar.

Ik had Mike onderzocht en was tot de overtuiging gekomen, dat hij geestelijk niet geheel normaal was en onder voortdurend toezicht zou moeten zijn. Niettemin ontsloeg ik Mike en zijn handlangers uit de „koelkamer" en stond hun alle privileges weer toe, nadat ik hen had laten beloven, dat zij zich als mannen zouden gedragen. Inplaats dat zij van vijf tot negen uur in de slaapzalen duimen draaiden, mochten zij onder toezicht van bewakers een sportief spel doen, lezen of zich op andere wijze vermaken. En ik zorgde ervoor, dat zij hun borden voor smakel'k voedsel gebruikten inplaats van als projectielen. Ik had met Mike en zijn makkers geen moeite meer gedurende het jaar, dat wij op het Eiland waren. Wel had ik moeilijkheden met mijn ambtenaren, die mij als een indringer beschouwden en wien mijn benoeming niet aangenaam was.

Op een Zondagmiddag werd ik hevig aan het schrikken gebracht, toen tijdens een balspel eenige jongens tegen den grond sloegen, alsof zij door den bliksem waren getroffen. Wij lieten den gestichtsdokter komen en brachten de getroffen gevangenen naar het ziekenhuis. Er was daar geen plaats meer, zoodat wij hen op matrassen op den grond moesten leggen. De dokter wilde hen naar het ziekenhuis van de gevangenis op Blackwell's Island laten vervoeren, maar ik vond, dat dit een zaak was, die ons aanging, en stond er op, dat wij de verantwoordelijkheid ervoor zouden aanvaarden.

Voordat alle jongens naar het ziekenhuis konden worden overgebracht, waren er reeds vertegenwoordigers van de justitie op het Eiland, om een onderzoek in te stellen. Tot mijn geluk had ik reeds op den tweeden dag, waarop ik in functie was, ontdekt, dat de kamer, waarin de medicijnen werden bewaard, niet goed was afgesloten. Ik sloot onmiddellijk alle verdoovende middelen, waaraan

men verslaafd kon raken, zooals cocaïne, morphine en heroïne, in een groote ijzeren brandkast in mijn particulier kantoor weg, maar vergiften als apomorphine, belladonna en dergelijke liet ik staan.

Wij ontdekten, dat de medicijnkamer geplunderd was en bijna negentig jongens vergiftigd waren. Gelukkig werkten de groote doses, welke zij hadden genomen, als braakmiddel, waardoor beslist hun leven werd gered. Door een jury werd een onderzoek ingesteld en ik moest voor haar verschijnen. Op mijn weg daarheen, ontmoette ik een oud-gevangene, die in de Reformatory van Elmira had gezeten. Hij vertelde mij, dat ik er door mijn eigen ambtenaren werd „tusschengenomen”, die het kwalijk namen, dat een man van buitenaf de leiding had. Of dit waar was, kan ik niet met zekerheid zeggen, maar mijn respect voor jury's is gestegen door haar houding jegens mij, welke van groote medewerking getuigde. Na een jaar had ik bijna geheel nieuw personeel. De meeste ambtenaren werden overgeplaatst; slechts twee bleven bij mij in functie.

Het gemeentebestuur van de stad New York zag tenslotte in, dat een Reformatory voor jonge menschen niet een armenbegraafplaats en een gesticht voor plichtverzakkers als bureu moest hebben, en er werd besloten om de inrichting naar een gunstiger omgeving te verplaatsen. Er werd in Orange County land gekocht voor het oprichten van een Reformatory. En ongeveer een jaar na mijn benoeming tot superintendent waren wij in staat om onze geheele bevolking naar New Hampton over te brengen, waar de nieuwe inrichting gebouwd zou worden, gedeeltelijk door de gevangenen zelf.

Nooit zal ik den tocht naar New Hampton vergeten. Vijfhonderd zeven en veertig jongens en jonge menschen, allen gevangenen, flinke knapen uit de Oostelijke en Westelijke wijken van de wereldstad, gewend aan sloten, grendels en afsluitbouts, moesten hun hebben en houden bij elkaar pakken en zich gereed maken voor de reis. Wij beschikten alleen over onzen gewonen staf van

ambtenaren, die allen ongewapend waren en de meesten van hen eerst kort in dienst. De jongens waren in vacantiestemming, toen zij aan boord gingen van de stadsboot „Correction”, welke hen naar den trein in Jersey City zou brengen. Sommigen van hen speelden op hun instrumenten; de „Reformatory Band” zorgde voor populaire wijsjes en allen zongen mee. Enkelen improviseerden een lied. De woorden waren niet bepaald vleierend.

Het luidde ongeveer aldus:

“Where the old Correction flows,
That's where all the tough guys goes;
Where the tripping is great
And you never come too late,
But march right up in twos;
And there's no returning
To the hearts that's yearning;
Where the old Correction flows.”

„Voor den verslaggever,” schreef een journalist, die ons vergezelde, „die voor het vertrek was ingelicht door een „mensenkenner”, was het een teleurstellende tocht. Het eenige werkelijk dramatische, dat hij opmerkte was, dat de namelooze en rustelooze dooden van Potter's Field dien nacht bij niemand konden komen spoken. De levenden hadden Hart's Island aan hen prijsgegeven.” Wat hij zag, was een trein vol blijde jongens, die zich reusachtig verheugden op de vreugden van het leven buiten en het feit dat zij zouden meewerken aan het bouwen van iets nieuws. Alle jongens hadden een volledige uitrusting, en in den trein was in iederen wagon één bewaker, — en deze was ongewapend. De weg ging door New Jersey. Als een der gevangenen uit den trein zou zijn ontsnapt, dan hadden wij niet het recht gehad om hem terug te halen. Geen van hen was wegens een zwaar misdrijf veroordeeld, en daarom kon geen hunner uitgeleverd worden. Wij zouden ons, als wij hem met geweld hadden teruggehaald, aan een strafbaar feit hebben schuldig gemaakt, en mogelijk van ontvoering zijn beschuldigd.

Het eindpunt was New Hampton, New York. Wij stegen uit onder het spelen van de muziek. Een mager paard schrok van het lawaai. Waarschijnlijk vond hij de muziek niet erg plezierig en sloeg op hol.

„Wat gek,” zeide een van onze ambtenaren, „dat een paard hier het eenige wezen is, dat op de vlucht slaat.”

Wij kwamen in een modderpoel te land. Sommige jongens verloren hun schoenen in den zachten, slijkerigen grond. Na een tocht van anderhalven kilometer waren wij in het kamp. En het eerste wat wij deden was cantines in gereedheid brengen om de vermoeide reizigers van voedsel te voorzien. De kerels waren hongerig, en of zij aten. Niemand liet iets staan. Het eenige wat men te hooren kreeg, waren opmerkingen over het eten. „Zeg, dat is zeker stampot. En dit thee. Nou, je kan wel proeven, dat er thee in zit! Wat vind jij er van?”

Dien nacht sliepen alle gevangenen in geïmproviseerde kooien. Voor de meesten van hen, die opgevoed, of beter gezegd zonder zorg groot gebracht waren in het lager gelegen Oostelijk gedeelte der stad en het Tenth Avenue-district in het Westen, was het een pretje. Lang niet allen realiseerden zich, dat zij hier waren om hard te werken. En hoewel er geen ijzeren stangen of muren of cellen waren, was er ook geen electrisch licht, geen water, of rioleering, of eenig ander comfort, waaraan zij gewend waren. Zij zouden hun kooien om in te slapen moeten bouwen, graafwerk moeten verrichten, loodgieterswerk moeten doen, kortom zelf voor alles wat zij noodig hadden moeten zorgen. De jongens werden in groepen van vijf en twintig, dertig en vijf en dertig aan het werk gezet, voorzien van houweelen en schoppen.

Sommigen van onze jongens hadden nog nooit een dag gewerkt. Zij wilden een heerebaantje hebben. Eén jongeman, van omstreeks vijf en twintig jaar, met een fatsoenlijk gezicht kwam werkelijk in verzet. „Ik heb nooit buiten gewerkt met een houweel en een schop, en ik heb niet het

minste plan om een gevangenis te beginnen. Wat bent u van zin om met me te doen?" Ik had niet de beschikking over een arrestantenlokaal om hem op te sluiten. Al had ik er een gehad, dan weet ik nog niet of ik ervan gebruik gemaakt zou hebben. Een van de gevaren, waarvoor de gevangenisleiding moet waken, is dat een weerspannige gevangene met een aureool van martelaarschap wordt omgeven. Als een man achter slot en grendel wordt gezet en op beperkt rantsoen — water en brood — dan wordt hij dermate verzwakt, dat hij wel vier en twintig uur van den dag kan dutten of slapen. Hij legt 't zoo aan, dat hij bijna altijd slapen kan, en op die manier kan hem de opsluiting weinig schelen.

Mijn streven was om geen sympathie voor den rebel te wekken. Ik had hem naar New York kunnen laten brengen, teneinde het resteerende van zijn straf in de gevangenis uit te zitten. Maar dan zouden misschien wel 95 procent van mijn gevangenen zich tenslotte bij het verzet hebben aangesloten om maar naar de stad teruggezonden te worden, inplaats van met houweel en schop te blijven werken.

Ik nam mijnheer den rebel mee naar den tijdelijken ingang en gelastte hem daar post te vatten. „Mag ik heen en weer loopen?" vroeg hij. „Ja." „Mag ik zingen?" „Als je stem hebt, zeker." Daarop bracht hij den morgen door met al neuriënde den weg op- en af te slenteren, terwijl de anderen met tegenzin aan het werk waren. Hij voelde zich in de open lucht volkomen gelukkig, totdat het etensuur was aangebroken. De geur van heerlijken stamppot hing in de lucht. De mannen stelden zich op en mijnheer de rebel wilde naar de cantine gaan om zijn kostje op te halen. „Geen sprake van," zeide ik, „als je niet werkt, zul je ook niet eten." De jongens marcheerden voorbij hem, zooals hij daar stond, met geen lach meer op zijn gezicht, dat een ietwat hulpeloze uitdrukking had. Een der mannen in de rij riep spottend: „Wat een Boob" (uilskuiken). „Een prachtidee, jongens," riep ik. „Voortaan heet deze groep de „Boob

Squad". Elke jongen zag kans om de helft van zijn eten te sparen, in de hoop het op de een of andere manier den „Boob" in handen te spelen, wat alleen door onze groote waakzaamheid werd voorkomen. Voortaan werd een ieder, die niet aan de gestelde eischen voldeed, die zich niet schikte, in die groep geplaatst. De „Bood Squad" werd het mikpunt van het kamp. De leden van de „Bood Squad" werkten niet en genoten geen privileges. Maar de „Bood Squad" was altijd een klein gezelschap. De mannen hadden het niet erg op den naam en de verveling daaraan verbonden, begrepen. Gedurende de periode van aanbouw was dit de eenige straf, welke ik toepaste. Het „Boob"-denkbeeld had vroolijkheid verwekt en de situatie voor mij gered. Mijnheer de rebel capituleerde vóór de week om was, maar de „Boob Spuad" bleef.

Op den tweeden dag van ons verblijf in New Hampton vroeg Mike the Rat Catcher om in de schuur van de boerderij te mogen werken, welke toen anderhalven kilometer van het kamp lag. Ik dacht erover na, omdat ik vermoedde, dat Mike er vandoor wilde gaan. Als iemand moest ontsnappen, dan wilde ik maar, dat Mike dit deed, liever dan wie ook. Ik zond hem naar de boerderij, maar hij ging niet verder. Hij vroeg of hij voor een span paarden mocht zorgen, en hij zorgde er bijzonder goed voor. Het eenige, waarop wij moesten passen, was, dat hij den haver en het hooi niet van de paarden der anderen stal, om die aan zijn eigen dieren te geven. Hadden wij hem juist getaxeerd, dan zouden wij hebben geweten, dat iemand, die ratten om zich heen duldt, ook om paarden zou geven en goed voor hen zou zorgen.

Op een dag, toen wij al verscheidene maanden in New Hampton waren, moest ik mij voor zaken naar New York begeven. Oogenschiijnlijk waren de jongens rustig. Even na 12 uur 's middags werd ik aan de telefoon geroepen. „Kom liever direct terug," raadde een der ambtenaren mij aan. „De jongens zijn woedend over het eten en het ziet er bedenkelijk uit." De gevangenen waren toentertijd in houten barakken ondergebracht. Ons

personeel was niet zeer groot, en er zou iets ernstigs kunnen gebeuren, vóórdat ik terug was. Ik zeide, dat ik met Mike the Rat Catcher wilde spreken. Een zenuwachtig „hallo" hoorde ik. Ik sprak als van man tot man met hem. „Wat is er aan de hand?" Hij wist het niet, zeide hij; hij had er niets mee te maken. Toch was er iets niet in den haak, ik was niet geheel zeker van hem. „Luis-ter eens, Mike," ging ik voort, „jelui profiteert van mijn afwezigheid. Jelui hebt den durf niet om iets te beginnen, als ik erbij ben. Ik verlang van je, dat je de mannen overal vandaan bijeenroept en hun zegt ermee op te houden. Als zij zich over iets te beklagen hebben, laten zij dan wachten, totdat ik terug ben, en dan zullen we erover praten. Maar als jelui wilt, dat ik eerlijk met jelui omga, en jelui als mannen behandel, doet dan hetzelfde met mij, en wacht dan niet, totdat ik mij heb omgekeerd, om te laten zien wat voor boeven jelui zijt. En haast je nu!"

Mike bracht het oproer tot staan. Indien ik ooit getwijfeld heb aan de mogelijkheid om iemand door redeneeren tot inzicht te brengen, dan heeft Mike dien twijfel weggenomen. Indien ooit, dan werd ik bij deze gelegenheid overtuigd van de waarheid van het oude gezegde betreffende het goede, dat zelfs bij de slechtsten onder ons nog aanwezig is, toen ik zag, dat de man, die voor onverbeterlijk slecht was uitgemaakt en die volgens het oordeel der medici onder voortdurende bewaking moest staan, de eenige was, op wien ik een beroep kon doen om zijn medegevangenen tegen te houden bij hun poging om amok te maken, onherstelbare schande aan de inrichting toe te brengen en mijn reputatie als directeur afbreuk te doen. Sinds dien dag heb ik nooit meer een man als absoluut slecht opgegeven. En aan deze opvatting heb ik zoowel in New Hampton en later in Sing Sing vastgehouden. Wanneer ik nu mijn ondervindingen in beide inrichtingen naga, dan hebben de resultaten over het algemeen mijn overtuiging gerechtvaardigd.

Het eerste nauwere contact van mijn gezin met

het gevangenisleven begon in de Reformatory in New Hampton. Wij waren met ons vieren. Mijn twee dochters begonnen juist van babies kleine kinderen te worden. Ons huispersoneel bestond geheel uit gevangenen. Wij gingen steeds zeer vrij om met gevangenen, die later beruchte „gangsters” of zeer gevreesde misdadigers werden. Desniettenstaande is nooit iemand van mijn gezin lastig gevallen of niet met het noodige respect behandeld. Verreweg het grootste gedeelte der gevangenisbevolking was in onvoorziene omstandigheden volkomen te vertrouwen. Dikwijls reed ik naar Goshen om den trein naar New York te pakken. Mijn chauffeur was altijd een gevangene. En altijd keerde hij alleen naar de inrichting terug.

De mannen, die aangewezen waren om in mijn huis werkzaamheden te verrichten, waren ons zeer toegewijd. Betaalde hulp uit de vrije maatschappij zou nooit zooveel aandacht en hartelijke belangstelling voor ons welzijn hebben gehad, als deze mannen. Ik herinner mij den eersten keer, dat de kinderen alleen werden gelaten onder de hoede der gevangenen. Een jonge vent moest op hen passen. Wij vonden hem bij onze thuiskomst laat in den avond, op den grond aan het voeteneinde van het bed. Hij kon zijn oogen bijna niet open houden, maar hij wachtte geduldig op onzen terugkeer. Dan weer werden de kinderen door een gevangene meegenomen voor een ritje naar de stad of naar buiten. Nooit ging er een cipier mee, nooit twijfelden wij aan hun betrouwbaarheid. Op een dag verdween een der meisjes, terwijl zij met een gevangene in de omgeving van de boerderij liep. Zij had zich in het koren verstopt en haar metgezel kon haar niet vinden. Hij riep haar, maar kreeg geen antwoord. Weldra werd hij wanhopig. „Als je niet direct komt,” schreeuwde hij, „dan — dan ontvlucht ik!” Hij kon geen doeltreffender dreigement bedenken. Het miste zijn uitwerking niet. Het meisje kwam direct te voorschijn. De mannen, die in mijn huis werkten, sliepen gewoonlijk in den kelder. Zij beschouwden zich zelf te behooren tot hen, die het huis te beschermen hadden.

Zoodra wij in New Hampton op streek waren, voerde ik onmiddellijk het „honor system” in. Niet alle gevangenen waren menschen van hun woord. Die moesten bewaakt worden. Maar, zooals dat bij de meesten van hun soort het geval is, zelfs niet de strengste bewaking zou hen in toom houden. Het was hier geen kinderschooltje. En ik was dan ook heelemaal niet verbaasd, toen ik eens na middernacht wakker werd door het geklikklak van paardenhoeven. Eerst was het erg duidelijk, daarna werd het zachter en vager. Zij waren al kilometers ver, maar geluid plant zich in de rust der vroege morgenuren ver voort. Ik besloot eens naar die nachtelijke ruiters te gaan kijken. Voor gevoel zal men zeggen. Ik noem het voorzorg.

Mijn huis lag een eindje van dat der cipiers af, maar ik maakte geen alarm. Ook wilde ik de gevangenen niet onnoodig wekken. Het was in den tijd der „flivers” ¹⁾. Mijn outo was altijd vlak bij de hand en klaar voor het geval er plotseling iets mocht gebeuren; en weldra vloog ik den weg af. Ik reed ruim drie kilometer, vóór ik hen inhaalde. Twee paarden galoppeerden zoo hard zij konden, terwijl hun berijders hen onder gevloek en geschreeuw sloegen, in de hoop mij voor te blijven. De eene was een reus van een neger, en de andere een knaap van 18 jaar met een blozend gezicht. Het was hun op de een of andere manier in de duisternis gelukt om de paarden uit den stal te krijgen, aan de bewakers te ontsnappen, en nu waren zij in een razend tempo op weg naar New York. Op mijn bevel stegen zij onmiddellijk af en kwamen naar mijn auto toe. De neger had een revolver van zwaar kaliber. Mijn hart bonsde slechts even, want hij hield het bij de tromp vast en had het handvat op mij gericht; wilde het blijkbaar graag kwijt zijn. „Het is niet geladen,” grinnikte hij. „U hebt goede ooren, Boss.” Zij waren verrassend meegaand. Ik beval hun de paarden aan een boom vast te binden en duwde de gevangenen op de voorbank naast mij. Spoedig waren we op weg terug

1) Een auto'tje.

naar New Hampton en bereikten wij het kamp. Een bewaker werd uitgezonden om de paarden te halen en de jongens werden naar bed gestuurd. Zij werden weer aan het werk gezet, en ik had verder geen last meer met hen.

Wij waren op een Dinsdag in New Hampton aangekomen en den Zaterdag, daarop volgende, een erg regendag, gingen vijf gevangenen er van door. Men zal zich herinneren, dat wij slechts een hulp-kamp hadden met tijdelijke houten loodsen, welke door de gevangenen waren gemaakt. Geen ijzeren afsluitstangen, geen cellen of muren; wij hadden geen behoorlijke verlichting (slechts petroleumlantaarns); geen gewapende bewakers deden de ronde op de terreinen. Blijkbaar hadden deze mannen geen verlangen naar houweel en schop. En zij wilden niet in de „Boob Squad” komen. En daarom besloten zij uit te knijpen. Bij het avond-appel werden zij gemist. Alle gevangenen moesten op een rij gaan staan en ieders naam en nummer werd afgeroepen. Op iederen naam werd antwoord gegeven, en blijkbaar klopte elk nummer. Maar het totaal wees toch een tekort van vijf personen aan. Wij piekerden er een tijdje over totdat wij ontdekten, dat de namen en nummers van de vermiste gevangenen door hun vrienden, die in het complot waren betrokken, waren beantwoord. Eenige uren later achterhaalden wij vier van de vijf mannen, die waren ontsnapt. Twee van hen zijn sindsdien onverbeterlijke misdadigers geworden en van die twee werd er één onlangs het slachtoffer van een „gang”-moord — een buitengewoon gemeenen moord. Hij was inderdaad de meest onhandelbare van alle gevangenen en verzette zich tegen de ambtenaren, die hem naar New Hampton wilden terugbrengen. In de schermutseling, die volgde, werd hij een beetje mishandeld. Zijn vrienden buiten de gevangenis trokken daarvan profijt en protesteerden in de pers, dat een van onze jongens door een ambtenaar van de „Reformatory” een bloedneus was geslagen. Er werd tamelijk veel kritiek uitgeoefend en de quaestie kwam zelfs voor den „Board of Estimate”. Niemand scheen zich te

realiseeren dat Gaffney niet in een Reformatory thuis behoorde. Hij had een eigenaardig samengestelde persoonlijkheid, welke niet paste in het gewone leven.

In deze dagen echter was classificatie en segregatie niet mogelijk en evenmin psychiatrisch en psychologisch onderzoek.

Aan dit Gaffney-type van misdadiger werd zoo goed als geen aandacht geschonken. Maar het was de groep, die ons toch de meeste last en moeilijkheden bezorgde. Onder hen waren drie jonge gevangenen: Marcus Basset, George Lepesque en een derde, bekend als „Tiger”. Op een nacht gingen ook zij er vandoor. Ik was blij, dat ik ze kwijt was, maar het was duidelijk wat mij te doen stond. Zij moesten gevonden en teruggebracht worden. Spoedig had ik mijn mannen georganiseerd. Alle spoorlijnen, elke rijksweg en elke achterweg werd afgezet. Nagegaan werd, hoeveel kruispunten er waren en daar werden posten uitgezet. Geen man mocht zijn post verlaten, zoolang hij niet was afgelost — een controleur deed geregeld de ronde. Alle drie werden in Sussex, New Jersey, door onze mannen gepakt.

De gevangenen waren „bij”, en stonden op hun recht. Zij waren slechts voor lichte misdrijven veroordeeld en konden daarom niet aan New York worden uitgeleverd.

„Jelui kunt ons niets doen,” beweerden zij. „Het beste is om 't maar te laten loopen.”

Formeel hadden zij gelijk. Maar wij waagden het er op en paken hen in onze auto's mee en brachten hen terug naar New Hampton. Het is mogelijk, dat wij ons aan „kidnapping” schuldig hadden gemaakt. Ik mag dit alles nu wel vertellen, omdat door het verstrijken van den verjaringstermijn vervolging niet meer mogelijk is.

De Commissioner of Correction, Burdette G. Lewis, was toevallig ten tijde van het incident in New Hampton en hij was er getuige van hoe wij de zaak aanpakten. Eenige dagen later werd ik verblijd met een brief van hem, waarin hij zijn instemming te kennen gaf:

„Ik wensch u en uw geheelen staf geluk met het succes inzake de achterhaling van de gevangenen Marcus Basset, George Lepesque en Ralph Tiger. Ik was erbij toen er alarm werd gemaakt en ik zag hoe snel het personeel daarop reageerde. Ik apprecieer meer dan ooit de „efficiency" van de organisatie in New Hampton. Zoiets dergelijks heb ik nog nooit meegemaakt."

De meesten van onze gevangenen waren ordelijk, toegankelijk voor regels en voorschriften en over het algemeen gehoorzaam. Wij ondervonden nooit de minste moeilijkheid met onze „honor" jongens op onze Zondagmiddagtochten, welke geregeld op het werkprogramma van de Reformatory voorkwamen. Voorafgegaan door het muziekcorsps marcheerden de jongens kilometers ver in rijen langs den straatweg. Tijdens de rustperiodes mochten zij dikwijls bessen plukken. De bewoners, boeren uit den omtrek, hadden evenveel plezier in de jongens, als dezen in den tocht. En nooit liep iemand uit de rijen weg.

Ons muziekcorsps werd een der beste van dat soort in het land. Het nam deel aan muziekfeesten in de Carnegie Hall in New York, in de „Academy of Music" in Brooklyn en in andere plaatsen. Het officieele geleide, dat mee ging, was nooit gewapend.

Op 6 Juni 1917 was de inschrijvingsdag voor het recrutenleger in Orange County. Alle naburige plaatsen namen deel aan deze geweldige patriotische betooging. De „Reformatory Band" speelde een groote rol in de viering van dezen dag te Middletown, gelegen in den staat New York. Vijftig procent van onze gevangenen, te paard gescorteerd door ongeveer de helft van ons personeel, marcheerde achter het muziekcorsps, onder geestdriftig applaus van de menschen aan den kant. Ik reed te paard voorop. Het was een trotsch moment voor mij. Onze gevangenen en het personeel werden verblijd met een waardeerenden brief

van de Kamer van Koophandel van Middletown, welke als volgt luidde:

„Het is een behoefte van het bestuur van de Kamer van Koophandel in Middletown u hartelijk dank te zeggen voor de schitterende medewerking ter gelegenheid van de inschrijvingsdemonstratie. Het geheele indrukwekkende programma en de patriottische geest, welke tot uiting kwam, zijn waard lang in de herinnering te blijven van de mannen, die op den dienstplichtigen leeftijd zijn.

Het is een daad van beteekenis, dat uw organisatie op zulk een onbaatzuchtige wijze heeft meegewerkt om dien geest aan te moedigen”.

Gevangenen namen de plaatsen in van ge-employeerden, die dienst hadden genomen of opgeroepen waren. Bijna de helft van onze gevangenen was bij het leger. De brieven, die ik van het front van hen ontving, behooren tot mijn dierbare herinneringen:

„Elk kwaad, dat ik doe, wordt mij betaald gezet,” schreef er een, „en bovendien nog meer.”

„Ik denk niet, dat de Duitschers het lang zullen houden,” schreef een ander, „als wij daar ginds zullen zijn.”

De ondervinding, welke zij in dienst op deden, was een goede leerschool voor hen.

„Ik heb in dienst geleerd,” merkte een der jongens op, „dat „ja” is „ja” en „neen” is „neen”.

Niettegenstaande den oorlog en de opwinding welke deze meebracht, had het moreel in New Hampton niet te lijden. Onze oogst van tomaten, uien en aardappelen was in 1918 de grootste van Orange County. Wij verbouwden genoeg moestuinproducten voor onze eigen behoefte en verscheepten menige lading aardappelen, uien, wortelen, kool, rapen en ingemaakte tomaten naar andere inrichtingen in de stad New York. Toentertijd was de inrichting nog niet afgebouwd; het eenige gebouw, dat klaar was en geheel ingericht, was de varkensstal, door de jongens „Pig Palace” genoemd.

Onze gevangenen waren dus druk bezig met tim-

meren, schilderen, loodgieterswerk, den electrischen aanleg, metselen, de centrale verwarming en het maken van kleëren.

Ik had een gevoel van voldoening over de resultaten, welke ik in New Hampton had kunnen bereiken. Hier was iets nieuws in de penologie van die dagen. Een gevangenis zonder muren. En toch was verreweg het meerendeel van de gevangenen ordelijk, betrouwbaar en goed gedisciplineerd. In deze overtuiging werd ik in October 1916 versterkt door het slagen van een experiment, dat voor zoover ik weet nooit in eenige andere gevangenis van dit land is genomen.

Op een morgen inspecteerde ik een stuk van ons terrein, gelegen langs de Walkill River. Ik was te paard. Twee heeren liepen langs de rivier. Zij schenen in de streek belang te stellen en groetten mij vriendelijk. Ik hield stil om een praatje te maken. „Behoort dit gebied u,” vroeg een hunner. „Neen,” antwoordde ik, „maar ik kan u wel in contact met de eigenaars brengen.” Zij stelden zich voor als agenten van een filmmaatschappij; zij zochten naar een plaats om een film te maken in het gebied van de Rio Grande. De kern moest een slag aan de „Mexikaansche grens” worden. „Deze rivier,” zeiden zij, „lijkt meer op de Rio Grande, dan de Rio Grande zelf.”

Ik vertelde hun, dat ik er wel voor zou kunnen zorgen, dat zij over het terrein de beschikking kregen. „Maar,” vroeg ik, „waar wilt u de mannen vandaan halen?” Zij zouden ongeveer honderd en vijftig man noodig hebben, die de soldaten zouden moeten voorstellen, en zij hoopten die in de naburige steden en dorpen te zullen vinden. Ik dacht even na. Waarom onze jongens niet? Het zou de filmmaatschappij zeker veel geld waard zijn om voor hun doel jonge mannen met een krachtig fysiek op den kop te tikken. Ik had reeds lang gehoopt een filmapparaat in de Reformatory te krijgen, maar ik had het niet op de begrooting durven zetten. Er werd in die dagen nog niet gedacht aan films voor gevangenen. Dat droeg het karakter van „vertroetelen”, en het departement

zou reeds strenge critiek hebben laten hooren, alleen al bij het opperen van zulk een denkbeeld. Nu was er een mogelijkheid, en ik greep haar aan. „Ik kan ook voor de mannen zorgen,” zeide ik, en ik noodigde beide heeren uit om mee naar huis te gaan om de zaak te bespreken.

Ik zegde toe hun honderdvijftig man te verschaffen, vijftig voor de cavalerie en honderd voor de infanterie. Zij zouden voor de paarden en de uitrusting zorgen. Ik realiseerde mij op dat oogenblik niet, dat soldaten wapens zouden moeten dragen. Op een morgen werd er een groote kist op de boerderij bezorgd. Bij opening daarvan vonden wij honderd Krag Jorgenson geweren en vijftig 0.45 kaliber Colt revolvers, en een groote hoeveelheid losse patronen.

Eindelijk kwam de groote dag. De film heette de „Brand of Cowardice”, met Lionel Barrymore, Louwis Wolheim en Grace Darling in de hoofdrollen, die op de boerderij verschenen om aan den slag te gaan.

Het was voor iedereen een vrije dag. Niemand werkte, behalve de honderdvijftig man, die voor de film waren uitgepikt. De uniformen werden uitgedeeld, en kort daarop waren een honderd man op het terrein verzameld, die tot in de kleinste bijzonderheid op een afdeeling van het Amerikaansche leger geleken. Eenige oogenblikken later hoorden wij een grooten troep paarden naderen, en vijftig cavaleristen kwamen in het zicht. De infanteristen hadden dienstgeweren en de cavaleristen revolvers. Ieder was voorzien van losse patronen.

Ik was trotsch op mijn mannen, maar wel wat zenuwachtig. Niemand van ons was gewapend. Alles speelde zich af op een open veld, en er was geen enkele barrière tusschen deze gevangenen en de buitenwereld. Niets was er behalve hun eerewoord. Zij moesten aan een spiegelgevecht deelnemen. Er zou veel rook zijn en groote opwinding heerschen. De cavalerie zou een charge uitvoeren, en de infanterie zou een aanval doen en zich vervolgens terugtrekken. Met geen mogelijkheid zouden wij de jongens, als zij het in hun hoofd

hadden om te vluchten, kunnen tegenhouden. Zij zouden in een schermutseling met het personeel van de Reformatory revolvers en geweren bij de hand hebben, en al hadden zij slechts losse patronen, het bezit van een schietwapen is in den regel al voldoende om het hoofd van iederen gevangene op hol te brengen.

Juist op het oogenblik, dat het miniatuurleger gereed stond voor het spiegelgevecht, viel ik bijna om van schrik door de onverwachte komst van den Commissioner of Correction van de stad New York, Burdette G. Lewis. Hij was verbluft over mijn stoutmoedigheid. Hij wilde niet blijven. „Ik ga terug naar New York”, zeide hij, „maar als er iets gebeurt,” waarschuwde hij mij, „dan zult u verder dan New York moeten gaan.”

Er gebeurde niets. De film werd opgenomen en de jongens hadden uitgelaten pret. Zij vochten als de beste soldaten. Het lawaai van het gevecht vervulde den geheelen omtrek, tot groot plezier van de rest van de Reformatory, en tot vermaak van de omwonende bevolking. En toen het afgelopen was, werd elk wapen geteld en alles ingeleverd. Niet het geringste onderdeel der uitrusting ontbrak. Maar bij deze eene gebeurtenis bleef het niet. Een andere scène moest worden verfilmd. Het inbrandsteken van het vijandelijke hoofdkwartier. De filmregisseurs wachtten tot het vallen van den avond om een indrukwekkende stemming te krijgen. Lang na zonsondergang, in het pikdonker van den herfstnacht, werd de daad volvoerd. Een daartoe speciaal gebouwde barak werd in brand gestoken. De gevangenen stonden rondom de vlammenzee geschaard. Een prachtgebeurtenis voor allen. Terwijl de filmoperateurs hun apparaten lieten draaien, verlustigden de jongens zich in het opwindende geval. Toen tenslotte de vlammen uitdoofden, namen de leiders der onderneming afscheid van ons, en keerden naar hun huis terug, terwijl de gevangenen-tooneelspelers naar hun kooien gingen om hun gevangenisbestaan te hervatten.

Wij kregen ons eerste filmapparaat. Maar van

meer belang was het feit, dat deze gebeurtenis van grooter invloed was op het moreel van de Reformatory, dan alle regels, welke wij hadden kunnen bedenken. Het feit op zich zelf, dat zij, gewone gevangenen, in die mate waren vertrouwd, wekte bij mijn jongens een gevoel van verantwoordelijkheid, en leidde tot andere experimenten, waarbij onze menschen meermalen de inrichting tijdelijk verlieten. Ik voelde, dat ik bij mijn pupillen een zekere mate van zelfrespect en zelfvertrouwen hielp ontwikkelen, waardoor zij een ernstig verlangen naar een beter leven kregen.

Tal van menschen juichten mijn proefnemingen in New Hampton toe. Anderen vonden ze bedenkelijk, voornamelijk de oudere menschen, die de traditie volgden en de nieuwe methode niet konden begrijpen. Zebulon R. Brockway behoorde tot de laatsten. Eens was ik in Elmira. Hij was toen negentig jaar, bij een ieder gezien en „mayor” van de stad. Hij verzocht mij bij hem te komen.

„Ik heb gehoord, dat u een Reformatory zonder muren hebt?” zeide hij.

Ik knikte.

„Maar, als u geen muren hebt, moet u iets anders hebben. Wat is dat?”

„Wij hebben een goed moreel. Dat is doeltreffender dan de sterkste muren.”

De oude heer lachte. Een ongeloovige lach, leek mij. Hij kon zich een gevangenis zonder muren niet voorstellen.

HOOFDSTUK III.

Mijn intrede in de „Big House”.

Op 5 December 1919 ontving ik in New Hampton het volgende telegram:

„Schikt het u om den Gouverneur en mij op Dinsdag 9 December om 7 uur in het Biltmore Hotel te ontmoeten. Schrijf of telegrafeer zoo, dat ik het antwoord Maandag heb en een definitieve afspraak met den Gouverneur kan maken.

(get.) C. F. RATTIGAN

„Superintendent of Prisons”.

Dit was het eerste wat er op wees, dat ik in aanmerking kwam voor het directeurschap van Sing Sing. Ik was niet bijzonder op deze betrekking gesteld. Finantieel was het geen vooruitgang. Het salaris van den directeur was niet hooger dan hetgeen ik in New Hampton ontving. Een andere overweging was, dat de burgerlijke dienst, waaronder New Hampton viel, niets te maken had met het directeurschap van Sing Sing. Het was een politieke benoeming, onderhevig aan de grillen en successen van politieke partijen.

De Sing Sing gevangenis had groote bekendheid gekregen. Directeuren waren gekomen en gegaan. Er waren proeven genomen met nieuwe theorieën omtrent beleid en met nieuwe methoden. Zoo nu en dan drongen lasterpraatjes en booze geruchten door de gevangensmuren naar buiten. Op het directeurschap van Sing Sing was het gezegde: „weinigen sterven en niemand neemt vrijwillig ontslag in de politiek”, van toepassing. Eén directeur stierf in functie. De meesten werden gedwongen om heen te gaan. Eén directeur bleef

slechts drie weken. En hoewel ik mij door het verzoek tot een conferentie met den gouverneur zeer vereerd voelde, verlangde ik toch niet naar de benoeming; eigenlijk was ik besloten om te weigeren. Ik ging naar gouverneur Alfred E. Smith toe, met de vaste bedoeling om het aanbod af te slaan. Hij was de jovialiteit en vriendelijkheid zelve.

„Wat dunkt u ervan om naar Sing Sing te gaan en de leiding daarvan op u te nemen,” aldus begroette hij mij. „Zij hebben daar iemand met ondervinding noodig.”

Ik zette hem mijn standpunt uiteen. Hij luisterde geduldig. Toen keek hij mij veelbeteekenend aan. „Jonge man,” zeide hij langzaam, „ik begrijp het best. Het is geen pretje. Ik neem 't u heelemaal niet kwalijk, dat u ervoor terugschrikt. Er is een kerel voor noodig om daar stand te houden.” Het was als een soort uitdaging. En hoewel ik een week tijd vroeg om de zaak te overdenken, wist ik toen reeds, dat ik de nieuwe directeur van Sing Sing zou worden.

Jaren geleden was ik in Sing Sing geweest, toen ik hoofdciplier in Elmira was. Mijn bezoek beoogde toen om in de registers na te gaan, hoeveel van onze Reformatory-pupillen in de groote gevangenis terecht waren gekomen. Wat ik mij van de gevangenis herinnerde, was niet erg fraai. Er was toentertijd weinig neiging tot zindelijkheid te bespeuren. De binnenplaats lag vol afval. Groepjes gevangenen liepen voortdurend door de gangen en tusschen de werkplaatsen. Ik verliet dien dag de gevangenis met het geluid van het sloffen van voeten in mijn ooren. Ik besloot er nogeens heen te gaan, alvorens een definitief besluit te nemen.

Het was in de laatste dagen van December 1919 toen ik in Sing Sing aankwam. Mijn komst was reeds bekend. De ambtenaren groetten mij beleefd, maar met een koel en vragend *dédain*. Ik wist natuurlijk wat er in hen omging. Weer een „short timer”. Weer een politieke beschermeling. De gevangenen sloegen mij gade, legden geen bijzondere belangstelling aan den dag. Zooveel directeurs waren gekomen en gegaan, dat de

aanstaande verandering nauwelijks indruk op hen maakte. Het sloffen was verdwenen. Inplaats daarvan was de slungelige houding gekomen. Op de binnenplaats waren evenveel gevangenen als bezoekers, die vrij met elkaar omgingen. In één opzicht had de gevangenis iets van haar oude atmosfeer behouden. Er was nog evenveel vuil en smerigheid.

Eenige dagen later maakte ik twee bezoeken. Het eene gold William (Bill) Ward, den ouden Republikeinschen leider van Westchester County. Tot nu toe stond het directeurschap van Sing Sing onder de bijzondere bescherming van Westchester County. William Ward was blijkbaar geheel van mijn aanstaande benoeming op de hoogte. Hij sprak er zeer hartelijk over. Ik legde hem uit, dat, als ik de betrekking zou aannemen, het geen politieke aanstelling zou zijn, en dat ik van plan was mijn eigen weg te gaan. „Denkt u, dat u het aan kan?” was alles wat hij vroeg, toen ik uitgesproken had. „Ja,” antwoordde ik. „Nu,” gaf hij met een glimlach ten antwoord, „laat die hervormers het dan niet voor u doen. Ik zal er mij nooit in mengen.” Hij deed het nooit.

Daarna moest ik een bezoek brengen aan Michael (Mike) Walsh, den Democratischen leider. Ons onderhoud was even vriendelijk en even prettig.

Den volgenden dag verzond ik den brief, waarin ik de betrekking formeel aanvaardde. Ik moest een week later, op 1 Januari, in dienst treden.

Het was niet gemakkelijk om New Hampton te verlaten, waar ik identiek was geworden met een bepaalde strafpolitiek en met een instelling, welke gebaseerd was op eer en vertrouwen. De meesten van mijn pupillen in de Reformatory waren minderjarig, velen van hen nog knapen. Zij waren voor indrukken vatbaar. Zij konden gevormd en hervormd worden. In Sing Sing zou ik te doen krijgen met mannen doorkneed in misdaad, zoo niet onverbeterlijk. Velen waren veel ouder dan ik. Dit alles maakte een verschil. Mijn eerste gedachte was om mij op de hoogte te stellen van mijn gebied, om

alles te weten te komen, wat er omtrent Sing Sing te weten viel. Ik bestudeerde rapporten en documenten, waarin in geen tientallen jaren gekeken was. Het was nauwelijks de fout van den bibliothecaris te noemen, dat dikke lagen stof op die folianten lagen. Er waren geen liefhebbers voor.

Geen normaal mensch leest ooit gevangenisverslagen. Misschien zoogenaamde hervormers. Deze verslagen worden gemaakt door directeuren, inspecteurs of superintendents, conform de wet of de voorschriften van het departement. Zoo nu en dan worden ze geraadpleegd in wetgevende vergaderingen of in de bureaux van sociale vereenigingen of rechtskundige bureaux. Een student in de sociologie zal ze soms opslaan voor de verdediging van zijn „stellingen”. Voor den gewonen burger bestaan ze niet.

En toch bevatten de bladzijden der gevangenisverslagen tal van belangrijke gegevens omtrent de heerschende sociale denkbeelden. Zij zijn van historische beteekenis. Aan de hand daarvan kunnen wij de verschillende richtingen in de regeeringspolitiek, de doelmatigheid van verboden en vrijheden nagaan, worden wij op de hoogte gebracht van de doelloosheid van functies en de slapheid van functionarissen. Zij zijn de spiegels, waarin de trekken van onze sociale en politieke theorieën en praktijken worden weerkaatst. Voor den leider der gevangenis beteekenen zij echter meer dan dat. Zij ontsluiten hem de ontwikkeling van zijn inrichting. Hij kan van de vergissingen van zijn voorgangers leeren en misschien valstrikken vermijden. Ik was nieuwsgierig te weten wat er was voorgevallen in dat kille en afstootende cellenblok, dat gedurende de eeuw van zijn bestaan meer dan honderd duizend gevangenen had gehuisvest.

Het was een interessante studie, en zij is het vertellen waard.

Ik ontdekte, dat Sing Sing geen wiegeliedje was, maar dat die naam is afgeleid van de Indiaansche woorden „Sint Sinks”, een plaatselijke stam, en een variant op een ouderen naam „Ossine Ossine”, dat steen op steen beteekent. Verder ontdekte ik,

dat het een „bastaard“-instelling was. Want terwijl het de bedoeling was, dat Sing Sing de betrekkelijk niet strenge gevangenis in de stad New York, bekend als New Gate Prison, zou vervangen, werd zij in werkelijkheid gebouwd en ingericht volgens het systeem van de beroemde Auburn Prison, welke toen de belichaming was van het nieuwste op het gebied van strafinrichtingen in dezen staat.

Het Auburnstelsel verving het oude Pennsylvanische stelsel, dat werd voorgestaan door de „Society of Friends“ (Kwakers) in Philadelphia, in de laatste vijf en twintig jaar der 18de eeuw, dus na den Vrijheidsoorlog. De indruk werd gewekt, dat dit het eerste streven naar hervorming op het gebied van het gevangeniswezen in Amerika was. De Friends stelden als eerste belangrijke hervormingsmaatregel voorop de volkomen isoleering der gevangenen. Zij meenden, dat omgang van gevangenen onder elkaar, met de gelegenheid voor dagelijksch, zooal niet voortdurend contact, noodzakelijkerwijze moest leiden tot verdere verdorvenheid. Het stelsel van afzonderlijke opsluiting in cellen werd dan ook de belangrijkste factor in het gevangenisbeleid. De cellen of vertrekken waren ruim en goed geventileerd, maar de gevangene zag niemand anders dan den directeur, den cipier, den geestelijke, den dokter of bewaker. Er viel niet veel te werken, zoodat de gevangene het grootste deel van zijn tijd in ledigheid doorbracht. De geweldige toeneming van krankzinnigheid leidde tot de afschaffing van het Pennsylvanische stelsel, ten gunste van het Auburnstelsel, met afzonderlijke opsluiting des nachts en verbod van spreken gedurende den dag, op straffe van zware lichamelijke kastijding. In de meeste Europeesche landen wordt in de gevangnissen of het Auburnstelsel of het Pennsylvanische gevolgd.

Newgate Prison was het prototype van de Londensche gevangenis van dien naam. Zij stond aan de Hudsonrivier in wat toen Greenwich Village heette en besloeg een gebied van ongeveer 16.000 m²., dat door zware muren was omsloten. Het bevatte 54 vertrekken, elk 4.20 m. bij 9.80 m., be-

stemd voor 8 personen ieder. Gewoonlijk sliepen er twee gevangenen in één bed. Alleen gevangenen, die tot drie jaar of meer waren veroordeeld, gingen naar Newgate Prison. Volgens het daar geldende systeem ontving elke gevangene loon voor zijn arbeid, waarvan werd afgetrokken de kosten voor huisvesting, d.w.z. voor kleding, onderdak en voedsel.

In die dagen had men ook al ingezien, dat gevangenen een prikkel moesten hebben om vlijtig te werken en zich goed te gedragen. Onze voorouders waren van oordeel, dat de beste prikkel tot werken bier was. En dus kreeg elke gevangene dagelijks een pint goed, krachtig bier. In latere jaren werd aan denzelfden kant een bierbrouwerij gebouwd.

In het centrum van West-New York werd de nieuwe theorie omtrent gevangenisbeleid in praktijk gebracht. Men was het erover eens, dat samenhokken van gevangenen niet heilzaam was. Het verblijf van verscheidene personen in één vertrek leidde tot misbruiken en werkte degeneratie in de hand. Men vond ook, dat de geest van een man, die een misdrijf had gepleegd, te levendig was, en dat hij een proces van kalmeering moest doormaken. Niets was beter daarvoor dan eenzaamheid. De mannen mochten niet met elkaar praten. Zij kregen geen berichten van buiten en mochten ook geen enkel bericht versturen. Boeken en kranten waren verboden, er was alleen voldoende voedsel om levend te blijven. Overpeinzing werd aangemoedigd. De gevangene kon piekeren en denken. Niet allen konden denken. Maar een ieder kon piekeren. Als piekeren tot een gewoonte wordt, wordt het noodlottig. In Auburn had het krankzinnigheid en ziekte ten gevolge. De overheid werd door schrik bevangen en trachtte den toestand wat te verlichten door de menschen toe te staan te werken. Maar stilte was de order van den dag. Gevangenen mochten niet lachen. Zij mochten niet van hun werk opzien, evenmin was hun veroorloofd naar hun superieuren te kijken. Altijd staarden hun oogen naar beneden. Zij werk-

ten in groepen in de werkplaatsen. Als hun taak was volbracht, marcheerden de groepen terug naar haar cellen om de rest van den dag ook in stilzwijgen door te brengen en den avond in volkomen duisternis.

Omdat iedere gevangene in een aparte cel moest worden ondergebracht, kon de gevangenis van Auburn het toenemende aantal misdadigers niet huisvesten. Blijkbaar schonk zij haar gevangenen goed bier, en was zij geliefd geworden als een tijdelijk onderdak voor den arme. Ook lag zij te dicht bij New York. Als er onlusten in Newgate Prison waren, en dat gebeurde nogal eens, dan waren de leiders bevreesd voor mogelijke hulp van medeplichtigen der gevangenen. En spoedig werd het duidelijk dat er een nieuwe gevangenis gebouwd zou moeten worden. De plaats, welke tenslotte werd uitgekozen, lag bij Mount Pleasant, dicht bij het dorp Sing Sing aan den Oostelijken oever van den Hudson, ongeveer vijftig kilometer ten noorden van de stad New York. Het was een ideale plek. Steengroeven lagen dicht in de buurt. De Hudson verzekerde goedkoop transport van gevangenisproducten. Den gevangenen kon dwangarbeid opgelegd worden, daartoe in hun vonnissen veroordeeld. Voorts kon een groot gedeelte van de gevangenis gebouwd worden van voorhanden materiaal.

De geschiedenis van den bouw van de oude Sing Sing is niet nieuw. Evenmin is zij erg interessant. In de lente van 1825 koos „Captain” Elam Lynds, directeur van Auburn Prison, honderd van zijn gevangenen uit, alle sterke mannen, transporteerden hen naar Erie Canal, twaalf kilometer verder, waar vandaan zij in twee booten naar de Hudson rivier werden gebracht, en verder in vrachtschepen naar Sing Sing, waar zij den 14den Mei aankwamen. Natuurlijk waren de mannen gedurende dien langen tocht geboeid geweest. En het sprak van zelf, dat de dertig bewakers, die den troep begeleidde, goed waren gewapend. Dit was geen „honor” kamp in den zin van de moderne gevangenenploegen, die wegen aanleggen of ander

werk buiten doen. Deze mannen waren uitgekozen omdat zij spierkracht hadden en steenen konden houwen en tegen een stootje konden.

Toen zij in Mount Pleasant waren aangekomen, begon het werk. De steile, rotsachtige helling moest worden gelijk gemaakt voor gevangenis-terrein. Op den eersten dag werden tijdelijke barakken opgericht, een keuken, een smidse en een timmermanswerkplaats.

Al het werk werd gedaan onder de bedreiging der revolvers, welke voortdurend op de mannen, die zwijgend werkten, waren gericht. „Captain” Lynds, in die dagen de bekendste penologist, hield tot in het absurde aan het principe vast, dat *z w i j g e n* de kern van het gevangenisbeleid is. „Het is de plicht van de veroordeelden om een onafgebroken zwijgen te betrachten,” was het eerste voorschrift, dat hij opstelde; „zij mogen onder geen enkel voorwendsel een woord met elkaar wisselen, noch schriftelijk eenig contact met elkaar hebben. Het geven van een wenk, het wisselen van een blik, lachen of het maken van een beweging is verboden. Zij mogen niet zingen, fluiten, dansen, hard loopen, springen of iets doen, dat ook maar eenigszins de strekking heeft om de harmonie te verstoren, of indruischt tegen de regels en voorschriften van de gevangenis.” En zoo verrees de Sing Sing gevangenis, die later wereldvermaard zou worden, uit dezen rotsbodem, temidden van een stilte, welke slechts verbroken werd door den klank van ijzer of steen. De zee, die in de breede rivier dringt, terwijl zij hier en daar groote vlokken schuim over het water spat, raast tegen deze mannen, die zwijgend in het zweet huns aanschijns hun taak volbrengen. Steen op steen. De binnenbouw. Weer steen op steen. De buitenbouw. De eene omsluit den anderen. Een mausoleum met nissen, naast elkaar in lange rijen. Elke nis 2.15 m. lang, 2.10 m. hoog en 1.20 m. diep. Een steenen muur van 35 cm. dikte scheidt het eene compartiment van het andere. En toen het gereed was met duizend cellen onder de kap, zagen de menschen met trots naar dit werk. „Het is een prachtig

gebouw," was hun oordeel. „Geen betere strafgevangenis is er ooit in dit of een ander land gebouwd," stond in het verslag der „Prison Commissioners" van dien tijd.

Hadden de heeren, die deze gevoelens te kennen gaven, tot 1904 geleefd, dan zouden zij op een ruwe manier zijn wakker geschud. In duidelijke bewoordingen werd ditzelfde gebouw een „schande" genoemd voor den rijksten staat der Unie. „De cellen zijn klein," schreef de directeur in 1904. „Te klein voor haar doel en zij zijn reeds jaren lang onvoldoende van afmetingen bevonden. De ventilatie is gebrekkig en haar ongezonde constructie wordt nog verergerd door het noodzakelijke gebruik van celemmers, het meest verwerpelijke en schandelijke overblijfsel van het primitieve gevangenisstelsel."

Maar in die vroege dagen werd slechts één aanmerking op de constructie van dat cellenblok gemaakt. Een scherp oog ontdekte, dat de ijzeren getraliede deuren der cellen op gelijke lijn waren met het buitenvlak van den muur. De deuren waren slechts één à anderhalven meter van elkaar verwijderd, zoodat er groot gevaar bestond, dat de gevangenen van twee naast elkaar gelegen cellen een gesprek met elkaar zouden voeren, op een fluisterenden toon, terwijl de eene zijn mond en de andere zijn oor bij de opening der tralies bracht. Het legde geen gewicht in de schaal, dat door deze constructie de gevangene in die nauwe cel minstens 15 c.M. verder kon uitloopen. Het vooruitzicht van het schenden der discipline door mogelijk gefluisterde gesprekken was te gevaarlijk. In weerwil van de dringende aanmaningen van den gevangenisinspecteur, mocht de bouw zoo blijven. Jarenlang was dit de zwakke plek in de discipline van Sing Sing.

Kort nadat de eerste twee verdiepingen van de gevangenis gereed waren, werd de geheele gevangenisbevolking van New Gate in New York naar de nieuwe gevangenis in Mount Pleasant, zooals het toen heette, overgebracht

Geen krachtig bier meer voor deze mannen. Zij

zouden zonder den versterkenden invloed daarvan moeten werken. Met de mannen samen, die uit Auburn werden getransporteerd, was elke cel spoedig bezet. In 1830 telde de bevolking van de nieuwe gevangenis acht honderd man.

Tusschen het „prachtige gebouw” van 1830, en de „schande” van 1904, ligt de geleidelijke ontwikkeling van het puriteinsche standpunt naar het meer verlichte, dat in het begin der twintigste eeuw vorm kreeg. Deze is weerspiegeld in de geschiedenis van de gevangenisdiscipline, die van het eene uiterste naar het andere ging, van strengheid naar wreedheid, van wreedheid naar verzachting, van verzachting naar chaos, en dan weer terug naar strengheid, om daarna weer van vorenaf aan te beginnen.

De „cat” was het symbool van gezag in Sing Sing. De „cat” is in gevangenistaal geen spinnend dier, dat iemand zachtjes tegemoet komt en verlangt aangehaald te worden. Hij is gemaakt van lange reepen leer, die aan een stevig houten handvat vastzitten, en niet zelden zijn in de uiteinden metalen kogeltjes bevestigd. De „cat” had graag, dat de rug van zijn slachtoffer ontbloot was. Zijn slagen komen weloverdacht neer en laten gewoonlijk moeten, strepen en bloed achter op de geschonden huid. De „cat” werkte zelden alleen. De spons met zout water, welke over de rauwe wonden werd gehaald, ontbrak bijna nooit. Werkelijk een combinatie van den duivel. Maar dermate haakten (!) de gevangenen in die dagen naar dezen vorm van kastijding, dat, gelijk uit de stukken blijkt, duizend slagen in den tijd van drie weken werden toegediend. Het is dit systeem van gevangenisdiscipline, dat de Gouverneur van New York in 1830 met trots beschreef, als „een systeem dat reeds niet alleen in onze andere staten, maar ook in Europa” een reputatie genoot, „die voor den staat New York een reden is voor trots, en die ons zal aansporen tot verdere pogingen om de zaak der menschheid in het algemeen te dienen, door den invloed van ons voorbeeld.”

Wanneer men echter deze vroegere verslagen

doorleest, blijkt, dat de macht van den „cat" binnen de muren van Sing Sing niet zoo groot was als wel verwacht mocht worden. Het staat daar zwart op wit. Wij zien, dat arbeiden vervelend was voor de gevangenen, die geen belang in hun werk stelden. Ontvluchtingen of pogingen tot ontvluchten kwamen wekelijks voor; de gevangenen verkozen het risico om door de bewakers doodgeschoten te worden boven langzamerhand te worden gedood.

De directeur verdedigde deze hardvochtige maatregelen. De gevangenen werden beschreven: „als de meest verdorven en ontaarde schepsels ter wereld, waaronder zich eenigen van de wildste en onverbeterlijkste kerels bevonden." Het was een verloren troep mensen, zonder kans op verbetering. In 1840 kwam er verandering. De hemel verhelderde zich en een zachtere invloed deed zich gelden. De nieuwe directeur had andere denkbeelden, borg den „cat" op, sloot hem weg. Er werd minder streng en minder vaak gestraft. Voor het eerst werd er een Zondagsschool geopend; de gevangenen mochten zoo nu en dan een brief schrijven; er werd een kleine bibliotheek voor de gevangenen ingericht, een beperkt bezoek werd toegestaan. Wat meer was, de directeur stelde persoonlijk belang in de gevangenen. Hij ging bij de zieken rond en praatte met hen. De oudere ambtenaren stonden versteld. „U gooit uw waardigheid weg," riepen zij uit, „en vernielt de discipline. Binnen een maand zullen wij hier een opstand beleven, als nog nooit in een gevangenis is voorgevallen; wij zijn bevreesd voor ons leven."

Het is nooit tot een oproer gekomen. Integendeel, er werd harder gewerkt, en het aantal ontvluchtingen werd kleiner. Maar dit regime had een kort bestaan. In 1843 kwam een nieuwe politieke partij aan het bewind en er werd een nieuw gevangenisbestuur benoemd. Daar de leden daarvan politieke tegenstanders van het vroegere bestuur waren, zorgden zij er wel voor, dat alles wat door hun voorgangers was ingevoerd of voorgesteld, werd geannuleerd. De Zondagsschool werd

afgeschaft, correspondeeren den gevangenen verboden, de bibliotheek opgeheven en geen bezoek toegestaan. Het oude stelsel werd weer ingevoerd. Het was het bekende „knock down and drag out”-systeem. Het aantal misdaden nam toe. Dit was een der periodieke „golven van misdaad”. De gevangenisambtenaren verdedigden zich. „Het blijkt,” aldus luidde hun protest, „dat de kracht en de voortreffelijkheid van het gevangenisbeleid niet algemeen bekend zijn.”

De methode van voortdurend toezicht was in die dagen werkelijk indrukwekkend! Geen oogenblik mocht de gevangene aan het waakzame oog van den cipier of bewaker ontsnappen. Elk gebaar was voorgeschreven, elke beweging werd scherp in het oog gehouden. De „cat” waarde met hongerige blikken rond de gevangenis, gereed om bij de geringste provocatie neer te komen. De gevangenen werden gecontroleerd en nog eens gecontroleerd, bewaakt, gewaarschuwd, en gestraft voor de geringste overtreding van de voorschriften. Vóór 1845 was tabak niet toegestaan. Een verslag over een onderzoek in de cellen gedurende deze periode van beleid in deze inrichting met haar talloze voorschriften deed mij onwillekeurig denken aan het rake gezegde: meer wetten, meer misdaden, meer voorschriften, meer overtredingen.”

Niettegenstaande de scherpe bewaking van het personeel werden de volgende voorwerpen in de cellen gevonden, alles contrabande en verboden:

„Kranten; boeken; ornamenten; een lessenaar; een zakmes; pumps; alcohol; een schoenenhamer; een wandelstok; een handdoek; handschoenen; een kasboekje; een hamer; lompen; een „Comic Almanac”; een „Family Almanac”; een latafel; een liederenboek; atlassen; een kasboek; platen; krijt; een lessenaar; een doos met rommel; leer; een schoenenmes; een tasch met compleet naaigerij; uien; garen; een stuk neteldoek; een priem; een schaar en zijde; vijf boek schrijfpapier; vuil en ongedierte; een tasch met rommel en vuil; een massa oud brood; vodden; tabak; pijpen; lucifers; tasschen; groote en kleine spijkers; garen; een bril;

provisie, voldoende voor een week voor een man; een sok vol provisie; baleinen; een lei en griffel; een maatstok; een vijl; een beitel; een fantasiedoos; schilderijen; een doos met allerlei rommel, als vleesch, vijlen, zeep, spijkers, brood enz.; een doos met vuursteen, vuurslag, een pijp, tabak, en lucifers; een pleisterboekje; brieven; liederen; een beitel; twee strengen garen; een doos met gereedschappen; een zakje spijkers; en de volgende boeken: Burglar's Companion; History of Buccaneers; Treatise on Surveying; Farmer's Instructor; The Murderer; French Grammar; Chronological Dictionary; Lady of Refinement; Lives of Females; Latin Grammar; Latin Exercises; Ainsworth Dictionary; Assembly Report en Domestic Medicines."

"Hoe zal de „cat" van deze vondst genoten hebben! De verslaggever van dit onderzoek deelt ons naïef mede, dat „hiervan het gevolg was, dat een flinke portie straf werd uitgedeeld." Die kerel ook met die miniatuur luizen! Hoe is het mogelijk! En dan die gevangenen met de fransche grammair of de latijnsche oefeningen. Hoe snood waren hun overtredingen! Ik kan mij begrijpen, dat „Life of Females" een slechten invloed op een gevangene zou kunnen hebben, van wien wordt verwacht, dat hij zijn uren in waakzame overpeinzing doorbrengt, maar de gevangene met de Treatise on Surveying, — de „cat" moet hem wel met groote woede hebben aangevallen!

Het gevangenisbestuur was wanhopig. De gevangenen moesten gestraft worden, natuurlijk. Anders zou het moreel van de inrichting te gronde gaan. Maar de gevangenisbestuurders van dien tijd hadden geen fantasie. „Het wordt als een vast voorschrift van ons stelsel beschouwd," aldus femelden de inspecteurs, „dat geen enkele overtreding van een gevangene in de gevangenis ongestraft mag blijven; de zekerheid van te worden gestraft, wordt beschouwd als van essentiele beteekenis te zijn voor het waarborgen van gehoorzaamheid. Maar geen enkele andere methode van straf, dan de karwats schijnt in aanmerking te zijn gekomen. De gevangenis is geheel op dat systeem

gebaseerd en in geen enkele andere soort maatregel is voorzien."

De karwats maakte geen onderscheid. Schending van de gevangenisvoorschriften moest met de zweep gestraft worden, ongeacht de geestgesteldheid van den gevangene. Eerst toen een gevangene, Theodore P. Whiting, tengevolge van een reeks slagen stierf, werd de woede van het publiek gewekt. Whiting was wegens ongehoorzaamheid gestraft. Toegegeven werd, dat hij tekenen van krankzinnigheid vertoonde, maar de ambtenaren verklaarden, dat hij simuleerde, en daarom gaven zij hem bij elke overtreding slaag.

Later werd de beschuldiging geuit, dat hij doodgeslagen was. De gevangenisambtenaren ontken- den dit, maar het liet niet na om op de openbare meening indruk te maken. Het gevolg was, dat een nieuw systeem werd ingevoerd. En naderhand werd meegedeeld dat het experiment om de toepassing van den geesels te beperken „tot bijzonder goede resultaten had geleid". In de vrouwengevangenis werd de geesels nooit meer gebruikt. Het aantal geeselingen van mannen daalde van 1195 per maand tot 200, terwijl het aantal disciplinaire overtredingen, dat 130 per maand bedroeg, tot 50 verminderde en in de vrouwengevangenis van 47 tot 11.

Wanneer men de ontwikkeling der gevangenisdiscipline nagaat, zooals die in de gevangenisverslagen van de 19de eeuw is te vinden, dan treft ons het feit, dat het bestuur meer aandacht besteedde aan het vergrijp tegen de majesteit van de gevangenis, dan aan den individueelen schuldige aan dit vergrijp. Niet gelet werd op beweegredenen, mentaliteit, gevoelsinvloeden. Nu en dan echter lezen wij van een verlichten en vooruitstrevenden geest, die de bedriegelijkheid van deze methode van beleid doorzag. Gouverneur William H. Seward was een van dezen. „Terwijl aan de straf van de misdadigers," aldus schreef hij in een boodschap aan de Wetgevende Vergadering van 1840, „altijd met vastberadenheid de hand moet worden gehouden, is het toch zeer duidelijk een eisch van

dezen tijd, dat de tucht door humaniteit wordt verzacht, en dat meer door moreelen invloed dan door strenge lichamelijke tuchtiging de onderwerping van den gevangene moet worden verkregen en zijn verbetering bevorderd."

Het verzet tegen verkapte strengheid duurde nog tal van jaren. Echter met weinig succes. Want het geeselsysteem en het verbod van contact met de buitenwereld waren te diep in de tradities van het gevangenisbeleid geworteld. Eerst in 1845 kwam er eenig teken van kentering. In November van dat jaar werd in een commissie van sociaal voelende burgers de wenschelijkheid besproken om gevangenen het gebruik van tabak toe te staan. Na lange discussies en geleerde debatten, brachten zij een advies uit ten gunste van het toestaan daarvan, en in Februari 1846 kreeg de directeur van Sing Sing opdracht om tabak te geven aan „die gevangenen, die aan het gebruik daarvan gewend waren." Het was een zwaar bevochten overwinning. „Maar," aldus het verslag van 1847, „het toestaan van tabak was bijna onmiddellijk merkbaar ten aanzien van de discipline. Het gevolg daarvan was een zekere mate van tevredenheid onder een groote groep van onze gevangenen, die vroeger steeds een bron van ongerustheid en zorg voor de gevangenis-autoriteiten zijn geweest. Dit verlof is, — daarvan ben ik overtuigd — voornamelijk de oorzaak van het ongewone respect, dat door de gevangenen voor de voorschriften en voor het personeel der gevangenis aan den dag werd gelegd."

Nog andere hervormingen volgden. Toegestaan werd, dat de gevangenen „op zijn hoogst eenmaal in de zes maanden" bezoek van familieleden zouden ontvangen. „Dagelijks hadden eenige van dergelijke bezoeken plaats," vertelt de schrijver, „in tegenwoordigheid van een ambtenaar, en vele daarvan waren bijzonder interessant."

Het bestuur was voorzichtig; het durfde niet te ver te gaan. Het recht van de cipiers om op eigen gelegenheid onmiddellijk te straffen, werd beperkt. Er moest aan den directeur verslag over het ver-

grijp worden uitgebracht, die dan besliste, welke straf „zich het meest voor deze overtreding eigende". De maatregelen, welke toentertijd voor de handhaving der tucht golden, worden aldus beschreven:

„De volgende straffen kunnen in de gevangenis op gevangenen, die zich schuldig maken aan overtreding der disciplinaire voorschriften worden toegepast, en geen andere, onder welk voorwendsel ook, behalve op bevel van den „Board of Inspectors":

- 1°. Onthouding van voedsel.
- 2°. Onthouding van beddegoed.
- 3°. Onthouding van boeken.
- 4°. Onthouding van tabak.
- 5°. Ander werk.
- 6°. Andere kleëren.
- 7°. Eenzame opsluiting, met of zonder licht.
- 8°. Wijziging van rantsoen.
- 9°. Stortbad.
- 10°. Geeseling.

„Het ontnemen van een privilege, dat toegestaan werd als een belooning of aanmoediging van een gevangene, moet niet beschouwd worden als een straf, vallende onder deze categorie."

Voorzichtige mannen waren die vroegere bestuurders! Zij hielden toch den „cat" achter de hand, voor onvoorziene omstandigheden.

De afwijking, hoe gering ook, welke op deze wijze in de traditioneele gevangensismethoden werd aangebracht, werd niet algemeen goedgekeurd. Niet iedereen was het met deze „verlichte tuchtmaatregelen", eens. De gevangenisinspecteurs van 1848 vertellen ons iets van hun moeilijkheden. „Men zou het ons moeilijk kunnen vergeven, als wij stilzwijgend aan het feit voorbijgingen „dat door sommigen — wij kunnen niet voorwenden dit niet te weten — zeer afwijkende opvattingen omtrent het karakter en de resultaten van het beleid, dat gedurende het bewind van den tegenwoordigen „Board of Inspectors" werd gevoerd, werden kenbaar gemaakt en door nog meer personen werden gekoesterd. En dat pogingen zijn

gedaan door onwetende en intrigeerende personen om de publieke opinie, vooral de wetgevende macht, in te nemen tegen elk streven van den „Board” alsmede van philanthropen in den staat, om de tucht in onze gevangenissen te verbeteren en deze te stellen onder de suprematie van dezelfde intellectueele en moreele invloeden, welke zoo waardevol zijn gebleken bij het bestudeeren en opvoeden van vrije burgers.”

Het is interessant om te vermelden, dat gedurende deze periode van strenge tucht voor de gevangenen, het beheer in de Sing Sing gevangenis „iets” te wenschen overliet. De kracht, waarmee straffen werden toegepast, den geestdrift, waarmee gevangenen werden bewaakt, vond men niet terug bij den algemeenen administratieven dienst. Herhaaldelijk deden geruchten over wanbeheer de ronde. Natuurlijk was de politiek van invloed bij de benoeming van ambtenaren, ongeacht hun geschiktheid. Zelfs werd geopperd, dat cipiers door omkooprij en door op onrechtmatige manier verkregen geld in de verzoeking werden gebracht om hun hulp te verleen en bij en aan te zetten tot onwettige en onregelmatige transacties.

Het leek onmogelijk te zijn om een juist overzicht van den finantieelen toestand der gevangenis te krijgen, of een nauwkeurige opgave der gevangenen. Tenslotte werd een onderzoek ingesteld. Een vak-accountant werd benoemd. De administrateur van de gevangenis weigerde hem toe te staan zijn werk te doen, zoolang niet een lid van den „Board of Inspectors” hem daartoe last gaf. Het rapport van dezen functionaris is werkelijk interessant. In het kort komt het hier op neer:

„Het gevangenisregister, dat geacht wordt te zijn en moet zijn een juiste opgave van alle gevangenen, die binnen komen en ontslagen worden, klopte niet met het aantal, dat werkelijk in de gevangenis was. In de vrouwengevangenis moesten volgens het register 98 vrouwen zijn. Van vier echter kwamen de namen in de boeken wel niet voor, maar haar bevel tot gevangenzetting werd gevonden, zoodat haar totaal 102 moest zijn.

„In werkelijkheid zaten 82 vrouwen gevangen. Het ontbreken van twintig gevangenen in de vrouwengevangenis kon niet worden verklaard.”

In de gevangenis voor mannen was het resultaat al even ontstellend. Het register wees 795 gevangenen aan. In werkelijkheid waren er 762. Er ontbraken dus 33 personen. Hoe deze gevangenen de gevangenis hadden verlaten, of wanneer, kon niet worden geconstateerd.

In een bijzonder interessante passage wordt verteld van een gevangene, die vijf jaar in Sing Sing was geweest. Geen enkel authentiek stuk kon worden gevonden, waarin zijn opneming in de gevangenis of zijn gevangenhouding vermeld werd. Ten slotte werd uitgemaakt, dat hij een „vrijwilliger” was, en hij werd ontslagen.

Ergens anders lezen wij dat een gedeelte van het eigendom van de gevangenis voor \$ 34.233.34 was verkocht en de opbrengst ten name van de gevangenisautoriteiten was overgeschreven om dit voor de verbetering der gevangenisgebouwen te gebruiken. Van dit geld werd een verrekening gevonden ten bedrage van \$ 1.317.20. In geen enkel verslag of boek werd vermeld, hoe de overige \$ 32.916.14 werden besteed!

Het was duidelijk, dat met dit alles de gevangenen wel bekend waren. En als invloed ten goede was dit evenmin geschikt om de houding der gevangenen jegens hun cipiers te verbeteren als alle toebedeelde slagen. Het viel mij op, toen ik mij verder in de geschiedenis van de vroegere Sing Sing gevangenis verdiepte, dat de karwats te partijdig was; dat steeds de verkeerde gevangenen werden geslagen. Het was een boeiende studie, en ik ging er mee verder.

In 1848 kwam het dringende advies, om den „cat” als vorm van straf volkomen uit te schakelen. Er zou een proefperiode zijn van drie jaar. Blijkbaar werd dit advies opgevolgd, want nadien vinden wij weinig meer van dezen vorm van bestraffen. De geliefkoosde straf werd toen het koude stortbad. Vanaf 1849 stroomde er een voortdurende watervloed over de hoofden van de boosdoeners,

203 maal in 1849. „Het voorrecht van opvoeding, nieuwe boeken, de afschaffing van den „cat" en het nieuwe systeem van aan tafel te eten hebben een bijzonder goeden invloed op het gedrag van de gevangenen," lezen wij in een verslag van 1850. Toch werden er nog van het totale aantal van 694, in dat jaar twee honderd vier en dertig mannen gestraft, van wie 124 met een waterkuur.

Te beginnen met 1853 schijnen directeuren en inspecteurs tot de overtuiging te zijn gekomen, dat een doeltreffend gevangenisbeleid wat meer eischte dan alleen straffen. Zij gingen op verbetering van de materiele omstandigheden der gevangenen aandringen. Het eerste voorstel in dien geest betrof voldoende verlichting van de cellen, ten einde het den gevangenen mogelijk te maken om ten minste tot 's avonds 9 uur te lezen. Gelijk alle voorstellen tot verbetering van de gevangenissen, werd ook dit niet onmiddellijk aangenomen. En zoo werd lustig met straffen voortgegaan! Stortbaden, donkere cellen, kogel en ketting, ijzeren kap (een gloednieuwe uitvinding), juk. Een reeks maatregelen, welke in de volgende tien jaren op bijna de helft der gevangenisbevolking van Sing Sing werd toegepast. Gedurende zestig jaren nu „modderde" het gevangenisbestuur tusschen twee uiteenlopende theorieën: strenge straffen, behalven den „cat" eenerzijds, en meer menschenlijke toegevendheid, met omzichtigheid getoond, anderzijds. Vierhonderd een en zestig straffen werden in 1855 op een bevolking van 1026 personen uitgedeeld. Eén drastische straf werd ten uitvoer gelegd: een gevangene werd ter dood gebracht. „Een moeilijkheid, die zich in November van dit jaar voordeed, welke eindigde met het doodschieten van een gevangene, tengevolge van zijn ongehoorzaamheid, zijn dreigende houding, en waartoe besloten werd met het oog op het moreel der andere gevangenen." Een gevangene doodschieten ten einde anderen te imponeeren!

Hoewel in 1856 op een bevolking van 963 in 50 gevallen bestraffingen, als stortbaden, kogel en ketting, juk en donkere cellen werden opgelegd,

zien wij ook, dat betere verlichting werd toegestaan, opdat de gevangenen konden lezen; voorts werd centrale verwarming ingevoerd in de kerk, de eetzaal, het hospitaal en het hoofdgebouw.

In 1857 werden 794 straffen uitgedeeld op een bevolking van 983. Wij lezen, dat de Sing Sing gevangenis „eenigszins door den geest van ongehoorzaamheid werd bezocht." Voor het eerst in de geschiedenis der staatsgevangenissen van New York vinden wij een zinspeling op de „groote drawback voor de tucht, gelegen in het feit, dat er voortdurend een wisseling van ambtenaren is, omdat zij afhankelijk zijn van de verschillende politieke partijen, die de macht in handen hebben."

De inspecteurs van dat jaar begonnen een campagne om gevangenen, die zich goed gedroegen te beloonen met verkorting van hun straftijd. En „tijd-compensatie" voor goed gedrag werd een nieuw doel voor vooruitstrevende gevangenis-autoriteiten.

Lichamelijke kastijding bleef echter bestaan. Hervormingen doen er lang over om binnen de gevangensmuren te komen. De hoofden der gevangenen werden nog steeds met water overgoten. In 1851 werden 850 straffen opgelegd aan 1072 gevangenen. Hoewel deze maatregelen zeer streng waren, hielden zij blijkbaar toch niet den voortdurenden toevloed van gevangenen tegen, zoodat in het volgende jaar, in 1859, Sing Sing een bevolking had van 1228 man, terwijl er slechts cellen waren voor 1072. Het was voor het eerst in de geschiedenis van Sing Sing dat het noodig was om twee mannen in één cel te zetten. In meer dan twee honderd van de nauwe cellen, welke slechts 1.20 m. breed waren, huisden twee gevangenen. Dit werkte niet mee om het moreel der gevangenis te verhoogen.

In 1861 werden 706 straffen uitgedeeld op een bevolking van 1280 personen. Wederom speelde de waterbehandeling een groote rol, maar ook de donkere cellen, het juk, kogel en ketting en de ijzeren kap. Toch werd klaarblijkelijk de nuttelooheid van dit alles ingezien. Wij vinden in het

verslag van dat jaar den roep om werkelijke hervormingen. „Laat ons aan één der gevangenissen een bijzondere bestemming geven, of, als het noodig is, een vierde bouwen, voor gevangenen, veroordeeld wegens lichte vergrijpen. Laten wij de gestreepte uniformen, den gevangenisstap afschaffen, en laat goed gedrag beloond worden door verkorting van straf. Laat het voornaamste doel verbetering zijn, en niet geld uitgeven.”

Op dezen roep werd geen acht geslagen. Er gebeurde niets, behalve dat aan de gevangenen voortaan eenmaal in de drie maanden een bezoek werd toegestaan, inplaats van eenmaal in de zes maanden, zooals tot nu toe.

Nog steeds was lichamelijke kastijding aan de orde van den dag. In 1863 werden er 1213 straffen toegediend, op een gevangenisbevolking van 890. Daarbij kwam nog, dat van buitenaf hulp moest worden verleend wegens onlusten in de gevangenis. Op den gouverneur werd een beroep gedaan, en hij zond honderd soldaten, vijftig politieagenten en dertig extra-bewakers om de orde en de tucht te handhaven. Het aantal bestraffingen bleef toenemen. In 1864 bedroeg de gevangenisbevolking 796 man. Van hen ontvingen er 613 in een of anderen vorm lichamelijke kastijding, en het aantal straffen, dat werd toebedeeld, was 1403. Eén gevangene werd twee en twintig keer gestraft. IJzeren kappen, jukken, stortbaden, kogels en kettingen, donkere cellen, alles werd toegepast.

De gevangenisautoriteiten beklagden zich over een „lasterlijk artikel”, dat in een New Yorksch blad was verschenen en waarin het personeel van Sing Sing werd beschuldigd van een reeks wreedheden ten aanzien van een gevangene, Evans genaamd, die naar beweerd werd aan de gevolgen daarvan was gestorven. De verklaring welke van dit geval werd gegeven, was, dat de gevangene had getracht een van de ambtenaren van het leven te berooven en dat hij dientengevolge door de betrokken ambtenaren was gestraft.

In ieder verslag over deze jaren wordt gesproken van branden en epidemieën, waarvan vele sterf-

gevallen het gevolg waren. Dysenterie, scheurbuik, Aziatische cholera, pokken, maakten ontzettend veel slachtoffers. Het rantsoen van de gevangenen was nauwelijks voldoende om lichaam en geest bijeen te houden. Het verslag spreekt van twee eieren per jaar per hoofd. Uitgehongerde gevangenen gingen de keuken binnen om meer voedsel te vragen, maar werden weggejaagd en waarschijnlijk voor hun brutaliteit geslagen. Bezien van ons standpunt van thans, lijkt het of de Sing Sing gevangenis toen „des duivels werkplaats" was. Vuur en water speelden een groote rol. Het personeel vocht tegen een of ander geheimen vloek, welke de atmosfeer van de gevangenis vergiftigde, en de gevangenen worstelden om niet ten prooi te vallen aan wanhoop en moedeloosheid.

Ten slotte nam de Wetgevende Vergadering van Albany de zaak in handen en schafte in Sing Sing elken vorm van straf af, behalve de donkere cel. En de directeur, die toen in functie was, n.l. in 1871, vertelt, dat „de algemeene tucht in de verschillende gevangenissen goed, zoo niet beter is, dan onder de gegeven omstandigheden mocht verwacht worden. In strijd met theorieën, welke dikwijls door pseudo-penologen omtrent het verband tusschen een niet-straffe discipline en het toenemen van misdaden worden verkondigd, zien wij voor de eerste maal sedert vele jaren, dat „de gevangenisbevolking zoo klein is, dat er in iedere cel slechts een man is gehuisvest."

„Het is mogelijk, dat een man onder ligt," merkte een gevangene uit die periode op, maar hij ligt er nooit uit vóór zijn straftijd om is." Het gevangenisstelsel zorgde er wel voor, dat hij gedurende zijn verblijf tusschen de muren „onder" lag. Tegen den tijd dat de dag van zijn ontslag naderde, lag hij er in meer dan één opzicht „uit". Hij kwam tot de ontdekking, dat hij letterlijk een hulpeloos wrak was, ongeschikt voor het normale leven of werk. Een gevangene, met gevoel voor het komische, beschreef deze gewaarwording in het volgende tweegesprek:

Pat: „Sommige menschen leven van hoop, Moike.”
Mike: „Hoeveel kost een pakje?”
Pat: „Het komt niet in pakjes.”
Mike: „Nou, dat doet 'r ook niet toe, het staat toch niet op de lijst van dingen, welke zij hier toelaten.”

Zoo was het met de Sing Sing gevangenis in de 19de eeuw gesteld. Een hopelooze, drukkende en dorre plaats. Herhaaldelijk ontluchtten gevangenen, en pogingen tot ontvluchten kwamen bijna dagelijks voor. Zelfmoord was een gewoon verschijnsel. Gevangenen werden als boeven en gevaarlijke kerels beschouwd. Door het proces van murw maken in de gevangenis werden zij nog gevaarlijker en slechter. Het geheele doel van de gevangenis was den gevangene te wennen aan ontbering en ellende.

De gevangenisdirecteur is in de eerste plaats een bewaker. Volgens de wet is zijn functie ervoor te zorgen, dat zijn mannen binnen de grenzen van zijn gevangenis blijven. Zij maken zijn „handelsvoorraad” uit. En zijn voorraad moet steeds precies kloppen. En daarom kijken de directeuren altijd met een zekeren angst naar al die ontvluchtingen en die talrijke pogingen om aan hun hoede te ontkomen. Wat er natuurlijk bij hen het allermeeest op aankwam, was veiligheid. De inrichting moest absoluut veilig zijn. Sing Sing had een ommuring noodig. Reeds twintig jaar lang pleitten de directeuren voor een steenen muur rond de gevangenis. In elk jaarverslag werd om deze versterking verzocht. Eindelijk was de muur in 1877 gereed, die, welke thans de oude gevangenis omgeeft. Hij was zeven meter hoog en hier en daar onderbroken door wachtposten, van waaruit gewapende cipiers het gevangenisterrein en de gebouwen konden overzien. Maar het leven in de gevangenis verliep verder langs de traditioneele lijnen. De directeur was er thans zeker van, dat zijn onderdanen hem niet meer konden ontvluchten. Zij zouden krijgen wat er opstond. En het stortbad doorweekte een oneindig aantal slachtoffers, de kogel en de ketting hielden de weerspannige geesten in bedwang; en ook voortaan kwijnden de mannen weg, aan hun

lot overgelaten in de donkere hoeken van onherbergzame kerkers. En dit alles niettegenstaande het wettelijk verbod in 1870 van lichamelijke straffen!

Is dit beeld overdreven? Is het een feit, dat deze strenge maatregelen zoowel gevangenen als personeel verhardden? Laat ik voor een oogenblik de boekdeelen met gevangenisverslagen, welke thans voor het eerst het daglicht zien, terzijde leggen. Een gevangene, George Appo genaamd, was in 1874 in Sing Sing. Appo had tusschen 1874 en 1883 drie vonnissen uitgezeten. Hij was als getuige opgetreden voor de Lexow Investigating Committee. John. W. Goff en Frank Moss gingen zich voor den ontslagen gevangene interesseeren, en bezorgden hem een eerlijke broodwinning. Zestien jaar na het uitzitten van zijn laatste straf schreef hij een boek over zijn ondervindingen in de gevangenis. Het is een lijvig document, echter nooit gepubliceerd. Wij treffen daarin een levendige beschrijving aan van het gevangenisleven en de tucht in dien tijd.

Dit waren de dagen van „contract labor”, van aangenomen werk. Werkgevers kochten werkrachten, en de inkomsten kwamen aan den Staat. De gevangene kreeg niets. Appo vertelt hierover: „Ik was slechts drie dagen aan het werk, toen de betaalde instructeur van den werkgever een twaalfstal hemden op mijn tafel legde. „Je moet deze hemden vandaag maken,” zeide hij, en zorg ervoor dat zij in de puntjes zijn, of we spreken elkaar nader.”

„Ik beloofde hem mijn best te doen. Toen ik aan het derde hemd bezig was, moest ik een heet ijzer gaan halen. Vóórdat ik het gebruikte, doopte ik het in water om het af te koelen. Daarna begon ik de mouw te strijken en schroeide die per ongeluk. Ik rapporteerde dit aan den burger-instructeur, die naar den cipier ging, maar hij vertelde, dat ik de mouw opzettelijk had geschroeid. De cipier zeide mij: „Haal je pet en jas.” Dit deed ik. Hij en de instructeur brachten mij naar de kamer

van den hoofdcipier en vertelden, dat ik opzettelijk hemden verschroeide.

„En jij, wat heb jij te zeggen?” vroeg de hoofdcipier. „Het was een ongeluk en ik kon 't niet helpen.”

„Zoo, een ongeluk! En je kon 't niet helpen, natuurlijk! Nu, we zullen je eens een beetje voorzigtiger leeren worden. Doe je kleeren uit!” snauwde hij mij toe.

„Doe je kleeren uit,” zeide hij nog eens, en toen ik hieraan niet gauw genoeg gevolg gaf, schreeuwde hij: „Pak hem beet!” Twee zes voet-lange cipiers grepen mij bij mijn keel, rukten mij jas en broek af, sloegen mijn twee voortanden uit, toen zij mij met geweld op de schoep trokken, haalden mijn handen naar achteren, boeiden ze, en bonden ze op mijn rug vast, terwijl ik dwars over de schoep lag en met dunne koorden aan het latwerk aan weerszijden was vastgemaakt. Toen ik goed vastzat, nam de zes voet-lange cipier een stuk hout, dat precies den vorm had van een cano-paddle, met kleine gaatjes in het blad, zwaaide het naar achteren en liet het met alle kracht op mijn blooten rug en ruggegraat neerkomen. Ik telde negen slagen, vóór ik bewusteloos werd. Toen ik bij kwam, lag ik op den grond. Ik hoorde den dokter zeggen: „Hij is nu weer in orde.” De hoofdcipier zeide tot mij: „Denk je, dat je terug kan gaan en nu je werk goed doen? Zoo niet, dan zullen we het je wel leeren.” Ik antwoordde: „Jelui hebt me nu om niets gestraft; den volgenden keer, dat ik hier kom, zullen jelui me om iets te straffen hebben.” „Geen brutaliteiten, breng hem terug naar de werkplaats.”

Toen ik in de werkplaats terugkwam, met uitgeslagen tanden en een lichaam bont en blauw geslagen en gekneusd door de paddle, nam ik de hemden, welke op mijn tafel lagen om gestreken te worden, mee naar de kachel, deed die open, gooide ze in het vuur en smeed de deur weer dicht. Weer werd ik naar de kamer van den hoofdcipier gebracht, en gevraagd waarom ik dit gedaan had. Ik wilde niet antwoorden. De cipier zeide: „Leg

hem er weer op." Maar de dokter protesteerde. „Nee, sluit hem in de kerker op." En ze brachten mij naar de donkere cel.

„Ik lag daar gedurende veertien dagen op een rantsoen van een kwart ons brood en anderhalven d.L. water per etmaal. Toen ik uit de donkere cel werd gehaald, moest ik naar het hospitaal worden gebracht, voor mijn leven bedorven. Toen ik uit Sing Sing kwam, moest ik in het St. Luke's Hospital worden opgenomen om geopereerd te worden door de professoren Otis en Peters, en na een goede medische verzorging van ongeveer drie maanden, verliet ik het ziekenhuis. Daar ik geen geld had om aan het noodzakelijke levensonderhoud te komen, ging ik natuurlijk weer stelen om te kunnen leven."

Appo vertelt nog een ander voorval, dat een karakteristiek licht werpt op het gevangenisbestuur van die dagen.

De cipier van de werkplaats, Edward Gay genaamd, kwam uit Fransch Canada. Zijn naam was in tegenspraak met zijn aard, want hij maakte een te kwistig gebruik van zijn zwaren knuppel. Voor het minste geringste, als b.v. hoofdomdraaien en andere dergelijke kleinigheden, kwam hij achter iemand staan en gaf hem met den knuppel een stevigen por in den rug of in den nek, onder de bedreiging den persoon in quaestie den volgenden keer naar den hoofdcipier mee te nemen, en dat beteekende natuurlijk straf. Eens duwde hij den knuppel in den rug van een zekeren Brun, die tot twintig jaar was veroordeeld. Hij voegde er aan toe, dat hij hem den volgenden keer voor den hoofdcipier zou brengen. Terwijl hij wegwandelde, greep Brun plotseling een ijzeren hefboom van mijn machine, liep den cipier achterna en viel hem ermee van achteren aan. Als ik hem geen beentje had gelicht, zou de cipier een slag op zijn hoofd gekregen hebben. Brun sloeg met den hefboom weer in de richting van den cipier, toen een gevangene, Campell genaamd, Brun bij de keel pakte, hem den ijzeren hefboom ontnam, en hem vasthield, totdat de cipier het lokaal verlaten had.

Twee cipiers kwamen Brun halen en brachten hem naar den hoofdcipier."

Appo werd ontslagen, maar doordat hij zich weer aan diefstal schuldig maakte, keerde hij spoedig naar de gevangenis terug.

„Bij mijn komst in Sing Sing," aldus vertelt hij, vond ik wel een nieuwen directeur, maar de discipline was even streng en hardvochtig, en het voedsel, kortom alles, voldeed nog niet eens aan de geringste materiele eischen. Er heerschte onder de gevangenen een algemeene epidemie, tengevolge van het eten van bedorven en slecht vleesch en van ander voedsel. Tijdens het uitzitten van mijn eerste twee straffen heb ik nooit iets gemerkt van een gelegenheid om een bad te kunnen nemen, na een dag hard werken in de metaalgieterij.

Ik vond in Appo's verhaal een gebeurtenis vermeld, waaruit zeer sterk aard en omvang van het stelsel van zwijgen tot uiting komen, zooals dat in Sing Sing van kracht was. Een systeem, dat bijna een eeuw lang de „trots" van het Amerikaansche strafstelsel uitmaakte.

In deze werkplaats (de loodgieterswerkplaats), was een gevangene, die den bijnaam van „Ginger" had. Zijn eigenlijke naam was Thompson, en hij moest vijf jaar zitten. Deze Thompson praatte eens met den gevangene, die naast hem aan de werkbank stond, n.l. toen hij hem uitlegde hoe hij een stuk werk moest afmaken. De cipier, een zekere Tierney, zag Ginger met zijn buurman praten en stoof met zijn grooten knuppel op hem af en gaf hem een slag op zijn nek. „Houd je mond." Ginger, die toevallig zijn werkhamer in zijn hand had, was niet op dien aanval verdacht. Hij sprong op met den hamer in zijn hand en probeerde uit te leggen dat hij dien anderen man aanwijzingen moest geven, maar Tierney gaf hem nog een por met zijn knuppel en beval Ginger „zijn bek te houden," zijn hamer neer te leggen en niet tegen te spreken. Ginger sprong op en de cipier trok zijn revolver en schoot hem dood. Later beweerde Tierney, dat hij den armen Thompson uit zelfverdediging had gedood. Geen enkele maatregel werd tegen Tier-

ney genomen. Thompson had geen familie en zelfs geen goed vriend in de buitenwereld, die het voor hem opnam. Hij was pas 27 jaar en van jongs af in de armste wijk opgevoed. De gevangenisautoriteiten stopten zijn lijk in een vuurhouten kist en begroeven hem boven op den heuvel, of, zooals het kerkhof door de gevangenen wordt genoemd, in „25 gallery“, zonder dat zelfs de zoogenaamde geestelijke een gebed uitsprak.”

Wat een terugstootende inrichting was de Sing Sing gevangenis in de negentiende eeuw! Geheel beantwoordende aan het beeld van Dante's Inferno. Gelijke behandeling van een ieder, het koste wat het wil. Gevoelige naturen werden gehard. Krachtige mannen werden zwak en hulpbehoevend gemaakt. Als „voorbeeld“ was het een ellendige mislukking. Want de misdadigheid nam toe. Als afschrikking had het geen waarde. Nieuwe wetten schiepen nieuwe misdaden. In 1902 was het aantal wetten, dat werd overtreden, tot 48 gestegen. In 1926 was het totaal zestig. En de bevolking van Sing Sing nam steeds toe.

In dien tijd realiseerde men zich ternauwernood, dat de gevangenis een schakel was in het schema van de bestrijding der misdadigheid. Om afkomst, oorzaken, motieven, bekommerden zich de gevangenisdirecteur, de vervolgende of rechtsprekende autoriteiten niet. Evenmin werd eenige aandacht geschonken aan het feit, dat gevangenen voortdurend een sociaal probleem vormen. Toen de gevangenisdirecteuren tenslotte aarzelend verzochten om wijzigingen te brengen in het gevangenisregime, deden zij uitkomen, dat zij het zich gemakkelijk wilden maken. Wreede behandeling van gevangenen had tengevolge, dat de cipiers daaronder hadden te lijden. Het ging dan hard tegen hard. Waarom niet het beest getemd?

De eerste faze van het temmingsproces betrof het doen verdwijnen van de duisternis in de cellen. „Het komt ons voor,” aldus heet het, „dat er geen voldoende reden is om zeven honderd man op te sluiten in zoo goed als volkomen duisternis, en

dus tot lui zijn te dwingen, gedurende zulk een groot gedeelte van den dag, als thans het geval is. Wij kunnen niet inzien, wat voor nut dit heeft, terwijl het in tegendeel duidelijk is, dat een massa kwaad van dit duistere regime het gevolg moet zijn."

Dit voorstel werd aangenomen, en het resultaat was verheugend. De geestelijke in die dagen zegt hierover het volgende:

"Zij, wien op een bepaalden avond onderwijs werd gegeven, kregen aan hun celdeur een licht. De onderwijzer ging van de eene cel naar de andere en gaf de noodige instructies. Het krijgen van licht wordt door den gevangene als een voorrecht beschouwd, en daarom, in geval hij onoplettend zou worden, is het slechts noodig hem er op te wijzen, dat hij geen licht meer zal krijgen, en men kan dan voortaan van zijn volle aandacht verzekerd zijn. Wij kunnen duidelijk de goede resultaten merken, zoowel voor den gevangene zelf, als ten aanzien van de algemeene gevangenis-discipline. Eenzame opsluiting gedurende de lange winteravonden, met niets anders om den geest bezig te houden, dan de eigen kwade gedachten, moet ontzettend drukkend worden, en er is dan een neiging merkbaar om deze lange uren te verdrijven en de sombere gedachten te verstrooien door wat vroolijkheid en lawaai.

"De nachtwaker, wiens plicht het is, om alle ongerechtigheden van dit soort te rapporteeren, verklaart, dat hij nooit iets ten nadeele heeft behoeven uit te brengen van hen, die licht hadden."

Maar toch werd dit licht spaarzaam toebedeeld. Het ging toch niet aan dezen gevangenen te veel toe te staan! Dit alles gebeurde in 1850. En er gingen nog vele jaren voorbij, alvorens iedere cel zoo verlicht was, dat iedere gevangene „deze lange winteravonden" met lezen en schrijven kon doorbrengen, inplaats van in volledig niets doen.

In 1859 begonnen gevangenisbestuurders een nieuw soort belooning voor goed gedrag binnen de muren te verdedigen. „Een belangrijke en heilzame verbetering kan bereikt worden door de

gevangenen in de gelegenheid te stellen om den tijd, gedurende welken zij zitten moeten, te verkorten door goed gedrag. Het behoeft geen betoog, dat een dergelijke maatregel een grooten invloed ten goede zal hebben ten aanzien van de orde en de gehoorzaamheid onder de ongelukkige gevangenen. Het zal een prikkel zijn tot goed oppassen, welken de meesten in hun geheugen zullen prenten, en welke door betrekkelijk weinigen genegeerd zal worden.

„Wij dringen er met klem bij de Wetgevende Vergadering op aan om bij wet mogelijk te maken, dat wij deze en dergelijke hervormingen invoeren. Wij zijn ervan overtuigd, dat alle bestraffingen, welke thans voor de handhaving van de tucht in de gevangenis noodig zijn, dan afgeschaft kunnen worden.”

De wettenmakers van Albany beraadslaagden vier jaren over dit voorstel. Tenslotte werd het aangenomen. Dat de gevolgen daarvan even bevredigend waren, als was voorzien, blijkt uit het verslag van 1863, waarin wordt geconstateerd dat „de hoop op wijziging van hun vonnissen, wegens het nauwkeurig in acht nemen van alle regels en voorschriften, veel heeft gedaan tot verbetering van de tucht en tot handhaving der orde in de gevangenis.”

De politiek was nog steeds de vloek van elk gevangenisbeleid. In de vijftien jaren, welke aan 1873 voorafgingen, wisselde Sing Sing zestien maal van directeur. Het gevolg van deze voortdurende verandering was, dat geen enkele vorm van verbetering stand hield en dat de materiele kant van het gevangenisleven werd verwaarloosd. De directeur, die in 1873 werd benoemd, en die tien jaar geleden dezelfde functie had vervuld, maakte de opmerking: „Tien jaar geleden was ik directeur van deze gevangenis; ik beschouwde de inrichting toen als een mislukking, maar als ik haar thans vergelijk met de gevangenis van nu, was het een model van volmaaktheid. Het arbeidssysteem is ontaard, de gevangenen zijn brutaal en lui geworden; personeel en gevangenen gaan als gelijken

met elkaar om, de gebouwen zijn in een verschrikkelijken toestand. Sommige zijn afgebroken om als materiaal te worden gebruikt."

Gedurende dat jaar werden er 364 straffen uitgedeeld op een bevolking van 1163 gevangenen. Vier en negentig gevangenen kregen de kap, 98 werden in een donkere cel opgesloten, en 72 werden aan hun duimen in een donkere cel vastgebonden, en moesten daarin blijven staan, terwijl hun teenen nauwelijks den grond raakten.

De jaren 1874—1883 zijn de periode, welke George Appo zoo levendig in zijn niet-gepubliceerd manuscript beschrijft. Niet iedere gevangenisautoriteit was het eens met de straffen, welke toen in de mode waren. Zoo zien wij, dat de gevangenisgeneesheer te kennen gaf, dat „de donkere cellen geheel ongeschikt zijn om gevangenen bij wijze van straf daarin op te sluiten." Een goedkoope critiek. Maar zij ging niet onopgemerkt voorbij, want in 1879 werd een gebouw voltooid, dat tien cellen voor eenzame opsluiting bevatte. Het lag aan de binnenplaats, afgescheiden van de andere gebouwen, en het was één verdieping hoog. Het was goed geventileerd, en had water en een W.C. in iedere cel. Deze tien cellen schijnen de voorloopers geweest te zijn van de moderne gevangenis in de nieuwe Sing Sing gevangenis op den heuvel.

Blijkbaar werd de toestand met de jaren beter, want in 1884 werden op een bevolking van 1522 gevangenen, slechts acht man in hun cellen wegens hun weerspannig gedrag opgesloten. Dit is te merkwaardiger, gezien de verderfelijke gewoonte van twee mannen in één cel op te sluiten. Een gewoonte, welke volgens de woorden van den gevangenisdokter „in elk opzicht verwerpelijk, ongezond en demoraliseerend was."

Gedurende al die jaren hadden de gevangenisdirecteuren te kampen met hetgeen bekend staat onder den naam van „contractarbeid". Van dat systeem kan heel weinig goeds gezegd worden. De gevangene werd werkelijk aan een werkgever verhuurd, die het werk dat gedaan moest worden,

regelde, en eveneens de manier waarop. Het hield den gevangene bezig, maar gaf te veel macht aan den werkgever, die, om het werk klaar te krijgen, zich heelemaal niet bekommerde om de gezondheid en den algemeenen toestand van den gevangene. Jarenlang hebben arbeidersvereenigingen den strijd tegen dit systeem gevoerd. Niet uit sympathie voor den gevangene, maar wegens den invloed, welke het op de arbeidsmarkt had. Dit systeem was slecht, maar het plotselinge afschaffen daarvan nog erger. Niets kwam er voor in de plaats. Contractarbeid werd in 1888 afgeschaft, en het resultaat daarvan was, dat meer dan duizend menschen niets te doen hadden en in hun cellen waren opgesloten, zonder eenig werk. „Het laatste gevangenisjaar,” schrijft de directeur in 1889, „was het meest onbevredigende en het ellendigste, dat in onzen staat werd doorgemaakt. De oorzaken daarvan lagen niet in de gevangenissen, maar daar buiten. Krachtens Hoofdstuk 586, Laws of 1888, werd het verrichten van gewonen handenarbeid in de staatsgevangenissen bijna geheel opgeheven, en de toenemende bevolking der gevangenissen werd tot niets doen gedoemd.

Er was voorgesteld, — een ander middel tot gevangenishervorming, — dat gevangenen een gedeelte van hun loon zouden ontvangen. „Niets is er gedaan,” merkt de directeur op, „in de richting van een plan om den gevangenen een deel van hun verdiensten uit te betalen, en wel om de goede reden, dat er tot nu toe geen verdiensten waren te verdeelen.” Inderdaad een plausibele verklaring.

In 1891 vinden wij een vermelding van beteeke-
nis aangaande de wet betreffende het onbepaalde vonnis. Na een lange periode van heen en weer praten, nam de Wetgevende Vergadering de „Indeterminate Sentence Law” van 1889 aan. Zij was bedoeld een opvoedenden invloed te hebben op gevangenen en een groote steun te zijn voor gevangenisbestuurders. Rechters en Openbaar Ministerie waren huiverig om deze wet toe te passen en weigerden van het voordeel, dat zij

bracht, gebruik te maken. In 1891 schreef de directeur van Sing Sing, dat „geen enkele gevangene in zijn gevangenis een dergelijk vonnis had gekregen." Het is moeilijk een traditioneele procedure te veranderen. Dit blijkt uit niets zoo sterk, dan uit de bladzijden der gevangenisverslagen. De autoriteiten hielden met alle kracht vast aan de oude theorieën van gevangenisbeleid.

Veel hooren wij in die vooruitstrevende dagen over de indeeling van gevangenen in klassen. Werkelijk geen nieuwe theorie. Er werd in Sing Sing en in andere gevangenissen in den staat New York in 1897 een proef mee genomen. In dat jaar werden de gevangenen in drie groepen verdeeld:

Groep A. bestond uit gevangenen, die voor het eerst wegens een zwaar misdrijf zaten.

Groep B. was bestemd voor gevangenen, die voor de tweede maal wegens een zwaar misdrijf veroordeeld waren.

Groep C. voor gevangenen, die voor de derde keer of meer waren veroordeeld.

Volgens dit voorstel moesten alle „first offenders" in die gevangenis hun straf uitzitten, waarin zij oorspronkelijk waren opgesloten. „Second offenders", die in Sing Sing en Clinton in voorarrest hadden gezeten, moesten naar Auburn worden overgebracht. Leden van groep C., die oorspronkelijk in Sing Sing waren, moesten na hun veroordeeling naar Clinton Prison worden getransporteerd.

Dit systeem was niet gelukkig, omdat de gevangenen waren ingedeeld, niet volgens hun karakter of mentaliteit, maar volgens het aantal misdrijven, die zij hadden gepleegd. Het werd spoedig afgeschaft.

Omstreeks 1900 kwam er in letterlijken zin nieuw licht in het oude cellenblok. Voor de eerste maal in de geschiedenis mocht er een zonnestraal in dat vochtige en donkere interieur binnenkomen. Gedurende 75 jaar was het licht binnengedrongen door een groot aantal kleine vensters, welke ongeveer 25 cm. breed en 60 cm. hoog waren, niet veel meer dan spleten in de dikke muren. De hal

was altijd somber en deprimeerend, en in den zomer zelfs vochtig. Op voorstel van C. V. Collins, superintendent der gevangenissen, besloot de Wetgevende Vergadering om groote vensters in de muren van het cellengebouw te laten aanbrengen, en gedurende 1902 werden er twintig ingezet. Het effect van deze ramen, welke ongeveer 9.30 m. hoog en 1.65 m. breed waren, overtrof „alle verwachtingen”. Het verslag der gevangenisinspecteurs geeft het enthousiasme over deze verandering weer. „De ruimte baadt thans in licht en zonneschijn, en de hal is nu een van de vroolijkste plaatsen in de gevangenis. Deze verbetering behoort tot de doelmatigste en gelukkigste welke in jaren in de gevangenisgebouwen zijn aangebracht.”

Maar een dag met een kruisje in de geschiedenis van Sing Sing was 9 Augustus 1900. Op dien datum werd op bevel van den superintendent Collins de hatelijke en onteerende gevangenis pas afgeschaft. Dit was een gewoonte, welke tot een traditie was geworden, die met het gevangenisleven was vergroeid. Het was niet alleen, omdat deze pas was voorgeschreven, als de gevangene zich van het eene punt in het gebouw naar het andere moest verplaatsen, maar zij gaf hem, meer dan eenig ander voorschrift, dien lui en schuifelenden gang, welke zijn mentaliteit en geheele levensbeschouwing beïnvloedde. De afschaffing van die gevangenis pas bracht nieuwen geest in de harten der gevangenen. Zij konden thans als menschen lopen. Waarschijnlijk zouden zij later als menschen kunnen praten, en wat meer is, als menschen leeren denken.

In het begin der 20ste eeuw ging alles snel in zijn werk. De gestreepte uniformen werden in 1904 afgeschaft. De directeur van toen maakte daarover de volgende opmerking: „Wij hadden goede gevolgen van deze verandering verwacht, maar het resultaat overtrof verre onze verwachtingen. De mannen zijn vroolijk en waardeeren het. De toon, die in de gevangenis heerscht, is veranderd en wij hebben alle vertrouwen, dat de atmosfeer welke

er thans is, een reële en krachtige prikkel ten goede zal blijken te zijn."

Menige wetgever en niet weinige gevangenis-autoriteiten hadden over al deze materieele verbeteringen hun misnoegen te kennen gegeven.

Thans constateeren wij bij vooruitstrevende penologen en sociaal voelende menschen een uitgesproken verlangen naar een vorm van gevangenisbeleid, waardoor niet alleen de inrichting, maar ook de menschen, die daarin opgesloten zijn, worden verbeterd. Even belangrijk als de verbetering van de materieele omstandigheden der gevangenen was het her-vormen van hun geesteshouding, de beïnvloeding van hun inzichten. Een commissie uit de Wetgevende Vergadering van den staat New York bracht over dit onderwerp een waardeerend verslag uit, echter niet met algemeene stemmen. Een minderheid was het er niet mee eens:

„Vooropgezet wordt, dat het hoofddoel van alle tuchtmaatregelen de verbetering der gevangenen moet zijn. De minderheid kan deze doctrine niet onderschrijven. Indien de inzichten van de meerderheid overheerschend worden, (n.l. om den gevangene weer tot het normale leven terug te brengen), dan zullen de gemeenste en meest verharde individuen op één lijn worden gesteld met de ongelukkige bewoners van onze armenhuizen, en dan zal voortaan armoede onder de misdrijven worden gerekend, gelijk in rang met moord, brandstichting, inbraak en plundering.

„De ondergeteekenden zijn van oordeel," aldus gaat de minderheid verder, „dat straf noodzakelijk en onmisbaar is voor de gevangnistucht.

„Als gij zult toelaten, dat de gevangenis niet meer zal zijn een schrik voor de ontaarden en een waarschuwing voor anderen, die geneigd zijn om van den grooten weg af te dwalen, waarop de goede en deugdzame burgers wandelen, — als gij zult toelaten, dat door een onzinnig meegevoel verontwaardiging wordt gewekt, en de burgers er prat op zullen gaan, dat zij het z.g. onrecht den misdadigers aangedaan, verzachten, — als gij

zult toelaten, dat misleide filantropen de ellende der menschheid probeeren te verzachten door onze gevangenissen tot louter scholen voor het onder-richten van haar bewoners te maken, — als gij zult toelaten, dat het beginsel van straf niet meer in ons gevangenisstelsel zal voorkomen, en moreele overreding en opvoeding het zullen winnen van een rustige en verstandige toepassing van een „verlicht beleid”, (een beleid, dat de schrik zal zijn voor de ontaarde misdadigers, en den jeugdigen boosdoener vrees zal inboezemen en dat een voortdurend beroep op de schatkist, ten bate van hen, die de belastingbetalers niet verplicht zijn te steunen, zal voorkómen, — indien gij dit alles zult toelaten, dan zal er een periode komen, dat opstand, brandstichting, inbraak en elk ander kwaad, dat voor de maatschappij noodlottig en voor wet en orde nadeelig zullen zijn, hoogtij zullen vieren.”

Deze minderheid protesteerde tegen het afdanken van alle traditioneele methoden van beleid. Het stelsel van zwijgen, de „cat”, de paddle, de kap, de donkere cel, kogel en ketting, water en brood-regime, de katrol, dit alles behoorde tot hetgeen zij noemde, „een uitstekend systeem, dat tot nu toe door bijna elken staat en elk volk was toegejuicht als een voorbeeld van gevangenis-tucht.”

Dit minderheidsrapport werpt een eigenaardig licht op een strafrechtphilosophie, welke geheel vergeet, dat het feit van gevangen zitten op zich zelf een zeer doeltreffende straf is; inderdaad de heilzaamste straf, tot nu toe door menschen uitgedacht. Zij negeeren de thans als juist bewezen theorie dat de misdadiger er bovenal op uit is om te zorgen, dat hij niet ontdekt wordt en in de gevangenis komt. En dat, al moge het in vele gevallen onmogelijk zijn om de menschelijke natuur te veranderen, de gevangenis veel kan doen om haar ten minste te begrijpen.

Deze richting realiseerde zich niet, dat het elimineeren van hardvochtigheid slechts het begin was in de richting van een nieuwe orde, waarin ge-

streefd werd naar zedelijkheid gebaseerd op persoonlijke verantwoordelijkheid, inplaats van op fysieke vrees. Een verantwoordelijkheidsgevoel, dat kan worden ontwikkeld om uit vrije beweging te gehoorzamen aan een leidende kracht. Dit heeft meer kans van slagen dan om het lichaam te dwingen zich te onderwerpen aan blind geweld. Het vermogen om verantwoordelijkheid te dragen is in ieder wezen latent. Wanneer daarop op de juiste manier een beroep wordt gedaan, kan het zeker het beste in den mensch te voorschijn brengen, ten voordeele van de maatschappij en zijn eigen verbetering.

Directeur Clancy waagde in 1913 een nieuwe, ja gewaagde proefneming, die nog nooit was gedaan. Iedere beweging van de gevangenen was tot nu toe gecontroleerd, voorgeschreven en gesurveilleerd. Als zij niet werkten, waren zij in hun cellen, waarin zij overvloed van tijd hadden om te piekeren. De langste periode van opsluiting was in het einde van de week. Van Zaterdagmiddag tot Maandagmorgen kwamen de mannen niet uit hun cel. Brachten zij hun tijd in berouwvolle overpeinzing door? Kwamen zij 's Maandagsmorgen gelouterd van geest uit hun cellen? Uit de gevangenisverslagen blijkt wel anders. Altijd heerschte er in Sing Sing op Maandagmorgen een landerige stemming. De gevangenen waren dan prikkelbaar, kwalijknemend en moeilijk om mee om te gaan. Directeur Clancy stond den mannen toe om Zondagsmorgens in de open lucht te vertoeven inplaats van opgesloten te blijven in hun cellen. Zij mochten niet heen en weer loopen, maar zij stonden of zaten op hun gemak in groepjes, samen met hun bewakers. Het was slechts een begin en een zeer aarzelend begin. Maar het miste zijn uitwerking niet. „Deze hervorming”, schrijft Clancy in zijn verslag, „heeft, naar is gebleken een grooten invloed ten goede gehad en is door de gevangenen bijzonder gewaardeerd. Zij zal, geloof ik, tot een betere discipline leiden.” Clancy ging een stap verder. Columbus Day 1912 was het begin van een nieuwe aera in Sing Sing. Voor het eerst mochten

de gevangenen toen den geheelen dag in de open lucht blijven en, gelijk Clancy het uitdrukt, „de vrijheid van de gevangenis genieten." De gevangenen werden op hun eerewoord vertrouwd. De directeur durfde het experiment niet herhalen. De autoriteiten waren er nog niet geheel klaar voor, en zoo ging het voorbij als een nieuwigheid. Het succes echter moedigde Clancy's opvolger aan om de grenzen wijder te trekken.

Het directeurschap van Mc. Cormick is belangrijk geweest, omdat hij de eerste was, die er in slaagde om „Sing Sing te ontsluiten."

Zijn directeurschap was van korten duur; niet langer dan een paar maanden. Maar het was voor de inrichting van groot belang. Hij verkondigde de theorie, dat de straf was: opsluiting binnen de muren van de gevangenis, en dat de wet nooit de bedoeling heeft gehad om gevangenen in de gevangenis nogeens op te sluiten. Gezien van een moreel standpunt beteekende het den gevangenen aan een dubbel gevaar bloot stellen. En inderdaad was het ook een dubbele straf. Mc. Cormick voerde het systeem van den gereglementeerden vrijen tijd in. De gevangenen mochten Zaterdagmiddags en den geheelen Zondag op de binnenplaats der gevangenis vertoeven.

Personeel en gevangenen herinneren zich nog dien eersten „vrijen Zondag"! De mannen drentelden schuchter over de binnenplaats, onzeker van gang, zooals kinderen, die pas beginnen te loopen. Verschrikkelijke voorspellingen waren door de autoriteiten gedaan. De gevangene had geen verantwoordelijkheidsgevoel, en evenmin eergevoel. De gevangenis zou geterroriseerd worden. De gevangenen en hun bewakers keken elkaar tersluiks aan, niet goed wetende wat zij van elkaar te verwachten hadden. De mannen haalden diep adem in de vrije open lucht. Het gezag en de onderdanen kwamen dichter tot elkaar en begrepen elkaar beter. „Maandag houden" kwam niet meer voor, dit werd een mythe; de mannen begonnen hun wekelijksche taak met vernieuwde kracht. Maar wat van meer

beteekenis was: de gevangenen van Sing Sing voelden dat zij op hun eerewoord vertrouwd werden. Het was onder dit directeurschap, dat „baseball werd ingevoerd. En Mc. Cormick komt ook de eer toe, dat hij de eerste organisatie van zelfbestuur van gevangenen in het leven heeft geroepen. Zij heette de „Golden Rule Brotherhood," en was de voorloopster van een „Mutual Welfare League."

De nieuwigheden, welke door Mc. Cormick werden ingevoerd, vonden geen algemeene instemming, en hij werd opgevolgd door een man, die onder de gevangenisdirecteuren bekend is geworden, als de man, die algemeene belangstelling heeft gewekt voor gevangenen en gevangenisbeleid: Thomas Mott Osborne.

In de geheele reeks van komende en gaande directeuren in de honderdjarige geschiedenis van Sing Sing staat zijn naam in gouden letters geschreven. Hem komt de eer toe van een meer verlicht gevangenisbeleid, dat, al was het nog niet geheel volmaakt, den weg wees naar de nieuwe penologie. De directeur van een gevangenis moet in staat zijn om te midden van de snel wisselende menschelijke emoties zijn inrichting in een rechten en vasten koers te leiden. Hij is als de kapitein op de brug van zijn schip. Bijzonder sterke golven zullen hem uit zijn koers slaan. Nu eens zal de boot in de eene, dan weer in een andere richting liggen. De kapitein moet een stevige hand en een helderen blik hebben en hij moet zijn compas kennen. Deze man wist, wat zijn doel was. Hij streefde ernaar om bij de gevangenen, zonder dwang, den geest van verantwoordelijkheid te wekken. Hij zag duidelijk de waarheid van het beginsel in, dat het kwaad niet door hard werken er „uitgezweet" kan worden. Hij berekende zijn koers en zette richting naar de haven. Hij had het bij het juiste eind. Na een poosje begon het schip echter te rollen, het kon den rechten weg niet meer houden, en het duurde niet lang of het was geheel uit den koers. Dit is de geschiedenis

van de Sing Sing gevangenis in de jaren 1913 tot 1920.

Osborne maakte de gevangenis bij het publiek bekend. Door zijn toedoen werd zij een onderwerp tot openlijke discussie in de pers en in de vergaderzaal. Hij was een ernstige hervormer en strijder, door wiens diep en vast geloof in zijn zaak zijn opvolgers werden aangemoedigd om het gevangenisbeleid langs gezonde, menselijke, praktische en doeltreffende lijnen te ontwikkelen.

„Leven, vrijheid en het streven naar geluk,” is het hoofdbeginsel van de Amerikaansche maatschappij. Daarvan is den man in de gevangenis alleen leven toegestaan. Op zijn best een precair leven, maar alles wordt er op gezet om het te bewaren. Het was Osborne's streven om den gevangene, zoolang hij „zat”, ook de beide andere essentiele factoren toe te staan, ten einde het leven binnen de muren zoo normaal mogelijk te maken. Hij was er vast van overtuigd, dat het mogelijk was binnen de gevangensemuren vrijheid te hebben, terwijl tevens ieder het recht zou hebben om zijn persoonlijk geluk na te streven, elk op zijn eigen wijze. Wat Osborne niet duidelijk zag, was, dat gevangenen menschen zijn, die het met de wet aan den stok hebben gehad. Dat, afgezien van motieven en oorzaken, gevangenissen gemeenschappen zijn van „non-conformisten”. In gemeenschappen waar de wet geen gelding meer heeft, eischt de regeering, die aan het bewind is, dat de staat van beleg wordt afgekondigd. Dit is een buitengewone maatregel, waarop zelden een beroep wordt gedaan. Maar gevangenissen zijn buitengewone inrichtingen. Zij bergen menschen, die gebroken hebben met wet en orde, met de maatschappij. Gevangenisdirecteuren kunnen vergeleken worden met regeeringen met buitengewone volmachten. Elk gevangenisbeleid riekt naar despotisme. De directeur, die slaagt, zal zoowel een welwillend despoot zijn als een verstandig leider.

Volken en beschavingen hebben eeuwenlang onder het beheer van welwillende despoten ge-

lukkig en voorspoedig geleefd. Er bestaat een politieke richting, welke betwijfelt of een regeering, welke op democratische beginselen berust, bestendig kan zijn. Hoe dit ook zij, het is een feit, dat binnen de gevangenismuren honderd procent democratie niet mogelijk is. Evenmin kan een vorm van beleid, welke ook maar zweemt naar de republikeinsche, zich lang staande houden. Het is thans een bijna algemeen erkend feit, dat gevangenen moet worden toegestaan om in de gevangenis nuttigen arbeid te doen. Eveneens, dat gevangenen aangemoedigd moeten worden om hun vrijen tijd in gezonde ontspanning door te brengen. Voorts, geloof ik, dat men gevangenen in zekere mate moet veroorloven zich zelf uit te leven, in overeenstemming met het karakter van hun maatschappelijken werkkring en hun liefhebberijen. Dit alles echter moet te allen tijde onderworpen zijn aan het toezicht en de contrôle van den directeur. De fout van Osborne's beleid was, dat het zelfbestuur van den gevangene ingreep in de verantwoordelijkheid van den directeur als leider. Zijn intens verlangen om den gevangene te brengen op een normaal niveau, leidde er toe, dat hij afstand deed van zijn praerogatieven. Hij werd een raadgever inplaats van een leider en heerscher. De overgang van strengheid naar toegankelijkheid was te groot. Het eindigde met een chaos. Osborne werd niet in de gelegenheid gesteld om zijn fout te herstellen. Er kwam te spoedig een einde aan zijn dienstdadigheid. Dean Georg W. Kirchway volgde hem op, die in hooge mate de ontwikkeling van het onderwijs in de gevangenis bevorderde en het denkbeeld van zelfbestuur onder de gevangenen verder verwezenlijkte. De directeuren, die op hem volgden hielden de teugels strakker. Omdat de gevangenen te kort werden gehouden, ging de invloed ten goede verloren.

* * *

Ik sloeg de laatste bladzijden van de gevangenisverslagen om, en was er van overtuigd, dat ik een reusachtige taak voor den boeg had. Ik moest

het schip weer in den rechten koers brengen. Het welwillende despotisme moest weer in eere worden hersteld, zonder echter daardoor aan de normale levensuitingen van mijn pupillen te kort te doen. De eisch van normaal leven, vrijheid en geluk was een rechtmatige eisch, zooals dat bij ieder menschelijk wezen het geval moet zijn. Voor- dat de gevangenen dit echter ten volle konden bereiken, zou hun gevoel van eigenwaarde, hun zelfbeheersching en zelfvertrouwen in hooge mate moeten worden versterkt. Dit was nu de taak van den directeur, en met dat doel voor oogen aan- vaardde ik mijn functie als directeur van de Sing Sing gevangenis.

HOOFDSTUK IV.

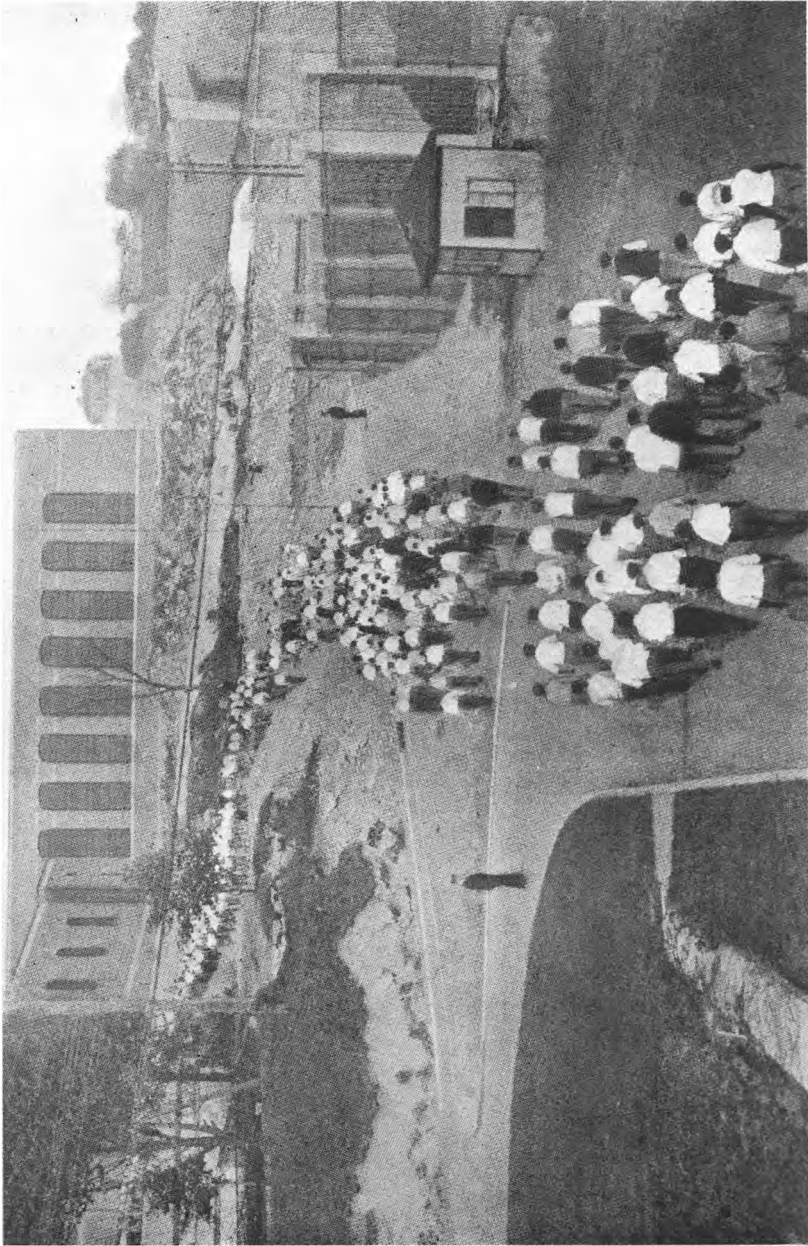
Proefnemingen met nieuwe methoden.

„De snelste manier om uit Sing Sing te geraken, is erin te komen als directeur," was een populaire grap in de dagen van 1920. Maar het was meer dan een grap. Want gedurende een periode van twintig jaar was de gemiddelde dienstdtijd niet veel meer dan elf maanden. Ik ben thans in mijn dertiende dienstjaar.

De ontvangstplechtigheid was eenvoudig. Ik deed mijn intrede op 1 Januari 1920, en maakte met de gevangenisbevolking in haar geheel om 12 uur 's middags in de oude eetzaal kennis. De toenmalige superintendent der gevangenen stelde mij aan de mannen voor. Men had mij verzocht om hen van een geïmproviseerd podium, dat midden in de hall stond, toe te spreken. Dit weigerde ik. „Ik spreek liever tot jellui, terwijl ik te midden van jellui sta," zeide ik tot hen, „ik hoop, dat dit zoo kan blijven."

Ik vertelde mijn toehoorders, dat, hoewel ik bereid was hun halverwege tegemoet te komen en hun alles te geven, wat zij op grond van hun rapporten verdienden, er geen „wees jij nu een goede jongen, dan zal ik een goede directeur zijn", verhouding zou bestaan. Wat zij aan voorrechten zouden krijgen, zouden zij moeten verdienen. Aan den anderen kant zouden zij, als hun gedrag dit rechtvaardigde, zooveel vrijheid krijgen als dit met hun staat van gevangene in de staatsgevangenis bestaanbaar was. Deze theorie heb ik gedurende de twaalf jaar van mijn directeurschap in praktijk gebracht. Nooit heb ik haar behoeven te betreuren en evenmin de praktijk grondig moeten herzien.

Van alle kanten werd ik met raadgevingen en waarschuwingen overstelpt. Deze welmeenende personen waren over het algemeen in twee rubrieken te verdeelen. De eene gaf den raad: „Behandel

De schaduwen worden langer, als de mannen hun tocht naar boven beginnen, naar de cellenblokken.
Het lijkt een eindeloze rij.

ze streng." De andere: „Behandel ze niet streng." Menschen, die een middenweg bepleitten, schenen er niet te zijn.

Er werd in die dagen veel en kwaadaardig gekletst.

Iedereen had iets over iedereen te zeggen. Mijn voorganger is slechts zes weken in functie geweest. Blijkbaar was er eenige wrijving tusschen hem en een van zijn ondergeschikten. Later hoorde ik van een weddenschap, welke deze twee mannen over mijn besluit hadden aangegaan. De directeur zeide tot zijn geëmployeerde: „Als Lawes weigert, ga jij eruit." En deze antwoordde: „Maar als Lawes 't aanneemt, dan kunt u er uw laatste cent om verwedden, dat ik blijf."

De verhouding tusschen hen beiden was tot het uiterste gespannen. Ik had den directeur toevallig eens ontmoet, maar kende den ambtenaar, die een vertrouwenspost in de gevangenis bekleedde, in het geheel niet.

Op den morgen, dat mijn besluit verwacht werd, zaten beide mannen in afwachting op het bureau. Beiden waren al wat ouder, grijs en vastbesloten. Zij spraken niet met elkaar. Maar telkens als de telefoon ging, sprongen beiden van hun stoel op. „Nog niet," moest de telefonist steeds weer zeggen. Dan gingen de twee mannen weer in hun stoelen zitten, terwijl zij tersluiks naar elkaar keken.

Tegen 12 uur ging de telefoon weer. „Het is de gouverneur," zeide de telefonist. De directeur greep met een venijnigen blik in de richting van zijn vijand, naar den hoorn, luisterde naar de mededeeling, en hing toen den hoorn langzaam op. „Jij hebt 't gewonnen, oude kerel," was alles wat hij zeide. Die oude ambtenaar had geluk bij het wedden. Hij bleef. En hij zit nog aan zijn zelfde schrijftafel, en is een van mijn vertrouwdste geëmployeerden en vrienden.

De directeur, die aan mijn onmiddellijken voorganger voorafging, had het zes maanden uitgehouden. Het moeten inspannende maanden geweest zijn. Verteld wordt, dat hij gedurende zijn ambt veertig pond in gewicht is afgenomen. Of dit

kwam, doordat de gevangenen of het personeel hem het leven zuur hebben gemaakt, of dat de geestelijke spanning te groot was, heb ik nooit te weten kunnen komen. Het was echter een feit, dat ik geen lust had om in deze of een andere betrekking aan gewicht te verliezen. Spoedig kwam ik er achter, dat de gevangenisdirecteur in de gegeven omstandigheden, wilde hij iets bereiken, niet moest zijn een strafinstrument, maar een trouw en oprecht vriend in den nood. Zijn beleid moet zoo menschlievend zijn als de wet maar toelaat, doch hij moet steeds, mocht het noodig zijn, met kracht kunnen optreden. Men heeft er mij van beschuldigd, dat ik in mijn functie te zachtzinnig ben. Ik wilde wel dat ik in dit opzicht schuld kon bekennen, maar mijn plichtsgevoel houdt mij hiervan terug. Het is mijn werk om mijn menschen vast te houden en hen, zooveel mogelijk, voor gezonde en sociale denkbeelden te winnen. En bij de beoordeeling van de resultaten van dit werk, is niet zoozeer van belang, in welke mate aan de voorschriften is gehoorzaamd, dan wel de stemming van de geheele gevangenisbevolking.

Toen ik in Sing Sing kwam, waren er iets meer dan duizend gevangenen. De staf bestond uit den hoofdciplier, den adjunct-hoofdciplier, een „sergeant” en den kapitein van de nachtwacht.

De Bertillon-afdeeling werd door gevangenen verzorgd, met uitzondering van een burger-deskundige, die slechts één oog had, en die soms ook dienst deed bij de afdeeling, waar de gevangenen bij hun aankomst werden ingeschreven. De gevangenis had geen kok, alleen een keuken-ciplier. Er was geen schilder of loodgieter in vrije dienstbetrekking. Er was geen patholoog, geen psychiater, geen psycholoog, en er waren slechts twee geneesheeren. De beambte, belast met de finantieele controle en zijn assistent waren politieke benoemingen. Gewoonlijk lag hun geschiktheid buiten het gebied der finantiën. Een ex-chauffeur zou ook goed zijn. Of een gewezen vischhandelaar.

Het ommuurde gevangenisterrein was toen ongeveer 63.000 m². groot, waarop een cellenblok

en een groote slaapzaal stonden. Kleine gebouwtjes en schuren voor persoonlijk gebruik lagen over de binnenplaats verspreid. Overal waren konijnenholen. De Mutual Welfare League maakte deel van het gevangenisbestuur uit, en de leiders daarvan mochten tot lang na middernacht buiten hun cel verblijven en hadden vrijen toegang tot de ontvangkamer.

Een pientere gevangene heeft de werkzaamheid van den League te dien tijde goed beschreven. „Met recht mag gezegd worden,” schreef hij, „dat, gezien de gebeurtenissen, de League in de periode van zijn opkomst er niet in geslaagd is om het gestelde doel geheel te vervullen. Vanaf het oogenblik, dat daaraan de uitsluitende contrôle over „cliques”, „gangs” enz. werd opgedragen, moest hij noodgedwongen zijn karakter van wederkerigheid verliezen. Hij oefende deze contrôle ten eigen bate uit, met het gevolg, dat het laagste contingent door de vrees, welke het inboezemde en door intimidatie altijd de baas is geweest.

„Indien iemand bereid was om zijn gevoel van eigenwaarde op het altaar van den „Chief Gorilla of the Harlem Goofers” te offeren, dan was hij persona grata, en had hij toegang tot de binnenste kringen van deze „exclusieve en beperkte vereeniging”, welke zich langen tijd onder een valsche vlag, als de Mutual Welfare League vermomd heeft.

„Ik voor mij ben tot de overtuiging gekomen, dat, als zij slechts het belang der gevangenis in het oog houden, en mogelijk maken, dat gij uw plannen en denkbeelden verwezenlijkt, een nieuwe Sing Sing daarvan het gevolg zal zijn en dat juist zij, die thans critiek op u uitoefenen, de eersten zullen zijn, die u ten slotte zullen bijvallen.

„Wat mijzelf betreft, ik herhaal mijn belofte als gevangene, dat ik alles zal doen wat in mijn macht is om, terwijl ik hier ben, u te steunen. Ik heb daarmee niets anders voor, dan te bewijzen, dat ik de door u betoonde geschiktheid om leiding te geven toejuich.

„Gij hebt inderdaad een Hercules-taak te vervullen — een Augiasstal te reinigen van het opge-

stapelde vuil van jaren, maar ik, en een massa anderen hier, hebben er vertrouwen in, dat gij de geschiktheid bezit om de zaak aan te pakken."

Ongetwijfeld was de Mutual Welfare League een organisatie, die de moeite waard was, maar zij werd slecht geleid. Elk geneesmiddel, hetzij voor fysieke of psychische kwalen, kan, wanneer het slecht wordt toegepast, doodelijk gevaarlijk worden. Zelfbestuur in gevangenissen mag niet afdalen tot het niveau van buurtpolitiek. Indien zelfbestuur den gevangene zelfbeheersching moet leeren, als het een grondslag voor karaktervorming moet worden, dan mag het geen campagnes onder de gevangenisbevolking aanmoedigen, waardoor een felle partijgeest met alle kwade intriges der praktische politiek, wordt ontketend.

Ik vond de leden van den League in twee kampen verdeeld. Beide partijen hadden al haar krachten geconcentreerd op het verkrijgen van een voldoende aantal stemmen voor de verkiezingen. Met welsprekendheid alleen kwam men er niet. Met dat gevolg, dat het betere element onder de gevangenen zich van den League afzijdig hield, en hij langzamerhand de speelbal werd van de minder gewenschte elementen. De gevangenis-autoriteiten zagen dan ook, zooals te begrijpen is, de verkiezingen met eenige vrees tegemoet. De eerste hulpdienst had het dien dag steeds erg druk. Dikwijls moesten de gevangenisdoctoren spoedoperaties verrichten. Het ging hier toe als vroeger in de kiesdistricten, met al de traditioneele hevigheid en nijd. Waarschijnlijk was de inzet het vechten waard.

In die dagen kwam het dikwijls voor, dat de gevangenis bezichtigd werd. Een publicist uit dien tijd schreef: „Sing Sing, de gevangenis in den staat New York, is misschien bekender dan het Vrijheidsstandbeeld in New York. Het aantal menschen van buiten de stad, die probeeren: „to do the prison," is zeer talrijk."

Het bestuur van den League was met de regeling der bezoeken belast, en leidde altijd de gezelschappen in de gevangenis rond. Er werden

natuurlijk fooien gegeven. Het gevangenispersoneel bemoeide zich nooit met een gezelschap bezoekers, dat door een lid van den League werd rondgeleid. Aan den League was de zorg en de contrôle van de voorraden opgedragen. Hij deed zijn eigen inkoop, had een bankrekening en beschikte over de gelden. Er werd al heel weinig toezicht op dezen tak van dienst gehouden.

Het bestuur van den League wees den „sergeant of arms” aan, die op zijn beurt weer zijn assistenten benoemde. Zij waren belast met het toezicht op het ontspanningsterrein, in de kerk en bij alle vermaken en sportwedstrijden. Zij hadden ook het toezicht in de eetzaal. Het was hun recht en plicht om rapport uit te brengen over elke overtreding van de voorschriften en over elk vergrijp door een gevangene begaan. Deze rapporten werden overgelegd aan den „League Court”, die uit zeven rechters bestond, voor wie de beschuldigde en aanklager het gebeurde uiteenzetten. De rechters waren helaas niet altijd van het beste gehalte. Gefluisterd werd, dat zij aan handen en voeten waren gebonden en de feiten niet onpartijdig bekeken. Dikwijls dreigde den gevangene van twee kanten gevaar. Hij werd gewoonlijk eerst door den directeur gestraft, en daarna moest hij zich nogeens voor den „League Court” verantwoorden.

Bestuursleden van den League hadden ook toegang tot het bezoekvertrek. Zij hadden onbeperkt contact met bezoekers en vreemden. Er was zoo goed als geen toezicht op mogelijke contrabande, welke op die manier haar weg binnen de muren zou kunnen vinden. Door middel van zijn „Director of Entertainment” was de League zijn eigen censor van hetgeen behoorlijk en geschikt voor de gevangenisbevolking in haar geheel was. Ik herinner mij nog mijn eerste ondervinding in dit opzicht met den „Director”. Hij liet mij een stuk zien, dat op de jaarlijksche tooneelvoorstelling zou worden gespeeld. Ik stelde verschillende coupures voor. Hij protesteerde heftig. „Dit staat in het stuk,” zeide hij, „en maakte enormen opgang in Broadway.” „Er is een massa, dat in Broadway gaat,” ant-

woordde ik, „dat niet naar Sing Sing zal komen.”

Er waren ook tal van dingen, welke in menig kiesdistrict nu opgang zouden doen, maar die niet in Sing Sing konden worden overgenomen. Er was veel in Sing Sing, dat moest worden verboden, terwille van het heil der geheele bevolking en het moreel der inrichting. „Een feit is,” zeide mij een der ontwikkelde gevangenen, „dat het intellectuele gedeelte van de gevangenisbevolking nooit in voldoende mate in de leiding van den League is vertegenwoordigd geweest. De League staat thans niet onder de contrôle van een meerderheid, die van een beter gehalte is, maar er is een gevoel (het zit als 't ware in de lucht), dat met u aan het hoofd, er een radicale verandering zal komen, waardoor de League weer zal worden teruggebracht tot zijn functies, waarvoor hij werd geschapen.”

Ik had een onderhoud met het bestuur van den League. Ik wilde mij van een en ander op de hoogte stellen. Wat waren hun denkbeelden over gevangenen en gevangenen? Welke levensbeschouwingen hielden zij er op na? Wij zaten in mijn kantoor en bepraatten de dingen. Een van hen wendde zich tot mij en zeide: „Directeur, er zijn slechts twee soorten van menschen in de wereld.”

„Wat bedoel je,” vroeg ik.

Hij lachte. „Die in de gevangenis zijn en die er in behooren te zijn.”

De anderen schaterden. Ik legde hun zoo goed als ik kon uit, dat zij het mis hadden. Er waren drie soorten van menschen: die in de gevangenis zitten, die er op weg naar toe zijn en ten derde, die er nooit in zullen komen.

Wat mij echter opviel, was de houding van deze mannen, — die toch de leiders van de gevangenisbevolking waren en blijkbaar hun gevolmachtigde vertegenwoordigers, — ten aanzien van gezag, wet en orde. Ik twijfelde er aan, of dit nu wel de meening van de gevangenisbevolking was. Hoe het ook zij, dit was in elk geval niet het type mannen, met wie ik de belangen der gevangenen wenschte te bespreken.

Ik heb altijd beweerd, dat het collectieve oordeel van een groep gewoonlijk juist is. Als echter de groep uiteenvalt in afdeelingen en partijen, dan kan er natuurlijk geen eenheid van doel, geen samenwerking zijn. Zelfs binnen de muren van de gevangenis moet er eenheid van doel zijn bij de gevangenen en het personeel. Zelfbestuur onder gevangenen kan, wil het reden van bestaan hebben en wat bereiken, niet dwars ingaan tegen hetgeen de gevangenisleiding wil. Ik stond voor de belangrijke taak om de verantwoordelijkheid, de verplichtingen en de onderlinge verhouding der groepen binnen de muren te bepalen. Eenerzijds was er het personeel, dat belast was met het bewaren van orde en discipline. Anderzijds waren er de gevangenen, die wij als ondergeschikten moesten behandelen, maar bij wie wij den geest van zelfvertrouwen en het verlangen naar een eerlijk leven wilden wekken, hetgeen natuurlijk gebaseerd is op het vermogen van zelfbeheersching. Ik zette mijn standpunt op een bestuursbijeenkomst van den League uiteen:

„De meesten van de gevangenen in deze inrichting zijn fatsoenlijke mensen, en zooals ik de zaken zie, doe ik onpartijdig mijn plicht tegenover hen. Maar ik verlang hetzelfde van hen en ik zal iederen man ten volle aansprakelijk stellen.”

Dat het niet geheel in den haak was met de leiding van den League, bleek wel uit een rapport, dat in de gevangeniskrant, „The Star Bulletin”, verscheen over een gebeurtenis, waarmee de „League Court” gemoeid was.

„De geheele boel stond op stelten, toen het bestuur rechter Schott meedeelde, dat zijn tijd om was, en dat een ander als zijn opvolger was aangewezen. Onmiddellijk kwam de Juridische Commissie bijeen en trad in haar geheel af. Zij stelde tegelijkertijd een brief op, welke eenige scherpe beschuldigingen bevatte. Het gevolg hiervan was, dat het bestuur onverwijld bijeenkwam. De rechters werden ontboden en hun werd verzocht om hun beschuldigingen van omkooperij en partijbegunstiging te bewijzen. Sommigen zeiden, dat zij

dit niet konden, anderen, dat zij het niet wilden. Die trokken hun ontslag in en twee stonden pal. Schott werd in zijn functie hersteld en ook de anderen, behalve Vaght en Lanyon. In hun plaats werden Potruch en Schott gekozen. Charlie Kennedy werd van griffier tot rechter bevorderd in de vacature, ontstaan door het heengaan van „Doc” Stapler. George Liljewall, een nieuweling, werd tot griffier en stenograaf in algemeenen dienst van den League benoemd.

Dergelijke gebeurtenissen mogen in de buitenwereld niet zoo heel erg zijn, omdat de menschen min of meer aan scherpe politieke praktijken gewend zijn. Maar in de gevangenis zijn ze niet op haar plaats. Het doel van de gevangenis is om wanordelijk gedrag en slechte motieven te verbeteren. Uitvluchten en chicanes binnen de muren leiden tot grootere excessen daarbuiten. Ik deed een stap van beteekenis en schafte den „League Court” af. Ik ging nog verder en verbood de partijpolitiek. De meesten van de kopstukken behoorden tot de meerderheidspartij. En er gingen geruchten in de gevangenis, dat hun tactiek niet altijd even fraai was. Vermoed werd, dat zij de „vette baantjes” uitdeelden. Gedurende de verkiezingsperioden hingen er groote aanplakbiljetten op de binnenplaats, in de werkplaatsen en lokalen. „Stem voor”-affiches trokken de aandacht. De opwinding van deze campagne had een verkeerden invloed op het moreel der gevangenis. In het normale leven verdwijnt de opwinding van een politieke campagne na het tellen van de stemmen. Overwinnaars en overwonnenen zoeken rust en vrede aan den huiselijken haard, in clubs en in amusementsgelegenheden. In de opeenhooping van de gevangenis, waar geen uitweg voor gevoelens is, daar is het antagonisme erg groot en wordt het niet gemakkelijk bedwongen. Daar blijven de mannen nog lang na de verkiezingen in partijen verdeeld. Evenmin beschikte een der partijen over lokmiddelen, of kon zij beloften doen, waartoe de andere niet in staat was, zoolang zij niet met de regels der inrichting in strijd zijn. Ik maakte een einde aan

de partijpolitiek en bracht de verkiezing van afgevaardigden op een zuiver persoonlijke basis.

„Zelfbestuur” in een gevangenis is een veel misbruikte en een veelal verkeerd begrepen uitdrukking. Van een groep mensen, die met de wet in botsing is gekomen, kan niet worden verwacht, dat zij een bestuursregeling in elkaar zetten naar het voorbeeld van die, welke zij hebben bestreden, en dat zij „conformisten” worden. Zelfbestuur van gevangenen heeft niets te maken met politiek. Het beteekent precies, wat het woord zegt: het zich zelf besturen.

Ik gaf heel nauwkeurig het gebied aan, waarop de League werkzaam mocht zijn. Zijn eerste taak was om den vrijen tijd der gevangenen te regelen; hij was belast met alles wat ontspanning betreft, in de open lucht en in het kerkgebouw. Onder voorbehoud van de goedkeuring van den directeur, mocht de League muziekuitvoeringen arrangeeren, de programma's der filmvertooningen vaststellen, zich bemoeien met het maatschappelijk welzijn der familieleden van de gevangenen, als de aandacht door dezen daarop werd gevestigd; in één woord, de League mocht zich bezighouden met alle buitengewone behoeften van een gemeenschap, zooals die door gevangenen wordt gevormd.

Er zou een werkcommissie (die inderdaad werkte) van afgevaardigden worden benoemd, één uit iedere werkplaats of groep. Wanneer er meer dan één candidaat zou zijn, zou natuurlijk degene, die de meeste stemmen had gekregen, de winnaar zijn. Het was dus meer een quaestie van personen dan van partijen.

Deze afgevaardigden kozen weer op hun beurt een bestuurscommissie, welke de feitelijke controle over het doen en laten van den League had. Zij benoemden een secretaris en een „sergeant of arms”. De eerste was de woordvoerder van den League met het gevangenisbestuur. De laatste had, met zijn assistenten, die hij zelf koos, zorg te dragen voor de orde tijdens de sportbeoefening en de wedstrijden, en bij de filmvoorstellingen in de kerk. Zij waren belast met het opstellen van de mannen,

als het etensuur daar was, en hadden het toezicht tijdens den opmarsch naar de eetzaal.

Gezien de groote bevolking van Sing Sing was het voor den directeur onmogelijk om dagelijks alle menschen te woord te staan, die zijn raad wenschten, zijn hulp noodig hadden of zich te kort gedaan voelden. Alle gevangenen, die in verband met particuliere aangelegenheden of bezwaren de hulp van den directeur wenschten, konden zich tot den secretaris van den League wenden, die hun moeilijkheden aan den directeur, dien hij dagelijks een of tweemaal sprak, overbracht. Als de directeur de quaestie met den secretaris kon afhandelen, werd zij meteen geregeld. Was echter een verder onderzoek noodig, dan liet de directeur den gevangene komen om met hem de zaak nader te bespreken. Het was echter duidelijk kenbaar gemaakt, dat overtreding van tuchtmaatregelen slechts door den Warden's Court berecht zouden worden. De League moest een moreele kracht zijn. Als hij zichzelf als zoodanig niet kon handhaven, had hij geen zin en moest hij verdwijnen. Indien de gevangenen werkelijk van plan waren om hun leven te herzien en de achting van hun medemenschen te herwinnen, dan moesten zij meer door middel van moreele invloeden dan met geweld geregeerd worden. Dat was alles wat ik den League kon toegeven. Dat was alles wat ik ooit heb toegestaan. Over het geheel genomen is hij een succes geworden.

Met het verdwijnen van den partijgeest kwamen de meer beteekenende mannen op den voorgrond. Zij hadden een goeden invloed op de geheele bevolking. In den loop der jaren had ik weinig moeilijkheden met de afgevaardigden of bestuursleden van den League. Gewoonlijk waren de secretarissen bereid en er op uit om mede te werken, ten einde onder de gevangenen een geest van hulpvaardigheid te bewaren. Natuurlijk was het zijn van lid of bestuurslid van den League een tijdelijke functie en wisselden de personen, die aan het hoofd stonden. Elke secretaris had zijn eigen wijze van optreden. Vier van hen staken door hun karakter

en wijze van werken boven hun medegevangenen uit.

Daar was de dokter. Of liever de ex-dokter. Want zijn naam was van de lijst geschrapt. Hij had een onwettige operatie verricht, tengevolge waarvan de patient was gestorven. Hij werd wegens doodslag veroordeeld en naar Sing Sing gezonden. Een man van omstreeks 50 jaar, denk ik, met een zeer helder verstand en van een fijne beschaving. Hij behoorde in de gevangenis niet tot een bepaalde groep. Hij werd beschouwd als een vreemde eend in de bijt, een soort intellectueel. Maar zijn buitengewone bekwaamheid werd weldra erkend, en bij een bestuursverandering in den League, werd hij door de betere elementen gekozen en tot secretaris van den League aangewezen. Ik was met deze benoeming ingenomen. Want per slot is het aangenamer om te maken te hebben met een man van inzicht en wereldkennis, dan met iemand, die niets van massapsychologie of van de menschelijke natuur afweet.

De dokter deed zijn werk als een oud-gediende. Hij was zeer radicaal van aard, en hij ging ook voor een zeer rijk man door. Maar in al de jaren, dat hij gevangen zat, droeg hij niets anders dan gevangenskleeën. Zelfs zijn schoenen waren uit het staatsmagazijn, hoewel de gevangenen in den regel deze van buiten mochten betrekken.

Hij was meer dan radicaal. Hij was een Rus en een bolsjewist. Een intellectueele communist, die zijn Lenin aanbad en elke gelegenheid aangreep om over hem te praten.

De dokter kwam gewoonlijk 's morgens in mijn kantoor met een bundel papieren. Brieven van mannen uit klasse B., wier voorrechten om te schrijven waren besnoeid. Zij mochten één brief per week schrijven. Alle extra brieven moesten door den directeur worden goedgekeurd. Onder deze papieren waren verzoekschriften tot herstel van privileges, betreffende bezoeken e.a. Waarschijnlijk had hij ook een request bij zich van een gevangene, die verzocht om zijn stervenden vader of stervende moeder te mogen bezoeken, of naar

de begrafenis van een gestorven familielid te mogen gaan. Mogelijk was er ook een verzoekschrift bij, waarin om vergunning werd gevraagd den administrateur opdracht te geven om voor rekening van den gevangene een som gelds aan diens vrouw of een familielid te zenden, of een request van den „Director of Entertainment" in verband met een speciale film. Al die papieren legde de dokter op mijn schrijftafel neer; na een knikje van mij ging hij zitten.

Men kon bijna niet nalaten om naar zijn verhandelingen over Rusland en de problemen van Lenins regeering te luisteren. Hij oefende nooit critiek op Amerika uit, noch op het kapitalistische systeem.

„Het is een proefneming, directeur," placht hij te zeggen. „Een les in zelfbeheersching. Kan het proletariaat daaraan voldoen? De tijd zal het leeren. Het is mogelijk, dat alles verkeerd uitloopt, maar het is het pogen waard."

En als hij dan uitgeweid had over den onderdrukte en zijn gemis aan vooruitzichten en gelegenheden, gaf hij mij de papieren. „Allemaal verdrukten, directeur. Zij wisten niet beter. Allemaal klasse B. Geef hun een kans. Misschien helpt dit ook."

Hij pleitte voor den laagstgezonkene onder zijn medegevangenen en hij kon zijn woord doen als de beste. Maar hij zou nooit een verzoekschrift indienen, dat niet te pas kwam. Hij besprak het vóór hij bij mij kwam met den ontevreden gevangene. De achting, welke de gevangenen hem toedroegen, droeg er toe bij, dat onbenullige en onredelijke verzoeken en klachten verdwenen.

„Doc" verliet ons eenige jaren geleden. Gezegd wordt, dat hij een verantwoordelijke en vertrouwenspositie bij de Russische regeering bekleedt. Ook wordt verteld dat hij weer een groot fortuin heeft verzameld. Misschien draagt hij nog steeds flanellen ondergoed en de kleeren van de „gewone menschen", waaraan hij in Sing Sing zoo verknocht was.

Pitney was een geheel andere persoonlijkheid.

Nooit weigerde hij een verzoekschrift van een gevangene aan te nemen. „Ik ben slechts jelui loopjongen, mannen," placht hij te zeggen. „Pak ze maar bij elkaar en ik zal ze naar den „Boss" brengen. Ik vind het prachtig, als hij ze wil steunen." Het is al eenige jaren geleden, dat hij Sing Sing verliet, maar ik herinner mij nog heel goed zijn eerste bezoek aan mijn kantoor in zijn officieele qualiteit. Hij was een praktisch man, hij was bankier geweest. En hij hield zich niet met veel praatjes of redeneeringen op.

„Directeur," zeide hij, na een korte begroeting, „U kent het verhaal van den klant, die juist geschoren was. De barbier stond voor hem met een kam in zijn eene en een borstel in zijn andere hand, en zeide: „Nat of droog?" De klant antwoordde. „Maak mijn haar in orde. Ik heb geen lust een discussie te beginnen." „Zoo ben ik ook, directeur. U bent de baas. Zet hier ja of neen bij. Ik zal het den jongens mededeelen."

En als ik de stukken had doorgekeken en mijn besluit daarop had aangeteekend, nam hij ze op en verliet met een beleefde buiging het vertrek.

Een andere secretaris was een gevangene, die twintig jaar had gekregen. Hij was een stevige jonge kerel, die zijn meening niet onder stoelen of banken stak. Niet bepaald een intellectueel, maar eerder een pootig en gewiekst type. Gezegd werd, dat hij eigenlijk voor iets zat, wat een ander had gedaan, maar dat had blijkbaar zijn humeur niet verzuurd. Hij ging recht door zee, maar neigde tot het gebruiken van grof geschut. Meer door zijn lichaamskracht dan door zijn verstand wist hij den mannen eerbied af te dwingen. En hij beheerschte het gevangenis-„slang" uitstekend, en gebruikte het voorbeeldig.

Wanneer een verzoek, dat hem billijk, redelijk en aannemelijk leek, werd geweigerd, vroeg hij om een verklaring. Zijn houding was nooit oneerbiedig, maar hij aarzelde nimmer om de zaak uit te vechten.

„Kom, directeur, toon, dat u een hart hebt," drong hij aan. „Geef den jongens een kans."

Soms won hij; dikwijls echter niet. Maar vechten kon hij voor zijn menschen.

Harry was iemand, die zich bemind wist te maken. Hij was een goed secretaris en had de mannen in de gevangenis vrij goed onder den duim. Zijn taak als secretaris nam hij ernstig op. In zijn verlangen om de leden van den League te imponeren, zeide hij hun in vertrouwen de goedkeuring van den directeur toe, nog vóórdat hij de quaestie onder mijn aandacht had gebracht. Hij haalde zichzelf door zijn al te groot vertrouwen dikwijls moeilijkheden op den hals. Dan deed hij een beroep op mij. „Het is mijn fout,” directeur. Wilt u mij voor dit keer niet steunen?”

Eens deed hij het weer, en dit had tengevolge, dat het geheele bestuur als protest aftrad. Ik moest mij er mee bemoeien om de zaak in het reine te brengen. Maar dit scheen zijn zelfvertrouwen niet te verminderen, want hij verviel telkens weer in zijn oude tactiek.

Harry was een intelligent soort man. Hij had een voorliefde voor groote woorden, waarmee hij zijn medegevangenen imponeerde, die zelden begrepen waarover hij het had. Hij knapte een massa voor hen op, maar men moest, als men met hem te doen had, voorzichtig met hem zijn. Men kon hem nooit een mondelinge instructie geven. Want die zou zeker geheel anders uitgelegd worden dan bedoeld was. 's Morgens kwam hij mijn kantoor binnen, met een stemming makend zinnetje. Meestal begon hij aldus: „Terwille van een goeden gang van zaken.” Maar hij vroeg er iets voor terug. Iets wat niet zoo geschikt was „voor dien goeden gang van zaken.” Een weigering van zijn verzoek bracht hem uit zijn humeur. Maar bij het volgende onderhoud kwam hij weer met hetzelfde verzoek. Hij had een dozijn aannemelijke verklaringen voor onregelmatigheden, welke hem werden verweten. In zijn pogen om het onmogelijke gedaan te krijgen, maakte hij zich vijanden onder de gevangenen, en moest hij dientengevolge aftreden.

Dit alles liep over jaren. Toen ik mijn ambt aanvaardde, bemerkte ik, dat mijn personeel even

erg gedesorganiseerd was als de gevangenen. De bewakers waren gebelgd over de groote vrijheid welke de gevangenen genoten. Zij hoopten dat de nieuwe leider deze zou beknotten. Daartegenover stond, dat er beambten waren, die op zeer vrijen en vertrouwelijken voet met de mannen omgingen. En zij vreesden een verandering.

Ik ontdekte spoedig, dat de gevangenen het ervan hadden genomen; dat door hen, met behulp van collega's-technici telefoontjes aan hun vele vrienden daarbuiten werden gegeven; dat van het verlot om enkele bijkomstige kleedingstukken, welke hun persoonlijk toebehoorden, te mogen dragen, misbruik was gemaakt, en wel in die mate, dat het dragen van zijden hemden in allerlei schakeeringen en qualiteiten op de binnenplaats iets heel gewoons was. In het bezoekvertrek werd door bemiddeling van leden van den League en bezoekers van allerlei slag contrabande binnengesmokkeld. Ook werd gezegd, dat bepaalde groepen niet ongevoelig waren voor sterken drank en bedwelmende middelen, en dat zij van die bemiddeling profiteerden.

Eveneens ontdekte ik groote nalatigheid bij het zakelijk beheer van de gevangenis. Belangrijke administratieve baantjes werden op goed geluk af aan gevangenen toebedeeld, hetgeen tot tal van misbruiken leidde. In het expeditiekantoor was het bij wijze van spreken de gewoonte om door het opgooien van een muntstuk te beslissen of de goederen als ijl- of vrachtgoed zouden worden verzonden, ongeacht de tarieven en zonder dat werd nagegaan of een goedkoopere wijze van vervoer in verband met het verzenden van koopwaren mogelijk was. „Het doet er immers niets toe of er van een aangesneden brood nog een sneedje wordt afgesneden,” antwoordde mij een beampte, toen ik hem ter verantwoording riep. De gevangenis was gemeenschappelijk eigendom. Waarom je er druk over te maken? Dit scheen het algemeene standpunt van het personeel te zijn.

Gedurende mijn eerste dienstjaar wisselde het personeel snel. De hoofdcipier ging heen. Zijn op-

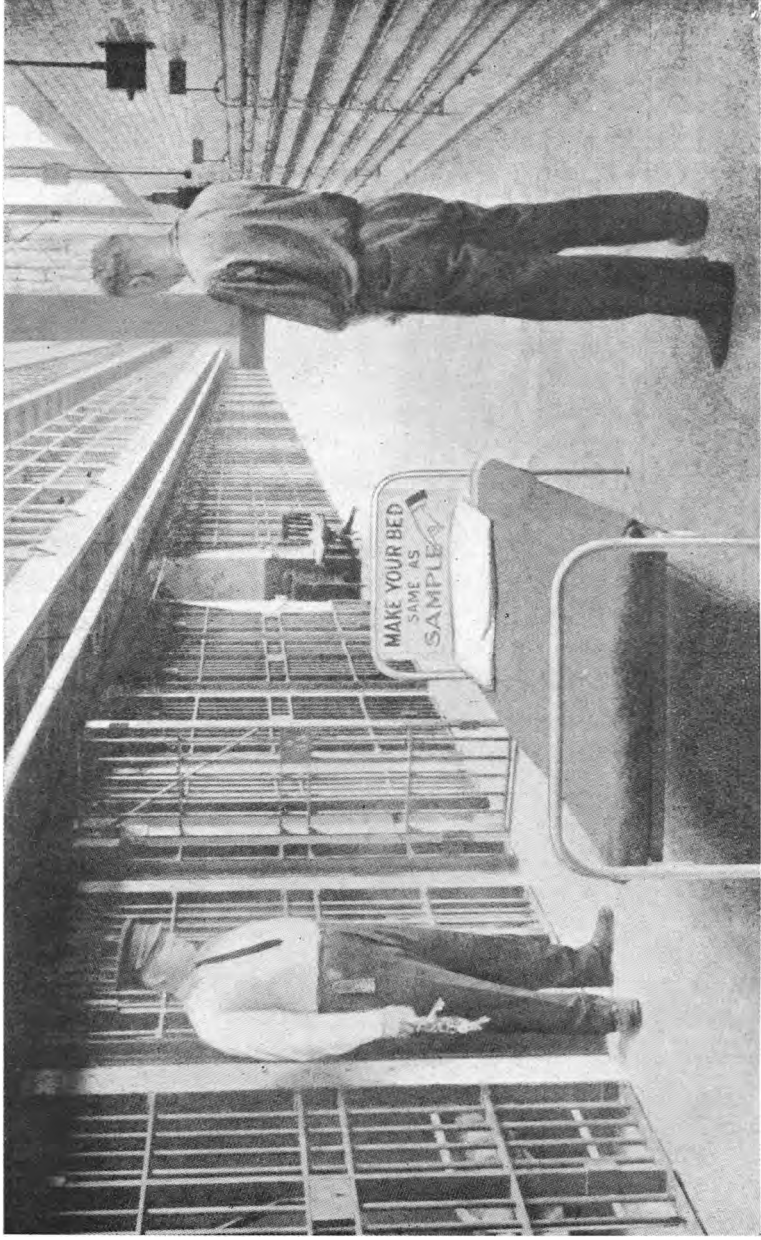
volger trad na vijf weken af. De adjunct-hoofdcipier nam, na 27 jaren in Sing Sing in functie te zijn geweest, ontslag. De opzichter van de binnenplaats ging heen. Bovendien verlieten troepjes bewakers gedwongen den dienst of werden gepensionneerd. Het resultaat was, dat ik een nieuwen werkring had, met een nieuwen staf en een gloednieuw systeem van gevangenisbeleid.

Aan het hoofd van een gevangenis te staan is nooit als een plezierig baantje beschouwd. En Sing Sing besturen was, die ontdekking deed ik spoedig, geen sinecure. Omdat de Sing Sing gevangenis zoo dicht bij New York ligt, heeft zij altijd min of meer de publieke belangstelling gehad. Bijna niets ontgaat den journalisten, die steeds op nieuwtjes uit zijn. Zoo moet het ook zijn, want gevangenissen zijn openbare instellingen en geen particulier bezit van gevangenis-directeuren of -personeel. Maar toen ik, bij wijze van hygiënischen voorzorgsmaatregel, alle konijnenholen liet opruimen en de konijnen uit de gevangenis verbande en toen daarop verscheidene teerhartige redacteuren mij te lijf gingen wegens mijn „ongevoelig” optreden jegens de gevangenen en hun lievelingsbeesten, voelde ik dit toch als een ongepaste inmenging. Het is misschien wel niet oninteressant om de aandacht er op te vestigen, dat enkele van die zelfde dagbladen mij naderhand van te groote toegevendheid beschuldigden.

Van alle kanten kreeg ik raad en werden mij ideeën aan de hand gedaan. Op den morgen van zijn vertrek deelde de adjunct-hoofdcipier, die 27 jaar in de gevangenis werkzaam was geweest, mij mede hoe volgens zijn meening een gevangenis moest worden bestuurd.

„Ik begon,” zeide hij, „zeven en twintig jaar geleden als cipier, en de oude hoofdcipier zeide mij, dat ik de mannen scherp moest bewaken en niet de geringste overtreding der voorschriften mocht toelaten.

„In mijn eersten nacht ontdekte ik in het cellengebouw, dat een gevangene met een kameraad praatte door den ventilator van hun cellen. Dit was

.... om 6.30, als de eerste bel gaat voor aankleeden en bedden opmaken

toentertijd streng verboden, en ik gelastte hun daarmee op te houden, anders zou ik het rapporteeren. Een van de mannen sprong van zijn kooi af en ging voor het traliewerk van zijn celdeur staan.

„Zeg, ben jij een nieuweling hier?” vroeg hij.

„Ik zeide van ja.”

„Wel, jonge man,” vervolgde de gevangene, „laat een oud-gediende je eens een raad geven. Misschien zal je hier een langen tijd blijven en eens zal je wellicht adjunct-hoofdcipier of misschien wel hoofdcipier worden. Neem nu eens een raad aan van iemand, die het grootste deel van zijn leven in de gevangenis heeft doorgebracht: zie vooral niet te veel.”

Alle directeuren zijn het er over eens, dat dit een goede raad is. Onbenullige overtredingen worden dikwijls door de vingers gezien. Maar er bestaat altijd het gevaar dat dingen, die onnoozel en van geen beteekenis lijken, groot kwaad in zich bergen en tot de ernstigste consequenties kunnen leiden. Een dergelijk geval bracht er mij toe om in het eerste jaar van mijn functie mijn ontslag aan te bieden aan gouverneur Alfred E. Smith. Het was het gevolg van het feit, dat een van mijn superieuren bij het departement te veel aandacht aan onbeteekenende dingen had geschonken.

De gevangeniskrant „The Sing Sing Bulletin” floreerde in die dagen, en genoot in de wereld een zekere reputatie als een goed geredigeerd blad. Het had steeds onder de opperleiding en het toezicht van den directeur gestaan. Plotseling besloot de toenmalige Superintendent der gevangenissen, dat hij het toezicht op het blad zou uitoefenen, en dat niets in de krant mocht komen zonder zijn toestemming en goedkeuring.

Op zichzelf beschouwd was het een onschuldige maatregel. En onder gewone omstandigheden zou ik het hebben toegejuicht, omdat het mij van een bezigheid ontlastte. En er waren in dien tijd in Sing Sing heel wat dingen te doen, welke van meer belang waren. Maar uit principieele overwegingen verzette ik mij er tegen. Er was afgesproken, dat

ik de vrije hand zou hebben; dat ik de gevangenis zou besturen volgens mijn beste weten en inzicht. Deze maatregel zou weer tot andere kunnen leiden, en tenslotte zou ik de man zijn met de sleutels van de gevangenis, wiens taak uitsluitend was om de deuren te sluiten en te ontsluiten, en wien het onmogelijk was gemaakt om een eigen, positief systeem van beheer te volgen. Ik maakte mijn bezwaren kenbaar, en toen ik van den ambtenaar, die dezen maatregel had uitgevaardigd, geen genoegdoening kreeg, besloot ik een beroep te doen op den gouverneur. Ik sprak met hem af, dat ik hem in het Biltmore Hotel in New York zou ontmoeten.

Toen ik uit de lift stapte op de verdieping, waar zijn vertrekken gelegen waren, bevond ik mij geheel onverwacht te midden van een twintigtal goed gekleede vrouwen. Zij stonden in groepjes van drie en vijf bijeen, en waren in drukke gesprekken gewikkeld. Ik was op het punt om heen te gaan, overtuigd, dat ik op de verkeerde verdieping was, toen een bediende mij in het oog kreeg. Hij kwam naar mij toe en vroeg zachtjes: „Directeur Lawes?” Ik knikte. „Wilt u mij volgen? De gouverneur zal eerst u ontvangen. Deze dames kunnen wachten. Zij zijn van de een of andere weldadigheidsvereniging, en willen met den gouverneur gefotografeerd worden. Nu, zij kunnen wachten tot 't haar tijd is, en nog langer.”

Het geroezemoes werd een beetje minder, toen wij in de gang voorbij haar kwamen. Zij hadden geen idee wie ik was; waarschijnlijk dachten zij een eenvoudigen vriend van Al Smith of een der hoofden van Tammany Hall voor zich te zien. Ik werd naar het appartement van den gouverneur gebracht, en in een groote kamer binnengelaten, met een familiaar: „Hier is de directeur, gouverneur.”

Het was heel iets anders, hetgeen ik in deze kamer te zien kreeg! Een contrast, dat typisch voor den Amerikaanschen geest was. Daar buiten stonden die dames met klinkende maatschappelijke namen vol ongeduld te wachten. Zij kwamen

ongetwijfeld uit de eerste families van New York, allen verlangend om met den gouverneur op een foto te staan. Aan de tafel voor mij zat het voorwerp van hun verlangens, in hemdsmouwen en met gestreepte bretels, waaruit wel duidelijk de gemoedelijkheid van dezen man bleek. En toen ik binnenkwam, kauwde hij op een maïskolf met al den hartstocht, welke zijn onbedwingbare persoonlijkheid kenmerkte. Na een paar woorden van welkom, begon hij weer te eten. „Wat is er aan de hand, directeur?" vroeg hij al etende. „Ik dacht, dat u dit zaakje wel aan kon. Zijn de jongens u de baas? Houden zij u, bij wijze van spreken, voor den gek?"

Ik vertelde hem, waar het om ging, en herinnerde hem aan zijn belofte mij bij het besturen der gevangenis mijn gang te laten gaan. „Indien dat niet langer kan gebeuren," vervolgde ik, „kunt u direct mijn verzoek om ontslag krijgen." Toen ik uitgesproken had, was hij met zijn tweeden maïskolf bezig. Ik herinner mij thans nog, hoe hij er langzaam boter opsmeerde en er behoedzaam zout en peper opdeed. Toen keek hij mij aan en zeide: „Nu, directeur, ga maar terug naar de gevangenis en vertel de menschen, dat u de gevangenis zult leiden, op de wijze als ik met u heb afgesproken, zonder inmenging. Wij moeten dat zaakje op een redelijke basis stellen. Ik duld niet, dat de politiek zich nog langer met ons gevangenis-beheer bemoeit. Ga nu terug, en vertel hun dat. Afgesproken?"

„Mijn heengaan staat vast, gouverneur, tenzij u zelf hun dat meedeelt," antwoordde ik. Hij keek mij eenigszins verbaasd aan. „Goed," zeide hij ongeduldig. „Ik zal het hun wel zeggen. U gaat dus terug, en alles zal in orde komen."

En hiermede was het incident gesloten. De delegatie van dames, die moest wachten, slaakte een zucht van verlichting, toen ik wegging. Eenige dagen later stond er in de dagbladen een aardige foto van den gouverneur, temidden van een groep bekoorlijke vrouwen. Ik vroeg mij af, of haar aes-

thetische gevoelens misschien door die lichte bretels zouden zijn gekwetst.

Ik had geen moeilijkheden meer in verband met de gevangeniskrant. Ten slotte werd zij opgeheven ten gevolge van een uitspraak van den toenmaligen procureur-generaal van den Staat, waarbij betaalde abonnementen van welke gevangenis-publicatie ook, werden verboden. Dit was onze grootste financiële steun. Zonder dezen konden wij het niet bolwerken.

De neiging van sommigen van ons personeel om „vooral niet te veel te zien," kostte mij eenige jaren later bijna mijn betrekking. Dat gebeurde, toen Brindell, in arbeiderskringen zeer bekend, in Sing Sing gevangen zat. Brindell was de dictator in de bouwvakken geweest. Gezegd werd, dat geen bouwwerk zijn voortgang kon hebben, als Brindell niet het zijne had gekregen. Zijn beruchtheid en zijn onverbiddelijk optreden brachten hem in aanraking met den rechter en in Sing Sing. Hij kwam bij ons in de periode toen het eerste cellenblok op den heuvel werd gebouwd.

Brindell was een goed gevangene. Hij was zoowel bij het personeel als de mannen gezien. Op de binnenplaats ging hij met een ieder om en hij stelde belang in dingen, welke de moeite waard waren. Vele arme gezinnen van gevangenen ontvingen door zijn toedoen anoniemen steun, waarmee zij hun huur betaalden of voedsel kochten. Hij was ook een gewillig werker en was geplaatst waar hij het nuttigst was, n.l. bij het bouwen. De nieuwe aanbouw lag buiten de muren van de gevangenis, vis-à-vis het oude cellenblok en hij ligt thans binnen den nieuwen muur, welke het geheele gevangenisgebied omgeeft. Er bestond natuurlijk geen gevaar, dat Brindell zou probeeren te ontvluchten. Tot dat type van gevangenen behoorde hij niet. Want hij was door eigen kracht „dictator" geweest. Hij wist wat hij wilde en hoe dit te bereiken. Gevangenisvoorschriften en gevangenis-uniformen boezemden hem niet den minsten eerbied in en dientengevolge kreeg hij de gelegenheid, omdat sommigen van onze beampten „niet

te veel zagen", om een bezoek van zijn vrouw te ontvangen in een hut op den heuvel. Ik kwam er al gauw achter.

Ik had gehoord dat Brindell bezoek zou krijgen op een bepaalden middag en ik nam mijn maatregelen. Een groote limousine hield bij zijn hut stil. Een vrouw stapte uit, blijkbaar mevrouw Brindell, en ging haastig de deur binnen. Een oogenblik later kwam ik binnen, vergezeld van een beambte.

Brindell verontschuldigde zich. „Ik heb het nog nooit eerder gedaan, directeur," was zijn excuus. Ik had deze overtreding door de vingers kunnen zien, of haar op de gewone wijze kunnen straffen door al zijn verdere bezoeken te verbieden. Maar ik was over de onbeschaamdheid van het geval verontwaardigd, en Brindell werd naar een andere gevangenis in den staat overgeplaatst, waar hij de rest van zijn tijd moest uitzitten. Het gevolg van „de dingen niet te zien" was in dit geval, dat de bewaker werd ontslagen.

Niet alles wat met het bestuur van een gevangenis samenhangt kan „op school" geleerd worden of machinaal onderwezen. Elke beambte, zoowel een lagere als een hogere, moet het min of meer al doende leeren.

De gevangenisambtenaar is, welke positie hij ook bekleedt, een verantwoordelijke functionaris, met positieve plichten, welke niet alleen bestaan in het handhaven van orde en het zorgen, dat de voorschriften worden nagekomen. Hij heeft met menschelijke wezens te maken, — niet met machines. Gevangenen moeten bewaakt — en geleid worden. Het laatste is over het algemeen de belangrijkste en de zwaarste taak. De ambtenaar, die invloed kan uitoefenen op den geestelijken en maatschappelijken kijk van zijn ondergeschikten, zal weinig moeite met zijn mannen hebben.

Een jongmensch met eenig begrip voor psychologie en wat flair voor penologie, welke hij zich waarschijnlijk in zijn rustige en behaaglijke studeerkamer heeft eigen gemaakt, beweerde nog niet lang geleden, dat gevangenisdirecteuren niet

verder kunnen zien dan hun gevangenismuren. Hoe dit ook zij, een feit is, dat hetgeen zij binnen deze muren zien waarschijnlijk duidelijker is en meer houvast geeft, dan hetgeen door beroeps-enthousiasten vanuit de verte wordt waargenomen.

De directeur weet, dat vijftig procent van zijn pupillen niet werkelijk misdadig van karakter zijn. Dat de helft van de overigen het product is van omstandigheden en omgeving. En dat van de overige 25 procent misschien slechts de helft actief anti-sociaal en gevaarlijk voor de gemeenschap is.

De directeur ziet in, dat men door een gevangene slechts met verbodsbepalingen te omringen, ongeacht zijn mentaliteit en opvoeding, maakt, dat hij zich te weer stelt. Onderdrukking is bij normale menschen oorzaak van veel kwaad. En op haar rekening komen ook de fouten, welke door ons in onze opvoedings- en strafinrichtingen gemaakt zijn.

Aan den anderen kant leidt een te liberale atmosfeer tot verspilling van krachten en wordt daardoor juist verijdeld, wat bereikt wil worden. Het eene is al even verkeerd als het andere. Het is moeilijk voor het Amerikaansche volk geweest om een tusschenweg te vinden. In een oogenblik van nadenken, — en een directeur heeft die ook — dacht ik aan Old Glory, de Amerikaansche vlag met haar „stars en stripes”. Was zij werkelijk een symbool van den Amerikaanschen geest? Een symbool van groote tegenstellingen? Hemel of hel? Moeten wij onherroepelijk tot aan de sterren reiken, en als ons dat niet gelukt, blijven dan slechts striemen ¹⁾ voor ons over?

Maar toch hebben de goede geesten, die dit embleem hebben gemaakt, er het zinnebeeld der genade in verwerkt. Die witte striemen verzachten de strengheid der roode.

Mijn gedachten gingen terug naar de dagen van de karwats en haar tegenhanger, den riem. Beide waren van hetzelfde materiaal gemaakt. Toch

1) „Stripe” beteekent zoowel streep als striem.

werd het eene als martelwerktuig gebruikt en het andere om de menschen te leiden. In de handen van brute en blinde kracht werd het eene het symbool van vreesaanjaging, en in de handen van leidinggevende menschen werd het andere tot een hulpmiddel om menschen op den rechten weg te brengen.

De Engelsche premier MacDonald heeft bij zijn laatste bezoek aan Amerika over het risico van den vrede gesproken. Ieder staatsman ziet de beteekenis van een dergelijk risico in. Maar het is een risico, dat waard is te worden genomen, en dat door ieder weldenkend mensch met vreugde wordt aanvaard. De directeur van een gevangenis moet, hoewel hij niet te vergelijken is met een nationaal leider, ook zijn risico nemen. Te groote gestrengheid heeft steeds het doel, dat zij beoogde, verijld. Het risico, dat een gevangenis-directeur neemt, houdt verband met het inboezemen van vertrouwen en zelfbeheersching. Ik heb een dergelijk risico aanvaard. Soms leek het tamelijk gewaagd. Maar vergeleken bij de goede resultaten, welke werden bereikt, kan het percentage der mislukkingen verwaarloosd worden.

Ik riskeerde veel, toen ik de bijna onbegrensde voorrechten van den Mutual Welfare League beknotte, en daardoor een groot aantal gevangenen dupeerde, die door toedoen van den League een plezierige positie hadden gekregen en die graag wilden behouden.

Ik riskeerde eveneens wat, toen ik een groote schoonmaak op de binnenplaats liet houden en alle verscholen hoekjes liet opruimen, welke de belhamels voor verwerpelijke doeleinden gebruikten.

Het was een waagstuk, dat wist ik, om den gevangenen toe te staan een openbare voorstelling van hun jaarlijksche tooneeluitvoering te geven.

Eenigen van mijn beambten achtten het een groot gevaar om het voetbalveld voor het publiek open te stellen, hoewel de bezoekers geheel van de gevangenen waren gescheiden.

Mij werd afgeraden om de kookinstallaties, welke op verschillende plaatsen in de gevangenis

waren aangebracht, ten gebruike van bepaalde begunstigde groepen, weg te laten nemen, en eveneens om een keuken te laten inrichten, ten behoeve van een ieder, die speciale dingen had klaar te maken.

Er was veel te doen geweest over plannen, om Sing Sing op te geven en ergens anders een gevangenis te bouwen. Eerst zou er een moderne inrichting verrijzen op Bear Mountain, gerekend van Ossinning aan de andere zijde van den Hudson, en iets Noordelijker. Een aantal gevangenen uit Sing Sing gingen met de veerpont over om het terrein in orde te brengen, in afwachting van het eigenlijke bouwen. Het plan van Bear Mountain werd echter opgegeven, toen dat geheele gebied bij het State Park werd getrokken, — hetgeen voor het publiek veel geriefelijker en aangenamer was.

Vervolgens viel de keuze op Wingdale in Dutchess County. Het was een tamelijk laag terrein, maar de commissie, die met het zoeken van een gebied was belast, keurde het eenstemmig goed. Er werden gevangenen uit Sing Sing naar het nieuwe terrein gedetacheerd en spoedig waren zij druk bezig met het in orde brengen van den bodem. Er was reeds vrij veel werk gedaan, toen werd ontdekt, dat de keuze van het terrein voor een nieuwe gevangenis geen gelukkige was. Reeds was één cellenblok gereed, de electrische centrale was zoo goed als geïnstalleerd en verschillende bijgebouwen waren óf klaar óf bijna voltooid, toen plotseling werd besloten de gevangenis niet te verplaatsen en Sing Sing zelf te verbeteren en uit te breiden met nieuwe gebouwen op den heuvel.

De oude gevangenismuur omgaf een gebied dat $14\frac{1}{2}$ acre ¹⁾ groot was. De nieuwe en oude gevangenis besloegen een terrein van $47\frac{1}{2}$ acre. En in October 1920 werd door gouverneur Alfred E. Smith de eerste steen gelegd voor de nieuwe Sing Sing gevangenis op den heuvel, vis à vis de oude gevangenis. Tal van autoriteiten, onder wie ook de superintendent der gevangenissen waren aan-

1) Een „acre” is 4.080 m².

wezig. Het gevangenis-muziekcors zorgde voor de muziek; gevangenen fungeerden als ceremoniemeesters; de mannen, die medegewerkt hadden aan het uitgravingswerk en aan het leggen van de fundeering, mochten buiten de muren van de oude gevangenis komen en de plechtigheid bijwonen. Deze eerste steenlegging was de belangrijkste mijlpaal ten aanzien van gevangenis-hervorming in den staat New York en misschien in het geheele land.

Dit was de tweede keer, dat ik een eerste steenlegging bijwoonde. Jaren geleden had ik deelgenomen aan een dergelijke plechtigheid in New Hampton, waarbij de mayor van de stad New York, John Purroy Mitchel, de hoofdpersoon was. Thans bij Sing Sing was gouverneur Smith de centrale figuur.

„De tijd is niet meer ver,” zeide de gouverneur, o.a., „dat den gevangene duidelijk gemaakt zal worden, dat hij in de gevangenis is gezet ter wille van de bescherming der maatschappij en wel voor zoo langen tijd, als de Staat heeft uitgemaakt, dat hij zijn plaats in de maatschappij niet kan innemen, omdat hij de wetten van den Staat niet waardeert en eerbiedigt.”

Dit was een zinspeling op het onbepaalde vonnis, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijkheid om iemand te verbeteren door een persoonlijke behandeling, in plaats van door onbuigzame voorschriften, welke geen acht slaan op de persoonlijkheid en het misdrijf beoordeelen naar de lengte van de straf, welke daarvoor is opgelegd.

Bij deze gelegenheid gaf ik ook uiting aan mijn eigen opvattingen.

„Onderwijsinrichtingen worden beoordeeld naar de successen, welke zij behalen. Gevangenis-hervorming naar haar mislukkingen.” Dit is thans nog even waar als toen. Ik wees op de gevangenen, die zich op de binnenplaats beneden ons bevonden, dicht bij den rivierkant, in de oude gevangenis. „Sommigen van u hier mogen zich erover verwonderen, dat die mannen daar een balspel spelen en zich in den zonneschijn vermaken. Mij verbaast

dit echter niet. Een dergelijke wijze van behandelen zijn zij waard en zullen zij krijgen, zoolang zij die verdienen."

Gedurende al de jaren van mijn functie is dit het hoofdbeginsel van mijn beleid geweest. Verdienste moet in de gevangenis een even groote rol spelen als in de wereld daarbuiten. Ik ben altijd geneigd om het er met een kerel op te wagen, die zich gewillig betoont om te werken en zich aan de voorschriften van de inrichting houdt. Het doet er niet toe, hoe verhard de gevangene ook moge lijken, geef hem een baantje met een beetje verantwoordelijkheid, en hij zal nooit teleurstellen. De juistheid van deze theorie kon ik tot mijn groote voldoening in Maart 1920 bewijzen.

De directeur van Clinton Prison in Dannemora was gestorven. Met James L. Long, superintendent der gevangnissen, en Mons. William E. Cashin, toen onze flinke en bekwame gevangenisgeestelijke bracht ik een bezoek aan de gevangenis, welke toentertijd bekend stond onder den naam van het „Siberië" van Amerika. Wij troffen daar 24 man aan, die in cellulaire gevangenschap zaten. Velen van hen waren voor langen tijd opgesloten. Allen waren wegens overtreding van disciplinaire voorschriften aldus gestraft; sommigen hadden bovendien getracht om te ontvluchten. Wij spraken met hen en kwamen tot de conclusie, dat zoo goed als allen spijt hadden van hetgeen zij hadden gedaan, en bereid waren om plechtig te beloven zich aan de gevangenisvoorschriften te houden, als zij weer met de andere gevangenen aan het werk gezet zouden worden.

„Indien ik eenigen van jelui naar Sing Sing zou meenemen en in de werkplaatsen aan het werk zou zetten, en dezelfde vrijheid en privileges zou geven, als onze mannen genieten, zouden jelui mij dan met gelijke munt betalen, en jelui fatsoenlijk gedragen?" vroeg ik.

Zouden zij? Ieder van hen gaf mij direct een bevestigend antwoord. De waarnemend directeur van de gevangenis voelde veel voor mijn denkbeeld. Wij pleegden onmiddellijk overleg met den

superintendent en kregen zijn goedkeuring. Spoedig werd tot daden overgegaan. Iedere gevangene, die in cellulaire gevangenschap zat, werd daaruit ontslagen. Sommigen van hen nam ik mee naar Sing Sing; eenige anderen werden naar Auburn overgebracht, de rest werd aan het werk gezet in de werkplaatsen van Clinton Prison.

Ik weet niet, hoe het den anderen is vergaan, maar de mannen, die met mij naar Sing Sing meegingen, hielden hun woord. Verscheidenen van hen werden later zeer bruikbare menschen, ieder in hun werk. Een paar zitten nog in Sing Sing hun lange straffen uit. Zij hadden al jaren geleden uit de gevangenis ontslagen kunnen worden, zonder eenig gevaar, dat zij weer in hun oude fouten zouden vervallen.

Het is dikwijls moeilijk uit te maken door welk gebaar het hart van den misdadiger verwarmd zal worden en wat hem er toe brengt om een tegemoetkomende houding aan te nemen. Vooral de man met een lang strafregister is moeilijk te benaderen. Want deze heeft zich achter een muur van gemelijkheid en cynisme verschanst, welke dikwijls heel moeilijk is te doorbreken. Doordat hij jarenlang voortdurend op zijn hoede is geweest voor de machten van wet en orde, heeft hij zich voorbereid op een guerilla-strijd. Vragen stellen alleen brengt zelden bevredigende resultaten. Hij heeft gewoonlijk al van te voren zijn antwoord klaar, waarachter hij zijn gevoelens verbergt, als hij die heeft. Wij onderschepten een brief van een vangene, waardoor deze geestesgesteldheid duidelijk wordt geïllustreerd.

„Nu, je weet, ik kan liegen, als de beste, zoodat het mij geen moeite kostte om zijn vragen, zooals ik wilde, te beantwoorden. Daarna werd ik naar den „oogenbederver“ gebracht om mijn „lampen“ te laten onderzoeken. Hij vroeg mij of ik ooit een fok had opgezet.

Den volgende dag brachten we een bezoek aan de geleerdheidsfabriek, en toen de hoofd-

onderwijzer mij vroeg, of ik ooit naar school was gezonden, antwoordde ik hem, dat ik er wel was heengezonden, maar dat ik gewoonlijk onderweg door een brandje of een balspel werd afgeleid.

Daarna bezocht ik den „hemelpiloot“. Zeg Joe, dat is nog eens een vent! Hij zeide: „Dinney, jongen, waarom ben je hier?“ Ik spelde hem wat op de mouw, en Joe, hij wist, dat ik loog, en ik wist, dat hij het wist, maar hij liet het niet merken en zeide nonchalantweg: „Nu, Dinney, als het je ooit in eenig opzicht verkeerd gaat, kom dan bij mij, en als je een of ander boek wilt hebben, om te lezen, dan kun je dat in de bibliotheek vinden.“

Toen ik hem verliet, wenschte hij me het beste. Ik denk, dat hij mij toewenschte, dat ik niet een van mijn leugens zou zijn vergeten, voordat ik de volgende halte bij mijn ommevang zou hebben bereikt.“

Deze mannen houden er niet van bepreekt te worden. Zelden begripen zij de taal van het gebed. Maar zij zullen wel luisteren naar woorden, welke op den man af tot hen worden gericht. Zoo vond de preek, welke eens door Zijn Genade, aartsbischop, thans kardinaal Hayes van New York bij een bezoek aan de gevangenis werd gehouden, grooten weerklank. Alles liep uit om dezen bekenden prediker te hooren. Velen kwamen uit nieuwsgierigheid, anderen uit godsdienstige overwegingen. Maar iedere gevangene kwam onder den indruk van de woorden van deze groote figuur.

„Wij allen hebben op den een of anderen tijd van ons leven ons wel eens aan desertie schuldig gemaakt,“ zeide hij in den loop van zijn rede. „Maar omdat wij eens deserteurs zijn geweest, wil dat nog niet zeggen, dat wij altijd deserteurs moeten blijven. Kijkt niet achterwaarts, mannen, maar pakt jelui aan en probeert het weer, want jelui zult zien, dat de man, die zijn tanden op elkaar zet en volhoudt, zal slagen, ook al is hij eens ge-

deserteerd. Dus blijf geen deserteur omdat je er een geweest bent."

Deze rede sloeg bij de jongens in.

Geen enkel gebaar van sympathie en meêgevoel voor gevangenen heeft ooit dat van den thans overleden David Belasco „the genius of the American theatre" overtroffen. Men vertelde hem van Sing Sing en haar eerste jaarlijksche tooneeluitvoering en van het gebrek aan behoorlijke requisieten. Hij kwam met eenige assistenten naar Sing Sing om poolshoogte te nemen; hij ontdekte wat hij doen kon om te helpen. Spoedig daarop besloot hij om een verplaatsbaar tooneel te laten maken, en het van de noodige verlichtingsapparaten en de voornaamste requisieten te laten voorzien. De kosten werden op rond acht duizend dollar geschat. Hij bood het den Mutual Welfare League aan als een geschenk voor alle gevangenen.

Niet iedereen heeft begrip en sympathie voor gevangenen. Dikwijls ontvang ik bezoekers in mijn woning binnen de muren van de oude gevangenis, waar ik met mijn familie gedurende al de jaren van mijn directeurschap heb gewoond. Niet iedereen is het met mijn beleid eens. Zij probeeren zich op hun gemak te gevoelen, maar men kan merken, dat het hun zenuwachtig maakt door al die mannen in het grijs omringd te zijn. In mijn huishouding zijn vertegenwoordigers van bijna alle nationaliteiten. Geen enkel gezin ter wereld zal waarschijnlijk zulk een kosmopolitische bediening hebben. De voornaamste menschenrassen zijn vertegenwoordigd door mijn blanken huisknecht, mijn Mongoolschen kok en mijn negerportier. Katholieken, protestanten, joden, boeddhisten bevinden zich onder hen. Moord, doodslag, ontvoering, roof, inbraak, zakkenrollen, brandstichting, diefstal en vervalsching zijn onder de misdrijven, waarvoor de menschen, die in het huis van den directeur dienst doen, zijn veroordeeld.

Niet lang geleden had ik een lid van het Openbaar Ministerie bij mij op de koffie. Hij had de Grand Jury van zijn district op een inspectietocht in de gevangenis vergezeld. De knecht, die ons

bediende, was een beschaafde man, die zijn werk goed en rustig deed. Mijn gast was een spraakzame ambtenaar, die zijn medegasten wilde imponeren. Hij riep den knecht, een intelligenten Japanner van fijne beschaving, bij zich. „Zeg eens, mannetje,” zeide hij tot hem, „heb je je les geleerd? Zal je goed oppassen, als je hieruit komt?”

De gevangene was een oogenblik tamelijk van zijn stuk gebracht. Hij keek, terwijl hij een kleur kreeg, de tafel rond naar al die menschen, die hem aanstaarden. Dan lachte hij. „Ik? Met mij is het niets gedaan. U moet niet denken, dat iets mij kan veranderen!” En hij verliet de kamer.

„Ziet u wel,” riep de ambtenaar van het O.M. uit, terwijl hij zich tot zijn medegasten wendde. „Zoo zijn ze. Zij zijn niet te verbeteren.” En de andere gasten knikten veelbeteekenend.

Deze menschen zullen verbaasd zijn te hooren, dat het voorwerp van hun zorg thans een vrij man is, die na het beëindigen van zijn straf uit de gevangenis is ontslagen, en nu een eerlijk stuk brood verdient in een fatsoenlijk gezin.

Al even weinig vertrouwen had degene, die een bezoek aan de gevangenis bracht en erin bleef overnachten. Hij had veel over gevangenen en gevangenen gehoord en was niet van plan eenig risico te loopen. Voordat hij ging slapen verstopte hij voor de veiligheid het geld, dat hij bij zich had. Den volgenden morgen werd ik door hard kloppen op mijn deur gewekt. Mijn gast stond voor mij in zijn pyama, opgewonden en met hoogroode kleur.

„Zeg, directeur,” fluisterde hij op heeschen toon, „ik ben bestolen. Het beste is, dat u alle mannen laat fouilleeren, voordat het te laat is. Mijn geld is weg.”

Dit was nog nooit eerder in mijn woning gebeurd. Ik ging met hem mee naar zijn kamer, terwijl ik intusschen bedacht met welke harde straf ik den man zou bestraffen, die zich aan een dergelijk vergrijp tegen de gastvrijheid had schuldig gemaakt. Ik doorzocht alle hoeken en gaten van zijn kamer. Er was geen geld te bespeuren en evenmin kon ik eenig spoor van diefstal ontdekken. Ondertusschen

kleedde mijn gast zich haastig aan. Hij was bezig zijn linker schoen aan te trekken, toen hij plotseling naar mij opkeek en vuurrood werd. „Directeur,” zeide hij bedremmeld, „het is mijn fout. Ik had het heelemaal vergeten. Hier is het geld, juist op de plaats, waar ik het gisteravond heb weggeborgen, in den neus van mijn schoen.”

Het is verwonderlijk, hoeveel menschen in de wereld, die veel hebben ondervonden, aan traditie hechten, als het gevangenissen betreft. Voor hen is een gevangene altijd iemand met lichamelijke eigenaardigheden en afwijkingen. Hij kan geen regelmatige trekken hebben of fatsoenlijk engelsch spreken of zich interesseeren voor quaesties of dingen, waarmee normale menschen buiten de gevangenis zich bezighouden. Zoo was ook de houding van iemand, die mij eenige jaren geleden bezocht, en die niemand minder was, dan een der redacteuren van een onzer grootste tijdschriften. Ik was op dat oogenblik bezet, en hij wachtte in een aangrenzend vertrek, waar eenige schrijvers aan het typen waren. Spoedig was hij met een van hen in een gesprek gewikkeld. Zij spraken over internationale politiek en over tal van andere quaesties van actueel belang. Plotseling wees hij op een troep gevangenen, die voorbij mijn kamer marcheerden.

„Het moet toch tamelijk ellendig voor die mannen zijn,” zeide hij peinzende, „om in die nauwe cellen in het oude cellenblok te moeten slapen. Vooral de eerste nachten. Hebt u hun ooit gevraagd, hoe zij het vonden? Dat zou interessant zijn, om te weten te komen.”

De schrijver keek den vrager aan en lachte. „Nee, ik zal het hun maar niet vragen. Dat is niet noodig. Ik weet het wel.”

De redacteur was verbaasd. „U wilt toch niet zeggen dat u een . . . !” riep hij uit.

„Ja zeker, ik ben een gevangene precies als zij, en of ik weet hoe die eerste paar nachten zijn.”

Mijn bezoeker was een liberaal-denkend man, maar hij zat vast aan tradities. Een gevangene moest er nu eenmaal uitzien als een onverbeter-

lijke misdadiger en een onverbeterlijke misdadiger moest er ook de allures van hebben, anders zou de heele geschiedenis oninteressant zijn. Toen wij later in mijn kantoor zaten te praten, stoorde mijn jongste dochter Joan Marie (wij noemden haar Chérie) ons, zooals kinderen dat wel doen. Zij was het eenige kind dat ooit binnen de muren van Sing Sing was geboren en zij is nu ongeveer tien jaar. Toen zij een baby was, werd zij opgepast door een roetzwarten neger, die beter voor haar zorgde, dan hij voor zijn eigen kind zou hebben gedaan. Zij boog zich naar mij over en fluisterde mij iets in het oor. Ik knikte van ja en zij ging weg, lachende en huppelende. Ik zag op het gezicht van mijn bezoeker, dat hij nieuwsgierig was.

„Zij vroeg mij, of zij naar de filmvoorstelling mocht gaan,” zeide ik.

„Wat, alleen?” vroeg de redacteur.

„Naar deze plaats laat ik haar altijd alleen gaan. De filmvoorstelling is in de kerk,” antwoordde ik.

„Merkwaardig,” was al, wat hij kon zeggen.

En toch is het niet zoo erg merkwaardig, dat ieder lid van mijn familie op de binnenplaats der gevangenis, of in een werkplaats of gang kan loopen zonder escorte om den weg vrij te maken, of ter bescherming. Wij doen het nu reeds meer dan twaalf jaar, en moeten nog het eerste bewijs van onbeleefdheid of van gebrek aan eerbied ondervinden. Wij realiseeren ons natuurlijk dat er tal van gevaarlijke mannen onder onze gevangenen zijn. Mannen die zeker bewaakt moeten worden. Echter ben ik tot de ontdekking gekomen, dat wanneer men een gebaar van vertrouwen maakt, men daarin niet wordt teleurgesteld. Ik was in de gelegenheid om dit eenige jaren geleden met een sterk staaltje te bewijzen. Onder onze gevangenen was een oud-gediende, die lang moest zitten. Hij werd als een der werkelijk gevaarlijke kerels in de gevangenis beschouwd. Tal van jaren had hij achter de gevangenismuren doorgebracht, de beste jaren van zijn leven. Zijn staat van dienst in de gevangenis was slecht. Ontvluchtingen en overtredingen der voorschriften waren aan de orde

van den dag. Hij werd zoowel door zijn makkers als door het personeel als het type van een gevaarlijk man beschouwd. Wij waren, terecht, zeer voorzichtig met hem.

Op een dag kwam het bericht dat zijn moeder was gestorven. Volgens de voorschriften kon hem verlof worden gegeven om de begrafenis bij te wonen, als dit volgens het oordeel van den directeur zonder gevaar was. De gevangene wilde graag gaan. Ik was wel bereid hem toestemming te geven, maar aarzelde toch om met een dergelijk type eenig risico te loopen. Ik liet hem bij mij komen en praatte ronduit met hem.

„Directeur,” zeide hij, toen ik had uitgesproken, „op mijn woord, er zal niets gebeuren. Ik zal u niet den geringsten last bezorgen. Doe dit voor mij, en u zult het niet betreuren.”

Ik gaf hem geen definitief antwoord, maar zeide hem, dat ik 't hem morgen zou laten weten.

Den volgenden morgen zond ik hem naar het magazijn om in de kleeren gezet te worden. Toen hij er vandaan kwam, leek hij erg veel op een man van gewicht. Een beambte begeleidde hem.

„In orde,” zeide ik tegen den bewaker, „laat ons alleen.” Op dat oogenblik kwam een lid van mijn huishouding, een vrouw, binnen. „Als u klaar bent, ik ben het ook,” zeide zij vriendelijk tegen den gevangene, den gevaarlijken man. „Laten wij gaan. De auto wacht.”

De gevangene keek eerst mij en toen haar aan. Hij scheen heelemaal beduusd te zijn en niet in staat zich te bewegen. Ik zeide hem, dat hij gaan kon, en hij verliet mijn kamer zoo gedwee, als ik nog nooit iemand gezien had. Zijn rechterarm hing vrij. De pols daarvan was gewend aan knellende boeien. Die waren er thans niet. En evenmin was er een bewaker. Alleen de chauffeur.

Laat in den middag kwam de gevangene met zijn begeleidster terug. Hij zeide niets. Maar ik ben er zeker van, dat de ondervinding van dezen dag van invloed is geweest op zijn kijk op het leven. Niet lang daarna kreeg hij op voorstel van den Assignment Board een verantwoordelijk

baantje, dat hij behield en geheel tot onze tevredenheid vervulde.

De oud-gedienden onder de gevangenen hebben weinig vertrouwen in nieuwe denkbeelden aangaande de bestrijding van misdadigheid. Toen in de Sing Sing gevangenis een psychiatrische dienst werd ingevoerd, stonden zij daar wantrouwend tegenover.

„Ik begrijp er niets van,” zeide een gevangene op leeftijd eens tegen mij. „Ik word in de kamer van den dokter geroepen. Zij zetten domino-stenen omgekeerd op tafel, en als ik het spel niet kan spelen, zeggen zij, dat ik sub-normaal ben.”

„Als zij mijn ziel wenschen te onderzoeken, laten zij hun gang gaan,” merkte een andere gevangene op, „ik wensch hun succes.”

Het belang van psychiatrie in een gevangenis zal verderop in dit boek besproken worden. Het is een feit, dat de gevangenen er niet veel mee op hebben. Zij nemen dit onderzoek door een dokter naar hun intiemste aangelegenheden kwalijk. En, gelijk een gevangene aan zijn broer schreef, zij vertellen niet altijd de waarheid. Gevangenen zijn bij formeele „tests” niet te vertrouwen. Thomas Meighan, bekend uit de film, vertelde mij van een gesprek, dat was gevoerd, terwijl hij bezig was met het opnemen van een film in Sing Sing, getiteld: „The Man who found himself”. Een oude gevangene, een betrouwbaar type, die in de buurt van de binnenplaats werkte, maakte met „Tom” tusschen de bedrijven door grapjes.

„Het is toch te erg,” grinnikte de oud-gediende, „zoo’n aardigen jongen kerel als jij bent hier te zien, hoe komt dat?”

De film-ster schudde quasie-spijtig zijn hoofd. „De bioscoop bracht mij hier, broeder,” zeide hij droefgeestig, „maar ditmaal kreeg de wet den verkeerden man te pakken. Ik ben onschuldig.”

De oud-gediende lachte van harte. „Dat zeggen ze hier allemaal,” grinnikte hij.

Maar wanneer men den gevangene uit zijn schuilhoek lokt, dan komt hij wel eens los, en soms krijgt men dan zeer philosophische bespiegelingen

te hooren. Ik had bijzonder veel plezier in mijn gesprek met „Bill”, een van de oud-gedienden. Ik vond hem in Sing Sing, toen ik directeur werd. Hij had in de gevangenis een opleiding gekregen, was vergrijsd en verlangde naar het eind van zijn straf-tijd. Eens op een dag was hij in mijn kantoor en vertelde mij over zijn toekomstplannen.

„Weet je zeker Bill, dat je er doorheen bent?” vroeg ik hem.

„Er doorheen, dat is het woord, directeur. Voorbij den gevaarlijken leeftijd n.l. Ik kan mij geen risico meer permitteeren. Neen, ik zal hier niet terugkomen. Ik zal mijn vrouw en kinderen gaan opzoeken en indien zij mij willen hebben met hen gaan samenwonen.”

„Bill,” vroeg ik hem, „als je nu terugziet op hetgeen er gebeurd is, kan je dan nagaan, waardoor je op het verkeerde spoor bent gekomen. Wat heeft je van den rechten en smallen weg afgebracht?”

Bill keek mij peinzend aan, en ik gaf hem een wenk om te gaan zitten. Hij kruiste zijn beenen over elkaar, trok zij schouders op, pakte met zijn handen de leuning van den stoel vast en begon te praten.

„Directeur,” zeide hij, „U begrijpt een mensch. Hebt u ooit wel eens gewenscht slecht te zijn. Zondags niet naar de kerk te gaan? Hebt u ooit wel eens van uw werk willen wegblijven, voor één dag, zoo maar, om geen enkele reden? Of te laat thuis willen komen voor het avondeten, teneinde een reden te hebben om met uw vrouw te kibbelen?”

Bill hield even op. Ik waagde het niet hem te onderbreken.

„Hebt u ooit in de afgeslotenheid van uw kamer alleen met uw geweten, uzelf uw verlangen bekend om iets onconventioneels te doen? Iets anders dan anders? Iets wat buiten het gewone viel? En dan, als u besloten was om den sprong te wagen en alle waarschuwingen in den wind te slaan, dan is er iets in u, dat protesteert en het blijft ongedaan.”

Bill hield weer op. Ik voelde dat zijn gedachten ver weg waren. Ik wachtte geduldig, tot hij verder ging.

„Zoo ging het met mij, directeur. Ik had het verlangen, maar ik hoorde het protestsein niet en toen ik eenmaal aan den gang was, konden geen remmen mij tegenhouden. Dat is alles.”

„U bent langen tijd, directeur, te midden van ons geweest,” vervolgde hij. „Hebt u ooit een mensch ontmoet, die werkelijk slecht wil zijn? Onconventioneel, ja, maar niemand begint een dergelijk leven met den wensch om enkel en alleen slecht te zijn. U weet, hoe de oude Shakespeare dit zegt:

„There is nothing good or bad, but thinking makes it so”. En wanneer de menschen uitmaken, dat een kerel slecht is, dan zal hij slecht worden, ook al had hij daartoe oorspronkelijk geen neiging.”

Geen psychiater in de kliniek voor geestesonderzoek zou Bill beter hebben kunnen „testen” dan hij zelf deed.

Bill is thans thuis, en drijft met succes een garen- en bandzaakje; hij wacht waarschijnlijk op dergelijke „seinen” in het leven van zijn kinderen. Maar later deed zich de gelegenheid voor, waarbij ik mij zijn woorden herinnerde: „Wanneer de menschen uitmaken, dat een kerel slecht is, dan zal hij slecht worden.” En wat erger is, slecht blijven.

Roy Sloane was een dergelijke kerel, het product van sensationeele journalistiek. Hij was niet tevreden en gelukkig, als hij niet met slinksche streken en bedrog te maken had. De pers verhief hem tot een super-intellectueelen misdadiger, en hij deed zich ook als zoodanig voor. Eigenlijk was hij een super-mislukking. Maar hij was schrander of liever gezegd „glad”; hij had een „college” afge-loopen en was van goede familie. Zijn intelligente en beschaafde moeder koesterde hoge verwachtingen van haar zoon. In een fatsoenlijke onderneming had Roy Sloane wel kans van slagen gehad.

Evenals tallooze andere bekende misdadigers, was hij het natuurlijk gevolg van het verheerlijken

van misdaden; zijn hoofd werd door de publiciteit, welke aan zijn doen en laten werd gegeven, telkens als zijn naam in de bladen verscheen, op hol gebracht. Wanneer er een kleine mogelijkheid was geweest om hem tot andere gedachten te brengen, dan heeft deze publiciteit dit ongetwijfeld in hem geheel verstikt. Hij werd afgeteekend als een ambitieuze gevangene, die er dermate tuk op was om zijn vrijheid te verkrijgen, dat hij in zijn cel over wetboeken gebogen lag en voortdurend met een schrijfmachine werkte, ten einde zwaarlijvige documenten samen te stellen, welke hij het Hof van Appèl wilde voorleggen. In werkelijkheid opende Sloane zelden een wetboek, want er waren daarvan slechts weinige exemplaren in de gevangenis. Evenmin typte hij zijn documenten. Deze werden door andere gevangenen klaargemaakt. De dagvaardingën werden door het O.M. uitgebracht en het eigenlijke werk werd door toegevoegde advocaten gedaan. Elke gevangene met een behoorlijk verstand kan zich voor den rechter zonder de hulp van een advocaat verdedigen. De meeste gevangenen zijn met de voorschriften, welke bij de strafrechtbanken gelden, bekend. Rechtsquaesties, recente vonnissen en de strafrechtprocedure zijn steeds belangrijke onderwerpen van gesprek op de gevangenisbinnenplaats. Maar Sloane had neiging tot het theatrale.

Hij poseerde voor student in de rechten en een hardnekkig verdediger van zijn „rechten”. Er zat copy in hem voor journalisten, die van interessante gevallen hielden. Een goedgeblooovig publiek en een voor indrukken vatbare jury werkten dit in de hand. En aldus werd een gevangene van meer dan middelmatig intellect, een „wonder”, dat in de verbeelding der bevolking met zijn rug tegen den muur vocht tegen de macht van den staat New York.

Sloane ging niet met iedereen om, hoewel ik reden had om te gelooven, dat velen van onze belhamels hem om raad vroegen. Hij had enkele dikke vrienden en met hen praatte hij gedurende de uren van ontspanning over filosofie, ge-

schiedenis, psychologie en mechanica. Zijn geestvermogens waren uitstekend; hij kreeg een hoog I. Q. („Intelligence Quotient"). Zijn intellect was op 112 geschat en hij had een verstandelijke ontwikkeling van iemand van 18 jaar, — een van de beste, die wij ooit in Sing Sing hebben gehad.

Maar ik kende mijn man. Hij had een speciale neiging om alle autoriteit af te keuren en hij was gekant tegen iedere orde en regelmaat. Ik verdacht hem van verschillende onregelmatigheden; sommige konden wel in onmiddellijk verband met hem worden gebracht; ten opzichte van andere was hij gewiekst genoeg om zich schuil te houden. Van één was ik zeker. En derhalve achtte ik het mijn plicht om hem wegens poging tot ontvluchten te vervolgen en wegens het in bezit hebben van gevaarlijke wapens, welke hij in zijn cel had verborgen.

De openbare meening was het er in dien tijd algemeen over eens, dat hij een gevaarlijk man was. Hij kreeg de sympathie van het publiek, toen hij later als zijn eigen advocaat optrad voor een jury in White Plains, voor wie zijn zaak op last van een hooger rechtscollege opnieuw werd behandeld. Hij werd vrijgesproken van een misdrijf, waarvan de overheid met zekerheid wist, dat hij het had gepleegd.

Toch volgde de sympathie van het publiek hem naar de gevangenis, waarin hij werd vastgehouden, wegens een andere beschuldiging. Naderhand gelastte het Hof van Appèl zijn invrijheidstelling, welke beslissing het baseerde op het vrijsprekende vonnis van White Plains. Op den dag van zijn ontslag gaf ik mijn persoonlijke opinie over Sloane te kennen. Ik had geen vertrouwen in zijn luide aangekondigd voornemen om den rechten weg te bewandelen. Hij wilde op zijn publiek werken, dat zijn sensaties kreeg van Sloane, den slechten verdorven man.

Kort na zijn vrijlating werd hij weer gearresteerd en van berooving beschuldigd. Hij werd herkend als een der leden van een „gang", die een gewaagden overval op een juwelierszaak, gelegen

in de middenstad, op touw had gezet. Terwijl hij tegen borgtocht in voorloopige vrijheid was gesteld, werd hij, zooals dat in gangstertaal heet, „op de plaats neergelegd". Toen hij met eenige kameraden in een kroeg was, werd hij onder het eene of andere voorwendsel naar buiten geroepen. Bij een bocht stond een auto te wachten, machinegeweren knetterden, en Sloane viel doodelijk getroffen op den grond. Als hij in staat was geweest om de schreeuwende opschriften in de kranten te lezen, boven de berichten waarin zijn dood werd meegedeeld en waarin een relaas van zijn einde werd gegeven, zou hij gelukkig zijn geweest.

Eenige dagen na Sloane's dood, ontving ik den volgenden brief van John S. Kennedy, lid van de „State Correction Commission":

„Ik zou het op prijs stellen om uw antwoord te hebben op deze vraag: „Waarom Roy Sloane?" Velen van ons weten het antwoord wel ten aanzien van Crowley, maar met Sloane is het iets anders. Ik herinnerde mij nog precies uw voorspelling, toen hij de Sing Sing gevangenis verliet. Het is juist zoo uitgekomen."

Het publiek smulde van Sloane's verdorvenheid, het mocht die vertooning met alles wat daaromheen was, wel. Dit type van gevangene kost een gevangenisdirecteur het meeste hoofdbreken. Hij is de „held", wien de mindere goden naäpen. En dit is een van de dingen, welke den bezoeker bij een toevalligen rondgang door de gevangenis niet opvallen.

Niet dikwijls komt het voor dat bezoekers de gevangenen van een objectief standpunt beschouwen. Wanneer men hen bij hun werk in de werkplaatsen gadeslaat, of als zij zich op de muziek van het gevangenismuziekcors naar de eetzaal begeven, of op het voetbalveld, of zelfs bij de godsdienstoefeningen in de kerk, dan kan men de spanning en de kracht der menschelijke gevoelens, welke deze mannen beheerschen, niet ontdekken. Dat is het speciale gebied van den directeur, en tijdens zijn dagelijksch werk komt hij tegenover problemen te staan, welke soms lachwekkend en dikwijls tragisch zijn.

Een bekend gevangenisdirecteur uit een West-Europeesch land kwam een jaar geleden eens een kijkje bij ons nemen. Hij maakte een rondgang door de werkplaatsen en over de terreinen, en hetgeen hij zag scheen indruk op hem te maken. Het was reeds laat in den middag, toen hij zijn tocht had volbracht; op mijn uitnoodiging bleef hij den nacht over. „Jelui doet het hier anders dan bij ons,” zeide hij, terwijl wij aan tafel zaten, „de directeur is democratischer. Onze gevangenisdirecteuren zouden er niet aan denken om zich in zoo veel persoonlijke problemen te verdiepen, zoo als u doet. Geloof u niet, dat dit tot verzwakking van uw positie ten aanzien van de gevangenen leidt? Het komt mij voor dat u te toegankelijk bent.”

Ik zette hem uiteen, dat de directeur van een gevangenis inderdaad de beslissende factor in de levens van zijn mannen is. Hij is niet uitsluitend een „cipier”. Zijn taak is om zich van zijn gevangenen op de hoogte te stellen, zich in hun moeilijkheden te verdiepen en hen te helpen. Een verstandig leider zal inzien, dat het leven in de gevangenis een schakel is in het maatschappelijke leven. De gevangenispoort is noch het begin noch het einde van de verantwoordelijkheid der maatschappij jegens haar pupillen. Het is de taak van den directeur om aan ieder persoonlijk probleem zijn aandacht te schenken, onjuiste verwachtingen tot de juiste verhoudingen terug te brengen, wat scheef is recht te zetten en hulp te verleen bij het uit den weg ruimen van hinderpalen, teneinde den blik te verruimen en gezonde denkbeelden mogelijk te maken. Hij slaagt daarin niet altijd. Sommige mannen kunnen dermate door onwrikbare krachten en invloeden verhard zijn, dat verbetering van hen niet meer mogelijk is. De directeur moet ook ten opzichte van hen voorzieningen treffen. Anders zal hun bedervende invloed het moreel van zijn domein in gevaar brengen. Om nu dit doel te verwezenlijken moet het leidinggevend gezag de gevangenen van zeer nabij nauwkeurig gade slaan. Dit is in groote gevangenissen niet

altijd mogelijk. Met ons gemiddeld aantal gevangenen van 2500, is het evenals in andere groote en overvolle gevangenissen moeilijk om het noodige contact met de gevangenen te bewaren. Als leider en stuwende kracht van een gemeenschap van eenige duizenden menschen is de omvang van de plichten van den gevangenisdirecteur zeer veelzijdig geworden.

„Er is slechts hervorming mogelijk,” schreef een bekende gevangenisautoriteit eenige jaren geleden, „door den invloed van een domineerende persoonlijkheid op den gedetineerde”. Dit is zeker een axioma. Gevangenen, die ieder oogenblik van den dag omringd zijn door cipiers en bewakers, die zoo niet absoluut ongeletterd, dan toch onontwikkeld zijn, kunnen wellicht uit vrees tot onderwerping worden gebracht, maar zij zullen weinig eerbied voor het gezag hebben. Zij zullen hun vernuft scherpen om hun cipiers om den tuin te leiden. Sluw zijn wordt een gewoonte. Personen, die met gevangenen omgaan, moeten daartoe opgeleid worden. Uit den aard der zaak moeten gevangenisbewakers wapens kunnen hanteeren. Maar zij moeten ook weten, hoe met menschen om te gaan.

Een van onze oud-gedienden, een gevangene van zeventig jaar, die levenslang had gekregen, en die bijna de helft van zijn jonge jaren in verschillende gevangenissen in het land had gezeten, vertelde eens van zijn vroegere gevangenissen. Op een natten, kouden dag in den laten herfst bemerkte hij, dat zijn schoenen geheel en al versleten waren. Hij begaf zich naar den hoofdcipier. „Mag ik een bon voor een paar nieuwe schoenen hebben,” vroeg hij.

De ambtenaar keek naar de schoenen van den gevangene. „Wat mankeeren die oude schoenen?”

„Door een gat op zij komt het water erin. Zij zijn heelemaal versleten,” verklaarde de gevangene.

„Is dat alles,” zeide de hoofdcipier lachend. „Dat is gauw genoeg te verhelpen. Maak een gat aan den anderen kant en het water zal er weer uitloopen.”

Voor den ouderwetschen, traditioneelen en bulderenden gevangenisambtenaar is in het kader van een sociaal programma, dat tot doel heeft om menschen weer tot een fatsoenlijk leven te brengen en eerbied voor gezag te wekken, geen plaats.

Vertrouwelijke omgang tusschen gevangenen en bewakers is niet ongewenscht, indien deze omgang tot iets leidt. Een bemoedigend woord in oogenblikken van neerslachtigheid, welgemeende raad bij een poging om iets te bereiken, zijn van heilzamen invloed. Gevangenisambtenaren, te beginnen met den directeur, kunnen zich niet permitteeren om sentimenteel te zijn. Geen enkele gevangenis kan zonder tucht en gehoorzaamheid bestuurd worden. Maar deze gehoorzaamheid en tucht moeten voortvloeien uit eerbied en inzicht.

Mijn gast uit West-Europa zou er zich over verbaasd hebben om op een morgen, eenige maanden geleden, in mijn werkkamer een gevangene te vinden, een man van ongeveer vijftig jaar, die mijn raad in een vertrouwelijke aangelegenheid kwam vragen. Hij was een Jood uit de oude school, en vader van volwassen kinderen. Bij de algemeene classificatie van gevangenen zou hij ondergebracht kunnen worden in de groep „toevallige” of „gelegenheds”-misdadigers. Hij stond voor mij met tranen in zijn oogen. „Help mij, directeur,” vroeg hij mij met klem in zijn gebroken Engelsch.

Het kostte mij eenige moeite om de geschiedenis uit hem te krijgen. De kern was, dat hij wilde, dat ik zijn zoon zou overreden om niet te trouwen. Het was een zonderling verzoek.

„Heb je iets tegen het meisje,” vroeg ik hem.

„Neen, directeur. Het is een lief kind en zij komt uit een aardige familie.”

„Maar wat is dan het bezwaar? Waarom dan niet den jongen te laten trouwen en een gezin stichten?”

„Ziet u, directeur,” zeide hij, „ik ben een oud man en voor ons Joden is het grootste geluk om bij het huwelijk onzer kinderen tegenwoordig te zijn. En nu vraag ik u, directeur, hoe kan ik mijn zoon nu toestemming geven om te trouwen, terwijl

ik in de gevangenis ben. Daarvoor leven wij immers. Begrijpt u?"

Vluchten bestond voor hem blijkbaar niet of daarvan wilde hij niet weten. De man was door en door ongelukkig. De oplossing van een dergelijke quaestie kon ternauwernood tot de plichten van een directeur gerekend worden. En toch, na een vertrouwelijke bespreking van zijn moeilijkheden en vooruitzichten, verliet de gevangene mijn kamer, vast besloten om zijn zoon te schrijven, dat hij zijn toestemming voor het huwelijk gaf en om het jonge paar zijn zegen te zenden.

Er ligt een wereld tusschen de moeilijkheden van mijn Joodschen gevangene van middelbaren leeftijd en de praktische problemen in verband met het besturen van een „drie millioen dollar onderneming". Want dat is Sing Sing heden ten dage. Een groot bedrijf, met een jaarlijkschen omzet van \$ 3.000.000. De directeur is de leidinggevende en stuwende kracht. Hij heeft de beslissende stem in de praktische vraagstukken van productie. Hij neemt het initiatief tot alles wat met bouwen te maken heeft en hij werkt aan de uitvoering daarvan samen met den Commissioner of Correction en den staatsarchitect. Persoonlijk moet hij elk besluit goedkeuren, dat betrekking heeft op de behandeling van de gevangenen en op het personeel, dat uit bewakers in uniform en burgergeëmployeerden bestaat.

Hij spreekt recht over de ambtenaren, die van wangedrag of plichtverzuim worden beschuldigd, en er is geen hooger beroep mogelijk — behalve op den rechter, — van zijn vrijspraak of veroordeeling, bestaande uit schorsing zonder salaris, of ontslag uit den dienst. Dit alles behoort tot zijn competentie.

Maar boven al deze verantwoordelijke functies en de plichten van practisch beheer en beleid staat het privilege van den directeur om menschen te vervormen. Om hierin iets te kunnen bereiken, moet hij geduld hebben met de intieme aangelegenheden van zijn ondergeschikten. Sommige daarvan lijken onbeteekenend voor den on-

ingewijde. Maar voor den gevangene, die zijn tijd uitzit, zijn zij van gewicht. De directeur moet ze door den bril van den gevangene zien.

Een dergelijke quaestie kreeg ik onlangs te beslissen. Een gevangene uit klasse B, die uit klasse A was teruggezet, wegens de overtreding van een of ander voorschrift, had zijn Zondagsbrief geschreven, den eenigen wekelijkschen brief, welke mannen in die klasse is toegestaan. Hij schreef toch nog een anderen brief, welke door de afdeeling-correspondentie werd geweigerd, hetgeen volgens de voorschriften juist was. De quaestie werd in hoogere instantie mij voorgelegd. Ik las den eersten regel van den brief. Een vader schreef aan zijn getrouwde dochter: „Ik ben blij, dat het een jongen is; mijn beste wenschen en liefs voor jullie beiden.” Het eerste kleinkind van den gevangene. Voorschrift of geen voorschrift, de brief ging door. Het is mogelijk, dat het rad van vooruitgang eenige oogenblikken heeft stilgestaan, terwijl ik den brief las; dat een of andere bestuursquaestie heeft moeten wachten, terwijl ik het voor en tegen afwoog. Het moge een onbeteekenend voorval zijn. Maar het bracht een massa geluk aan een man, voor wien dit een gebeurtenis was, welke hem geheel vervulde en hem zeer diep ter harte ging. Is het niet de plicht van een gevangenis-directeur om dit beetje geluk voor zijn mannen te bewaren, zelfs op gevaar af dat daardoor de staatsaangelegenheden even moeten wachten?

HOOFDSTUK V.

Hoe een gevangene zijn dag doorbrengt.

Joe, een oud-boerenarbeider, is een gevangene, die levenslang zit. Nadat gouverneur Nathan L. Miller zijn doodvonnis in levenslange gevangenisstraf had gewijzigd, werd Joe belast met de zorg van de eenige drie koeien, welke de melk voor onze huishouding verschaften. Joe hield van zijn koeien. Maar evenals Joe, die over de vijftig was, werden zij ouder en raakten zij aan het sukkelen. Joe is een Pool en hij spreekt slechts een paar woorden Engelsch, hoewel hij reeds tien jaar gevangen zit. Een van die hopelooze gevallen, wien niets kan worden bijgebracht. Hij is zeer vroom en ligt uren geknield te bidden. Nooit eet hij vleesch. Gedurende deze tien jaren heeft zijn voedsel slechts bestaan uit brood en nu dan een kop thee.

Joe werd van mijn order om de koeien te laten slachten op de hoogte gesteld, en den volgenden morgen stond hij aan mijn deur, met zijn pet in de hand.

„Als ik zoo vrij mag zijn, directeur, goeien morgen,” zeide hij vriendelijk.

Ik beantwoordde zijn groet.

„Ach, directeur,” hij zocht naar zijn woorden.

Hij had iets op zijn hart; ik vermoedde wat het was.

„Wat is er, Joe? Kan ik iets voor je doen?”

„Directeur,” zeide hij, „u mijn koeien dooden. Waarom?”

Ik legde hem het geval uit, in de hoop, dat hij het zou begrijpen. Maar Joe schudde zijn hoofd. „Beste koeien, directeur. Niet dooden,” drong hij aan.

Het gaf niets, dat ik hem al vertelde, dat de dieren ziek waren en wij volgens de voorschriften ons van hen moesten ontdoen. Het waren zijn

lievelingsdieren en hij wilde ze in het leven houden.

„Nu Joe, ik zal zien wat ik voor je kan doen." Het slachten zou later op den dag plaats hebben, als de slager vrij was.

Na het middagmaal stond Joe in mijn wacht-kamer met een treurig gezicht. Ik verzocht hem binnen te komen. Dat was Donderdag. Drie ter dood veroordeelde mannen zouden dien avond ge-executeerd worden. Ik verwachtte bericht van den gouverneur omtrent het uitstel, hangende het onderzoek in verband met de nieuwe bewijzen.

Toen Joe mijn kamer binnenkwam, ging de telefoon. Ik werd door Albany opgeroepen. De rechtsgeleerde raadsman van den gouverneur deelde mij mee, dat het uitstel was toegedaan, en de mannen kregen twee weken om hun zaak opnieuw uiteen te zetten. Ik stelde mijn personeel van het nieuws in kennis. Joe hoorde het en zijn gezicht klaarde op. Hij kwam haastig naar mijn schrijftafel gelopen.

„Met uw verlof, directeur, mannen niet dood, koeien niet dood. Toe!" In zijn oogen stonden tranen. Wat kon ik anders doen als zijn verzoek toestaan? Zijn lievelingsbeesten werd gratie verleend. Ten slotte gingen die ter dood veroordeelde mannen toch naar den stoel. Joe's beschermelingen ondergingen een zelfde lot. Hij drong niet verder aan.

Een gevangenisdirecteur kan zich niet veroorloven om emotioneel te zijn. En toch kost het hem weleens moeite daaraan te ontkomen, gezien de intensiteit soms der gemoedsbewegingen van zijn gevangenen, altijd een der moeilijkste van alle gevangenisproblemen. Gevangenen zijn gemakkelijk tot opwindung te brengen. Als zij niet flink worden aangepakt, is het kwaad niet te overzien.

Iets dergelijks maakten wij op 16 Maart 1927 mee. Op dien dag kwamen twee bekende moordenaars in de gevangenis. Een van hen was een vrouw. De gevangenen hadden, waarom weet ik niet, weinig sympathie voor den man, maar er was, — anders dan in de buitenwereld — veel

meegevoel voor de vrouw. De gevangenen voelden, terecht of ten onrechte, dat zij niet naar het „doodshuis" gezonden had moeten worden. Door de opwindung buiten de muren, met vliegtuigen, welke boven de gevangenis vlogen om foto's van het doodshuis te nemen ten behoeve van de extra-edities der dagbladen, werd de atmosfeer binnen nog meer gespannen.

Nu is het gevangenisvoedsel niet wat men zou kunnen wenschen — althans in die dagen zeker niet. Echter klagen gevangenen niet dikwijls over het eten, tenzij het heelemaal ongenietbaar is. Op den dag, dat de vrouw kwam, was het menu boonen en varkensvleesch. Boonen zijn te allen tijde boonen. Alle huisvrouwen weten dat ze soms te gaar en dikwijls ongaar zijn. De gevangenen waren aan beide gewend. Zij klaagden zelden. Als de mannen hongerig waren, verdwenen de boonen ongeacht hoe zij smaakten. En als de gevangenen niet bijzonder veel trek hadden, bleven er boonen over, — en dat was alles. Maar dien dag heerschte er onder de gevangenen een zenuwachtige spanning. Een vrouw in het doodshuis! En nog wel, omdat een man te veel had gezegd! Hun bijzonder gevoel van ridderlijkheid was getroffen. Er was niet veel noodig om het tot een uitbarsting te laten komen. De boonen leverden het 'm. Het lot wilde dat zij ongaar waren en hard als knikkers. De mannen weigerden niet alleen ze te eten, maar maakten er openlijk aanmerkingen over. En wat erger was, op hun terugtocht van de eetzaal naar de werkplaatsen zetten zij hun actie voort, en daartoe aangespoord door een paar belhamels, weigerden zij aan het werk te gaan.

Rond den ingang van de gevangenis en in mijn kantoor hingen verslaggevers rond, die iets omtrent de vrouwelijke gevangene probeerden te weten te komen. Binnen de muren weigerden de mannen werkelijk om aan het werk te gaan, op het kookpunt van hun gevoel over iets, dat niet regelrecht in verband stond met de werkelijke reden van hun klacht. Ik ging de werkplaatsen rond. Geen beambte mocht wapens of een ploer-

tendooder bij zich hebben. Ik stond den mannen toe om de rest van den dag niet te werken.

Toen ik door een van de gebouwen liep, maakte iemand een hatelijke opmerking. De stilte die er op volgde was welsprekend. Midden in de werkplaats stond ik stil. „Als de man, die dit riep, eenig lef heeft, laat hij dan naar voren komen en het in mijn gezicht herhalen,” zeide ik. „Ik zal niet als directeur met hem afrekenen, maar als man tot man.”

Niemand roerde zich. Laat in den middag vroeg een delegatie van gevangenen om een onderhoud. Wij praatten het uit. Ik zeide hun, dat hun klacht rechtvaardig was, maar dat zij een verkeerde methode hadden gebruikt om mijn aandacht daarop te vestigen. De boonen waren slecht, maar de houding der gevangenen erger. De mannen werden dien avond in hun cellen opgesloten zonder dat er iets voorviel, en den volgenden morgen marcheerde de geheele gevangenisbevolking op de gewone wijze naar de eetzaal om te ontbijten, en daarna naar de werkplaatsen, waar zij den dag begonnen met grappige verhalen over het beroemde boonenoproer. Dit incident werd gesloten met een langen en uitvoerigen brief van mij aan den kok, met aanwijzingen hoe hij het voedsel moest bereiden, — en speciaal boonen.

Het gebeurt echter niet dikwijls, dat de gevoelens van de gevangenen een uitdrukkingmogelijkheid vinden. Gewoonlijk worden zij onderdrukt, zooals dat op den 4den Juli 1927 geschiedde. De 4de Juli ¹⁾ is in Sing Sing altijd een feestdag van belang, gelijk daarbuiten. Er worden atletiekwedstrijden gehouden en een bijzonder baseballspel gespeeld, en er zijn nog meer extra dingen. Niet het minst belangrijke is het kippenmaal. Kip is een delicatessen in de gevangenis. Slechts tweemaal per jaar wordt het gegeven. Op 4 Juli en op Kerstmis. Niet één gevangene laat zoo'n dergelijk maal voorbij gaan. Maar bij deze gelegenheid zaten er vele gevangenen in Sing Sing

1) Herdenkingsdag der Amerikaansche onafhankelijkheid.

De muziek begint en de eerste colonne zet zich in beweging.

aan tafel die deze delicatessen, welke hun werd voorgezet, lieten voorbijgaan. Ik kan niet zeggen, dat zij om hun gebrek aan eetlust te laken waren. Dien morgen waren twee mannen voor de oogen der gevangenen, toen dezen den heuvel afliepen naar de binnenplaats, welke langs den Hudson ligt, midden in die rivier verdronken, en hoewel tientallen mannen smeekten om te hulp te mogen komen, werden de poorten niet geopend. De dienstdoende bewaker dreigde een ieder neer te schieten, die over de van scherpe punten voorzien omheining langs het water zou probeeren te klimmen. Ik werd pas van het gebeurde op de hoogte gesteld, toen het te laat was om iets te doen.

De bewaker meende, dat hij ten volle zijn plicht deed met de gevangenen te verhinderen het gevangensterrein te verlaten. Hij herinnerde zich, dat eenigen tijd geleden iets dergelijks was gebeurd, toen er een boot in de rivier niet ver van den oever in gevaar leek te verkeerren, en duidelijk hulpkreten werden gehoord. Dit bleek echter een weloverlegd complot te zijn om een bepaalde groep mannen buiten de gevangensmuren te krijgen, onder het voorwendsel van te hulp te komen. Of deze bewaker dit keer gelijk had of niet, een feit was, dat het voorval de geheele gevangenisbevolking dermate van streek bracht, dat het haar geheelen feestdag bedierf. De gevangenen gaven aan hun gevoelens lucht door van dit speciale maal niets te gebruiken — dat was hun manier.

Volgens een bekend schrijver „barst humor in de gevangenis los als een bom”. Indien humor een bom is, dan zijn emoties dynamiet. Wanneer gevangenen door een emotie worden gegrepen, dan weet men nooit waartoe dit kan leiden. De toevallige toeschouwer ziet van die zijde van het gevangenisleven niets. Voor hem is alles een zeer eenvoudige quaestie van routine. De indeeling is niet ingewikkeld.

De dag begint om half zeven, als de eerste bel gaat voor aankleeden en bedden opmaken. De

nachtwaker heeft zijn mannetjes reeds geteld. Alle gevangenen, die door de nachtwakers zijn geteld, worden nog eens geteld voor de dagploeg. Wij nemen aan, dat er gedurende den nacht niets is gebeurd om de rust van de gevangenis of de gelijkmoedigheid van het personeel te verstoren.

Om zeven uur gaat de gong voor de tweede maal, als teeken voor de bewakers op de gaanderijen om de handle over te halen, welke verbinding heeft met alle celdeuren op de gaanderij. De gevangenen verlaten hun cellen om te gaan ontbijten. Het is Maandagmorgen; het menu is vandaag eenvoudig maar gezond. Maïzenapap met verse melk, bruine suiker, brood en koffie. De meelspijs wordt warm opgediend, zooals in „cafeteria's". De mannen staan in rijen achter elkaar, met hun borden en kommen, en het voedsel wordt opgeschept als zij langs komen. Op de hoge eet-tafels staan kannen met heete koffie, voor iederen man een kop. De regel is, dat iedereen zooveel kan krijgen als hij wil of noodig heeft, maar het vermorsen van voedsel is streng verboden.

Als het ontbijt is afgelopen, staan de mannen op, deponeeren hun eetgerij in manden, welke aan den ingang van de eetzaal staan, en marcheeren den heuvel af naar de oude gevangenis voor een half uur ontspanning, totdat om 8 uur de fluit gaat, welke hen naar hun werkplaatsen en arbeid roept.

De gevangenen, die in de werkplaatsen werken, moesten zich dan snel naar hun localiteiten be-geven, waar zij in rijen gaan staan voor het appèl. De mannen, die buiten werken, geplaatst zijn bij het bouwen of bij de reiniging, stellen zich op het binnenplein op. De hoofden worden geteld, het resultaat geverifieerd, en het werk begint. Sing Sing is nu een actieve, bezige maatschappij.

De verschillende bedrijven in Sing Sing maken ongeveer zeventig artikelen om die aan staats-, districts- en stedelijke instellingen en departementen te verkoopen. De staat New York heeft het probleem van gevangenisarbeid nog niet opgelost. Volgens de wet is de verkoop der gevangenispro-

ducten beperkt tot de openbare instellingen; deze zijn echter niet verplicht om die producten te koopen of daaraan de voorkeur te geven.

Niettegenstaande deze handicap werd door Sing Sing in het belastingjaar 1931, dat op 30 Juni eindigde, in het geheel voor \$ 801.000 verkocht, met een winst van meer dan \$ 200.000. Ruim 700 man waren in de verschillende bedrijven werkzaam, of ongeveer een derde van de gemiddelde bevolking van Sing Sing. Hieronder volgt een volledige lijst van de gemaakte artikelen:

<i>Borstel- en matrassen- werkplaats.</i>	<i>Drukkerij.</i>
Matrassen.	Gedrukte hoofden op post- papier.
Kussens.	Formulieren.
Overtrekken.	Enveloppen.
Bezems.	Kaarten en etiketten.
Borstels.	Boeken.
Onderkleeden.	

<i>Brei-atelier.</i>	
Kousen.	Nachthemden.
Hemden en borstrokken.	Nachtjaponnen.
Onderbroeken en broeken.	Kussensloopen.
Jassen.	Lakens.
Badjassen.	Schorten.
Huisjasjes.	Seinvlaggen.
Linnen overtrekken.	Geldzakken.
Onderrokken.	Wollen vlaggen.
Pyamas-jasjes.	Katoenen vlaggen.
Pyamas-broeken.	Doktersjassen.
Beddespreien.	Wanten.
Onderkleeden.	

Nog vijf en twintig artikelen werden in kleinere hoeveelheden gemaakt:

<i>Schoenmakerij.</i>	<i>Blikslagerij.</i>
Jongensschoenen.	Blikken.
Mannenschoenen.	Blikkendragers.
Vrouwschoenen.	Voetschrappers.
Mannenpantoffels.	Metaaldraadborstels.
Vrouwenpantoffels.	Deksels voor blikken.
	Bodems.

In de laatste jaren is er voor de afdeeling bedrijven veel gedaan. De twee en drie verdieping hoge betonnen gebouwen bij de oude gevangenis

vlak aan de rivier zijn in de laatste twee jaren voltooid. Zij zijn brandvrij. Een van die gebouwen is reeds als schoenmakerij ingericht, en een ander als blikslagerij. Beide werkplaatsen zijn van moderne machinerieën voorzien. In soort en kwaliteit van producten kunnen beide industrieën thans met die in de buitenwereld concurreeren.

Ons brei-atelier, onze bezem- en matrassenmakerij en drukkerij zijn nog in het oude gebouw gehuisvest, dat reeds lang is afgekeurd.

Het grootste gedeelte van de machinerieën en gereedschappen in deze werkplaatsen is verouderd. Deze bedrijven zijn met moeite staande gehouden, maar ons tweede brandvrije gebouw kan thans in gebruik worden genomen. Wij zijn bezig om twee verdiepingen met de nieuwste machinerieën tot brei-atelier en één verdieping tot bezem- en matrassenmakerij in te richten. Het geld voor een derde gebouw is er thans. Deze verbeteringen zullen de quantiteit en de kwaliteit van onze producten ten goede komen, en wij zullen in staat zijn om de productie op te voeren en goederen te fabriceren van een betere kwaliteit dan Sing Sing ooit te voren heeft geleverd.

De bezoeker, die een van deze werkplaatsen in bedrijf ziet, zal den indruk krijgen van een gewone fabriek. De atmosfeer daarin is die van een bezig bedrijf, waarin geen strengere voorschriften heerschen, dan in de fabrieken in de buitenwereld. Gedurende den arbeid mag er niet gerookt worden. De menschen moeten hun volle aandacht bij hun werk hebben. Er wordt niet gelummeld. Toch heerscht er een ongedwongenheid, welke den normalen mensch aangenaam aandoet; er is geen zweem van onderdrukking of afjakkeren. Eén beambte in uniform is aanwezig; hij moet de orde bewaren. Erg druk schijnt hij het niet te hebben. De telefoon gaat. Een der gevangenen wordt naar een andere afdeeling geroepen, wegens een speciale boodschap of bezoek. De beambte geeft den man een verlofbriefje om zijn werk te verlaten en over het terrein te loopen om zijn boodschap te doen of om zich via het sleutelvertrek naar het

nieuwe administratie-gebouw bij den ingang van de gevangenis te begeven voor het bezoek.

De leidende kracht in elke werkplaats is de superintendent. Hij is een burgerlijk ambtenaar en in den regel goed op de hoogte van het gebruik der machines en van de onderdeelen van zijn taak. Hij regelt de quantiteit en qualiteit der productie, en staat onmiddellijk onder den superintendent der bedrijven, wiens zetel in het centrale kantoorgebouw is, waar hij met zijn assistent en een staf van 26 klerken, — gevangenen —, nauwkeurig boekhoudt van de productie, van den verkoop en de dagelijksche benoodigdheden van de gevangenis-industrieën.

De mannen in de werkplaatsen maken den indruk van gewone arbeiders, ternauwernood te onderscheiden van werklieden in gelijksoortige bedrijven in de vrije maatschappij. Het is de bezoeker, die zich van de gevangenis bewust is. Hij wil graag wat weten omtrent deze mannen, die hier hun tijd uitzitten. Aan welke misdaden maakten zij zich schuldig? Hoe lang moeten zij zitten? Waar komen zij vandaan? Zijn zij verdorven en gevaarlijk? En hoe worden zij in dat geval in bedwang gehouden? En hoe wordt ieder voor het werk, dat hij te doen krijgt, uitgepikt?

Als het toevallig Maandag is, dan kunnen wij den bezoeker meenemen naar de zitting van den Assignment Board. Wij treffen daar den adjunct-Eersten Cipier, die de bijeenkomsten van deze commissie leidt, en ook de ambtenaar van de tucht. Bovendien zijn de psychiater, de assistent-geneesheer, de hoofdonderwijzer, de superintendent der bedrijven aanwezig. Elke nieuwe gevangene wordt voor deze commissie gebracht, onmiddellijk na de eerste veertien dagen, welke hij in de gevangenis is en gedurende welke hij de ronde heeft gedaan bij alle afdeelingen, die te maken hebben met lichamelijke gezondheid, psychiatrie, onderwijs en godsdienst. Zijn levensgeschiedenis, zijn psychische en geestelijke gesteldheid zijn reeds bekend, en de gegevens daarvoor liggen voor de leden der commissie, als hij

mondeling ondervraagd wordt, in verband met de quaestie, waar hij zal worden geplaatst.

Een lange reeks menschen staan te wachten. Het gaat niet snel. Elke man wordt grondig ondervraagd. Er wordt geen beslissing op goed geluk af genomen. De gevangene met slechte oogen kan niet op het brei-atelier geplaatst worden, waar men in staat moet zijn om draden in te steken en om kleurschakeeringen en -diepten te onderscheiden. De blikslagerij heeft menschen met spierkracht en kennis van machines noodig. Op de verschillende bureaux is behoefte aan schrijvers, mannen, die kunnen typen en een behoorlijke kennis van het Engelsch hebben. De ploegen, welke belast zijn met het nivelleeren en het aanleggen van wegen moeten mannen hebben met spieren en een sterk gestel. Ook moet met den duur van het vonnis rekening worden gehouden. Derhalve moet de man, die gedurende vijftig jaar of voor den duur van zijn leven, bij ons zal blijven, zijn betrouwbaarheid bewijzen, alvorens hij met een groep mag werken, die getoond heeft zooveel verantwoordelijkheidsgevoel te bezitten, dat volstaan kan worden met een niet te strenge of zelfs met een minimum toezicht en bewaking.

Onze bezoeker maakt een korten tijd de zitting der commissie mee. Een gevangene met grijs haar wordt binnengeleid. George is over de zeventig. Hij heeft het grootste gedeelte van zijn leven in gevangenissen doorgebracht. Hij is een valschemunter geweest, een zwendelaar; hij heeft niet-bestaande aandeelen en valsche bankbiljetten verkocht. Hij beweert, dat hij aandeelen in „Brooklyn Bridge” en in „City Hall Park” van Beneden-Manhattan aan den man heeft gebracht. „Ik kreeg \$ 10.000 voor een aandeel,” pochte hij. Op mijn vraag, hoe hij zijn cliënten beetnam en waarom zij niet naar de politie gingen, als zij het ontdekten, zuchtte George. „Och, directeur, dat waren nog eens dagen! De politieagenten waren onze vrienden.”

George zit hier levenslang, als een „fourth offender” wegens vervalsching van een chèque

van \$ 135. Het eenige naaste familielid, dat hij heeft, is een zuster, die hem nooit bezoekt. Hij staat voor de commissie en staart verbaasd naar de heeren, die voor hem zitten. Dit is een nieuwe ondervinding voor hem. Zijn geestestoestand is onderzocht, er zijn proeven met hem genomen, en hij is op tal van punten ondervraagd. Lang vergeten voorvallen uit vroegere jaren zijn weer opgehaald. Hij staat voor deze mannen, ontdaan van alle glorie. Een halsstarrige jongen is opgegroeid en heeft zich ontwikkeld tot een man zonder eenig verantwoordelijkheidsgevoel. Hier lijkt hij precies op een verdwaasden ouden man. De geneesheer bestudeert zijn kaart. „Dit is een geval van hartaandoening. Een zeer slecht hart. Ik zou aanraden om dezen man geen werk te geven, dat fysieke inspanning vereischt." Dit is alles wat George na een leven van misdaad heeft overgehouden. George krijgt een baantje. Hij wordt ingedeeld bij de gevangenen, die op de binnenplaats der gevangenis stukjes papier moeten oprapen. En een lange priem met een houten handvat zal zijn gereedschap worden. Dit is het einde van zijn loopbaan. Een Tehuis voor bejaarde en gebrekkige menschen zou een geschikter verblijfplaats voor hem zijn. Hij accepteert zijn baantje met een schouderophalen en verlaat schuifelend het vertrek om plaats te maken voor den volgenden.

Een jonge kerel stapt met eenigen ophef binnen. Hij heeft een schraal gezicht, is tenger van gestalte en bleek van tint. Zijn optreden is niet van zelfvertrouwen en driestheid ontbloot. Zijn grijze gevangenisjas hangt los om zijn schouders.

„Weer terug, Mike," zegt een der commissieleden. Mike glimlacht onbenullig. „Alleen maar schending der voorschriften, „Boss". Alleen maar dat," antwoordt hij verontschuldigend. „Zij probeerden me te pakken te krijgen, maar dat gelukte hun niet. Ik had mijn alibi „in mijn zak". Maar u weet hoe het gaat," vervolgde hij, „zij geven een mensch geen kans. De „Board" gaf mij een jaar." Hij keek de kamer rond. Alles kwam hem bekend voor. „Ik zou mijn vroegere baantje graag terug

willen hebben," zeide hij met een lachje tegen de commissie.

Mike werd zes maanden geleden voorwaardelijk in vrijheid gesteld, na zes jaar te hebben uitgezeten van de zeven en een half jaar, waartoe hij was veroordeeld. Het was een weinig hoopvol geval, maar de Parole Board ¹⁾ had geen keuze. Hij was een „second offender" en had een bepaalde straf, en volgens de wet moest hij worden ontslagen. Vijf maanden later werd hij met een ander ingepikt onder verdenking van diefstal met geweldpleging. Daar hij niet met absolute zekerheid geïdentificeerd kon worden en een „onomstootelijk" alibi werd aangetoond, moest hij worden vrijgesproken. Maar de Parole Board greep in en bracht hem in de gevangenis terug wegens schending der „parole" voorschriften. Daar Mike een oud-gediende was, had hij zich langzamerhand in de gevangenis opgewerkt, en toen hij werd ontslagen was hij bode bij een der werkplaatsen, een positie van eenig vertrouwen. Mike had altijd veel plezier in zijn werk gehad. Nu wilde hij het wel graag terug hebben.

„Het is jammer," zegt de adjunct-Eerste Cipier, „maar je zult heelemaal opnieuw moeten beginnen. Je bent in de bezemmakerij wel op je plaats. Daar is juist een te kort aan mannen."

Mike gaat met tegenzin weg. Hij wilde zijn zaak nog bepleiten. Maar een bewaker heeft hem reeds vast en brengt hem naar de werkplaats, waar hij aan een machine zal staan en matrassen zal opvullen, ten gebruike van personen, die in andere openbare instellingen zijn ondergebracht.

Het gaat nu snel. Een gezette man van tegen de veertig, met grijzend haar bij de slapen en een vermoeide uitdrukking, komt binnen. Aarzelend treedt hij naar voren. De woordvoerder van de commissie neemt hem op. „U bent advocaat?" vraagt hij. „Was," luidt het korte antwoord van den gevangene. „Wat voor werk kunt u doen?" vraagt de ambtenaar. „Niet iets speciaals. Bijna

¹⁾ De Commissie belast met het toekennen van voorwaardelijke invrijheidstelling.

alles denk ik," antwoordt de gevangene. „Kunt u typen?" „Met twee vingers." Dat is alles. De hoofdonderwijzer wordt gehoord. „Ik kan juist iemand in de school gebruiken." Een van zijn onderwijzers is naar huis vertrokken. De vroegere advocaat zal den vreemdelingen Engelsch leeren.

„Ik zou graag naar de eetzaal gaan," oppert de volgende gevangene. Het is een jonge kerel, niet ouder dan zeventien. Een knaap met een gunstig uiterlijk, die er veel jonger uitziet, dan zijn eigenlijke leeftijd is. Hij werd wegens inbraak veroordeeld en het vonnis luidde 15 tot 30 jaar. Zijn gezicht heeft een onschuldige uitdrukking, als hij om het baantje vraagt, dat hij graag wil hebben.

„Waarom?" wil de ambtenaar weten. „Ken je daar iemand bij?"

„Ja, mijnheer. Een vriend, dien ik daarbuiten veel zag."

Bij de misdaad, waarvoor hij was veroordeeld, waren meer personen betrokken. Niet precies een „gang", maar een dier talloze benden, welke 's nachts hier en daar opduiken en kleine delicatessewinkels en lunchrooms plunderen. Voor het meerendeel zijn het jonge broekjes. En zij zijn gewapend. Met alcohol en bedwelmende middelen houden zij den moed erin, maar in een oogenblik van angst en zenuwachtigheid knallen hun revolvers. Er wordt in het dolle geschoten. Het is hun eenige kans. Als deze jongen een vaster hand had gehad, dan zou hij nu misschien in het doodshuis zijn, in afwachting van zijn terechtstelling, en niet voor den Assignment Board.

„Zoo, een vriend?" herhaalde de ambtenaar. „Het is beter voor je om op een afstand van die vrienden te blijven. Het brei-atelier is een geschikter plaats voor je. Je hebt nog alle gelegenheid om later je vrienden te ontmoeten."

En aldus vervolgt de Assignment Board zijn werkzaamheden, ernaar strevende om voor elk geval de beste oplossing te vinden. De commissie moet rekening houden met mentaliteit, intellect, lichaamskracht, opvoeding, gevoelens, groepsverband, persoonlijke veeten tusschen de gevan-

genen, kortom met alles, waardoor de rust in de inrichting kan worden verstoord. Er kunnen fouten gemaakt worden. En de gevolgen kunnen zoo noodlottig zijn als in het geval van die twee bittere vijanden, die bij dezelfde groep werden ingedeeld. Een paar maanden later werd een van hen in de kliniek van de Eerste hulp gebracht, doodelijk gewond, — het gevolg van een veete, die reeds lang vóór hun komst in de gevangenis bestond.

Dikwijls is het gevolg van vermakelijken aard. Zoo b.v. is het geval van een gevangene, die in de invaliden-groep werd geplaatst. De doktoren zeiden, dat hij blind was. Uit de rapporten, welke bij het bevel tot zijn gevangenzetting waren gevoegd, bleek zijn kwaal, welke door een onderzoek in ons ziekenhuis werd bevestigd. Een andere gevangene werd aangewezen om hem naar en uit de eetzaal te brengen. De blinde gevangene scheen tevreden met zijn lot. Ieder had medelijden met den armen kerel en bewonderde zijn energie. De bewaker in de eetzaal week van zijn gewoonten af, om het hem wat gemakkelijker te maken. Eens zette hij een groote schaal met roastbeef op de tafel, waar de blinde gevangene zat. Deze stak zijn vork naar den schotel uit, maar nam niet het eerste stuk, dat hij aanraakte. Hij „groef” naar een meerbelovende portie, die onder het bovenste stuk lag. Dit trof den bewaker. Den volgenden dag nam hij een proefneming met den blinden gevangene. Twee kommen werden voor hem gezet. De eene was leeg, de andere vol. De blinde man aarzelde geen oogenblik en greep onmiddellijk de volle kom. Dien middag telde de invaliden-groep één man minder, en de „blinde” gevangene kreeg een baantje, waarin hij zijn oogen door voortdurend en juist gebruik kon verbeteren.

Het loopt aardig tegen twaalf uur, maar wij kunnen nog iets afdoen, vóórdát de etensbel gaat. Wij klimmen twee trappen op naar de bovenste verdieping van het oude ziekenhuis. Onderweg staan wij even stil om de bibliotheek te inspecteren. Vijftienduizend boeken staan daar op

ijzeren planken, alle gecatalogiseerd en genummerd. Aan den eenen kant is de afdeeling ontspanningslectuur, waarvan de boeken voor een periode van twee weken aan de gevangenen worden uitgeleend. Aan de andere zijde van het groote vertrek bevindt zich de afdeeling naslaanwerken. Deze boeken moeten in de bibliotheek worden geraadpleegd en mogen niet uit het vertrek worden meegenomen. In het geheel werden in het laatste jaar 24.542 boeken en tijdschriften uitgeleend. Een aantal, dat er wezen mag voor een gemeenschap met een gemiddelde bevolking van vijf en twintig honderd man.

Wij treffen hier den bibliothecaris, een ambtenaar, die ook een der toeziende onderwijzers is. Met zijn staf van assistenten zorgt hij voor de orde en netheid op de boekenplanken. Elk boek heeft zijn eigen plaats. Geen goed geordende bibliotheek in de vrije maatschappij kan er zich op verheffen vollediger administratie te bezitten.

De gevangenen mogen in hun uren van ontspanning of Zaterdagmiddags of Zondags hun boeken komen halen of inzien.

Even vertoeven wij in de kamer van den inspecteur der ontwikkelingscommissie, een ambtenaar, die ook assistent-onderwijzer is. Hij vertelt ons, dat in het laatste jaar 877 mannen voor cursussen waren ingeschreven, en dat, verdeeld over 499 cursussen, 8492 lesuren werden gegeven. Hij laat ons een lijst zien, wat interessant is, als aanwijzing voor hetgeen de mannen in de gevangenis zich trachten eigen te maken.

Praktisch rekenen.
Eenvoudig Engelsch.
Engelsch voor „New Americans”.
Handelsrekenen.
Toegepaste wiskunde.
Lager Engelsch en wel-sprekendheid.
Lager Spaansch.
Lager Fransch.
Bedrijfshuishoudkunde.
Boekhouding.

Handels-Engelsch,
Bedrijfsorganisatie.
Het leeren lezen van blauwdrukken en platte gronden.
Algebra.
Handelscorrespondentie.
Handelsadministratie.
Teekenen.
Lager- en middelbaar rekenen.
Het schrijven van korte verhalen.

Stellen in het Engelsch.
Schoonschrijven.
Economische aardrijks-
kunde.
De kunst van verkoopen.
Het omgaan met personeel.

Het gebruiken van de reken-
liniaal.
Benzine-motoren.
Interpunctie en onderver-
deeling.
Economie.
Journalistiek.

Aan het einde van dezelfde verdieping bevindt zich de gevangenisschool. Vijf klassen zijn aan het werk; elk uur verwisselen zij van leerlingen. Achtien gevangenen-onderwijzers leiden deze klassen, onder toezicht van twee burger-onderwijzers. Gemiddeld zijn er dertig leerlingen in elke klas.

De hoofdonderwijzer vertelt ons wat over zijn werk. In het geheel waren er in het laatste jaar 1111 leerlingen, en gemiddeld volgden dagelijks 471 mannen het onderwijs. Onder de leerlingen bevonden zich 578 mannen, die in Amerika waren geboren, de overigen waren alle vreemdelingen en vertegenwoordigden een groote verscheidenheid van nationaliteiten. Italianen, Russen, West-Indiërs, Zuid- en Centraal-Amerikanen, Grieken, Duitschers, Australiërs, Engelschen, Polen, Ieren, Spanjaarden, Finnen, Chinezen, Japanners en Franschen. Deze allen kregen onderwijs in de beginselen van Engelsch, van lezen en schrijven. Zeer dikwijls komen gevangenen naar de onderwijzers om speciale inlichtingen. Het verlangen naar kennis brengt hen tot allerlei zonderlinge vragen. „Meester,” vroeg een van hen den hoofdonderwijzer, wilt u uitmaken, wie gelijk heeft? Wij hebben besloten het aan u over te laten. Kunt u ook vertellen, wanneer Genesis werd geboren?” Ik weet niet hoe de onderwijzer deze quaestie heeft opgelost. Hadden zij het mij gevraagd, dan zou ik hen naar den geestelijke verwezen hebben.

Degene, die belast was met de correspondentie-cursussen, had niet veel vertrouwen in den gevangene van middelbaren leeftijd, die graag ingeschreven wilde worden voor een cursus in eugenetiek. Hij stond den man geduldig te woord, en kwam, nadat hij hem grondig had ondervraagd tot

de conclusie, dat de gevangene oeconomie bedoelde. Maar toch houden eugenetiek en oeconomie nauwer verband met elkaar, dan die gevangene wel meende.

Het volgen van de lessen op school gaat boven allen anderen arbeid. Ongeacht de belangrijkheid van een bepaald werk waarmede de gevangene bezig is, moet hij dit laten staan en zich naar zijn les begeven. Er wordt streng de hand aan gehouden dat de lessen worden bijgewoond; afwezigheid zonder aannemelijke reden wordt streng gestraft.

Niet alle gevangenen zijn verplicht de school te volgen. Het niveau van ons gewone onderwijs staat gelijk met dat van de vijfde klasse lagere school. De gevangenen, die een grootere ontwikkeling hebben, behoeven de lessen niet te volgen. Voor hen zijn de speciale correspondentie-cursussen bestemd.

Wij hooren een stoomfluit. Het is 11.50, de gevangenen worden naar de eetzaal geroepen. Wij haasten ons naar beneden, naar de binnenplaats der oude gevangenis. De werkplaatsen zijn leeggelopen, en elke groep is op haar eigen plaats opgesteld, in afwachting van het signaal van het muziekcors, dat de gevangenen naar de eetzaal op den heuvel zal begeleiden. Er zijn maar weinig beambten op de binnenplaats. Zij zijn naast de rijen geposteerd. In elke groep staan de mannen twee aan twee. „Deputy sergeants", gevangenen door den Mutual Welfare League aangewezen, geven de volgorde aan, welke iederen dag anders is.

De muziek begint te spelen, en de eerste colonne zet zich in beweging. De mannen loopen de binnenplaats in de lengte af, rond het doodshuis en door de oude Zuiderpoort daarachter. Vervolgens klimmen zij den heuvel op tot een hoogte van 40 meter. Zij gaan dan door den ingang van het kerkgebouw, en door vele gangen bereiken zij de eetzaal.

Het menu is wel voorzien. Gebraden kalfsvleesch met aardappelpurée, rapen en bruine jus.

Brood en chocola. Als dessert een maïzena-pudding.

Onze bezoeker loopt langs de verschillende tafels. Er heerscht een gezellige stemming. De mannen praten, er wordt gelachen. Niet onderdrukt of tersluiks, maar open en vrij. Dat is goed voor de spijsvertering, zeggen onze dokters. Het is ook goed voor het moreel der gevangenen en verjaagt de neerslachtige buien. Hier wordt geen vingertaal gebruikt. Als iemand een extra portie wil hebben, vraagt hij er om. „Neem zooveel als je lust, maar vermors geen eten,” is het algemeene voorschrift.

Wij houden een oogenblik stil om een praatje te maken met den „sergeant” van de wacht, die met het algemeene toezicht in de eetzaal en in de gebouwen op den heuvel is belast. Hij is een oud-gediende en zit reeds meer dan twintig jaar, maar toch heeft hij zijn goed humeur nog niet verloren en evenmin zijn gegrinnik. „De dingen zijn wel veranderd,” zeide hij. „Vroeger kregen wij iederen dag van de week *hâché*. Een gevangene met gevoel voor humor maakte eens een teekening en hing die aan de deur van de eetzaal op. Het stelde een schotel met dampende *hâché* voor en daaronder stond geschreven: „Je kan gaan, maar dit zal je doen terugkeeren.” Hij lachte. „Te oordeelen naar het aantal mannen, dat is teruggekeerd, heeft deze *hâché* hen inderdaad teruggebracht.”

Terwijl ik naar dezen man luisterde, vroeg ik mij af, of het werkelijk wel die *hâché* en de nwerking daarvan was. Lag 't aan het eten zonder afwisseling, of aan de eindelooze eentonigheid van het gevangenisleven, dat hart, ziel en geest der gevangenen doodde, om hen dan in de wereld terug te zenden als louter menschelijke schimmen, die rondzwierven, niet wetende, waarheen te gaan, en die ten slotte weer terugkwamen binnen de hun vertrouwde gevangensmuren.

De mannen staan van tafel op en marcheeren den heuvel af naar de binnenplaats, waar zij een half uur in de open lucht doorbrengen. Er is geen

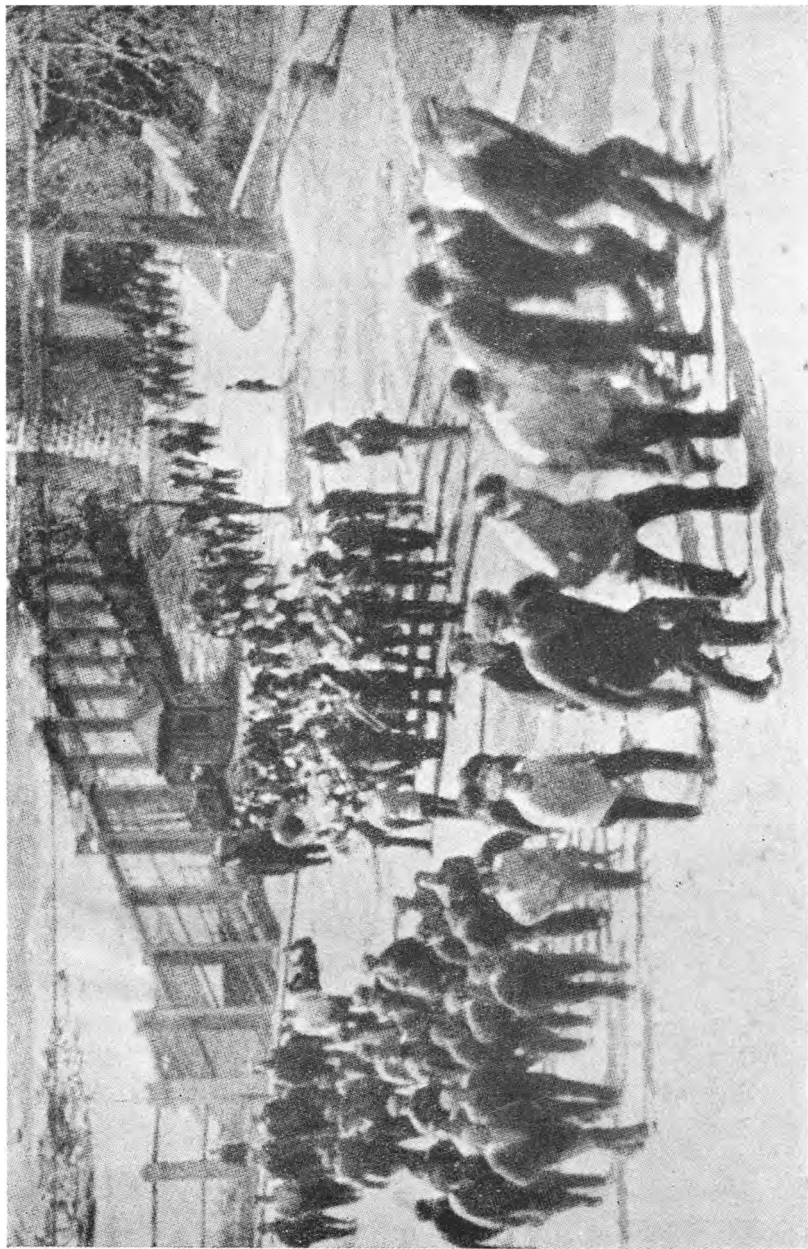
tijd voor een lang spel. Hier en daar spelen op het veld twee mannen een partijtje baseball. Op het hoofdterrein wandelen de mannen om de bloemperken heen. Eerst slechts enkelen, maar spoedig volgen anderen hun voorbeeld, en in korten tijd is het aantal personen, dat om de bloemperken en de groote fontein cirkelt, tot een eindelooze colonne aangegroeid. De afstand is klein. En om een wandeling te maken, welke de moeite waard is, moet men een groot aantal keeren rond loopen. Daar komen zij aangewandeld, twee aan twee. Zij draaien de hoeken om en houden hun pas even in om hen, die aan den kant staan, te groeten. Als onze bezoeker een goed opmerker is, zal hem hetgeen hij ziet interesseeren.

Het is midden in den zomer en de zon is sterk. De gevangenen zijn min of meer ongedwongen gekleed. Allen dragen de voorgeschreven grijze broek. De hemden verschillen in snit en kleur. Wit of grijs katoen is regel, met vasten boord. Iets dergelijks als een boordeknoopje kent de gevangene niet. Het is waarschijnlijk even uit de mode als in de buitenwereld. Echter wordt de kleeding in de gevangenis niet door de mode beheerscht, maar door eenvoud. Degene, die op zijn kleeding kieskeurig is, is in de gevangenis gemakkelijk te herkennen. Die draagt een zwarte das. De man, die de moeite neemt om een das in de gevangenis te dragen, zal ook een deel van zijn vrijen tijd benutten om zijn broekspijpen in de plooi te strijken; zijn witte hemd zal bijna steeds onberispelijk schoon zijn en zijn schoenen keurig gepoetst.

Kijk eens goed naar deze processie. Gij staat er vlak bij. Hier is een verzameling menschen bijeen, even bont en kleurig, als in onze meest kosmopolitische steden. Blanke, zwarte, gele en koperkleurige gezichten gaan voorbij. Elke hoofdkleur heeft weer schakeeringen. Men moet een deskundig en goed onderlegd linguist zijn om de verschillende nationaliteiten in deze Babylonische spraakverwarring te kunnen onderscheiden. Toch is niet hetgeen gij hoort van belang, maar hetgeen het oog onderscheidt.

Daar is die oude heer, met grijs haar, zachte oogen, zijn vriendelijken glimlach, zijn vastberaden stap en knap uiterlijk. U zult niet willen gelooven, dat hij in zijn jonge jaren over het lot van de grootste en machtigste bankgroep in de wereld besliste, en dus indirect een belangrijke factor in de internationale geldwereld was. Jarenlang ging hij met de machtige heeren om. Ik laat op het oogenblik in het midden of hij schuldig is of niet, maar ik sta verbaasd over het feit dat hij met een vriendelijken glimlach en bereidwillig luistert, als de minste onder zijn medegevangenen hem bij zijn voornaam groet en aanspreekt. Doet deze man boete? Betaalt hij zijn schuld aan de maatschappij? Men kan niet in zijn hart kijken om achter de reactie op zijn opsluiting te komen. Ik herinner mij het luide protest, dat opging, toen dezen zestigjarigen gevangene een „gemakkelijk baantje” in de gevangenisbibliotheek werd toegewezen, waar hij dagelijks minder ontwikkelden helpt bij hun lezen en studie. Ik vraag mij af, of deze luide criticus, hoe welgemeend zijn protest ook moge geweest zijn, een dik-vingerigen, traagdenkenden, onbeschaafden opperman in de bibliotheek zou geplaatst hebben, en dezen beschaafden man bij de steengroeven.

Andere gevangenen trekken de aandacht. Twee van hen loopen langs u. De eene is breedgeschouderd, met een hard gezicht, ongeveer dertig jaar, die met een jongen van zeventien loopt. De oudste is steeds aan het woord en de jongere neemt met groote gretigheid elk woord in zich op. De eene is een oud-gediende. Zijn staat van dienst bevat veroordeelingen en gevangenisstraffen uit bijna elk district van het land. De andere zit voor het eerst. Van de vijf veroordeelingen van den ouderen man, waren er slechts twee wegens zware misdaden. Al de andere werden door handig gepraat tot overtredingen en opzenden naar werkinrichtingen en verbeteringsgestichten teruggebracht. Hij is een eersteklas „blikjesopener”, en bij het hoofd der politie in elke groote stad bekend. Hij zit hier een vonnis van tien jaar

.... de muziek van het gevangeniscorps, welke de gevangenen begeleidt, als zij zich naar de eetzaal boven op den heuvel begeven — op een hoogte van ongeveer 50 meter.

uit. De jongere gevangene is een nieuweling. Zijn eerste poging tot een overval mislukte en hij kreeg een vonnis van 15 tot 30 jaar, en werd naar Sing Sing gezonden. Hier gaat hij met de belhamels om. Wij weten wel, dat dit soort omgang slecht voor de jongeren is en dat zij dingen leeren en invloeden ondergaan, welke niet aan hun voor invloeden vatbaar gemoed zullen voorbijgaan.

Classificatie en segregatie van gevangenen is al meer dan honderd jaar geleden gepraekt. Maar de overheid was doof voor beide eischen. Tenslotte kregen wij een soort classificatie. Sommige van onze publiekrechtelijke lichamen, met name de staat New York, onder de kundige en liberale leiding van gouverneur Franklin D. Roosevelt, zijn druk doende om spoedig een methode van segregatie in te voeren. Maar wie kan het aantal levens schatten, dat is vernietigd, en de lichamen, welke te gronde zijn gericht door de onachtzaamheid en onverschilligheid van een eenvoudige crimineele politiek?

Ik wijs onzen bezoeker op een van de wandelaars. Hij ziet er verwaarloosd uit, zijn gezicht toont, dat hij zich in verscheidene dagen niet heeft geschoren, aan zijn hemd ontbreken eenige knopen, zijn broekspijpen zakken af. Hij ziet er uit als een habitué van een der sloppen van New York. De bezoeker is verbaasd te hooren, dat deze gevangene eens een pretentieuze jonge man was en een bekende figuur in het vlotte en vroolijke leven van Broadway. De gevangenis is niet aan dezen man voorbijgegaan zonder sporen achter te laten. Zijn mondhoeken hangen naar beneden. Zijn gezicht ziet er afgetobd uit en zijn voorhoofd is vol rimpels. Hij loopt alleen.

Twee mannen wandelen voorbij. Zij lijken ongeveer begin dertig te zijn. Zij lachen hartelijk. De één houdt een papier in zijn hand. Ik ben nieuwsgierig en houd ze staande. „Waarom lachen jullie, jongens,” vroeg ik, ter wille van mijn bezoeker. „Om niets bijzonders, directeur,” antwoordt hij grinnikend, „om een brief van mijn vrouw. Zij zegt, dat we nog geduld zullen moeten hebben met die

vonniswijziging. De gouverneur is ziek. Hij heeft schrijfkrimp gekregen!" Ja, hij zal geduld moeten hebben, waarschijnlijk tien jaar. Het was een beruchte zaak. Hij zal eerst den gevangenisautoriteiten en den Parole Board moeten bewijzen, dat hij het ernstig meent, voordat hij zijn kans krijgt. Laten wij hem zijn hoop niet ontnemen. Dat is beter voor hem en zal de jaren, welke hij wachten moet, lichter maken.

Ik breng mijn gast naar een afzonderlijke plek, een beetje terzijde van het hoofdterrein gelegen. De mannen liggen daar in de zon, met ontbloot bovenlijf. Ik vertel hem, dat deze gevangenen „er bijna zijn". De dag van hun ontslag nadert snel. Zij zijn er allen op uit om hun gezicht en bovenlichaam te laten verbranden en zich bij hun onbekende burens voor te doen als terugkeerende van vacantie. Miami en de Riviera zijn niets vergeleken bij dit stukje zon doorbakken grond. Deze gevangenen brengen elk oogenblik van hun vrijen tijd in de open lucht door. Als de winter voor de lente plaats maakt, dan wordt de drang om zich te laten verbranden en een bronzen kleur te krijgen verschrikkelijk groot. Elk gunstig gelegen plekje wordt voor een zonnebad benut. Verlaten hoekjes liggen vol mannen zonder hoed of hemd.

Dagelijks wordt de gelaatskleur dieper van tint. Bleeke, grauwe gezichten maken plaats voor gezond bruine en geleidelijk voor diep bronzen. Tegen het einde van den zomer is een flink gedeelte van de gevangenisbevolking donker getint.

„Ik zal altijd mijn burens, die na lange afwezigheid met gebruide gezichten terugkeeren met eenige verdenking aanzien," merkte mijn bezoeker op. „Ik zal immers denken, dat zij juist zijn teruggekeerd van een verblijf in uw hotel."

Wij hooren een áánhoudend fluitsignaal. Het is 12.50, en de gevangenen worden naar hun werkplaatsen en arbeid teruggeroepen. Er komt plotseling beweging op het terrein. Iedereen moet bij het appèl zijn. Vóóordat het werk wordt hervat, moeten allen worden geteld. Iedere ambtenaar

moet zich overtuigen, dat zijn geheele groep aanwezig en voltallig is. Hij zendt zijn rapport naar het bureau van den Eersten Cipier, en het rad van den arbeid zet zich weer in beweging.

Dit is het uur, waarop de nieuwe gevangenen moeten komen. Wij zullen ons langzaam naar het administratiegebouw begeven, waar wij getuige kunnen zijn van hun ontvangst. Wij verlaten het oude gebouw en wandelen den weg op naar den hoofdingang. Op onzen tocht daarheen komen wij langs verscheidene groepen gevangenen, die op de hellingen van den heuvel werken. Dit zijn gespierde mannen, die schop en houweel hanteeren. Wij hooren een waarschuwingssignaal. De mannen staken het werk en treden terzijde. Een doffe explosie en een geroffel. Boven bij den kam laat een stuk rots los. „Zij laten de stukken springen, welke dan den heuvel afrollen,” legde ik mijn bezoeker uit. „Wij doen dit al tien jaar en langer.”

De stoomgraafmachine begint te werken. Het is een druk zaakje daar. Duizenden gevangenen hebben een aanval op deze rotsachtige hoogte gedaan. Thans hebben wij meer dan zeven honderd man in onze elf constructie-groepen.

Sedert 1920, dus sedert ik mijn functie aanvaardde, zijn er acht millioen dollar voor nieuwe gebouwen in Sing Sing uitgegeven, met een capaciteit voor 1752 man. Ook een nieuw ziekenhuis, een kliniek, een kerk, een eetzaal, een keuken, kleerenmagazijn, badhuis en barbierswinkel met kastjes. Er is begonnen met een segregatiegebouw (voor onwilligen) en een nieuwe elektrische centrale, welke buiten de muren zal komen te liggen, ten noorden van de oude gevangenis.

Tegelijkertijd is de topografie van de gevangenis herzien. Nieuwe riolen en waterlijnen zijn aangelegd. Betonnen wegen zijn ontworpen teneinde de nieuwe gevangenis met de oude te verbinden. Alle gevangenisgebouwen op den heuvel moeten gemakkelijk zijn te bereiken. En de wegen moeten stevig zijn, want de dertig vrachtauto's van Sing Sing zijn zwaar en zelden leeg. De drie stoomgraafmachines maken, dat zij voortdurend vol

heen en weer rijden. Onze heuvels hebben duizenden en nog eens duizenden ton zand en rotsgeesteente geleverd; een gedeelte daarvan gebruiken wij voor ons constructiewerk, dat er altijd is, en de rest sleepen wij naar den rivierkant om op die manier het voortdurend opkomende water van den Hudson terug te dringen. Aldus zijn geleidelijk heele stukken grond aan het gevangenisgebied toegevoegd.

Al dit werk is nog niet gereed. In één opzicht heeft de Wetgevende Vergadering van 1821 een goede keus gedaan met Sing Sing als plaats voor een nieuwe gevangenis uit te zoeken. Zij konden niet weten, dat de bevolking daarvan in den loop der tijden tot 2500 zou groeien, en dat wij er in 1932 leelijk voor zouden zitten om voor al die menschen werk te vinden. De steengroeven zijn geen illusie in Sing Sing. Zij houden hardnekkig stand. Jarenlang zijn zij met stoomgraafmachines, gecomprimeerde lucht, dynamiet en houweelen bewerkt. Het zal nog verscheidene jaren duren, voordat dit werk is voltooid. Als daarna Sing Sing vernieuwd zal zijn, haar terrein zal zijn geëffend, alle wegen zullen zijn aangelegd, wanneer dorre plekken een bloeiend aanzien zullen hebben gekregen, zullen wij misschien moeite hebben om werk voor al onze gevangenen te vinden. Op het oogenblik lukt het ons echter. Onze meest onbarmhartige critici kunnen zich kalm houden en tevreden zijn. Sing Sing heeft haar steengroeven.

Ik breng mijn bezoeker naar den achteringang van het administratiegebouw, waar op de eerste verdieping de Bertillon afdeeling is. Wij treffen daar den hoofdklerk, die eveneens is belast met het ontvangen der nieuw aangekomen gevangenen en behulpzaam is bij het nemen van vingerafdrukken, bij Bertillon-metingen en het fotografeeren. Er zijn veertien nieuwelingen. Slechts drie gevangenen werden vanmorgen ontslagen. Het aantal zal vandaag met elf zijn vermeerderd. Dus het totaal wordt dagelijks grooter. Wie weet, waar het zal eindigen? Of wanneer? Waarschijnlijk eerst dan, wanneer wij de oorzaak zullen hebben ontdekt.

Maar daar gaat het nu niet om. Ons interesseeren thans de nieuwelingen. Zij staan naast elkaar tegen den muur. Nooit zag onze bezoeker een troep menschen, die er meer verfomfaaid uitzagen. De meesten hunner zijn bleek en zien er afgestobd en zenuwachtig uit. De hoofdklerk laat mij de bevelen tot gevangenzetting zien, welke hun begeleider bij zich heeft. Drie districten zijn vertegenwoordigd: New York, Kings en Queens. Bronx en Nassau, en mogelijk Richmond zullen er den volgende keer wel bij zijn.

Onder de misdrijven, welke in deze groep nieuwelingen zijn vertegenwoordigd, bevinden zich moord in den tweeden graad, met een vonnis van twintig jaar tot levenslang, een vervalsching, waarvan de dader krachtens de „Baumes Laws” als een „fourth offender” zijn leven verder in de gevangenis moet doorbrengen, en poging tot diefstal in den tweeden graad, met een vonnis van één tot twee jaar. Natuurlijk is er ook diefstal met braak bij. Bij iedere groep nieuwe gevangenen zijn een aantal gevallen van inbraak. Meestal jongens onder de twintig. Al deze mannen hebben langen tijd in Huizen van Bewaring opgesloten gezeten, in afwachting van de behandeling van hun zaak en het vonnis. Gedurende deze weken en maanden mochten zij hun cellen nooit verlaten, behalve voor een korte wandeling in de gang van het gesticht. Zij zien er als zij bij ons komen verwaarloosd, versuft en onverschillig uit.

De hoofdklerk licht hun doopceel. Een of twee begroeten hem als bekenden. Zij zijn hier al eerder geweest en kennen het klappen van de zweep. „Krijg ik een nieuw nummer?” vraagt een hunner. Ja zeker. Hij moet weer een nieuwe straf uitzitten, en het doet er niet toe, hoeveel maal hij hierheen terugkeert, telkens krijgt hij een nieuw nummer, met uitzondering van iemand, die zijn „parole” voorwaarden schendt, en die hier weer komt om de rest van zijn oude vonnis uit te zitten.

De jongste van de groep is een jongen van zestien. Hij ziet er jonger uit; onze bezoeker vindt ook, dat hij den indruk maakt van niet ouder dan

vijftien. Ik vraag hem: „hoe oud ben je? De waarheid dit maal.”

„Zestien, mijnheer,” antwoordt hij snel.

„Heusch?” vraag ik hem. „Als je onder de zestien bent, kunnen we je terugsturen voor een nieuwe behandeling van je zaak, en misschien wordt je dan naar een Reformatory gezonden met een veel korter vonnis,” leg ik hem uit. „Wil je dat ik het onderzoek?”

„Neen, mijnheer, ik wil hier blijven.”

Deze jongen is ambitieus. Hij heeft n.l. in zijn hoofd om met de belhamels in een staatsgevangenis kennis te maken. Hij heeft van beruchte mannen in Sing Sing gehoord en wil een hunner worden en verwacht geleidelijk op te klimmen. Hij zal vier of vijf jaar nodig hebben om tot bezinning te komen. Dan zal hij genoeg van het gevangenisleven krijgen; misschien als hij den mannelijken leeftijd heeft bereikt en de waardeloosheid van dit alles zal inzien, of als iemand, die invloed op hem heeft, hem tot andere gedachten zal brengen. Hij zal dan met aandrang verzoeken om voor den rechter gebracht te worden, teneinde de geldigheid van zijn vonnis te betwisten en aan te voeren dat hij onder de zestien was, toen hij werd aangeklaagd en veroordeeld. De rechter zal naar positieve en onomstootelijke bewijzen vragen, welke hij na zooveel jaren moeilijk zal kunnen overleggen. Op zijn vele verzoekschriften zal afwijzend worden beschikt en hij zal naar Sing Sing terugkeeren, zich beklagende over het onrecht hem aangedaan en over de vooringenomenheid van den rechter.

De mannen antwoorden snel op de vragen van den hoofdklerk. Zij zijn eenvoudig. Naam en geboortedatum der ouders, hun eigen geboortedatum, godsdienst, beroep, onderricht en andere inlichtingen, welke van belang kunnen zijn voor identificatie en nadere bestudeering van omgeving en persoonlijkheid.

„Hoe kwam je er toe dit te doen?” vraagt de ambtenaar. „Wat is de oorzaak van je misdrijf?”

Dit is een vraag, welke altijd wordt gesteld en beantwoord moet worden.

„Slechte vrienden,” grinnikt hij.

De anderen weten nu wat zij moeten antwoorden. „Slecht gezelschap,” is hun aller antwoord. Het behoort niet tot de competentie van dezen ambtenaar om verder te vragen. Mijn bezoeker fluistert mij in: „Ik vraag mij af, wat is de oorzaak dat dit gezelschap slecht was.” Hier raakt hij de kern van het vraagstuk der criminaliteit aan.

„Hoeveel geld hebt jelui bij je?” vraagt de beambte ten slotte. „Jelui moet elk voorwerp van waarde en al het geld afdragen; het zal voor jelui bewaard worden tot den dag van ontslag.”

Elke gevangene keert zijn zakken om. De zestienjarige gevangene heeft niets. Geen geld, geen bezittingen. De anderen leggen al hun geld op tafel. Eén heeft vijftig cent. Hij heeft levenslang gekregen. De beambte kijkt naar zijn ring. „Wat is die waard,” vraagt hij. De man aarzelt. „Deze heeft voor niemand waarde, mijnheer,” antwoordt hij. „Maar ik ben er erg aan gehecht. Het is een oude broederschapsring,” „Het is toch beter dat je hem mij geeft,” zegt de klerk, „wij zullen 'm in de safe voor je bewaren. Er kon eens iets mee gebeuren. Als je naar huis teruggaat, zal je 'm terugkrijgen.”

De gevangene, die levenslang moet zitten, kijkt met hartzeer naar den ring, als hij hem afgeeft.

Hij heeft onbesuisd doorgeleefd sedert dien dag in het verre verleden, waarop hij dezen ring aan deed. De grond zakte onder hem weg en met iederen stap, dat hij dieper zonk, kwam hij dichter bij het fatale einde. Thans ligt hij beneden in den afgrond. Hoewel hij een levenslange straf voor den boeg heeft, is er toch altijd hoop, dat hij weer naar boven kan klimmen en den weg terug zal vinden. In den loop van de jaren is het mogelijk, dat zijn vonnis wordt veranderd, of dat hij door een wetswijziging na een reeks van jaren in vrijheid wordt gesteld. Als hij de kracht en den moed heeft, om dat niveau te bereiken, waarop het leven reëel en normaal is, dan zal de ring, welke het symbool

is van hetgeen hem nog aan eergevoel was overgebleven, hem worden teruggegeven. Indien hij daarin niet slaagt, — wij hebben helaas een groote hoeveelheid van dergelijke souvenirs en symbolen. Het wordt langzamerhand een moeilijkheid wat er mee te doen. Er zijn geen liefhebbers voor.

„Hoeveel aan geld?" vraag ik den beambte.

„Twintig dollar," antwoordt hij.

Mijn bezoeker kijkt mij verbaasd aan. Een dikke tweehonderd vijftig jaar gevangenisstraf en één vonnis van levenslang, met een totaal van twintig dollar voor hun moeite. Hij kijkt eerst met verwondering naar mij en dan naar de mannen. „Waar is de glorie van dit alles gebleven?" vraagt hij. „Wacht nog even," zeg ik tegen hem, „er is meer te zien. Dit is niet het ergste."

In de Bertillon-afdeeling gaat alles snel in zijn werk. Er worden vingerafdrukken genomen; rapporten vergeleken. Van de gevangenen worden met hun volgnummers op hun jassen foto's gemaakt. Thans kunnen zij naar het kleedingmagazijn gaan. Al hun kleeven moeten zij uitdoen; nadat zij onder de douche geweest zijn, krijgen zij gevangenskleeven. Hun hoofden worden niet geschoren, alleen de zijkanten worden eenigszins kortgeknipt. Daar is eigenlijk geen reden voor en berust waarschijnlijk op traditie, daar in vroegere tijden de hoofden geheel kaal werden geschoren.

De etenstijd is voorbij, maar de nieuwe gevangenen worden naar de eetzaal gebracht, en nadat zij hebben gegeten, wandelen zij naar het „emmerrek" om hun draagbare W.C. in ontvangst te nemen, welke in Sing Sing nog in gebruik is, en vervolgens naar hun cellen, waar zij worden ingedeeld bij de „Reception"-groep op de eerste verdieping van het oude cellenblok. Zij blijven veertien dagen in die groep, hetgeen practisch op isolatie neerkomt. Het is den anderen gevangenen verboden om contact met hen te hebben, zoowel persoonlijk als schriftelijk. De nieuwe gevangenen mogen één brief per week schrijven, en wel des Zondags. Op den middag van dien dag wordt hun door een lid van den Mutual Welfare League

„smokes" overhandigd. Lectuur krijgen zij ook. Zij mogen hun cellen niet verlaten, behalve voor de maaltijden en de gewone bezoeken aan de verschillende afdeelingen.

Als zij zich niet goed voelen, worden zij door een ziekenoppasser verzorgd. Wanneer zij plotseling ziek worden, komt een dokter naar hen kijken. In geval van ernstige ziekte worden zij naar het gevangenisziekenhuis gebracht. De gevangenen van deze afdeeling worden dagelijks door iemand van de kliniek voor geestesafwijkingen bezocht, die nagaat of er geen gevallen van geestesziekte zijn, waarin dadelijk moet worden ingegrepen. Gedurende deze twee weken van afzondering worden de nieuwelingen in het ziekenhuis lichamelijk grondig onderzocht. Alle fysieke afwijkingen worden ingeschreven en gevallen, waarin geneeskundige hulp noodig is, opgeteekend. Over de organische ziekten wordt een rapport opgemaakt. En om na te gaan of de gevangenen aan een venerische ziekte lijden, wordt hun bloed onderzocht.

De geestelijke zal een gesprek met hen hebben, teneinde zich op de hoogte te stellen van hun godsdienstige opvattingen en om den noodigen geestelijken raad en bemoediging te geven. Daarna zullen zij naar de afdeeling-correspondentie worden geroepen, waar zij instructies zullen krijgen over het schrijven van hun brieven, en waar hun de beperkende bepalingen betreffende de correspondentie zullen worden meegedeeld. Eveneens zullen zij daar op de hoogte worden gesteld van de wijze, waarop zij hun dagbladen, tijdschriften en boeken moeten bestellen. De straffen, welke op het smokken van brieven uit de gevangenis staan, zullen hun in bijzonderheden worden duidelijk gemaakt.

De psychiater zal hen onderzoeken en proeven met hen nemen. Hun zal worden gevraagd om zoo veel van hun persoonlijk leven te vertellen als noodig is voor een goed begrip van hun mentaliteit en inzichten.

Vervolgens zullen zij voor de classificatie-commissie verschijnen waar de rapporten van alle af-

deelingen zijn binnengekomen en waar zij, in tegenwoordigheid van de hoofden der afdeelingen, door een lid van de afdeeling-verbetering zullen worden ondervraagd, die dan iederen gevangene in een der volgende klassen zal plaatsen:

- A. Kolonie. — Keuze 1 of 2, bestemd voor gevangenen, die een minimum bewaking noodig hebben en geschikt zijn voor gevangeniskampen of de z.g. „cottage” afdeeling als bedoeld in de laatste voorstellen van de New York State Commission, belast met het onderzoek van het gevangenisbeleid en den gevangenisbouw.
- B. De groep, waaraan tijdelijk beperkingen zijn opgelegd, bestemd voor gevangenen met korte straffen.
- C. De „handelbare” groep, waaraan gedurende langen tijd beperkingen zijn opgelegd, — welke gevangenen bevat, die zich goed gedragen, met lange vonnissen.
- D. De „onhandelbare” groep, waaraan gedurende langen tijd beperkingen zijn opgelegd, — welke moeilijke gevangenen bevat, ongeacht de lengte van hun vonnis.
- E. Ziekenhuisgroepen, — bestaande uit a) gevangenen, die op het oogenblik ziek zijn; b) zwakken, c) lijders aan tuberculose.
- F. Psychiatrische groepen, — bestaande uit a) ziekenhuisgevallen, b) observatie-gevallen, c) loopende zieken.

Tenslotte zullen zij voor den Assignment Board komen, die hen bij een bepaalde ploeg of werkplaats indeelt.

De gevangenen zullen gedurende hun periode van afzondering een keer worden toegesproken door een lid van den Mutual Welfare League, meestal door iemand die al lang gevangen zit. Hij zal hun vertellen, dat een gevangene slechts twee wettelijke rechten bezit. Het eene is om die godsdienstoefening bij te wonen, welke in overeenstemming is met zijn geloof en geweten. En het andere is het recht op een hoeveelheid voedsel. Al

het andere zijn privileges, welke door den directeur worden verleend.

Ontspanning op het terrein na het werk is een privilege.

Het ontvangen van bezoeken in het bezoekvertrek, zonder afscheiding, is een privilege.

Filmvoorstellingen, baseball, voetbal en alle andere soorten van vermaak zijn privileges.

Het koopen van voorraad bij den commissaris is een privilege.

Het ontvangen van voedsel en kleeven van familie of vrienden is een privilege.

Het schrijven en ontvangen van brieven is een privilege.

Het ontvangen van dagbladen en tijdschriften is een privilege.

Het dragen van kledingstukken, welke niet door den Staat zijn verschaft, is een privilege.

Rookten op het terrein en in de cellen is een privilege.

De directeur kan deze privileges toestaan of hij kan ze alle of één daarvan intrekken, als hij dat noodig acht voor de handhaving der discipline of voor het algemeen welzijn.

Bij hun toelating worden alle gevangenen in klasse A geplaatst, behalve zij, die hun „parole” voorwaarden hebben overtreden; die komen automatisch in klasse B. Schending van gevangenvoorschriften kan worden gestraft met terugzetting in een lagere klasse, en dientengevolge met intrekking van privileges en verlies van „good time” korting (vermindering van de straf wegens goed gedrag).

Deze periode van veertien dagen is voor den nieuweling waarschijnlijk de ellendigste van de geheele straf, vooral voor den „first offender”, die zich op deze wijze bij zijn nieuwe omgeving moet acclimatiseeren. Sommigen vinden het moeilijk om hun gevoelens te beheerschen. Depressie heeft soms pogingen tot zelfmoord tengevolge. Elke voorzorg wordt genomen om dit te verhinderen. Toch slaagt soms een gevangene erin zich het leven te benemen. Een man, die 25 jaar had ge-

kregen, werd dood in zijn cel gevonden. Hij had zich aan zijn riem opgehangen. Hij lag op zijn kooi, oogenschijnlijk in slaap, en werd niet gestoord, voordat de avondtelling werd gehouden, en alle gevangenen bij de deur van hun cel moesten staan. De bewaker riep den man op zijn kooi. Er kwam geen antwoord. Een onderzoek bracht aan het licht, dat hij dood was. De stilte, die dien avond op de gang heerschte, werd plotseling verbroken door een luid geschreeuw, dat uit een der cellen kwam: „Vertel dat aan hen, die de lange vonnissen hebben uitgevonden. Zij zullen 't wel prettig vinden dit te vernemen.”

Maar wij moeten onzen bezoeker niet vergeten, die staat te wachten om nog meer te zien. Hij heeft blijkbaar niet veel haast, en ik vraag hem om te blijven eten, hetgeen hij graag aanneemt.

In afwachting daarvan zit hij in mijn kantoor, en slaat met belangstelling gade, wat er al zoo gebeurt. Vier personen met wie ik dagelijks een onderhoud heb, wachten om ontvangen te worden. Het zijn de superintendent der bedrijven, de Eerste Cipier, de adjunct-Eerste Cipier en de secretaris van den Mutual Welfare League.

„Ik heb de blauwdrukken voor de nieuwe elektrische centrale gekregen,” deelt de superintendent mij mee. „U weet, dat wij door de vermindering der beschikbare gelden onze plannen aanmerkelijk hebben moeten wijzigen.” Wij nemen de ontwerpen samen door en bepraten, welke voorstellen wij den staatsarchitect in overweging zullen geven, die tenslotte de eindplannen moet maken, waarop de contracten moeten worden afgesloten. Het zal een werk van een millioen dollar worden en het nieuwste type zijn op dit gebied. De superintendent verklaart, dat wij met de moderne uitrustingen van de nieuwe werkplaatsen in staat zijn geweest om de productie op te voeren en meer menschen werk te verschaffen. Wij hebben voor twee honderd duizend dollar meer geproduceerd, dan het vorige jaar. Dat is inderdaad een mooi resultaat. De nieuwe garage, waarin de dertig vrachtauto's, de drie stoomgraafmachines,

de tractor en de personenauto's komen te staan, is bijna klaar. Deze garage is geheel door gevangenen gemaakt en is een goed geconstrueerd gebouw van beton en ijzer.

Onze bezoeker is geïnteresseerd. „Hoeveel is de waarde van het geheele gevangeniscomplex zooals dat op het oogenblik is?" vraagt hij.

De superintendent van de bedrijven denkt even na. „Het komt mij voor," antwoordt hij, „dat als u alles meerekent, dus de gebouwen en het andere constructiewerk, het terrein, dat binnen de muren van de oude en nieuwe gevangenis 47½ acre beslaat, en het land buiten de muren, de geheele bezitting wel \$ 25.000.000 waard is.

„Een instelling, die er wezen mag," merkt mijn bezoeker nadenkend op. Ik begrijp hoe belangrijk het toezicht en het beheer daarvan moet zijn, en wat een problemen in de praktijk moeten worden opgelost, willen de resultaten goed zijn. Degene, die de leiding van een inrichting van \$ 25.000.000 heeft, is waarlijk iemand, die groote verantwoordelijkheid heeft te dragen."

Hij wendde zich tot mij en vervolgde. „Maar uw betrekking, directeur, houdt nog veel meer in, als ik 't goed zie. U hebt niet alleen de leiding van een bedrijf met alle eischen en lasten van een groote productie-onderneming, maar u moet ook voor uw pupillen zorgdragen en u om hun persoonlijke belangen bekommeren. U hebt tot taak om zoowel te regelen de verhouding tusschen het personeel en de gevangenen, als tusschen de gevangenen onderling, hun contact met de buitenwereld, hun gezin en familieleden."

Ik wees op een stapel strooken op mijn tafel. De tweewekelijksche salarischèques voor ons personeel en de geëmployeerden uit de buitenwereld. De directeur is de verantwoordelijke betaalmeester van de inrichting; jaarlijks gaan er \$ 3.000.000 door zijn handen. Deze functie kan niet aan een ondergeschikte worden overgedragen.

„Ja," gaf ik toe, „en omdat u toch hier zijt, zult u van een van de dagelijksche functies van den directeur getuige zijn. Mijn volgende bezigheid is

uitspraak te doen inzake een beschuldiging tegen een van onze bewakers. Een soort krijgsraad."

Ik liet den superintendent der bedrijven gaan, en ontbood den Eersten Cipier. „Ik wil nu die zaak behandelen," zeide ik hem. Hij liet twee beambten in uniform binnen. De eene was de kapitein van de nachtwacht en de andere een der nachtwakers.

De beschuldiging tegen den beampte was niet ingewikkeld. Twee nachten geleden was hij voor Morpheus bezwiken. Het was zijn ongeluk, dat de kapitein een voorliefde had om op onverwachte oogenblikken te verschijnen. De bewaker had nauwelijks een dutje gedaan, toen de kapitein binnenkwam.

Nu zijn gevangenissen wel bijzondere plaatsen. Het onverwachte gebeurt daar altijd. En het is waarschijnlijker, dat het in de vroege morgenuren komt dan op een ander tijdstip. Bij een goed gevangenisbeleid behoort, dat het personeel op zijn „qui vive" is. Het is mogelijk dat een ijzervijl heimelijk aan het werk is. Een gevangene kan plotseling ziek worden en doktershulp noodig hebben. Een andere kan dermate door moedeloosheid worden overvallen, dat hij een poging doet om zich van het leven te berooven. Elk van deze dingen kan 's nachts op iedere gaanderij gebeuren. Waakzaamheid is het wachtwoord van de nachtploeg. De soldaat, die op wacht staat, wordt voor den krijgsraad gebracht, als hij slapende wordt aangetroffen. De gevangenisbewaker moet de gevolgen van zijn verzuim onder oogen zien.

De kapitein leest zijn rapport voor. De man sliep vast in zijn stoel, en werd eerst wakker, toen de kapitein hem flink door elkaar schudde.

„Hebt u eenige verklaring hiervoor?" vroeg ik den beschuldigde.

„Neen, directeur. Ik moet moe zijn geweest. Ik kan niet begrijpen, hoe het is gekomen."

„Hebt u niet overdag, voordat u 's avonds in dienst kwam, wat gedronken?" vroeg ik.

De man aarzelde. „Het is mogelijk, dat ik 's middags iets gedronken heb," gaf hij ten slotte toe.

Ik had geen keus. Het belang van den dienst

eischte dat de man werd ontslagen. Bij wijze van gunst werd hem toegestaan om zijn ontslag te nemen. De zitting was hiermee gesloten.

Inzake gevangenisdiscipline is geen middenweg mogelijk. Een beampte is òf conscientieus en eerlijk, òf oneerlijk en onbetrouwbaar. Wij realiseeren ons natuurlijk wel, dat wij met mensche-lijke wezens te doen hebben en niet met machines; dat iemand nu en dan in de verleiding zal komen en tot zonde vervallen. Wij moeten daarmee rekening houden, maar ons best doen om het te voorkomen, en om de gevolgen daarvan tot een minimum te reduceeren. Maar toch is het een voortdurende bron van zorg.

Op een middag kwamen er twee advocaten op mijn kantoor, op verzoek van den vader van een gevangene. De gevangene had het geluk gehad om aan den electrischen stoel te ontsnappen. Zijn beschuldiging van moord in den eersten graad was afgewezen, maar wegens moord in den tweeden graad kreeg hij een vonnis van twintig jaar tot levenslange gevangenisstraf. Deze man was sedert 1921 in de gevangenis en moet er tot 1941 in blijven. Met niets behoefde hij dus haast te maken.

Desniettenstaande ontving zijn vader dien bewusten morgen een telegram, met den tijd er op aangegeven, waaruit bleek, dat er tusschen den tijd van aanbidding in een plaats in de buurt van Ossining en den tijd van bezorging aan den vader van den gevangene elf minuten waren verlopen. In het telegram werd meegedeeld dat er iets nieuws aan het licht was gekomen, van zeer groot belang voor den gevangene en dat hij zijn advocaten onmiddellijk wilde spreken teneinde maatregelen te nemen. De vader kwam. Ik stond toe dat hij zijn zoon zag. De advocaten kwamen. Ik stond niet toe, dat zij den gevangene zagen. Zij verzochten hem te mogen spreken om te vernemen, welke nieuwe wending er in zijn zaak was gekomen.

„Er is niets nieuws gebeurd, heeren,” zei ik, „sedert hij dien man doodde en hierheen werd gezonden. Dat is alles wat er is gebeurd. Verder

niets, behalve het goede nieuws, dat hij niet in den Stoel behoeft te sterven."

De advocaten vertrokken. Zij hadden geen wet-
telijk recht om te blijven, hoewel ik de onder-
vinding heb, dat deze „kleinigheid" advocaten niet
altijd weerhoudt om toch voor een geforceerde
zaak op te komen. Ik bracht hun onder het oog,
dat hun gevangen cliënt gestraft kon worden
wegens overtreding der gevangenisvoorschriften.

„Ja," merkte een van hen op, „hij had te veel
haast. Gezien al den tijd, dien hij voor den boeg
heeft, had hij dat telegram ook in een gletscher
kunnen beitelten, en dan zou het ons nog tijdig heb-
ben bereikt!"

Ik lachte niet om deze grap. De man, die haar
maakte, verwonderde zich erover.

„Het is voor mij heelemaal niet om te lachen,"
verklaarde ik, „hoewel ik er niet aan twijfel, dat
er menschen in de vrije wereld zijn, die om het
denkbeeld, dat een gevangene, die levenslang
heeft gekregen, een telegram stuurt, lachen. Ik, als
directeur van deze gevangenis, waarin vijf en
twintig honderd man gevangen zitten, moet be-
seffen, dat, als een telegram uit de gevangenis kan
worden gesmokkeld, iets ergers binnengesmok-
keld kan worden. De eene of andere bewaker moet
zich hebben laten omkoopen, en bij mijn duizend
en één verantwoordelijkheden komt nog een
duizend en tweede, n.l. om uit te vinden, wie
dit is."

Zulke misstappen van bewakers komen niet
elken dag voor, anders zou het geheele gevangenis-
systeem een janboel worden, en zou een bewaker,
of de directeur zelf ternauwernood weten of hij
den eenen avond de cellen zou sluiten, maar mis-
schien den volgenden dag zelf daarin zou worden
opgesloten.

Van de tweehonderd en acht bewakers in uni-
form en vijf en negentig burger-geëmployeerden,
waaruit gewoonlijk het personeel, dat met het toe-
zicht en de leiding der gevangenen in Sing Sing
is belast, bestaat, zijn slechts weinigen den ver-
keerden weg opgegaan, hoewel deze weinigen

buitengewoon gevaarlijk zijn geweest voor, het moreel en de rust in de gevangenis. Ik geloof dat de meesten van hen, als het knijpt, lijken op dien eenen, dien wij O'Brien zullen noemen. Deze beambte had op een dag dienst op de binnenplaats en hield met andere beampten de telling. Hij wist, dat er op een gaanderij herrie was geweest, een relletje over een gestolen sigaar. Zooiets kan in de gevangenis iets ernstigs worden, als de man, die de sigaar mist, een lammeling is en de man, die haar wegnam, veracht wordt. In dit geval voldeden zoowel de dief als het slachtoffer aan de voorwaarden voor de allergrootste herrie.

De mannen van die gaanderij stonden op de binnenplaats opgesteld voor de telling. Het was de eerste maal sedert den diefstal, dat de dief en de bestolene vlak in elkaars buurt waren.

Het eenige, wat O'Brien zag, was dat een man uit de rij viel. O'Brien aarzelde niet. Hij stapte naar die rij gevangenen toe, greep den reus van een bruut in zijn nek, en gooide hem over den grond. Er ging een gemompel op, en de gevangenen kwamen naar voren. De andere bewakers begaven zich rustig en kalm naar de golvende lijn van mannen, die achteruit weken. Onderwijl krabbelde de man, die neergeslagen was, op en wreef zijn bezeerde wang. En O'Brien deed een kranige daad. Hij deponeerde den bokser ergens, keerde terug, pakte den aangevallen sigarendief beet en bracht hem van de binnenplaats weg om met hem voor de gevangenisrechtbank te verschijnen.

Dit was een moedige en verstandige daad, en zoo vind ik er vele in den loop der jaren in Sing Sing, waar de bewaker, de niet extra goed wordt betaald, (£ 175 per maand), bloot staat aan de verleiding om laf te zijn en aan omkooprij — niet zoo dikwijls misschien als de verleiding waaraan de politiebeambte in de hoofdstad bloot staat, maar in scherperen vorm, daar het erom gaat zijn besluit aan het wankelen te brengen en hem van den rechten weg van zijn harden plicht af te houden.

Gezond verstand is een belangrijk ding voor elken gevangenisbeambte, welken rang hij ook

bekleedt. Een waarschuwing, zonder opleggen van straf, zal dikwijls ten slotte toch tot resultaat hebben, dat gevangenen van hun zwakheden genezen. Een van onze beambten nam dit middel te baat om een man, die voor hem gebracht was onder beschuldiging van vechten, tot andere inzichten te brengen. De gevangene had een goede gedraglijst en was steeds rustig en ordelijk geweest. Het was zijn eerste overtreding sinds zijn komst in de gevangenis. De gevangene verklaarde, dat de man, dien hij had geslagen, hem had gesard, waardoor hij zijn zelfbeheersching had verloren. „Ik zal je ditmaal niet straffen,” zeide de beampte, „maar ik geef je den raad om voortaan uit de buurt van dien kerel te blijven en je zoo min mogelijk met hem in te laten. Als je met een hond omgaat, kan je verwachten, dat je zoo nu en dan vlooiën van hem krijgt.”

Onze bezoeker kwam onder den indruk van de spoedige beslissing van den „krijgsraad” inzake dien onfortuinlijken beampte.

„Dat was nog eens korte en vlugge rechtspraak,” merkte hij op. „Als de rechtscolleges in de buitenwereld dit voorbeeld zouden volgen, dan zoudt u hier minder te doen hebben. Ik ben benieuwd om te hooren, hoe u boosdoeners onder de gevangenen behandelt.”

„Dat zult gij spoedig zien,” zeide ik hem. „De beampte van de tucht is thans aan de beurt. Hij zal met mij de gevallen nagaan, welke in de laatste zitting van den Warden's Court zijn behandeld. Eén ding moet u echter niet vergeten. De leden van ons personeel kunnen geschorst en ontslagen worden. Onze gevangenen kunnen wij echter niet schorsen of ontslaan, d.w.z. niet vóórdát hun tijd om is. Tot zoo lang moeten zij bij ons blijven. Het handhaven van tucht onder de gevangenen is een geheel ander probleem.”

Voor den Warden's Court worden alle beschuldigingen tegen gevangenen gebracht.

De adjunct-hoofdcipier, die tevens de beampte van de tucht is, presideert dit college. Met hem hebben zitting de psychiater en de genees-

heer, met adviseerende stem. Op de laatste zitting van dit college werden de verschillende gebruikelijke kleinere overtredingen behandeld. Wegblijven van de school zonder geldige reden, verzuimen van het bed op te maken, alvorens de cel te verlaten, stof op de tralies van de celdeur, ongewasschen celramen, wandelen op de binnenplaats of op het speelterrein zonder overhemd, hardop en hinderlijk zingen, tot last van de burens, en andere overtredingen van de dagelijksche voorschriften. Overtredingen van dien aard worden, als zij voor de eerste maal waren begaan, steeds met een voorwaardelijke straf en een waarschuwing bestraft. Als het voor de tweede maal gebeurt, wordt strenger ingegrepen: terugzetting naar een lagere klasse, met als gevolg verlies van privileges. Op zeer ernstige gevallen staat verzwarende van de minimum-straf met dagen, weken of zelfs jaren. Deze straf wordt door de gevangenen het meest gevreesd. Een „first offender” met een vonnis van vijf tot tien jaar kan onder de tegenwoordige wet tien maanden „in” verdienen, op grond van de onlangs aangenomen „good time” wet, waardoor in zeker opzicht de toestand werd hersteld, welke vóór het in werking treden van de z.g. Baumes Laws van 1926 bestond. Gevangenen konden door goed gedrag een aanzienlijke vermindering van hun straf krijgen. Onder de thans bestaande wet is de „good time” periode twee maanden per jaar, terwijl onder de oude wet drie maanden per jaar konden worden verdiend. Nu beteekenen voor een man, die een vonnis van vijftig jaar heeft, twee maanden per jaar heel weinig, en zeker niets voor iemand, die levenslang heeft gekregen. En toch is bijna iedere gevangene er op uit om niets van zijn tijdsaftrek te verliezen. Voor dengene, die betrekkelijk kort moet zitten, den man b.v., die vijf of zelfs tien jaar heeft gekregen, is het verlies van een gedeelte van zijn „good time” een zaak van gewicht, vooral tegen het einde van zijn straf. Maar gevangenen zijn natuurlijk menschen, ook wat het overtreden van voorschriften en regels betreft. Zij doen dingen, welke niet in den haak

zijn, zooals iedere burger van de vrije maatschappij. Soms uit louter zorgeloosheid. Dikwijls ook uit zenuwachtigheid. Dan zijn er ook de drieste waaghalzen, die niet gelukkig zijn vóórdat er een of andere herrie is. Tenslotte zijn er de verbitterden, die ten opzichte van de toekomst een houding hebben aangenomen van „de duivel moge mij halen”. Moeite en zorg geven ons de belhamels, die op hun medegevangenen indruk willen maken en gevaarlijke en gemeene methodes gebruiken om hun doel te bereiken.

Het is de taak van den Warden's Court om deze talloze problemen van menschelijke gedragingen binnen de vier muren te ontwarren. Sommige mannen moeten gekalmeerd worden, andere moeten strenger worden aangepakt en onder de aandacht van den psychiater of psycholoog worden gebracht. Dergelijke gevallen worden in de observatie-ploeg geplaatst, voor nader en grondiger onderzoek. Anderen kunnen fysieke gebreken hebben, en deze worden naar de invalidengroep overgebracht. Geen van deze drie groepen mag werk verrichten. Zij worden in het nieuwe cellenblok op den heuvel gehuisvest, waar voldoende licht en lucht is, maar geen vrije toegang. Elke groep heeft een afgezonderde plaats in de eetzaal; zij krijgen precies hetzelfde eten als de overige gevangenen. Op gezette tijden nemen zij lichaamsbeweging. Bezoek en correspondentie zijn beperkt. Zij mogen geen filmvertooningen of andere voorstellingen in het kerkgebouw bijwonen, en niet deelnemen aan atletiekwedstrijden op het speelterrein. Dit alles behoort tot de taak van den Warden's Court in samenwerking met den Assignment Board.

Maar er zijn ook belangrijker quaesties. De „Court” nu staat ook tusschen het personeel en de gevangenen in. Hij moet de waardigheid van het gezag hoog houden en tegelijkertijd de gevangenen tegen overlast van het personeel beschermen. Niet alle geëmployeerden, evenmin als alle gevangenen hebben dezelfde mentaliteit en hetzelfde persoonlijke verantwoordelijkheidsgevoel. Elk lid van ons

personeel, zoowel zij, die uniformen dragen, als die in burgerlijken dienst zijn, heeft een achturigen werkdag, en moet elk uur van den dag beschikbaar zijn voor buitengewone diensten. Het is voorgekomen, dat beampten vier en twintig uur achtereen dienst hebben gedaan. Voor dit overwerk ontvangen zij geen extra-betaling. Het eerste vereischte, waaraan een goed gevangenisbeambte moet voldoen, is begrip hebben van de mensche lijke natuur. Dat is misschien even belangrijk, zoo niet belangrijker, dan het kennen van de voorschriften. Onze geheele staf, behalve onze bewakers op wacht, is ongewapend. Zij hebben geen ploertendooders of stokken. Niettegenstaande het feit, dat wij onder onze mannen velen hebben, die zeer lang of levenslang moeten zitten, is het slechts éénmaal voorgekomen, dat een beambte door een gevangene is aangevallen. Sommigen van onze beampten zijn door hun langen omgang met de gevangenen persoonlijk belang in hen gaan stellen. En niet weinigen helpen mannen, die op het punt staan ontslagen te worden en zonder middelen van bestaan zijn, finantieel.

Maar onder die drie honderd man zijn er eenigen, die minder begrip van hun verantwoordelijkheid hebben. Misschien dat een te traag werkende lever 's mans inzichten vertroebelt. Mogelijk is ook, dat hij door persoonlijke jalouzie of antagonisme wordt beïnvloed. Beschuldigingen en klachten van geëmployeerden tegen gevangenen moeten zorgvuldig worden nagegaan. Dat behoort tot de competentie van den Warden's Court. Dikwijls is het resultaat daarvan wijziging van personeel. Beampten kunnen soms niet geschikt zijn voor bepaalde groepen en wel in andere voldoen. Dit zal dan blijken uit een overzicht van de gevallen door dien geëmployeerde bij den ambtenaar van de tucht aangebracht.

Dus vele van onze afdeelingen grijpen in elkaar. Het beleid van de eene beïnvloedt dat van de andere.

Er zijn ook ernstiger beschuldigingen, welke

strenger en afdoender behandeld moeten worden.
Zoo:

Aanval op een medegevangene.

In het geheim wapens, scheermessen, messen, enz.
bij zich dragen.

Beleediging van ambtenaren.

Weigering om opgedragen werk te doen.

Verzenden van brieven langs geheime wegen.

Pogingen tot ontvluchten en — hoe vreemd het ook
moge klinken — dronkenschap.

Ik ben het niet eens met de praktijk, welke in sommige gevangenissen en in verschillende gemeenten wordt gevolgd, n.l. om lijdelijk toe te zien, terwijl gevaarlijke situaties zich tot bedenkelijke feiten ontwikkelen. Ik heb vertrouwen in de theorie van „het kwaad bij den wortel uitroeien”. Wij gaan op verdenkingen en betrouwbare inlichtingen af. Niet altijd slagen wij erin om vijandige groepen van elkaar te scheiden. Dit is niet altijd mogelijk, maar wanneer wij van bedenkelijke verhoudingen tuschen gevangenen hooren, doen wij ons best om den omgang tuschen hen te verbreken.

Onlangs werd mij medegedeeld, dat een gevangene, die levenslang had gekregen en in de observatiegroep zat, zich voorbereidde voor een poging tot ontvluchten. Ik gelastte een grondig onderzoek van zijn cel en zijn hebben en houden, en warempel vonden wij onder zijn boeltje een gevlochten ladder. Hij had zijn beddelakens in reepen gescheurd en deze tot een sterken ladder in elkaar gedraaid. Er was heel wat geduld voor noodig geweest om dit te doen. De ladder was stevig genoeg om hem te dragen en, als de goede gelegenheid zich voordeed, een handig ding.

Wij hadden kunnen wachten, totdat de gevangene een goede kans kreeg om de muren over te klimmen om hem dan dood te schieten. Maar het is verstandiger om het plan te verijdelen en het niet tot een noodlottigen afloop te laten komen. De Warden's Court loste deze zaak op doelmatige wijze op door den gevangene geïsoleerd te

houden en hem al zijn privileges te ontnemen.

Op dergelijke wijze werd gehandeld toen een van die onverklaarbare geruchten de ronde deed, dat een bepaalde groep gevangenen „iets” uitbroeide tegen de rust en orde in de gevangenis. Ik legde het er op aan om den belhamel van die groep „toevallig” te ontmoeten. Ik bracht een gedeelte van den dag met hem door en sprak over algemeene dingen. En toen hij wegging begreep hij, dat ik van de zaak op de hoogte was en dat ik wist hoe complotten worden gesmeed. Niets meer werd over dit geval gehoord. De gevangenis was voor een mogelijke benadeeling van het moreel bewaard gebleven, en de Warden's Court voor een mogelijk ingrijpen.

Zoo nu en dan ziet men een gevangene met onzekeren gang over de binnenplaats waggelen. Hij wordt gepakt en de geneesheer wordt geroepen. De diagnose luidt: „dronken”. Alcohol is natuurlijk absoluut verboden. Een beambte, die er op wordt betrapt alcohol binnen te smokkelen, wordt onmiddellijk ontslagen. En toch hebben wij onze dronken mannen, hoewel hun aantal in den regel heel gering en zeldzaam is.

Gevangenen maken wel eens een eigen brouwsel. Het is een ernstige overtreding, welke streng wordt gestraft. Maar wanhopige gevangenen wagen de kans. En daarom worden zoo nu en dan bij het doorzoeken van cellen blikken vol kwalijk riekend, vergiftigd goedje gevonden, waardoor iemand wel eens plotseling in het hiernamaals kan te recht komen. „Potato water” is het gewone brouwsel. Eén teug daarvan en men vergeet zijn ellende voor een dag en een nacht. De schuldige wordt gewoonlijk naar een isolatie-cel gebracht, waar hij een tijdje blijft om zijn daad te overdenken en weer helder te worden. Wij hebben geen water- en broodregime: Wij geven den man gewoon voedsel, als hij in staat is om te eten en zijn voedsel binnen houdt, maar wij laten hem daar om zijn misslag te overpeinzen. Gewoonlijk helpt dit. In het algemeen maken de negentig dagen, welke de Warden's Court aan zijn minimumstraf toevoegt en

waardoor dus zijn ontslag wordt uitgesteld, meer indruk. „Potato water” is een gevangenisproduct, en hoewel het niet erg algemeen is, wordt het zoo nu en dan, niettegenstaande de strengste voorschriften en contrôle in de cellen aangetroffen.

Mijn bezoeker keek toe, terwijl ik iedere kaart met den beambte van de tucht doornam, en mijn goedkeuring aan zijn opvattingen en bestraffingen hechte of in enkele gevallen een opmerking maakte. Eén kaart hield ik over. Ik had van den beschuldigden gevangene een brief gekregen, waarin hij zijn onschuld volhield en beweerde dat er een persoonsverwisseling had plaats gehad. Op de gaanderij had iemand anders hardop een opmerking gemaakt, welke beleedigend voor een beambte was, en deze gevangene was er voor gestraft. „Breng den beambte en den gevangene morgen bij mij, en ik zal het onderzoeken,” gelastte ik.

Mijn gast lachte. „Ik merk, dat u het laatste ressort bent. Een hof van appèl, als het ware.”

De middag schiet al aardig op, maar de zitting is nog niet afgelopen. Nog twee personen wachten om ontvangen te worden. Ten eerste de secretaris van den Mutual Welfare League voor zijn tweede onderhoud vandaag. Hij gaat er prat op de eenige gevangene te zijn, die een leeren portefeuille heeft. Het is het teeken van zijn waardigheid, dat hij van zijn voorganger heeft gekregen. De tasch is tamelijk versleten, maar zij heeft in den loop der jaren goede diensten gedaan. Zij heeft requesten van gevangenen bevat van zeer intiemen aard; verzoeken van het bestuur van den League, welke door den directeur werden afgewezen, ongeacht de bedekte bedreigingen van hen, die het verzoek deden; in deze tasch zijn wenschen overgebracht om behoeftige familieleden van gevangenen te steunen, en dankbetuigingen voor verleende privileges, maar ook klachten wegens het intrekken of bekorten onder bepaalde omstandigheden van andere voorrechten.

De secretaris heeft den gewonen stapel reques-

ten bij zich van gevangenen uit klasse B. en klasse C. om extra-schrijfverlof. De rapporten van al deze mannen worden bekeken. Hebben zij zich sedert hun laatste verschijning voor den Warden's Court — waarvan terugzetting in een lagere klasse het gevolg was — goed gedragen? Verdient hun vlijt beloond en aangemoedigd te worden. Als dat zoo is, dan worden deze verzoeken steeds toegestaan. Dit is een aangelegenheid, welke niet goed aan een ondergeschikt ambtenaar kan worden overgelaten. De directeur stelt het op prijs om te weten hoe zijn mannen zich gedragen. Hoe zij op disciplinaire maatregelen reageeren. De gevangene, die werkelijk goed wil, wordt in de gelegenheid gesteld om te laten zien uit welk hout hij is gesneden. Ik ben geneigd om hem halverwege tegemoet te komen en hem de kans te geven, welke hij verdient.

Jimmy is de naam, dien de secretaris in de gevangenis heeft.

Hij is barbier van beroep, en gelijk alle barbiers, heeft hij zachte manieren en een vlotten tong. Hij is onberispelijk gekleed en is een hoffelijke en eerbiedige koerier.

„De jongens willen den volgende Zondag een „double header” baseball spel spelen, directeur,” deelt hij mede. „Dat mag denk ik wel?”

„Dat mag niet,” en ik leg hem uit waarom. Niet omdat er zoolang de jongens hun werk goed doen eenig bezwaar speciaal tegen dat spel is, maar uit een oogpunt van beleid krijgen de mannen niet altijd wat zij vragen.

De secretaris lacht. „Dus afgewezen, directeur.”

„Zoo is het,” antwoord ik. Jimmy gaat over tot het volgende geval.

Hij vertelt mij, dat de geheele gevangenisbevolking bijzonder ingenomen was met de houding van den laatsten Parole Board. Zij gaven ieder een kans. „De mannen zullen opleven, directeur,” verzekerde hij mij.

Hij zoekt in zijn papieren. „Er zijn verschillende requesten bij voor spoorwegkaartjes, ten behoeve van vrouwen en moeders, die op bezoek willen

komen. Wilt u hieraan uw goedkeuring geven?" De rapporten van deze verzoekers zullen worden aangehouden, teneinde met de feiten te worden vergeleken. Indien er uit blijkt, dat hun familieleden werkelijk niet in staat zijn om hun eigen kaartje te betalen, zullen deze verzoeken worden toegestaan en de penningmeester van den League worden gemachtigd om een chèque uit te schrijven. Als gevolmachtigde van den League zal ik al deze chèques teekenen. Nog tal van andere requesten, en Jimmy verdwijnt.

„Dat lijkt mij een verstandige jongen," merkt mijn gast op, „maar moet u zich werkelijk met al deze bijzonderheden inlaten? Kunt u dergelijke zaken niet aan een ondergeschikte opdragen?"

„Om twee redenen is dat minder gewenscht," legde ik hem uit. De mannen stellen er prijs op dat hun verzoekschriften door den directeur persoonlijk worden gezien. Als hij er afwijzend op beschikt, voelen zij zich minder gegriefd, dan in geval de weigering van een ondergeschikte afkomstig is. Het is de menschelijke natuur eigen om van de hoogste autoriteit consideratie te verwachten. Anderzijds houdt de directeur ervan om voeling met zijn menschen te hebben, wil hij graag weten wat er in hen omgaat. Hoe reageeren zij op wijzigingen in het dagelijksche regime en in de voorschriften? Hoe is hun reactie op de beslissingen van den Warden's Court, op de voedselvoorziening, op ontspanning onder toezicht, en op ander soort vermaak? Het is de plicht van den directeur om zijn gevangenen te kennen. En dat is alleen mogelijk, wanneer hij van hun innerlijk leven op de hoogte is, van datgene hun na aan het hart ligt en hun geest bezig houdt. Een dergelijke verantwoordelijkheid kan niet op een ander worden overgedragen. De directeur moet zijn inlichtingen uit de eerste hand krijgen. En daarin ligt ook de reden, dat de secretaris van den League tweemaal per dag in de gelegenheid wordt gesteld om de belangen van de gevangenen voor te dragen.

„Dus," merkte mijn gast op, „behalve dat u aan

het hoofd van een industriele onderneming staat, met al de praktische problemen van productie en fabricatie, bent u rechter, hof van appèl, en een soort „Big Brother" voor uw mannen." „Ja," gaf ik toe, „dat alles, en misschien nog meer."

Het is over drieën. Wij hebben nog tijd voor een bezoek aan het ziekenhuis, vóórdát de werkplaatsen worden gesloten; misschien vinden wij ook nog gelegenheid om den Eersten geneesheer op te zoeken. Wij moeten onzen bezoeker een volledig overzicht van de gevangenis geven.

Wij klimmen een helling op, langs een tijdelijke houten trap naar den top van den rots. Wij zijn op het hoogste punt van Sing Sings bezittingen. Beneden ons lijkt de oude gevangenis klein en benepen, zooals zij daar vlak bij den rivierkant weggedoken ligt. Alleen de schoorsteenpijp stijgt streng en gebiedend ten hemel. Beweerd wordt, dat deze een der hoogste gevangenisschoorsteenpijpen in het land is. Voor mij is zij een symbool van hetgeen ik van Sing Sing hoop te maken, — een industriele ondernemng waar de menschen gewillig en met hoop in hun hart hun werk zullen doen, waar zij zullen leeren om zich te bekwamen voor fatsoenlijken arbeid. Men kan de breede golvende lijn van den Hudson kilometers ver volgen, die daar in kronkelingen wegstroomt en om een bocht in de verte verdwijnt, onverschillig en ongevaarlijk voor de problemen van al die verschillende menschen die in den loop der eeuwen bij tusschenpoozen zijn oevers bewonen.

Het ziekenhuis is vier verdiepingen hoog. Het is een indrukwekkend gebouw van rooden steen en staal. Zonder de verraderlijke ijzeren tralies en bouten zou elke gemeenschap trotsch op dit ziekenhuis kunnen zijn. De beambte in uniform bij den hoofdingang opent de gegrendelde poort. Wij staan een oogenblik stil om het opschrift te lezen, dat op een bronzen plaat in de foyer beneden is aangebracht. „Nihil humani nobis alienum", (Niets menschelijks is ons vreemd). Het typeert den nieuwen geest van Sing Sing. Het

ziekenhuis was het eerste gebouw, dat op deze hoogte werd opgericht.

Wij laten onzen gast in een snel tempo de eerste verdieping zien; wij toonen hem de oogoor-, neus- en keelkliniek; de goed geoutilleerde tandheelkundige kliniek; de rijkvoorziene apotheek; het bedrijvige pathologische laboratorium; de localiteiten voor onderzoek; de X stralen-inrichtingen; het administratieve gedeelte met het volledige kaartsysteem, waar wij nauwkeurige en gedetailleerde bijzonderheden over den lichamelijken toestand van elken gevangene in Sing Sing en ook een volledige verzameling van alle ziekenhuistabellen kunnen vinden.

Wij nemen de lift naar de derde verdieping. Hier zijn de afdeelingen voor de zieken en herstellenden, en de isolatievertrekken voor besmettelijke zieken.

Op de vierde verdieping nemen wij een kijkje in de twee modern geoutilleerde operatiezalen, voorts bezichtigen wij het sterilisatievertrek, dat voor cystoscopie en dat voor spoedgevallen, de chirurgische afdeeling en verschillende één persoonsvertrekken voor ernstige gevallen, welke bijzondere zorg en aandacht vragen. Ook krijgen wij de keuken voor bijzonder dieet te zien, zoowel op de derde als de vierde verdieping.

In de chirurgische afdeeling ontmoeten wij den Eersten geneesheer. Hij is een uitstekend internist en chirurg, die zijn arbeid onder de gevangenen meer als liefdewerk dan als een betrekking beschouwt. Hij staat aan het hoofd van het geheele ziekenhuis, zijn staf bestaat uit een assistent-geneesheer, een inwonend geneesheer, een tandarts, een apotheker, een laboratorium-assistent en twee vrije verplegers. Allen hebben hier een volledigen werkkring. Zij worden door vijftien verplegers-gevangenen en een aantal bedienden geassisteerd.

De Eerste geneesheer is een geduldig man. Hij vertelt ons een en ander over zijn ressort.

De dagelijksche kliniek voor eerste hulp is in de oude gevangenis, dicht bij de werkplaatsen. De gevangene, die medische hulp noodig heeft, zegt

dit aan den bewaker van zijn werkplaats of van zijn groep. Hij krijgt dan een verlofbriefje om naar de kliniek te gaan, waar hij door den assistent-geneesheer wordt onderzocht. Als zijn kwaal niet van beteekenis is, krijgt hij direct een geneesmiddel. Het kan b.v. een of andere gewone vorm van kou vatten zijn, dat met een eenvoudig middeltje is te genezen. Of een maagstoornis, waarvoor de kliniek bijzonder goed is uitgerust. De ernstigere gevallen worden gezamenlijk naar het ziekenhuis gezonden, waar in de oog-, oor-, neus- en keelkliniek, de uro-genitaal-afdeeling, en in de „spreekkamer” van den tandarts dagelijks zitting wordt gehouden. De Röntgen-afdeeling is steeds gereed voor onmiddellijk gebruik.

Eens in de week is er zitting in de anti-syphilis-kliniek en in de orthopedische kliniek. Gemiddeld worden er dagelijks vijf en zeventig man in de Eerste hulpkliniek geholpen.

Gevallen van verslaafdheid aan bedwelmende middelen worden onmiddellijk geïsoleerd en komen ten slotte in Clinton Prison terecht voor een speciale behandeling. Lijders aan tuberculose worden pathologisch onderzocht en geröntgend. Als de diagnose wordt bevestigd, worden zij ook naar Clinton Prison overgebracht, die door haar hooge ligging bijzonder voor de verzorging en de mogelijke genezing van deze mannen geschikt is.

Onze zegsman vertelt ons van de maandelijksche bijeenkomsten van de gevangenisdoctoren, van de algemeene vergaderingen met de chirurgische klinieken van de Westchester County Medical Society; van de periodieke bijeenkomsten der staatsgevangenisgeneesheeren en van de Salvansan-afdeelingen. Gemiddeld zijn er dagelijks zestig zieken in het gevangenisziekenhuis.

Mijn bezoeker wilde graag een en ander weten over de chirurgische behandeling van de gevangenen.

„Ik veronderstel, dat er verschillende mannen onder de gevangenen zijn, die gebreken of kwalen hebben, welke dateeren uit een tijd vóór hun komst in de gevangenis. Wat doet u met hen?”

De Eerste geneesheer vertelt, dat de meeste nieuwe gevangenen aan maagstoornissen lijden. Zij hebben of een koortsachtig, nerveus bestaan gehad, voordat zij gearresteerd werden en in de gevangenis kwamen, of zij zijn langen tijd opgesloten geweest in stedelijke huizen van bewaring zonder lichaamsbeweging of ontspanning. Sommigen van deze gevangenen valt het moeilijk om zich zonder speciale behandeling in de voorschriften te schikken. De meesten echter passen zich na een paar weken aan.

Er zijn gevangenen met fysieke gebreken. Van hen wordt een geneeskundig rapport opgesteld en in verloop van tijd worden zij tot in bijzonderheden onderzocht. Wanneer het geen ernstig geval is, wordt den gevangene de raad gegeven om zich te laten opereeren. Gewoonlijk wil hij dat maar al te graag en wenscht hij zoo gauw mogelijk geholpen te worden. Enkele gevallen zijn de moeite waard om verteld te worden.

Niet lang geleden kwam een gevangene bij ons met een litteken op zijn wang, veroorzaakt door een brandwond. Tijdens de genezing had het weefsel van het litteken den spier samgetrokken, waardoor zijn kin in de richting van zijn schouder was geduwd met een hoek van bijna 45°. Dit werd door een kinoperatie verholpen. Aldus kreeg een man, die wegens zijn gelaatsmisvorming door elken vurigen aanhanger van Lombroso voor een misdadiger zou worden gehouden, zijn normaal voorkomen terug. Of zijn geest eveneens werd verbeterd, moet nog worden afgewacht, maar wij hebben tijd genoeg om dit te observeeren, want hij moet tusschen de tien en twintig jaar zitten.

Even interessant was de operatie gedaan op een gevangene, die in Sing Sing kwam zonder neus. Inplaats van een neus had hij een onoogelijk litteken midden in zijn gezicht. Hij onderging een plastische heilkundige bewerking en kreeg een geheel nieuwen neus. En men zou zeker niet in dat knappe lid van het tooneelgezelschap, dat eenmaal in het jaar een voorstelling geeft, den

vroegeren neusloozen gevangene herkennen. Als voorzorgsmaatregel moest door onze Bertillonafdeeling een serie nieuwe foto's van deze gevangenen worden genomen. Want de oude waren natuurlijk geheel onbruikbaar geworden.

Een gevangene moest op verzoek van den beambte, belast met de inschrijving van nieuwe gevangenen, zijn handteekening op een blad papier schrijven. Hij kon slechts een kruisje zetten, en verklaarde, dat zijn rechterarm stijf was. Deze was in zijn jonge jaren gebroken, maar helaas niet goed gezet, waardoor hij geheel onbruikbaar was geworden. Onze chirurgische afdeeling nam dit geval ook ter hand, met het gevolg, dat de gevangene het gebruik van zijn arm voor 70 procent terugkreeg.

Een andere gevangene, een neger, kwam op krukken in de gevangenis. Het was een bijzonder geval. Hij was geboren met een abnormaal kleinen voet, welke aan een te kort been zat. Door een operatie werd de miniatuurvoet verwijderd, en aan het stuk been, dat overbleef, een kunstbeen bevestigd. Voor het eerst in zijn leven kon de man zonder krukken lopen.

Bochels zijn zeldzaam in de gevangenis. In den regel is deze afwijking ongeneeslijk. Gebochelden krijgen, als zij bij ons komen, werk in overeenstemming met hun lichamelijken toestand. Maar één geval trok de bijzondere aandacht van onzen medicus. Hij stelde een nauwkeurig onderzoek in en ontdekte, dat de bult op 's mans rug, vlak tusschen zijn schouders, een vergroot gezwel was. Het werd weggenomen. Thans is deze man een der beste baseballspelers van de gevangenisclub.

Eens vroeg een gevangene den chirurg te spreken. Hij had jarenlang aan hoofdpijn geleden. Hij vertelde dat een politiebeambte hem een kogel in zijn hoofd had gejaagd, en dat die er nooit was uitgenomen. Met behulp van een Röntgen-foto werd de plaats, waar hij zat, ontdekt. De kogel was vlak boven het rechteroog binnengedrongen, door het voorste gedeelte van het hoofd heen gegaan, tusschen de hersenen en den schedel, en was

in het hersenweefsel boven het linkeroog blijven zitten, dat bijna geheel blind was geworden. De schedel werd gelicht en de kogel verwijderd. De hoofdpijn van den gevangene verdween en hij kreeg het gezicht van zijn linkeroog terug.

Uit onze chirurgische rapporten blijkt, dat behalve deze ingrijpende behandelingen en operaties, tal van malen ingegrepen is bij breuken, maagzweren, gedeeltelijke blindheid, galsteen, niersteen, ontsteking aan het rotsbeen en natuurlijk bij appendicitis; al deze gevallen werden met de juiste zorg in ons ziekenhuis behandeld.

De geneesheer vertelt dat het sterftcijfer in Sing Sing gunstig is, want het is niet hoger dan dat van een gemeenschap, welke evenveel of meer personen bevat. En met begrijpelijken trots, welken ik deel, wijst hij er op, dat het Sing Sing-ziekenhuis het eenige gevangenisziekenhuis in de wereld is, dat door de „American College of Surgeons" is goedgekeurd en praktisch op één lijn staat met de beste ziekenhuizen in het land.

Op onzen bezoeker maakt dit alles indruk, gelijk te verwachten is.

„Is het waar," vraagt hij, „dat mannen, wier geest niet bezig wordt gehouden met de problemen, waarvoor burgers in de vrije maatschappij komen te staan, dikwijls kleine kwalen overdrijven en moeilijk te behandelen zijn?"

De dokter beaamt dit. Maar, zegt hij, onze methode om de menschen overdag te laten werken en hun na het werk gelegenheid te geven voor ontspanning en atletiek, behoedt hen voor verveling, waarvan depressie en denkbeeldige pijnen en kwalen het gevolg zijn. Inderdaad is het juist, dat ledigheid des duivels oorkussen is. Dit is ook de ondervinding van internisten en chirurgen, zooals geneesheeren met beter gesitueerde patiënten zullen toegeven.

De Eerste geneesheer bevestigt dit uit eigen ervaring. Hij vertelt ons, dat in de drie maanden, volgende op de Kerstdagen, geen lichamelijke ontspanning mogelijk is. Wij hebben geen gelegenheid voor atletiek binnenshuis. Met het einde van het

baseball- en voetbalseizoen, en na Thanksgiving Day en Kerstmis, heeft de Eerste hulpkliniek in de drie wintermaanden veel meer patiënten, dan in alle overige maanden te zamen. Het vroege opsluiten in de cellen gedurende die maanden, meestal om 4.20 's middags, maakt het aantal zieken nog grooter, kouvatten komt vaker voor; de gevallen van spijsverteringstoornis zijn ontelbaar; de nachtverpleger wordt herhaaldelijk door gevangenen geroepen, die pijn hebben en niet kunnen slapen. Met het aanbreken van het voorjaar, als er weer baseball gespeeld kan worden en buiten weer atletiekoefeningen kunnen worden gehouden, terwijl met het lengen der dagen de tijd in de cellen doorgebracht, korter wordt, slaken de doctoren en verplegers een zucht van verlichting. Voor de rest van het jaar zal hun werk minder inspannend zijn.

„Men krijgt sterk den indruk," merkt onze bezoeker op, „dat in Sing Sing niet geduld wordt, dat iets aan de normale ontwikkeling van den gevangene in den weg wordt gelegd, voorzoover het zijn fysieke verzorging betreft. Maar wat doet u voor zijn geest? Tal van uw mannen hebben lange straffen, tien, twintig, vijftig jaar, en zelfs levenslang. Jong en oud, en uit verschillende maatschappelijke klassen. Er zijn verdorven mensen onder hen, en ook zijn er, die hun eersten en eenigen misslag hebben begaan. Scheidt u het kaf van het koren? Maakt u eenig onderscheid in de behandeling van de verschillende groepen?"

Wij zullen trachten op de tweede verdieping van dit gebouw een antwoord op deze vraag te vinden. Deze verdieping wordt geheel door onze psychiatrische en psychologische afdelingen in beslag genomen.

Evenals in de vrije maatschappij zijn deze beide diensten in gevangenissen betrekkelijk nieuw. Ik betwijfel of een daarvan reeds tot die breede ontwikkeling is gekomen, welke men hoopt te bereiken. Met het materiaal waarover zij beschikken en de vrijheid van beweging welke hun is toegestaan, doen zij mooi werk. Het is een prachtige

wetenschap, welke in hooge mate afhangt van de reacties van het subject en de houding van den geneesheer.

Wij zullen den leider van deze afdeeling vragen, om ons haar doel en werk uit te leggen. De staf bestaat uit de volgende leden:

De directeur, die ook de psychiater is.
Twee assistent-psychiaters.
Een psycholoog en een assistent-psycholoog.
Twee onderzoekers.
Twee klerken.
Een secretaris en een adjunct-secretaris.

Gelijk reeds is verteld, woont één van deze personen de wekelijksche zittingen van den Warden's Court bij. Op de wekelijksche zittingen van den Assignment Board is de kliniek door twee leden vertegenwoordigd, een psychiater en psycholoog. Een lid van den staf bezoekt dagelijks de „Reception company” om de nieuwe gevangenen, die bij die groep zijn gekomen, aan een kort onderzoek te onderwerpen. De „Psychiatric observation company” wordt eveneens dagelijks bezocht en de „Disciplinary observation company” minstens eens per week.

Elke nieuwe gevangene wordt in de eerste weken na zijn aankomst grondig door den psychiater en den psycholoog onderzocht. Gewoonlijk wordt een dergelijk onderzoek door den gevangene niet gunstig opgenomen. Slechts weinige gevangenen zullen openlijk en eerlijk op mondelinge vragen antwoorden. Gevangenen zijn steeds bijzonder op hun hoede jegens iemand, die hun iets vraagt. Dit standpunt werd zeer duidelijk te kennen gegeven door een gevangene, die in de afgelopen maanden een psychiater van zijn ervaringen moest vertellen. „Hij vroeg mij, waarom ik den verkeerden weg was opgegaan. Ik antwoordde hem: Vraag mij niets. Vertel 't mij.”

Aan de hand van het psychiatrisch onderzoek worden de gevangenen als volgt geclassificeerd:

Normaal, zwakzinnig, neuropathisch-psychopatisch, neuropathisch-post-encephalitis, neuropa-

thisch-epileptisch, neuropathisch-alcoholisch, neuropathisch, tengevolge van het gebruik van bedwelmende middelen, neuropathisch uit andere oorzaken, lijders aan psychose en latente psychose.

Van de 1550 gevallen, die door onze psychiaters werden onderzocht, werden er 585 normaal bevonden en 246 zwakzinnig. Al de anderen werden bij een der andere rubrieken ingedeeld. Opmerkelijk is, dat er slechts zestien gevallen van verslaafdheid aan bedwelmende middelen waren.

Voor een leek zijn de bevindingen van den psychiater moeilijk te rijmen met die van den psycholoog. Terwijl de psychiater van oordeel is, dat ongeveer een vierde van al de onderzochte gevangenen normaal van geest zijn, komt de psycholoog tot de conclusie, dat minder dan een vierde van de mannen geestelijk minderwaardig is. Vijf en zeventig procent van degenen, die hij onderzocht, of 1459 van een totaal van 1937, hadden of een meer dan middelmatig intellect of het gewone intellect van den leeftijd van elf jaar en ouder.

Mijn gast wees op deze klaarblijkelijke ongerijmdheid. „Welk oordeel volgt u bij de behandeling van uw mannen? Dat van den psychiater of dat van den psycholoog? Zij schijnen zeer uiteen te loopen.”

Ik moet bekennen, dat ik soms niet weet welk rapport ik volgen moet. Als het gaat om te bepalen, welk werk voor de gevangenen het meest geschikt is, of om de beoordeeling van overtredingen van gevangenisvoorschriften of het algemeene gedrag, hebben wij hun raad en overwegingen noodig. Maar wanneer ik, directeur van een gevangenis, die voor practische vraagstukken van beleid en individueele verantwoordelijkheid staat, iemand voor een bepaald werk noodig heb, laat ik den man toch nog bij mij komen, nadat ik het psychiatrisch rapport en de gegevens omtrent zijn geestelijke ontwikkeling heb geraadpleegd, en praat met hem. Als hij mij bevalt, krijgt hij het baantje. In het tegenovergestelde geval gaat het zijn neus voorbij.

Misschien zijn, gelijk een onzer psychologen mij onlangs zeide, de resultaten van de hedendaagsche psychiatrische en psychologische onderzoekingen en inrichtingen slechts een voorspel van hetgeen nog zal komen en twintig jaar later zal worden ervaren. Het is zeker mogelijk, dat door dit onderzoek naar de oorzaken der menschelijke gedragingen wij de juiste methode zullen vinden om de menschen te behandelen. Op het oogenblik zie ik beide takken van wetenschap als een hulp om onzekeren individuen en geesten een steviger basis te geven.

Hetgeen de psychiaters en psychologen zich als taak gesteld hebben is zuiver negatief. Zij stellen vragen. Dat is alles, wat de wet en de begroting hun toestaan. Ik zou willen, dat hun werk een positief karakter kreeg. Hun personeel zal grooter moeten worden, hun bevoegdheden zullen moeten worden uitgebreid. Zij zullen meer genezers van den geest dan onderzoekers van den geest moeten worden. Karakterverbeteraars, en niet uitsluitend analysten. Die gevangene met zijn gevoel voor dwazen humor kan wel eens gelijk hebben. Het is niet voldoende om den mannen vragen te stellen, teneinde achter de oorzaken van hun misdaden te komen. Er moet verstandig met hen worden gesproken, en zij moeten leiding en aanwijzingen krijgen op welke wijze zij tot een beter leven kunnen komen. Ik ben ten volle bereid om met de psychiatrische en psychologische diensten mede te werken en hun doeleinden te steunen.

Mijn bezoeker lachte. „Nu, directeur, ik denk niet, dat colleges en boeken alleen u kunnen leeren hoe een gevangenis bestuurd moet worden en op welke wijze zooveel mannen moeten worden behandeld.”

In zeker opzicht heeft hij gelijk, dat moet ik toegeven. Hoewel ik een sterk aanhanger ben van het beginsel, dat gevangenissen en andere instellingen, welke met de opvoeding van mannen en vrouwen te maken hebben, geschoold personeel moeten hebben, ben ik eveneens van meening, dat alle theoretische studie moet worden aangevuld

met praktische ervaring. Ik ben van oordeel dat de beambte de grondbeginselen van 's menschen gedragingen en alles wat daarmee verband houdt moet leeren. Ik ben van oordeel, dat de gemiddelde geestelijke ontwikkeling van het gevangenis-personeel hooger moet zijn, dan die van de gevangenen, opdat er het noodige respect voor het gezag is, niet een respect, dat op den knuppel berust, maar op een meevoelend begripen van de innerlijke problemen. Verder ben ik van oordeel, dat de dienst in de gevangenis uitzicht op een behoorlijke loopbaan moet bieden aan elken beambte, die het ernstig met zijn werk meent, zooals dat ook het geval is bij het leger en de marine ten aanzien van den cadet of adelborst. Slechts door den bewaker in uniform in de gelegenheid te stellen een levensvervulling in zijn werk te vinden, met de mogelijkheid voor promotie, zullen wij in staat zijn om het geschikte soort menschen voor onze inrichtingen te vinden.

De gevangenisbeambte moet zijn weg zelf leeren vinden. Men kan geen vaste regels stellen hoe op verschillende gevoelens moet worden gereageerd. Gedurende mijn gevangenispraktijk heb ik dikwijls situaties meegemaakt, waarin snel een besluit moest worden genomen en met beslistheid ingegrepen. Vaak bestond er geen precedent, en moest ik volgens mijn eigen methode te werk gaan. Er bestonden geen uitspraken of opvattingen, waaraan ik mijn inzichten kon toetsen, en evenmin kon ik een beroep op hogere autoriteiten doen.

Eén voorval zal steeds levendig in mijn herinnering blijven. Het speelde zich in den zomer van 1929 af, toen in alle gevangenissen in het land en vooral in den staat New York oproeren plaats vonden. Daargelaten wat de oorzaak van deze onlusten mocht zijn — en er waren evenveel oorzaken in theorie als penologen in de praktijk —, een feit was, dat elke gevangenis zijn eigen problemen had. Geen twee oproeren of betoogingen hadden precies dezelfde oorzaak. Sing Sing had het bijzondere geluk gehad om alle onlusten te kunnen vermijden, hoewel de spanning van den

algemeenen toestand ook door onze muren was gedrongen en ons een oogenblik op den rand van oproer bracht. Het hoogtepunt werd in Juli bereikt, op den maandelijkschen zittingsdag van den Parole Board.

Er werd beweerd, dat niemand met een „gun record”, d.w.z., die gestraft was omdat een revolver in zijn bezit was gevonden — voorwaardelijk in vrijheid zou worden gesteld. Onder de 108 gevallen, welke de Board te beoordeelen kreeg, waren 23 „gun cases”. Deze mannen zouden, naar mij was meegedeeld, weigeren om voor den Board te verschijnen, zoodra den eerste van hen op grond van deze onofficieele beslissing voorloopige invrijheidstelling zou worden onthouden. Gezegd werd, dat de geheele gevagennis klaar stond om oproer te maken, ten einde hen te steunen.

Op den dag van de zitting had ik de gevallen der 23 man tot na den avondmaaltijd uitgesteld, toen alle andere gevangenen in hun cellen waren opgesloten. En, zonder den moreelen steun van hun makkers, hadden zij de uitspraak van den Board met tegenzin aanvaard.

Den volgenden morgen vroeg, even na 6 uur, meende de beambte, belast met het algemeene toezicht op de gevangenen, een opstandigen of rusteloozen geest onder hen waar te nemen. Hij deelde den mannen mee, zonder daartoe gemachtigd te zijn, „dat de directeur hen heden zou toespreken.”

Ik berispte den leider voor zijn gezagsaansmatiging, maar kondigde echter de mededeeling af, dat ik al de gevangenen dien dag om 4 uur 's middags in de oude gevangeniskerk zou toespreken. Aanwijzingen werden gegeven, dat er geen bewakers bij zouden zijn.

Het was een ondraaglijk warme, zwoele dag — wij hadden wekenlang geen regen gehad. In den namiddag trok ik zonder bepaalde reden een wit pak aan en ongeveer tien minuten voor drie ging ik de gevangenis binnen, juist toen de laatste rij vangen het kerkgebouw binnenkwam.

Ongeveer twee duizend man stonden gepakt in

een ruimte, waar normaal plaats was voor negenhonderd man. Toen ik mijn weg door hen heen baande en voor hen stond, zag ik een menschenmenigte, die alle hoekjes en gaatjes van de hal vulde. Niet voor alle gevangenen was plaats, en honderden moesten door middel van de radio in de oude eetzaal beneden de kerkruimte luisteren naar hetgeen ik zou zeggen.

Het werd buiten ondertusschen donkerder; zware wolken kwamen opzetten, zoodat wij het electrische licht moesten aandoen. De oververzadigde atmosfeer in de vergadering scheen weerklank te vinden in den zwaren storm daarbuiten. Nooit had ik een onweer zoo onaangenaam gevonden. De bliksem flitste, en juist toen ik den microfoon in het voorste gedeelte van de zaal had bereikt, — gebeurde er iets. De bliksem sloeg in de draden tuschen de cellen en het kerkgebouw — en uit gingen de lichten!

Nu, daar stond ik, geheel in het wit, voor ongeveer twee duizend menschen, in bijna volslagen duisternis.

Ik kon de spanning voelen — geen applaus, maar ook geen teekenen van afkeuring. Zelfs was er niet het gewone „gezoem” — alleen maar stilte.

In de vele jaren van mijn praktijk was ik voor ongewone situaties komen te staan. Maar deze overtrof alle. De ernst van het oogenblik eischte een contact van mensch tot mensch om de spanning te breken. Ik vertelde iets over de noodzakelijkheid van elkaar te begrijpen. Het was een mislukking, het sloeg niet in, — geen lach, geen commentaar — nog steeds stilte. Een oogenblik had ik bijna spijt, dat ik niet alle gevangenen in Sing Sing door middel van de radio had toesproken.

Dit keer had ik het land of eerlijker gezegd, ik was niet op mijn gemak. Er moest iets bijzonders gebeuren, en plotseling viel mij een gek verhaal in, dat een beetje op het kantje was.

Het verhaal was niet heelemaal nieuw, maar het was menschelijk en miste zijn uitwerking niet. De gevangenen lachten — en de lichten gingen

weer aan. Vervolgens bespraken wij quaesties van internen aard, vrij uit en met veel enthousiasme. Ik zou niet durven zeggen of de natuurmachten dien dag vóór of tegen mij waren. Ik geef enkel en alleen de feiten. Trekt zelf uw conclusie.

Dien avond gingen de Eerste cipier, de geestelijke, de hoofdingenieur en andere leiders van afdeelingen, wier verlof was uitgesteld, met vacantie, en den volgenden dag was het voor mijn gezin van meer dan twee duizend man een verhuisdag. Wij verhuisden van de oude gevangenis naar de nieuwe, en sedertdien is er zooveel gebeurd, dat allen het voorval wel vergeten zullen zijn, behalve ik.

„Ja, ik ben het met u eens,” zegt mijn gast, „voor een dergelijke gebeurtenis kon u geen precedent in een of ander boek vinden.”

De tijd schoot op. Het was nu al over vieren, en de burger-geëmployeerden kwamen reeds van hun werk, toen wij het ziekenhuis verlieten en de overdekte gang afwandelden, die de nieuwe gevangenis op den heuvel met de oude gevangenis verbindt. De gevangenen keerden van hun avondmaaltijd terug en waren over de gevangenisbinnenplaats en het sportterrein verspreid, waar zij 's zomers drie uur mochten blijven, alvorens in hun cellen te worden opgesloten.

Mijn bezoeker wilde nog steeds meer zien. Wij wandelen op ons gemak over de binnenplaats. Niemand begeleidt ons. De gevangenen groeten ons eerbiedig. Zij zitten in de schaduw of in de zon, waar zij het prettigst vinden. Een groepje speelt domino, een van de geliefde bezigheden in Sing Sing, anderen spelen schaak. Hier en daar zien wij wat oudere mannen, voornamelijk Italianen, het „bocci” spel doen. Op een ander stuk kalen grond hebben een aantal mannen een miniatuur golfveld geïmproviseerd, waar zij met ruwe stokken en harde rubberballen golf spelen; op een gedeelte op zij, waar rondom ijzeren banken staan, zitten voornamelijk Joodsche gevangenen, de meesten op leeftijd, en velen van hen zijn in Hebreeuwsche bladen verdiept. Wij slenteren naar het sport-

terrein. Daar is het een kleurige drukte. Twee clubs spelen een baseballwedstrijd. Er wordt blijkbaar goed gespeeld, want de ruimte voor de toeschouwers is vol, en de menigte moedigt met luid geschreeuw haar lievelingsclub aan.

Ook op de vier handbalvelden is het vol. Wij staan even stil om naar het spel te zien, dat snel en goed is.

Er zijn onder al deze mannen gevangenen met onzettend lange straffen. Maar in de uren van spel en gezonde ontspanning is er geen tijd of neiging om aan zich zelf te denken. Het lichaam is te actief, de geest te gespannen en de wensch om te winnen te groot.

„Wat mij verbaast,” merkt mijn gast op, „is, dat zich dit alles afspeelt zonder dat één enkele beambte in uniform toezicht houdt.”

Ik maak hem op de wachtposten op den muur opmerkzaam, die op hun hoede zijn en een oog in het zeil houden. Zij zijn de eenige bewakers en het eenige symbool van het gezag. De gevangenen kijken niet naar hen op; zij zijn zich van hun aanwezigheid geheel niet bewust. Ik ben blij dat zij gedurende deze uren van gezonde ontspanning de gevangenis en haar regime kunnen vergeten.

Mijn gast zal blijven eten. Ik wil graag dat hij dezen dag in ons gezelschap eindigt. Dit geeft geen moeilijkheden. Onze butler is een pretentieus man met goede manieren. Hij heeft geen lange straf, tusschen de twee en een half en vijf jaar. Hij beweert met groote zaken te maken gehad te hebben, en het spreken over millioenen gaat hem even gemakkelijk af als mij het rooken van een sigaartje na het eten. Maar toch kan hij even goed een sla'tje aanmaken als de groote Oscar zelf.

Mijn jongste dochter, Chérie, fluistert mij iets in het oor. „Mag het, vaders?” vraagt zij. Haar gezichtje is één en al spanning of ik toestemming zal geven. Een van de mannen beneden in de keuken gaat over een paar dagen naar huis. De andere gevangenen, die in mijn huis werken, geven ter eere van hem een afscheidspartijtje en hebben Chérie gevraagd eeregast te zijn.

Mag zij gaan? Ik ben niet bijgeloovig of sentimenteel. Maar ik herinnerde mij de bekende woorden: „Uit den mond der kinderen....” De afscheidswaarden, welke het meisje tegen den man zal zeggen, die op het punt staat om zijn groote proef in het leven af te leggen, kunnen misschien ergens goed voor zijn. De herinnering aan het vertrouwen van dit kind zullen hem wellicht aan het oude gezege doen denken:

„The saddest words of mouth or pen
Are these — we're in again.”

De stoomfluit laat een harden en langgerekten gil hooren. Het is tien minuten voor zeven, en het sein voor het opsluiten in de cellen. Wij staan van tafel op en begeven ons naar een oude houten portiek voor mijn huis. De zon is bijna onder. De schaduwen worden langer, als de gevangenen den heuvel beginnen op te klimmen naar de cellenblokken. Een eindelooze rij van mannen. De ouden van dagen en zij, die niet gezond zijn of herstellend, zijn reeds eerder naar boven gegaan. De invaliden zijn in den gevangeniswagen weggebracht. De overigen gaan te voet. Niet in gesloten gelederen; de mannen loopen op hun gemak en praten vrij met elkaar. Twintig minuten hadden wij daar gestaan, terwijl de gevangenen ons voorbijgingen, toen de laatste mannen door den ingang van het kerkgebouw verdwenen waren, dat zij door moeten om vervolgens langs verschillende gangen hun gaanderijen te bereiken. Een plotse-linge stilte is over de gevangenis gedaald. Wij hooren het geknars der sleutels boven in het geweldige gebouw, en het getik van ijzer tegen ijzer als de stangen worden neergelaten.

Mijn vriend is in gedachten verzonken. Plotse-ling wendt hij zich tot mij: „Ik heb hooren beweren, dat gevangenissen een ziel hebben. Waar is die dan te vinden? Daar beneden in de werkplaatsen of op het sportterrein tijdens de recreatie of daar boven in die cellen achter de tralies? Hebt u daarover wel eens gedacht, directeur?”

„Zeker, mijnheer de bezoeker, heb ik dat. Zij

is daarboven, in het verblijf van den gevangene voor vijf, tien, twintig, vijftig jaar, of levenslang. Daar vooral voelt hij den greep van de straf. In zijn cel vindt hij de berichten van thuis. In zijn nauw vertrekje schrijft hij brieven aan degenen, die nog aan hem denken. Al is hij ook de meest betrouwbare gevangene, de beste werker, en al staat hij wat karakter, mentaliteit, intellect en ambities betreft, ver boven zijn medegevangenen, — zoodra de sleutel in zijn celdeur wordt omgedraaid en de ijzeren stangen worden neergelaten, staat hij gelijk met de laagsten van zijn makers. Ook al heeft hij in de oogen van het publiek als beruchte gangster of als een man van beteekenis in de onderwereld zijn sporen verdiend, zijn cel is er niet anders om. De sleutel draait even snel om en de stang werkt niet minder goed.

Ik vertelde mijn gast van een brief, welke eenigen tijd geleden door onze correspondentieafdeeling was gegaan. Een gevangene, die vroeger een hooge openbare positie had bekleed, schreef aan zijn vrouw:

„Ik luisterde gisteren naar de radio, en bevond mij in eens te midden van oude vrienden. Er werd een feestmaaltijd uitgezonden en de sprekers waren (hij noemde een aantal bij het publiek goed bekende namen), en geloof me, mijn hart klopte sneller. Het klonk zoo bekend, zoo dicht bij huis en het vrije leven.”

„Ja,” zeide ik hem, „als de gevangenis een ziel heeft, dan is zij daar boven in die cel te vinden, waar zij al de kwellingen lijdt van een eeuwenoud en onopgelost levensprobleem.”

Mijn gast nam afscheid van mij. Blijkbaar had hij een welbesteden dag gehad en, moet ik eraan toevoegen, veel geleerd. Ik ging naar mijn bibliotheek en verheugde mij op een rustigen avond met een oud boek van Houdini. Daar ging de telefoon. Het was de beambte aan den hoofdingang.

„Directeur,” zeide hij, „hebt u vanavond een afspraak met een rattenvanger?”

„Een rattenvanger! De hemel beware mij!”

Wij hadden wel onze portie van deze knaag-

dieren en waren er steeds op uit hen te verdelgen. Maar dit ligt niet op den weg van den directeur. Dat behoort tot het werk van den opzichter over het terrein. Ik vertelde dit den beambte, die echter zeide:

„De man staat erop, u te spreken. Hij heeft een dame bij zich en een kind.”

Het geval begon mij te interesseeren, en ik werd nieuwsgierig.

„Laat hem aan de telefoon komen.”

„Hallo, directeur,” zeide eene vroolijke stem, „kent u mij nog? Ik ben Mike, weet u wel, Mike the Rat Catcher.”

Natuurlijk was Mike welkom. Hij was met zijn vrouw en zijn dochttertje.

Het was vijf jaar geleden, sedert ik Mike gezien had. Hij had toen de zorg over het, geloof ik, eenige span paarden, dat wij in Brooklyn hadden.

Ik sprak hem over ons laatste onderhoud. Hij stond toen op het punt van trouwen en had gebrek aan geld om een huishouding op te zetten. Ik kon hem gelukkig helpen.

„Het is maar een leening, directeur. Ik zal het u terugbetalen.”

Ik duwde hem met mijn zegen de kamer uit, en was eerlijk gezegd het geheele geval vergeten. Thans, vijf jaar later, was Mike met zijn vrouw en hun driejarig kind hier. Wij brachten den avond met verhalen uit den ouden tijd door. Zijn paarden waren door een auto vervangen. Hij was nu een knap mecanicien en in goeden doen. Het was tegen middernacht, toen Mike opstond. Voor- dat hij wegging, riep hij mij terzijde.

„Directeur, ik heb iets voor u. Weet u nog wel van die vijftig? Hier zijn ze.” En hij gaf mij een pakje biljetten. Ik aarzelde ze aan te nemen.

„Kun je het werkelijk missen?” vroeg ik hem.

„Het is O.K., directeur,” verzekerde hij met trots. „Al mijn schulden zijn betaald. Ik heb die aan u voor het laatst bewaard. Ik wist zeker, dat u dit goed zou vinden.”

Goedvinden? Zelden ben ik zoo in mijn schik geweest.

Mike aarzelde, grinnikte en fluisterde mij iets in het oor.

„Prachtig, Mike,” zeide ik, terwijl ik zijn hand schudde, „als je het spoedig weer nodig hebt — je weet het adres.”

Blijkbaar was hij er boven op. Hij had geen verdere hulp nodig. Eenigen tijd later ontving ik een kaart van hem. Een prachtjongen! Mike the Rat Catcher ging het goed.

HOOFDSTUK VI.

Charles Chapin, de rozenkweker.

Twee bladzijden uit de officieele verslagen van Sing Sing vermelden het begin en het einde van een merkwaardige geschiedenis. „Even onwillig als de mensch in de wereld komt, even ongaarne verlaat hij haar.” Zoo luidt een oud wijsgeerig gezegde. Dit geldt slechts gedeeltelijk voor den gemiddelden man, die de gevangenis binnenkomt om er zijn tijd uit te zitten. Hij komt met tegenzin, natuurlijk, maar hij ziet met ongeduld den dag tegemoet, dat hij ontslagen zal worden. Van Charles Chapin kan echter met waarheid worden gezegd, dat hij niet met tegenzin in Sing Sing is gekomen, maar daarnaar verlangde. In de laatste maanden van zijn leven was hij volkomen bereid te sterven. Hij voelde, dat hij zijn leven had uitgeleefd.

Chapin was een bijzonder mensch onder de gevangenen van Sing Sing. Er zijn mannen, die binnen deze muren heldenwerk hebben verricht, maar slechts weinigen hebben een blijvenden indruk op den geest in de gevangenis nagelaten. Dat juist heeft Chapin gedaan. Hij hielp de omgeving een minder kleurloos aanzien te geven en maakte een einde aan de troosteloosheid en naargeestigheid. Door zijn toedoen werden van het terrein om Sing Sing sintels en vuilnis, zooals die bij alle gevangenissen te zien zijn — verwijderd, en kwam inplaats daarvan een kleed van groen en bloeiend loof. De frissche schoonheid daarvan was het symbool van het doel, dat wij hopen te bereiken bij de mannen, die aan onze zorg zijn toevertrouwd: nieuw leven te brengen in al dat uitschot van de maatschappij, dat in een eindeloozen maalstroom door de poorten der gevangenis gaat.

Charles Chapin behoorde tot mijn gevangenen,

hij was een moordenaar. Ik ontmoette hem voor het eerst in December 1919, in het gevangenisziekenhuis bij mijn bezoek aan Sing Sing, even voordat ik het directeurschap aanvaardde. Hij was toen ongeveer zestig jaar oud en bijna een jaar in Sing Sing. Toen was hij reeds broos en zwak. Een zielig, grijs mannetje lag daar lusteloos op zijn gevangenisbed. Maar het viel mij op, dat zijn oogen helder stonden. Zij volgden mij op mijn gang door de zaal. Ik kende hem niet, maar ik hield bij hem stil en vroeg naar zijn gezondheid. Wij praatten een oogenblik samen. Zij oogen schenen mij voor mijn belangstelling te danken, en al spoedig vertelde hij mij hoe hij heette. Ik zeide toen mijn naam. „O, ja, u wordt de nieuwe directeur?” mompelde hij. Ik was toen nog niet besloten en vertelde hem dat. „Ik zal bidden, dat u het aanneemt. Weet u,” zeide hij glimlachend, „u bent de eerste, die mij vriendelijk toeknipt, sinds ik hier ben.”

Het was bijna niet te gelooven, dat deze man de redacteur van een der grootste Citybladen van New York was geweest. Door zijn machtspositie van redacteur had het lot van velen in zijn handen gelegen, had hij de politiek van zijn blad geleid en zijn steun verleend voor menige carrière. Het gerucht ging, dat hij door zijn grillen menschen van duizelingwekkende hoogten naar beneden had doen tuimelen, tot de diepste diepten van ellende en vernedering. Autocraat als hij was in zijn eigen kleine wereld, maakte hij zich vele vijanden, zooals autocraten dat moeten doen en doen. Ik had gehoord van de reputatie, die Chapin zich in de dagbladwereld had verworven, en het verbaasde mij niet, toen ik op een keer den volgenden brief onder mijn post vond:

„Ik heb den heer Chapin lang, en in zeker opzicht intiem gekend, in de jaren, dat hij aan de New York World was verbonden. Dat is te zeggen, ik was ingewijd in de vreeselijke verhalen betreffende die honderden en duizenden jonge schrijvers, wier leven door hem tot een hel was geworden. Hij is de ergste vloek geweest, waaronder wij, verslaggevers, hebben geleden. Ik stelde

mij hem als een soort duivel voor, die daar in het bureau van de *W o r l d* oppermachtig troonde en door wiens toedoen de gooten langs Park Row rood gekleurd werden met het bloed van jonge eerzuchtige mannen. Als u hem aardig vindt, hoop ik dat u hem lang en veilig bij u zult houden."

Aangezien dit niet bedoeld is als een biografie van Charles Chapin, doen de bijkomstige omstandigheden van zijn misdaad niets ter zake. Ik kan volstaan met te zeggen, dat hij zijn vrouw vermoordde. Ik ben altijd geneigd geweest zijn verklaring aan te nemen, dat het geen moord met voorbedachten rade was, maar begaan in een oogenblik van vertwijfeling en wanhoop.

Toen ik het directeurschap van Sing Sing aanvaardde, was Chapin nog in het ziekenhuis. Men verwachtte niet, dat hij zou blijven leven. Hij had al zijn weerstandsvermogen verloren, en ging hard achteruit. Het scheen mij jammer toe, dat zoo'n sterke mentaliteit te niet zou moeten gaan. Twintig jaar tot levenslang luidde zijn vonnis. Waarschijnlijk zou hij niet lang genoeg leven, om deze straf uit te zitten, maar de enkele jaren, die hij nog te leven zou hebben, konden voorzeker nog nuttig worden besteed. De man kreeg nog de kans voor een geestelijken inkeer, voordat hij aan den roep van den Schepper zou moeten gehoor geven en van zijn daden op aarde rekenschap zou moeten afleggen.

Ik ging hem in het ziekenhuis opzoeken. Hij was bijna te zwak om mijn groet te beantwoorden. Maar zijn oogen waren nog vol leven. Daaruit kon men afleiden, dat zijn geest nog helder was. Ik deed een poging daarmee contact te krijgen.

„Charlie, hoe zou je het vinden, om eens op te staan." Hij schudde van neen.

„Ik denk er over, je aan het werk te zetten, Charlie," ging ik voort. Hij fronste zijn wenkbrauwen en weer schudde hij met het hoofd van neen.

„Iets, dat ik denk, dat je wel prettig zult vinden," merkte ik op. „Je zult het *Bulletin* te redigeeren krijgen."

Het *Bulletin* was toen het gevangenisblad,

De binnenplaats was onderverdeeld in een reeks perken en randen.

en een beetje een rommelig orgaan. Het had een leidende kracht nodig en Chapin was daarvoor de man. Zijn belangstelling scheen gewekt. Zijn oogen keken diep in de mijnen.

„Maar je zult gauw beter moeten worden, anders trek ik het aanbod in. Wij kunnen niet te lang wachten." In een week tijd was hij uit zijn bed, en hij nam met vaste hand de leiding van het Bulletin. Ik liet hem zoo vrij zijn gang gaan, als de omstandigheden het toelieten en spoedig had hij een gevangenscourant in elkaar gezet, zoo goed, als er geen tweede in het land bestond. Dikwijls ergerde hij zich over de beperkingen welke de wet hem oplegde. Voor een man van het temperament van Chapin was het iets geheel nieuws, dat op zijn redactioneele werk censuur werd uitgeoefend. Dat was als directeur mijn plicht en ik hield mij strict daaraan. Chapin groeide in zijn taak. Het leven had weer opnieuw interesse voor hem. Hij werd een herboren mensch.

De omstandigheden liepen hem tegen. Het uitgeven van het Bulletin werd verboden. Chapin was weer zonder werk. Het speet mij voor hem. Het is de plicht van een directeur om voor zijn pupillen te waken en hun zoodanig werk te geven, dat de levenslust met de jaren niet achteruit gaat, dat zij hun lichaam en geest zoo goed mogelijk gebruiken, ten bate van de instelling en van henzelf, voor het behoud van hun normale kracht en vermogens. Hier had ik nu te doen met een man die naar een levensdoel zocht. Het kwam mij voor, dat hij het verlangen had zich in de oogen van zijn makkers te rechtvaardigen. Chapin was een man van positieve talenten. Er moest iets van hem geëischt worden en dat iets moest met hem verbonden, speciaal zijn eigendom zijn. Weer zakte hij af. Hij liep over de binnenplaats met tragen tred. Een man van even zestig met een zwak lichaam en een geest nog vol activiteit en die jaren voor zich zag, jaren van eindeloos niets doen. Ik was ervan overtuigd, dat wij voor hem werk moesten vinden, dat paste bij zijn voortvarenden aard, en dat hij anders weer in het

ziekenhuis zou terecht komen. De maatschappij had zich om dezen man nauwelijks bekommerd en hem mij gegeven om voor hem een oplossing te vinden. „Wij hebben met hem afgedaan,” was de kern van deze opdracht. „U hebt hem twintig jaar vast te houden. Zorg, dat hij gezond blijft, frisch van geest en zich als een behoorlijk mensch gedraagt. Dat is uw plicht. Wij stellen u daarvoor verantwoordelijk.” Maar in dit alles voorzag zij niet. Met het ophouden van het gevangenisblad was er binnen de muren van Sing Sing geen werk, dat iemand als Chapin, na een leven van zestig jaar actief werken, kon boeien.

Op een dag stond Chapin mij voor mijn kantoor op te wachten. „Directeur, ik zou graag aangewezen worden voor een bepaald werk, en wel om het grasveld in orde te houden. Ik geloof, dat ik daartoe in staat ben.” Het was eigenlijk geen werk voor een man van zijn capaciteiten, maar ik stond het hem toe. „Wat mij betreft,” zeide ik „vind ik het best, maar je moet er goed voor zorgen.”

Dat beloofde hij. Den volgende dag kwam hij mij om gereedschap vragen. Hij had een maaimachine nodig, een sikkkel, een tuinslang en een schaar. Dit alles werd gekocht, en aldus werd een kwart van het budget, dat was uitgetrokken voor de verzorging van de terreinen van Sing Sing voor dat jaar opgebruikt. Chapin moest toen wachten totdat het tweede kwart aan de beurt kwam, voordat er geld was om zaad voor gras te koopen. Het oude Sing Sing is gebouwd op verbrijzelden rotsgrond, ingelooopen sintels en afval van ijzer. Op zoo iets kan bijna geen plant groeien. Maar toen de zomer voorbij was, bleef het grasveld gedijen en Chapin ging zich beter voelen. Hij werd door eerezucht geprikkeld en zijn eenige wensch was om den nog onvruchtbaren bodem vruchtbaar te maken.

Op een vroegen morgen in den herfst van dat jaar hield Chapin mij op de binnenplaats aan. „Bent u tevreden over mijn tuinieren, directeur?” „Ja, Charlie,” antwoordde ik. „Je doet het uitstekend.”

„Ik heb een plan, directeur. Ik zou zoo graag een klein tuintje maken, een bloementuin. Wat vindt u daarvan?’

Ik keek het terrein over. Geen sprietje gras, geen boom. Niets dan stof en steenen en zand en massa's afval, vertrapt onder de ontelbare voetstappen, die er gedurende honderd jaar over heen waren gegaan. Het was een troosteloos uitziend stuk grond, precies een vierkant, aan de eene zijde begrensd door het honderd jaar oude, als een vesting uitziende cellenblok en aan beide andere kanten door oude naargeestige gebouwen, die het hard noodig hadden om geverfd en opgeknapt te worden. Het zag er alles dor en hopeloos uit. Aan de overzijde van de rivier, langs den verre oever van den Hudson, waren de heuvels met een prachtig kleed van groen bedekt, de eigen tooi der natuur. Hier was alles kaal. Ik voelde mij plotseling beschaamd en keerde mij om naar het tengere mannetje naast mij. „Ik zal je eens wat zeggen, Charlie. Ga je gang maar. Breng wat leven op dit terrein. Beplant het. Laten wij een echten tuin hebben met heesters en bloemen. De jongens zullen er van staan te kijken." En pijlsnel had Charlie mij begrepen. „Dat is fijn, directeur. Ik zal in die woestijn rozen laten groeien. Wacht maar, u zult het zien." En zoo werd Charlie Chapin de „Rose Man" van Sing Sing.

Chapin kweet zich van zijn nieuwen plicht met een energie die mij verbaasde. Ik had hem niet tot zoo'n verbluffende werkzaamheid in staat geacht. Hij wist natuurlijk weinig of niets af van tuinieren; hij schreef echter aan een vriend en die was zoo vriendelijk om hem een serie van acht deelen te sturen van Luther Burbank, den bloementoovenaar van Californië. Hij verslond ze letterlijk gedurende de wintermaanden. Hij maakte een plan op voor het terrein tusschen het cellenblok en de werkplaatsen en ook voor de losse stukken er omheen, alsof het één groote tuin was. Hij vond onder de gevangenen enkele makkers, die evenmin als hij iets van tuinieren af wisten, maar graag onder zijn leiding wilden meehelpen.

Allereerst moest er een hoop ijzer, hout en steenen worden opgeruimd. Dat hield hem den heelen winter bezig. Er was voor dit werk genoeg hulp, en spoedig had Chapin een troep van ongeveer dertig hard werkende mannen om zich heen. En hij zat er achter heen! Als Chapin in de buurt was, werd er niet gelummeld. Het was zijn groote taak en hij wou en zou die afmaken. De grond moest klaar zijn voor het planten in het voorjaar.

Ik zond een troep mannen uit om klei te gaan halen. Aan Chapin gaf ik een paar overalls en een reusachtigen tuinhoed; ik liet hem door nog enkele gevangenen en een Italiaanschen jongen helpen, die van bloemen hield, en met hem samen werkten zij van vijf uur 's morgens tot twaalf uur, en daarna den geheelen middag tot aan het avondeten. Hij moest kunstmest hebben en graszoden. Ik liet hem de noodige bestellingen doen, en er kwam een lading goeden grond en graszoden. Hij werkte steeds harder, wond er zich hoe langer hoe meer over op en dit gaf hem nieuwe levenskracht.

Tegen het voorjaar had Charlie een paar bloembedden klaar en bestelde hij eenige struiken. Er was op het budget geen geld voor dit werk uitgetrokken. Evenmin bestond er een speciaal fonds, dat voor dit doel kon worden aangesproken; het bedrag, dat hij kreeg, was dan ook niet groot. Chapin deed zijn eerste bestelling bij een kweker in een nabijgelegen stad. De planten werden volgens bestelling verzonden, en degeen, die ze leverde, liet er een bezoek aan Sing Sing op volgen om te zien, wat er mee ging gebeuren. Hij ontmoette Charlie, praatte met hem, en het terrein van de toekomstige tuinen werd hem getoond. Kort daarop zond de heer F. R. Pierson van Tarrytown een karlading vol planten.

Adolph Lewisohn, de philanthroop, was ook een bezoeker vol belangstelling. Aan hem schreef Chapin over zijn moeilijkheden. „Ik hoop in het volgend voorjaar prachtige bloemen te hebben, als ik maar kan aanschaffen wat ik noodig heb in den vorm van bollen, struiken en planten. Zaad kan ik wel uit mijn eigen bescheiden fondsen koopen.

Weet u wel dat ik werkelijk pijn aan mijn hart krijg, iederen keer, als ik den catalogus doorkijk en over al die mooie planten in kassen en kweekerijen lees, die ik zoo graag zou hebben? Ik kocht van den heer Pierson eenige geraniums en gladiolenbollen, en toen een vriend hem schreef, waarmee ik bezig was, zond hij mij een massa planten en kwam zelf hierheen, om mij wat praktischen raad te geven. Is het niet bemoedigend, dat iemand, die het zoo druk heeft, nog om een gevangene denkt? Voor mij is dit werk het grootste geluk, dat ik in de drie en een half jaar, dat ik gevangen zit, heb gevonden. Iederen morgen sta ik om vijf uur op en ik ben ermee bezig, bijna zonder ophouden, totdat het te donker wordt om te zien."

Uit den tuin van Adolph Lewisohn kwam eveneens een bezending planten. Chapin werd overstelpt met goede gaven. Nog meer bloemenkweekers gingen belang in zijn werk stellen, en menschen uit alle deelen van het land maakten Charlie gelukkig met zaad en planten. Er werden rozen geplant en ook dahlia's, wel twaalf verschillende soorten, canna's en een groote verscheidenheid van vaste planten, o.a. pioenrozen.

Het terrein, dat ongeveer een acre groot was, werd verdeeld in een aantal bloembedden en randen. Rondom het cellenblok was een lange border vol pioenen en andere bloemen. Overal werden banken neergezet, waarop de gevangenen gedurende de ontspanningsuren konden uitrusten. In het midden was een grasveld waarin stamrozen stonden; dit veld was van den border gescheiden door een breed pad en zelf doorsneden met zijpaden. Tusschen twee grasvelden in het midden werd een cementen bassin met een fontein gemaakt, wel drie meter breed. Op het stuk grond, dat naar de rivier liep tusschen de oude eethal en het hoofdgebouw werd nog een grasveld gemaakt, afgewisseld door bloembedden met leeuwenbekken, tagetes, eenjarige en vaste phloxen en asters.

Terwijl Chapin op een dag tusschen zijn planten

aan het rondscharrelen was, kwam een jonge Italiaan naar hem toe en keek naar een van de bloembedden.

„Wat is dat voor een kleinen bloem?" vroeg hij aan Chapin.

„Dat? Dat is een klein soort aster. Aardig, vindt je niet, Tony?"

„Ja, dat doet mij denken aan mijn kindje. Ik had een baby, die er net zoo uitzag."

Drie jaar lang werkte Chapin zonder ophouden aan zijn bloemen en zijn tuin. Hij zwoegde geduldig en spaarde zich niet. Van de gevangenen, die waren aangewezen om hem te helpen, eischte hij hetzelfde. „Ik stel u voor," schreef hij mij in 1923, „dat aan allen, die zijn aangesteld om in den tuin te werken, te kennen wordt gegeven, dat zij niet mogen spijbelen. De meesten verdwijnen te vroeg, als ik er niet het laatste uur voordat de bel gaat bij ben. Ik verwacht van hen, dat zij werken van 8 uur 's morgens tot 11.30 en van 1 uur tot 3.30, behalve als het stormt. Zij moeten goed begrijpen, dat verzuimen niet geduld wordt."

Dat was de oude Chapin. Hij eischte van zijn mannen de volle maat, maar niet meer dan hij zelf gaf. Menschen worden niet graag voortgedreven. Het is misschien daardoor, dat hij den naam kreeg van den baas met de ijzeren vuist. Gevangenen zijn niet anders. En Chapin was niet erg gezien bij zijn mannen. Maar hij werkte met een doel.

Op een morgen in het late voorjaar stapte Chapin trotsch mijn kantoor binnen met zijn armen vol rozen. „Voor u de eerste, directeur. Deze bied ik u aan als dank voor uwe medewerking." Het was een nieuwe Chapin, die voor mij stond.

Dien middag liep ik met hem rond om zijn wereld te bekijken, de tuinen, de bloembedden, en de kassen, die hij gebouwd had aan den kant van de rivier. Het was een bonte kleurenpracht.

In het vervolg bracht Chapin mij persoonlijk elken dag zijn bloemenbijdrage voor mijn schrijftafel en mijn huis. Als hij een dag niet kwam, was dat een teeken, dat hij ziek was.

Ik zal niet zoo ver gaan met te zeggen, dat

bloemen menschen beter maken, ook niet, dat de tuinen of de rozen dit met Chapin hebben gedaan. Maar zij openden voor hem een nieuw verschiet. En is dit ten slotte niet het doel van het gevangenisbeleid? Voor mij beteekende het bloeien van Chapins rozen meer dan enkel het hebben van bloemen op mijn schrijftafel. Het was een symbool voor onze gevangenen — een belofte. Het was gelukt om de meest dorre plaatsen vol afval, dat daar jaren lang had gelegen, te herscheppen in een terrein vol bloeiend leven. Is er niet altijd nog hoop voor den laagst gezonkene? Is ooit een hart zonder hoop? De mannen stonden uren lang bij de heesters en bloemen. Wat ging er door hen heen? De levende natuur sprak tot den mensch. Een boodschap van God.

En Chapin wandelde tusschen de bloemen....

Dikwijls vroegen tijdschriften of kranten hem om bijdragen. „Mij is vele malen gevraagd om voor tijdschriften wat te schrijven, en ik heb om persoonlijke redenen altijd bedankt. Indien zij iets over de tuinen willen weten, zal ik hun gaarne inlichtingen daarover geven, op voorwaarde, dat de schrijver begrijpt, dat hij over de tuinen moet schrijven en niet over een bewoner hier." Hij wenschte niet bekend te worden.

Maar Charles Chapin was niet gezond: Onze ziekenhuisdokter rapporteerde in 1926, dat zijn vitaliteit gering was, de werking van zijn hart slecht en zijn algemeene toestand zwak.

Toch hield Chapin vol. Nog altijd was hij de autocraat. Koning over de bloemen. In den herfst vertrouwde hij het niemand toe om de bloembedden tegen het weer te beschermen. Toen het voorjaar kwam, was hij weer klaar om te zaaien, te poten, het grasveld te bewerken en de boomen te snoeien.

Zijn vrienden bleven hem zaad en bloemen voor zijn tuinen zenden. Op één zending stond „rozen". Hij lachte. „Het is Engelsche klimop, maar ik zal het zoo goed mogelijk behandelen." Bloemen en planten waren hem allen even lief.

Eenige jaren geleden had een vriend hem een

abonnement voor drie jaar op een tijdschrift cadeau gedaan.

„Hij is optimistischer dan ik over den tijd, dat ik nog te leven heb,” zei hij, „ik abonneer mij voor nooit langer dan zes maanden. Drie jaar! Ik moet oppassen geen longontsteking op te doen. Het is voor het oogenblik mijn eenige wensch onzen tuin gedurende den aanstaanden zomer te zien bloeien.”

Op een keer stond hij naar zijn tuinen te kijken. Het was een prachtige zomerdag. De vogels hadden zijn boomtoppen en rozenstruiken ontdekt. Hij was in gedachten verzonken. Ten slotte wendde hij zich tot een vriend. „Waarom zouden wij geen vogelhuis bouwen? Dat zou de omgeving hier nog mooier maken.” Later kwam hij met zijn plan bij mij. Een vogelhuis midden in de tuinen van Sing Sing! Ik twijfelde of dit voor elkaar zou kunnen komen; maar ik liet hem zijn gang gaan. Hij moest het zelf maar klaar spelen. De Staat stelde daarvoor geen geld ter beschikking. Chapin deed een beroep op vreemden buiten de gevangenis. Het stroomde bijdragen, en de mannen in de gevangenis, zelfs zij, die niet graag met hem samenwerkten, hielpen mee. Eindelijk na drie jaar hard werken was het huis voor de vogels gereed. Nu had Chapin er nog een bezit bij. Maar zijn trots en glorie was toch de tuin, en zijn liefste werk was rozen plukken voor het ziekenhuis en zijn dagelijksche bouquet voor den directeur.

In den zomer van 1930 zou er een nieuwe rioleering voor de gevangenis worden gemaakt. Er moesten nieuwe pijpen worden gelegd. De aannemer kwam met zijn groote stoomgraafmachine om de noodige geulen te graven. Hij was onmeedoogend en maakte breede groeven door Chapins tuinen. Alles werd door dit ijzeren monster met den grond gelijk gemaakt. Rozenstruiken werden ontworteld, en vernield, — totaal vernietigd. Chapin keek verslagen naar deze verwoesting, maar er was niets aan te doen. Zijn domein werd verwoest. Ik geloof, dat hij er erg onder gebukt ging. Hij werd nooit meer de oude.

Na drie jaren hard werken was het vogelhuis gereed.

Plotseling was hij een stumperige invalide en kon hij niet meer voort. Zijn leven werd hem te zwaar. Ik was in zijn laatste oogenblikken bij hem. „Is er nog iets, dat je wenscht, Charlie?" vroeg ik hem. „Niets," fluisterde hij, terwijl hij mijn hand vasthield, „niets. Ik ben moe en verlang te sterven."

„Ik wil naast mijn vrouw worden begraven," stond op het verzegelde stuk, dat aan mij was gericht. Aan zijn wensch werd voldaan.

Liet Charles Chapin geen vrienden achter? Werd hij alleen herdacht als de „harde menschenjager"? Neen, vriendelijke woorden werden aan zijn herinnering gewijd.

„Als een oud-medewerker van de *Evening World*, die zijn succes heeft te danken aan het feit, dat hij zijn eerste opleiding ontving van den grootsten krantenheerscher in de wereld, zend ik u deze woorden ter nagedachtenis van Charles Chapin."

En weer een ander: „Ik kan niet nalaten mijn deelneming te betuigen bij den dood van Boss Chapin, uit dankbaarheid voor de vele vriendelikheden, die ik van hem heb ondervonden, toen ik als jong verslaggever bij hem in dienst was." En uit St. Louis, waar hij zich als redacteur een naam had verworven, werd „een enkel woord om Charles Chapin te herdenken," geschreven.

En in Sing Sing werd het werk van Chapin weer opgebouwd. De rozen staan weer langs de randen, levende wezens, symbolen van den geest en de ziel van hun pleegvader, Charles Chapin — Sing Sings „Rose Man".

HOOFDSTUK VII.

Twintig duizend jaar in Sing Sing.

„Een rechter geeft een kerel een vonnis. Als hij in de gevangenis komt, wordt het een „bit“. Dan wordt het een „stretch“, en ten slotte, als het op het laatst loopt, wordt het een „whisper“. Dat is het geval, als hij begint te juichen.”

Aldus schreef een gevangene aan zijn broer. Er is een tikje humor in deze gedachte, maar er is nog iets anders dan humor ook in.

Wat gebeurt er met dien kerel in den tijd, gedurende welken de „bit“ van een „stretch“ in een „whisper“ overgaat?

Onlangs bezocht een vrouw haar man, die in Sing Sing gevangen zat. Zij praatten een oogenblik over vertrouwelijke dingen. Plotseling vroeg zij hem: „Jim, hoe oud ben je nu?“ „Negen en twintig,“ was het antwoord. „Wat,“ riep ze uit, „je was al negen en twintig toen je drie jaar geleden hier kwam.“ „Dat is ook zoo,“ antwoordde hij koppig, „en toch ben ik nu nog negen en twintig. Mijn tijd hier telt niet mee.”

Ik geloof dat het Tolstoi's vrouw was, die heeft gezegd:

„Ik schreef altijd in mijn dagboek, als wij kibbelde. Als ik langen tijd niet in mijn dagboek schreef, merkte ik altijd, dat ik niets verteld had over hoe gelukkig ik in dien tusschentijd was geweest.“ En het was een beroemd historicus, die heeft verklaard, dat geschiedenis niets anders is, dan een verhaal over ziekte, misdaad en oorlogen onder de menschen.

Voor de meesten van ons zijn met het woord gevangenis de begrippen oproer, ontvluchting en geweld onverbrekkelijk verbonden. De gevangene is een bruto en zijn bewaker een africhter, die met een zweep zwaait. Als de africhter zijn zweep terzijde legt, dan verwachten wij, dat de bruto zijn bewaker zal aanvliegen. Als dat niet het geval

is, dan is het een teleurstelling, en klopt er iets niet.

De dingen, waaruit eigenlijk het gevangenisleven bestaat, komen zelden in de krant. Die zijn niet griezelig, niet sensationeel noch gemeen. In onze gemeenschap van bijna vijf en twintig honderd man heerscht een intens leven. „Abnormaal,” zeide een van onze geziene onderwijzers, „is niet anders dan het normale overdreven.” Dat is in zekeren zin waar, wat betreft het leven binnen de gevangenis-muren.

Wij slenteren voorbij een open veld. Twee plaatselijke clubs spelen tegen elkaar op het baseballveld van de buurt. Het interesseert ons en wij kijken met aandacht naar het spel. Het is iets heel gewoons, maar een dergelijk spel in een gevangenis raakt teere gevoelens aan. Gek dat gevangenen baseball spelen. Wij kloppen ons zelf figuurlijk op den rug. Wij slaan bij deze mannen een tamelijk goed figuur.

Een rechter echter durfde onlangs — in een onverkwikkelijk artikel — nog schrijven, zooals in 1922: „Baseball in Sing Sing! Wat een idee! En een club van een inrichting voor hooger onderwijs daar met oplichters te laten spelen! Dat is de manier om tot misdaad aan te moedigen!” Waarop ik had kunnen antwoorden met de woorden van een anderen publicist: „Oefening kweekt kennis.” Gedurende het eerste spel, dat door de Sing Sing gevangenen werd gespeeld, werden er veertien punten „gestolen”.

Wij kunnen ons in een abnormale situatie geen beeld vormen van het normale. Dat is altijd zoo geweest. In het duistere verleden van het gevangenisstelsel in den staat New York wilde een gevangenisdirecteur niet, dat gevangenen leerden lezen of schrijven. „Dat maakt maar dat zij te veel te weten komen,” zeide hij, „bovendien is het geen dwangarbeid.”

Sedert onheugelijke tijden bestaat het nieuws omtrent gevangenissen uit verhalen over ongewone gebeurtenissen — een wanhopige poging tot ontvluchten, een oproer, een brand met veel

dooden, een moord binnen de muren, een terechtstelling. Deze dingen worden met graagte gelezen, bijna met enthousiasme. Wij weten dan, dat er gevangnissen bestaan, dat daarin menschen hun straf uitzitten, — gevaarlijke, weerspannige, brutale mannen die op kwaad uit zijn. Het gevaar ging voorbij, het werd met ijzeren vuist onderdrukt. Tweeduizend, drieduizend, zelfs vierduizend mannen zijn veilig achter slot en grendel gezet. „Van nu af aan zullen wij een strenge gevangenis worden,” kondigt de directeur aan. „Prachtig, directeur,” antwoordt het publiek, „doe dat.” „Waar zijn gevangnissen anders voor?”

Wat het leven in de gevangenis voor den gevangene beteekent, hangt geheel van de reacties van den gevangene af.

„Ik moet hier een eeuw zitten,” jammerde een gevangene, „denk eens — drie jaar.”

Zijn buurman lachte. „Nou, ik heb er 35 gekregen, „maar knap, die mij hier mijn heele leven houdt.”

Twee gevangenen was hetzelfde werk opgedragen, zij moesten n.l. een der gangen in het nieuwe cellenblok vegen en schoon houden. Op een dag liep ik voorbij hen. Een der gevangenen kwam naar mij toe; hij zag er ellendig en terneergeslagen uit. „Directeur, ik kan het niet uithouden. Kunt u niet iets voor mij doen?” „Hoelang moet je zitten?” vroeg ik hem. „Een tot twee jaar hebben ze mij gegeven, directeur. Ik ben hier nu drie maanden.”

Ik keek naar dien anderen man, die zijn bezem op de maat van een populair liedje heen en weer zwiepte. Hij scheen erg in zijn werk verdiept. Ik riep hem. „Hoeveel heb jij gekregen?” „Tien à twintig jaar,” antwoordde hij kortaf. „Acht heb ik er nog voor mij. Ik zal in dien tijd nog een massa kunnen vegen.”

Vijf en twintig honderd man, die samen tweeduizend jaar moeten zitten! In zulk een tijdkring zijn werelden ontstaan, ondergegaan en herboren. Deze spanne tijds heeft de evolutie van het menschelijk intellect meegemaakt. En wij weten, dat

in die tweeduizend jaar volken tot bloei zijn gekomen, zijn ondergegaan en plaats hebben gemaakt voor hun opvolgers. Tweeduizend jaar aan mijn hoede toevertrouwd! Wat zullen zij brengen? Zullen zij een van deze vijf en twintig honderd mannen, die dezen geweldigen last dragen, een zinrijk bestaan geven? Het is moeilijk te zeggen. Alleen door elken man afzonderlijk te observeeren hoe hij tegenover zijn innerlijke problemen staat, is het mogelijk, te weten te komen, of deze jaren voor hem van nut zijn geweest, of dat zij hem nog dieper zullen doen zinken in een leeg en doelloos bestaan. Dit is, wat wij de menschenlijke kanten van het gevangenisleven noemen. Op zichzelf mogen zij nietig en onbelangrijk schijnen, maar in perspectief gezien, geven zij een onopgesmukten indruk van hetgeen dit geweldige aantal jaren voor deze menschen beteekent, die hun weg door dit reusachtige tijdsbestek te banen hebben.

Daar is b.v. George. Hij zal spoedig naar huis gaan; zijn ontslag is zoo dicht bij, dat hij de dagen telt. Zooveel dagen nog en dan. . . . George is van plan ingenieur te worden, wat altijd zijn illusie is geweest. Zeven jaar heeft hij ervoor gewerkt. Hij had zich voor een schriftelijken cursus opgegeven, terwijl hij nog een knaap was. Hij had toen een baantje en betaalde geregeld zijn cursusgeld. Er kwam echter een tijd, dat hij zijn betrekking verloor en geen andere kon krijgen. Toch wilde hij zijn studies voortzetten. In een zwak oogenblik kwam hij tot een kleinen diefstal. Hij zou overdag stelen en zich 's nachts met zijn lessen bezig houden. Hij werd gepakt, voor den rechter gebracht en naar een Reformatory gezonden. Daar kon hij echter zijn studie niet voortzetten. Toen hij er uitkwam kon hij geen werk vinden. Maar hij wilde zoo graag zijn correspondentie-cursus hervatten. Het weinigje technische kennis, die hij had opgedaan, bracht hem er toe om safes te openen, als de politie niet keek. Nu werkte hij 's nachts en studeerde overdag. Hij betaalde zijn cursusgeld geregeld. Dit kon natuurlijk niet duren. Hij belandde in Sing Sing. Hier kon hij zijn inge-

nieurs-cursus voortzetten. Hij is er al mee klaar. Inderdaad een omweg, welken ik niemand zal aanraden. George zal nu zijn leven overbeginnen. Een betrekking wacht op hem.

„Alles voor elkaar, George,” vroeg ik hem laatst.

„Zoo zeker als wat, directeur” en hij liet mij met trots zijn certificaat zien.

George mag in dit „whisper”-stadium van zijn straf juichen. Hij staat op den drempel van het leven, en er is een goede kans dat hij er wat van zal maken.

Van Mike ben ik niet zeker. Zijn straf loopt ook af. Hij is een eind over de vijftig; hij heeft het grootste gedeelte van zijn goede jaren in gevangnissen doorgebracht. Hij begon reeds vroeg, — toen hij tien was, — met kleine gapperijen. Nu is hij een volleerde dief. Mike heeft — het moge vreemd klinken — een familie waar niets op te zeggen valt. Zijn zoon is een harde werker en een respectabele man, die een verantwoordelijke positie bekleedt. Mike is ook trotsch op zijn grootvaderschap. Als gevangene is zijn staat van dienst weinig bemoedigend. Hij heeft verschillende malen getracht te ontvluchten, en hij heeft nog andere onverkwikkelijke dingen op zijn rekening. Toch heeft hij zich in de afgelopen jaren bijzonder nuttig in de gevangenis gemaakt.

Mike is dol blij, dat hij ons verlaat. Hij is van plan om bij zijn zoon te gaan inwonen, en de rest van zijn leven te besteden met te zien hoe zijn kleinkinderen opgroeien. Toch is Mike niet zeker van zichzelf, en ik ben ook niet heelemaal zeker van hem, maar zijn zoon hoopt het beste.

„Weet u, vader,” zeide hij onlangs, „ik zal u in een prachtkamer installeren. Precies zooals u het hebben wilt. Wij zullen het u prettig maken, juist zooals u het in al deze jaren gewend bent geweest. Wij zullen uw kamer als een werkelijke cel inrichten, zoodat u niet uit stelen behoeft te gaan om weer in een cel te komen.”

Mike lachte, toen hij het mij vertelde. Het valt te probeeren.

Ik was zekerder van Tom, die tusschen twintig

jaar en levenslang moest zitten wegens moord in den tweeden graad. Hij ook verlangde vurig naar den dag van zijn invrijheidstelling. Hij was reeds zestien jaar in de gevangenis, en nog nooit was er een rapport of een klacht tegen hem uitgebracht. Een hard werkende, gewillige kerel en betrouwbaar. Hij was mijn officieele koerier. Maar ik herinner mij niet, dat ik hem ooit hard heb zien loopen voor een boodschap. Hij was een eersteklas wandelaar, met een stevigen en zekeren stap. Toen hij uit de gevangenis kwam, kreeg hij onmiddellijk werk. Zijn verdiensten waren schraal, maar hij was sober, en reeds de tweede week opende hij een bankkonto. Toen hij mij na een poosje kwam opzoeken, vertelde hij mij van zijn wedervaren; hij had al dertig dollars gespaard. Het was een andere Tom, dien ik aanschouwde. Hij had een vastberaden blik. Zijn gestalte was rijziger geworden. De groeven in zijn gezicht waren verdwenen. Wij praatten over hem zelf, zijn vooruitzichten, zijn vreugde. Toevallig zeide ik iets over de wereldpolitiek en de internationale schulden.

„Kijk, directeur,” viel Tom mij in de rede, „als zakenman zou ik u willen zeggen. . . .” En hij ging uiteenzetten, dat Amerika gerechtigd was om van Duitschland de betaling van zijn schulden te eischen.

Tom was dus iemand geworden, die zich met wereldproblemen bezighield. Hij was thans een verantwoordelijk lid der maatschappij. Zijn bankrekening gaf hem een zekere houding en vertrouwen in zich zelf.

De gevangenisbevolking bestaat uit onderling verschillende individuen; ieder reageert op zijn manier op zijn omgeving. Iedere man is een probleem op zich zelf en moet een individueele behandeling ondergaan, wil men goede resultaten bereiken. Hoe vreemd het ook moge klinken de Procrustes ¹⁾-methode moet dikwijls in letterlijken

1) Procrustes: de roover uit de Grieksche legende, die elken reiziger, dien hij opving, op een bed legde om hem daarop aan te passen. Dat deed hij door hem òf uit te rekken òf te verkorten door het afsnijden van voet of been.

zin door middel van geestelijke suggestie worden toegepast. Het overdreven ik-gevoel moet tot normale proporties worden teruggebracht, en de man met bekrompen inzichten en een lage mentaliteit moet worden opgeheven tot een niveau waarop hij nog nooit heeft gestaan.

Zoo was er eens een pedante gevangene, die in talen gestudeerd had, een linguïst. Hij moest voor den Assignment Board verschijnen.

„Wat ken jij?” vroeg de Eerste Cipier.

„Ik kan bureauwerk verrichten. Ook ben ik een tolk. Ik spreek veertien verschillende talen,” verklaarde hij.

„Daar heb ik niets aan,” lachte de ambtenaar, „wij spreken hier maar één taal, en die nog verduveld weinig.”

Sommige gevangenen wennen spoedig aan hun omgeving, doen gewillig hun werk, en hoewel zij nu en dan wel even uit den band springen, slagen zij er toch in om zich tegenover hun superieuren behoorlijk te gedragen, hetgeen algemeen gunstig werkt. Edward, de portier, was zoo'n type.

Hij was een goedge, zware, roetzwarte neger. Hij was voor den Parole Board geweest en zou in een paar dagen ontslagen worden. Zes jaar had hij gezeten, als „second offender”. Iedereen had met hem op. Personeel en gevangenen, iedereen verheugde zich dat hij wegging, hoewel het hun speet, dat zij hem zouden moeten missen. Hij was een voorkomend, gewillig werker geweest, die zelden uit zijn humeur was, en een goede grap uitstekend kon waardeeren, — ook al werd hij zelf er tussen genomen.

Hij poetste de schoenen van den „sergeant”.

„Edward,” zeide deze, „je zult wel weer terugkomen.”

„Neen, mijnheer,” antwoordde de gekleurde portier met overtuiging. „Neen, mijnheer, ik zal op het goede pad blijven. Ik heb nu een tehuis, en ik heb werk, goed, geregeld werk. Neen, mijnheer, voor mij geen gevangenis meer.”

„Waar woon je, Edward?”

De afscheidsgroet van Cherie.

„In de 116de Straat, bij de Lenox Avenue. Komt u mij opzoeken, „sergeant”?”

„Zeker, Edward. Wat is je adres?”

Edward aarzelde.

„Zeg, „sergeant,” herinnert u zich nog den dag, dat u rapport over mij uitbracht?”

„Ja, wis en zeker, en je verdiende ‘t.”

„Herinnert u zich den dag, dat u mij opsloot, omdat ik te laat voor het appèl was?”

„Zeker, Ed. Je kon geen geldige reden opgeven.”

„Sergeant,” ging de portier verder, „herinnert u zich nog, dat u mij een trap tegen mijn achterste gaf en mij beval om als de weerga uw kamer te verlaten?”

„Zeker, dat herinner ik me ook, je was te brutaal, maar waarom rakel je al deze dingen nu op?”

„Nu, „sergeant” antwoordde de portier met een heimelijk knipoogje naar een anderen beambte, „u moet al deze dingen wel goed bedenken, voordat u mij komt bezoeken.”

Schrijven is de traditioneele voorliefde van gevangenen. Bijna elke gevangene meent dat hij iets heeft te vertellen, een autobiografie te schrijven, welke de moeite waard is. Nauwelijks is hij na zijn komst in de gevangenis in zijn cel geïnstalleerd, of hij slijpt zijn potlood, bemachtigt op de een of andere manier een bloc-noot, en dan begint hij. Gewoonlijk vermindert de geestdrift in den loop der jaren. Maar gedurende de eerste paar maanden, zelfs gedurende de eerste jaren, werkt hij er met onverdroten ijver aan. Er is bijna geen gevangene die niet een geheel beschreven riem papier met zorg bewaart, soms onleesbaar, waarin van een gelukkige jeugd en het langzaam afdwalen van het rechte pad wordt verteld. Enkele verhalen worden afgemaakt en mij voorgelegd, met het verzoek om ze bij een krant of tijdschrift te mogen insturen. Echter verlaten heel weinige de gevangenis. Ik stel er prijs op om ze alle te lezen. In de meeste wordt aan den geslachtsdrift de schuld van hun ongeluk gegeven. Altijd is er een of andere sirene, de blonde of donkere vrouw, aan wier bekoring geen weerstand geboden kon worden. Hij

werd een dief om aan haar weeldeneigingen te kunnen voldoen. Uit rechtvaardigheidsgevoel jegens de vrouw aarzel ik toch om de verhalen aan de openbaarheid prijs te geven. Maar sommige gevangenen hebben werkelijk fantasie. Een heel enkelen keer is er iets bij, dat verdienstelijk is en inderdaad litteraire waarde heeft. Toen het Sing Sing Bulletin nog verscheen, werden vele van deze verhalen daarin gepubliceerd. Zij werden in de pers en in de litteraire wereld goed beoordeeld. Het volgende kleine verhaaltje is er een van. Het is een Kerstvertelling en het lezen waard:

Hier was Bill, op Kerstavond. Nog steeds „zat” hij en hij had nog drie en half jaar voor den boeg.

Zijn pijp ging uit en hij lag daar en dacht aan die plaat, voorstellende een gevangene die als Kerstgeschenk gratie kreeg. Als de gouverneur nu eens voor St.-Nicolaas wilde spelen, en een gratiebevel in zijn sok stopte. „In zijn sok!”

Bill, de inbreker, grinnikte en bleef grinniken over de dwaze gedachte welke in zijn hoofd was opgekomen. Tenslotte stond hij op, klopte de asch uit zijn pijp en opende met een ruk het kastje, dat aan een van de zijmuren van zijn cel hing. Hij rommelde erin en trok er een oude wollen sok uit, haalde daardoor een stukje touw heen, waarmee hij haar aan de ijzeren tralies vastmaakte. Een bewaker kwam langs en sloot de deur. Hij merkte op, dat „Bill de inbreker” zijn wollen sok had opgehangen, maar hij zeide niets en ging verder.

Bill viel in slaap. Hij werd wakker door stemmen bij zijn celdeur. Een electrisch licht scheen even in zijn gezicht, maar Bill hield zich stil als een muis en keek door de spleten van zijn bijna gesloten oogleden en zeide niets. Hij herkende de stem van een der nachtbewakers op zijn gaanderij en hij was er vrij zeker van, dat de andere de directeur was. De stem, die hij voor die van den directeur hield, zeide tot den anderen man: „Ik zal het in zijn sok stoppen, en ik vermoed, dat hij

de meest verbaasde kerel in Sing Sing zal zijn, als hij straks wakker wordt."

Bill was een en al spanning. Hij wilde direct opstaan om in zijn sok te kijken, maar de lichten waren uitgedraaid en hij had zijn laatsten lucifer gebruikt om zijn pijp aan te steken. Er bleef niets anders over, dan rustig te wachten, totdat zij het licht om half zes weer zouden opdraaien. Hij trok zijn dekens over zijn hoofd en snurkte zoo hard, dat zijn makkers in de naburige cellen, die in hun slaap werden gestoord, riepen: „houd op, jou ellendeling, houd op!"

Kerstmorgen half zes. In alle cellen was het licht aan.

Bill sprong van zijn kooi op en greep naar zijn wollen sok.

Leeg! Hij had slechts gedroomd, dat de directeur 's avonds met een gratiebevel van den gouverneur was gekomen. Het was maar een droom geweest.

„Wel alle duivels!"

Hij vertelde het aan „Spike", terwijl zij hun ontbijt verorberden. Spike zeide: „Zoo gewonnen, zoo geronnen."

Soms worden gevangenen door hun fantasieën op wonderlijke zijwegen gebracht.

Elken avond werd Bob, als hij langs een bepaalde cel liep, aangetrokken door de schoonheid van een meisje wier portret de tafel van een gevangene sierde. 's Avonds stond hij dan in de korte oogenblikken vóór het sluiten der cellen tersluiks naar deze jonge dame te staren, die voor hem de belichaming van vrouwelijke volmaaktheid was. Op een avond was het portret verdwenen. De eigenaar diende een klacht in. Er werd een belooning uitgelooft voor wien het terugvond. Het regende beschuldigingen, maar teruggevonden werd het niet.

Eenigen tijd later kwam Bob voor den Parole Board, en werd in vrijheid gesteld. Zijn cel werd schoongemaakt. Onder zijn matras lag het portret van het meisje. Ik dacht aan het oude gezegde over

de „strange bed fellows". Het sexueele probleem is in de gevangenis een moeilijk probleem, misschien wel het moeilijkste. Want het is de oorzaak van veel narigheid in onze inrichtingen en de bron van veel ellende.

Bij besprekingen in het openbaar van gevangenisproblemen wordt de quaestie van sexueele gevoelens netjes geïgnoreerd. Het is echter een feit, dat het een der vraagstukken is, welke gevangenisdirecteuren het meest vervullen. Zij weten, dat er perverse dingen gebeuren, maar het is moeilijk die te ontdekken en contrôle uit te oefenen. Bij het onderzoek naar den toestand in kleinere en grootere gevangenissen, en ook in Reformatories wordt dit punt vermeden, en de eerste behoorlijke bespreking van het vraagstuk met omlijnde en constructieve voorstellen moet ik nog zien. Een kleine hoopvolle aanwijzing voor een definitieve oplossing ligt misschien in den onlangs ingevoerde maatregel in enkele Europeesche landen, waarbij oppassenden gevangenen wordt toegestaan om op geregelde tijden hun gezin te bezoeken. Een feit is, dat de overvolheid van onze gevangenissen een oplossing in dien geest tegen houdt.

Nog onbegrijpelijker is het, dat onze wetgevers en verantwoordelijke overheidspersonen het systeem van twee personen in één cel sanctionneeren. Dit systeem bestaat in bijna elke stads- en provinciale gevangenis. Zij realiseeren zich niet, hoezeer zij op deze wijze de fysieke ontaarding en moreele perversiteit der mannen in de hand werken. Wel 75 procent van al onze gevallen van sexueele ontaarding kan onmiddellijk worden teruggebracht tot het plaatsen van twee of meer mannen in één cel, waar zij samen 23 van de 24 uren opgesloten blijven.

De gevangene aan het werk houden is natuurlijk een van de manieren om zijn geest op normale gedachten en afleiding te richten. Maar dan zijn er die uren na het werk, wanneer hij is teruggekeerd in zijn cel, waar hij tot den volgenden morgen moet blijven, of gedurende welken tijd hem moet

worden toegestaan zich met iets bezig te houden, dat zijn aandacht heeft. Ik heb getracht een oplossing voor dit probleem te vinden door gezonde ontspanning, sportbeoefening, filmvertooningen, radio, brieven schrijven, lezen, door zoo nu en dan een voordracht van iemand uit de buitenwereld over iets wat de moeite waard is, door bezoeken van naaste familieleden en natuurlijk door religieuze verdieping. Ook ben ik aan deze moeilijkheden tegemoet gekomen door den mannen, die zich goed gedragen, een zekere vrijheid te geven om zich in hun liefhebberijen uit te leven.

De gevangene, die dus een vindingrijken geest heeft, wordt in de gelegenheid gesteld om zijn theorieën uit te werken. Zoo was er een, die gedurende bijna zijn geheele straf proefnemingen met een nieuw model motorboot deed. Ik hoorde, dat hij na zijn invrijheidstelling zijn uitvinding heeft verbeterd en thans zijn boot in den handel heeft gebracht.

Een jonge man deed in zijn vrijen tijd proeven met een perpetuum mobile.

Eenige maanden geleden werd een welbekend schrijver in onze gevangenis opgenomen. Hij had twee tot vier jaar gekregen. Kort te voren was zijn laatste boek verschenen, en het was een der „best sellers". Ik vroeg hem eens: „Wat zijn uw plannen betreffende nieuw werk? Hebt u er genoeg van?"

„O, neen, directeur," was het antwoord. „Ik ben nu bezig met een nieuw boek. In zeker opzicht zal mij dit goed doen. Ik werd te lui, te gemakkelijk en ik had mijn werk verwaarloosd. Dit is een kans om er boven op te komen."

Ik geloof, dat 't hem zal gelukken.

Dan zit hier een gevangene van omstreeks veertig jaar, die tien jaar heeft gekregen. Hij is een zeer knap architect, met bijzonderen aanleg voor pentteekeningen. Voor onze bouwwerken is hij van onschatbare waarde. Zijn arbeid houdt hem druk bezig, maar toch vindt hij tijd om wat te maken, dat iets eenigs in de gevangenis is. Elke maand maakt hij een teekening, welke den een of anderen kant van het strafprobleem behandelt. Hij hoopt

natuurlijk ook, dat op zijn verzoek om eerder ontslagen te worden gunstig zal worden beschikt, maar in het geval, dat hij zijn volle straf moet uitzitten, zal de kamer van den gouverneur enorm verrijkt zijn door zijn collectie teekeningen en illustraties. Zijn bijdragen geven een levendiger verhaal dan in woorden kan worden gegeven.

Dertien jaar geleden werd een jonge man, niet veel ouder dan zestien, schuldig bevonden aan moord in den eersten graad en tot den Stoel veroordeeld. Er was veel over deze zaak te doen. Het publiek protesteerde er tegen, dat een jongen van dien leeftijd ter dood zou worden gebracht. De gouverneur veranderde zijn vonnis in levenslange gevangenisstraf. Die jongen is thans negen en twintig. Al die jaren heeft hij in Sing Sing doorgebracht. De eerste paar jaar na zijn vonniswijziging verbeuzelde hij, kon hij het niet vinden. Daarna pakte hij zich aan en begon hij zoowel in geestelijk als fysiek opzicht een ander mensch te worden. Thans is hij gezond, een uitstekend musicus, een dragelijk schrijver, een liefhebber van literatuur en een deskundig criticus.

Ons systeem van „flood-light”, waardoor zoowel elk punt van de gevangensmuren en elke hoek van het terrein als de buitenkanten van de gebouwen worden verlicht, werd door een gevangene, die onlangs is ontslagen, ontworpen en uitgevoerd. Zijn straf was tien jaar. Geen enkele dag, welken hij bij ons doorbracht, ging in ledigheid voorbij. Hij werd een uitstekend electricien en verdient thans zijn brood in dat vak.

Het verblijf in de gevangenis heeft iets voor deze mannen beteekend. Het heeft hen weer op den goeden weg gebracht. Ik kan niet zeggen, dat het hen heeft verbeterd. Misschien hadden zij minder verbetering, dan inkeer tot zich zelf noodig. Misschien dat zij daartoe ook in de vrije wereld waren gekomen, maar ik geloof, dat de gevangenis dit heeft verhaast en het resultaat van langeren duur is.

Niet alle gevangenen zijn zoo gelukkig. De gevangenis laat haar litteekens achter. Soms ver-

dwijnen ze, maar dikwijls blijven zij bestaan, en gaan zij tot diep in de ziel.

Van uit mijn kantoor heb ik het gezicht op den weg, welke van het spoorwegstation naar de gevangenis loopt. Meermalen zie ik auto's voor de gevangenispoort rijden. Een vrouw stijgt uit en komt de gevangenis binnen om haar man te bezoeken. Mogelijk brengt zij iets mee, iets eetbaars of kleeren, wat volgens de voorschriften is toegestaan. Haar begeleider wacht buiten in de auto. Hij is geduldig en hij zal er voor beloond worden. Ongeveer een uur later neemt de vrouw onder tranen afscheid van haar gevangen echtgenoot, en keert met haar vriend naar de stad terug. Zulke dingen zien wij dagelijks. Zoo is het leven, en lieve „mannie" kan eerst over vijf jaar of langer ontslagen worden.

Niet altijd zijn vrouwen geduldig met haar afgedwaalde mannen. Volgens de wet is de directeur verplicht om toe te laten dat gerechtelijke stukken aan de gevangenen worden uitgereikt of om ze zelf aan hen uit te reiken. Toen dus de vrouw met Titiaan-haar, de echtgenoot van een van onze pupillen, zich met een advocaat aan de gevangenis vervoegde met het doel den gevangene-gedaagde te dagvaarden om zich binnen twintig dagen te verdedigen op een eisch tot echtscheiding, op grond van feiten in de dagvaarding genoemd, was ik verplicht om den gevangene te laten komen. Ik liet hem roepen. Hij schoor zich, trok schoone kleeren aan en verscheen in het bezoekvertrek, in de verwachting door zijn vrouw vriendelijk begroet te worden. Blij en lachend ging hij naar binnen. Het gesprek duurde niet lang. „Wat heb ik er van langs gekregen!" zeide hij terneergeslagen, toen hij weer te voorschijn kwam, en de dagvaarding en de beschuldiging liet zien.

Op een morgen was er bij mijn post een brief van een der Joodsche theologische seminaries in de stad New York, waarin verlof werd gevraagd om het gebruikelijke orthodoxe echtscheidingsritueel voor een gevangene te mogen houden. Het werd natuurlijk toegestaan. Er werd een kamer

voor de ceremonie gereserveerd. Op den afgesproken dag kwam de grijze rabbi, met een sneeuwitten baard, vergezeld van zijn scriba. Zij brachten een vel perkament mee, een ganzenpen en een flesch met speciaal geprepareerde inkt. Nog enkele mannen vergezelden hem, getuigen, gelijk het rituaal voorschrijft. Verder waren er natuurlijk de vrouw van den gevangene, haar ouders en ook zijn ouders bij. Een bewaker in uniform bracht den gevangene binnen. En in het bijzijn van een vertegenwoordiger van den staat New York, in den persoon van een gevangenis-ambtenaar, sprak de rabbi de voorgeschreven formules uit; de scriba graveerde de Hebreeuwsche letters in het perkament — het werk van een uur — en de getuigen beëdigden het decreet. In overeenstemming met den Joodschen orthodoxen ritus overhandigde de gevangene-echtgenoot „zonder geestelijk voorbehoud” zijn vrouw het decreet, dat haar het recht gaf te hertrouwen. De wet van het land maakte zich om den echtelijken staat van den gevangene niet druk. Burgerrechtelijk was hij dood en had hij geen rechten. Hij was een „fourth offender” en moest zijn leven lang zitten. Maar volgens zijn geloof was hij nog een levend man; zijn vrouw was niet vrij, zoolang hij daartoe niet zijn toestemming gaf, — en blijkbaar wilde hij die geven.

Het bezoekvertrek van Sing Sing wordt het middelpunt van de gevangenis genoemd, en met recht. Bezoek ontvangen gaat boven elke andere bezigheid. Het belangrijkste werk wordt terzijde gelegd als de boodschap komt, dat er bezoek is. Ouders, vrouwen, kinderen, broeders, zusters en zoo nu en dan vrienden dragen het hunne er toe bij om hun verwanten binnen de muren te troosten en te bemoedigen. Bestaande banden worden hier vaster gelegd. Verbroken beloften worden hernieuwd, nieuwe gegeven. Soms komt de gevangene voor een nieuw probleem te staan, dat bijna niet door hem is te dragen of op te lossen.

Zoo was dit het geval met een man, die tien jaar had gekregen. Zijn derde jaar was juist voorbij. Hij was getrouwd en zijn kind, een jongen, was iets

ouder dan een jaar, toen hij werd „opgezonden”. Gedurende die twee jaar had hij geregeld brieven gekregen, maar zijn vrouw kwam hem nooit opzoeken. Zij kon, schreef zij in haar brieven, het kind niet alleen laten. Hij begreep dit en beklagde zich nooit.

Eindelijk kwam er een brief met het bericht, dat zij kwam en het kind, dat nu drie jaar oud was, zou meebrengen.

Hij werd een ander mensch, maakte grapjes en lachte met de anderen, zorgde voor schoon goed en streek zijn broek in de plooiën. Op den morgen van het bezoek besteedde de barbier bijzonder veel zorg aan hem. Zoowel het personeel als de gevangenen interesseerden zich voor zijn bezoek. Iedereen wist dat het 't eerste was sedert zijn komst in de gevangenis.

De gevangene wachtte met ongeduld, dat hij geroepen zou worden. Eindelijk was het zoover. „Maak geen haast met terugkomen,” zeide de bewaker, „neem zooveel tijd als je wilt. Veel plezier!” Hij mocht meer dan het voorgeschreven uur hebben. Hij ging lachend weg.

Tien minuten later was hij terug. Met een bleek en vertrokken gezicht. Zonder een woord te zeggen ging hij aan zijn tafel zitten, met zijn gezicht in zijn handen. De beambte kwam naar hem toe. „Wat scheelt er aan, Joe?”

Geen antwoord.

Een heel uur bleef hij zoo zitten. Niemand kon iets uit hem krijgen. Hij ging niet mee eten. De beambte, die alleen met hem achterbleef, kreeg ten slotte het volgende te hooren:

„Ja, zijn vrouw was gekomen,” zeide hij, „en de jongen ook. Ik herkende hem nauwelijks. Hij was gegroeid en flink, maar zenuwachtig. Ik riep hem.

„Kom eens bij je vader,” zeide ik. Hij keek eerst naar mij en toen naar zijn moeder. Zij duwde hem naar mij toe. De jongen, verlegen, verzette zich.

„Toen keek hij zijn moeder aan en zeide plotseeling: Maar mama, papa is toch thuis!”

Evenmin was het bezoek, dat Tony Barrata

kreeg, erg plezierig, Tony was een jonge gevangene die tien jaar had gekregen; hij gedroeg zich goed, was getrouwd. Zijn vrouw en zoontje bezochten hem geregeld. Zij maakten den indruk van een gelukkig gezin. Op een keer schrok de beambte, die toezicht in het bezoekvertrek hield, op door een plotselinge beroering in Tony's kleine groepje. Zijn vrouw stond eensklaps op en begon hem voor alles wat leelijk was uit te maken. „Jij. . . . jij hebt nooit voor iets gedeugd." In een steeds krachtig wordend crescendo rolden de woorden uit haar mond. De arme kerel zat daar met stomheid geslagen. Eindelijk gelukte het den beambte om de vrouw te kalmeeren en haar de kamer uit te brengen. Terwijl zij zich omkeerde gaf zij hem nog een steek tot afscheid. „En wat erger is," schreeuwde zij, „deze jongen is niet eens van jou. Nu weet je het."

Nooit zijn wij de reden van deze uitbarsting te weten te komen. Tony wilde niets loslaten. De vrouw verliet het gebouw, maar keerde later terug en ging bedeesd naar den beambte toe.

„Ik heb vergeten voor mijn man wat geld achter te laten. Kan ik het nu nog doen?" En zij gaf hem tien dollar.

Op deze plaats in de gevangenis is het leven onmeedoogend en ernstig. Men voelt hier de spanning. Smart, vreugde, ellende, alles vindt men hier.

Men is hier getuige van hoop en wanhoop. En ook hier is ontaarding, perversiteit. De toevallige bezoeker ziet in deze mannen en vrouwen niet anders dan menschen, die meer of minder vertrouwelijk met elkaar praten. Toch heeft elk van deze groepjes haar eigen moeilijkheden. Daar in een hoek zitten een man en een vrouw, — echtgenooten. Zij stellen den directeur voor een bijzonder moeilijke quaestie.

De man is eerst kort hier; hij werd wegens bigamie veroordeeld. Hij trouwde eenige malen, maar ging daarbij niet verstandig te werk. Vier maal had hij een andere vrouw naar het altaar ge-

leid. Hoe hij het had klaargespeeld om het geheim te houden dat hij reeds getrouwd was, zal wel een raadsel blijven. Tenslotte echter liep onze Don Juan in de val. Een der vrouwen ontdekte zijn viervoudig huwelijk en na een paar ellendige maanden vond hij verlossing en toevlucht binnen de muren van Sing Sing.

Verwacht kon worden, dat deze man een bijzondere charme had, een Don Juan bij uitstek zou zijn. Maar hij had niets van een Adonis. Alles miste hij daarvoor. De bigamist is zelden een flinke, sterke kerel; gewoonlijk is het een tenger, verschrompeld, en schraal mannetje, met een mageren hals. Goedaardige vrouwen houden ervan om de baas over zulke wezens te spelen. Nadat hij uit de „Reception“-ploeg was ontslagen, verlangden twee vrouwen om haar „lieven“ man een bezoek te mogen brengen, en ieder van haar beriep zich op haar z.g. echtelijke rechten. Beiden gaven te kennen, dat zij niet van plan waren hun „afgedwaalden“ echtgenoot in den steek te laten. Eén kon er slechts toegelaten worden, maar geen van beiden wilde het veld ruimen.

Daar stond ik nu als directeur — op het oogenblik gouverneur, hoofd van politie, raadgever en mentor — voor een netelig probleem. De gevangene mocht bezoek van zijn vrouw ontvangen. Maar van welke? Of u het gelooven wilt of niet, — tenslotte werd de quaestie geregeld, en was iedereen tevreden. De oudste vrouw won het. De jongste had, volgens mijn meening, de grootste kans op een ander echtelijk avontuur.

Op een keer wandelde een statige vrouw van middelbaren leeftijd, uitstekend gekleed, de gevangenis binnen, en vroeg met klem om haar man te mogen zien, een beruchten gevangene, die wegens bigamie was veroordeeld. Nu had deze man al bezoeken ontvangen van een dame, die hij voor zijn wettige vrouw had laten doorgaan. Wij wisten een oogenblik niet goed, hoe wij hiermee aan moesten. En wij stonden op het punt om zijn rapport op te slaan, toen een der aanwezige beambten in het kantoor naar een man met grijzend

haar wees, een burgerlijk beambte, die voor zijn schrijftafel zat, en gekscherend zeide: „Dat is uw man, mevrouw, kent u hem niet meer?”

De vrouw keerde zich naar den „echtgenoot”, haastte zich naar hem toe en overdekte zijn gezicht met kussen, zeer tot de verbazing en het misnoegen van het slachtoffer.

„Ik heb overal naar je gezocht,” riep zij, terwijl zij den weerstrevenden man tegen haar breeden boezem drukte. Zij meende dit oprecht. Arme vrouw, haar benevelde geest bracht haar op vreemde zijwegen.

Uit onze verslagen blijkt, dat slechts een klein aantal gezinnen door gevangenisstraf worden gebroken. De meeste vrouwen zijn trouw. Het aantal, dat niet trouw blijft, is niet grooter dan tien procent.

Joe had meer geluk. Hij was een volbloed Ier uit Kerry County. Zijn vrouw was een Jodin. In zijn jeugd was hij een onbekookte, vroeg-rijpe jongen geweest. Hij was het gewone voorbeeld van „drank en slechte vrouwen”. En hoewel hij getrouwd was en twee flinke jongens had, werd hij het slachtoffer van „Wein, Weib und Gesang”. Na een dwazen nacht had hij geldgebrek en met twee makkers schoof hij dronken een delicatessenwinkel binnen, maakte den eigenaar van het kasregister onschadelijk, en eigende zich den inhoud daarvan toe. Zij vonden daarin 35 dollar. Nauwelijks genoeg voor eenige rondjes, maar het bracht Joe voor vijftien jaar achter de tralies van Sing Sing, wegens diefstal met braak in den eersten graad.

Liep zijn vrouw naar een advocaat om een scheiding te krijgen? Zij had er alle recht toe. Maar uit de verslagen van onze afdeeling-correspondentie blijkt dat deze twee menschen elkaar minstens eens per week in de jaren van zijn opsluiting hebben geschreven. En volgens onze gegevens omtrent bezoek heeft deze vrouw nooit haar bezoek om de twee weken overgeslagen. Zijn kaart toont aan, dat hij onmiddellijk na zijn komst in de gevangenis zich voor techniek ging interesseeren. Hij werd na verloop van tijd een onmisbare hulp in

onze machine-reparatieafdeeling. Geen werk was te zwaar voor hem, en hij spaarde den Staat duizenden dollars door zijn kennis van het behandelen van machines. Gedurende al die jaren was zijn loon 7½ cent per dag (de nieuwe loonschaal is nog niet ingevoerd). Dikwijls sloeg ik hem bij mijn rondgang door de gevangenis gade, als hij zich van de eene werkplaats naar de andere haastte, wanneer zijn hulp voor de machines werd ingeroepen. Altijd was hij de bedrijvige mechaniciën, met ruwe handen en zwart gezicht, en met een werkpak van onder tot boven met vet en olie besmeerd.

Onderwijl zorgde zijn vrouw voor haar zelf en haar twee kinderen. Haar inkomen was schraal. Maar zij had dat eene, wat menig gezin van een gevangene voor ondergang redde. Vertrouwen in haar Joe. Het vorige jaar Kerstmis ging hij naar huis. De Staat schold hem door bemiddeling van den gouverneur een deel van zijn straf kwijt. Het kleine gezin is thans bijeen. Met het vak, dat hij in Sing Sing geleerd heeft, verdient hij thans zijn brood in de buitenwereld. Mogelijk is hij lang geleden een gevaar voor de maatschappij geweest. Zijn I. Q. (Intelligence quotient) noch zijn geestelijk peil was erg hoog, maar hij heeft zich tot een maatschappelijke positie opgewerkt.

Ik leid een zeer bekend publicist de gevangenis rond. Hij wil alles zien. Hij kijkt in de oude, kleine cellen, welke meer dan een eeuw geleden werden gebouwd. Donker, vochtig en kil. Een reusachtige ladenkast van steen. Wij gaan naar de werkplaatsen, waar de mannen over hun werk gebogen staan; wij brengen ook een bezoek aan de kantoorlocalen, waar de gevangenen voor hun schrijftafels zitten te typen, en vervolgens begeven wij ons naar de buitenploegen. Deze zijn bezig met den aanleg van een betonnen weg; een eind verder op wordt een stuk rotsgesteente van den steilen heuvel door middel van dynamiet losgemaakt. Op een ander punt is de puffende stoomgraafmachine bezig om een hoop gebroken rotsgesteente of verhoogingen, welke den bouw van de nieuwe gevan-

genis belemmeren, uit den weg te ruimen. Op de verschillende wegen, die zich langs de gebouwen kronkelen, zien wij vrachtauto's rijden. Elders is de „Reception” ploeg aan het scheppen van steenkolen. Van de 2376 man hebben er slechts 23 geen bepaalde bezigheid. Onze bezoeker is tevreden. Hij heeft een gevangenis in bedrijf gezien. Hier wordt niet gelummeld. Maar heeft hij werkelijk de gevangenis gezien?

Er zijn mannen in de gevangenis, die werken louter uit plezier om iets te doen. Geen belooning wacht hun, behalve de voldoening van het werk goed gedaan te hebben. Gewoonlijk werkt een gevangene omdat hem dat is opgedragen. In het algemeen is hij blij, in zijn arbeid vergetelheid te kunnen vinden. Maar om een gevangenis te leren kennen, moet men ergens anders kijken dan in de werkplaatsen en in de steengroeve. Dan moet men te weten zien te komen, wat de harten en hoofden der mannen bezighoudt, de vooruitzichten, welke zij meenen te hebben, hun opvattingen omtrent tralies, cellen en den gevangenisstap.

Niet zelden vinden de mannen in de gevangenis rust voor hun geest. Dat was ook het geval bij Gene. Hij vertelde mij dat eens op een morgen. „Ik droom zelden, directeur,” zeide hij. „Maar vannacht had ik een ellendigen droom. Wij waren op de een of andere wijze in de knel geraakt en de gang eischte dat ik iets zou doen. U begrijpt, wat ik bedoel. Den kerel pakken. Ik weigerde en zeide hun, dat ik voorgoed met hen brak. Ik had mij voorgenomen een fatsoenlijk leven te gaan leiden. Dien zelfden nacht zaten zij mij op de hielen. Ik zette het op een loopen. Zij volgden mij. Zij waren met hun vieren en hadden hun revolvers bij zich. Of ik liep! Er was geen schuilplaats, en de eenige redding was, dat ik hen kwijtraakte. Maar zij kwamen nader en nader, ik voelde hen dichterbij komen. Zij hadden mij bijna te pakken, toen ik ontwaakte. Ik geloof, dat ik een beetje versuft was, ik wist niet precies waar ik mij bevond. Ik keek in de duisternis rond. Langzamerhand kwam ik tot mij zelf, zag de celdeur, de tralies, de bouten

voor de ramen, en ik ging weer liggen, en zuchtte van verlichting. Ik was veilig achter die tralies."

Gene voelde zich onbewust veiliger bij ons, dan daarbuiten te midden van de gevaren en de woede van zijn vroegere makkers. Toch zal ook Gene er naar verlangen om, als zijn tijd om is, ons te verlaten.

Als mijn gast tijd en geduld heeft, wil ik hem op twee gevangenen wijzen, die onafscheidelijk zijn. Zij wandelen altijd samen. Niemand denkt eraan zich in hun vertrouwelijken omgang te mengen. Vader en zoon, die beiden hier hun tijd uitzitten. De oudste, begin veertig, heeft het niet al te nauw genomen met het geld van zijn cliënten en ook niet met zijn beroep van makelaar in Wallstreet. Lang, rijzig van gestalte, met dik grijs haar, scherpe trekken en met den haastigen gang van een zakenman. Naast hem zijn zoon, die hem ternauwernood kan bijhouden, een jongen met zandkleurig haar, een bleek gezicht, afhangende schouders, niet ouder dan achttien. Slechts een boodschappenjongen van een oneerlijk zakenman. Maar dit had hem naar Sing Sing gebracht, waarheen zijn vader hem was voorgegaan.

De vader spreekt snel en ernstig — hij schijnt, er niet genoeg van te kunnen krijgen. De jongen antwoordt zelden.

De zoon is nooit uit het gezicht van den vader. Het is gelukkig, zeiden eenige gevangenen, dat de jongen het eerst vrij komt. Hij is te zwak om alleen te „zitten". Hij zou er zeker onder door gaan.

Den volgenden dag werden zij naar het bezoekervertrek ontboden. Een vrouw kwam hen bezoeken. Moeder en echtgenoote, die haar zoon en man opzoekt. Een vrouw, die een dubbelen last heeft te dragen, en die beiden mannen een beetje troost kwam brengen.

Zij draagt haar verdriet kranig. Zij is niet treurig of ontsteld. Met een vriendelijk gezicht luistert zij geduldig en toegevend naar het radde gepraat van den vader, nu en dan glimlachend. Af en toe pakt zij de hand van haar zoon. Deze drie, die eigen-

lijk met hun vieren zijn, schijnen hun omgeving te hebben vergeten.

Als het uur om is, neemt zij afscheid. De man grijpt haar bij den arm en kust haar innig. Zij omhelst den jongen en verlaat met opgericht hoofd het vertrek.

Deze vrouw draagt haar verdriet in haar hart, al is haar hoofd niet gebogen en haar houding recht. Is dit niet een der vele facetten van de gevangenisziel?

Ik neem mijn gast mee naar het speelterrein, waar een balspel wordt gespeeld. De halve gevangenisbevolking zit op de tribunes. Er wordt met animo gespeeld.

„Natural Life” staat aan den „pitch”. Hij zwaait zijn geoefenden arm en gooit den bal met onfeilbare zekerheid over de baan. „Fifty-nine Years” tipt er even aan. En hij komt terecht in den handschoen van „Twenty Years”, die er nog tien voor den boeg heeft. De bal gaat het veld rond. „Fifteen Years” houdt hem bij de eerste „base” tegen, slingert hem naar „Life” bij de tweede „base”, vervolgens naar „Sixty Years”, bij de derde „base”, en dan terug naar „Natural Life” bij den „mound”. Nu is de beurt aan een anderen „batter”. Een jonge, stevige kerel met blond haar. — „Twenty to Life met nog achttien jaar voor den boeg. Hij bukt, neemt een handje vol zand, wrijft dit over het „bat” om zijn greep zekerder te maken en zoekt een stevigen afzet voor zijn voet. „Over den muur, Tom,” schreeuwt de menigte. Tom ziet die achttien jaar onverschrokken onder de oogen. Hij weet, wat hij wil. „Eighteen Years” geeft den wegvliedenden bal een klinkenden mep; hij vliegt de lucht in, hooger en hooger, weg van de gillende „Years” op de tribunes. De bewaker op den muur kijkt met een breeden grijns naar het spel. Hij zou, al kon hij, dien bal toch niet tegenhouden. Over den muur. En „Eighteen Years” heeft het 'm geleverd. Hij is weer „thuis”. Dit is een goede, eerlijke, gezonde sport. Sport verjaagt neerslachtige buien. Onder de toeschouwers heerscht een jolige stem-

ming. Gene, dien de gevangenen graag mogen leiden, stapt met groote passen heen en weer voor de tribune, terwijl hij in levendig gesprek met de mannen is. Een vriendelijke, sympathieke en geestige vent.

Gene kan niet prat gaan op een uitgebreide garderobe. Iemand uit de menigte roept: „Gene, waarom laat je dat bruine pak niet eens ergens achter?” Gene lacht hartelijk en zijn oogen schitteren.

„Luister, Buddy. Tien jaar geleden kwam ik hier; jij bent al dien tijd ook hier geweest, en ik heb je nooit in iets anders zien spelen, dan in die grijze „uitrusting”. Jij bent evenmin zoo'n modepop.” De mannen vielen Gene hartelijk bij.

In tegenstelling met hetgeen altijd gezegd wordt, zijn gevangenissen niet altijd geladen met emoties. Gevangenen stappen niet vechtlustig door de gangen en evenmin wachten zij elkaar in donkere hoeken op om elkaar om hals te brengen. Op een kleine minderheid na, zijn gevangenen behoorlijke menschen. Zelfs het oude gevangenis-slang bevat begrijpelijke en over het algemeen fatsoenlijke taal, behalve natuurlijk in romans en krantenartikelen. Als er eens een „lapsus linguae” wordt gemaakt is dat meer bij wijze van grap en in nabootsing van vroegere tijden. De gewone gevangene moet niets van herrie hebben. „Wij hebben een kop,” schreef eens een philosophische gevangene, om dezelfde reden als een spijker. Om ons voor te ver gaan te behoeden.”

Bij hun komst in Sing Sing worden de gevangenen door onze psychiaters onderzocht. Hun levensgeschiedenis wordt in de kleinste détails geanalyseerd. Er wordt gezocht naar het waarom en waartoe van hun misdaad. Het is mogelijk dat de vader, die zijn zoon voor het eerst bezocht, het per slot bij het rechte eind had. De vader was een man op leeftijd, van de oude school. Zij zaten in het bezoekervertrek en praatten over hetgeen gebeurd was. Er werden geen verwijten gedaan. Na een poosje hokte het gesprek. De vader keek zijn zoon, een man van diep in de dertig, vragend aan. „Weet je,

wat ik geloof, jongen," zeide de oude heer peinzend, „het komt mij voor dat, als ik, toen jij een jongen was, wat minder spaarzaam was geweest met de karwats, je nu niet hier zou zitten." En de zoon, zelf een vader, lachte zuurzoet tegen zijn vader en haalde zijn schouders op. Wie weet? Misschien dacht de jongste man aan zijn eigen kinderen. Ik ben er niet zeker van, dat de karwats in dit speciale geval zou hebben geholpen. Een feit is echter, dat veronachtzaming door de ouders dikwijls het ongeluk van de kinderen ten gevolge heeft. Dat valt niet te loochenen.

Hoe dikwijls echter brengen kinderen troost aan hun vaders bij hun bezoek aan de gevangenis! Flinke, knappe jonge mannen en vrouwen, die behoorlijke betrekkingen bekleeden, hard werken en vooruit willen komen, bezoeken hun gevangen vader. Erfelijk belaste misdadigers? De hemel beware ons. Hartelijk begroeten de kinderen hun vader, vol zorg voor zijn welzijn. Deze kinderen zijn oud genoeg om te begrijpen, dat zij maatschappelijk te lijden hebben door het lot van hun vader. Kinderen van een gevangene. Zij staan van hetgeen zij verdienen wat af om het hem prettig te maken en zij doen dit zonder morren. Zij moeten weer een schoone lei maken, iets nieuws opbouwen en hun vader helpen om, wanneer hij vrij komt, een oppassend leven te leiden.

Gevangenen houden er niet van om over de motieven van hun misdaad ondervraagd te worden. Dit is dan ook de oorzaak, waarom met psychiatrie en een psychologische behandeling in gevangnissen zoo weinig met gevangenen bereikt wordt. De fout is, dat wij te veel van den man in de gevangenis verwachten. Wij willen dat hij beter is dan wij zijn, of hopen te zijn. Laten wij eerlijk zijn. Wij zijn doodsbang voor hem. Eenige jaren geleden werd het bekende tooneelstuk „Outward bound" in Sing Sing opgevoerd. Naderhand werd een van de tooneelspelers een beetje in moeilijkheden gebracht door een gesprek met een gevangene. J. E. Kerrigan, die voor „Stubby" speelde, maakte terloops kennis met een gevangene die

litterair was aangelegd, en zij hadden een lang gesprek over boeken. Toen Kerrigan wegging, beloofde hij den gevangene een roman te sturen, waarvoor hij groote belangstelling had.

„Weet je, hij heeft mij het boek teruggezonden,” vertelde Kerrigan eenige dagen later aan een vriend, „en mij verzocht om mijn naam erin te schrijven.”

„En, wat is daar tegen,” vroeg zijn vriend.

„Nu, je moet weten, dat hij voor de derde maal in Sing Sing zit,” antwoordde Kerrigan.

In het begin van mijn directeurschap van Sing Sing kregen wij eens bezoek van een bekend rechter, uit de General Sessions Court. Hij had den naam van streng te zijn en lange straffen te geven. Daar ik niet wist hoe hij er tegenover stond, vroeg ik hem of hij er prijs op zou stellen om de gevangenis te zien, terwijl de mannen op het terrein waren. Het was Labor Day, en de meeste gevangenen waren op het sportterrein bij de jaarlijksche wedstrijden. De rechter had daartegen geen bezwaar en stond er op om naar de wedstrijden te gaan kijken. Hij werd onmiddellijk herkend, en kreeg een ovatie. Er werd hem verzocht om wat te zeggen. En hij sprak hun van de tribune toe. Gevoelige woorden, recht op den man af, welke door de toehoorders met applaus werden ontvangen.

Een andere rechter bevond zich eens in een moeilijk parket. Hij kwam laat, en bleef eten en slapen. Ik zorgde ervoor, dat hij 's morgens door mijn barbier werd geschoren. Deze barbier was een „old-timer”, die reeds vijftien jaar had gezeten en er nog eenige voor den boeg had. Hij had altijd zijn onschuld volgehouden en was niet bijzonder vriendelijk gestemd jegens den rechter die het college, dat hem veroordeelde, presideerde. De barbier besteedde erg veel zorg aan mijn gast, die ook een „old-timer”, aan de rechtbank was. Maar de barbier wist niet dat zijn klant rechter was. In overeenstemming met de traditie van zijn beroep was ook deze barbier zeer spraakzaam. Hij was een Italiaan en hij be-

heerschte de Engelsche taal maar heel matig. Maar bij den klant, dien hij hielp, vond hij een gewillig gehoor. Hij raakte in vuur over zijn zaak en het onrecht, dat hem, beweerde hij, was aangedaan. Onderwijl bewerkte de barbier de kin van den rechter en was aan diens hals toe.

De rechter luisterde met aandacht.

„Wie was de rechter?" vroeg hij den woordenrijken gevangene.

De barbier noemde diens naam. De rechter kreeg het warm. Het scheermes gleed over zijn Adamsappel. Het bloed week uit zijn wangen. Hij wenkte met zijn hand. „Wacht even," zeide hij haastig, „ik heb vergeten New York op te bellen. Ik kom zoo terug." En hij verliet snel het vertrek.

Het was een netelig oogenblik voor den rechter, en misschien een gelukkig. De gevangene herkende in mijn grijzen gast niet den man, die het rechtscollege had gepresideerd, dat hem tot twintig jaar gevangenisstraf had veroordeeld. Toen ik het hem later vertelde, haalde hij zijn schouders op en lachte.

„Wie zijn de slechten onder uw gevangenen," vroeg een bezoeker, dien ik de gevangenis rondleidde. Ik deed hem het verhaal van de twee landloopers, wien een flink maal werd beloofd, als zij een appelboomgaard zouden plukken. Zij moesten ieder een stuk nemen. Een uur later kwam de eigenaar eens kijken. De een had verscheidene manden appels geplukt. „Prachtige appels," zeide hij, „ik heb de goede er uitgezocht en de slechte weggegooid. De andere landlooper had heel weinig vergaard. „Hoe komt dat?" vroeg men hem. „Ik weet 't niet, baas. Ik heb het zoo goed mogelijk gedaan. Ik heb de slechte weggegooid, en er zijn er niet veel overgebleven."

Hoe moeten wij de goeden van de slechten onderscheiden? Geeft de lengte van de straf, welke de gevangene heeft gekregen, den doorslag? Echter maken mannen met korte straffen even dikwijls herrie als zij, die een groot aantal jaren voor den boeg hebben. Het is een feit, dat

onze „lifers" onze beste gevangenen zijn en het betrouwbaarst. Velen van hen hebben vertrouwensposten.

Gedurende de influenza-epidemie had Sing Sing het even hard te verantwoorden als de rest van het land. Ons gewone verplegingspersoneel was uitgeschakeld. Het ziekenhuis was propvol. Uit alle afdeelingen boden gevangenen vrijwillig hun diensten aan. Moordenaars, dieven, inbrekers en valschemunters. Onze hoofdverpleger was een handelaar in narcotische middelen, zijn assistent een apotheker uit de ergste achterbuurt van New York. Degene, die den dokter hielp, was een der beruchtste brandkastforceerders in het land. De kok, die met twee graden koorts, tien uur per dag werkte, is door een groot dagblad beschreven als de leider van een gevaarlijke moordenaarsbende. Hij bereidde met een ongeloofelijke snelheid het voedsel voor eenige honderden patiënten, in een keuken, berekend op een veertigtal. Hij was een „kidnapper".

Wij hebben in Sing Sing verscheidene groote branden gehad. Die van 20 Maart 1928 was de ergste, dien ik heb meegemaakt. Hij ontstond in de verbrandingsoven, en vonken woeien naar de matrassenwerkplaats over. Het gebeurde 's morgens omstreeks kwart voor twaalf, juist toen de gevangenen opgesteld stonden om naar de eetzaal te gaan. Het personeel had moeite om de mannen op gang te krijgen; hun maaltijd wachtte. De meesten wilden op de binnenplaats blijven om het vuur te helpen bestrijden. De brandweer van Ossining werd gealarmeerd. Maar de gevangenen deden het meeste werk en liepen het meeste gevaar. De brand duurde tot twee, drie uur in den morgen. Meer dan vijftig gevangenen waren onafgebroken aan het werk. De rook lag als een dikke mist over de geheele gevangenis. Er heerschte geen opwindig op het terrein en er waren geen extra bewakers noodig.

Moed hebben in tijden van gevaar stempelt iemand niet tot een goed mensch. Wij hebben een lange lijst van gevangenen, die bereid zijn hun

bloed voor transfusie beschikbaar te stellen, als dat nodig is. Onlangs moesten wij een beroep op een van hen doen. Ten einde hem op de operatie voor te bereiden, schreef de dokter hem extra voedsel voor. Dien avond werd hem een kip voorgezet. Hij weigerde die te eten. „Geef het den patient,” zeide hij, „hij heeft het meer nodig dan ik.” Beoordeeld volgens de gewone normen was deze „bloedgever” een slechte man, die terzake van een afschuwelijke misdaad lang moest zitten.

„In de slechtste van ons schuilt nog een massa goeds.” Dit adagium wordt algemeen als waar erkend. Als het echter om gevangenisbeleid gaat, dan wordt dat systeem het meest toegejuicht, dat zich tegen elke poging keert om dat goede eruit te halen. Baseball, ontspanning, films, muziek, gezond vermaak worden afgekeurd. Dat alles riekt te veel naar gemak en plezier. „De menschen zullen een misdaad begaan om in de gevangenis te komen.” Niet zoo lang geleden wandelde ik door Union Square Park en zag tallooze menschen lui op de parkbanken zitten. De meesten van hen waren armelijk gekleed en zagen er verwaarloosd en ondoorvoed uit. Rondom hen heen waren hotels en restaurants. Goedgekleede menschen gingen voortdurend langs hen. Al die stumperds zouden het materieel beter in Sing Sing hebben. Politieagenten waren in de buurt. Het zou zoo gebeurd zijn. Een overval op een voorbijganger. Een arrestatie, en spoedig zouden zij op weg naar Sing Sing zijn. Toch was vrijheid dien „bench warmers” meer waard, dan alles wat de gevangenis hun kon bieden.

Gevangenen hebben de gewoonte elkaar te troosten. Een van hen trachtte dit zijn buurman, een nieuweling, te doen, die nog niet aan het gevangenisregime gewend was.

„Ik ben hier nu vier jaar, en een beter mensch, dan toen ik hier kwam. Ik ben aan gewicht toegenomen, heb ook aan verstand gewonnen, en ben in een betere fysieke conditie, dan ik in twintig jaar ben geweest. Praat me niet over de hardheid van het gevangenisleven. Ik weet

zeker, dat ik nu dood zou zijn, als ik niet hier was geweest. Het regelmatig bestaan, dat wij leiden, maakt, dat wij langer leven. Ik geloof, dat vijf jaar in de gevangenis het leven van bijna een ieder, die het zal probeeren, met vijftien jaar zal verlengen!"

De man, tot wien hij sprak, antwoordde: „de duivel hale je!"

HOOFDSTUK VIII.

Menschelijke actie en reactie.

„Op 4 April 1930 klom een gevangene, Torello genaamd, op het ijzeren hek en sprong erover in den Hudson. Hij gaf geen gehoor aan het commando stil te blijven staan en werd door een der bewakers, terwijl hij dook, doodgeschoten; hij verdween in de diepte. Al de gevangenen waren op dat oogenblik op het terrein. De Eerste Cipier en zijn assistent haastten zich naar de rivier. Ik zag hen en zeide: „Laat ons probeeren hem te vinden." Ik bood aan om in het water te gaan, als ik een vischhaak kon bemachtigen. Ik en drie andere jongens begaven ons te water om het lijk te zoeken. Ik ging op mijn buik in het water liggen, terwijl de Eerste Cipier mij bij mijn voeten vast hield. Ik voelde den bodem en zocht dien met den haak af. Plotseling had mijn haak den man bij het kruis van zijn broek te pakken en ik haalde hem naar boven. Zij brachten vervolgens het lijk naar de sectiekamer en vonden een kogel in zijn schouderblad."

Zoo sprak Hugo, een gevangene, die elf jaar bij ons is. Hugo is een modelgevangene. In al de jaren, dat hij in de gevangenis is, heeft hij zich nog nooit aan een overtreding schuldig gemaakt. Hugo moge niet veel om boeken geven, maar hij is een goed loodgieter. Een van onze loodgieters voor noodgevallen 's nachts. Maar Hugo is meer dan een loodgieter; als gevangene is hij een figuur. Jonge gevangenen kijken met vrees en een zekere mate van ontzag naar hem op. Hij is een „old-timer", een gevangenis-aristocraat. De bewakers zijn vriendelijk tegen hem en het overige personeel bewijst hem graag een dienst.

Hugo is 38 jaar. Negentien daarvan heeft hij achter de tralies gezeten. Hij herinnert zich alle

veranderingen, welke in den loop der jaren tot stand zijn gekomen.

Hugo wil niets van de „belhamels" weten, die de schrik van alle gevangenisbeambten en van gevangenisdirecteuren zijn. Zij probeeren altijd privileges te krijgen. Zelden gelukt hun dit, maar dat neemt niet weg, dat zij er voortdurend om blijven vragen.

Een bewaker in uniform mompelt iets voor zich heen. „Wat verbeeldt die kerel zich wel!" Waarschijnlijk heeft hij het oog op een gevangene, die „nauwelijks zijn schoenen onder zijn bed heeft gezet," en nu al om privileges vraagt en om verzachting van voorschriften, welke slechts worden toegestaan aan hen, die dit door een langdurig goed gedrag hebben verdiend. De belhamel in de gevangenis is de man, die de aandacht probeert te trekken, die pocht op invloed en „connecties" en die, als hij aan het werk is, niets anders doet dan mopperen. De aristoraat in de gevangenis is de gevangene, die heeft geleerd om zich goed te gedragen, die zich op den achtergrond houdt, ingetogen is en angstvallig waakt over de voorrechten, welke voor hem en zijn medegevangenen in den loop der jaren verkregen zijn. Hugo verdient onze belangstelling, niet omdat hij Hugo is, maar omdat hij een bepaald type vertegenwoordigt.

Eenige maanden geleden deed Hugo een boodschap op het terrein. Een heer op leeftijd kwam op hem toe. Een dikke, robuste man van middelmatige gestalte, die eenige dagen mijn gast was. „Ben jij niet Hugo?" vroeg mijn grijze gast den „old timer". Hugo keek den man goed aan. Zijn gezicht klaarde op en hij lachte: „Mijn hoofd eraf, als u niet, „Sittin' Bull" bent." Zij hadden elkaar in geen achttien jaar gezien, sedert Hugo in de „Tombs" was, in afwachting van zijn proces wegens diefstal, en mijn gast bewaker op zijn gaanderij. Deze laatste had het tot een hooge positie gebracht en was thans gepensionneerd. Hij was gezond en kon zich vrij en gemakkelijk bewegen, in overeenstemming met zijn positie in het leven. Hugo staat op het punt Sing Sing te verlaten, na bijna een twintig-

tal jaren in gevangenissen en Reformatories te hebben doorgebracht. Hij is van plan een nieuw leven te beginnen.

Zij praatten een poosje met elkaar. Daarop zeide mijn gast den „old-timer” goeden dag. „Ik geloof wel, dat je je portie beet hebt, Hugo,” zeide hij.

„Zoo is 't,” antwoordde Hugo. Ik heb het licht gezien en zal nu den rechten weg gaan.”

Mijn oude vriend en ik praatten nog lang tot laat in den avond over Hugo. Wat was de oorzaak van de verandering in Hugo's hart geweest? Was het de hardheid van het gevangenisleven? Zoo goed als zeker niet. Hij was een modelgevangene en had zich nooit het misnoegen van zijn bewakers of van het andere personeel op zijn hals gehaald.

Was het vrees? Ook niet. Want Hugo was nooit in een toestand geweest waarin goed gedrag door dreigementen of intimidaties moest worden afgedwongen.

Was het zijn gevoel van verantwoordelijkheid jegens zijn familie? Maar dit gevoel had niet zijn invloed doen gelden in zijn jonge jaren.

Was het godsdienst? Hugo is niet erg voor bidden of kerkdiensten.

Geen dezer factoren heeft Hugo ertoe gebracht om zijn bestaan vol risico, waarin hij steeds aan het kortste eind trok, vaarwel te zeggen. Het is eenvoudig, omdat deze periode voorbij en afgesloten is. Ik zou het den gevaarlijken leeftijd willen noemen, den leeftijd van spelen met het lot, den leeftijd van roekeloos wagen. Dezen gewijzigden kijk op het leven heeft Hugo niet pas gekregen. Reeds jarenlang heeft hij dit inzicht. Zijn laatste straf was te lang. Hij had vijf jaar geleden, zonder dat de maatschappij daardoor eenig gevaar had geloopt, ontslagen kunnen worden. Maar onze strafwet is onbuigzaam en stug. Hugo moet zijn volle straf uitzitten. Zijn nieuw gevoel voor verantwoordelijkheid zoekt naar een vervulling. Hij wil graag zijn makkers van dit gevoel doordringen. Hij is een soort evangelist, en gedurende de laatste jaren van zijn gevangenisbestaan werd hij door de omstandigheden in staat gesteld zijn roeping te

volgen. Hugo is niet sterk in syntaxis en grammatica. Maar zijn woorden hebben een bepaald accent; zij klinken ernstig gemeend. Laat hij zijn geschiedenis op zijn eigen manier vertellen.

„Op mijn eigen verantwoording nam ik op mij om alle nieuwe gevangenen, die uit de „Reception"-groep komen na een periode van veertien dagen daarin te hebben gezeten, van een en ander op de hoogte te stellen. De Eerste Cipier krijgt ze eerst te zien en dan geeft hij ze aan mij over. Ik breng ze naar het bijgebouw, laat ze plaats nemen en ik zeg hun, dat zij kunnen rooken en op hun gemak zijn. Ik zeg hun dan: „Ik heb jullie iets zeer belangrijks mede te deelen aangaande deze inrichting, den League en het personeel."

„Ik begin hun wat over den League te vertellen, wat deze beteekent, zoowel voor dengene, die een lange als voor hem, die een korte straf heeft. Dan vertel ik hun een en ander over de privileges, welke wij hebben verloren door toedoen van enkele individuen, die zich niet om het heil van hun makkers bekommerden. Eenigen van hen begaven zich naar de binnenplaats en pleegden twee moorden in zes dagen. De directeur zeide, dat indien die gevangenen zouden sterven, hij de binnenplaats zou sluiten. Zijn houding was gerechtvaardigd. Wij konden niets anders verwachten.

„Degenen onder ons, die hier het langst zaten, ongeveer vijf en twintig man, gingen naar het kerkgebouw, om de zaak te overleggen. Wij konden het niet eens worden, wat het beste voor de geheele gevangenisbevolking zou zijn. Wij verzochten den directeur om erbij te komen. Hij kwam en zeide ons, dat het ons werk was, om uit te maken, wat wij met de nieuwe gevangenen konden doen ten behoeve van den algemeenen geest in de gevangenis. En ik nam op mij om de gevangenen voor te lichten.

„Ik vertel iederen nieuweling van mijn onder-vindingen in mijn gevangenisleven. Dat ik hier reeds lang ben en nooit één dag heb verloren wegens overtreding der voorschriften. En ik druk hem op het hart, dat de directeur hier in Sing Sing

slechts drie opdrachten heeft: ons te laten werken, ons te eten te geven en ons op te sluiten. Al het andere, dat wij krijgen, krijgen wij van hem.

„Verder vertel ik iederen nieuweling, dat hij geen mes mag hebben, niet in zijn zak en evenmin in zijn kastje. En dat hij zich niet door iemand moet laten opstoken om een anderen gevangene te lijf te gaan of om van een wapen gebruik te maken. De laatste moord, die hier gebeurde, werd gepleegd door iemand, die door een ander was opgestoot. Ik geloof werkelijk, dat de man, die met een mes stak, zijn slachtoffer, toen hij hem te lijf ging, niet eens kende. De man is thans in het doodsvertrek, waarschijnlijk om zijn straf wegens moord in den eersten graad te ondergaan. „Ik vertel je dat alles omdat je niet moet dulden, dat een ander zegt wat je doen moet. Kom voor je eigen leven op. Hoed je voor de wolven in de inrichting! Zij zullen bij je in het gevlj probeeren te komen door je cigarettten te geven, en zij zullen je zeggen, dat zij je vriend willen zijn. Ik waarschuw alleen de jongeren hiervoor, de ouderen weten wel beter.

„Ga niet zonder verlofbriefje uit je werkplaats. Dat wordt gerapporteerd. Als je de werkplaats wilt verlaten, dan heb je den beambte slechts om een verlofbriefje te vragen, en als het om een geldige reden is, zal hij je er een geven. Wandel niet in je overhemd op het terrein. Dat wordt ook gerapporteerd.

„Ongeveer vijf maanden moet je in het oude cellenblok blijven. Dan wordt je naar de nieuwe cellen op den heuvel overgebracht. Ieder op zijn beurt. Terwijl je in het oude cellenblok bent, zal je geen film zien, maar na de verhuizing naar boven, zal je tweemaal per week een filmvertooning bijwonen. Als je daar boven in het kerkgebouw bent, gedraag je dan als een man en niet als een klein kind.

„Wij hebben hier een bezoekvertrek, dat het mooiste in den staat, zoo niet van het geheele land is. Als je daar bent, gedraag je dan als een man, en niet als een woesteling. Alle nieuwelingen

worden in klasse A. geplaatst. Je mag vijf bezoeken per maand ontvangen. Als je in klasse B. bent, slechts twee, en je mag dan één brief per week schrijven. En in klasse C. mag je geen enkel bezoek ontvangen en geen brieven schrijven, behalve als de directeur daarvoor schriftelijke toestemming geeft. Hok niet te gauw samen met mannen, die je niet kent. Als je daarbuiten iets aan het handje hebt gehad, vertel dan je bevindingen niet aan iedereen.

„Een ieder van jelui hier, die met plannen rondloopt om te ontvluchten, raad ik aan, om die voor je zelf te houden. Als je in staat bent om de machinegeweren van den directeur de baas te worden, dan ben je er nogeens een! In de laatste drie jaren werden drie mannen doodgeschoten, die over den muur of de omheining langs de rivier trachtten te ontvluchten. Als je 't probeert, weet dan wel, dat 't je begrafenis is.

„En dit wil ik jelui ook nog zeggen. Als iemand van jelui denkt, dat hij zich ergens in de gevangenis kan schuilhouden en weggkomen, dan heeft hij het mis. Ik heb nooit van een schuilplaats gehoord, die afdoende bleek te zijn. Ik geef jelui den raad om het niet te probeeren.

„Ik heb een lijst van alle nieuwe mannen, met wie ik heb gesproken. Hier heb ik een boek, waarin ik al jelui namen schrijf. Elke week houdt de Warden's Court zitting, en als ik een of meer van jelui nummers op de lijst van den Court zie, dan zal ik dienzelfden dag of een dag later met jelui spreken en jelui zeggen, dat jelui een troep deugnieten zijt om na mijn gesprek met jelui, toch nog in moeilijkheden te geraken. Ik zal vragen, wat er gebeurd is. En het eenige wat ik eisch, is, dat jelui open tegen mij zijt. Tal van gevangenen, met wie ik een gesprek heb gehad, zijn voor den Court geroepen voor dingen, welke zij hadden kunnen vermijden, een onbelangrijke overtreding, niet anders dan een nalatigheid. Ik zal afwachten of mijn gesprek met jelui van eenig nut is geweest; ik ben benieuwd naar de resultaten. Ik draag geen insigne van den League of van iets anders; ik be-

steed mijn tijd om jelui volgens mijn beste weten den weg te wijzen en te raden hoe je straf te dragen. Jelui behoeft mijn raad niet op te volgen; gebruikt je gezond verstand.

„Nog één ding: Onthoudt dit goed: De directeur schreef ons geen brief om te verzoeken een misdaad te plegen, opdat wij in Sing Sing zouden komen om hem aan het werk te houden. Er wordt veel over „big shots” hier gepraat. Er is echter maar één „big shot” en dat is de directeur.”

Hugo gaat zorgvuldig de notulen van den Warden's Court na en hij wijst met trots op het feit, dat er op een bevolking van $\pm$ 2500 man, — van wie verondersteld wordt, dat zij allen onhandelbaar zijn en onder wie zich velen bevinden met een verdorven karakter, — er slechts ongeveer vijf en twintig zijn, die op de wekelijksche zitting van den Court moeten verschijnen, en de meesten van hen voor slechts kleine overtredingen.

Deze man is echter een gewone gevangene, die precies als zijn medegevangenen bewaakt en geteld wordt en die dag in dag uit het gevangenisleven meemaakt, zonder speciale voorrechten of uitzonderingen. Hugo is geen man van beschaving. Dat was hij nimmer. Ik herinner mij hem nog uit Elmira, waar hij zat, toen ik hoofdcipier was. Op den dag van zijn ontslag uit de Reformatory stond ik te wachten op den trein naar New York, waar ik een afspraak had. Hugo stond aan het station en rookte de eene cigaret na de andere om den verloren tijd in te halen. Om twaalf uur ging ik naar den restauratiewagen. Hugo zat in een rookcoupé en maakte een verlaten indruk. Ik vroeg hem om met mij mee te gaan en bestelde een lunch voor hem. Het was voor hem een fijn onthaal. Hij was zenuwachtig en opgewonden. Ten slotte kregen wij vingerkommetjes. En zonder te wachten pakte hij het kommetje beet en dronk het water gretig op. Toen zette hij het met een zucht van voldaanheid neer. Zijn gezicht werd echter vuurrood, toen hij zag dat ik mijn vingers in het kommetje dipte. Hij keek rond naar de andere reizigers, van wie er eenigen om zijn verlegenheid lachten. Ik was het

voorval geheel vergeten, maar werd daaraan herinnerd bij den maaltijd, welke onlangs op Labor Day werd gegeven ter eere van de gevangenen, die aan de sportwedstrijden hadden deelgenomen. Hugo was er ook bij. Toen ik voorbij zijn tafel liep, keek hij mij aan en fluisterde mij toe: „Zeg, directeur, krijgen wij vandaag geen vingerkommetjes? Weet u nog wel?”

Het neemt veel tijd om het type gevangene als Hugo tot ontwikkeling te brengen. Want dit type is met de inrichting vergroeid. Of hij in staat zal zijn om na zijn invrijheidstelling op eigen beenen te staan? Dat is nog een open vraag. Ongetwijfeld is hij vol hoop en vast besloten om weer een normaal mensch te worden, en de verantwoordelikheden van het normale leven op zich te nemen. In de eerste jaren van zijn nieuwe ondervindingen zal hij een handje geholpen moeten worden. Zijn wij bereid dit te doen?

Hulp en leiding was vooral noodig in het geval van een ouden bankroover, die in 1920 uit Sing Sing was ontslagen. Hij nam zijn drie aardige hondjes met zich mee. Hij was over de zeventig en had meer dan de helft van zijn jaren in de gevangenis gezeten. Hij wist wat kameraadschap was. Omdat hij oud was en te zwak om kwaad te doen, stelde de gouverneur hem in vrijheid. Gezegd werd dat hij banken van millioenen had beroofd, maar toen hij de gevangenis verliet had hij niets anders dan zijn hondjes en een tien dollarbiljet. Den eersten avond dat hij in New York was viel hij in handen van dieven, en toen hij 's morgens ontwaakte, waren zijn drie hondjes weg en was zijn dollarbiljet verdwenen. Eveneens zijn jas, hoed en schoenen. De gevangenis had ten opzichte van dien man iets op haar geweten, had hem van alles beroofd, behalve van zijn hunkering naar kameraadschap. Honderden, ja duizenden gevangenen hebben even hulpeloos als hij, de gevangenis verlaten. Toch schijnen wij niets voor hen te kunnen doen.

Maar er zijn moeilijker typen in de gevangenis; die aan het andere uiterste staan. Met hen hebben

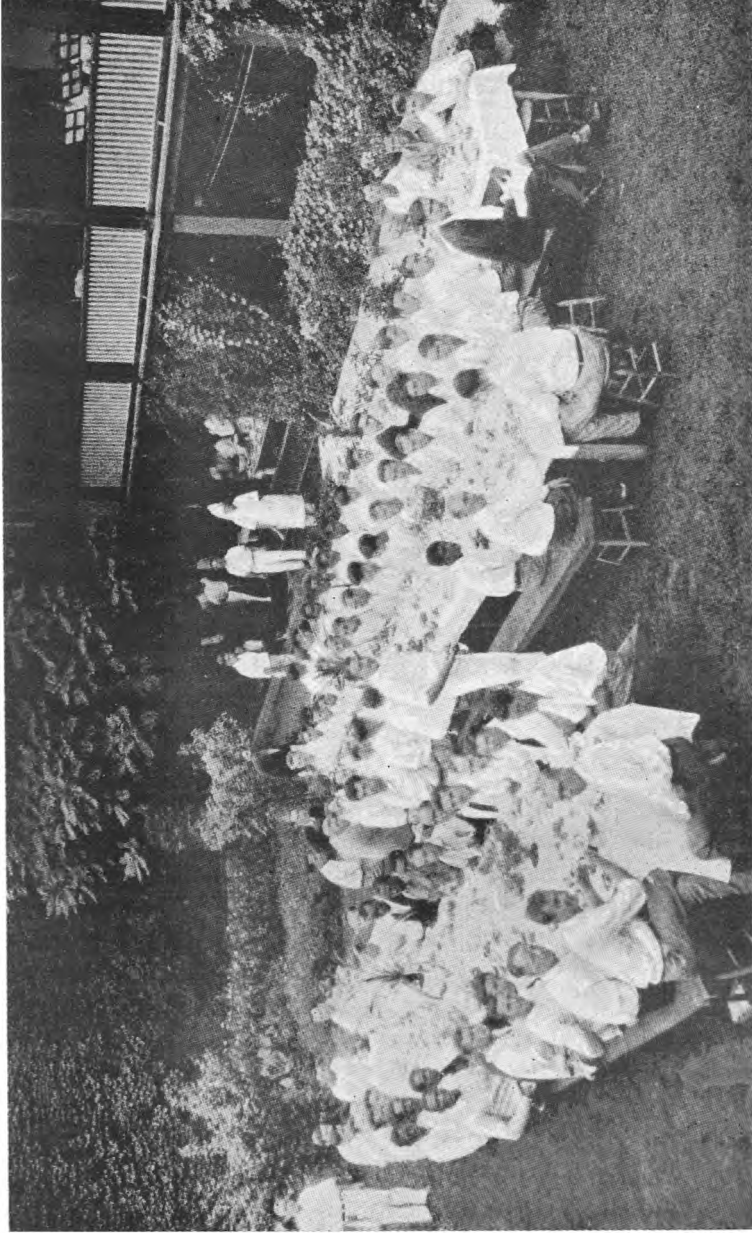
wij de meeste moeite. Zij zijn cynisch, haatdragend en zelfzuchtig; zij vormen een minderheid, maar zij zijn de gevaarlijksten van onze mannen.

In de meeste gevangenissen in het land zijn het regime en het beleid uitsluitend gericht op de onderwerping van dit kleine groepje. In Sing Sing vindt men juist het tegenovergestelde. Ons beleid is gericht op het welzijn van de negentig procent, die betrouwbaar en eerlijk zijn en de voorrechten waardeeren, welke hun door een hun goedgezind directeur worden verleend. Soms gelukt het ons om een van die „slechte kerels" op het rechte pad te brengen. Bijzonder in mijn schik was ik eens met het tot inkeer komen van een van hen.

Het was een van de gelukkigste dagen van mijn directeurschap van Sing Sing. Ik had het genoeg om meer dan twintig gevangenen, wier straf verzacht was, de hand te kunnen schudden en hen met Kerstmis naar huis te zenden. Echter kreeg ik dienzelfden dag een schok zoo zwaar, als ik nog nooit had ondervonden. De gevangenisbevolking leek rustiger dan ooit. De gunstige beschikking van den Parole Board op vele requesten om Kerstmisverlof had een goed moreel in de hand gewerkt.

Slechts één man leek mij dien tijd zeer gevaarlijk toe. Hij was een groter bruut en misdadiger dan de ergste boef, dien New York had voortgebracht. Hij zat voor inbraak en geweldpleging, en zijn voortijdig ontslag kon de politieke machten in groote moeilijkheden brengen. En gezien den algemeenen kreet van „een golf van misdaad" welke over het land ging, was het zeker niet tactisch om hem nu voorwaardelijk in vrijheid te stellen. Zooals velen van deze door de wol geverfde kerels had hij een zwak hart voor een vrouw en haar twee kinderen, die van hem of misschien ook niet van hem waren. Daar heb ik nooit achter kunnen komen. De vrouwen moeten haar trouwboekje laten zien, voordat zij verlof krijgen om gevangenen in Sing Sing te bezoeken.

Deze man kwam bij mij, en ik moest hem slecht nieuws mededeelen — dat de Parole Board zijn verzoek geweigerd had. Ik heb zelden iets ver-

Het jaarlijksche diner op Labor Day ter eere van de gevangenen, die prijzen gewonnen hebben op de wedstrijden in atletiek.

schrikkelijkers gezien, dan de uitwerking van dit bericht op het gezicht van dezen man. Het leek wel of hij stapelgek werd. Ik liet hem een dag om het te verwerken, en verzocht hem toen bij mij te komen. Ik gaf hem een sigaar en praatte met hem, en deelde hem mee, dat ik op de volgende zitting van den Board zijn verzoek in gunstige overweging zou aanbevelen.

„Hier,” zeide ik ten slotte, „is een Kerstgeschenk voor je.”

Het was een doos met suikergoed en gebak van zijn vrouw, welke zorgvuldig onderzocht was of en geen contrabande in zat, — bedwelmende middelen, drank of een of ander mes of werktuig.

Hij nam het pak, schudde mij de hand en bedankte mij. Later op den avond vroeg hij mij weer te spreken. Een ongewoon verzoek, dat zelden wordt toegestaan, want het demoraliseert de mannen, als zij denken, dat elke gevangene te gemakkelijk bij den directeur wordt toegelaten.

Hij had in zijn hand de doos, welke ik hem van morgen had gegeven.

„Ik zou u graag een Kerstgeschenk willen geven, directeur, zeide hij bedeesd, hoewel er een bijzondere tinteling in zijn oogen was. Wij putten ons uit in plichtplegingen, maar ten slotte nam ik het geschenk aan, dat even later door mijn dochttertje werd open gemaakt. Onder een rij oliebollen lag een 0.38 kaliber pistool. Dat was mijn Kerstgeschenk van hem. Ik schrok er van; maar nooit ben ik dankbaarder voor een Kerstgeschenk geweest. Indien dezen man een streng verhoor was afgenomen, zou hij nooit hebben verraden, hoe dat pistool in Sing Sing in zijn bezit was gekomen. Hij beschouwde de zaak als afgedaan door het pistool af te geven. Ik hield mijn belofte door op zijn voorwaardelijke invrijheidstelling aan te dringen — en hij werd in vrijheid gesteld. Iederen Kerstmis krijg ik een kaart van hem. Hij komt blijkbaar de voorwaarden van zijn „parole” na.

Ik heb altijd een diepe bewondering gehad voor den ouden wijsgeer, die gezegd heeft, dat wanneer iemand zich een gevaarlijk man tot vriend wil

maken, hij hem om een gunst moet verzoeken. Dit heb ik dikwijls, en met de beste resultaten, geprobeerd. Eén geval was bijzonder treffend. Het gebeurde in den zomer van 1929, vlak na de oproeren in de gevangenissen van Clinton, Auburn en in de staatsgevangenis in Canyon City. De gouverneur verzocht mij bij hem te komen, terwijl hij den cadetten in West Point de revue afnam. Hij nam mij terzijde en liet mij een brief zien, waarvan de inhoud zeer ontstellend was.

Wij oefenen censuur uit op alle brieven, welke de gevangenis binnenkomen en uitgaan, evenals wij zeer zorgvuldig alle bezoekers controleeren, die met onze mannen in aanraking komen. Maar deze brief was aan onze aandacht ontsnapt — zooiets gebeurt wel meer en is niet te vermijden, hoe waakzaam wij ook zijn. De bedoeling van den brief liet aan duidelijkheid niets te wenschen over. Hij was niet geteekend en de inhoud kwam eigenlijk neer op een waarschuwing aan den gouverneur, dat de oproeren in de andere staatsgevangenissen slechts kinderspel zouden zijn, vergeleken bij hetgeen in Sing Sing zou gebeuren, als het voedsel niet beter werd en als de Board niet een minder strengen maatstaf zou aanleggen, en de mannen in vrijheid zou stellen, omdat het menschen waren en niet de misdadigers naar hun misdaden zou beoordeelen. Onnoodig te zeggen, dat de Parole Board zoo rechtvaardig mogelijk te werk ging, met inachtneming van de publieke opinie en de beperkingen door de wet opgelegd, hoewel teleurgestelde gevangenen het nooit met eenigen Board of met wien ook, — behalve zich zelf — eens zullen zijn.

Toen ik in de gevangenis terug was, riep ik de bewakers bijeen. Zij werden ingelicht; een van hen was zoo eerlijk te bekennen, dat hij, werkende met een wegploeg, zijn revolver had verloren. Als een politieagent in de een of andere stad zijn revolver verliest, dan is dat van geen beteekenis. Als dit een bewaker, die het toezicht op gevangenen heeft, overkomt, — dan beteekent dat een onmiddellijke bedreiging. Dit verklaarde den waar-

schuwenden brief van den gevangene, — er was een revolver verloren.

Er moest gehandeld worden; ik peinsde hoe ik dien revolver zou kunnen terugkrijgen. Een scherp onderzoek van de gevangenis — van die wegploeg — dat zou niets uithalen. Slechts door de wol geverfde mannen, die weten wat zij willen, zouden in het bezit van de revolver zijn, of weten wie hem had; en dergelijk soort menschen vertellen nooit iets. Niemand kon mij helpen. Een openlijk beroep op de gevangenen zou een armzaligen indruk maken, — een bekentenis van zwakheid.

Er was slecht één weg. Uit te pikken, niet den man, van wien ik vermoedde, dat hij de revolver zou hebben, maar den man, die het meest geschikt was om haar terug te bezorgen. Ik liet een oud gang-leider bij mij komen, een man met tal van kogellittekens op en in hem, een veteraan, die menig gevecht op de daken en in de straten had meegemaakt. Hij zat hier wegens moord en was een machtig man onder de gevangenen.

„Er is een revolver zoek,” zeide ik. „Je weet, wat dat beteekent. Natuurlijk, als iemand het tot vechten wil laten komen, dan zal het er ook toekomen, zelfs al zou de laatste bewaker, ik inclus, en de laatste gevangene er aangaan. Ik wil die revolver hebben.”

„Eerlijk oversteken, directeur, zeide de gang-leider „Als u die revolver krijgt, wordt er dan geen verder onderzoek meer ingesteld?”

„Geen enkel,” verzekerde ik hem.

Binnen een uur lag de revolver op mijn tafel. Met een verlicht hart ging ik slapen.

In elke gevangenis oefent de een of andere gevangene een geheimen invloed op medegevangenen uit; meestal is het iemand, die in de buitenwereld als bende-leider bekendheid heeft gekregen. Weet, wie die mannen zijn, beloof hun enkele dingen van geen beteekenis, maar houd die belofte, en zij zullen voor de handhaving van wet en orde in de gevangenis van grooten invloed zijn.

Dit voorval had nog een eigenaardig gevolg. Niet lang daarna werd deze gevangene op regelmatige wijze ontslagen. Eenige maanden later werd hij plotseling ziek en moest hij een ernstige operatie ondergaan. Toen hij herstellende was zocht ik hem in het ziekenhuis op. Wij praten over hem zelf, over de depressie en den plotselingen vlaag van communisme, welke toen over de hoofdstad ging. Dagelijks werden er in New York vergaderingen gehouden. Hij was een oogenblik in gedachten verzonden. Daarop zeide hij met een glimlach op zijn smal, bleek gezicht:

„Weet u wat, directeur? Als de dienders ons mannen een kans zouden geven, dan zouden wij de stad in een ommezien van de bolsjewisten zuiveren. Laten zij ons tot plaatsvervangers benoemen, met bevoegdheid om te handelen, en wij zullen New York in een oogwenk zuiveren en veilig maken.”

Niettegenstaande zijn vroeger verzet tegen de machten van wet en orde, had hij toch nog een zeker gevoel van burger trots.

Geheel anders was de reactie van den gevangene, die iets over het missen van een revolver had gehoord. Hij liep over het terrein heen en weer en trachtte wat te weten te komen. Hij slaagde daar niet in, maar hij had gevoel voor mijn moeilijkheden. Plotseling viel hem iets in, waardoor hij hoopte mij mijn rust terug te geven. Hij vertrouwde zijn plan aan eenige kameraden toe. „Ik zou graag een revolver op den kop willen tikken, en die aan den directeur geven,” zeide hij hun. „Dat zou hem gerust stellen, en jongens, wat een kerel zou ik zijn!” Langs een omweg hoorde ik het verhaal. Natuurlijk kwam er niets van.

Niemand realiseert zich beter dan de gevangenisdirecteur de waarheid van het oude gezegde: de mensch wikt, God beschikt. Wij weten, dat wij zulk een goed en volmaakt systeem van controle en nog eens controle hebben, als er maar ergens in de wereld te vinden is. Echter zijn wij altijd op het onverwachte voorbereid, gezien de tien procent, die geen verantwoordelijkheidsge-

voel bezit. Op den dag, waarop wij het sportterrein van Sing Sing openden ontvingen wij een groote bezending traangasbommen en munitie. Op den eersten avond van onze jaarlijksche tentoonstelling in Sing Sing, toen ik een bepaalde groep gevangenen toestond om zich onder de gasten in het kerkgebouw te begeven, ontsloeg ik een beambte wegens overtreding der voorschriften betreffende contrabande. Hij werd gesnapt toen hij verschillende flesschen gesmokkelde whiskey binnenbracht.

Ik ben bereid om een man op zijn woord te vertrouwen, maar ik verwacht van hem, dat hij aan de eischen, welke dit vertrouwen stelt, volkomen beantwoordt. De commissie van gevangenen, belast met het zorgen voor de bezetting en de costuums voor de tooneelvoorstelling mocht met den costumier overleg plegen en afspraken over prijzen maken, behoudens mijn toestemming. Zij deelden mij mee, dat zij erin waren geslaagd om een overeenkomst af te sluiten. Vijfhonderd dollar voor alle costuums. Dit was veel minder dan wij in vroegere jaren betaald hadden, maar tot de groote teleurstelling van twee leden der commissie, gaf ik mijn goedkeuring niet. Ik was er achter gekomen, dat zij „retourgeld" hadden ontvangen, zooals dat in al dergelijke gevallen in de buitenwereld gebruikelijk is.

Ik telefoneerde met den costumier en verzocht hem bij mij te komen voor een onderhoud. Hij had het te druk. „Maar," zeide ik, „u bent mij een verklaring schuldig. U hebt u schuldig gemaakt aan een wetsovertreding, en als ik er verder werk van maak, zal daarvan het gevolg zijn, dat u de costuums voor onze volgende voorstelling zult moeten koopen, inplaats van te verkoopen." Hij kwam met den volgenden trein.

Hij bracht chèque-souches en een heele massa stukken mee. Daaruit bleek, dat zoo goed als iedereen keer, waarin hij costuums voor banketten en feesten had geleverd, hetzij deze bestemd waren voor kerkelijke functies, of loges of maçonnieke organisaties, de commissie altijd een honorarium

van hem had ontvangen. „Het is de gewoonte,” zeide hij, en ik had geen andere bedoeling, dan om in dit geval hetzelfde te doen.”

Ik viel hem er niet hard om, maar gaf hem te kennen, dat, gevangenen voorzichtiger moeten zijn dan hun vrienden daarbuiten. Als in de gevangenis een man vertrouwd wordt, moet zijn gedrag boven alle critiek verheven zijn. Ik confronteerde hem met de schuldige gevangenen, en het geld, dat hij hun had uitbetaald, werd mij gegeven en gebruikt voor het tooneelfonds.

De gevangenen kregen hun straf (verlies van 75 dagen). Het feit, dat zij belangrijke rollen in de bezetting van het stuk vervulden, bespaarde hun dat niet.

Het is een feit, dat gedurende de laatste vijf en twintig jaar in de meeste gevangenissen in het land het moreele niveau sneller is gestegen, dan in andere publieke of semi-publieke instellingen, of zelfs bij handelsondernemingen. Er is een minimum van geknoei, en menige oneerlijkheid, welke ternauwernood in de vrije maatschappij wordt opgemerkt, wordt hier streng veroordeeld en gestraft. Een der leiders van een groot warenhuis in New York betreurde de knoeierijen in openbare instellingen. Ik antwoordde hem, dat het bij zijn eigen organisatie waarschijnlijk wel niet beter zou zijn. Hij was verontwaardigd. Een week later zond ik iemand naar den chef van de afdeling-personeel en kwam tot de ontdekking, dat alleen die sollicitanten succes hadden, die hem een douceurtje van vijf en tien dollar konden geven. De persoon in quaestie hield er een prachtig yacht voor zijn vrienden en familie op na. Een onderzoek bracht uit, dat voor elke honderd dollar, welke voor nieuwe voorraden werden betaald, dertig dollar in den zak terecht kwamen van den administrateur, die bij den eigenaar in dienst was. Dank zij de nauwgezette contrôle, welke door iedere plichtgetrouwe directie op het dagelijksche leven van de gevangenen en op het ambtelijke leven van het gevangenispersoneel wordt gehouden, zijn tal van onregelmatigheden, welke buiten de gevan-

genis als de natuurlijkste zaken ter wereld worden beschouwd, hier van te voren uitgesloten.

Sommige gevangenen hebben een speciaal eergevoel, dat hen in vreemde situaties brengt en mij oneindig veel last en verdriet bezorgt. Dit was het geval met een vertrouwde klerk, die hier nog maar een korten tijd had te zitten. Hij was een bekwaam werker en had van onzen psychiatrischen dienst een hoog cijfer voor intelligentie en geestelijke ontwikkeling gekregen. Hij was jong, niet ouder dan 23 jaar. In verloop van tijd leerde hij verschillende „long-termers” kennen, die prat gingen op hun langen en opvallenden „staat van dienst.”

Zij werkten op zijn fantasie. Voor hem waren zij volmaakte „belhamels”, moedig, ondernemend en trouw. Wat hij niet begreep was, waarom deze mannen hem gebruikten om tenslotte hun ontvluchttingsplannen te voltooien. De opzet had al de sensationele details van een Westersche filmtruc. Zij hadden vier revolvers, voor ieder een. Er zou geschoten worden en misschien zouden er dooden vallen. Zij hadden een grooten ijzeren haak weten te bemachtigen, waaraan een stevig touw zat. Zoodra zij den voet van den muur zouden hebben bereikt, moest deze haak over den muur worden geworpen en zouden zij langs het touw naar boven klimmen en aan den anderen kant naar beneden, waar zij veilig en vrij zouden zijn.

Op een avond, welke bijzonder rustig beloofde te worden, gebruikten mijn gezin en ik met eenige gasten den maaltijd. Er waren niet eens de gewone klachten van gevangenen geweest over voedsel of werk of andere aangelegenheden het regime betreffende, en welke zoowel den gevangenen als het personeel aangaan. Een der gasten maakte een opmerking over de atmosfeer in Sing Sing — welke zoo heel anders was, dan in andere gevangenissen, die hij had bezocht; zelfs de gevangenen schenen verzoend met de omgeving, waar zij een glimp van groen en frissche lucht

hadden en een prachtig uitzicht over den machtigen Hudson, op een schitterend punt.

„Ja,” gaf ik met voldoening toe, inplaats van zoo wijs te zijn om geen slapende honden wakker te maken, „wij hebben hier geluk.” En terwijl mijn geëerde gast met groote belangstelling naar mij luisterde, vervolgde ik:

„Onze gevangenisbevolking is, hoewel nu juist niet volgzaam, dan toch handelbaar, en blijkbaar bevat zij vreemd genoeg geen werkelijk ontaarde individuen. Tenminste wij hebben er geen bewijzen van, dat hier thans veel kerels zitten, die tot alles in staat zijn.”

Deze woorden waren, zooals de geijkte term luidt, nauwelijks over mijn lippen, toen er in de gevangenis schoten weerklonken. Vertrouwde personen, huisbedienden, gingen snel en rustig naar hun post om de vrouwen in het huis te beschermen. Een bewaker kwam binnen snellen en vertelde wat er aan de hand was.

„Vier mannen met revolvers in blok A,” stootte hij uit, „overrompelden de wacht en banen zich al schietende een weg.”

Ik liet mijn gast onmiddellijk in den steek. Binnen een paar oogenblikken was ons personeel georganiseerd. Er werden schoten gewisseld. Eenige gevangenen werden gewond; een van hen, die het hopelooze van de situatie inzag, pleegde zelfmoord. Een beambte werd licht gewond. Traangasbommen maakten een eind aan het gevecht, dat in tien minuten was afgelopen. Het was een buitengewoon geluk, dat de mannen voor hun poging om te ontvluchten een stillen tijd van den dag hadden uitgekozen, en wat van meer beteekenis is, zij toonden een buitengewoon onnoozele opvatting te hebben van strategie en van plannen smeden.

Toen deze droevige poging tot muiterij voorbij was, begon mijn eigenlijke werk, dat inderdaad vergemakkelijkt werd door het mislukken der poging. Maar waar kwamen deze revolvers vandaan? Ik dacht met erkentelijkheid aan dien gevangene, die mij als kerstgeschenk een doos gaf,

waarin onder een laag olieballen een revolver verborgen lag. Eveneens dacht ik aan dien bende-leider, die mij binnen een uur na mijn verzoek een revolver bracht. Deze vier revolvers waren echter binnengeloodst en hadden tot deze tragische gevolgen geleid.

Voor het eerst in mijn leven kwam ik op het denkbeeld om de oorzaak geheel ergens anders te zoeken. Ik begon mijzelf te verdenken.

Wanneer ik een lezing in het openbaar moest houden, of wanneer ik als getuige moest optreden voor een rechtscollege of een ander juridisch en sociologisch lichaam, was dat in de gevangenis vrij algemeen bekend. Ging ik per auto naar de een of andere nabijgelegen stad, zooals dat mijn gewoonte was, dan konden vele vertrouwenspersonen en gevangenen mij zien vertrekken en terugkeeren, tenzij ik 's avonds terugkwam. Mijn eigen auto ging de gevangenis in en uit zonder onderzocht te worden. Zou dat niet, overlegde ik bij mijzelf, de zekerste manier zijn om revolvers in de gevangenis te smokkelen? Stel, dat ik naar de een of andere nabij- of verafgelegen stad moet. Enkele dagbladen maken daar melding van. Dit nieuws wordt opgepikt door eenige personen met Argusoogen, die daarbij groot belang hebben. Mijn auto wordt, terwijl zij staat te wachten, herkend. Rappe vingers kunnen ergens aan den onderkant van de auto revolvers verbergen, en dan kunnen op slimme wijze gevangenen daarvan in kennis worden gesteld door ingewijde boeven in en buiten de gevangenis. Geen andere voertuigen mogen de gevangenis binnenkomen of verlaten zonder onderzocht te zijn. Maar daar ik wist, dat sommigen van hen, die door de lange straffen de wanhoop nabij waren, van alles aandurven, ben ik geneigd om te gelooven dat in dit speciale geval mijn eigen wagen was uitgekozen om deze revolvers te vervoeren.

Hoe ernstig en van belang dit feit ook voor mij was, nog meer indruk maakte het op mij, dat een van mijn vertrouwdste mannen bij dit complot betrokken was. Als deze gevangene er werkelijk van

door had willen gaan, dan had hij een zekerder en gemakkelijker weg kunnen kiezen om zijn plan alleen te volvoeren, zonder de hulp van samenzweerders. En zonder een revolver.

Laat op dien bewusten avond stond hij voor mij. Hij bloedde uit verscheidene wonden; het was een treurig schouwspel. Ik ondervroeg hem. Op zijn jeugdig gezicht lag een uitdrukking van bravour, hoewel zijn intiemste vriend dood in de morgue lag, het slachtoffer van een vergeefsche en dwaze ontvluchting.

„Wat mij verbaast is, dat je dit gedaan hebt, terwijl je zonder al die herrie en moeite hadt kunnen weggkomen,” zeide ik hem. „Waarom heb je daarvan niet geprofiteerd, inplaats van je eigen leven en dat van anderen in gevaar te brengen?”

Hij keek mij recht in de oogen. „Ik kon geen belofte schenden, directeur. U hadt mij daar op mijn eerewoord geplaatst en ik wilde u niet bedriegen.”

Het was niet gemakkelijk voor mij om dezen man te overtuigen. Dit is een van de moeilijkste dingen, welke een gevangenisdirecteur te doen heeft.

Geluk speelt een groote rol in ieders leven. Ook in dat van den gevangenisdirecteur. Maar voor overijlde beslissingen is weinig of geen plaats. Soms is het moeilijk om voor de dingen een oplossing te vinden. Zij moeten rustig overdacht worden. De directeur weet van geen vaste uren. Vier en twintig uur per dag, zeven dagen per week; binnen of buiten het gevangenisgebied, altijd is hij met zijn werk bezig. Slapelooze nachten zijn geen uitzondering. Hieronder volgt een verhaal, waarvan zij het gevolg zijn.

De avondfluit gaat voor het opsluiten in de cellen. Vijf en twintig honderd man moeten naar hun cellen marcheeren en daar tot den volgenden morgen blijven. De colonne passeert mij, als ik voor mijn deur sta. De bewaker in uniform sluit den optocht, en ik zucht van verlichting, als ik met mijn familie aan tafel ga. Weer een dag zonder een onaangenaam incident. Mijn uitstekende butler zet ons een coctail voor — „tomato juice”.

Een „tonic“ voor de zenuwen, zegt hij. Ik doe mij eraan te goed, . . . en een oogenblik later wordt gemeld, dat er twee mannen ontbreken. Dat is alles wat ik dien avond te eten krijg. Als het personeel in uniform wordt opgeroepen, en de menschenjacht begint. Neen, de sirene gaat niet. Wij weten, dat de gevangenen niet buiten de muren kunnen zijn. Zij houden zich op het terrein verborgen. Daarom zwijgt de „Big Ben“. De geheele nacht zal er wel mee gemoeid zijn, met overwerk voor ons allen. Elke vierkante meter grond wordt nauwkeurig afgezocht. Met fakkellicht worden donkere hoeken, niet gebruikte kelders en ondergrondsche tunnels belicht. Zelfs worden houten vloeren opgebroken. Geen spoor van hen te vinden. Wij zijn van plan het op te geven en te wachten totdat het dag is. Blijkbaar hebben die mannen een nieuwen schuilhoek gevonden. Mogelijk zal de honger hen tot overgave dwingen. Ditmaal is het echter de rook. Want toen de ovens door de morgenploeg werden opgestookt, kwamen twee smerige, doorgerookte, half verkoolde mannen langs den hoogen schoorsteen naar beneden en belandden in de electrische centrale. Zij zijn van beroep schoorsteenvegers. Het was niets voor hen geweest om binnenlangs de eindelooze schoorsteenpijp op te klimmen tot boven aan toe, waar zij den geheelen nacht zaten. „Wat hadden jelui er mee voor,“ vroeg ik het roetzwarte paar. „Wij wilden den schoorsteen inspecteeren en hoorden de fluit niet,“ antwoordde een van hen schuchter met een zwakke grijns op zijn gelaat.

Het was niets om te lachen voor ons, die den geheelen nacht geen minuut hadden geslapen. Maar toch waren wij blij, dat het niet iets ergers was.

Op een anderen avond zat ik in mijn stoel te lezen. Het was in een der laatste verhalen van Edgar Wallace. Het liep over een gevangene, die zat voor iets, waarin hij volgens mijn meening gelokt was, en het verhaal werd bepaald boeiend, toen de held plannen maakte voor een gewaagde vlucht. Innerlijk stond ik aan den kant van het

slachtoffer van dat laaghartige complot en hoopte ik, dat hij er in zou slagen om weg te komen en zich te wreken op hen die voor zijn ellende aansprakelijk waren. Het liep tegen middernacht en alles was rustig. Het raam van mijn slaapkamer kijkt op den Oostelijken muur van de gevangenis uit. Ik hoor buiten geschuifel; ik draai het licht uit en sta bij het raam. Binnen een paar minuten zie ik een zwarte gedaante zich boven over den muur bewegen en naar beneden springen, zes meter lager. Dan duikt er een andere gedaante in de duisternis op, een tweede sprong. Twee ploffen. Ik krijg het druk met telefoneeren. De bewakers op de posten zijn gewaarschuwd. De poging tot vluchten wordt verhinderd en de mannen worden nog op het terrein gepakt. Er is niets ernstigs gebeurd, behalve, dat het leven van twee gevangenen is gered. Waren zij door de bewakers op den muur ontdekt, vóórdát ik hen had gehoord, dan zou er op hen zijn geschoten en zouden zij waarschijnlijk zijn gedood. Voor mij beteekende alles bij elkaar weer een nacht zonder slaap.

Dergelijke dingen verstoren iemands gemoedsrust. Maar wij zijn min of meer daarop voorbereid. Als er maanden voorbij gaan, zonder dat er iets gebeurt, worden wij onrustig. Wij vermoeden dan, dat er iets op til is, en brengen uren door met te pogen er achter te komen wat het is. Wij slagen daarin niet altijd.

Dit was het geval, toen een gevangene op een nacht werkelijk ontvluchtte. Ik organiseerde onmiddellijk mijn geheele macht en verdeelde mijn mannen over Westchester County. Patrouilles namen de hoofdwegen voor hun rekening, en verkenningstroepen zochten alle zijwegen en elk binnenpad af. Na meer dan een uur in mijn kantoor op nieuws gewacht te hebben, ging ik ook op onderzoek uit en reed met mijn auto het gevangensterrein af om den naasten omtrek te door kruisen. Ik kwam voorbij een aantal mannen, die rapporteerden: „geen enkel spoor.” Bij toeval reed ik een particulieren weg op. Een man kwam uit de duisternis te voorschijn: „Mag ik een eindje

meerijden, mijnheer?" vroeg hij. „Zeker, stap in." Ik hield stil, en hij ging naast mij zitten. Hij kende mij niet, maar ik herkende hem. Hij had een ander hemd aangetrokken, maar geen andere broek. „Op weg naar de groote stad?" vroeg ik. „Ja natuurlijk," zeide de man zenuwachtig. „Ga jij daar ook heen?" De man was niet goed op de hoogte van de richting, en na een paar wendingen bereikte ik den hoofdweg en reed snel naar Ossining. In een paar minuten was ik bij de gevangenispoort, waar een bewaker mij aanriep: „Bent u dat, directeur." „De duivel moge mij halen," schold de gevangene. „Dat zal hij," antwoordde ik, terwijl wij de poort binnenreden.

Ik wil niet den indruk wekken, dat ontvluchtingen de grootste zorg van den directeur zijn. Haar aantal is natuurlijk zoo gering, dat zij slechts een oneindig klein onderdeel van zijn zorg uitmaken. In de twaalf jaar van mijn directeurschap van Sing Sing zijn nog slechts drie ontsnapte gevangenen op vrije voeten. Drie op een totale bevolking van 15.000 is wel een heel klein aantal. Een mijner vrienden merkte schertsender wijze op: „Het is moeilijker menschen buiten Sing Sing te houden, dan er binnen." Er is meer waarheid dan scherts in dat gezegde. Gezien het tempo van thans, zullen wij spoedig gedwongen zijn hen te ontslaan.

De man, die in dienst van de gevangenis is, loopt gevaar om of te sentimenteel te worden, of bikkelaar en onvermurwbaar, met niets dan verachting voor zijn pupillen. Het is dikwijls moeilijk om den evenwichtigen gevangenisbeambte te vinden, zoo wel voor de lagere als hoogere rangen. Ik beken, dat ik vaak, naar geest en ziel gekweld ben geworden door pijnlijke situaties, waarmee ik gedurende de jaren van mijn gevangenisarbeid te maken heb gehad.

Ingewikkelde gedachten en idealen ontwarren. Men moet één met het probleem worden, het voelen, en al tastende den weg naar een mogelijke oplossing vinden. Op den achtergrond van dit alles blijven toch de zielskwellingen, die sterker zijn

dan alle materieele comfort. Die zielskwellingen vindt men in elke gevangenis. Dit voelde ik wel zeer sterk in dien nacht toen drie levens hun laatste strijd van hoop en wanhoop streden.

Het was op een Dinsdagavond — en zooals gewoonlijk een avond, waarop werd terechtgesteld. Ik had van het bureau van den gouverneur de definitieve mededeeling ontvangen, dat er voor den veroordeelde geen hoop op uitstel of schorsing was. Alle getuigen waren in mijn kantoor bijeen en ik controleerde de namen, teneinde zeker te zijn, dat wij het juiste aantal hadden en eveneens dat niemand zonder behoorlijke identificatie was binnengelaten. Een bewaker verscheen plotseling in de deuropening en wenkte mij zonder ophouden. Ik verliet de getuigen en ging naar hem toe. „Directeur,” zeide hij hijgend, „in het oude cellenblok heeft een man getracht zelfmoord te plegen en wij hebben hem nog op het nippertje gered.”

Ik vergezelde hem naar de eerste hulpkliniek om naar den zelfmoordenaar te gaan kijken. Hij was buiten kennis. Verplegers waren alreeds met een van de gevangenisdoctoren aanwezig, die al zijn best deed, om hem tot het leven terug te brengen. Ik bleef daar, totdat ik zijn oogleden zag bewegen en er wel zeker van was, dat hij in leven zou blijven. Hij werd naar het ziekenhuis overgebracht, en ik keerde naar de getuigen terug, die wachtten om zich naar het doodsvertrek te begeven.

Wij hadden juist een man gered, die zich het leven wilde benemen. Thans stonden wij op het punt om het bevel van de wet op te volgen en een anderen man ter dood te brengen. De eene wenschte te sterven en kon dat niet. De ander wenschte te leven en moest sterven.

Maar de avond was nog niet voorbij. Daar was nog de bij de wet voorgeschreven autopsie. De Eerste geneesheer was daarmee bezig, toen hij aan de telefoon werd geroepen en de nachtverpleger hem verzocht onmiddellijk naar het ziekenhuis te komen. „Een geval van acute appendicitis, dokter.

Ik denk, dat u direct zal moeten opereeren. Wij zullen hem klaar maken."

En de dokter haastte zich van het vertrek, waar de lijkschouwing werd gehouden en waar hij zijn sectie verrichtte op den man, die daar dood lag, naar de operatiekamer, waar met bijna dezelfde instrumenten en kennis sneden werden toegebracht, waardoor iemands leven moest worden gered. Drie mannen, drie levens en de verantwoordelijkheid van een directeur.

HOOFDSTUK IX.

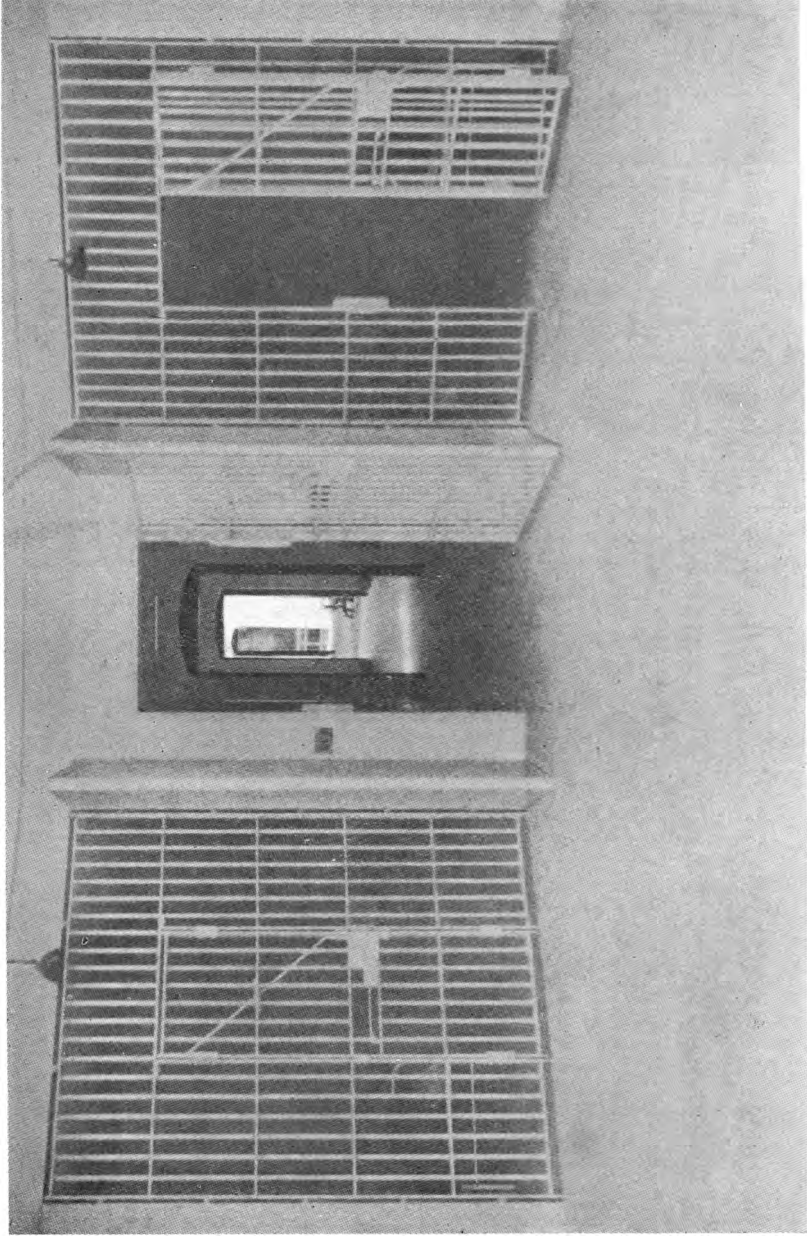
Wie is bang voor den Stoel?

Onlangs werden er op denzelfden avond in het doodsvertrek van Sing Sing twee mannen geëlectrocuteerd. De eene was een jonge kerel, nog geen twintig, ter dood veroordeeld wegens een buitengewoon laaghartigen moord. De andere was wat ouder, bij de dertig, de centrale figuur van een driehoekstragedie, een moord uit hartstocht. Een geestelijke vergezelde ieder der veroordeelden naar het executievertrek.

Eerst ging de jonge man. Hij schonk weinig of geen aandacht aan den geestelijke, liep snel naar den Stoel, met uitdagenden stap, zette zich daarop, terwijl hij onderwijl heftig aan een groote sigaar trok. Hij keek spottend naar de getuigen, terwijl de bewakers met de riemen bezig waren. Plotse-ling kwam er een schittering in zijn oogen. Met een snelle beweging gooide hij de brandende sigaar naar de zenuwachtige groep. „Jelui zijt een troep . . .”, schreeuwde hij, en hij stierf met een vloek op zijn lippen.

Voordat de verbijsterde getuigen van den schrik waren bekomen — alles gaat snel in het doodsver- trek — ging de deur open en werd de tweede man binnengebracht. Hij liep langzaam, de geestelijke van zijn kerk liep naast hem en beiden baden hard- op. Hij schrok niet voor den Stoel terug. Ik voelde dat zijn oogen niet keken en gevestigd waren op dingen, welke buiten onzen gezichtskring vallen. Het bidden duurde voort, terwijl de riemen werden bevestigd. Hij stierf met een zegen op zijn lippen.

De eene speelde de rol van een filmheld. Hij had een moord gepleegd om te laten zien, wat hij waard was. Hij legde het erop toe om den bel- hamel van een „gang” te worden. Als het mogelijk was geweest om dit laatste bedrijf in het open- baar te vertoonen, met een massa toeschouwers

De „Danshal“ — en eindpunt — met den Stoel in de verte.

om hem heen, dan zou hij gelukkig gestorven zijn. Dat er zoo weinig drukte werd gemaakt van het oogenblik, dat hij het tijdelijke met het eeuwige ging verwisselen, was voor hem het ellendigste in de troostelooze periode van wachten in het doodshuis. Een praalhans zelfs tot in den dood.

De andere stierf als boetedoening voor zijn misdaad. Hoewel hij aan moord in den eersten graad schuldig was bevonden, had hij toch geen misdadige instincten. Hij wist, wat hij deed en wat de gevolgen daarvan waren, en daarom was hij volgens de wet schuldig. Zij eischte zijn dood. Ik had deze opdracht uit te voeren. Hij was geloof ik blij, dat er een einde aan kwam; hij verlangde naar rust.

Op een anderen avond stierven er weer twee gevangenen in den Stoel, beiden waren natuurlijk schuldig aan moord.

De eene was een gevangene, die levenslang had gekregen en een anderen gevangene had doodgestoken. Het was een moord, bijna in de schaduw van den Stoel begaan, even buiten de muren van het doodshuis. Het was mijn plicht het Openbaar Ministerie van het gebeurde in kennis te stellen. De moordenaar stond te recht, werd schuldig bevonden en ter dood veroordeeld. Ik bezocht hem naderhand dikwijls in het doodsvertrek. Nu eens was hij gemelijk, dan weer prikkelbaar of brommig. Spoedig ontdekte ik hoe dat kwam. Zijn ouders waren nog in leven, maar die kwamen hem nooit bezoeken. Zij wilden hem niet meer kennen. Ik wist, dat hij een broer in een andere gevangenis had.

„Harry,” zeide ik op een dag, een week vóór zijn executie, „ik heb goed nieuws voor je.”

„Wijziging van mijn vonnis?” vroeg hij zenuwachtig.

„Neen, dat niet, ik ben bang, dat daarop niet veel kans is. Maar toch zal het je plezier doen te hooren, dat je broer hier komt.”

„Hier? Waarom?” vroeg hij achterdochtig.

„Nu, natuurlijk om jou te zien,” antwoordde ik.

„Niets gedaan, directeur. Ik wil hem niet zien.

Ik wensch geen bezoek, ik weet dat dit het einde is. Wat voor nut heeft het dan?"

De broer kwam niet. Harry was moeilijk in den omgang. Gedurende zijn acht maanden in het doodshuis had hij met elken bewaker ruzie gehad. Hij had een plotselinge antipathie tegen zijn kape-laan gekregen, en weigerde sindsdien elke geestelijke vertroosting. Niet, dat de geestelijke hem had verwaarloosd. Het was juist omdat de man zich te veel om Harry had bekommerd. Uit een gevoel van medelijden was hij naar de ouders van den ter dood veroordeelde gegaan, in de hoop, dat zij zich zouden laten vermurwen en hun uit het leven scheidenden zoon zouden bezoeken. Harry hoorde dit en nam het den geestelijke zeer kwalijk. De breuk tusschen ouders en zoon was niet te herstellen. En Harry bracht zijn laatste dagen alleen, en — daarvan ben ik zeker — in wanhoop door.

Hoewel Harry een afschuwelijk misdrijf had begaan, was hij toch niet door en door slecht. Er was een periode in de jaren van zijn vorming geweest, dat iets vat op hem had gekregen; iets dat hem had gebonden, — al was de band niet sterk — aan de liefde en genegenheid van zijn ouders. Hij werd echter meegesleept.

Nooit ging hij zich aan snoeverijen te buiten, maar hij was altijd brommerig. Hij wantrouwde een ieder.

„Zij zijn allemaal tegen me," zeide hij eens, toen een van zijn onredelijke verzoeken werd geweigerd. „Zij willen me dood zien, nu ze zullen gauw hun zin hebben."

En op den morgen van den laatsten dag, als de mannen, die sterven moeten, mogen kiezen, wat zij willen eten, wilde Harry niets bestellen. Hij gaf niet om eten. Ik ging met hem spreken, maar hij bleef koppig.

„Laat mij met rust," drong hij aan. „Mij scheelt niets. Vraag me niets meer." Ik waagde nog een laatste poging en zeide, dat hij dezen maaltijd samen met een der gevangenen, met wien hij bevriend was geweest, kon gebruiken. Dat sloeg in. Zijn gezicht klaarde op. „Prachtig, directeur, de

jongen zal een fijnen avond hebben! O. K. Stuur alles wat u hebt. Wij zullen 't wel klein krijgen." En dat deden zij inderdaad.

Waarschijnlijk had Harry in de 29 jaar, dat hij had geleefd, nooit een traan vergoten. Mogelijk was hij een zieltje zonder zorg, of in zijn jonge jaren onbewust een fatalist. In geen van beide gevallen is er veel plaats voor gevoel. Tegen den avond van den dag der terechtstelling overhandigde een vrouw, wier identiteit ik moet geheim houden, mij een brief. „Wilt u dien aan Harry geven, een half uur vóór het einde? Het is vertrouwelijk. Zeg hem, dat hij hem na lezing moet verscheuren. Het staat er ook op." Tegen de strenge gevangenisvoorschriften in oefende ik geen censuur op dezen brief uit, en gaf hem aan Harry. Ik zat op korten afstand van hem, terwijl hij den brief langzaam las. Hij moet hem wel eenige malen hebben gelezen, want het duurde eenigen tijd vóór hij opkeek. Toen ik naar hem toekwam, verscheurde hij het papier zorgvuldig in kleine stukjes. Ik weet niet wat er in dezen brief stond, maar Harry had werkelijk tranen in zijn oogen. „Dank u, directeur," was alles wat hij zeide, en toen draaide hij zich om.

Harry's minuten waren geteld. Het was tijd om hem vaarwel te zeggen. Wij zaten oog in oog. „Rooken, Harry?" vroeg ik, en ik bood hem een sigaar aan. Ik gaf hem vuur en stak er zelf ook een op. Eindelijk stond ik op en gaf hem een hand, maar ik had nog één vraag.

„Zeg, Harry, hoe kwam je ertoe? Realiseerde je niet wat 't beteekende?"

„Ik dacht heelemaal niet, directeur," antwoordde hij. „Ik wilde slechts dien man hebben."

„Ging het om een twist van vroeger?" Neen, dat was 't niet.

„Had hij je aangevallen?" Harry had bij zijn verdediging aangevoerd, dat hij uit zelfverdediging had gehandeld. Thans haalde hij zijn schouders op.

Toen sloot hij zijn oogen, hij was weer de norsche man.

„Vraag maar niets meer, directeur," mompelde hij, „u begrijpt het toch niet."

De „doortrapte" Harry ging naar den Stoel, zonder ophef. Hoewel Harry het niet wist, volgde hem de geestelijke, dien hij had versmaad, en deze bad niet met hem, maar voor hem.

„Wat scheelt eraan, „Searge", zenuwachtig?" zeide hij lachend tegen den beambte die de riemen vastmaakte. Blijkbaar was er geen bitterheid meer in zijn hart.

Lang, tot in de vroege morgenuren, lag ik dien nacht in mijn bed te peinzen over de laatste sterfelijke gedachte van Harry: „u begrijpt het toch niet."

Zou Harry anders zijn geweest, als zijn ouders hem niet hadden laten schieten? Wie weet? Het is moeilijk om de verhouding tusschen ouders en kinderen te beoordeelen. Echter is deze quaestie voor mij, als directeur van een gevangenis met vijf en twintig honderd bewoners, altijd een probleem van belang, dat tal van verantwoordelijkheden meebrengt, welke mij nooit loslaten.

Dit voelde ik eenigen tijd later heel sterk. Een vrouw, een moeder, zat in mijn bureau. Drie uur later zou haar zoon, haar eenig kind, den laatsten gang moeten gaan. Zij was een vrouw van middelbaren leeftijd, intelligent, met zachte stem. Zij liet haar emotie niet merken. Zooals gewoonlijk bij executies had ik ook dezen avond het telefonisch verkeer met Albany opengehouden. Er is altijd nog een kans, maar dezen avond had ik weinig hoop.

„Denkt u dat er nog een mogelijkheid is, directeur?" vroeg de moeder. Zij maakte het mij niet te moeilijk; er waren geen tranen of hysterische buien.

„Ik weet, dat u al het mogelijke gedaan hebt," voegde zij er aan toe. Ik kon alleen instemmend knikken.

De veroordeelde had zijn laatste maal besteld. Ten slotte wenschte hij iets zeer bijzonders. „Twaalf rozen." De bewaker vroeg mij wat hij doen moest. Wij stonden te kijken. Ik kon mij niet begrijpen, waar deze rozen voor moesten dienen.

Was hij van plan naar den Stoel te loopen met een bouquet rozen in zijn hand? Veroordeelden staan bekend om hun zonderlinge verzoeken. Daar was bijvoorbeeld die man, die er op stond een wit hemd te dragen. Een ander wilde een das hebben. Een derde trachtte op zijn handen naar den Stoel te loopen, met zijn voeten in de lucht. Maar rozen? Dat was iets nieuws. Desalniettemin bestelde ik ze en droeg den bewaker op, uit te vinden, wat de veroordeelde met deze bloemen voor had.

„Zij zijn voor mijn moeder,” zeide hij. „Zij houdt zooveel van rozen.”

Ik keek naar de bescheiden vrouw tegenover mij. Beschouwde zij mij als de beul van haar kind?

„U doet slechts uw plicht, directeur, dat weet en begrijp ik. U hebt uw best gedaan en als moeder dank ik u daarvoor.”

Ik herinnerde mij de bloemen. „Hebt u de rozen gekregen?” vroeg ik haar. „Ik heb ze bij den bewaker achtergelaten,” antwoordde zij. „Ik ga nu naar hem toe, om afscheid te nemen en ik zal ze dan meenemen, zoodat hij kan zien, dat ik ze heb.”

„Weet u, directeur,” vervolgde zij met in haar stem het verlangen om als moeder een goeden indruk van haar zoon te geven, „hij is van nature niet slecht. Ik weet niet, wat hem zoo gemaakt heeft. Hij was altijd zoo'n goed zoon en zoo zorgzaam. Hij werkte geregeld, en op den salarisdag, 's Zaterdags, was hij gewoon om naar een kruidenierswinkel te gaan om allerlei dingen voor den Zondag te koopen. Hij kwam altijd met een groot pak thuis. Hij wist, dat ik van bloemen hield, en daarom bracht hij elken Zaterdag rozen voor mij mee. Dat vond hij even belangrijk als het brood dat hij kocht.” Zij hield even op. „Ik zal ze meenemen als ik naar hem toe ga,” herhaalde zij en zij stond op om te gaan. En ik geleidde haar naar de deur.

„Dit was de eerste keer, dat hij in moeilijkheden geraakte,” ging zij voort, „het was een goede jongen, directeur, maar ik denk wel dat het nu hopeloos is. Ik weet echter wel, wat de oorzaak

was." Voor de eerste maal waren haar oogen hard en had zij diepe groeven aan weerszijden van haar mond. „Drank en vrouwen. Die richten meer jongens te gronde, dan wij wel denken." Zij ging heen om haar rozen te halen.

Een goede moeder. Een zorgzame zoon. Het doodshuis en de electrische stoel. Tegenstrijdige factoren. Ik trachtte er een oplossing voor te vinden. Ik herinnerde mij de norsche woorden van Harry, „u begrijpt het toch niet."

Een ander ter dood veroordeelde was een getrouwd man, die een vrouw en twee kinderen zou achterlaten. Deze gevangene kwam uit een stad in het noorden van den staat New York. Twee à drie weken voordat hij zou worden terechtgesteld gaf hij den wensch te kennen, zijn vrouw en kinderen te zien. Hij was een arbeider geweest, kolendrager en afkomstig uit West Virginia. Op een Zaterdagavond ging hij naar een kroeg. Hij dronk wat en maakte in de kroeg kennis met een anderen man en diens „meisje". Nadat zij wat op hadden, stelde de andere man voor om „een karweitje op te knappen." Dat deden zij. Er werd een man vermoord, en die andere kerel, die een beroepsmisdadiger was, getuigde tegen zijn makker. Bij dergelijke escapades houdt de aanstichter zich dikwijls op den achtergrond, of hij is de eerste om den beginnening te verklappen, dien hij de kastanjes uit het vuur laat halen. Hoe het ook zij, deze man wenschte voordat hij stierf, zijn vrouw en kinderen te zien, maar hij had geen geld; zijn vrouw was behoeftig en zij hadden geen vrienden op wie zij een beroep konden doen. De Mutual Welfare League zorgde voor treinkaartjes, betaald uit de gelden, bijeengebracht door een aantal gevangenen, die nauwelijks konden helpen, maar het toch van harte deden. De kleine familie kwam naar Ossining zonder eenig geld, en ik liet haar in mijn huis overnachten. Er waren twee kinderen. Ik had er ook een van dienzelfden leeftijd. Wij bezaten een ouderwetsch bed en de drie kinderen sliepen op dien avond van de terechtstelling rustig door. De

„sheriff“¹⁾ en de ambtenaar van het Openbaar Ministerie waren aanwezig. De directeur had bevel gekregen om te dooden, en de man moest sterven. Ik sprak met hem even vóórdat hij zou worden terechtgesteld.

„Ik ben niet bang om dood te gaan,” zeide hij. „Wij moeten allen sterven. Ik heb nooit hoofdpijn gehad, nooit tuberculose of reumatiek, ik ben nooit ziek geweest. Ik ben blij, dat ik sterf in het volle bezit van mijn geestvermogens, maar ik tob over die twee kinderen van mij. Zij zullen voor hun leven gebrandmerkt zijn.” Hij zweeg een oogenblik, dan voegde hij er peinzend aan toe: „En wat erger is en moeilijker te dragen, directeur, is dat niemand of niets door mijn executie wordt gebaat. Die instelling van de doodstraf is heelemaal verkeerd.” Hij haalde zijn schouders op.

„Maar wat geeft dit alles, directeur. Het eenige, wat ik u vraag is dit: doe als 't eenigszins mogelijk is iets voor de kleintjes.” Hij ging moedig naar den Stoel. Later op den avond zaten verscheidene getuigen in mijn bibliotheek en bespraken natuurlijk de nutteloosheid van dit alles. Ik verzocht hun mij naar boven te volgen en bracht hen naar de logeerkamer op de derde verdieping en draaide het licht op. „Twee van hen,” zeide ik, terwijl ik op de slapende kinderen wees, „zijn onze weezen. Zij zullen voor hun vaders misdaad moeten boeten.”

Eenige uren later gingen wij uit elkaar. Ik had hun Harry's laatste pijnlijke woorden verteld. „U begrijpt het toch niet.” Dit was het eenige, waarmee wij het eens konden zijn.

Niet lang daarna maakte ik mijn gewone ronde door de gevangenis. Ik kwam ook in het doodshuis. Toen de bewaker de met zwaar ijzertraliwerk voorziene deur opende, kwam mij een uitbundig gezang tegemoet. Eerst dacht ik, dat het de radio was en hield stil om te luisteren. Een forsche muzikale stem, gevolgd door een mannenkoor. Spoedig ontdekte ik, dat het niet de radio was, noch de gramfoon, maar het koor der ter dood

1) Een „sheriff” is een politiebeambte.

veroordeelden. Het lied, dat deze mannen zongen, die op de laatste beslissing, welke hun leven of dood zou brengen, wachtten, was geen ander dan het populaire deuntje: „Happy Days are here again”.

Wat was dit voor een gebaar? Kwam dit lied uit hun ziel en bracht het een oogenblik verlichting aan hun gepijnigde harten? Of was het alleen maar branie?

Ik herinnerde mij Harry's afscheidswoorden: „U begrijpt het toch niet.”

Het was Donderdag. Johns laatste dag op aarde. Hij werd naar de „Dance hall” gebracht, de gevangenisbenaming voor de ruimte gelegen vóór het executievertrek, waarheen alle mannen op den morgen van hun laatsten dag worden gebracht. John hield bij elke cel stil om afscheid te nemen van zijn mede-veroordeelden, die hem later naar den Stoel zouden volgen. Een van zijn makkers, Dan, greep stevig zijn hand. Hij had iets meer tegen den man, die ging sterven, te zeggen. „John,” vroeg hij, „geloof je in Jezus Christus?”

„Ja, zeker,” antwoordde de ten doode opgeschreven man.

„Kniel dan neer, ik zal je mijn zegen geven.”

John gehoorzaamde, en terwijl drie stoere bewakers toekeken, bad de man, die nog twee weken te leven had, voor den makker, die binnen twaalf uur moest sterven.

Was Harry's geest tegenwoordig, en zeide deze tegen het trio in uniform: „Jelui begrijpt het toch niet.”

Het is ellendig om een jongen man te zien sterven. De electrocutie van één jongen man is als de aangrijpendste van alle in mijn herinnering gebleven. Zijn misdaad was er een uit hartstocht geweest; hij had het meisje, dat hem had versmaad, gedood. Hij kwam uit een goede, fatsoenlijke familie; een kantoorbediende, die als vlijtig en eerlijk bekend stond. Hij was knap van uiterlijk, krachtig van gestalte en pas 23 jaar oud.

Ik ging van den jongen houden, omdat hij geen vrienden had, met zijn lot was verzoend en nog

rustig voor zijn liefde voor het meisje bleef uitkomen, dat hij had vermoord, hetgeen hij diep betreurde, en ook omdat hij de rechtvaardigheid van zijn straf inzag.

Gedurende de zes maanden, die hij in het doodsvertrek zat — de vaste tijdsruimte tusschen het vellen van het vonnis en de bevestiging daarvan door het hof van appel — was hij nooit ontstemd of bitter geweest, zooals de ter dood veroordeelden gewoonlijk zijn. Hoewel nu niet juist vroolijk, was hij toch opgewekt. Wij ambtenaren van de gevangenis, die verder dan de oppervlakte van iemands gedragingen kunnen zien, begrepen, dat deze jongen goed had. Drie mannen gingen vóór hem naar den Stoel en hij gaf hun woorden van troost mee, zonder te schimpen op den Staat, die hen daarheen zond. Dat is een bewijs van zelfbeheersching.

Op den dag vóór hij zou sterven vroeg hij den bewaker om mij te spreken. Ik ging naar zijn cel en vond hem in ongewoon zenuwachtigen toestand.

„Directeur,” zeide hij op zachten toon, opdat de gevangenen in de cellen naast de zijne hem niet zouden hooren, „ik geloof niet, dat ik het er morgenavond, als het tijd is, zoo goed zal afbrengen.”

„Je hebt je steeds dapper gehouden,” zeide ik. „Geef je nu niet gewonnen.”

„Ik heb het moeilijk gehad, directeur,” zeide hij. „Het is niet gemakkelijk geweest om andere mannen voorbij deze cel te zien gaan naar die uiterste cel, waar de Stoel hun wacht. Ik voel dat ik mij niet meer houden kan.”

„De geestelijke zal je bijstaan. Laat mij je een paar boeken brengen.”

„Neen, dank u, directeur. Maar u kunt iets anders voor mij doen.”

„Alles, wat niet in strijd met de voorschriften is.”

„Directeur,” en hij raakte zijn voorhoofd aan, alsof hij aan een pet tikte, — welke er niet was, — u kunt mij een gunst bewijzen door mij een flinken

slok whiskey te geven, tien minuten vóórdát zij mij komen halen."

"Dat is tegen de voorschriften, jongen," antwoordde ik.

"Meer vraag ik niet, directeur," hield hij aan. Ik wil mij tot het einde toe flink houden. Slechts één flinken slok."

Ik aarzelde. In zijn oogen lag een onbeschrijfelijk verlangen.

"Het zal gebeuren, jongen. Je zult een slok hebben."

Gedachtig aan mijn belofte ging ik na het vallen van den avond naar de apotheek en kreeg van den dokter een fleschje van een halven deciliter, dat ik met pure whiskey vulde. Ik liet dit in mijn zak glijden, een beetje aarzelend. Het is een vaste regel, dat wij een ter dood veroordeelden gevangene nooit het een of andere opwekkend middel op zijn gang naar den Stoel geven. Maar ik had het beloofd en ik hield van den jongen.

Toen ik dertig minuten voor hij zou sterven, voor hem stond, keek hij om of de prevelende geestelijke op hem lette. Hij fluisterde: „Hebt u de whiskey meegebracht?"

Ik knikte. Want voor het eerst in mijn leven maakte het zien van een man, die zijn dood tegemoet gaat, mij onpasselijk. Hij was jong, krachtig en moedig. Het leek mij heiligschennis dat deze flinke, jongeman met zijn helderen blik binnen enkele minuten een lijk zou zijn.

Mijn gevoelens moeten op mijn gezicht te lezen zijn geweest. De jonge man keek mij onderzoekend aan. Even vóórdát hij naar den Stoel ging, in de smalle betonnen gang, die naar de deur leidde, waarachter twaalf mannen zaten om getuige te zijn van zijn dood, ging ik vlak naast hem lopen, zoo dat niemand mij zag. Ik reikte hem het kleine fleschje met whiskey.

Hij lachte, en ging een stap opzij. Toen de bewakers hem kwamen halen, gaf hij het fleschje terug.

"U hebt dit meer noodig, dan ik, directeur, hier, drink het op."

Ik deed het, en hij ging glimlachend den dood in.

In de twaalf jaren van mijn directeurschap heb ik 150 mannen en één vrouw naar het doodsvertrek en den electrischen stoel geleid. Menschen tusschen de zeventien en drie en zestig jaar, uit allerlei kringen en klassen. In één opzicht waren zij allen gelijk. Allen waren arm en de meesten van hen zonder vrienden. Waarom en met welke bedoeling werd aan het leven van deze slachtoffers vóórtijdig een einde gemaakt? Gewoonlijk is het antwoord eenvoudig. Zij hadden gedood en moesten daarom sterven. Inderdaad een logische redeneering, als zij gelijkelijk op allen, die om een niet te rechtvaardigen reden een mensch hadden gedood, werd toegepast.

De moeilijkheid is, dat het gevoel een te groote rol in alle processen speelt, waarin het leven op het spel staat.

„Gij zult ter dood gebracht worden volgens de wijze, voorgeschreven bij de wet.” Aldus formuleert de rechter het doodvonnis. Deze straf moet worden opgelegd, want een jury, bestaande uit twaalf personen, heeft den gevangene schuldig bevonden aan moord in den eersten graad. Eenige maanden later wordt den gouverneur een lijvig document voorgelegd, waarin hem om gratie wordt verzocht. Het is een petitie ondertekend door duizenden burgers, ten einde wijziging van het vonnis te verkrijgen. Teekenend is, dat bij dit verzoekschrift een speciaal request is gevoegd van de twaalf personen, uit wie de jury bestond, en die den man ter dood veroordeelden.

Welk oordeel van de jury is nu betrouwbaarder? Haar schuldigbevinding aan moord, waarvan noodzakelijkerwijze de doodstraf het gevolg is, of haar meening, dat de veroordeelde voor gratie in aanmerking komt? Dit is een van de dingen, waardoor de dwaasheid van de doodstraf duidelijk aan den dag komt. In beide gevallen werd de jury door gevoel beheerscht. Eerst door hartstocht, later door medelijden. Als het gevoel overheerscht, hetzij haat of medelijden, dan is de weegschaal van Justitia niet in evenwicht.

Moord met voorbedachten rade is het afschuwlijkste van alle misdrijven, dat zoo streng als de grenzen der wet het toelaten, moet worden gestraft. Daarover bestaat geen verschil van meening. Waar echter die grenzen moeten liggen, daarover is de denkende mensch in twijfel.

Van af de schepping der wereld heeft de menschheid te maken gehad met het vraagstuk der menschelijke gedragingen. In vroegere tijden, toen bijna elke menschelijke eigenschap haar tegenhanger in de hemelsche sferen had, met lievelingsgoden, die over speciale menschelijke emoties heerschten, werd een vergrijp van een sterveling als een beleediging van de Godheid beschouwd. Slechts door den dood van den boosdoener kon de toorn van den beleedigden God gezoend worden. Het is daarom ook niet te verwonderen, dat er een parallel getrokken is tusschen het oude gebruik van een menschenoffer en de doodstraf van heden ten dage. Menschenoffers om de vage voorstellingen der oude theologie te vriend te houden, de doodstraf uit eerbied voor de moderne, vage godheid, bekend als de openbare meening. Natuurlijk waren de eersten al even onmachtig als de andere onbetrouwbaar is.

Het feit, dat de doodstraf tot het speciale gebied van den publieken ambtenaar, van den openbaren aanklager of zelfs van den rechter behoort, dringt zich des te sterker aan ons op, wanneer die openbare ambtenaren, als zij in het particuliere leven zijn teruggekeerd, niet aarzelen om te vechten voor het leven van hun cliënten, die van moord worden beschuldigd. En om in geval van ter doodveroordeeling hun belangen den gouverneur voor te leggen, met verzoek om de doodstraf niet toe te passen. Precies dezelfde personen, die eerst „strengere rechtspraak” eischten, worden thans gebruikt om een beroep op het meegevoel te doen. Hier ligt het zwakke punt van de doodstraf.

De gouverneur van Kansas, Harry H. Woodring heeft in zijn veto-besluit betreffende het wetsontwerp om de doodstraf in zijn staat weer in te voeren, de quaestie prachtig uiteengezet:

„De mogelijkheid, dat de doodstraf opgelegd kan worden, maakt, dat iedere zaak voor het publiek een dramatischen kant krijgt. Wat een plechtige beraadslaging moet zijn, wordt een publiek schouwspel, waarvan het gevolg is, dat de maatschappij verruwd wordt. Het is niet wenselijk, dat onze gemeenschappen in twee partijen worden verdeeld, waarbij de eene het leven van den misdadiger opeischt en de andere genade voor hem vraagt.

„Op deze wijze wordt de mogelijkheid van dwaling veel grooter, en er is in geval van dwaling geen herstel.”

De doodstraf is, op welke wijze zij ook werd voltrokken, nooit bij machte geweest om blijvend invloed uit te oefenen op 's menschen gedragingen. De brandstapels der oude Romeinen slaagden er niet in om het Christendom te onderdrukken. Niet door het zwaard van Mohammed, maar door de cultuur en de wijsheid van den Islam zijn miljoenen tot het Mohammedanisme bekeerd. Evenmin gelukte het de Spaansche Inquisitie om door folteringen en ter doodbrengingen het Jodendom uit te roeien.

Peter I, tsaar van alle Russen heeft, omdat hij wenschte dat alle moesjiks geen baard zouden dragen, acht duizend mannen laten ter dood brengen. Thans, twee eeuwen later, kunnen wij ons ternauwernood een Rus voorstellen met een gladde kin.

Noch de bedreiging met den dood noch de toepassing van de doodstraf heeft den menschelijken moreelen vooruitgang kunnen tegenhouden. Evenmin is de vrees voor den dood in staat geweest om een nieuwe levensmoraal aan menschen op te dringen, die daarvoor krachtens hun opvoeding en ontwikkeling nog niet rijp waren.

Onze voorouders zagen dat niet in. En in onzen verlichten tijd wordt dit ook niet door ons allen begrepen. Vandaar de galg, de electrische stoel en de guillotine. De Stoel en alle andere vormen van executie zijn nog onafscheidelijk aan onze be-

schaving en onze regeeringsprogramma's verbonden.

„Na een tocht van elf uur," aldus vertelt een reiziger uit vroegere eeuwen, „zonder eenig menschelijk spoor te hebben ontdekt, zag ik tot mijn groote vreugde en verlichting een man aan een galg hangen. Mijn blijdschap over dit verheugend schouwspel was onuitsprekelijk, want ik wist nu zeker, dat ik mij in een beschaafd land bevond."

Misschien werd wel de krachtigste aanklacht tegen de doodstraf geuit tijdens de groote debatten in het Engelsche parlement over de afschaffing van de doodstraf voor eenvoudigen diefstal. Eigenaardig genoeg kwam deze aanklacht meer van de zijde van de voorstanders dan van de tegenstanders van deze straf. Geleerde juristen, welsprekende geestelijken en bevreesde belanghebbers waarschuwden het parlement tegen de afschaffing van de doodstraf voor het stelen ter waarde van veertig shilling. „Onze kooplieden zullen dermate geplunderd worden, dat zij failliet zullen gaan en het land zal worden geruïneerd."

Eerst luisterde het parlement naar deze sombere voorspellingen en weigerde het 't ontwerp tot afschaffing der doodstraf aan te nemen. Eenige jaren later, in 1837, werd deze quaestie weer in het Lagerhuis gebracht, en ditmaal werd het ontwerp tot afschaffing der doodstraf voor kleine diefstallen aangenomen, in weerwil van alle protesten der oppositie. Het onmiddellijke resultaat was precies het tegenovergestelde van de voorspellingen, welke door de tegenstanders der doodstraf waren gedaan. Niet alleen werd er volgens de verklaringen van kooplieden en winkeliers veel minder gestolen, maar de geest van de bevolking en van hen, die de wet moesten toepassen, werd over het geheele land beter. Engeland kwam in de benijdenswaardige positie het volk te worden, dat van alle naties ter wereld zich het meest aan de wetten hield. Door weinigen wordt nog ingezien, dat, al moge de rechter in dit Engeland van de 18de en het begin van de 19de eeuw het dikwijls over een anderen boeg gooien

om een schuldigverklaring te voorkomen, waarop een ter doodveroordeeling zou moeten volgen — zooals ook de moderne ambtenaar van het Openbaar Ministerie of de rechter den verdachte toestaat om te bewijzen, dat hij zich aan een minder ernstig feit heeft schuldig gemaakt, — in werkelijkheid het Engelsche volk zich ten slotte tegen de doodstraf keerde (behalve in geval van moord) tengevolge van het groote aantal doodstraffen en het te algemeen gebruik van de galg.

Sir Edward Coke schrijft, „dat het een ellendig ding is zooveel Christenmannen en -vrouwen aan die vervloekte galg te zien hangen; en dat, indien iemand op een uitgestrekt veld alle Christenen zou zien hangen, die in geheel Engeland in één jaar op deze wijze aan hun einde waren gekomen, zijn hart van medelijden en smart zou bloeden, als er nog een sprankje gevoel van barmhartigheid en mededoogen in hem was.

Dr. Frederick L. Hoffmann, de statisticus en fervente tegenstander van de doodstraf, roert dezelfde snaar aan in een brief, waarin hij mij vraagt: „Hoe zou de houding van het Amerikaansche volk zijn, indien zonder complimenten, de duizenden mannen en vrouwen, die in den loop der jaren een moord in onze Vereenigde Staten hadden gepleegd, allen aan moord zouden worden schuldig bevonden en ter dood veroordeeld, en werkelijk ter dood gebracht?" Hoe? Een bijna algemeene eisch tot afschaffing der doodstraf.

Daarom, de doodstraf is van welk standpunt ook gezien, niet te verdedigen. Veelvuldige toepassing van deze straf zou de woede van het publiek opwekken; de praktijk, welke bij vele rechtscolleges wordt gevolgd, om haar te omzeilen en de weigering van jury's om, al is het misdrijf duidelijk bewezen, het schuldig uit te spreken, wreken zich door het algemeene gebrek aan eerbied voor wet en rechtspraak, hetgeen ongetwijfeld op de misdadigheid van invloed is.

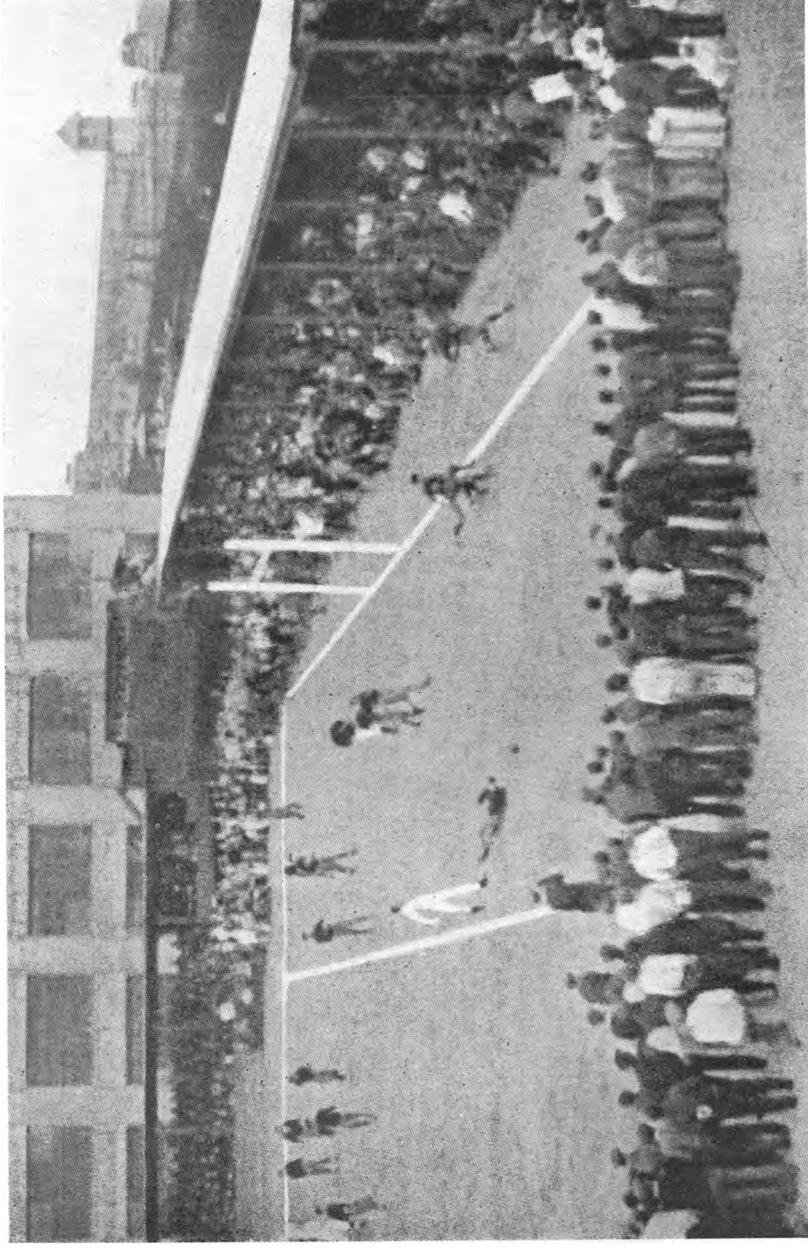
Mijn verzet tegen de doodstraf is niet gebaseerd op gevoel, op medelijden. Ik behoor evenmin tot die religieuze fanatici, die over de heiligheid van

het leven praten en tegen de doodstraf zijn, omdat de mensch niet het recht heeft, hetzij krachtens de wet of krachtens wat ook, dat te nemen, wat alleen aan God behoort. Het is van geen nut om over die quaestie te debatteeren, zoolang de menschen niet aarzelen om oorlog te maken en elkaar op het slagveld te dooden, waar de persoonlijke animositeit of het persoonlijk gevoel, welke bij een particulieren twist zulk een rol spelen, ontbreken.

Ik ben tegen den doodstraf wegens de ongelijkheid van haar toepassing, wegens haar ontduikingen, wegens den aureool, waarmee zij iederen veroordeelden moordenaar omgeeft, wegens het theatrale gedoe, dat elke terechtzitting, waar het om leven of dood gaat, kenmerkt, wegens den hartstocht en het vooroordeel, die door het misdrijf worden opgewekt, waardoor het dikwijls onmogelijk is om de feiten zorgvuldig en zakelijk tegen elkaar af te wegen, en tenslotte, omdat zij zoo zelden wordt toegepast. Dit alles leidt er toe om ons geheele systeem van sociaal beleid te verzwakken. Het werkt cynisme en minachting in de hand voor alle autoriteiten, die de wet moeten toepassen, en het drijft den vertwijfelden misdadiger tot het uiterste. Hij weet, dat het risico, dat hij loopt om ter dood gebracht te worden geringer is dan dat om een lange gevangenisstraf te krijgen voor een minder zwaar misdrijf. Er is een inherente zwakheid in elk systeem van recht en procedure, dat niet rekening houdt met de aarzeling van burgers, — aanstaande juryleden, — om de straf, die de wet voorschrijft, toe te passen.

Herhaaldelijk is het voorgekomen dat jurylijsten uitgeput waren, omdat het den rechter niet mogelijk was om twaalf mannen te vinden, bereid om iemand aan moord schuldig te verklaren. En wel, omdat zij tegen de doodstraf waren.

Dat hartstocht en luide protesten van het publiek een groote rol spelen in processen over misdrijven, waarop de doodstraf staat, werd mij bijzonder duidelijk, toen onlangs een jonge man in Sing Sing kwam, die wegens moord tot een ge-

Bij elken wedstrijd zijn meer dan 2000 man aanwezig . . . die met gespannen aandacht en enthousiasme de vorderingen van hun ploeg volgen.

vangenisstraf van twee tot tien jaar was veroordeeld. Het misdrijf, waarop hij zich moest verdedigen, was twaalf jaar geleden gepleegd. Een bankroof, waarbij twee mannen door dezen gevangene en zijn medeplichtige werden gedood. Het was een opzienbarende zaak. Groot was de verontwaardiging van het publiek, en terecht. De bladen eischten, dat alles zou worden gedaan om de moordenaars te arresteeren en te vonnissen. Dezen was het gelukt te ontsnappen. Er werd moord en brand geschreeuwd. Eenige maanden later werd een der daders, Gordon Hamby, gearresteerd. Hij stond wegens moord terecht en werd ter dood veroordeeld. Hamby was geloof ik de intelligentste man, die ooit in het doodshuis heeft gezeten.

De pers had hem voorgesteld als een gevaarlijken misdadiger, als een desperado van het slechtste soort. Zijn filosofische kalmte liet hem in zijn laatste oogenblikken niet in den steek. Hij was het, die onze bewakers in het doodshuis verstomd deed staan door het ongebruikelijke en daarom ongehoorde verzoek om een wit overhemd op zijn gang naar den electrischen stoel te mogen dragen. Er ging een gemompel van protest op, toen ik mijn toestemming daartoe gaf. Het was immers in strijd met de traditie. Hij was het, die in het doodsvertrek zeide: „Vertelt den menschen daarbuiten, dat de kleine groene deur bruin is.” De menschen slaakten een zucht van verlichting, toen deze bankroover was terechtgesteld, en de openbare meening was gekalmeerd totdat het volgende sensationeele misdrijf de menschen uit hun zelfvoldaanheid zou opschrikken.

Middelerwijl bleef zijn medeplichtige niet te vinden. Hij was verdwenen zonder een spoor achter te laten. Toentertijd was hij zeventien jaar. Twaalf jaar later vertelde een jonge man in San Francisco aan een buurman, dat hij van Engelsche afkomst was. Om de een of andere reden werden de immigratie-autoriteiten gewaarschuwd. Een onderzoek bracht aan het licht, dat deze schijnbaar vreedzame man met zijn goede manieren

niemand anders was dan de gezochte bankroover van 1918.

Hij was erin geslaagd om fatsoenlijk werk te krijgen. Zijn motto was, gelijk hij de politie mededeelde, die hem van de andere zijde van het continent kwam halen, „leef fatsoenlijk en werk hard.” Hij had nieuwe vrienden gemaakt en leefde blijkbaar volgens zijn gekozen motto. Toen hij gepakt werd, trachtte hij zijn identiteit niet te verbergen en hij gaf direct de bankroof en moord in 1918 toe. Hij deelde mede dat zijn aandeel in de buit £ 500 was geweest. Als verzachtende omstandigheid voerde hij aan dat zijn kameraad hem had gedwongen mee te doen en hem met den dood had bedreigd in geval hij zou weigeren.

Als deze man twaalf jaar geleden zou zijn gepakt dan had niets hem van den electrischen stoel kunnen redden. Hij zou een „gevaarlijke” misdadiger, een bankroover, een moordenaar zijn geweest, dien de politie, het O.M., de rechter en de jury naar den Stoel zouden hebben gezonden, in de overtuiging dat zij hun plicht goed hadden gedaan. Twaalf jaren veranderden dit alles. De hartstochten waren gekalmeerd. Voor de kranten was hij niet veel meer dan een schaduw van het verleden. Hij had blijk gegeven een fatsoenlijk en normaal leven te kunnen leiden. Waarom den jongen man geen kans gegeven? En hoewel hij medeplichtig was aan een zwaar misdrijf, hetwelk op moord uitliep en steeds met den dood wordt gestraft, werd alles zoo voordeelig mogelijk voor den gevangene voorgesteld. De rechter en het O.M. gingen ermede accoord, dat hij van doodslag werd beschuldigd, waarop een straf van twee tot tien jaar staat.

Niet zoozeer het feit, dat deze man aan den Stoel ontsnapte houdt mij bezig, dan wel het lot van die tientallen anderen, niet minder of erger schuldig dan hij, die moorden onder dezelfde omstandigheden hebben begaan en dit met hun leven hebben moeten boeten.

Het is ook teekenend als commentaar op de z.g. „verdorvenheid” van menschen, die moorden be-

gaan, waarover in oogenblikken van hartstocht, aangewakkerd door sensationeele berichten, zoo hoog wordt opgegeven, maar waarover na verloop van tijd niet meer wordt gesproken.

Een typisch geval is dat van Ruth Snyder, de laatste vrouw die in den Stoel van Sing Sing werd geëlectrocuteerd. Gedurende mijn directeurschap werden vijf vrouwen tot de doodstraf veroordeeld. Drie van haar kregen of gratie, of werden na een tweede behandeling van haar zaak vrijgesproken. De executie van Ruth Snyder en haar minnaar Judd Gray verwekte meer verontwaardiging dan misschien alle andere terechtstellingen, waarmee ik te maken heb gehad. Nadat beide gevangenen in de cellen voor de ter dood veroordeelden waren gekomen, hebben zij elkaar niet meer gezien. Vlak voor hun dood werd hun toegestaan om brieven te wisselen. Drie duizend menschen stonden op den avond van de terechtstelling rondom de poorten van Sing Sing te wachten. Deze gasten waren niet hierheen gekomen, gedreven door het verlangen om getuige te zijn van den onpartijdigen loop van het recht. Evenmin betroffen de duizenden woorden, welke langs speciaal daartoe over de heuvels der gevangenis aangelegde telegraaflijnen werden geseind, de onpartijdigheid van de wet. Gebleken is toen, dat zoowel de menigte voor de gevangenis als de lezers van die krantenverslagen met evenveel graagte van deze gebeurtenis genoten als van een geweldigen brand, ongeacht het tragische verlies aan menschenlevens en de materieele schade.

Maar in het doodshuis was alles rustig. Beide gevangenen gedroegen zich in de laatste oogenblikken moedig en kalm. Ruth Snyder hoopte bijna tot het laatst op een herziening van haar vonnis of op genade. Den dag vóór de terechtstelling scheen zij die geringe hoop te hebben opgegeven en verloor zij haar bezinning. Zij was het grootste gedeelte van dien dag bewusteloos. Maar tegen den avond kwam zij weer bij. De bijbel, die haar voortdurend tot steun was geweest, en haar religieuse levenshouding schenen haar kracht te

geven. Van nu af aan wachtte zij gelaten het vallen van den laatsten slag af. Op den dag der terechtstelling verzocht zij de bewaakster om haar haar op te maken; als zij niet las, speelde zij kaart, tot kort vóór zij naar den Stoel ging. Moedig, om niet te zeggen met waardigheid, ging zij haar laatsten gang.

Haar bewaakster kon zich echter niet goed houden. Haar was gezegd, dat zij vlak vóór den Stoel moest gaan staan, met het gezicht naar Ruth Snyder, ten einde haar eenigszins voor de oogen van de getuigen, allen mannen, te verbergen. De bewaakster begeleidde de vrouw naar het executievertrek en ging op de haar aangewezen plaats staan. Even later, terwijl de riemen werden vastgemaakt, werd het haar te machtig en moest zij uit de kamer gebracht worden. Was dit niet gebeurd, dan zou het bekende „foto-incident” — een foto toonende Ruth Snyder in haar doodstrijd, terwijl de elektrische stroom door haar lichaam heen gaat — niet mogelijk geweest zijn.

Door de hartstochten, welke de executie van deze vrouw opwekte, werd de oorspronkelijke misdaad, waarvoor zij haar leven moest laten, bijna geheel vergeten. De rechter, die bij de behandeling van haar rechtszaak het voorzitterschap voerde, sprak met grooten tegenzin de doodstraf uit. Hij erkende de nutteloosheid daarvan.

Haar demoraliseerende werking deed zich in elken kring gelden, en beïnvloedde tal van ziekelijke geesten, bij jong en oud. In geen geval werkte zij afschrikwekkend op andere moordenaars uit hartstocht. Het onmiddellijk resultaat was, dat aanstellerij en poppenkasterij in de rechtszalen en, door de beschrijving van verzonnen en geheimzinnige bijzonderheden, in het doodshuis, werden aangewakkerd.

Gedurende den tijd, dat Ruth Snyder in het doodshuis was, kreeg zij tal van huwelijksaanzoeken. Een week vóór de terechtstelling werden de gevangenis en haar omgeving door honderden verslaggevers en publicisten als het ware belegerd.

Verslagen van denkbeeldige interviews met de

ter dood veroordeelde, welke in plaatselijke café's waren uitgedacht en opgeschreven, werden van Ossining naar de verschillende bladen in het land geseind. Het gehalte van het verhaal was natuurlijk in evenredigheid met de kwaliteit van het vocht, dat werd gedronken.

Op den dag van de executie leek de omgeving van Ossining wel een gekkenhuis, tengevolge van de honderden bezoekers, die door de executie naar de gevangenis waren gelokt.

Het was mij onmogelijk om op die ontelbare telefonische verzoeken om inlichtingen te geven omtrent hetgeen in het doodsvetrek gebeurde en omtrent de houding der ter dood veroordeelde in te gaan.

Ik was Ruth Hale, een van Amerika's bekendste schrijfsters dankbaar voor haar telegram: „Heb geheelen dag getracht u te telefoneren, maar u gaf zeer verstandig geen antwoord. Ik wilde u zeggen, dat mijn hart met u meeleeft, en dat, daar gij dit afschuwelijke werk voor ons allen doet, ik mijn deel op mij zou willen nemen, als ik dat kon.”

Niet minder interessant en aangrijpend is het geval van een jongen, 19 jaar oud, die onlangs in Sing Sing is terechtgesteld. Francis (Two-Gun) Crowley kwam in Sing Sing met een aureool van heldhaftigheid. In het geheele land was over hem geschreven als over een vermetelen moordenaar van het meest verdorven type. En zijn voor indrukken vatbaar gemoed streefde er naar om aan deze reputatie, welke hij bij een lichtgeloovig publiek had, te beantwoorden. Een toevallige uitslating in een krantenverslag gaf hem een vingerwijzing, en zoo werd hij van een deugniet de beruchte bandiet, bekend onder den naam van „Two-Gun”. Het zal waarschijnlijk niet van invloed op het praktische vraagstuk van de straftoemeting zijn, wanneer ik vertel, dat deze moordenaar sinds zijn jeugd het leelijke eendje van de maatschappij was. Dat hij op school werd verwaarloosd; dat de invloed van zijn huiselijk milieu slecht was; en dat er niet op was gelet of er een speciale aanleg bij hem aanwezig of te ontwikke-

len was. En evenmin ook het feit dat niettegenstaande aan dezen opgroeienden jongen niet de minste aandacht werd gewijd, hij op fatsoenlijke wijze zijn brood verdiende, tot kort voordat hij zijn misdadigersloopbaan begon.

Wat mij interesseert is, dat deze jeugdige bandiet het doodshuis betrad met nog geheel dezelfde geestesgesteldheid als toen hij zijn boosaardige moorden bedreef. Hij had over zich een opschepperig air van bravour, van alles te durven, dat tot uiting kwam in kleine en onbeteekenende pogingen tot verzet.

Aan Crowley was door zijn opzienbarende, hoewel tamelijk domme misdrijven, voor zijn aankomst in Sing Sing in de pers uitvoerig aandacht gewijd. Ik was verbaasd, toen ik hem zag — klein van gestalte, en met weinig ontwikkeling. In een andere omgeving zou hij door zijn blozend uiterlijk en zijn geheele verschijning voor een koorknaap kunnen doorgaan. Zijn oogen waren klein en hadden weinig uitdrukking. Onmiddellijk na zijn aankomst in de gevangenis onder de bewaking van verscheidene politiebeambten, werd hij gefouilleerd, zooals alle mannen, die in het doodshuis komen. In één van zijn sokken werd de lange steel van een eetlepel gevonden. De „sheriff” ondervroeg Crowley later daarover. Hij beweerde dat hij den lepel had weggenomen van iemand, die zat te eten, terwijl hij hem bewaakte.

„Two-Gun” Crowley werd in het doodshuis begroet als een boef, die zelfs in deze gevangenis van zich kon doen spreken. Hij vloekte en verzette zich tegen de bewakers, die hem voedsel brachten. Enkele andere mannen lachten en moedigden hem aan, en Crowley aldus opgehitst, legde het er op aan om ons te laten zien, hoe lastig hij kon zijn. Later vernam ik, dat zijn zinnelooze woede was opgewekt door een brief van zijn vriendin, die erbij was toen hij een politieagent doodde en gearresteerd werd. In dien brief noemde zij hem laf. Dit was voldoende, om hem dol te maken.

Eenige dagen na zijn komst in de gevangenis haalde hij stukjes spiraal uit zijn matras, wond het

staaldraad om een aflevering van een lijvig weekblad en kreeg daardoor de beschikking over een primitief, maar geweldig wapen. Hij werd gewaarschuwd dat hij zou behandeld worden, zooals hij verdiende; en dat niemand van plan was om zijn zenuwen door zijn kort verblijf bij ons in de war te laten sturen. Deze waarschuwing hielp niets.

De mannen, die in het doodshuis zijn, mogen geen lucifers hebben; maar Crowley zag kans om 's nachts zijn bed in brand te steken met een cigarette die, zooals de gewoonte is, voor hem door een bewaker was aangestoken. De beambte had achterdocht moeten koesteren, want Crowley had nooit tabak in welken vorm ook gebruikt. Sterk gewapende mannen bluschten het vuur, terwijl anderen Crowley vasthielden. Alleen gelaten, sloeg hij in de cel alles kort en klein; hij scheurde zijn kleeren van zijn lijf en verstopte daarmee de afvoerbuizen.

Crowley werd toen naar een ander gedeelte van het doodshuis gebracht, waar hij zoo goed als geheel van de andere gevangenen was geïsoleerd.

Een tijd lang bleef hij zich op dezelfde wijze misdragen. Hij verstopte weer het toilet, tengevolge waarvan de cel onderliep. Zijn kleêren werden hem ontnomen, zijn bed werd verwijderd; alleen 's nachts kreeg hij een matras. En de held van ons doodshuis, de lastige „Two Gun” Crowley bevond zich naakt in zijn cel. Hij bracht zijn tijd met vliegen vangen door; hij legde een paar korrels suiker neer en wachtte geduldig tot de vliegen daarop afkwamen. Dan sloeg hij ze dood.

Wij lieten hem alleen. In dit afgezonderde gedeelte van het doodshuis was niemand om hem toe te juichen. Hij was niet in de gelegenheid om den anderen gevangenen te toonen, wat hij, Crowley, wel durfde.

Ongeveer drie dagen, nadat wij hem in zijn nieuwe cel hadden ondergebracht, verzocht een bewaker mij Crowley een nieuw bed en nieuwe kleêren te mogen geven.

„Er is iets met hem gebeurd,” zeide de bewaker, „het klinkt onwaarschijnlijk, maar het is

waar. Een spreekw is zijn cel binnengevlogen. Hij doodde den vogel niet, maar gaf hem te eten. Het dier komt telkens weer in zijn cel terug en hij heeft er plezier in." „Daar ben ik blij om," zeide ik. „Maar wij zullen afwachten, hoe mijnheer Crowley zich morgen gedraagt."

Den volgenden morgen ging ik naar den jongen moordenaar kijken. Physiek scheen hij door zijn afzondering niet geleden te hebben. Hij zag er uit als een getemd beest. Hij praatte normaal en beloofde zich behoorlijk te gedragen, als hij weer kleêren kreeg en een matras om op te liggen, en als hij den vogel mocht houden. Ik stond dit toe.

Elken dag vloog de spreekw de cel van den gevangene in en uit en steeds kreeg hij zijn dagelijksch rantsoen. Maar verwonderlijker was, dat het kleine beestje den bandiet temde. Onze gevangene werd een normaal mensch. Hij begon te teekenen en maakte miniatuur gebouwtjes en andere dingen van krantenpapier, en ook zijn taal werd fatsoenlijk.

Hij bewees talent voor teekenen te hebben en zijn schets van het doodshuis was over het geheel zeer precies en duidelijk. Hij maakte een teekening van den electrischen stoel, welke hij op den muur van zijn cel plakte. Ook teekende hij een doodkist, waarin een man lag en op den kant schreef hij zijn naam: „Francis „Two Gun Crowley".

Eenige weken voordat hij terechtgesteld zou worden, moest Crowley naar New York worden gebracht om als getuige à décharge te verschijnen in een proces tegen een beklaagde, die volgens Crowley onschuldig was aan het hem ten laste gelegde misdrijf. Crowley nam de schuld van den diefstal op zich. Hij bleef er bij, dat hij de schuldige was. Hij zag weer kans om zich een air te geven. Voordat hij het doodshuis verliet, zeide hij tot een der portiers: „Neem mijn heele boeltje, ik zal het niet meer noodig hebben. Eenmaal hier vandaan, kom ik niet meer terug. Daar kan je zeker van zijn." Blijkbaar zinde hij op een opzienbarende

ontvluchting, terwijl hij werd overgebracht, of uit de rechtzaal.

Gedurende den geheelen tocht van Ossining naar New York (ongeveer 48 K.M.) sneed hij over zijn boevenstreken op. Hij was blijkbaar heelemaal niet vervuld met het doel van zijn reis. Maar hij deed geen poging om te ontvluchten. Ik geloof niet, dat hij van plan was, iets te doen. Maar toch kwam het bij mij op, dat hij misschien de gelegenheid zou te baat nemen om neergeschoten te worden en in het harnas te sterven, liever dan te wachten op zijn terechtstelling in den Stoel. Dit laatste was te tam.

Spoedig realiseerde hij, dat er geen gelegenheid was voor een theatraal gebaar. Hij kwam de rechtzaal binnen, zonder dat hij probeerde herrie te maken. Hij wachtte rustig totdat hij naar de getuigenbank werd geroepen.

Gedurende de pauze vroeg hij om „iets te eten”. Het duurde even voordat hij wat kreeg. Eindelijk kwam zijn lunch. Toen hij klaar was, zeide hij lachende tot een van zijn bewakers: „Nou „sergeant”, het is maar goed, dat zij dit gebracht hebben. Ik was al bijna besloten, hun een poets te bakken. Geen eten, geen getuigenis.”

Tevreden en voldaan nam Crowley 's middags zijn plaats in de getuigenbank weer in. Hij vocht met den ambtenaar van het O.M. en met de advocaten ten behoeve van den gedaagde. Hij maakte zooals hij naderhand zeide „grapjes”. Soms lachten de toehoorders om zijn geestige zinnen. Crowley was verrukt over deze reactie. Hij keek naar de verslaggevers, of zij wel zijn woorden opschreven. „Heb je wel gemerkt, hoe druk de krantenmannen zaten te pennen, telkens als ik een rake opmerking maakte?” vroeg hij zijn bewaker.

Crowley kwam in zijn cel in het doodshuis terug. De portier erfde zijn bezittingen niet.

Op den terugweg door de drukke straten van New York moest de auto, waarin Crowley zat, voor een verkeerssignaal stoppen. Vlak voor den gevangeniswagen stond een gepantserde auto te wachten. Even later kwamen twee mannen uit een

bank daar vlakbij. De eene droeg een tasch en de andere volgde hem met een revolver in zijn hand. Crowley zag dit en grinnikend zeide hij tot den beambte naast hem: „Wat zou dat gemakkelijk zijn. Het zou niet veel moeite kosten daarin te komen.”

Hij stond te kijken van hetgeen hij onderweg zag. Een blik op de George Washington-brug was voldoende om hem den indruk daarvan te doen bijblijven. Toen hij in het doodshuis was teruggekeerd, vroeg hij om verscheidene kranten. Uit de fotopagina van een Zondagsblad maakte hij een knappe reproductie van de brug. Een ander blad van de krant gebruikte hij om daaruit een miniatuur van de Empire State Building te maken. Een paar dagen later stonden wij hem toe, dat hij wat licht hout kreeg waarvan hij een gebouw maakte dat hij Crowley's Hotel noemde. Hij speelde het klaar om daarin liften te construeeren en hij fabriceerde kleine poppetjes, arbeiders, die hij in en buiten het gebouw plaatste. Hij bemachtigde op de een of andere manier een watertor of een soort kever, en gedurende eenige dagen moest de kever, welke met een draad aan het gebouw was verbonden, als bewaker van Crowley's hotel dienst doen.

Crowley rookte noch dronk, ook pruimde hij niet. Evenmin was hij aan narcotica verslaafd. Maar hij hield erg veel van toffeas. Gedurende de laatste zes maanden in het doodshuis was hij volkomen gelukkig als hij alleen was. Echter met de andere mannen samen was hij voor hen altijd „de man die alles durft,” die voor hen de kastanjes uit het vuur haalde, getrouw aan de reputatie, welke hij had verworven en wilde handhaven. Aan zichzelf overgelaten gedroeg hij zich behoorlijk, was zelfs tamelijk ijverig en niet onsympathiek.

Crowley vertelde mij, dat hij in een vurigen haat tegen politieagenten was groot gebracht. Hij was een onecht kind en een kleinzoon van een politiebeambte. Zijn vader liet hem en zijn moeder, een Duitsche werkster, in den steek. Zijn moeder bracht hem naar een vondelingenhuis en liet

naderhand niets meer van zich hooren. De vrouw, die hem tot zich nam, was de eenige moeder, die Crowley ooit had gekend. Na de derde klas verliet hij de school; in werkelijkheid had hij niets geleerd. Echter had de vrouw, die hem had groot gebracht en die hij „moeder” noemde, kans gezien, om hem in zijn jeugd op eerlijke manier zijn brood te laten verdienen.

Die vrouw zat in mijn kantoor den dag vóórdat Crowley werd terechtgesteld. „Hij was een attente jongen,” zeide zij. „Hij bracht altijd zijn loon naar huis en gaf mij dat. Neen, ik heb in al die jaren niet kunnen denken, dat hij verkeerde dingen deed en ik ben overtuigd, dat dit ook niet het geval was.” Gedurende zijn korte misdadigersloopbaan, waarin een massa gebeurde, kwam hij dikwijls in Ossining, in de buurt van de Sing Sing gevangenis en het doodshuis. Merkwaardig is, dat hij voor de stalling van zijn auto een ruimte huurde naast die van een der bewakers van de gevangenis. En het was juist die bewaker, die hem in het doodshuis gedurende de maanden vóór zijn executie bewaakte.

Het moge vreemd klinken, maar zoo nu en dan woonde Crowley een kerkdienst bij. Hij was steeds gewapend, zelfs bij die gelegenheden. Altijd droeg hij twee revolvers bij zich. Hij sprak eens met een bewaker over een dienst, dien hij had bijgewoond in een kerk te Ossining en vertelde hem van de revolvers, welke hij in zijn zakken had. De beambte was verontwaardigd. „Waarom heb je den geestelijke niet neergeschoten?” vroeg hij. Crowley lachte. Ik schiet nooit op mijn vrienden. Alleen op mijn vijanden — politieagenten.”

Welk verband — als dat er was — bestond er nu tusschen Crowley's „misdadigheid” en dien grootvader-politieagent, dien hij alleen van hooren zeggen kende? Crowley was een jongen van veertien toen hij een vrouw zijn huis zag binnenkomen en een oogenblik met zijn „moeder” zag praten. Hij was te jong om de strekking te begripen van hetgeen waarover zij spraken. Toen de vrouw weg was, vroeg hij zijn „moeder”: „Wie

is die vrouw?" En bij die gelegenheid hoorde hij voor het eerst iets over zijn ouders en zijn onwetige geboorte. De vrouw, die hem van klein kind af had groot gebracht, vertelde hem alles, hoewel hij daarvoor nog te jong en lang niet rijp genoeg was. „En die vrouw is je werkelijke moeder,” zeide zij. De jongen luisterde kalm toe. Toen schudde hij zijn hoofd. „Het kan me niet schelen of zij mijn moeder is. Ik houd niet van haar.”

Een verstooteling der maatschappij. Soms vraag ik mij af, of deze jongen, die buiten echt was geboren en bijna geen kans in het leven had gehad, niet van den electrischen stoel gered had kunnen worden, als iemand begrip had gehad voor zijn liefhebberij voor teekenen en mechanica, en die had ontwikkeld.

Maar de menschen hadden niet de minste belangstelling voor dien aanleg van dit stiefkind der maatschappij. Dwaze en domme misdaden, welke echter opzien baarden, hadden gemaakt, dat Crowley op de voorpagina der kranten kwam te staan. Zoowel sensationeele schrijvers als op sensatie beluste lezers hadden een nieuwen uitlaat voor hun minderwaardige nieuwsgierigheid gevonden. Het verbaasde mij niet, dat ik verscheidene dagen vóór den dag, waarop de executie plaats zou hebben, het gewone aantal zotte brieven ontving. Eén concern, dat speciale artikelen produceerde, drong aan op een interview met Crowley ten einde een serie artikelen over sensationeele misdaden klaar te maken. Onder de bestaande wet was dit natuurlijk onmogelijk, omdat slechts zij ter dood veroordeelden mogen bezoeken, die daartoe verlof hadden gekregen van den rechter. Maar deze ondernemende journalisten namen geen genoegen met een weigerend antwoord en bleven verscheidene dagen aandringen. Tenslotte kwam op den avond van de terechtstelling een telegram-besteller naar de gevangenis met een telegram, dat hij volgens zijn zeggen „persoonlijk aan den directeur moest afgeven.” Hij mocht de gevangenis binnenkomen om zijn opdracht uit te voeren. Het was een lang telegram en van hetzelfde syndicaat.

In tamelijk felle bewoordingen herhaalde het zijn vroeger verzoek om een onderhoud met Crowley. Volgens dit telegram waren de artikelen reeds klaar. Thans, op dit late uur, was alleen nog noodig, dat Crowley zijn naam er onder zou zetten. Zij waren bereid Crowley daarvoor vijftig procent van de opbrengst van den verkoop der artikelen aan te bieden, en deze zou, beweerden zij, niet minder dan tien duizend dollar zijn. Voor zijn handteekening zou Crowley vijf duizend dollar krijgen en over het geld kon worden beschikt, zooals hij zou aangeven. Ik las dit telegram met stijgende walging.

Wat was er aan dien ter dood veroordeelden man, dat deze golf van emoties rechtvaardigde? Wat had deze onnoozele jongen, dat hij zooveel menschen naar deze sinistere vertooning trok? Gebeurtenissen als deze maken de doodstraf tot een klucht. Waar blijft de afschrikkende werking, die zij beoogt? En hoe kan deze straf werkelijk nog als de oplossing voor een ernstig probleem worden beschouwd? Een klucht voor iedereen, behalve voor den man, die naar den Stoel moet gaan. Toen Crowley van dit aanbod verteld werd, zeide hij iets, wat waarschijnlijk de eerste philosophische opmerking was, die hij ooit in zijn jeugdig bestaan had gemaakt: „Als moeder — hij bedoelde zijn pleegmoeder — die vijf duizend dollar had gekregen, toen ik een jongen was, zouden de zaken nu misschien wel anders staan.”

Ik was tot bijna de laatste minuut bij hem. Hij vertelde mij over zijn vroegere escapades, over de menschen, die hem in zijn jeugd hadden omringd, voor wie hij weinig, om niet te zeggen, geheel geen eerbied of affectie had. Toen het gesprek even stopte wees hij op een grooten watertor, die op den grond heen en weer liep. „Ziet u dien?” zeide hij. „Ik stond op het punt hem te dooden. Tal van malen heb ik hem willen vermorzelen. Het is een vies beest. Maar ten slotte besloot ik 'm een kans te geven en liet 'm leven.” Hij lachte er niet om, en sneed er evenmin over op. Ik twijfelde of hij

de beteekenis van zijn opmerking of gedachte wel begreep.

Crowley ging kalm den dood in, zonder bravour, zonder opschepperij. „Groet moeder,” riep hij, toen men hem de kap opzette.

De maatschappij, een publiek vol belangstelling, vertegenwoordigd door vijf en twintig verslaggevers volgde zijn terechtstelling. „Hij was een moedige jongen,” was de algemeene opinie. De man, die de politie van een groote wereldstad had geterroriseerd, de jongen, die met bitterheid in zijn hart had geleefd tegen iets, „hij wist niet wat,” maar dat hij slechts kon voelen, stierf met liefde in zijn hart en op zijn lippen. Een verschoppeling, die tot rust was gekomen.

Crowley was een gevaarlijke jongen. Dat was ook die tienjarige knaap uit Chicago, die met zijn vijfjarig broertje in den delicatessewinkel van zijn vader „politieagentje” speelde, zijn vaders pistool nam en riep: „Ik zal je dood schieten,” en werkelijk het kind dood schoot. Niettegenstaande zijn vernisje van hardheid en opschepperij was Crowley een kwajongen, zeker een zeer gevaarlijke kwajongen. De maatschappij verzuimde om Crowley een uitlaat te geven voor zijn normale verlangen om te spelen, en liet na om hem de juiste opleiding en opvoeding te verschaffen — dit is de kern van het probleem-Crowley. Zeker is, dat een oplossing voor dit probleem niet gevonden kan worden in het doodsvetrek of in den Stoel. Het bewijs daarvoor bracht een morgenblad eenige dagen voor de terechtstelling van Crowley. Daarin werd van een jongen man verteld, die Crowley overtroefde. Het werd de „Three Gun” bandiet, die twee moorden in één nacht pleegde.

Ik heb de overtuiging, dat een groote groep menschen verzot is op moorden, moordprocessen en executies, zooals een andere categorie, die even sterk op emoties is belust, smult en geniet van de schromelijk overdreven verhalen over het intieme leven van hun medemenschen, welke afkomstig zijn uit Reno of Hollywood of andere welbekende society-centra. Ik merk dat dagelijks op.

Eenige jaren geleden verzocht onze beul om ontslag, zonder opgave van reden. Hij wenschte, dat het onmiddellijk zou ingaan. Zeven man wachtten op hun executie in den Stoel. Er werd een oproep geplaatst. De post van den volgenden morgen bracht honderden sollicitaties van personen, die de plaats van den man, die wegging, wilden innemen. Bijna allen schreven erbij, wat hen er toe bracht om naar deze betrekking te solliciteeren. Sommigen verontschuldigten zich. Zij waren tegen de doodstraf, maar zij waren zonder werk en hadden een gezin te onderhouden. Anderen, v.n.l. oud-militairen, vertelden van hun ervaringen aan het front. „Ik werd naar Frankrijk gezonden om te dooden en ik heb gedood,” schreef er een. „Ik ben op dat gebied gehard. Dit werk schrikt mij niet af.”

„Deze mannen wisten wat zij deden, toen zij uitgingen om te dooden. Waarom zou ik dan eenige gewetensbezwaren hebben om hetzelfde jegens hen te doen? Ik neem dit werk op mij en zal het flink en goed verrichten.”

„Ik wil dit werk doen,” schreef een ander, „op voorwaarde, dat er geen openbaarheid aan verbonden is.”

„Ik ben tegen de doodstraf,” verklaarde weer een ander, „maar wet is wet, en zoolang iemand dit baantje nog moet vervullen, waarom ik dan niet?”

Ten slotte vonden wij dengene, dien wij noodig hadden. Ik heb hem nooit zijn opinie over de doodstraf gevraagd. Dit is een onderwerp waarover wij nooit praten.

Niet minder interessant, maar een beetje ingewikkelder, zijn de talrijke brieven, waarin verlof wordt gevraagd om een executie bij te wonen. Zij komen van personen uit allerlei kringen. Doctoren, die er op aandringen om beroepsredenen. Advocaten, journalisten, maatschappelijke werkers, gewone menschen en niet te vergeten geestelijken.

„Is het te veel gevraagd om mij een uitnoodiging te sturen voor de eerstvolgende terechtstelling, welke in Sing Sing zal plaats hebben? Ik ben een

groot voorstander van de afschaffing der doodstraf en ik ben lid van den League, waartoe u ook behoort." Dit is een typische brief, en doet mij denken aan de menschen, die sterk voor prohibitie zijn, maar die graag het baantje van „proever" krijgen, teneinde na te gaan, of het vocht de juiste „kracht" heeft.

„Ik stel erg veel belang in de doodstraf. Het zou voor mij van onschatbare waarde zijn, als ik een executie mocht zien," schrijft een andere nieuwsgierige.

Vreemd genoeg heb ik nooit een verzoek van een ambtenaar van het O.M. ontvangen om de terechtstelling bij te wonen van den man, dien hij heeft vervolgd, of van een rechter om bij de executie te zijn van den man, dien hij ter dood veroordeelde. Volgens de wet moeten uitnoodigingen worden gezonden aan een rechter van het Hof, dat den man ter dood veroordeelde, eveneens aan den ambtenaar van het O.M., die hem vervolgde en ook aan den „sheriff" van het district. Zij zijn echter niet verplicht om de executie bij te wonen. Als regel doen zij het niet.

Eenige maanden geleden woonde een rechter van het Hof — de eenige sedert ik directeur van Sing Sing ben — een terechtstelling bij. De rechter kwam als belangstellend burger. Op gevaar af van onbescheiden te lijken haal ik het volgende aan uit zijn brief, welken ik kort daarop ontving:

„Indien volgens de wet menschen moeten dooden, dan kan dit zeker niet worden gedaan op een wijze, welke minder pijnlijk voor gevoelige menschen is, dan u gisterenavond deedt. Ik geloof, dat de woorden van dien armen kerel, die u prees, oprecht gemeend waren en een juist beeld geven van de achting, welke u door jaren van vriendelijke en vaderlijke behandeling der gevangenen hebt verdiend."

Talrijke verzoeken zijn van politiebeambten. Wat hen daartoe drijft, nieuwsgierigheid, wraakgevoel, of alleen maar ziekelijke belangstelling, een feit is, dat politiebeambten er niet voor terugschrikken om getuige te zijn van een executie.

Sedert mijn directeurschap hebben wij slechts eenmaal een vrouwelijke getuige in het doodsvretrek gehad. Zij heette Nellie Bly, en vertegenwoordigde een New Yorksch blad bij de terechtstelling van Hamby. Zij was zoo overstuurd, dat wij haar letterlijk uit het doodsvretrek moesten wegdragen. Den volgenden dag schreef zij een hoogst emotioneel verhaal van haar bevindingen.

Eenige jaren later ontving ik den volgenden brief van een andere verslaggeefster:

„Bestaat er een bepaling, volgens welke het verboden is, dat een te goeder naam en faam bekend staande verslaggever een terechtstelling in Sing Sing bijwoont, als die verslaggever toevallig een vrouw is? Het relaas van haar reacties zou zeker veel meer de moeite waard zijn, dan dat van een man.”

Ik was het met de dame eens, dat haar verhaal interessant zou zijn en zeer lezenswaard. Maar in overleg met den superintendent van de gevangenen vond ik het beter haar de gevraagde toestemming te weigeren. Vrouwen kunnen uitstekende jury-leden zijn, zelfs in gevallen waarop de doodstraf staat, maar als getuigen bij naargeestige terechtstellingen, hebben zij haar zwakke zijden. Alleen de vrouw, die door en door afgestompt is, kan dit verdragen. En wij wilden dit type vrouw zeker niet aanmoedigen.

Brieven aan ter dood veroordeelden van menschen uit allerlei kringen zijn vooral in gevallen, die een groote bekendheid hebben gekregen, zeer groot in aantal. Emotioneele vrouwen zenden brieven van sympathie en met raadgevingen aan de gevangenen. Velen worden daartoe gebracht uit hysterie en uit religieus fanatisme. Sommigen beweren, dat de directeur de keuze heeft tusschen executie of „het redden” van den veroordeelde, en dringen er op aan, dat ik zal weigeren om de opdracht van den rechter uit te voeren. Het aantal commentaren is overvloedig, evenals het aantal smaadschriften, vervloeking, beledigingen, zegeningen en waarschuwingen.

Op een keer kreeg een gevangene, die bijna aan

het einde van zijn geduldig wachten op den dood was, een brief. Zijn verzoek om genade was verworpen. De brief was van een bekende van de familie van den ter dood veroordeelde en luidde als volgt:

„Ik zag het nieuws in de krant; ik had gehoopt, dat het beter voor je zou afloopen, maar het schijnt thans onvermijdelijk. Maar, Morris, nu de zaken zoo staan, denk je, dat je moeder erin zal toestemmen, dat ik voor je begrafenis zorg? De meesten van je vrienden wonen hier in de buurt. Ik weet niet of er al schikkingen zijn getroffen, maar als het niet te laat is, zal het mij een eer zijn om alles zoo netjes mogelijk te doen.”

Dit verzoek om zaken te mogen doen kwam van een begrafenisonderneming uit de geboorteplaats van den ter dood veroordeelde. Natuurlijk kreeg deze den brief nooit in handen. De schrijver, een vrouw, deed onbewust hetzelfde als in 1729 iemand in Londen. Een zekere majoor Oneby was, zoo gaat het verhaal, tot de galg veroordeeld. Eenige dagen voor de terechtstelling ontving hij een brief van een begrafenisondernemer uit Drury Lane die schreef, dat hij gehoord had, dat de majoor binnenkort zou moeten sterven en die hem toezegging deed hem, „zoo goedkoop en zoo netjes mogelijk te zullen begraven, als wien ook.”

„L'histoire se repète!”

Commercialisme speelt een groote rol om het publiek smaak te doen krijgen in het lugubere, verbonden aan misdrijven, waarop de doodstraf staat. Einde 1927 werd naar aanleiding van twee moorden, waarvan groote ophef was gemaakt, de aandacht van het publiek onnoodig sterk gevestigd op moord en executie. Het doodsvertrek en de elektrische stoel stonden in het middelpunt van een overdreven belangstelling. De quaestie van de doelmatigheid van electriciteit voor terechtstellingen werd opnieuw herhaaldelijk in vergaderingen en in de pers besproken.

Op een morgen ontving ik een brief, onteekend door een schouwburg-directeur, die beweerde, dat hij onomstootelijk kon bewijzen,

dat de elektrische stoel niet doodelijk was. Hij verklaarde, dat als den heer Johnson, die een „wetenschappelijk genie op het gebied van electriciteit was,” zou worden toegestaan om één uur met iemand die tot den Stoel was veroordeeld, (waarschijnlijk had hij Snyder en Gray op het oog) te spreken, hij den ter dood veroordeelde kon aanwijzen, hoe hij zich tegen den stroom kon verzetten.

Het „wetenschappelijke genie op het gebied van electriciteit” was van plan om in het Hippodrome-theatre in New York op Dinsdag 20 December 1927 een demonstratie te geven, en mij werd verzocht om een vertegenwoordiger te zenden om deze demonstratie bij te wonen.

„Mr. Johnson,” aldus ging de brief verder, „is zooals u weet geen kermis-attractie. Hij is een electro-technisch ingenieur, die tegen hoog honorarium in consult wordt geroepen. Hij ontdekte de draadloze telefoon, toen hij 17 jaar was — hij is nu 35 — en heeft in hooge mate meegewerkt aan den wetenschappelijken vooruitgang van radio en electriciteit.”

Ik zond natuurlijk een vertegenwoordiger, den heer George Ogle, consuleerend ingenieur van de „General Engineering and Management Corporation,” om bij de demonstratie te zijn. Op 22 December 1927 ontving ik van ingenieur Ogle den volgende brief:

„Gevolg gevende aan uw verzoek stelde ik een onderzoek in naar de demonstratie van den heer Johnson, die op het oogenblik in het Hippodrome optreedt, en zich uitgeeft voor den man, die den elektrischen stoel tart. De heer Johnson was eerst tamelijk uit de hoogte en zeide dat een dergelijk wetenschappelijk onderzoek hem welkom was, maar na een paar minuten moest hij zich gewonnen geven en bekennen, dat hij niets anders dan een gewone bedrieger was.”

„Een onderzoek van zijn elektrischen stoel en verdere uitrusting bracht aan het licht, dat deze demonstratie uitgevoerd werd met een normalen 18 Volts lichtboogglaschtransformator. Op geen

enkel oogenblik tijdens zijn voorstelling voert hij ook maar één volt spanning. In werkelijkheid absoluut niets, aangezien de stroom van lage spanning, welke aan het hoofdmonteur toegevoerd wordt, kortgesloten is en door middel van een truck-verbinding achter aan het hoofdmontuur naar den laagspanningstransformator teruggevoerd wordt. Het hoofdmontuur maakt namelijk contact met een verborgen geleider achter aan de leuning van wat slechts schijnbaar een electrische stoel is."

"Ik stelde dezen bedrieger niet openlijk op de kaak, op belofte zoowel van den heer Johnson als ook van den directeur van het Hippodrome, dat zij alle zinspelingen op Sing Sing en haar ongelukkige bewoners zouden achterwege laten, en geen enkele bewering zouden ten beste geven, waaruit het publiek zou kunnen opmaken, dat iemand die in een gevangenis werd geëlectrocuteerd, niet onmiddellijk dood was."

Dit alles om te illustreeren hoever menschen durven gaan met op gemeene manier geld te verdienen. Duizenden menschen waren naar deze demonstratie gegaan, daartoe aangetrokken door de onwaarheden, vervat in de circulaire, welke op de gewone manier door de Amerikaansche post was verzonden.

Bij het afwegen van het pro en het contra in zake de doodstraf, is het verstandig om ons oordeel niet door ons gevoel te laten vertroebelen. Een bekend schrijfster van sentimenteele verhalen kwam eens naar Sing Sing en vroeg mij om een lijstje van laatste woorden geuit door gevangenen, die op het punt stonden te sterven. De eerste woorden, die zij kreeg, waren een botte weigering. Dit ziekelijke romantiseeren van gevangenen is een hinderpaal voor een gezonde oplossing van gevangenisproblemen. Het publiek wordt er toe gebracht om òf tranen over hen te storten òf op hen te schimpen; op deze wijze wordt het den menschen onmogelijk gemaakt om het gevangenisprobleem in zijn juiste proporties te zien.

Gevangenen, vooral gevangenen in het doods-

huis, zijn maar al te dikwijls er op uit om hun toestand te romantiseeren. Een der ongevoeligste gangsters, die Sing Sing ooit heeft gehuisvest, hield, toen hij na een ander lid van zijn bende in het doodsvertrek kwam, een heele vertooning. Toen hij aan de beurt kwam, vroeg hij om een doek waarmee hij den Stoel zorgvuldig afveegde.

„Ik moet h'm schoonmaken, nu die onderkruiper vóór mij erop heeft gezeten.”

En een uiting van dezelfde behoefte aan vertoon, was het zingen van een neger, die bijna naar den Stoel rende, dezen eerbiedig kuste en al zingende verklaarde, dat deze Stoel voor hem een voertuig was, dat hem zachtjes naar het eeuwige leven zou voeren, en dat hij leek op een harp van het engelenkoor.

Ik weet een paar voorbeelden van ter dood veroordeelden, die geen moeder, vrouw of liefje hadden om hen te steunen — en ook om hun heengaan zwaarder te maken. Soms moet ik zwijgend de beschimpingen aanhooren en verdragen van een verontwaardigde vrouw, van wie de Staat den man, dien zij liefhad, heeft opgeëischt. Maar in den regel zijn vrouwen filosofischer dan mannen: zij schijnen te begrijpen, dat het praktisch onmogelijk is om aan den Stoel te ontkomen, wanneer de advocaten hebben uitgemaakt, dat er niets meer aan te doen valt. Maar diep in het hart van elke vrouw, wier kind, echtgenoot of minnaar naar den Stoel is gegaan, is wrok. Niet zoozeer om zijn bestraffing, dan wel om de ongelijkheid der justitie, die toelaat, dat een rijke moordenaar in leven blijft, ja zelfs in vrijheid, terwijl arme menschen, die misschien niet meer schuld hebben, hun leven moeten laten.

De smartelijkste kant van de taak om de wereld van hen, die ter dood zijn veroordeeld te bevrijden, is soms het contact met hun vrouwelijke familieleden. Als iemand zich heeft gehard, zooals ik heb gedaan, om op de terechtstelling van een jongen, gezonden man toezicht te houden, wanneer iemand probeert, zooals ik, om het onvermijdelijke uit te voeren, terwijl ik met inachtneming van de

wet alles doe om het einde zoo zacht mogelijk te maken, dan is het afschuwelijk om te ondervinden, dat iemand geen moed heeft om leed te dragen. Een moeder, — de moeder van een jongen man — riep mij aan de telefoon, nadat wij eindeloos op haar komst in de gevangenis hadden gewacht om haar in de gelegenheid te stellen haar zoon vaarwel te zeggen.

„Ik kàn het niet dragen, directeur,” zeide zij. „Maar wilt u doen, wat ik zou willen doen? Geef mijn jongen als hij dood is een witten roos in zijn hand.”

Natuurlijk voldeed ik aan haar verzoek.

Het zou geen nut hebben om het verdriet en de ellende uit te pluizen, welke vrouwen wordt be-rokkend, als de Stoel zijn tol opeischt. Op den achtergrond van het leven van elken ter dood ge-brachten man, ja van elken gevangen man staat een groep vrouwen en kinderen, die niet slechts de schande van de straf voelen, maar ook getrof-fen worden door de economische ellende, welke daarvan het gevolg is.

Sommige personen zijn tegen de doodstraf uit een gevoel van medelijden met de familie. „Denk aan de arme weduwe, die plotseling van haar man be-roofd wordt, en aan de weezen.” Dezen zijn inder-daad beklagenswaardig. Onschuldige, hulpeloze slachtoffers van hartstocht, haat of botte onbillijkheid. Maar zijn wij bevoegd partij te kiezen tus-schen twee groepen van even onschuldige slacht-offers? Tusschen het gezin van den moordenaar en dat van den vermoorde? Hoe velen van ons hebben werkelijk sympathie voor het kind van het slacht-offer, dat om vergunning verzocht om zelf „den schakelaar om te draaien,” of „den bijl te doen vallen?” Wij zijn het standpunt van louter wraak bij de berechting van misdaden ontgroeid en hebben dat laten varen.

Twee mannen werden op denzelfden avond terechtgesteld. Beiden waren bij hetzelfde misdrijf betrokken. Toen zij na hun veroordeeling in het doodshuis kwamen leken zij goede vrienden. Maar toen het einde naderde, was hun verhouding ge-

spannen. Zij scholden elkaar uit. Een onderzoek bracht aan het licht, dat de eene, een getrouwd man, zijn medeplichtige had gevraagd om de schuld op zich te nemen. De andere had geweigerd, zeggende: „Als ik ga, zal jij ook gaan.” Beiden gingen als geslagen vijanden naar den Stoel.

Tijdens het gouverneurschap van Alfred E. Smith moesten eens vier mannen op één avond worden terechtgesteld. Het Hof van Appèl had hun vonnis bevestigd, en er leek geen hoop meer. Tegen den avond van den dag der terechtstelling werd mij verzocht om in het doodshuis te komen. De mannen wenschten mij te spreken. Ik ging er snel heen. Een der veroordeelden overhandigde mij zonder iets te zeggen een brief. Ik las hem nauwkeurig; hij was voor den gouverneur bestemd: „Om 's hemelsnaam, gouverneur,” las ik, „red de andere jongens. Zuiver mijn geweten. Red de drie jongens. Stort geen vier families in het ongeluk. Eén is genoeg. Verlicht mijn geweten. Ik heb geschoten. Houd hier toch rekening mee!”

Dit bericht werd naar den gouverneur getelefoneerd. Uitstel werd toegestaan. Een onderzoek volgde, maar de feiten waren blijkbaar niet overtuigend en alle vier werden zij dientengevolge terechtgesteld.

Een ander maal vroeg een gevangene vlak vóórdat hij terechtgesteld zou worden of ik bij hem wilde komen. Hij scheen over iets te piekeren. Ik wachtte totdat hij zou spreken. Tenslotte vertelde hij waarom hij zoo van streek was:

„Directeur,” zeide hij, „als u in mijn positie was en er waren verzachtende omstandigheden; als eigenlijk een ander het schot heeft gelost en ervan door is gegaan, zoudt u dat vertellen?”

Het was een moeilijke vraag om te beantwoorden. Ik zeide hem dat hij dat met zijn eigen geweten moest uitmaken, en gaf hem den raad om alles nog eens rustig te overdenken, voordat hij verdere stappen zou doen. Hij overdacht de zaak nog eens, en eenige uren later ging hij naar den

Stoel blijkbaar besloten om in zijn zwijgen te volharden.

Aldus verloopt het menschelijk drama, dat met de arrestatie van een man, verdacht van moord begint, zich voortzet gedurende het geding, het hooger beroep en het verzoek om gratie, en eindigt in het doodshuis en den electrischen stoel.

Gewoonlijk is het bestaan van een gevangene, die op zijn terechtstelling wacht, kleurloos. Met uitzondering van een korten tijd, waarin zij worden „gelucht“, zijn zij dag en nacht in hun cellen. Zij mogen kaartspelen, hetgeen de andere gevangenen niet mogen, en schaken. Natuurlijk kunnen alleen mannen, wier cellen aan elkaar grenzen, samen spelen op borden, die buiten langs de twee cellen zijn aangebracht. Soms wordt er schaakgespeeld door middel van het afroepen van getallen welke bepaalde zetten aangeven. Het is bekend, dat vindingrijke gevangenen deze methode gebruikten voor het samenstellen van codes, door middel waarvan zij in staat waren zich met elkaar over intieme aangelegenheden te onderhouden zonder dat hun bewakers het merkten.

De cellen worden geregeld doorzocht, en de gevangenen worden dikwijls in andere cellen overgeplaatst. Het voedsel wordt iederen gevangene toegereikt door een opening in de getraliede deur, welke niet geopend wordt, behalve bij bezoek, voor het nemen van een bad, voor scheren en het dagelijksche „luchten“.

De mannen mogen rooken, maar zij mogen geen lucifers gebruiken. Een der drukste bezigheden van den bewaker in het doodshuis is cigarettten, sigaren en pijpen aan te steken.

Messen en vorken zijn verboden. Een speciaal voor deze gevangenen gemaakte zachte lepel wordt gebruikt. Viltten pantoffels is het eenige schoeselsel, dat zij dragen, behalve gedurende den tijd welken zij in de buitenlucht doorbrengen. Dan dragen zij schoenen zonder spijkers in de zolen.

Het is een oude gewoonte in het doodshuis, dat het haar der gevangenen eens per maand wordt geknipt. Maar zelfs iemand die niets anders in het

vooruitzicht heeft dan den electrischen stoel kan nog gesteld zijn op een goed verzorgden haardos. Ik was dan ook niet erg verbaasd, toen ik eenige jaren geleden het volgende verzoek ontving, dat door alle ter dood veroordeelden was geteekend:

„Wij zouden er prijs op stellen, indien ons haar inplaats van één keer, twee maal per maand zou worden geknipt. De reden waarom wij, ondergeteekenden, u dit verzoeken is, dat door het warme weer het haar harder groeit dan anders. Indien ons haar niet tweemaal per maand wordt geknipt, zien wij er niet alleen niet netjes uit, maar dan voelen wij ons ook niet behaaglijk.”

Thans worden de mannen in het doodshuis door een gevangene-barbier met een veiligheidsscheermes dikwijls geschoren en hun haar wordt het geheele jaar door tweemaal per maand geknipt. De Staat wil niet, dat mannen, die op hun terechtstelling wachten, er onverzorgd uitzien en zich niet behaaglijk voelen.

In den regel gedragen ter dood veroordeelden zich goed en bezorgen zij ons weinig moeilijkheden. Het zal u verbazen te vernemen, dat een van onze moeilijkste gevallen in het doodshuis een vrouw was. Maanden bracht zij bij ons door, in afwachting van de beslissing in hooger beroep. Tenslotte werd het vonnis vernietigd en kwam zij vrij. Maar al den tijd dat zij bij ons was, oefende zij een terreur uit. De bewaaksters kon zij om niets uitschelden, zij kon vloeken als een matroos, rookte aan een stuk door cigarettten, liep als een bezetene in haar cel heen en weer en veroorzaakte in het gedeelte van het doodshuis, waarin zij was ondergebracht, voortdurend beroering.

Alleen als ik haar met intrekking der voorrechten van schrijven en bezoeken ontvangen dreigde, gedroeg zij zich iets beter. Toen zij de gevangenis verliet, slaakte ik een zucht van verlichting, niet alleen omdat zij haar pleit gewonnen had, maar omdat wij van harte blij waren van een kleine tyran bevrijd te zijn.

Het is een vaste gewoonte in het doodshuis, dat gedurende de week, welke aan een executie

vooraf gaat, alle andere ter dood veroordeelden hun bezoekprivilege afstaan aan dengene, die den volgenden Dinsdag moet sterven. Op den dag der terechtstelling is in het doodshuis de radio afgezet.

Er wordt zorgvuldig voor gewaakt, dat de ter dood veroordeelden geen zelfmoord plegen. Niet-tegenstaande de scherpste voorzorgsmaatregelen gelukt het een enkele maal gevangenen om „den Stoel een poets te bakken.”

Onze gevangenisgeneesheer controleert de gezondheid van de mannen; dagelijks doet hij de ronde in het doodshuis, en verplegers zijn steeds bij de hand. Ook wordt het gebit nagekeken. Een ietwat zonderlinge gevangene stond erop, dat de tandarts den dag vóór zijn terechtstelling een gouden kroon op een defecte kies zou zetten. Hij verklaarde dat hij aan pijn gewend wilde raken om daarvoor niet terug te schrikken als den volgenden avond de stroom door zijn lichaam werd gezonden.

Het is echter een feit, dat er tot nu toe geen middel is uitgevonden waardoor een mensch een zachter dood sterft, dan door electriciteit. De dood treedt onmiddellijk in. De schok, die door de vitale organen gaat, heeft een veel grootere snelheid, dan die waarmee zich de bewuste pijn langs de zenuwen voortplant.

De staat New York laat evenals alle andere staten niets ongedaan om te maken dat de ter dood veroordeelden het in den korten tijd, welken zij nog hebben te leven, materieel zoo goed mogelijk hebben. Voor hun geestelijk welzijn zorgen de gewone gevangenisgeestelijken, die voor hen speciale diensten houden.

Als geestelijke ontspanning mogen zij boeken uit de gevangenisbibliotheek lezen, voorts kranten en tijdschriften.

En terwijl al deze mannen de laatste dagen van hun naargeestig bestaan ten prooi aan allerlei emoties, aan aanvallen van hysterie en verdriet doorbrengen, ziet men elders het schouwspel dat een laatste poging wordt gedaan om de doodstraf

te vermijden. Voor mij gaat het niet om ieder geval op zichzelf, maar om het feit, dat dit alles slechts een gebaar is. Op zijn best een nutteloos gebaar.

Elk jaar worden er in de Vereenigde Staten over de tienduizend moorden gepleegd. Nog geen twee procent der moordenaars komen in het doodsvertrek. Het percentage veroordeelingen en vervolgingen wegens moord in het geheele land is minder dan 17 procent. In de acht staten der Unie, waar de doodstraf is afgeschaft, is het aantal moorden niet buitengewoon groot. In de staten, waar de doodstraf nog onder de straffen is opgenomen, is geen vermindering van het aantal moorden merkbaar. Periodieke verontwaardiging, — welke niet van langen duur is, — veroorzaakt door bijzonder laaghartige moorden, dwingt het Openbaar Ministerie om den verdachte snel te vervolgen. Als echter een jury moet samengesteld worden, dan zal minstens vijftig procent van hen, die op de lijst staan, zich verschoonen, omdat zij tegen de doodstraf zijn. Wel honderden personen worden aangezocht, alvorens tenslotte een jury van twaalf samengesteld kan worden, die uitspraak moet doen in een geval, waarop de doodstraf staat. Wat heeft echter de methode van bestraffing van bepaalde misdrijven te maken met het vaststellen van de schuld of onschuld van den man, die terecht staat? En toch voeren rechters en advocaten bij elk geval waarop de doodstraf staat hierover strijd.

De doodstraf kan in Noord-Amerika door haar onsystematische toepassing praktisch als afgeschaft worden beschouwd. Maar doordat de doodstraf in de strafwetten wordt gehandhaafd blijft onvermijdelijk het dramatische van haar bedreiging. Dit dramatische juist omgeeft den beschuldigde, die voor zijn leven vecht, met een aureool. De misdaad zelf, hoe gemeen zij ook moge zijn, komt dikwijls geheel op den achtergrond bij het nieuwe tooneel, dat zich in de rechtzaal afspeelt, waar de vervolger den dood van den gevangene eischt en de advocaat clementie pleit. Dit dramatische reikt ver buiten de rechtzaal en verzwakt

over de geheele linie de handhaving van de wet.

In een moordproces, dat onlangs werd gevoerd, en waarin twee beklaagden om hun leven vchten, zonk het misdrijf waarvoor zij terecht stonden, geheel in het niet.

Dit proces prikkelde de begeerte van het publiek, belust op sensatie, welke werd bevredigd door vijftig fotografen die overal in het gerechtsgebouw omhingen en honderdtwintig verslaggevers en publicisten, die in de rechtszaal de wacht hielden.

Schrap de doodstraf uit het strafwetboek en vervang haar door levenslange gevangenisstraf, en rechters, ambtenaren van het O.M., juryleden, advocaten, pers en publiek zullen in staat zijn om zonder hartstocht en emotie over het essentiele van elke zaak te oordeelen.

De macht, welke achter elken moord staat, is niet los van alle andere invloeden, welke met 's menschen gedragingen te maken hebben. Zij kan een aanwijzing zijn voor het begin van een leven van misdaad als wel voor een toenemende misdadige gezindheid. Zij kan voortvloeien uit een leven van misdaad, en duiden op een latente geestelijke of psychische afwijking. Zoolang dit niet meer wordt ingezien, zal het aantal moorden niet verminderen.

De bestrijding van het buitengewoon hooge aantal moorden, dat bij ons wordt gepleegd, ligt niet in de richting van „oog om oog, tand om tand”. Maar onze strafwet moet worden herzien en de strafprocedure vereenvoudigd, die zich meer een snelle dan een overijlde rechtspraak moet ten doel stellen, en het vellen van een vonnis na een onpartijdige, rustige en overwogen procesvoering. Een procedure, waardoor het publieke geweten zal worden gewekt, dat betere maatregelen van preventie zal eischen. Aan iederen moord, hetzij hij het gevolg is van hartstocht, misdadige gezindheid of van een veete tusschen gangsters, ligt de eene of andere maatschappelijke fout ten grondslag. Waarom zouden wij niet de beginselen, welke bestemd zijn om richting te geven aan ons leven en denken, aan een onderzoek onderwerpen?

HOOFDSTUK X.

Is er een weg?

„Het is de algemeene opinie, dat u, dames en heeren, een onmogelijk soort menschen zijt,” zeide een bekend paedagoog tot een bijeenkomst van studenten. „En dat is ook zoo. Dit gold ook voor uw vaders en moeders. Dat weet ik.”

De leus van de Harvard Class van 1929 drukte dit in één zin aldus uit: „Elke generatie graaft haar eigen graf.”

Gedurende de laatste jaren is het Amerikaansche volk letterlijk bedolven onder een lawine van gegevens, percentagetabellen en vergelijkingen. Gewoonlijk beteekent elke groep cijfers een enorm bedrag aan geld. Het is moeilijk voor een gewoon mensch om deze dikwijls gecompliceerde en verwarde gegevens te verwerken. Feiten en getallen zijn alleen dan begrijpelijk, wanneer wij datgene kennen, waarop zij betrekking hebben.

Om inzicht te krijgen in het essentiele van de menschelijke gedragingen is geen ingewikkelde studie noodig. Zij zijn volkomen duidelijk en voor een leek te begrijpen. Wij moeten beginnen met onze jonge menschen.

Willen wij tenslotte tot een duurzame vermindering der criminaliteit komen, dan moeten wij onze aandacht wijden aan onze jonge menschen. Bij het verwerken, verzamelen en vergelijken van statistieken en verhoudingen zien wij, dat niet elk kind, dat zich niet kan aanpassen, misdadige eigenschappen ontwikkelt. Niet elke jongen, die een appel van een vruchtenstalletje wegneemt of die een raam breekt, wordt een inbreker of een dief. Er zijn jongens en menschen, die het leven doorgaan onder den voortdurenden druk van een minderwaardigheidscomplex en die zich toch aan de wet

onderwerpen. Menschen brommen en protesteeren gedurende een geheel leven van hard werken en ontbering tegen het gebrek aan meegevoel van den eenen mensch jegens den anderen, maar zij achten het beneden zich om op oneerlijke wijze een dollar te verdienen. Zelfs een abnormale mentaliteit wijst nog niet op onmaatschappelijkheid. Kinderen van arme, onontwikkelde ouders zijn leiders der menschheid geworden, hetzij op het gebied der wetenschap of op dat van praktische onderzoekingen of sociale verbetering. Evenmin heeft opvoeding, zooals wij die opvatten, misdadige neigingen onderdrukt, wanneer aanpassing aan de omgeving bepaald onmogelijk was en als er gebrek was aan innerlijk contact. Dergelijke dingen kunnen voorkomen zoowel in de gezinnen der rijken als in die der armen; zulke omstandigheden doen zich voor zoowel bij de kinderen uit zeer gegoede kringen, wien het materieel aan niets ontbreekt, als in de sloppen van onze groote steden.

De diepste oorzaak van 's menschen gedragingen ligt in de persoon zelf. Er is geen regelrechte weg om achter de menschenlijke emoties te komen. Of een misdaad het resultaat is van motieven, waarvoor de mensch verantwoordelijk of niet verantwoordelijk is, moet maar beslist worden door academische criminologen, die een voorliefde hebben voor het didactische. Wij kunnen niet verwachten, dat de maatschappelijk ongeschikten geheel zullen verdwijnen. Echter kunnen wij bereiken, dat hun aantal eenigszins afneemt, door alles in het werk te stellen om aan dat gebrek aan aanpassingsvermogen in de jaren van hun vorming door middel van verstandige maatregelen tegemoet te komen.

„Als wij het gewone kind nemen," aldus schreef een bekend jurist, „dat wij heden in onze scholen zien, dan moeten wij beseffen, dat zulke kleine harten, kleine zielen, kleine hoopjes ontroering hun moeilijkheden, hun achterbaksheden hebben en al die donkere geheimzinnige beroeringen ondergaan van hart, geest en ziel die, wanneer daarmee

geen rekening wordt gehouden en zij worden verwaarloosd, noodlottige gevolgen hebben."

Zoowel jeugdige als volwassen delinquenten zijn naar gelang van hen die het onderzoek instelden, te slap of te streng aangepakt. Het is altijd moeilijk om een gemeenen deeler te vinden.

"Ik word er stil van," verklaart Carlyle in *Past and Present*, „wanneer ik een lange rij menschen gadesla, zooals bijvoorbeeld in een volle kerk, een rechtszaal, een herberg in Londen of in een of andere bijeenkomst van menschen. Tientallen jaren geleden waren dit allemaal blozende kinderen, van wie een ieder nog te kneden was in elken mogelijken maatschappelijken vorm, en nu zie ik dat zij gevormd en verstard zijn — als handwerkslieden, kunstenaars, geestelijken, onontwikkelde dandies, en nu nooit meer iets anders kunnen en zullen zijn."

De misdadigersloopbaan van Adam Worth, een der beruchtste misdadigers, heet al te zijn begonnen in zijn schooljaren, toen hij op een keer werd bedrogen door een kameraadje, dat hem een nieuwe penny gaf in ruil voor twee oude. Toen hij zijn verlies had ontdekt, besloot hij, dat zij hem nooit meer zouden „nemen". Hij won die penny gedurende zijn misdadigersloopbaan wel duizend maal terug.

Een bestuurslid van een liefdadigheidsvereniging in Connecticut vertelde mij iets uit zijn jeugd.

„Wij waren met ons zessen," zeide hij. „Wij werkten altijd samen. Aardige jongens waren wij. Drie van ons waren waaghalzen. Voor niets waren zij bang. De andere drie, van wie ik er een was, waren stil, bedeesd. Ik denk, dat wij geen moed hadden om mee te doen en daarom liever thuis bleven en onzen tijd met lezen doorbrachten. Alle zes groeiden op tot mannen. De drie jonge belhamels brachten het ver — hun namen werden dikwijls in de kranten genoemd, als die van beruchte roovers en bandieten. Deze drie zitten in de gevangenis. De andere drie werden ook bekend. Een is een beroemd chirurg, een is geestelijke en de derde — ben ik zelf. „Zoo ziet u," vervolgde

hij met een glimlach, „het was waarschijnlijk gebrek aan moed, hetgeen ons weerhield om kwaad te doen.”

Ik herinnerde mij een gesprek met Francis (Two Gun) Crowley. Wij spraken over zijn waagstukken, over zijn revolvergevechten. Hij vertelde mij, hoe hij voor het eerst een revolver kocht. „Ik wist, toen ik die revolver kocht, dat deze mij in den Stoel zou doen belanden,” zeide hij. Toch heeft die gedachte hem niet weerhouden om er een op zak te hebben en te gebruiken op al zijn boeventochten. Een andere gevangene, die levenslang zit, gaf een andere verklaring.

„Ik was zestien, toen ik voor moord werd gearresteerd. De omgang, die ik thuis had en mijn omgeving in het algemeen, waren gunstig en stonden ver van zoo iets af. Ik ging heelemaal niet willig in op het voorstel, waarvan de moord het einde was. Feitelijk weigerde ik er iets mee te maken te willen hebben. De twee anderen, — wij waren met ons drieën, — vroegen of ik bang was geworden en zoo meer. Ik had een gevoel, dat het mis zou gaan, maar ik wou niet voor een lafaard worden uitgemaakt. Ik ging met ze mee — en hier ben ik. Dertien jaar straf achter mij en de hemel weet, hoeveel nog vóór mij.”

Een openbaar ambtenaar, die bij het publiek hoog staat aangeschreven, nam mij eens in vertrouwen. „Mijn trots weerhield mij om een tweedetrangs oplichter te zijn, en ik was er mij reeds vroeg van bewust, dat ik niet intelligent genoeg was om er een te worden, die succes zou hebben; daarom bleef ik eerlijk.”

Verteld wordt, dat de leider van de afdeeling-vervalschingen van een der voornaamste verzekeringsmaatschappijen beweerd heeft, dat negentig percent van de bevolking van de Vereenigde Staten potentieele oplichters zijn en acht en negentig percent potentieele leugenaars. Inderdaad een krasse bewering, analoog aan Bernard Shaw's beschouwing over de „marginal conscience” van den mensch. Maar Emerson heeft

reeds gezegd: „Ik heb nooit van eenige misdaad gehoord, die ik zelf niet had kunnen begaan.”

Twee oude vrijsters, die haar geheele leven in dienst van de kerk hadden doorgebracht, verloren haar geld en kwamen er toe chèques te vervalschen om haar levensstandaard te kunnen ophouden. Zij bleven bidden en smeekten Gods hulp af bij haar vervalschingen.

Zes en zevenzig millioen bijbels zijn door een Bible Society in de laatste vijf en zevenzig jaar onder de menschen verdeeld. Bijbels kan men voor niets krijgen; echter deelt een bibliothecaresse in Brooklyn mee, dat in haar bibliotheek de bijbel van alle boeken het meest wordt gestolen.

Belangrijke religieuze en kerkelijke instellingen zijn niet altijd door de leerstellingen van haar geloof zeker van de integriteit en eerlijke bedoelingen van haar geëmployeerden. Zij hebben zich gewaarborgd tegen diefstal en verduistering van penningmeesters, ambtenaren, ja zelfs van geestelijken. Wanneer verzekeringsmaatschappijen nieuwe cliënten zoeken, verklaren zij met trots, dat zij groote sommen hebben uitbetaald wegens verliezen, geleden door kerken en aanverwante organisaties.

Men heeft den president van onze groote Eastern Railroad Systems hooren zeggen, dat als hij van honger zou moeten omkomen, hij niet zou aarzelen te stelen. Nochtans staan zes millioen werkloozen, geduldig en hongerig liever in lange rijen te wachten om ondersteuning te ontvangen, dan dat zij erop uit gaan om geld of levensmiddelen te gappen. Honger kent geen wet, maar hij is voor groote misdaden niet aansprakelijk te stellen. Het is een feit, dat de tegenwoordige drastische strafwetten van den staat New York werden ingevoerd in een periode van de grootste weelde, die Amerika heeft gekend.

In gebroken gezinnen ligt voor een groot gedeelte de oorzaak van de misdadigheid in Amerika. Nochtans zijn zonen van millionnaires, zijn onderwijzers, dominé's, zelfs bisschoppen, die toch wel alle voordeelen van een goede opvoeding en

gunstige levensomstandigheden hebben genoten, betrokken bij schandalen, moorden en drinkgelagen, die het publiek dikwijls hebben verbijsterd.

Vrouwen uit de groote wereld maken prachtige en dure reizen naar Europa. Bij haar thuiskomst staan zij zenuwachtig te kijken, terwijl de douanebeambten haar koffers doorzoeken om te zien of er onaangegeven goederen in zijn, en zij zijn gebelgd, als er juweelen of dure kleeën in worden gevonden die zij verzuimden aan te geven, ten einde een betrekkelijk klein bedrag aan invoerrechten te ontduiken.

Gerald Chapman, een beruchte bandiet, die eenige jaren geleden in een gevangenis in Connecticut werd opgehangen verklaarde „stelen en in de gevangenis zitten schenen natuurlijke en gewone gebeurtenissen in mijn leven.”

Men heeft uitgerekend dat veertig miljoen menschen in de Vereenigde Staten het Achttiende Amendement ¹⁾ voortdurend overtreden.

Zij, die hun studie maken van criminologie, beweren, dat ons hooge percentage misdaden het gevolg is van de vroegere immigratie vanuit Oost en Zuid Europa, waardoor een groot aantal immigranten van de zoogenaamde lagere rassen naar onze kusten werden overgebracht. De noordelijke rassen uit West Europa zijn van beter gehalte, zegt men. Echter in het jaar 1860, toen de immigratie der noordelijke rassen op haar hoogtepunt was, werden er toch 68.067 menschen schuldig aan een misdaad bevonden in een gebied, dat nu slechts een district van New York City is; 80 percent van hen waren in den vreemde geboren. En in 1862, toen bijna de helft van New York's bevolking van 800.000 inwoners in den vreemde was geboren, van wie de meesten van noordelijke afkomst, werden er ruim 80.000 of 10 percent van de inwoners van New York wegens een misdrijf gearresteerd.

In 1930 werden op een bevolking van 6.930.446 in de stad New York, 29.646 gevallen van zware

¹⁾ Het Achttiende Amendement van de Grondwet, waarin het drankverbod wordt geregeld.

misdrijven aangegeven, tengevolge waarvan 9.891 personen werden gearresteerd. Van vreemde origine waren toen 2.621.106 inwoners, van wie de meesten niet van noordelijk ras waren. Van hen werden er 2.006 gearresteerd voor zware misdaden. Ofschoon dus de inwoners van vreemde origine in New York City meer dan een derde bedragen van de geheele bevolking, is hun aandeel in de personen die voor misdaad gearresteerd werden slechts iets meer dan een vijfde. Gedurende hetzelfde jaar bedroeg het aantal gevangenen van vreemde origine in Sing Sing 637 op een gemiddelde bevolking van 2.345.

President Hoover is een hartstochtelijk visscher. Sprekende tot den Izaak Walton League zeide hij gekscherend: „Ik verzeker u, dat het toenemen van het aantal misdaden te wijten is aan het gemis van die zekere eigenschappen van geest en karakter, welke het kenmerk zijn van elken visscher, behalve van hem die niet beet krijgt.”

Indien Hoover hiermede bedoelt, dat tevredenheid iemand voor misdaad behoedt, dan heeft hij het bij het rechte eind. Ontevredenheid leidt niet altijd tot misdaad. Soms is zij een prikkel, welke tot grootere inspanning aanzet om iets te bereiken. In andere gevallen voert zij tot een toestand van wanhoop, waarin moreele overwegingen en gezond verstand niet tellen. Niettegenstaande de groote weelde, is er in de Vereenigde Staten meer ontevredenheid dan in ieder ander land. De hooge levensstandaard, zonder welken het Amerikaansche leven niet denkbaar is, is in sterke mate verantwoordelijk voor de ontevredenheid, welke tot misdaad leidt. De weelde van gisteren is heden een noodzakelijke levensbehoefte. Er is plotseling iets aan de economische structuur gaan haperen. De menschen zien zich gedwongen om hun levenswijze te veranderen. Zij moeten van hun comfort afstand doen. Er heerscht ontstemming. Met brood alleen is men niet tevreden. Sommigen vinden voor hun ontevredenheid een uitlaat in de stembus; anderen zijn zoo overstuurd, dat zij de hand aan zich zelf slaan; weer anderen vervallen tot mis-

daad. Aldus blijkt dat het aantal misdadigers in alle landen met een hoogen levensstandaard grooter is, dan in die met een lagen levensstandaard. Hoe hooger die standaard, des te grooter het percentage misdadigers.

Een bepaalde kant van dit probleem van hoogen of lageren levensstandaard brengt ons op de quaestie van het drankverbod, welke in het leven en de gewoonten van de misdadigersklasse onvoorziene verandering heeft gebracht.

Het lijdt geen twijfel of duizenden mannen en vrouwen, op wie voordien niets was aan te merken, zijn door de hoge winsten, welke de onwettige drankhandel opleverde, er toe gebracht om zich bij wetsovertreders en misdadigers aan te sluiten. Het feit, dat door den rechter is uitgemaakt dat overtreding van de drankwet geen moreele smet op iemand werpt, heeft menschen natuurlijk aangemoedigd om handel te gaan drijven in verboden, kwalijkriekenden en vergiftigen sterken drank. Maar de gevolgen reikten veel verder. De verlokking van groote en gemakkelijk te verkrijgen winsten opende een nieuw gebied voor de beroepsmisdadigers, die nu in staat waren om hun kern en aantal volgelingen te vergrooten door hun winsten van honderden en duizenden voor oogen te spiegelen inplaats van de tien dollars en minder in de schrale dagen vóór de Volstead Act.

In vroegere dagen was een oplichter blij, als hij zich de weelde kon verschaffen van een klein gemeubileerd kamertje in een slecht bekend staande wijk van de stad. Van auto's was toen natuurlijk nog geen sprake. Hun makkers kwamen uit gelijksoortige buurten. Foto's van mooie vrouwen hebben wellicht de kale muren van hun slaapkamers versierd, maar de bekoorlijke vrouw van het tooneel of welke ook zal ternauwernood aandacht hebben geschonken aan den haveloozen man met zijn vaal-grauw gezicht, die aan den uitgang van den schouwburg stond en haar op straat aangaapte. Als zij een gemakkelijk leven en geld zocht, zou zij het daar zeker niet vinden.

Het verbod bracht in dit alles verandering. De

kleine oplichter werd de voorspoedige dranksmokkelaar. Hij begon zich in andere, hoogere kringen te bewegen. Hij voorzag zijn barbier van drank voor zijn „speakeasy” en kreeg daarvoor, als gedeeltelijke betaling, de meest zorgvuldige verzorging van zijn hoofd. Hij kocht altijd de beste kleeren en andere toiletbenodigdheden. Ten einde zijn boodschappen veilig en snel te kunnen doen, moest hij een groote auto hebben. Doordat hij voortdurend veel geld verdiende kon hij royaal leven. Vrouwen, ook uit gegoede kringen, die licht voor indrukken vatbaar waren, gevoelden zich tot dezen goedgekleeden jongen man aangetrokken. Thans had hij een nieuwen levensstandaard op te houden, en hij ging wonen in een prachtig appartement dat hij weelderig inrichtte.

De kleine oplichter was waar hij wezen wilde.

Maar, zooals alle goede dingen, hield ook dit geen stand. De dag kwam, dat ook voor dit beroep te veel gegadigden waren. Te veel menschen probeerden aan dit zoo gemakkelijk te verdienen geld te komen: De spoeling werd dun, er kwam te veel concurrentie en het risico nam toe. De winsten werden gering. Onze vroegere kleine oplichter zat er leelijk tusschen. Zijn vriendin werd humeurig. Zijn huisbaas drong op betalen aan en zijn kleeren sleten. Er moest iets gebeuren. Liever dan al zijn nieuwe bezittingen en zijn nieuwen levensstandaard op te geven, wilde hij er op uit trekken. En zoo legde hij zich op berooving toe, dat sneller gaat en minder gevaarlijk is dan inbreken. De jonge kerel die in de speelzaal zat, hoorde dit alles. Tusschen twee rondjes in de achterkamer vernam hij een en ander over de luxueuse appartementen en de bekoorlijke vrouwen. Hij begon zijn leerlingenschap als loopjongen van den voorspoedigen dranksmokkelaar. Hij was een pientere leerling, die snel in zich opnam. Hij ook trok er op uit. Hij wilde geld verdienen en op snelle wijze. Een aanranding was in een paar minuten gebeurd. Hij was niet zoo kalm als zijn oudere leermeester. Zijn hart sloeg sneller; de hand, welke de revolver vasthield, was zenuwachtig. Zijn slacht-

offer reageerde te langzaam. De jeugdige aanvaller was doodsbenuwd. Zijn vingers omknelden nerveus den trekker. Maanden lang zal hij in het doodshuis zitten, zich afvragende hoe dit alles is gebeurd. Als hij het zou kunnen beredeneeren, dan zou hij tot de conclusie komen dat de hooge levensstandaard onder de oplichters de oorzaak was.

Het moge waar zijn, dat het groote percentage van onze misdrijven met geweldpleging te wijten is aan het drankverbod. Maar, hoe het ook zij, het zijn niet alleen deze misdrijven, waarmee wij te maken hebben. In 1930 werden er in de stad New York 41.023 aangiften gedaan van zware en lichtere misdrijven; daarvan betroffen er slechts 1116 diefstal met geweldpleging. Vergeleken met het totale bedrag gestolen goed kan hetgeen door diefstal met geweldpleging werd bemachtigd bijna verwaarloosd worden. Eén van dergelijke diefstallen, welke met twintig jaar gevangenis werd gestraft, leverde vijftig cent op. Een andere welke met moord gepaard ging en uitliep op een terechtstelling in den Stoel, leverde een dollar op. De opzienbarende misdrijven met geweldpleging, waarbij het om groote sommen gaat, zijn in den regel wanhopige gevechten, welke eindigen met den dood, zoowel van de aanvallers als van de aangevallenen. En van een economisch standpunt beschouwd, zijn de misdrijven, waarbij groote sommen geld of eigendommen van waarde betrokken zijn, geen geweldmisdrijven, maar deze hebben te maken met den handel in den ruimsten zin.

Ik las in de ochtendbladen van een dreigende krach in Wall Street. De inflatie schijnt spoedig plaats te zullen maken voor deflatie. Haussiers zullen spoedig niets meer te zeggen hebben. Millionnaires zullen weldra straatarm zijn. Welgestelde effectenmakelaars zullen in angstige spanning hun banksaldo's zien verminderen. Het gevolg hiervan zal een zelfmoordepidemie zijn, en ook zullen er een reeks makelaars in Sing Sing komen. Ik waarschuw mijn Eersten Cipier. „Het zal goed zijn om die leege cellen schoon te maken; wij zullen ze spoedig noodig hebben. En hoe staat

het met onze administratieve baantjes? Stenografen, typisten en dergelijken. Wij zullen als de storm eenmaal geluwd is, een massa van hen hier krijgen."

Het gaat hier om misdrijven waarmee jaarlijks miljoenen, zoo niet milliarden dollars gemoeid zijn.

Een bank wordt gesloten. Nog meer miljoenen verloren. De pers eischt een onderzoek. Het lijdt geen twijfel of er zullen personen beschuldigd en veroordeeld worden — en nog meer gevangenen voor Sing Sing. En bij onze toch al zeer groote gevangenisbevolking komen nog eenige bankiers.

De Wetgevende Vergadering beveelt een algemeen onderzoek bij de rechterlijke macht en de advocatuur. Het resultaat hiervan zal zijn, dat een aantal juristen in de gevangenis terecht zal komen.

Aldus wordt iedere maatschappelijke en politieke catastrofe in de samenstelling van Sing Sings bevolking weerspiegeld. De gewone burger leest daarover in de krant, onder het gebruik van een kopje thee of koffie. Als hij maatschappelijk gevoel heeft, zal hij er verbaasd over staan. Misdaden, gepleegd door rijk en arm, ontwikkelden en onontwikkelden, door hen, die van lage en van hooge afkomst zijn, door geschoolde en ongeschoolde krachten. Wat kan hiertegen gedaan worden? Is er een weg, een duidelijke, afgebakende weg, die naar een oplossing van dit vraagstuk leidt?

De psycholoog, psychiater, of gewone medicus zal het moeilijk vinden om uit te maken op welk oogenblik precies de misdadige gedachte in de hersenen van den misdadiger postvat.

De mannen der wetenschap hebben bij hun pogingen om ziekte te genezen, jaren noodig om den verwekker te identificeeren en af te scheiden, teneinde daarmee proeven te nemen om de ziekte tegen te gaan. Met menschenlijke emoties is dit niet mogelijk. Hartstochten leenen zich niet voor experimenteeren, en zijn niet aan banden te leggen. Den eenen keer zal iemand een verleiding weerstaan, een ander maal daarvoor bezwijken.

Van een van onze gevangenen in Sing Sing, een staatsambtenaar, wordt verteld, dat hij een douceurtje van \$ 50.000 van de hand heeft gegeven, één of twee jaar vóór zijn veroordeeling wegens omkooprij voor een veel lager bedrag.

Al het houtwerk in het administratiegebouw van de oude Sing Sing gevangenis werd ongeveer vijf en twintig jaar geleden door een gevangene uitgesneden. Het is buitengewoon mooi gedaan en is een bewijs, dat de man zijn vak goed kende. Hij bezat zeker alle capaciteiten om zich er na zijn ontslag goed doorheen te slaan. Toen hij na afloop van zijn straf werd ontslagen, kon hij zich niet aanpassen en hij kwam spoedig weer voor een nieuw misdrijf in Sing Sing. Was het heelemaal zijn schuld? Het feit, dat hij in de gevangenis een uitstekend werkman kon zijn, scheen er toch wel op te wijzen dat hij geen gelegenheid had gekregen zijn talent en kennis te benutten.

Een gevangene, die het grootste gedeelte van zijn volwassen jaren in de gevangenis heeft doorgebracht, is op het punt van ontslagen te worden. Hij staat voor mij in afwachting van een bemoedigend woord. „Kom niet weer hier, Jim,” waarschuw ik hem. „Den volgenden keer ben je erbij. Denk daaraan.”

Als hij weer veroordeeld wordt, zal hij een „fourth offender” zijn en levenslang krijgen.

„Sapperloot, directeur, ik wil wel goed oppassen, ik wil wel zoals anderen worden. Ik hoop, dat ik een baantje krijg.” Hij aarzelde, en voegde er aan toe: „Maar u begrijpt directeur, dat ik genoeg moet verdienen om te leven.”

Hoeveel is dat, vraag ik. Hij denkt minstens vijftig dollar per week. Als hij dat kan verdienen, dan is hij gered. En hij zal waarde voor zijn loon geven. Het heeft geen nut hem te vertellen, dat het hem moeite zal kosten om werk te krijgen. Hij heeft geen enkel vak geleerd. Het heeft geen nut hem te zeggen, dat 85 procent van het Amerikaanse volk minder dan \$ 1500 per jaar verdient. Het heeft geen nut hem uit te leggen, dat het moeilijk is om zijn levensstandaard te handhaven op dat

gemiddelde salaris. Want hij zal antwoorden, dat die standaard niet verkeerd is, maar dat het absoluut niet in orde is met de ongelijke verdeling van het geld, waardoor het onmogelijk is, dien levensstandaard te handhaven.

Op den gewonen burger maakt het weinig indruk, dat op elke vier gevangenen, die uit de staatsgevangenissen ontslagen worden, thans drie daarin niet terugkomen voor nieuwe delicten. Dit feit is lang niet zoo bekend als de mislukking van den vierde. Ten eerste, omdat de politie en de rechterlijke macht er op uit zijn om het publiek op de hoogte te brengen van hun geslaagde campagne tegen geroutineerde misdadigers; en ten tweede omdat het publiek houdt van sensationeel nieuws, dat smakelijk wordt opgedischt.

Utopia, zooals dat door Sir Thomas More wordt beschreven, was een wereld zonder misdaad. En zeker zonder rechtsgeleerden, voor wie deze wijsgeer weinig of geen respect heeft. Ik geloof niet zoo zeer in de mogelijkheid van een maatschappij van menschen zonder de verleidingen, welke vergrijpen tegen de maatschappelijke orde en het gezag ten gevolge hebben. Maar ik voel, dat verschijnselen, als zoogenaamde „crime waves” kunnen verdwijnen, en dat alleen de gelegenheidsmisdadiger zal blijven bestaan. Al moge misdadigheid geen ziekte zijn, gelijk de algemeene opvatting is, er bestaat niet meer reden of noodzakelijkheid voor zoogenaamde „crime waves” dan voor epidemieën.

De gewone burger, zelfvoldaan als hij is, haalt zijn schouders op. „Ik weet wat van dit alles de oorzaak is. Er is geen eerbied voor de wet.” Misschien niet. Maar hoe moeten wij dezen eerbied wekken? Houd den volwassen gevangene deze opvatting voor, dan zal hij antwoorden, dat hij weinig respect kan hebben voor een wet, die alleen den armen slokker en den kleinen man straft en blijkbaar niet bij machte is om den rijke en den man van invloed te treffen. Een wet, die aan den veroordeelde het recht geeft om in hooger beroep te gaan maar het dengene onthoudt, die

niet in staat is om een advocaat te bekostigen, — of die geen geld heeft om de kosten van appèl te betalen. Een wet, op welke interpretatie van invloed is, of de beschuldigde in staat is om een eigen raadsman te nemen. Een wet, die den rijke toestaat om zijn plaats in de maatschappij te blijven innemen, terwijl hij hangende het geding in eersten aanleg en hooger beroep tegen borgtocht zijn vrijheid behoudt, terwijl de arme en misdeelde in gevangenissen kwijnt, zonder hulp als hij wordt vrijgesproken of als zijn vonnis wordt vernietigd, in geval hij zoo gelukkig is om zijn zaak voor een hooger rechtscollege behandeld te krijgen.

Een wet, die meer op de daad, dan op den dader let; die geen rekening houdt met het gezin, dat onverzorgd achter blijft, terwijl zijn broodwinner „zijn tol betaalt”. Een wet, die een man dwingt om jaren in betrekkelijk niets doen door te brengen, terwijl zij hem het menschenlijke recht ontzegt om zijn gezin te steunen door arbeid, welken hij zoo graag gedurende zijn opsluiting zou verrichten.

„Je kunt niet verwachten beklaagd te worden,” is het antwoord van de maatschappij; „je hadt dit alles moeten bedenken vóórdat je de misdaad beging, die je in de gevangenis bracht.”

Een wetgever in Albany antwoordde mij kort en krachtig, toen ik voor de wederinvoering van de tijdcompensatie wegens goed gedrag in de gevangenis pleitte, welke met het van kracht worden der z.g. Baumes Laws in 1926 was afgeschaft: „Wij hebben hun niet gevraagd om te komen,” zeide hij. „Wij zijn hun niets verschuldigd.”

Dit is een dom rechtsstandpunt. En een standpunt, dat in het burgerlijk recht reeds lang is opgegeven. Want tegelijk met het zaken- en verbintenissenrecht heeft zich de nog belangrijker „equity”, het billijkheidsrecht, ontwikkeld. Het werd in vroegere eeuwen, toen het recht op zich zelf stond en aangewezen was op zijn eigen preceden-ten, waardoor het onbillijke en harde resultaten voor de rechtzoekenden ten gevolge moest hebben, bepleit door knappe juristen met ver-

zienden blik. Billijkheid is van grooter waarde dan een precedent, omdat waar zij regeert, de wetten worden geïnterpreteerd in het licht van de noodzaak van den tijd, en omdat rekening wordt gehouden met de menschelijke gevoelens. En dat ontbreekt juist in de strafrechtspraak. Een logische, gezonde kijk op de problemen, die verband houden met 's menschen gedragingen, moet rekening houden met de billijkheid van elke situatie. Voor een rechtscollege, dat het recht van de billijkheid erkent, moet de eischer, wil hij kans van slagen hebben, met wat men bij ons noemt, schoone handen verschijnen. De maatschappij, vertegenwoordigd door den Staat, is de eischer voor onze strafrechtbanken. Er is geen diepgaand onderzoek voor noodig om vast te stellen dat onze eischer niet „met schoone handen” voor den rechter verschijnt. Is hij niet in hooge mate mede schuldig aan den toestand waarover hij zich beklagt?

Een man van in de dertig staat voor den rechter. Hij is voor de vierde maal schuldig bevonden, en de rechter kan niet anders doen, dan hem levenslang geven. De wet schrijft dit voor. Dit heeft hij zich op den hals gehaald, daarvan kan niet worden afgeweken. Wie is deze man? Wat zijn z'n antecedenten? Wat heeft hij gedaan?

De rechter kijkt hem medelijdend aan; de ambtenaar van het O.M. met een zekere mate van trots over hetgeen hijzelf gepresteerd heeft; de jury met meegevoel, de persvertegenwoordigers met onpersoonlijke nieuwsgierigheid. Daar zit copy in. De man is niet slecht. Hij maakt een rustigen, prettigen indruk. Er heerscht plotseling stilte in de rechtzaal, als de rechter de rapporten voorleest, welke door de reclasseeringsambtenaren zijn uitgebracht. Niet dat deze op het vonnis van dezen man van invloed zullen zijn. Maar zij zullen den rechter een denkbeeld geven van den ontwikkelingsgang van een leven, dat hij nu voor goed moet scheiden van vrouw en kinderen en misschien van ouders. Laat ons over den schouder van den rechter kijken en met hem meelezen.

Max (deze naam is voldoende voor het geval, dat ons voor den geest staat) is een Amerikaan van geboorte, van ouders, die in den vreemde zijn geboren. Hij liep de openbare school af in een drukbevolkt district van de hoofdstad. Hij was een vrij goede leerling en een van dat reusachtige leger van kinderen, ongeveer dertig millioen, die het proces van veramerikaniseering doormaken. Hij werd volgens de traditioneele methode opgeleid; kreeg lessen in lezen en schrijven en zoo meer. Van John Dewey is de volgende overdenking betreffende het Amerikaansche schoolsysteem: moreele opvoeding in de school is praktisch onmogelijk als wij de ontwikkeling van het karakter als hoofddoel stellen, en tegelijkertijd het verwerven van kennis en de ontwikkeling van het verstand voorop zetten, waardoor noodzakelijkerwijze het grootste gedeelte van den schooltijd in beslag wordt genomen, maar dat niets te maken heeft met de vorming van het karakter.

Massaopvoeding, welke geen rekening houdt met persoonlijke neiging en reactie is reeds lang door opvoeders veroordeeld. Echter is er niets gedaan om hierin verbetering te brengen. De verantwoordelijkheid van de school eindigde met het uitgaan van de school. Daarna mocht de jongen vrij rondzwerven. Het gezin, waarin de geest van Amerika nog niet was doorgedrongen, bevredigde hem niet. De particuliere jongensclubs in de buurt, welke onder contrôle staan, waren voor hem niet toegankelijk of overvol.

Max zocht elders aansluiting en vond die bij andere knapen van zijn leeftijd en in de buurt op de hoeken van de straat of in steegjes. Het was dit soort van omgang, dat tot spijbelen leidde. En van spijbelen was het verschijnen voor den rechter het gevolg en hiervan kwam plaatsing in een opvoedingsgesticht of tehuis voor kinderen. Na een kort verblijf in een inrichting kwam Max weer thuis en ging hij weer naar school. Onderwijl had hij allerlei wijsheid opgedaan. Wederom werd hij in een gesticht geplaatst, en Max werd een onmaatschappelijke en onhandelbare knaap. Hij liep zijn school

af, verliet de achtste klasse zonder te weten, wat hij wilde worden, zonder geschoold of ongeschoold beroep. Hij pakte van alles aan, maar hij was nu oud genoeg om zich bij een bende pot- en kaartspelers aan te sluiten. De politiebeambte in uniform, de vertegenwoordiger van wet en orde, boezemde geen ontzag in. Hij werd gevreesd en verschalkt. Max werd een verdediger van datgene, wat hij als zijn vrijheid van doen en laten beschouwde. Meende hij daarmee wegvlugten en zich schuil houden in zijn eigen buurt of elders, dan kwam dat wel uit. De wet boezemde Max geen eerbied, maar vrees in. Wien de menschen vreezen, dien respecteeren zij niet.

Het duurde niet lang of dat, wat Max door zijn ongeregelde arbeid verdiende, was niet voldoende voor hetgeen hij noodig had voor spelen en zijn omgang met vrouwen. Vanzelf kwam hij tot kleine diefstallen. En even vanzelf kwam hij in een Reformatory terecht.

Na zijn ontslag keerde hij terug naar zijn oude omgeving. Vele mogelijkheden om werk te krijgen welke misschien voor hem hadden opengestaan, vóórdat hij werd veroordeeld, waren thans buitengesloten. Fatsoenlijke kringen waren voor hem niet toegankelijk, maar de oude bende ontving hem met open armen. Max moest leven. Hij ging er op uit om in zijn onderhoud te voorzien. Zijn weg leidde naar de gevangenis, waar hij verscheidene jaren bleef. Hij was nog jong, toen hij werd ontslagen. Toen hij naar de „Big House” werd gezonden, had hij het niet veel verder gebracht. De wereld behandelde hem met dezelfde verachting als vroeger. Tot driemaal toe kwam hij hier.

En thans stond Max voor den rechter, in afwachting van het uitspreken van de woorden, welke hem voor goed zouden opzenden.

Er waren periodes in Max' leven dat hij dacht het gewonnen te hebben. In die tijden verdiende hij op fatsoenlijke wijze zijn brood. In een van die periodes trouwde hij. Er werden kinderen geboren. Max had nu als vader nieuwe verantwoordelijkheden. Maar hij kon van de dingen en ideeën,

welke hij in de jaren van zijn vorming had geleerd, niet gemakkelijk loskomen.

Toen Max tegenover den rechter stond, zaten drie vrouwen achter in de zaal. De eene van middelbaren leeftijd was zijn vrouw; de twee meisjes waren zijn dochters. Zij zaten daar stil, met behuilde gezichten; haar oogen gericht op den rechter, die op het punt stond het vonnis uit te spreken. Het werd uitgesproken, en Max werd weggevoerd, gevolgd door drie paar oogen.

Een paar weken geleden was Max in het kerkgebouw van Sing Sing gedurende een van de tentoonstellingen, welke jaarlijks in de Kerstweek gehouden worden. Naast hem stond een jong meisje. Zij hield zijn hand vast. Toen ik langs hem kwam, hield de gevangene mij staande. Er klonk trots in zijn stem, toen hij zeide: „Directeur, ik wil u graag mijn dochter voorstellen.” Ik sprak eenige oogenblikken met haar. Ten slotte pakte zij haar vaders arm beet en mij aanziende, zeide zij: „Directeur, zorg als het u blijft goed voor Daddy”; haar oogen waren verdacht vochtig.

Is Max een geval, dat op zich zelf staat? Neen. Want uit de verslagen van Sing Sing blijkt, dat 97 procent van onze gevangenen nooit lid zijn geweest van jongensclubs of eenige andere jeugdvereeniging, waarin jongens leeren hun vrijen tijd in gezonde ontspanning door te brengen. Vijf en zeventig procent van onze gevangenen hebben geen vak of beroep geleerd. Negen en negentig procent van hen waren geen lid van een kerkgenootschap, of althans hadden daarvoor geen belangstelling. Vijf en zeventig procent hadden, toen zij bij ons kwamen, reeds eerder in een inrichting gezeten. Dit geldt zoowel voor „first” als „fourth offenders”. Want door onze methode van behandelen ontwikkelen zich uit „first”, „second” en „third defenders”, de „fourth offenders”. Vijf en zeventig procent van onze gevangenen beteren hun leven, komen althans niet terug. Een wonder is, dat het niet anders is, dat hetzelfde percentage niet terugkeert.

Vijftig procent van de bevolking in de Ver-

eenigde Staten bestaat uit personen tusschen de vijftien en dertig jaar; echter hebben 73 procent van onze gevangenen dien leeftijd. Het misdadigheidsprobleem is dus een probleem waarmee de jeugd gemoeid is. Zoolang de maatschappij niet kan aantoonen, dat zij haar vollen plicht tegenover de jeugd en de jonge menschen is nagekomen, mag zij niet zeggen: „Wij hebben hun niet gevraagd te komen.” Haar handen zijn niet schoon. Zij is niet vrij van schuld.

Amerika geeft groote bedragen voor onderwijs uit. Maar zijn rekening voor weeldeartikelen is driemaal hooger. Het is karig met het geven van geld voor de verbetering van sociale toestanden, welke bijna geheel afhankelijk is van liefdadigheid en particuliere giften. Tien jaar geleden heeft een bekend paedagoog beloofd, dat hij voor elke school, die geopend werd, een gevangenis zou sluiten. Van zijn belofte kwam helaas niets. Hij zag de waarde niet in van een goed gebruik, onder contrôle, van den vrijen tijd. Hij zag niet in, dat de opvoeder, die een kind leerde lezen, maar verzuimde hem te leeren werken of spelen, het bij het verkeerde eind heeft.

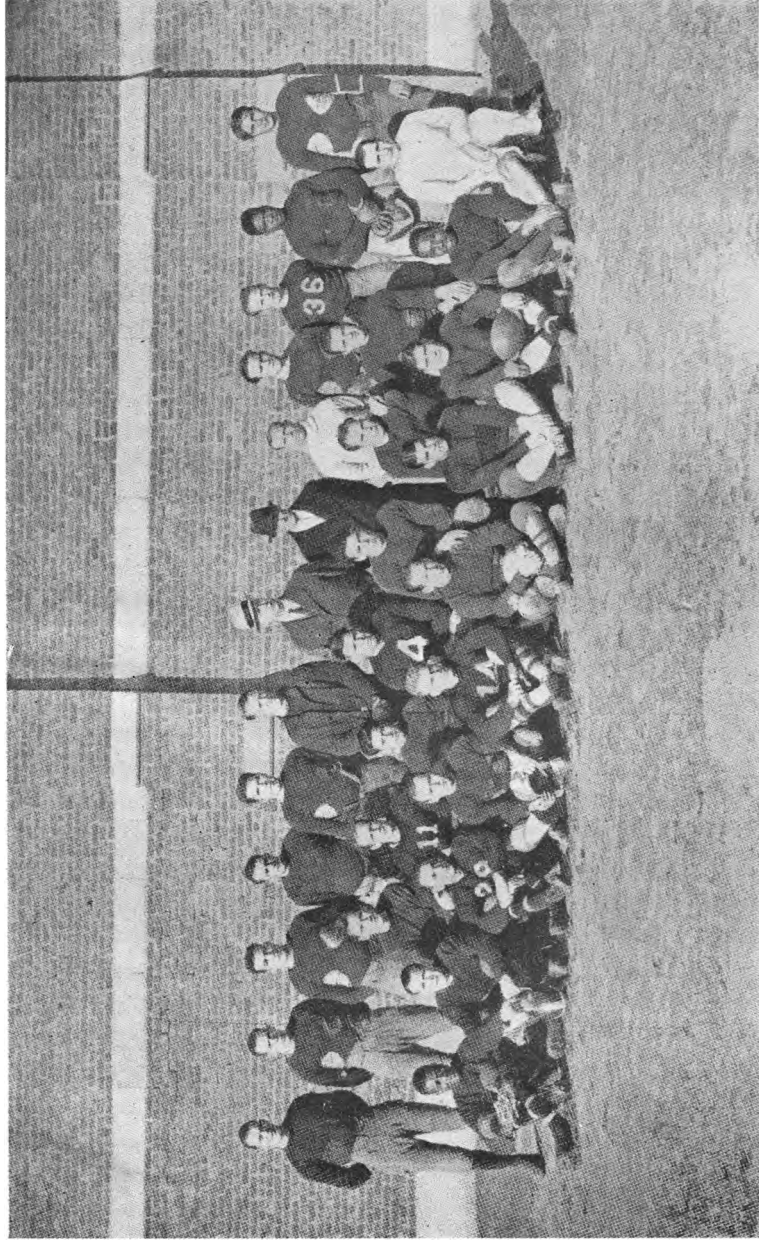
Het ligt op den weg van de school om voor een vakopleiding te zorgen. Tal van kinderen hebben aanleg voor handenarbeid en zijn niet geschikt voor hoofdwerk. Het moet mogelijk zijn om in de jeugd reeds uit te vinden voor welke beroepen de kinderen geschikt zijn en waarin zij plezier hebben, en het schoolonderwijs moet daarmee rekening houden.

Onder de belangrijkste vereischten, waaraan een beschaafd man moet voldoen, beschouw ik, dit, „dat hij niet alleen een algemeene ontwikkeling moet hebben, maar ook opgeleid moet zijn voor een bepaald beroep”. Bij meer vakopleiding zou er minder gespijbeld worden en zouden de kinderrechtbanken minder te doen hebben.

De politie grijpt in, en houdt een razzia in de verboden speelholen, waar jongens tusschen de 10 en 20 jaar bijeen zijn, in een gezelschap, dat weinig goeds belooft voor hun toekomst. Maar er is n i e t

in voorzien, waar deze jongens onder betere auspiciën wèl kunnen samen zijn. Door de eeuwen heen is door de opvoeders erkend, dat de vrije tijd een belangrijke factor bij de opvoeding is. De oude Grieksche filosoof leerde, dat „het voorbereiden voor het juiste gebruik van den vrijen tijd het hoofddoel van de opvoeding moet zijn." Het is een krachtige invloed ten goede voor een gezonden kijk op het leven. Kinderen zoowel als jonge menschen willen gezamenlijk spelen. De jongen, die lid van een bende is, kan niet de behandeling krijgen, welke hij noodig heeft, tenzij in verband met het leven van de bende, waarvan hij lid is. Onevenwichtigheid van den geest kan het best worden vermeden, of het karakter kan daartegen niet beter worden gestaald dan in een ongedwongen, maar gezonden maatschappelijken omgang. Opvoeders en sociale werkers weten uit ondervinding, dat openbare speelplaatsen en goedgeorganiseerde jongensclubs of dergelijke organisaties een middel zijn om de misdadigheid onder de kinderen te bestrijden. Volgens mededeelingen uit bevolkte centra neemt de misdadigheid onder de jeugd daar steeds sterk af, zoodra er nieuwe speelplaatsen worden geopend. Echter is er volgens betrouwbare gegevens in onze groote steden op elke vijf kinderen voor drie geen geschikte gelegenheid om te spelen.

Het meerendeel van onze gemeentebesturen werkt plannen uit om de sloppen op te ruimen. Zij verbreedten nauwe straten en breken duistere en onaanzienlijke gebouwen af om daarvoor in de plaats te zetten huizen, waarin zon en frissche lucht den menschen een gezond leven zullen waarborgen en waarin zij een behoorlijk onderdak kunnen vinden. Van evenveel belang is, dat gezorgd wordt, dat de jeugd zich buiten schooltijd kan bezighouden. Ik zou willen, dat er in elke drukbevolkte wijk van een stad een jongens- en meisjesclubgebouw was, dat door de overheid werd gesubsidieerd en dat op één lijn stond met alle andere instellingen van ons uitgebreid opvoedingssysteem. Dit moge een grootsch plan zijn,

Ik moedig gevangen, die lang moeten „zitten“, aan om in onze verschillende clubs te spelen.

maar zeker het geld waard, dat er zou worden ingestoken. Het is een verzekeringspremie tegen misdaad en het bedrag daarvan beteekent niets, vergeleken bij de waarde in leven en eigendom, welke zelfs bij een niet overdreven hoog misdadigheids-cijfer verloren gaat.

De onkosten per hoofd van een jongensclub worden op \$ 15 per jaar geschat, terwijl één gevangene in Sing Sing en in alle andere strafinrichtingen aan onderhoud alleen zeker meer dan \$ 400 per jaar kost.

Dit alles betreft de preventie. Er zijn nog andere factoren. Daar is de Kerk. Kent de geestelijke de leden van zijn kerk? Weet hij hoe zij leven? En hoe hun kinderen opgroeien? Probeert hij het vertrouwen der jeugd te winnen? Of geeft hij er de voorkeur aan om de steun te zijn van „alle” mensen, waardoor hij hen veronachtzaamt, die vlak bij de kerk wonen, en die juist leiding en vertrouwen noodig hebben, niet alleen terwille van hun ziel, maar ook van hun geest en hart. Een der redenen waarom mannen en vrouwen het niet ernstiger met hun geloof nemen, is dat de kerk en de geestelijkheid zich meer met polemieken en geschilpunten hebben ingelaten inplaats van zich te verdiepen in de belangen van hun plaatselijke gemeenten. Negen en negentig procent van onze gevangenen in Sing Sing zijn slechts in naam godsdienstig. In werkelijkheid hebben zij zich nooit geïnteresseerd of iets gevoeld voor hun kerk. Wie is te laken? Zoo nu en dan hooren wij van geestelijken, die wegens een misdrijf zijn veroordeeld, en ik vraag mij af, in hoe verre het meer hechten aan den ritueelen vorm dan aan socialen arbeid hiervan de oorzaak is.

Geschat wordt, dat 25 procent van alle kinderen in de Vereenigde Staten in „gebroken” gezinnen leven, in milieu's, die uit elkaar liggen, hetzij tengevolge van een sterfgeval, scheiding van tafel en bed, echtscheiding of kwaadwillige verlating. Studies over de verschillende misdadigersgroepen brachten aan het licht dat veertig tot zeventig procent der misdadigers uit gebroken gezinnen

komen. Het is een vast beginsel der moderne samenleving, dat de wereld den mensch geen levensonderhoud verschuldigd is. Maar zij moet er toch zeker voor zorgen dat ieder kind een tehuis heeft. Onze gewoonte om kinderen naar jeugdinrichtingen te zenden, waar de een den ander van zijn ondervindingen vertelt, welke hij in zijn leven van misdaad heeft opgedaan, is een der donkerste plekken in onze samenleving. Van de 1393 nieuwe gevallen, welke in 1931 in Sing Sing kwamen, waren er 343 in jeugdinrichtingen en Reformatories geweest. Vergelijk nu deze cijfers met de rapporten over de 3307 toevertrouwde kinderen in de stad New York, wien allen een individueele behandeling te beurt viel; zij allen waren jonger dan zestien jaar. Zij werden tusschen 1 Januari 1900 en 1 Januari 1910 gedurende een periode, varierende van één jaar tot vijf jaar, ondergebracht in gezinnen. Van hen werden slechts elf wegens ernstige vergrijpen gearresteerd.

De gewone burger wordt ongeduldig. Wat hebben al deze cijfers en beweringen met misdadigheid te doen? Ziet eens naar de bandieten, die onze openbare wegen gebruiken om hun particuliere veeten uit te vechten, of naar de jeugdige schelmen, die zonder van genade te weten menschen berooven of dooden. Deze denkbeelden mogen voor de toekomst van nut zijn, maar hoe moet het probleem van thans worden aangepakt?

Afgezien van het feit, dat tal van deze jonge menschen tot boosdoeners zijn geworden, omdat wij niet voldoende bij machte waren hun in hun jeugd de noodige leiding te geven en toezicht op hen te houden, zal het toch interessant zijn om hen eens nader te beschouwen. De politie heeft nieuwe bevelen gekregen: „zoo schieten, dat het doodelijk is.” Een nieuwe film laat politie-recruten zien, terwijl zij zich in het schieten oefenen. Zij komen met revolvers in de hand aansnellen. Voor hen staat een rij poppen. Telkens als een man die rij voorbijgaat, schiet hij, terwijl hij zorgvuldig en snel op het hart mikt, dat duidelijk op de pop is aangegeven. Zij schijnen het snel te leeren, want die

harten zijn spoedig geheel met kogels doorboord. Wij lezen in de dagbladen van een snelvuurgevecht met een bende woestelingen. Onschuldige omstanders werden gedood of gewond. Het einde was, dat alle bandieten werden gedood. Het publiek is in zijn schik. Onze eerste verdedigingslinie heeft stand gehouden. Wij kunnen op onze jongens vertrouwen. Die bandieten kregen wat zij verdienen. En het spaart den Staat de moeite om ze later ter dood te brengen.

Dit is echter een ernstig vraagstuk. Vooral sedert de meeste jonge gevangenen in Sing Sing wegens berooving worden veroordeeld. In 1920 zat ruim 13 procent van onze gevangenisbevolking wegens geweldmisdrijven. Vroeger liep dit percentage tusschen drie procent in 1850 en zeven procent in 1910. Dit jaar (1931) was het meer dan 42 procent. De cijfers over de maand Augustus 1931 zijn de hoogste in de geschiedenis van Sing Sing — 44.7 procent.

In 1931 kwamen er 532 personen wegens berooving in Sing Sing, en van hen waren er 155 tusschen 16 en 20 jaar. In tegenstelling met de algemeene opvatting bevatten de rapporten over deze mannen geen beschuldiging van verslaafdheid aan of handel in narcotische middelen. De jongste veroordeelde wegens berooving, verslaafd aan verdoovende middelen, was 32 jaar.

Honderd procent van onze zestienjarige gevangenen waren veroordeeld wegens berooving. De balans is als volgt:

- 17 jaar — 91.7 procent wegens berooving.
- 18 jaar — 70 procent wegens berooving.
- 19 jaar — 81.7 procent wegens berooving.
- 20 jaar — 74.7 procent wegens berooving.

De verslagen van de politie van de stad New York geven gelijke percentages. Van de 1079 gevallen van berooving met revolvers, in 1930 gestraft, werden er 410 gepleegd door jonge mannen, bijna nog knapen, tusschen den leeftijd van zestien en twintig. Er is geen noemenswaardige verminde-

ring van dit soort misdrijf te constateeren, ondanks het feit, dat het percentage van beroovingen, welke gestraft worden, grooter is dan dat bij elk ander misdrijf, terwijl men voorts berooving strenger is gaan straffen, en deze straffen meestal ten uitvoer worden gelegd.

Wat moet het antwoord op dit alles zijn? Wat heeft deze ramp over ons gebracht? Waar is het einde?

Nog eens moeten wij terugkomen op de be-toovering van gemakkelijk te verdienen geld, waarvan zoo hoog wordt opgegeven door drank-smokkelaars. Weer stuiten wij op den hoogen levensstandaard — wijn, vrouwen en gezang komen in deze dagen van algemeen hogere prijs-niveau's duur te staan. Moeilijk sluitend te maken budgets moeten toch sluiten. Het is niet gebrek aan het allernoodigste, dat deze jongens tot misdaad drijft. Het is een feit, dat velen van hen in het begin van hun misdadigersloopbaan op eerlijke wijze hun brood verdienden. Pas als de eerste poging gelukt, en als het feit, „dat zij er er fijn zijn afgekomen", hen tot andere plunderingen aanmoedigt, geven zij hun werk eraan.

Het is merkwaardig dat de wetgevers van den staat New York en van de geheele Unie steeds maar verzuimen om de quaestie van het maken en verkoopen van vuurwapens te regelen. De ambtenaren bij de posten zijn hevig verontwaardigd als zij een zoogenaamd onzedelijk drukwerk bij de post vinden. Vervolgingen worden ingesteld, geldboeten en straffen opgelegd. De wet staat echter wel het verzenden van revolvers toe — welke bestemd zijn voor onwettige en gevaarlijke doeleinden. En in de meeste rechtsgebieden bestaan geen beperkende bepalingen ten aanzien van de verspreiding van vuurwapenen. Men behoeft uit New York, waar nog eenige beperking bestaat, geen reis van uren te maken naar naburige staten en steden, waar voor weinig geld revolvers zijn te krijgen.

Deze niet gereguleerde en ongecontroleerde aanmaak en verkoop van vuurwapenen is

een der voornaamste oorzaken van de geweld-misdrijven in dit land. Er is een federale wet in de maak. Burgers met gevoel voor het algemeen welzijn hebben daarop reeds jarenlang aangedrongen. Waarom niet de quaestie van de herstelbetalingen en de internationale schulden — ja zelfs van het drankverbod ¹⁾ zoolang opgeschort, teneinde ons in staat te stellen om deze dringende quaestie onder handen te nemen? De politiebeambten doen wat zij kunnen. Menigeen heeft bij het doen van zijn plicht zijn leven verloren. Zware auto's, machinegeweren, revolvers trachten hun de baas te zijn. Want de beroover wil ontdekking vermijden en aan zijn vervolgers ontkomen. Toch wordt de meerderheid der beroovers ten slotte gepakt.

Wij hebben den man dus in verzekerde bewaring. Doordat wij hebben nagelaten om hem in zijn jeugd en in de jaren van zijn vorming voor het kwaad te behoeden, heeft hij zich ontwikkeld tot een onhandelbaar type. Doordat wij verzuimd hebben onze politie meer macht te geven is hij een misdadiger geworden. Thans is hij in onze handen. De openbare aanklager gaat zich met zijn zaak bemoeien.

De openbare aanklager is over het algemeen een fatsoenlijk man. Hij is gekozen krachtens een politiek programma, waarvan een der punten is: verdrijving der misdadigers uit zijn rechtsgebied. Om de aangrenzende rechtsgebieden, welke door den beloofden uittocht zullen worden verrijkt, bekommert hij zich niet. De tijd zal komen, dat de openbare aanklager in andere districten, staten of gemeenten ook plotseling actief gaat worden. Deze zal ook een actie tegen misdaad en misdadigers beginnen. Het parool zal worden uitgegeven, dat, als de misdadigers uit zijn rechtsgebied wegtrekken, hij tevreden zal zijn. Er zal weer een uittocht, nu in een andere richting, plaats vinden. En dit kaatsspel zal voortduren totdat . . . Maar wij dwalen van ons verhaal af.

Onze jeugdige misdadiger loopt zenuwachtig in

1) Eind 1933 werd het drankverbod opgeheven.

zijn nauwe cel in de stadsgevangenis heen en weer. Hij heeft zijn ouders of vrienden geschreven. Als hij van goede familie is, die van de escapades van den jongen niet op de hoogte was, zullen zijn ouders niet stil zitten. Hun jongen moet gered worden. Een borgtocht kost veel geld. Maar geen oogenblik aarzelen zij om al hun spaarpenningen, aan te spreken voor een borgtocht of een raadsman, die zich zwaar laat betalen. De man met goede „connecties” wordt eveneens hangende het vooronderzoek en het proces tegen borgtocht in vrijheid gesteld. Echter staat den gevangene zonder familie of vrienden, die voor een borgtocht kunnen zorgen of een raadsman betalen, sneller recht te wachten. Het publiek eischt dat snel zal worden ingegrepen, hetgeen gebeurt met den man, die zich de voorrechten van een borgtocht of een kundig raadsman niet kan veroorloven. De rechter wijst hem een advocaat toe en deze spreekt met zijn cliënt.

„Ik heb je stukken ingekeken, jongen,” zegt hij. „Dit is je eerste overtreding. Ik denk wel, dat ik den Officier er toe kan krijgen om je berooving in den derden graad ten laste te leggen.” De zestienjarige jongen, die niet van de wet en de rechtsprocedure op de hoogte is, maakte een gebaar van ongeduld. „Het zal niet gaan,” riep hij uit, „eerste graad en niets anders. Ik zal terechtstaan!”

De advocaat kijkt hem met eenige verbazing aan. Hij denkt er niet over om het verschil in graden uit te leggen. „Ik denk, dat je 't net zoo kunt krijgen als je wilt,” antwoordde hij glimlachend.

De Officier is voldaan. De beklaagde zal schuld bekennen. De rechtbank is voldaan. Er zal geen tijd verspild worden met nutteloos gepleit.

„Wat heb je tot je verdediging aan te voeren?” vraagt de griffier den jongen. De advocaat, die door de rechtbank is aangewezen, neemt het woord. „Beklaagde geeft de beschuldiging toe. Berooving in den eersten graad.”

Het vonnis laat niet op zich wachten. Vijftien

tot dertig jaar voor berooving. Nog vijf er bij voor de revolver.

Eerst als de jongen in de „Big House” komt en met zijn nieuwe vrienden praat, zal hij ontdekken, dat hij een betere keus had kunnen doen.

Dat berooving in den derden graad, al klinkt het erger, een lager vonnis ten gevolge heeft. En terwijl hij zijn straf uitzit, zal hem ter oore komen, dat die twee anderen, die cautie konden stellen, nog steeds op vrije voeten zijn. Dat zij weer terug zijn bij hun familie en hun vroegere leventje ongestoord en zonder toezicht kunnen voortzetten. Dat getuigen niet meer te vinden zijn en de publieke verontwaardiging is gekalmeerd. Misschien zullen er jaren voorbijgaan, vóórdát hun zaken zullen voorkomen. Het is mogelijk, dat beide jongens hun les geleerd zullen hebben en zich middelerwijl hebben aangepast. Het is dan niet meer noodig hen te straffen. Het is ook mogelijk dat zij nieuwe vrienden hebben gemaakt en nog verder den weg der misdaad zijn opgegaan. Hoe het ook zij, dit alles zal den armen, onwetenden gevangene niet ter oore komen, die zes en dertig jaar oud zal zijn, voordat hij voor voorwaardelijk ontslag in aanmerking komt.

Een justitie, die dergelijke situaties toelaat, kan niet streng worden genoemd. Zij is niet billijk. Zij is niet eerlijk.

Het wetboek van strafrecht van den staat New York bevat ongeveer negen honderd zestig artikelen. Het wetboek van strafvordering heeft er nog meer. Bijna elk delict is onderverdeeld in graden van misdadigheid en straffen. Hoeveel eenvoudiger en billijker zou het zijn als onze strafwet niet zoo ingewikkeld was. Een man begaat een misdaad of hij begaat haar niet. Hij is schuldig of niet schuldig. Waarom een onderscheid gemaakt tusschen een diefstal van \$ 100 en een van minder — de eene „grand larceny” genoemd waarop vijf jaar gevangenisstraf of meer staat, de andere „petit larceny”, een licht misdrijf waarop de wet veroordeeling tot een verblijf in een werkhuis of „Reformatory” stelt? Is een man, die schuldig be-

vonden wordt aan berooving in den tweeden graad minder slecht en minder gevaarlijk voor de rust van de gemeenschap dan iemand, die aangeklaagd en schuldig bevonden wordt aan berooving in den eersten graad? Waarom niet tegen den jongen of man, wien een misdrijf wordt ten laste gelegd, gezegd: „Je hebt verkeerd gedaan, laten wij probeeren te ontdekken, waar de schoen wringt. Wij hebben niet alleen met deze speciale daad van je te maken, maar met je geheele persoonlijkheid. Misschien kunnen wij achter den eigenlijken aard van je misdadig optreden komen.”

Is de invloed thuis verkeerd? Is je omgeving ongunstig? Ben je door slechte kameraden geleid en beïnvloed? Zou het leeren van een vak je helpen? Ben je lichamelijk niet in orde? Of is je geestestoestand zoo in de war, dat permanente afzondering noodzakelijk is?" Laat ons een onpartijdig onderzoek instellen.

Een rechter uit een onzer kosmopolitische steden kwam onlangs voor een bijzonder geval te staan. Een jongen van zes jaar schoot zijn kameraadje met het jachtgeweer van zijn vader dood. Het stond vast dat de jongen schuldig was. Er was een journalist, die beweerde, dat de vader even schuldig was, omdat hij het geweer binnen het bereik van zijn zoontje had laten staan. Hoe het ook zij, de zesjarige knaap werd voor den rechter gedaagd en wachtte zijn lot af. Moest de jongen ter dood veroordeeld worden, levenslange gevangenisstraf krijgen of voor onbepaalden tijd worden opgesloten? De rechter deed iets geheel nieuws. Hij riep een vergadering bijeen van een aantal personen met sociaal gevoel en legde hun het probleem voor. „Helpt de rechtbank met de beslissing van deze zaak. Wat moet er met dezen jongen gebeuren?"

Het moge vreemd klinken, maar de jongen werd naar zijn ouders teruggezonden. De commissie van burgers maakte uit, dat, al had de jongen feitelijk een moord gepleegd door zijn speelkameraadje dood te schieten, hij toch geen moordenaar was.

Hij zou er een kunnen worden, als hij naar een

inrichting zou worden gezonden, waar hij noodgedwongen met andere jonge, maar door de wol geverfde delinquenten zou moeten omgaan. Zijn leven zou onherstelbaar bedorven zijn. Maar thuis, in het gezin, waar betere leiding en meer toezicht is, zal hij een normaal leven leiden en zijn betere eigenschappen ontwikkelen. Natuurlijk zal er voortaan streng op hem gelet worden; zijn gedrag moet voorbeeldig zijn, beter dan dat van anderen.

De jongen met een revolver, hetzij hij zes of zestien is, is alleen gevaarlijk, als hij in het bezit is van de revolver. Over het algemeen is hij niet slecht. Maak, dat de revolver buiten zijn bereik is, en hij zal niet in verleiding komen of uit den band springen. Zonder wapens zal hij niet in de gelegenheid zijn om auto's te stelen, een misdrijf, waarin jonge delinquenten uitmunten. Van de 2509 auto's, welke in 1930 op straat in de stad New York werden gestolen, waren in vijftig procent, of in 1414 keer der gevallen, jongens tusschen de zestien en twintig jaar de dieven.

De rechter, die een commissie van burgers bijeenriep, om met hen de zaak op te lossen, deed een middel aan de hand, dat in al onze strafrechtbanken uitstekend zou werken.

De openbare aanklager heeft zijn werk gedaan. Hij heeft de schuld van den beklaagde vastgesteld. De rechter heeft toe te zien, dat de beklaagde een eerlijke behandeling krijgt. Daarna zou de schuldig bevonden beklaagde, hetzij hij jong of volwassen is, voor een onpartijdige commissie van deskundigen moeten komen, op wie de verantwoordelijke taak zou rusten om uit te maken op welke wijze hij verder moet worden behandeld.

De burger, die van zijn eigen belangen is vervuld, merkt ternauwernood op, dat door de enthousiaste instemming van het publiek, zelfs in een enkel geval, een middelmatig ambtenaar een hoge positie krijgt, louter en alleen door zijn reputatie als openbaar aanklager, die onverbidde-lijk op lange vonnissen aandringt, of als rechter, die de letter van de wet volgt bij het opleggen van straffen. Op deze wijze kunnen zij de maat-

schappij tijdelijk van gevaarlijke misdadigers bevrijden, maar het is monnikenwerk. Een voorbeeld is het misdrijf van „kidnapping”, ontvoering, dat een ernstig delict is, en met uiterst strenge straffen wordt bedreigd.

Echter zijn in 1930 in de stad New York meer dan tweemaal zooveel „kidnappers” veroordeeld dan in 1929. En dit, niettegenstaande het feit, dat een gevangenisstraf van vijftig jaar voor „kidnapping” geen uitzondering is.

Voordat een veroordeelde naar de gevangenis of een Reformatory wordt gezonden, zouden alle omstandigheden zorgvuldig moeten worden onderzocht teneinde te bepalen, of het belang der maatschappij en de mogelijkheid van verbetering van de persoon in quaeſtie niet beter gediend zouden worden, als hem werd toegestaan zijn straf buiten de gevangenis te boeten door onder toezicht werk te verrichten in een meer of minder normale omgeving. Wat ons overigens omtrent het criminaliteitsprobleem niet duidelijk moge zijn, dit weten wij, dat wij door den eenen man naar de gevangenis te zenden den anderen niet weerhouden om dergelijke misdrijven te plegen. Evenmin wordt een gevangene door zijn straf van zijn crimineele neigingen genezen, als zijn levenswil naar misdaad uitgaat. Door de beoordeeling van de misdaad en van den misdadiger scherp uit elkaar te houden, kunnen wij beter te weten komen, welk individu meer naar leiding dan naar straf zal luisteren.

Het niet ten uitvoerleggen van de uitgesproken straf, nadat de schuld is komen vast te staan, tenzij de veroordeelde binnen een bepaald tijdsverloop opnieuw een misdrijf pleegt, is wat wij onder „probation”, voorwaardelijke veroordeeling, verstaan. Niet alle misdadigers zijn gesteld op „probation”. Velen van hen geven er de voorkeur aan om hun tijd in de gevangenis uit te zitten en op deze wijze hun schuld aan de maatschappij te betalen voor wat zij cynisch noemen de overtreding van het „elfde gebod”, n.l. van gepakt te zijn. Zij nemen het onder toezicht zijn niet vriendelijk op. Zij vegē liever de lei schoon en probeeren het als zij er uit komen

weer opnieuw. Desniettegenstaande blijkt uit de verslagen van onzen probation-dienst over het geheele land, dat 85 tot 90 procent van de personen, die voorwaardelijk zijn veroordeeld, goed blijven oppassen en niet tot een nieuw misdrijf vervallen. Dit is des te merkwaardiger, gezien het over het algemeen zeer ongelijk geschoolde personeel, dat met het toezicht op de voorwaardelijk veroordeelden is belast, het weinige geld, dat voor de „probation” is uitgetrokken en het gebrek aan eenheid van methode en aan een centrale contrôle op het toezicht.

„Probation” ontnemt aan de misdaad het sensationeele. Want zij dwingt den misdadiger om zijn gezin te blijven ondersteunen; zij regelt elk onderdeel van zijn gedrag; zij bepaalt welken arbeid hij zal verrichten; zij stelt een onderzoek in met wie hij omgaat en zij beschikt over de macht om ingeval tegen de gestelde voorwaarden wordt gezondigd, hetzij door iets te doen of na te laten wat daarmee in strijd is, den delinquent onmiddellijk gevangen te nemen zonder de langdurige en kostbare procedure van een Grand Jury, openbare aanklager en rechtbank. „Probation” behoedt den misdadiger, die voor de gemeenschap kan worden gered, voor het stigma van de gevangenis. „Probation” houdt rekening met verkeerde vrienden, met een ongeschikte omgeving en met een mislukt gezinsleven en tracht daarin verbetering te brengen. De arbeid van deze instelling moet gesteund worden door het aanstellen van deskundig personeel, door ruime subsidies en door een krachtige, doelbewuste leiding.

De commissie van toezicht zal natuurlijk de ondervinding opdoen, dat zoo nu en dan bijzondere aandacht aan een bepaald persoon moet worden geschonken. Mogelijk is hij geestelijk minderwaardig en moet hij worden opgenomen in een inrichting voor misdadige krankzinnigen. Ook is het mogelijk, dat de persoon in quaestie slechts geschikt is voor een bepaald vak, waarvoor hij dan moet worden opgeleid — hierin schiet onze openbare school tekort —, of dat hij niet gezond

is en een lichamelijke kwaal heeft. Ook is het mogelijk, dat hij geen sociaal verantwoordelijkheidsgevoel heeft en spoedige verbetering daarin niet is te verwachten. Deze personen moeten in een inrichting worden geplaatst en dus worden afgezonderd. Geen mensch, hetzij rechter, openbare aanklager, psycholoog of psychiater kan van te voren bepalen, hoeveel tijd de verbetering van deze fouten zal nemen.

Wat ook het doel van deze afzondering moge zijn, twee dingen moeten steeds voorop staan. Den delinquent moet goed duidelijk gemaakt worden, dat zijn verplichtingen jegens de maatschappij in weerwil van zijn opsluiting blijven bestaan, en de maatschappij moet inzien dat haar plicht jegens dezen burger ook niet is vervallen. Een van de dwaaste tradities van ons strafstelsel is, dat de gevangene zijn tijd in betrekkelijk niets doen doorbrengt en dat tegelijkertijd zijn gezin door z.g. liefdadigheid wordt gesteund. De gevangene verliest elk gevoel van verantwoordelijkheid. Ik zou den gevangene aan het werk willen zetten. Ik zou hem daarvoor behoorlijk betalen, zoodat hij in zijn eigen onderhoud in de gevangenis kan voorzien en voor zijn familie daar buiten kan zorgen. Om dit te bereiken zal het noodig zijn, om onze wetten betreffende den gevangenisarbeid te herzien.

Openbare instellingen moeten gedwongen worden om hetgeen zij noodig hebben van gevangenen en andere verbeteringsinrichtingen te betrekken. Bekend is, dat het vakvereenigingsverbond zich over gevangenisarbeid heeft beklaagd. Het vergeet echter, dat de kosten om duizenden mannen, die niets doen, te onderhouden, terwijl hun gezinnen eveneens uit de publieke kas moeten worden ondersteund, groot zijn en gezien van een standpunt van economisch beleid en openbare veiligheid veel minder verantwoord.

Ik zou niemand een dag langer gevangen houden, dan noodig is om aan te toonen, dat hij weer in staat is om de verantwoordelijkheden, welke het leven buiten de gevangenis meebrengt, te dragen. De maatschappij moet dit probleem op

menschelijke wijze probeeren op te lossen. Maar zij zou altijd deze mogelijkheid in reserve moeten hebben. De door en door verdorvene, de man, die vastbesloten is om den strijd met de maatschappij niet op te geven, de bendeleider, die van misdaad en ongeluk leeft — deze en dergelijke personen zijn aangewezen voor een langdurige, zoo niet permanente opsluiting en segregatie.

Ontslag uit de gevangenis behoeft niet noodzakelijkerwijze te beteekenen — eigenlijk moest het nooit beteekenen, — vrijheid zonder eenig toezicht. Geen enkele gevangene zou uit de gevangenis mogen worden ontslagen en zijn plaats in de maatschappij weer mogen innemen, zonder eenige contrôle op zijn gedragingen. Sommige mannen, die voorwaardelijk in vrijheid zijn gesteld, hebben veel, andere minder leiding noodig. Maar iemand, die eens voor de verleiding om een misdaad te plegen bezwiken is, en wiens zwakheid van karakter is gebleken, moet bewijzen, dat hij in staat is zich te beheerschen, en dat hij zich heeft aangepast. Dus voorwaardelijke invrijheidstelling, „parole”, wordt een belangrijke factor in ons systeem van verbetering.

Ook hiermee zijn gevangenen het niet altijd eens. Wij hebben in Sing Sing gevallen gehad van gevangenen, die er de voorkeur aan gaven hun maximumstraf uit te zitten, liever dan om, na afloop van hun minimumstraf, voorwaardelijk in vrijheid te worden gesteld. Echter de meeste gevangenen nemen de gelegenheid om onder de voorwaarden, vastgesteld door den Parole Board, hun vrijheid te verkrijgen, met beide handen aan. Tusschen de 75 en 85 procent der parole-gevallen houdt zich aan de voorwaarden — vervalt niet weer tot misdaad. Een bemoedigend resultaat, als wij bedenken, dat de gevangenissen de personen, die in de tusschengelegen gestichten zijn mislukt, herbergen, en de slechtere typen van de „first offenders”.

Van invrijheidstelling op „parole” is niet alleen contrôle op den ontslagen gevangene het gevolg. Hij wordt daardoor ook tegen vervolging beschermd, en hij krijgt leiding. De man, die uit de

gevangenis komt, heeft een dubbelen last te dragen. Hij is een veroordeelde misdadiger en ook een ex-veroordeelde. Hij is aan de willekeur van elk kwaadwillend lid van de politiemacht en van elken persoonlijken vijand overgeleverd. Niet dikwijls hooren wij een uitlating als die van een sociaal voelend burger, wien werd meegedeeld, dat in het huis naast hem een oud-gevangene woonde. „Hij is beter dan ik; hij heeft tenminste zijn schuld betaald." Vaker wordt de houding van het publiek weerspiegeld in de woorden van een koopman, die een onzer schrijvers, een beambte, met een familiaar „hallo, Sing Sing," begroette, en later zijn verontschuldiging maakte omdat hij had gehoord, dat onze schrijver geen ex-gevangene was. Niet zelden ontmoeten wij den zelfgenoegzamen man, die een ernstigen werker toeknikt met de opmerking: „je zou niet denken, dat die man een oud-gevangene is. Alsof het absoluut ondenkbaar is, dat een ontslagen gevangene op een fatsoenlijke wijze zijn brood zou verdienen! Of den man, die een sollicitant den rug toedraait, zonder zich om zijn capaciteiten of karakter te bekommeren, zoodra hij hoort, dat hij in de gevangenis heeft gezeten.

Als een belangrijke factor in het schema van verbetering verdient de „parole" aanzienlijk meer aanmoediging dan deze instelling tot nu toe is te beurt gevallen. Vierduizend zeshonderd en negen en veertig ontslagen gevangenen vallen thans onder de contrôle van de „Division of Parole" van den staat New York. Het totale budget van dezen dienst voor 1931 was ongeveer \$ 400.000 of \$ 80.67 per man. De kosten per hoofd in onze gevangenissen en Reformatories zijn rond \$ 410 per jaar. Uit een oogpunt van zuivere economie verdient „parole" de voorkeur boven opsluiting in de gevangenis. Als een invloed ten goede kan zij nog veel meer doen. De „parole" moet in handen zijn van krachtige en onafhankelijke mannen, die niet beïnvloed worden door politiek of hartstochten. Dezen moeten er niet voor terugdeinzen, om den twijfelachtigen candidaat gevangen te houden, en zij moeten

„Er waren daar bijeen gevangenen, die levenslang hadden gekregen,
mannen veroordeeld tot 60, 50 jaar, en anderen, die op het
punt stonden om ontslagen te worden

den moed hebben om den man, die een goede kans maakt, uit de gevangenis te ontslaan, ongeacht den aard van zijn vergrijp. Evenmin moeten zij ervoor terugschrikken om iederen pupil binnen de muren terug te roepen, als de rust van de maatschappij werkelijk door hem in gevaar wordt gebracht, of wanneer hij zich misdraagt. „Parole”-ambtenaren moeten bekwaam zijn, sociaal voelen en een goede opleiding hebben genoten.

Maar belangrijker dan dit alles, dan preventie, politie, vervolging, „probation”, gevangenis en „parole” (opgesomd in de volgorde, waarmee deze met 's menschen gedragingen verband houden), is de houding van het publiek. Er moet meer op preventieve maatregelen gereageerd worden; minder verlangen zijn naar sensatie en verheerlijking.

Wij moeten de pogingen van alle instanties, die te maken hebben met de ontdekking, de verbetering en het toezicht op den misdadiger steunen, en geneigd zijn om den jongen of man, die zich ernstig heeft voorgenomen om beter op te passen, de behulpzame hand toe te steken.

Dat is de weg.

HOOFDSTUK XI.

Heden ik, morgen gij. . . .

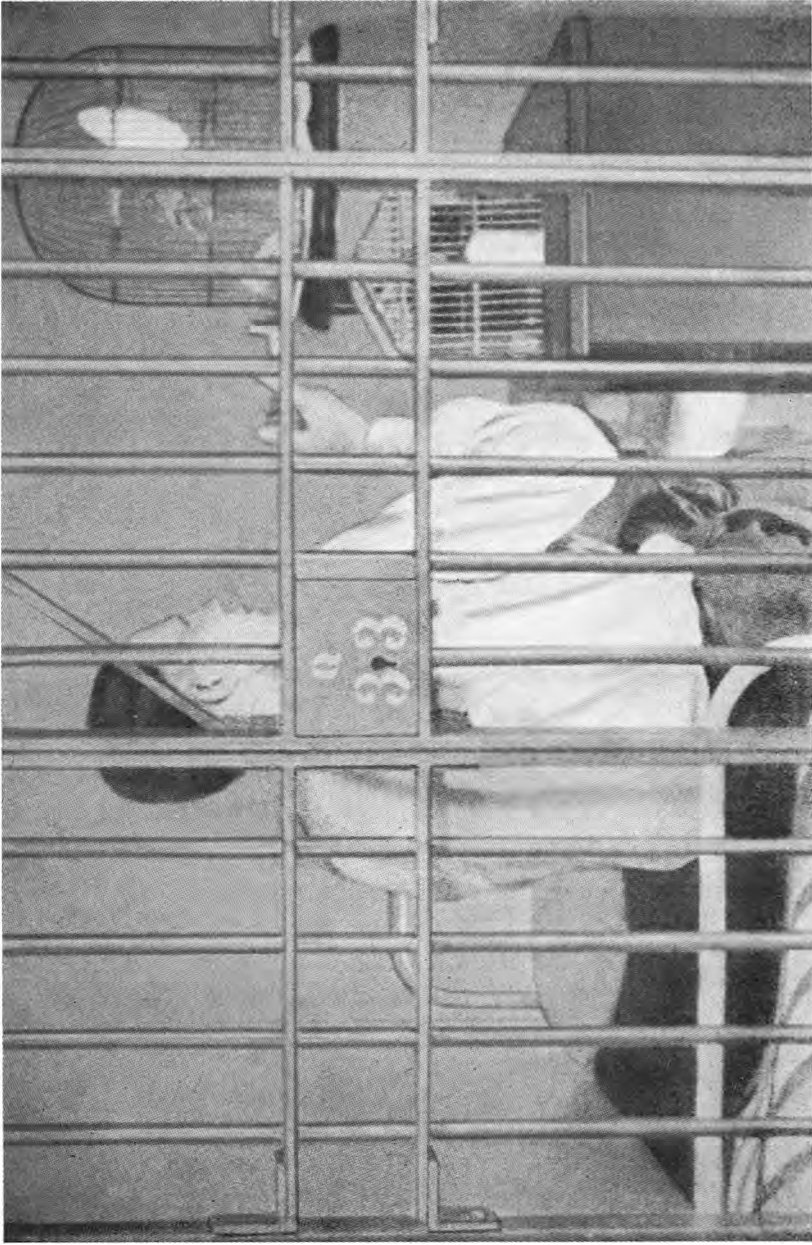
Vier honderd duizend mannen en vrouwen zitten in onze gevangenissen over het geheele land gevangen; honderd vijf en twintig duizend in onze voornaamste staats- en federale gevangenissen. Iedere gevangene heeft terechtgestaan en is schuldig bevonden aan een misdaad. De wet bepaalt zijn straf. Gedurende den tijd van zijn straf moet hij van zijn kenissen en familie gescheiden zijn. Hij moet zwaren arbeid verrichten; hij moet boetvaardig worden. Het heet volgens de wet, dat de veroordeelde gevangene tot de maatschappij moet terugkeeren met betere gedachten en inzichten; met berouw over zijn misdrijf, met eerbied voor het gezag en met den wensch zich behoorlijk te zullen gedragen. De wet gaat nog verder. Zij heeft een uitvoerig systeem opgebouwd van rechtspleging en straffen, bedoeld ten eerste als vermaning en waarschuwing, ten tweede als tuchting en straf en ten derde om een invloed ten goede uit te oefenen.

Heeft de Wet met alle of met enkele van deze bedoelingen haar doel bereikt? Het antwoord hierop is te vinden in het steeds toenemende aantal gevangenissen en verbeteringsgestichten en in de aangroeiende gelederen der gevangenen binnen de muren daarvan.

Wat is de Wet voor een ding, dat het den mensch brandmerkt met een onuitwischbaar teeken van schande, hetwelk hij nooit meer kwijt kan raken? De Wet is een samenstel van regelen, waarbij het eene gedeelte der menschen zijn wil tracht op te leggen aan het andere.

In naam der Wet is in onze beschaving een rood spoor ontstaan.

De Wet is een maaksel van rechtsgeleerden, die

Als een gevangenis een ziel heeft, dan is zij te vinden daar in die cellen.

niets anders kennen dan precedenten en traditie, waarvan zij het gezag meer en meer afhankelijk hebben gemaakt.

De Wet ligt opgesloten in levenlooze boekdeelen, in marmeren paleizen waar in het zwart gekleede intellectueelen op plechtige en een-tonige wijze hun uitspraken te kennen geven.

De Wet tracht een richtsnoer te geven aan het gedrag der menschen. Zij mist haar doel, omdat zij geen rekening houdt met menschelijke emoties en daarvoor totaal geen gevoel heeft. Zij heeft zich verheven tot symbool van het gezag, en eischt eerbied en gehoorzaamheid, niet omdat zij rechtvaardig en waar is, maar omdat zij de Wet is. Om het duidelijker te zeggen, de Wet heeft haar moreelen ondergrond verloren. Dat, meer dan iets anders, is de oorzaak van het klimmende aantal misdaden.

Een gevangenisdirecteur zit over dit alles te peinzen, terwijl hij de mannen gadeslaat, die de Wet onder zijn hoede heeft gesteld. Het rond-draaiende rad der rechtvaardigheid knarst zonder ophouden. Bij iedere wenteling komt er weer een gevangene in zijn domein. Wie zijn deze menschen? Waarin hebben zij gefaald? Wat moet er met hen gebeuren?

In de stilte van mijn vertrekken roep ik een bijeenkomst samen van schimmen, niet van spoken, maar van overtuigingen. Het is een hoog gezelschap. De Wet is aanwezig, ook de Kerk, de School en alle Wetenschappen, de Medische, de Sociale en anderen. Allen die met het lichaam en den geest van den mensch te maken hebben.

Wij zijn bijeengekomen in een kliniek en zullen trachten samen de moeilijkheden te ontleden.

Het voorwerp van ons onderzoek staat voor ons. Hij heeft terechtgestaan en is schuldig verklaard aan een misdaad. Hij is veroordeeld tot gevangenisstraf. Ik open de zitting.

„Laten wij grondig te werk gaan,” stel ik voor. „Laten wij eerst onderzoeken, wie deze man is. Niet alleen zijn naam en afkomst. Wij willen zijn gedachten kennen, zijn idealen, als hij die heeft,

zijn opvatting over het leven en de levensvraagstukken."

De Wet is ongedurig en schudt ongeduldig en misnoegd het hoofd.

„Met dat alles hebben wij niets te maken. Deze man heeft zich niet gehouden aan de voorschriften, vastgelegd door het gezag. Motieven of gedachten of idealen kunnen mij niet schelen. Hij past niet in de maatschappij. Hij is schuldig verklaard en verdient gestraft te worden. Wat mij betreft, bij mij heeft hij afgedaan, hij interesseert mij verder niet."

Een ijzige koude komt over de vergadering. De Wet gaat zitten, onbekommerd over de uitwerking van zijn woorden op de aanwezigen. Men wisselt koele blikken. Een ieder wacht op den ander of die het woord zal nemen. Ik moedig hen aan.

„Ik denk, dat een paar woorden van onze collega, de Kerk, hier op hun plaats zouden zijn."

Er volgt niet dadelijk een antwoord. De Kerk peinst en schijnt in gedachten verzonken. Zij beschouwt met volle aandacht den man, die voor de vergadering staat.

„Ik voel mij nauwelijks in staat om in deze quaestie mijn oordeel te zeggen. Ik heb dezen man nooit eerder gezien. Hij heeft mijn heilig gebouw nooit betreden en is blijkbaar nooit een geregeld kerkganger geweest. Het is mogelijk, dat ik zijn moeder onder mijn gehoor heb gehad, maar van haar persoonlijke moeilijkheden heb ik geen kennis kunnen nemen; u begrijpt, voor zulke dingen hebben wij geen tijd. Wij hebben dien geheel noodig om goed te zorgen voor den dagelijken gang van zaken in alles wat de kerk betreft. Het werk heeft zich hoe langer hoe meer uitgebreid en onze gemeente is zoo groot. Neen, ik geloof niet dat ik kan helpen."

„Als hij nu nog een trouw aanhanger was. — Maar het schijnt ons niet mogelijk te zijn, jonge menschen tot ons te trekken."

Wij schieten weinig op. Er is geen enthousiasme en mijn gasten zijn erg voorzichtig. — Zij moeten wat aangemoedigd worden. Ik wend mij tot een

zelfingenomen lid van het gezelschap. Hij schijnt over het leven nogal tevreden te zijn en geen zorgen te hebben. „Wat vindt u ervan, School?” vroeg ik, „kunt u iets in het midden brengen?”

Deze gast staat vlug van zijn plaats op.

„Ik ken dezen man. Hij heeft mij heel wat last bezorgd. Hij was een van onze lastigste jongens. Hij was veel afwezig; hij spijbelde dikwijls. Wij hebben hem naar de strafschool moeten zenden. Toen hij bij ons terugkwam, raakte hij in moeilijkheden en werd hij voor een poos naar een opvoedingsgesticht gestuurd. Weer kwam hij terug, maar na een korten tijd werd hij naar een jongenstehuis gezonden. Na ongeveer een jaar, werd hij ontslagen en kregen wij hem weer terug. Wij lieten hem maar zijn gang gaan, hij interesseerde ons niet meer. Wij wisten vooruit dat er niets van hem terecht zou komen, en het verbaast mij niet hem hier te vinden. Wij lieten hem de school gauw tot de achtste klas afwerken en hebben hem toen uit het oog verloren. Ik denk, dat hij nu te ver is afgedwaald. De School kan niets voor hem doen. Had hij maar beter opgepast en het onderwijs geregeld gevolgd, dan zou hij hier nooit zijn gekomen.”

De School ging zitten, zelfvoldaan zooals gewoonlijk. Haar opmerkingen werden door de rest der aanwezigen met een zacht gemompel beantwoord. Een ieder wendde zich tot zijn buurman en begon met hem een ernstig gesprek. Ik merkte op, dat de School en de Wet met elkaar zaten te praten, zonder eenige notitie te nemen van de Kerk, die tusschen hen in zat.

Plotseling werd het stil, omdat de Medicus het woord nam. „Ik wensch een vraag te stellen,” zeide hij.

„Zijn de tonsillen van dezen man ooit wel eens onderzocht? Is hij wel gezond? Hoe is het met zijn klieren? Werken die normaal bij hem? Ik zou hem graag onderzoeken. Ik ben ervan overtuigd, dat zal blijken, dat hij lichamelijk niet geheel in orde is. En in dat geval zou ik dat gaarne verhelpen. Hij zal een ander mensch worden. Geef mij de kans. Ik wil het graag probeeren.”

Hij aarzelde een oogenblik en voegde er toen aan toe: „Denkt niet, dat ik om werk verlegen ben. Het is mij werkelijk erom te doen, hier iets te bereiken.”

Hij eindigde met een bemoedigend lachje en keek vol verwachting naar onzen man. De verdere leden der vergadering waren vol belangstelling en keken den veroordeelde nieuwsgierig aan. Ik wist wat er in hen om ging. Zij wilden, dat de Medicus het zou probeeren. Misschien werkten die klieren heusch niet goed. Dat zou voor iedereen een verlichting zijn en het vraagstuk eens en voor altijd oplossen.

Nog een stem verhief zich, die van een jeugdig uitziend man, achter in de kamer. Zijn verzoek om gehoord te worden, klonk geestdriftig en hij vroeg met klem: „Mag ik wat zeggen?”

„Natuurlijk, Psychiater. Wij zullen graag ons voordeel doen met uw opmerkingen.”

„De quaestie is, dat deze man niet in staat is geweest zich behoorlijk te gedragen. Hij is niet toerekeningsvatbaar. Hij is een soort moreele imbeciel, die het verschil tusschen goed en kwaad niet kent. De Wet heeft het bij het verkeerde eind, geloof ik. Zulk een ontoerekeningsvatbaar wezen kan men niet straffen, of voor zijn fouten en misdaden verantwoordelijk stellen. Was ik erbij geroepen, toen hij nog een kind was, dan zou ik de diagnose van dit geval hebben kunnen stellen en hem misschien op het rechte pad hebben kunnen houden. Zooals het nu met hem staat, is het wellicht te laat. Maar ik wil het toch probeeren, doch ik wensch niet, dat iemand zich met mijn werk bemoeit. Ik kan dit alleen wel af.”

De spreker keek met gefronste wenkbrauwen naar de anderen. Deze keken hem op hun beurt aan, eveneens met gefronst voorhoofd. Hij trok de schouders op met een wanhopig gebaar en ging zitten.

In een hoek zat een bescheiden man. Hij had niet zooals de anderen op fluisterenden toon op- en aanmerkingen gemaakt, maar had aandachtig naar de sprekers geluisterd. Hij maakte een beweging

alsof hij wilde opstaan, maar veranderde daarop van plan. Ik riep hem: „Mijnheer de Sociale Dienst, wat zegt u ervan? Heeft u een indruk van dezen man? Wat is uw oordeel over hem? Laat het ons hooren.”

„Ja, ik heb hier wel over nagedacht. Hij is het product van de ongelijkheid der kansen. Deze man heeft nooit een goede kans gekregen. Zijn huiselijk leven was ongelukkig. — Zijn ouders hadden geen macht over hem. Het ontbrak hem aan goed toezicht en aan kameraadschap. Hij leeft nu zonder levensdoel en alleen voor wat het oogenblik hem geeft. Dit heeft de achterbuurt van hem gemaakt. Voordat wij iets aan hem doen kunnen, zullen wij hem moeten helpen om zijn manier van leven te veranderen. Ik wil graag mijn best doen, heel graag zelfs, dat is te zeggen, als de anderen willen meehelpen. Ik kan het niet alleen doen.”

Hij keek zijn hoorders aan in afwachting van een bemoedigend antwoord. Zij glimlachten goedgeestiglijk. Allen, behalve de dikke heer in den tegenovergestelden hoek. Die scheen in gedachten verzonken. Ik nam hem eens goed op.

„Mijnheer het Publiek,” riep ik, „u bent de eenige nog, die gehoord moet worden. U zult ons allen genoeg doen met uw oordeel te zeggen.”

Hij schrok op, en toen zag ik pas dat hij had zitten te dommelen. Hij keek verbaasd om zich heen. Toen, blijkbaar door de omgeving weer tot bezinning gebracht, keek hij mij aan en zeide op lijmerigen toon: „Neemt u mij niet kwalijk, ik heb uw vraag niet goed begrepen.”

Terwille van hem herhaalde ik haar.

„Och,” zeide hij, terwijl hij moeizaam opstond. „Ik begrijp niet, waarom ik hier geroepen ben. Ik weet er niets van af en ben volkomen bereid het geheel aan de heeren over te laten. U weet, dat ik het erg druk heb.”

Hij keek naar de Wet. „Ik heb gehoord, wat de Wet had te zeggen. Ik geloof, dat zij het bij het juiste eind heeft. Ik zie niet in, waarom wij aan dezen man zooveel tijd zouden geven. Hij is niets waard en hij moet gestraft worden. Indien gij

doctoren, denkt, dat u iets met hem kunt doen, vind ik dat best. Maar wat mij betreft, ik bemoei er mij niet mee. Als hij een boef is, hoe eerder wij hem kwijt zijn, des te beter; is hij niet goed bij zijn hoofd, brengt hem dan naar een gesticht; heeft hij uit domheid iets bedreven en is het een onnoozele hals, die iets probeerde en — mijnheer het Publiek kuchte even, — „gepakt werd, nu, dan moet hij maar krijgen wat er op zit.”

Al den tijd, dat hij had gesproken, had hij geen oogenblik naar den man gekeken, die het voorwerp van de discussie was. Maar toen zijn stem luider en zekerder werd, keek de beklaagde hem plotseling aan en sprong op. Tot aller verbazing, liep hij op den spreker toe en pakte hem bij zijn arm. „Vader! Wat doet u hier?”

De oudere man keek naar den jongeling met het grauwe gezicht. Hij wankelde even en zou zijn neergevallen, als zijn zoon hem niet had gegrepen.

„Bob! Ik wist niet dat jij het was. Hoe ben je in deze ellende gekomen?” Hij legde zijn hand op den schouder van den jongen en keek hem vol zorg aan.

„God! Hoe vreeselijk! Hier zit ik, steeds denkende, dat het een willekeurig iemand betrof.”

Boosheid sprak uit zijn stem, toen hij zich tot de vergadering wendde. Zijn woorden klonken hard en hij balde zijn vuist tegen de groep van verbaasde gezichten.

„Wat voert u allen hier uit? Wist u niet dat dit mijn zoon was? Hadt u hem deze schande niet kunnen besparen? Ik onderhoud u allen. Ik betaal uw levensonderhoud. Ik onderhoud uw rechters en rechtscollège's, ik betaal honorarium aan advocaten en doctoren en draag bij voor het in stand houden van de Kerk. Ik betaal enorme schoolgelden. Ik geef aan liefdadigheid. Wat geeft gij mij allen daarvoor terug?”

Hij hield op, om adem te scheppen. Dan wendde hij zich tot zijn zoon: „Kom jongen, ga mee naar huis.”

Ik liep naar Mijnheer het Publiek en zijn zoon toe: „Het spijt mij,” zeide ik. „Hij kan niet mee

naar huis gaan. Hij zal hier bij mij moeten blijven tot hij zijn tijd heeft uitgezeten. Maar u kunt gerust zijn. Ik zal goed voor hem zorgen. Ik zal toezien, dat hij een behoorlijk leven leidt. Hij zal een vak leeren. Wij zullen nagaan wat hij leest en hem aansporen aan sport te doen. Wij zullen uit hem zien te krijgen, wat zijn geest verontrust en zijn hart bedrukt. Hoe het ook zij, Mijnheer het Publiek, u hebt uw kans gehad en u heeft die laten voorbijgaan. De Wet heeft ook een kans gehad. De Kerk eveneens, en ook de School. Zij hebben allen gefaald. Misschien kunnen wij samen een weg vinden."

De vader nam mijn hand en schudde die stevig. Langzaam liep hij weg, de kamer uit. Opeens was iedereen verdwenen. Ik was alleen.

Vier honderd duizend zonen. Vier honderd duizend vaders. Vier honderd duizend moeders. Een miljoen broeders en zusters. Zij komen en gaan. Vandaag is het Jones' beurt; morgen die van Smith; overmorgen die van u. Weer een anderen dag misschien die van mij. Kansen, verleidingen, toevalligheden, omstandigheden. . . .

HOOFDSTUK XII.

Hoe gevangenissen zijn — en moeten zijn.

Nog nooit is er in Amerika zooveel gesproken over misdaad en gevangenisproblemen als thans. Nog nooit hebben de menschen zich zoo warm gemaakt over de positie van den gevangene. Als het niet zulk een ernstige zaak betrof, dan zou de vertooning, die wij overal meemaken, — die talrijke commissies en enquête-comité's, welke in de honderden loopen, ieder er op uit om zijn eigen stokpaardje, zijn eigen geliefdkoosde, van te voren opgestelde oplossing voor deze problemen te vinden, — niet onvermakelijk zijn. Het lijkt veel op de sectiezaal van de oude medische school, waar groepjes studenten proefnemingen doen, ieder op bepaalde gedeelten van een cadaver, in de hoop, dat daarin een ieder de oplossing zal vinden van het raadsel van leven en dood.

Wat is het resultaat van deze enquêtes geweest? Hebben de tallooze comité's een oplossing gevonden om een einde te maken aan de overbevolking in onze gevangenissen en Reformatories? Hebben zij een methode bedacht om den misdadiger in bedwang te houden? Het algemeene oordeel luidt, op enkele uitzonderingen na, dat het eenige middel is . . . meer en grootere gevangenissen.

Geschat wordt dat de vier honderd duizend gevangenen, die in de verschillende straf- en verbeterinrichtingen in het land zijn opgesloten, slechts acht procent zijn van hen, die zich werkelijk aan een misdaad hebben schuldig gemaakt. Dat zou in de Vereenigde Staten een totaal van ongeveer vijf millioen personen geven, die volgens onze begrippen in de een of andere gevangenis thuis zouden behooren. Wat zou er gebeuren, als bij geluk of ongeluk, al deze misdadigers vandaag achter slot en grendel konden worden gezet? Zou

er niet weldra weer een groot aantal misdadigers zijn, even vast besloten om niet terug te deinzen voor geweld en om zich op onrechtmatige wijze te verrijken?

Wanneer men het vraagstuk van misdaad en misdadigers aanpakt bij de gevangenen dan benadert men het probleem van den achterkant. De oplossing ligt niet in „meer en grooter en veiliger gevangenen," maar in het aan de hand doen van de een of andere methode, waardoor de gevangenisbevolking vermindert, zonder dat de rust en de veiligheid gevaar loopen. Een oplossing, waardoor deze gevangenen tot inrichtingen worden, waarin menschenlijke neigingen en verlangens naar een normaal leven gesterkt en aangemoedigd worden.

De moeilijkheid is, dat de meesten van ons over den misdadiger denken in verband met gevangenen en inrichtingen. Als gevangene is hij dikwijls een voorwerp van haat of medelijden; als een misdadiger is hij gevaarlijk, gevreesd, opgesloten, geboeid, en wordt hij met een ziekelijke, soms stuitende nieuwsgierigheid aangegaapt. Als gevangene is hij een geschikt object voor personen, die in haten behagen scheppen en voor hen, wier uitbundige gevoelens van medelijden een uitlaat moeten hebben. Zijn ontslag uit de gevangenis berooft hem van beide categorieën. Niet langer is hij een voorwerp van haat of medelijden. Van het oogenblik, dat hij een bepaalde persoonlijkheid wordt, verliest hij zijn waarde voor hen, die met haat of medelijden zijn vervuld, maar hij krijgt zijn maatschappelijke positie niet terug. Het eeuwenoude tragische kaste-systeem van Britsch-Indië, dat de Britsche regeering tracht uit te roeien, vindt sterk zijn weerspiegeling in de houding van den gewonen burger jegens den ex-gevangene. Daar deze geen maatschappelijke positie heeft en meestal zonder middelen van bestaan is, kan hij niet op een fatsoenlijke en behoorlijke wijze zijn brood verdienen.

Gewoonlijk is onze houding jegens misdadigers, behalve als wij er zelf nauw bij zijn betrokken, zeer

streng. De rechter, die, wanneer hij achter de groene tafel zit, pleit voor de wederinvoering van de geeselsstraf, vraagt echter om genade en mededooogen als hij zelf vóór die tafel staat, schuldig bevonden aan een misdrijf.

Eens op een dag kwam een wanhopig vader bij mij. Ik kende hem reeds jaren als een meedoogenloozen vijand van wetsovertreders. Medelijden was hem vreemd. Steeds juichte hij een vonnis van vijf, tien of twintig jaar toe. „Dat is hun verdiende loon,” meende hij. Maar dit keer was duidelijk, dat hij in zorg was. Hij was een fatsoenlijk man, finantieel onafhankelijk en een liefhebbend vader.

Een van zijn dochters was betrokken bij een winkeldiefstal. Zij werd gearresteerd, stond terecht en werd veroordeeld. De wanhopige vader bewoog hemel en aarde om te voorkomen dat zijn dochter naar een inrichting werd gezonden. Dit gelukte hem en hij redde daardoor het meisje. Het was de moeite waard, want het meisje was in den grond niet slecht. Slechts wanneer het ons zelf aangaat, beseffen wij eerst recht, dat het noodzakelijk is om misdadigers individueel te behandelen.

De houding van de maatschappij jegens den misdadiger zal onzeker blijven, zonder vaste lijn, zoolang zij niet kan bepalen, ten eerste wie een misdadiger is en ten tweede hoe hij er een is geworden. Het is onzin om te beweren, dat een bepaalde groep van misdadigers niet gestraft behoeft te worden. Straf is echter altijd iets betrekkelijks. Een van onze rechters uit de Supreme Court van New York beweerde onlangs, dat als hij een man tot „hard labor” veroordeelde, hij „juist dat” meende. Echter is het een feit, dat, wat voor den een „hard labor” is, voor een ander een betrekkelijk lichte taak kan zijn. Voor een grondwerker is het werken in de steengroeven niet zwaar. Maar voor hem zou het werken aan een schrijftafel, waar hij met zijn vereelte vingers een pen zou moeten hanteeren wel „hard labor” zijn. Rechters, die altijd te maken hebben met de wettelijke precedenter of formeele voorschriften van procedure, hebben geen begrip

van gevangenisbeleid. Het zou heusch niet zoo kwaad zijn, als iedere a.s. jurist, die naderhand tot rechter in een strafcollege wil worden benoemd, na zijn promotie een cursus ging volgen in praktisch gevangeniswerk.

Wat bijvoorbeeld kan er in den geest van dien rechter zijn omgegaan, die het volgende vonnis velde over vier jonge mannen, die allen bij dezelfde misdaad waren betrokken? Zij waren alle vier onder de een en twintig en kwamen uit hetzelfde sociale milieu. De een werd naar de County Penitentiary van New York gezonden met een onbepaald vonnis van niet meer dan drie jaar (hij zal waarschijnlijk na een jaar worden ontslagen met goedkeuring van dienzelfden rechter); de tweede werd naar de Reformatory in Elmira gestuurd om daar waarschijnlijk vijftien maanden te blijven; de derde kwam in Sing Sing met een vonnis van twee en een half tot vijf jaar; en de vierde werd naar Sing Sing gezonden met een vonnis van vijf tot tien jaar.

Welke reden had de rechter voor een dergelijke ongelijkheid van vonnissen. Verwachtte hij, dat elken jongen in den door hem aangegeven tijd verbeterd zou zijn? Als de Penitentiary in een jaar verbeterend kan werken, waarom dan niet alle vier daarheen gezonden, inplaats van den Staat met de kosten van een opsluiting elders te belasten? Als Elmira beter is, waarom dan niet allen naar de Reformatory gestuurd. Als vijf jaar noodig is voor een werkelijke verbetering, dan is Sing Sing de geschiktste plaats voor alle vier.

De waarheid is, dat heel weinig rechters met de mogelijkheid van verbetering rekening houden.

Wat verwacht men, dat de gevangenen van deze mannen zullen maken? Als zij onverbeterlijk zijn, waarom dan te bepalen, dat zij na een zeker aantal jaren in vrijheid zullen gesteld worden? Als zij gered kunnen worden, hoe weet de Wet of de rechter dan, dat vijf, tien, vijftien of zelfs vijftig jaar genoeg zullen zijn? Volgens mijn meening is iemand, dien men in tien jaar er niet toe kan brengen om het gezag te eerbiedigen en dien men

in al die jaren niet kan overtuigen van de suprematie van de Wet, onverbeterlijk; zoo iemand moet heelemaal niet meer in vrijheid worden gesteld.

In 1926 werden wij door een „golf van misdaad” verrast, die plotseling in het brein van „onderzoekers” en leiders van sensationeele bladen opkwam. Wij gingen haastig aan het wetten maken en wijzigden onze strafwet, teneinde langere gevangenisstraffen te kunnen opleggen. Voorts stelden wij grenzen aan iemands misdadigersloopbaan. Vier zware misdrijven — en levenslang! Thans echter, zes jaar na het aannemen van die wet, lees ik van een man, die 31 maal werd veroordeeld en steeds weer voor een korten tijd naar een werkhuis of gevangenis werd opgezonden. Hij zal nu in Sing Sing komen, als een „fourth offender”! Waarschijnlijk verdient hij levenslang opgesloten te worden, omdat hij een hopeloos geval is. Bij een weloverdacht strafbeleid zou hij reeds jaren geleden als geestelijk minderwaardig gesegregeerd zijn of na zijn vrijlating onder strengere contrôle zijn geplaatst. Heeft een dergelijke wetgeving, die een en dertig processen en vonnissen toelaat, alvorens een definitief besluit over het lot van een mensch te nemen, niet veel van een schijnwetgeving?

Ons gebrekkige strafrechtstelsel heeft het leven van menigen gevangene reddeloos verloren doen gaan. Het is heel goed mogelijk, dat er onder de gevangenen, die in Amerika gevangen zitten, meer dan er thans levenslang hebben gekregen, voor goed zouden moeten worden opgesloten. Ik blijf echter bij mijn opinie, dat een wet op den „fourth offender”, vooral die, welke b.v. in den staat New York van kracht is, niet de juiste maatstaf is om te beoordeelen of iemand voor zijn verdere leven moet worden opgesloten. Er zijn onder de „first” en „second offenders”, die over een paar jaar in vrijheid zullen worden gesteld, personen, die zeker weer tot nieuwe misdrijven zullen vervallen. Maar er zijn er ook, die als „fourth offender” aan het einde van hun misdadigersloopbaan zijn, en die

onder voldoende toezicht teruggegeven kunnen worden aan de maatschappij, kunnen worden gereclasseerd en gerehabiliteerd.

De houding van de maatschappij jegens misdaad en misdadigers wordt weerspiegeld in de wetten. Zoolang deze problemen onverbrekkelijk vastzitten aan gevangenschappen en van te voren bepaalde straffen, welke weinig of geen speling toelaten ten aanzien van strafvermindering en ontslag van de delinquenten en gevangenen, kan er geen blijvende oplossing zijn.

Er was een tijd, dat iemand die de pokken had, met een zweep door de straten werd voortgejaagd, als „bezeten" door kwaad; dat een krankzinnige werd gemarteld om den duivel uit te drijven. Wij hebben ook de periode van theoretische en erfelijke misdadigheid gehad; van misdadigheid tengevolge van lichaamsgebreken, van criminaliteit te wijten aan gebrek aan wil, aan de onvrijheid van den wil, aan slecht werkende klieren, en wat al niet meer.

Wij beginnen te realiseeren, dat in zekeren zin niemand van ons gevrijwaard is tegen de mogelijkheid om in ongenade te vallen; dat in meer gevallen, dan wij willen toegeven, een misdadigersloopbaan haar oorsprong heeft in onvoorziene en onverwachte omstandigheden, waardoor iemands moed en kracht worden uitgeput, en welke hen er toe brengen om den „weg met den geringsten weerstand" te zoeken.

Blijkt uit het overtreden van een wet en de daarop volgende straf werkelijk iemands antisociale houding? De strenge en puriteinsche broeders onder ons knikken krachtig van ja. Is het ooit wel tot deze puriteinsche vrienden doorgedrongen, dat de Tien Geboden, gelijk die op de steenen tafelen onder het onmiddellijke toezicht van de Godheid zijn neergeschreven, geen strafbedreiging inhouden bij overtreding van de voorschriften? Eerst toen de stervelingen aan de wet begonnen te knoeien werden straffen bedacht: Schending van de Sabbath werd met den dood bedreigd. Zie, hij werd geschonden, en de eerste

steen werd geworpen. „Volg deze voorschriften op, en gij zult lang leven en gelukkig zijn," is de kern van deze door God uitgevaardigde wetten. „Als gij een dezer geboden overtreedt, zult gij gemarteld, verminkt en gedood worden," is de inhoud van de door menschen gemaakte wet.

De onsterfelijken onder de stervelingen waren geen rechtsgeleerden. Dat waren zedemeesters en zij, die maatschappelijke rechtvaardigheid onder de menschen predikten. Moreele overreding stelden zij veel hooger en achtten zij doeltreffender dan intimidatie. Hun idealen en geesteshouding, hun persoonlijkheden hebben de eeuwen getrotseerd, terwijl „sterke" mannen, die hun wil met geweld en bloed, en door middel van de gepantserde vuist aan de geschiedenis probeerden op te leggen, uit de herinnering zijn vervaagd.

Theologen maken onderscheid tusschen zonde en misdaad. De wet maakt een onderscheid tusschen misdaad en moraliteit. Daarom is niet alles wat zondig is, misdadig, en ook is niet alles wat misdadig is, immoreel. Staatslieden zijn bekend immoreel in hun opvattingen en optreden inzake de buitenlandsche politiek, maar wij kunnen hen toch moeilijk misdadigers noemen. De gewone burger handelt dagelijks in strijd met de code van de gangbare moraal, maar toch blijft hij het respect van zijn medeburgers genieten.

Misdaad is een bastaard, geboren uit de onwetige verhouding tusschen eigenbelang en opportuniteit, welke beide voor onze heerschende begrippen omtrent geluk en levensstandaard van onschatbare waarde zijn. En het is juist omdat eigenbelang en opportuniteit van zulk groot gewicht voor de handhaving van onze wetten en van onze maatschappelijke orde zijn geworden, dat de misdadigheid sterk toeneemt.

„Gij zult niet stelen," welk een eenvoudig voorschrift is dat! Maar wat al omvat het niet. Denk eens wat een gemakkelijke taak voor een jury om te moeten beslissen als het een eenvoudige quaestie van feiten betreft. Is hetgeen de beklaagde heeft gedaan, diefstal? Had hij zich

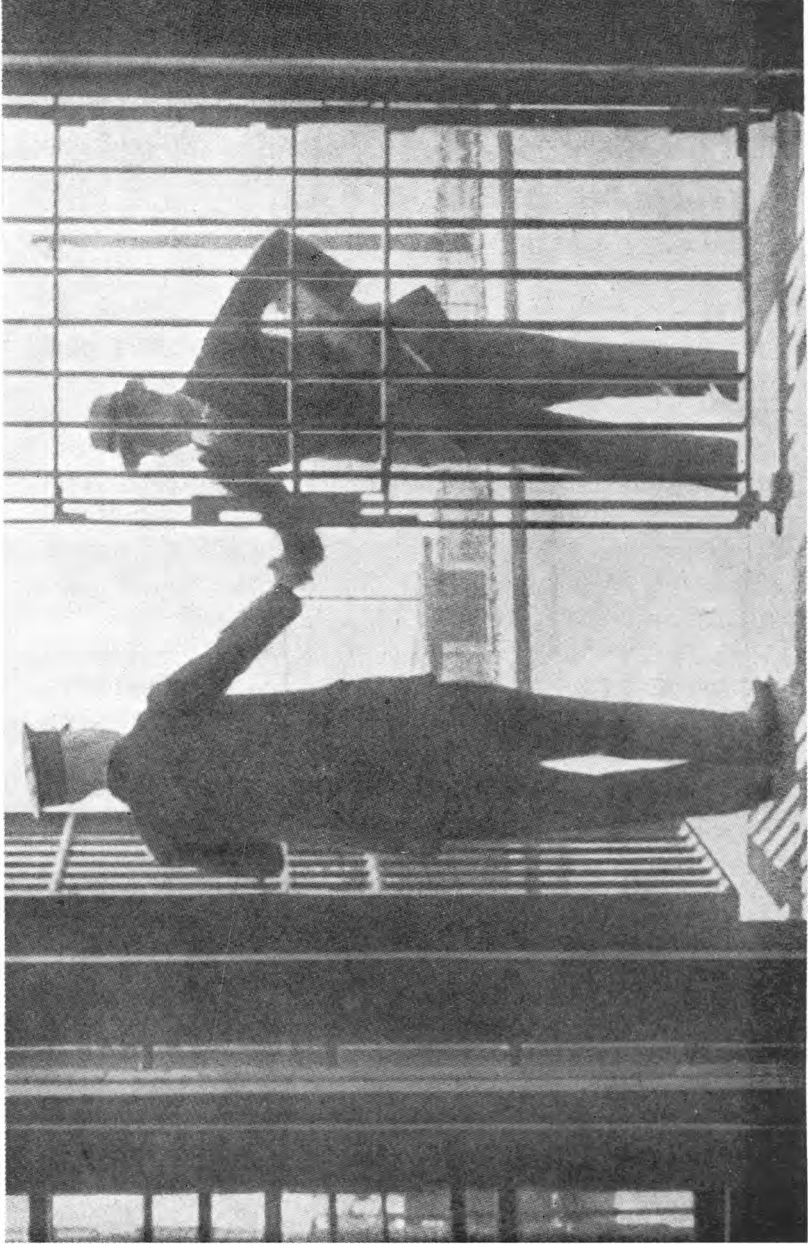
onrechtmatig verrijkt ten koste van zijn buurman? Het vonnis dienovereenkomstig. Maar het gecompliceerde leven, dat de man door de jaren heen heeft opgebouwd, eischt gecompliceerde maatregelen. En daarom hebben wij strafwetgevingen uitgedacht, waarin de meest verschillende delicten in onderdeelen zijn geregeld, te beginnen met eenvoudigen diefstal, terwijl daarin ook zijn te vinden dwaze geleerde wetten, die uiterst zelden door den rechter worden toegepast. Wetgevingen welke als hulpmiddel dienen, om den gewetenlooze duidelijk te maken, welke zedelijke normen hij straffeloos kan overtreden, waardoor hij in de gelegenheid wordt gesteld om zijn medemenschen kwaad te berokkenen, zoolang hij maar „binnen de wet” blijft. Is het niet een feit, dat over het algemeen het beroep van advocaat ten doel heeft om de cliënten wegwijz te maken, hoe zij de wetten en de precedenten kunnen omzeilen? En heeft niet die man als advocaat succes, die zijn cliënt uit de rechtszaal en de gevangenissen houdt, doordat hij hem over de moeilijke punten heen helpt in zijn jacht naar fortuin, met middelen, welke zoo duidelijk als wat de bepalingen betreffende diefstal schenden? De wet kan niet protesteeren, omdat in zijn speciale manier van te werk gaan niet in een van de talrijke onderdeelen der bestaande strafwetgevingen is voorzien. Is de man, die een slechten raad heeft gekregen of die niet in staat was om de diensten van een geslepen advocaat te betalen en die daardoor achter de lijn van veiligheid en hulp komt te staan en te maken krijgt met rechters en gevangenissen, slechter en gevaarlijker dan zijn broeders, die meer geluk hebben gehad? De wet zegt ja. Hij is een schuldig bevonden misdadiger, gevaarlijk voor de rust van de gemeenschap en hij moet daarom afgezonderd worden. Die man kan werkelijk gevaarlijk zijn en moet dan afgezonderd worden. Niet, omdat hij de wet heeft geschonden, maar omdat hij slecht is, daar hij onverschillig is voor het welzijn van zijn medemenschen en niet in staat is om tot een ander inzicht te komen. Hoe buitengewoon nutteloos zijn, van dit standpunt ge-

zien, de ingewikkelde methoden van straffen, voorgeschreven in een verzameling van wetten, welke buiten het leven en de gevoelens staan.

De graad van iemands criminaliteit wordt bij onze willekeurige opvattingen omtrent goed en kwaad bepaald door de lengte van de straf van een gevangene. Ik was onlangs in de gelegenheid om te merken, dat een gevangene zelf ook van die opvatting was. Het was gedurende de Kerstmis-tentoonstelling in de gevangenis, en ik had hem uitgepikt als een van onze vertrouwensmannen in het kerkgebouw. Hij antwoordde, dat hij voelde deze opdracht te moeten weigeren. „Ik heb vijftig jaar gekregen, directeur,” herinnerde hij mij. Ik bleef bij mijn besluit en hij vervulde zijn taak nog beter dan ik had gedacht.

Wil de georganiseerde maatschappij zich normaal kunnen ontwikkelen en ontplooien, dan moet zij volgens bepaalde methoden worden geleid en geregeerd. Daarom zijn voorschriften noodig, en hebben wij wetten. Zoowel de wetten als haar makers moeten van sociaal geweten blijk geven. Anders worden zij tyranniek. Rebellen en revolutie zijn daarvan het gevolg. Dat het Engeland van de 18de eeuw dit niet begreep, was oorzaak van de Amerikaansche revolutie. Het verschil in maatschappelijk inzicht bij de volken ten Noorden en ten Zuiden van de Mason- en Dixonlinie leidde tot den Burgeroorlog, waarmee de onschendbaarheid van de Amerikaansche Unie werd verworven, maar die het negervraagstuk in het Zuiden niet oploste.

Een sociaal geweten is voor een goed beleid van veel grooter belang, dan eerbied voor de wet. Er zijn tal van wetten, waarvoor de gemiddelde burger weinig of geen ontzag heeft. Wetgevers en bestuurders, die de vraagstukken van sociaal welzijn verwaarlozen, worden steeds aan den dijk gezet. Wetten worden geschonden, tenzij zij in overeenstemming zijn met de sociale gevoelens, welke tot haar invoering den stoot gaven. Dat is ook de reden, waarom in de verschillende staten van de Unie de wijze waarop de wet wordt gehandhaafd, niet

Gevangenen moeten als betere mensen weggaan, dan zij kwamen.

dezelfde is. En waarom soortgelijke wetten of zelfs dezelfde wet in den eenen staat een strenge straf voorschrijven, en in een anderen staat een lichtere. De naleving van een wet, welke niet in het volksgeweten is verankerd, kan niet worden afgedwongen. Daar ik als gevangenisdirecteur te maken heb met wetsovertreders, heb ik belang bij de doeltreffendheid van de wet. En heb ik ook belang bij de soort mannen en vrouwen, die gekozen zijn om de wetten te laten overtreden.

Onder de resultaten van ons straf- en gevangenisbeleid springt in de eerste plaats in het oog, dat de gevangenisbevolking voortdurend is toegenomen. Niet van belang ontbloot is ook het feit, dat de leider van een bouwonderneming, welke zich speciaal op gevangenisbouw toelegt, de hoogste belastingbetaler in zijn staat is. Menschen, die nadenken, maken zich over dit alles ongerust, vragen zich af: „wat doen al die menschen in de gevangenis? Waarom hen daar te houden? Wanneer gaan zij er uit? En waar gaan zij dan heen?

Een groot aantal wel-meenende mannen en vrouwen zijn van opvatting, dat gevangenissen misdadigers verbeteren. „Het is moeilijk om een kind te verbeteren,” zeide eens een grappenmaker in de gevangenis, „als hij zestig is.” Het is even moeilijk om een man van dertig te verbeteren, of een knaap van zestien of negentien, als hij weet, dat hij zijn wandaden met jaren moet „betalen”. „Zijn schuld aan de maatschappij betalen,” of „een schoone lei” maken, dat zijn de gewone uitdrukkingen, waarvan de penologie zich bedient. In den handel is men op koopjes uit. Dat moge in zaken goed zijn, maar deugt absoluut niet bij maatschappelijke hervorming. Echter beoogt zoo goed als geen enkele rechter, die misdadigers veroordeelt, iets anders, dan hen voor hun vergrijpen te straffen. Anders zouden lange gevangenisstraffen uitermate belachelijk zijn.

Want het is immers een dwaasheid om te veronderstellen, dat een jongen van negentien, die voor de eerste maal wegens een ernstig delict is veroordeeld, niet eerder verbeterd kan zijn, voor-

dat hij den leeftijd van 44 jaar zal hebben bereikt, d.w.z. nadat hij het minimum aantal jaren van een straf van vijf en twintig jaar zal hebben uitgezeten. Een gevangene, die dat aantal jaren voor den boeg heeft, is geen geschikt object om verbeterd te worden. Bij zijn ontslag zal hij een man van middelbaren leeftijd zijn. In een kwart eeuw gebeurt veel. Eenmaal in vrijheid zal hij, zonder hulp als hij is, in een armenhuis belanden, of hij zal zijn wrok uiten in weloverlegde en vertwijfelde misdaden.

Gedurende zijn vijf en twintig jaren binnen de muren zal hij mannen meemaken, die door de wol zijn geverfd, maar geluk hebben voor den rechter; die kortere straffen krijgen, en die telkens weer terugkeeren voor nieuwe misdrijven en overtredingen. Anderen, die voor kleinere misdrijven matige straffen hebben gekregen, zullen, daar zij zich gerangeerd hebben, weggaan om nooit meer terug te keeren. Hij zal „old-timers” ontmoeten, mannen van vijftig of zestig jaar, die voor hun laatste levensjaren hier komen. Hem zal de ongelijkheid van de straffen niet ontgaan, — twee mannen wegens hetzelfde feit veroordeeld, de een met een straf van twaalf en een half tot vijf en twintig jaar, en de andere met een van vijf tot tien jaar. Sommigen zullen hem vertellen hoe zij hebben geboft, omdat zij in staat waren om den „juisten” advocaat te betalen.

Maar hij zal aangemoedigd worden om kerkdiensten bij te wonen, naar de bibliotheek te gaan, waar boeken te zijner beschikking zijn; en als zijn ontwikkeling nog gering is, om de school te volgen. Hem zal worden toegestaan om geregeld naar huis te schrijven. En in verloop van jaren zal er een oogenblik van spijt en hoop komen; misschien een onbewuste reactie, welke tot resultaat heeft een verlangen om zich te verbeteren.

Indien hij op dat oogenblik zou worden aangepakt, en onder normale omstandigheden met begrip zou worden geleid, dan is het mogelijk dat deze man als sociaal en economisch wezen voor de maatschappij wordt gered; dat hij weer een maat-

schappelijk mensch wordt. Echter heeft jaren geleden een onpersoonlijke en strenge wet zijn vonnis bepaald. Het was bedoeld als „waarschuwing” voor anderen. Deze waarschuwing ging ongemerkt voorbij, want de criminaliteit duurde voort. De straf kon niet worden verminderd, tenzij door middel van een omslachtige procedure, welke bijna altijd hopeloos is. Ja, vijf en twintig jaar is een lange tijd om daarin de verbetering van een gevangene te bereiken.

Waarom de feiten niet moedig onder het oog gezien, zonder rekening te houden, als het mogelijk is, met afgezaagde meeningen en persoonlijke vooroordeelen. Ik vat mijn werk ernstig op, ten eerste omdat het te maken heeft met het leven, met gevoelens en met menschen, die uit de zelfde stof zijn gemaakt als gij en ik. Ten tweede, omdat het publiek mij een waardevol bezit, in dollars omgerekend, heeft toevertrouwd. Want als de schatting van \$ 2.000, hetgeen de opsporing, arrestatie en gerechtelijke behandeling van elken gevangene zouden kosten, juist is, dan heeft de openbare schatkist reeds \$ 5.000.000 uitgegeven om mijn pupillen naar de gevangenis te brengen; en zij geeft dagelijks meer dan \$ 25.00 voor hun onderhoud uit.

Wat baat dit alles, als deze menschen binnen vier muren worden gevangen gezet, met beperkten arbeid, terwijl de eene dag volkomen gelijk is aan den anderen; als, hoe kan het anders, de kleinste voorvallen een buitengewone beteekenis krijgen en de kijk op de dingen door gebrek aan gezonde training hoe langer hoe verkeerder wordt. De gevangenis is de gemakkelijkste uitweg voor het gezag, zooals sleutels en sloten de eenvoudigste hulpmiddelen voor den gevangenisdirecteur zijn. Er is geen sterke verbeelding of groote mate van bekwaamheid noodig om mannen in hun cellen te houden.

Er bestaat niet één gevangenispsychologie voor allen. Ik moet nog twee gevangenen vinden, die op precies dezelfde manier denken over en reageeren op het gevangenisleven. Volgens onze

psychiatrische rapporten over het jaar 1929—1930 was slechts 25.36 procent van onze gevangenisbevolking normaal; de overigen waren of versuft of nog erger. En toch maakten 654 mannen of ongeveer een derde van onze gevangenisbevolking in dien tijd herhaaldelijk gebruik van onze wetenschappelijke bibliotheek, waarin zich vakliteratuur en duizenden werken op het gebied van literatuur en filosofie bevinden. In dit verband is het interessant om te vertellen, dat slechts 0.26 procent of vier van de 1526 mannen, die werden onderzocht, pathologische leugenaars bleken te zijn. Een gunstig resultaat inderdaad, vergeleken bij de menschen buiten de muren, als men de kranten kan gelooven.

In de gevangenis wordt elk oogenblik gecontroleerd, is elke handeling voorgeschreven. Zoo wel bij den arbeid als bij de ontspanning is er steeds toezicht. Inkomende en uitgaande brieven staan onder censuur. De gevangenen zijn opgesloten gedurende het gebed, op school, als zij eten, slapen of zich ontspannen. Het snit en de qualiteit van hun kleeding zijn voorgeschreven. De burens zijn bijna steeds dezelfde personen; zij, die elkaar goeden nacht wenschen, zijn dezelfden als die elkaar 's morgens begroeten.

En dit alles speelt zich in een beperkte ruimte af, waarin duizenden mannen opgepakt zijn, en voortdurend op elkaar stooten. Natuurlijk heerscht er spanning onder deze menschen. Verreweg het sterkst is hun geest vervuld van het oogenblik van ontslag. Het wordt hun eenige hartstocht, het onderwerp van hun gesprek, dat, waaraan zij altijd denken. Breng dat oogenblik dichterbij, en de hoop keert in hun hart terug; verschuif het, en er is wanhoop en vertwijfeling.

Dingen, welke voor vrije burgers heel gewoon en natuurlijk zijn, worden met een zekere achterdochtige zenuwachtigheid bekeken als zij in de gevangenis gebeuren. Gevoelsuitingen onder vrije menschen, worden als zij aan gevangenen vastzitten, opgevat als bewijzen van haat, wrok en brutaliteit.

Bij wedstrijden worden soms door scheidsrechters beslissingen genomen, waarmede de omstanders het niet eens zijn. Van de tribunes klinkt gefluit en gejouw, niet zelden gevolgd door een kogelregen van leege flesschen en andere projectielen. Dergelijke demonstraties worden niet aan crimineele instincten toegeschreven. Het zijn gevoelsuitbarstingen.

Een populaire voordrachtskunstenaar wordt door zijn ongeduldige en teleurgestelde toehoorders ongunstig ontvangen, en hij wordt het mikpunt van onsmakelijke etenswaren. Dit incident wordt met humor en gemoedelijkheid opgenomen. Daarin wordt geen aanwijzing voor verdorvenheid gezien. Als dergelijke dingen binnen de gevangenspauzen gebeuren, noemen wij het oproer, dat niet zwaar genoeg kan worden gestraft.

Napoleons beroemde woorden, dat het succes van een leger afhankelijk is van zijn maag, worden algemeen als waar erkend. Dat is begrijpelijk en redelijk. Maar wij zijn ontstemd, als gevangenen om krachtig voedsel vragen. Wij maken hen dan voor onhandelbaar uit.

Een oponthoud van eenige oogenblikken in een ondergrondschen trein, en de wachtende passagiers gaan heftig te keer. Tijd is voor ieder gewoon menschenkind zeer kostbaar, en elk ingrijpen wordt kwalijk genomen. De menigte moge onbeheerscht zijn, maar toch zeker niet misdadig. Wij snijden echter jaren en decaden uit de levens van menschen, en als zij dan protesteeren en verbittert zijn, dan noemen wij hen woestelingen, die in een cel op brood en water moeten worden opgesloten.

Ik ben beu van dit voortdurend aandringen op straffen en nog eens straffen. Jongens nog komen voor twintig en vijf en twintig jaar in de gevangenis; en ouderen, die voor de eerste maal terecht stonden, voor vijf, tien of meer jaren! Theoretici, die van gevangenispsychologie niet meer afweten dan van Einsteins relativiteitstheorie, maken uit dat de oorzaak van het kwaad in de keuken ligt, — en wij breiden het menu uit; dat gevangenissen

overvol zijn, — wij ontwerpen nieuwe en kostbare cellenblokken; dat gevangenen te veel vrijheid binnen de muren genieten, — wij beperken de mogelijkheid van geestelijke ontwikkeling en individueele behandeling ten aanzien van veelbelovende gevangenen.

En het publiek, dat niet op de hoogte is, knikt toestemmend bij deze voorgestelde geneesmiddelen. Maar zeg een gevangene, dat hij voortaan schraler voedsel zal krijgen, dat hij in opgepropte en overvolle cellen zal worden geïsoleerd, dat hij geen boeken of kranten zal mogen lezen, van zijn radio en films zal worden beroofd, — ja zelfs van de bezoeken van hen, die hem lief zijn, — dit alles in ruil voor een flinke vermindering van zijn straf, en hij zal zijn keus spoedig gedaan hebben. De ruil zal voor hem niet moeilijk zijn. Geef hem dit alles en nog meer — maar verleng zijn straf, en het resultaat zal zijn, dat hij ontevreden wordt, wel op den duur berust, maar dikwijls eindigt in wat onder de gevangenen bekend staat als „Box A” in de Dannemora State Hospital voor krankzinnige misdadigers. En oproer en bloedvergieten zullen niet uitblijven.

Niet velen zullen den gedachtegang begrijpen van een man — ik spreek nu van een van onze gevangenen — die met groote zorg een kalender fabriceerde, om daarop elken dag van zijn straf van vijf en twintig jaar aan te teekenen, en die iederen dag bij zonsondergang een kruis zette door den afgeloopen dag van zijn straf. Psychiaters of psychologen kunnen slechts gissen hoe zijn geestestoestand is. Misschien zullen zij het bij het rechte eind hebben, maar het is toch maar een gissing.

Als deze methode om de misdadigheid tegen te gaan nu nog doeltreffend was, dan was er een excuus voor. Maar wij weten, dat dit niet zoo is. Met de invoering van lange gevangenisstraffen, is de misdadigheid toegenomen; zij neemt nog steeds toe. Geweldd misdaden komen heden meer voor, voornamelijk, omdat de mannen in het vooruitzicht van lange straffen vertwijfelder worden, — dit kan ik door persoonlijke studie en waarneming

verklaren. De quaestie is, dat wij „den staart van den hond" vast houden, uit vrees om hem te laten gaan en niet bij machte zijn om zijn dolle sprongen te verhinderen.

Een droog, kaal stuk grond kan niet door het nu en dan eens oppervlakkig te besproeien in een vruchtbaren bloeienden tuin herschapen worden. Daarvoor is irrigatie noodig; geregelde toevoer van water, dat dikwijls van verre afstand moet worden aangevoerd; dat in den grond moet doorsijpelen en dezen vruchtbaar moet maken, waar hij vroeger steriel was. Evenzoo dwaas is het om te spreken van gevangenshervorming en van het verbeteren van gevangenen, wanneer men de gevangenis als een afzonderlijk instituut behandelt, dat niets te maken heeft met het geheel van instellingen belast met de maatschappelijke contrôle. De gevangenis is slechts een onderdeel van ons ingewikkelde systeem, dat zich bezig houdt met de maatschappelijke mislukkingen. Als echter de grondslagen, waarop zij worden verbeterd, verkeerdt blijven, dan zullen pogingen, gericht op gevangenshervorming van weinig of geen invloed zijn.

Meer dan een eeuw geleden zijn goedwillende en sociaal-voelende menschen een hervormingscampagne in de gevangenissen begonnen. Gevangenen werden met foltering bedreigd, als zij zich niet aan de regels en voorschriften onderwierpen. Zij moesten zwaar werk verrichten, „teneinde het kwaad er uit te zweeten." Zij werden bepreekt en alleen in een cel opgesloten om na te denken over hetgeen zij gedaan hadden — en te piekeren over hetgeen zij in de toekomst zouden doen. En dit alles in naam van hervorming. Als de gevangenen tengevolge van deze behandeling niet stierven, en als zij bij hun ontslag niet slechter waren dan toen zij in de gevangenis kwamen, dankten de autoriteiten den hemel.

Behalve een zeer klein aantal mannen, die levenslang hebben gekregen, zullen al onze vier honderd duizend gevangenen de gevangenis verlaten om hun plaatsen in de maatschappij weer

in te nemen. Als zij en hun opvolgers er uit zullen komen „niet slechter dan toen zij in de gevangenis kwamen,” en niet beter, dan is er in onze doorwerkte programma's ter bestrijding van de criminaliteit geen reden om te spreken van vermindering van misdadigheid. Door het bouwen van grootere en betere gevangenissen, wordt het vraagstuk moeilijker gemaakt; want hoe grooter onze gevangenisbevolkingen zijn, des te moeilijker zal het zijn om de mannen naderhand in de maatschappij te brengen.

De meesten van onze gevangenen zijn tengevolge van hun behandeling in voorafgaande inrichtingen bedorven. Pogingen om hen te verbeteren hadden gedurende hun jeugd en jonge jaren geen vat op hen. Zij kwamen bij ons, toen zij reeds bijna door de wol waren geverfd. Wat het jongenstehuis, het verbeteringsgesticht en de Reformatory niet hebben kunnen volbrengen, wordt thans van de gevangenis geëischt.

Op het eerste gezicht zou ik zeggen, dat dit een onmogelijke opdracht is. Maar daar ik echter geloof, dat deze mislukkingen eerder te wijten zijn aan een verkeerde behandeling dan aan onbruikbaar materiaal, ben ik geneigd om toe te geven, dat gevangenissen aan de eischen, daaraan gesteld, moeten voldoen. Als zij behoorlijk voor haar taak zijn uitgerust, zie ik niet in, waarom gevangenissen de mannen niet beter zouden afleveren dan zij er in kwamen, beter bestand tegen het leven, met gezonder levensopvattingen en beter toegerust om hun plaatsen in de maatschappij te herwinnen en te bewaren, en met het verlangen om verantwoordelijkheid te aanvaarden.

In het mengelmoes van onze strafwetten en strafprocedure treft ons dit merkwaardige feit: z.g. „first offenders” krijgen dikwijls langere straffen dan gewoonte-misdadigers. Natuurlijk durven jonge menschen gevaren te trotseeren, waarvoor ouderen terugschrikken, en derhalve deinzen zij niet terug voor drieste daden van geweld, terwijl oudere makkers met meer ondervinding achter de schermen blijven. Daar de wet zich meer met be-

paalde daden dan met motieven bezighoudt, en daar rationeel denkende rechters dit als een dwaalbegrip voelen, wordt dikwijls met een verontschuldiging een bepaald vonnis gewezen.

„Mijn handen zijn gebonden, de straf is bij de wet vastgesteld.” De jonge man van zestien of twintig jaar, die een gevangenisstraf van vijftien of twintig jaar voor den boeg heeft, welke met de noodige verontschuldiging werd opgelegd, koestert wrok. Hij is niet gemakkelijk er toe te brengen om zich te verbeteren, tenzij hem aan het verstand kan worden gebracht, dat zijn ontslag uit de gevangenis van zijn houding jegens het gezag afhangt, en van zijn verlangen om op behoorlijke wijze weer in het normale leven te komen.

Dan is er de gevangene, een „second offender”, met een bepaald vonnis. De datum van zijn ontslag staat vast. Het doet er niet toe hoe lang hij vroeger heeft gezeten; zijn gedrag in de inrichting, hoe slecht dat ook moge zijn, vertraagt zijn in vrijheidstelling niet noemenswaard. Hij heeft in bijna elk soort inrichting gezeten, van het tehuis voor jeugdige delinquenten tot aan de staatsgevangenis. Hij kent de knepen. Hij verschijnt voor den Parole Board, norsch, wantrouwend, ja zelfs brutaal. „Ik behoef niet op uw vragen te antwoorden,” brengt hij de commissie in herinnering. De leden halen hun schouders op, en groeten hem, maar zeggen hem niet vaarwel; zij zijn er zeker van hem terug te zien. Als wij over gevangenshervorming denken, moeten wij ons dit type van gevangene voor oogen stellen. Inderdaad een moeilijk geval.

Dan is er ook nog de gevangene, die levenslang heeft gekregen. Uit de processtukken blijkt, dat juist in gevallen van „lifers” de rechters dikwijls verontschuldigingen maken. „Ik zal over vijf of tien jaar den gouverneur schrijven om hem te verzoeken uw vonnis te wijzigen. Ik haat het om u dit vonnis te geven, maar de wet schrijft het imperatief voor.” Wij hebben in Sing Sing mannen, die als „first offenders” onbepaalde vonnissen hebben gekregen voor een aantal veroordeelingen, welke twee lange getypte vellen beslaan. Hun vorige

straffen kregen zij voor kleine misdrijven, welke zij in werkhuizen en verbeteringsgestichten hebben uitgezeten. De waarde, welke door hen in elk geval werd gestolen, bedroeg of niet meer dan honderd dollar, of de beschuldiging werd met toestemming van den rechter en het O.M. tot dit bedrag verminderd. Niet weinigen van onze „lifers” zijn „fourth offenders” onder de Baumes Laws, omdat de betrokken waarde van ieder der vier overtredingen hooger dan honderd dollar was. Een z.g. „first offender” kan een en vijftig vonnissen te zijnen laste hebben; de „fourth offender” slechts vier. Echter zal de eerste vier jaar zitten en de andere levenslang (met verontschuldigen). Beiden zijn in dezelfde gevangenis, en van deze gevangenis wordt verwacht, dat zij beide personen verbeterd en weer geschikt maakt voor de maatschappij.

Tenslotte is er nog de gelegenheidsmisdadiger; de man, die voor den druk der omstandigheden is bezweken, hetzij hartstocht of zakenbelangen, hetzij een drang van het oogenblik; de man, schuldig aan een misdrijf, bedreven in dronkenschap; de man, die veel liefhad, of die zijn gezin niet kon (of wilde) onderhouden. Allen gelegenheidsmisdadigers. Deze mannen behoeven niet werkelijk anti-sociaal te zijn.

Er zijn mannen uit een gunstig milieu en ook die opgroeiden in sloppen en achterbuurten, mannen van goede opvoeding en onontwikkelden; knappe vaklieden zoowel als mannen zonder vak of beroep; oude mannen, vaders, grootvaders en jongens, die zich pas beginnen te scheren.

Al deze typen worden in den smeltkroes van de gevangenis gedaan. Wij kruiden dit brouwsel met een beetje luiheid, onbekwaamheid, gebrek aan verantwoordelijkheid, overvolheid, inzietsloosheid, en produceeren in al zijn armzalige glorie den trots van ons strafsysteem: „Het Groote Afschrikingsmiddel van Amerika!”

Het gevolg van deze poespas is een indigestie, die gevaar loopt een ernstige organische kwaal te worden.

Indien de gevangenen menschen moeten voorbereiden voor een normaal leven in de buitenwereld, dan moet hun leven binnen de gevangenis zooveel mogelijk een normalen grondslag hebben. Dat kan niet geschieden, of er moet homogeniteit in de gevangenisbevolking zijn. Classificatie ja, ook segregatie van gevangenen is daarvoor een fundamenteele noodzakelijkheid.

Dat zou moeten gebeuren onmiddellijk bij het gerechtelijk onderzoek en voordat het vonnis wordt uitgesproken.

Natuurlijk moet worden toegegeven, dat een zeker type van misdadigers (van wie sommigen veroordeeld zijn en in de gevangenis zitten, anderen aangeklaagd zijn en in afwachting van hun vonnis, nog weer anderen nog niet gevangen en zelfs nog niet betrapt zijn een bedreiging zijn voor de gemeenschap en levenslang moesten worden opgesloten. Maar er zijn vele jongens en mannen, die best voor de maatschappij te redden zouden zijn, indien zij niet naar de gevangenis werden gezonden. Deze jongens en mannen zijn doorgaans zonder fortuin, zonder vrienden of protectie.

Niet in staat zijnde om cautie te vinden, kwijnen zij in de gevangenis weg, totdat het O.M. een straf tegen hen eischt, waartegen zij zich maar niet verzetten.

De ongelijkheid voor de wet is de zwakke plek der strafrechtspleging. In de gevangenen wordt dit het sterkst gevoeld, omdat degenen, wien dit het meest treft, tenslotte hun weg vinden naar de gevangenis, waar zij over hun grieven peinzen, soms in stilte, ook wel in duidelijke bewoordingen, een ander maal op uitbundige wijze met alle droevige gevolgen van dien.

Een der factoren, die elken schijn van gelijkheid voor de wet te niet doet, is die van het borgtocht stellen. De Illinois Crime Commission wijst op het groote percentage gevallen waarin cautie gesteld werd en die nooit voor den rechter kwamen. Een hooge borgtocht beteekent weinig of niets voor den rijken boosdoener of voor den gangster, die

over millioenen beschikt of voor den handlanger voor wien zoo iemand borgstaat.

Het komt mij voor dat wij de grondwettelijke bepalingen betreffende het cautie stellen, hetzij groot of klein, ontgroeid zijn. Wij zijn het er over eens dat bij het tegengaan van misdadigheid allereerst vooropgesteld moet worden, dat er zekerheid is, dat de misdaad wordt ontdekt en dat er snel wordt vonnis gewezen.

De man, die door een Grand Jury wordt aangeklaagd, heeft recht op een spoedige behandeling van zijn zaak. Het moest niet worden toegestaan, dat het Openbaar Ministerie of hijzelf de zaak onnoodig verschuiven. Ten einde gelijkheid voor de wet te verzekeren en rechterlijke dwaalingen te voorkomen, zou het gepaster zijn om het recht tot borgstelling te beperken, nadat door een Grand Jury rechtsingang voor een zwaar misdrijf is verleend, en tevens om een verplichten termijn te stellen, waarbinnen het proces moet worden gevoerd. Om dat te verwezenlijken, zouden wij meer rechters en een grooter aantal openbare aanklagers moeten hebben.

Leiders van gevangenissen interesseeren zich voor deze quaestie, omdat het de algemeene opvatting is — zoowel in als buiten de gevangenis — dat met geld alles kan worden bereikt. Een zeer ongezonde opvatting wanneer het doel is om de wet te doen respecteeren en een gelijke behandeling van de menschen in de gevangenis te verkrijgen.

De maatstaf voor het ontslag van een gevangene moet niet zijn het aantal jaren, dat hij heeft gezeten, maar in hoeverre hij zich heeft verbeterd. In wezen moeten gevangenisstraffen gebaseerd zijn op de geschiktheid van den gevangene om zich tot een bruikbaar lid van de maatschappij te ontwikkelen. De man, die geen vak kent, zal er een moeten leeren; de onontwikkelde zal zich moeten bekwamen om een betrekking te kunnen bekleeden; den zwerver zal honkvastheid en verantwoordelijkheidsgevoel moeten worden bijgebracht; de zwakke van geest zal moeten probeeren

beter begrip te krijgen van hetgeen de dingen in het leven waard zijn; de cynicus en ontaarde mensch zullen moeten trachten een gezondere houding tegenover maatschappij en gezag aan te nemen.

De verandering in den geest en in de ziel der menschen kan niet vooruit worden bepaald. Geen rechtscollege of rechter of wie ook kan uitmaken, hoeveel tijd het zal kosten iemands intellect te verbeteren of om hem een normaler kijk op het leven te geven.

In enkele gevallen zal het nooit gelukken. Verdraaide mentaliteiten zijn misschien te lang verdraaid geweest om den juisten kijk terug te kunnen krijgen. Voor hen zit er niet anders op dan permanente verwijdering uit de samenleving, evenals men krankzinnigen of leprosen afzondert. Maar in de meeste gevallen zal een juiste behandeling een gunstig resultaat hebben. Voor hen hebben wij inrichtingen noodig, die aan hun behoeften voldoen, en deze kunnen de maatschappij geen beteren dienst bewijzen, dan door haar deze mannen en vrouwen geheel gerehabiliteerd terug te geven. Deze gevangenen hebben geen verpleging en ziekenhuizen noodig. Zij behoeven niet opgesloten te worden in gebouwen, waarvan de bewakers over revolvers en knuppels beschikken. Wat zij noodig hebben, zijn werkplaatsen en scholen.

Dat is het wat wij van onze gevangenen moeten maken. Vele gevangenen moeten leeren werken, zooals een ander het alfabet moet leeren.

Indien onze maatregelen tot verbetering der gevangenen doeltreffend zullen zijn, dan moet elke gevangene werken inplaats van gevangen zitten.

Het doel van elk werk, dat hem wordt opgegeven, zal de ontwikkeling van zijn talenten beoogen. De gevangene moet inzien dat het van belang is, zijn werk goed te doen, omdat dit zijn materieel welzijn ten goede komt. Met andere woorden, hij moet voor zijn werk betaald worden en het bedrag dat hij verdient moet zijn manier van

leven binnen de muren bepalen, evenals een arbeider daar buiten zijn leven inricht naar zijn finantieele omstandigheden.

Iedere gevangene zou in staat moeten worden gesteld om in zijn onderhoud te voorzien. Kleeding, voeding, vermaken en bijkomstigheden zouden voor zijn rekening moeten komen, en een deel van zijn verdiensten zou moeten worden achtergehouden ten behoeve van zijn gezin. Er zou in de gevangenissen niets voor niet moeten zijn. Als in een industriele onderneming moesten loonen worden betaald naar gelang van de belangrijkheid van het werk, opdat eerezuchtige arbeiders zich kunnen opwerken en opklimmen tot een hogere positie, welke grooter verantwoordelijkheid meebrengt.

Evenals een industriele onderneming moest de gevangenis zoo goed mogelijk zijn geoutilleerd, opdat de gevangenen gewend raken met dat werk om te gaan, waarvoor zij komen te staan, nadat zij zijn ontslagen. De meeste werkplaatsen in de gevangenissen in het land zijn voorzien van tweedehands uitrustingen. Het materiaal dat gebruikt wordt is ouderwetsch. Indien wij de gevangenen moeten opleiden voor het gewone leven, moet alles in de gevangenis gelijk zijn aan de normale vereischten.

Den man, die zijn tijd heeft uitgezeten en die volgens de autoriteiten in staat is in de wereld terug te keeren met kans van slagen, moet de gelegenheid niet worden onthouden, welke aan menschen in gewone levensomstandigheden wordt gegeven.

Er is geen reden, waarom de man, die zijn leven in de gevangenis heeft gebeterd, binnen zekere grenzen, niet zou worden toegelaten tot burgerlijke betrekkingen of andere functies, welke voor zijn medemenschen in de buitenwereld openstaan.

Men kan niet verwachten, dat, als men een man de wereld instuurt, hij op het rechte pad zal blijven, wanneer men hem den toegang verspert voor betrekkingen waarvoor hij geschikt is. Het opleiden van gevangenen voor het normale leven

moet samengaan met het geven van normale kansen voor een fatsoenlijk bestaan.

Gevangenisdirecteuren hebben zich ook te bekommeren over het contact van de gevangenen met de buitenwereld. Gevangenen moeten worden aangemoedigd om van de loopende gebeurtenissen op de hoogte te blijven. Wij vonden het niet noodig of gewenscht om kranten in Sing Sing te verbieden, toen het einde 1929, in de gevangenissen in den staat New York en elders in het land onrustig was. Wij vonden het beter om met onze gevangenen open te zijn over de toestanden, en door hen te wijzen op de nutteloosheid van oproeren en met hen van man tot man over locale vraagstukken te spreken, werden resultaten bereikt, welke elders met behulp van revolvers en knuppels moesten worden bevochten.

Behoorlijke correspondentie moedig ik aan, niet brieven van amoreusen aard met teerhartige vrouwen of huwelijksbureaux. Maar brieven schrijven aan echtgenooten, ouders, broers, zusters of vrienden, wordt altijd aangemoedigd. Wie kan zeggen dat dit voortdurend contact niet een invloed ten goede heeft?

Het is van belang, dat gevangenen op normale wijze uiting kunnen geven aan hun emoties. Als gevangenen onder het eten willen lachen, laten zij dat dan doen. Als zij lust hebben om aan tafel over politiek, economie, de laatste film, sportwedstrijden, of zelfs over het gevangenismenu te discuteeren, wat kwaad schuilt daarin? Als zij door het dragen van een das hun zelfrespect behouden, waarom dan niet? Als een populair radio-nummer de algemeene verbroedering bevordert, dan wil ik dat ook mijn mannen daaraan deel hebben. Als een gedrukte stemming door een baseballspel kan worden verjaagd, of door een spel schaak of een filmvoorstelling kan worden verminderd, waarom hun daartoe dan niet de gelegenheid gegeven, als dit helpt om hen normaal te houden? Wanneer wij de mannen aan de maatschappij moeten teruggeven, dan willen wij ze als normale wezens afleveren, die zich levendig be-

wust zijn van al datgene wat voor menschen van belang is, en speciaal voor die groepen, waarnaar zij zullen terugkeeren.

Wij zullen bij iedere wijziging in de vroegere traditioneele methode van gevangenisbeleid op een krachtige oppositie stuiten. Vroeger werd baseball als een afkeurenswaardige luxe voor gevangenen beschouwd. Feitelijk was men tegen elke ontspanning in de open lucht gekant, en in vele kringen is dat nog zoo.

Ik kan mij indenken in de opvatting van den penologist of gevangenisdirecteur uit de 19de eeuw, wien het er uitsluitend om te doen was om de misdadigers te straffen. Voor hem was de gevangene een vergeten man. „Zet hem in een cel, sluit hem op en gooi den sleutel weg,” is een theorie, welke van het standpunt van louter bestraffing der misdaad kan worden verdedigd. Maar als men van ons eischt, dat de mannen gezond zijn, als wij hen aan de maatschappij moeten teruggeven, beter dan toen zij bij ons kwamen, als het onze taak is om hun karakters te hervormen en hun geest ten goede te beïnvloeden, dan moeten wij materiaal hebben om mee te werken, en de noodige vrijheid om de beste methoden toe te passen.

Volgens mijn meening kan dit alles het best worden bereikt door den gevangene te leeren: ten eerste een juiste manier van denken, en ten tweede: de kunst om te vergeten. Om gezond, gezond te denken over zijn toekomst, en om de slechte wegen en twijfelachtige methoden, welke hem tot misdaad en in de gevangenis brachten, te vergeten. Indien deze twee dingen kunnen worden bereikt, dan is het bestaan der gevangenissen gerechtvaardigd en dan zullen de gevangenisdirecteuren een zekere mate van voldoening in hun werk vinden.

Als menschen aan normaal werk worden gezet, geschikt voor hun individueelen aanleg, kunnen zij voor iets worden opgeleid, waarmee zij hun brood kunnen verdienen. Dit onderdeel van het gevangenisvraagstuk heeft thans de ernstige aandacht

van iedere verantwoordelijke regeering en sociale organisatie. Ik geloof dat wij na verloop van tijd in staat zullen zijn om het verder uit te werken. Even belangrijk echter is voor den gevangene de quaestie van te kunnen vergeten.

De inrichtingen voor krankzinnigen zijn overvol met patiënten, die niet kunnen vergeten. Intieme aangelegenheden, finantieele zorgen, pijnlijke ondervindingen hebben alle daartoe meegewerkt. Statistieken betreffende den levensduur van welke groep ook toonen aan dat het aantal zelfmoorden toeneemt — mannen en vrouwen die de kunst om te vergeten niet kunnen leeren.

Nu reageert het leven in de gevangenis bijzonder op den geest van iemand, die niet kan vergeten. Intieme banden, welke met de jaren zijn verslapt; het sterven van degenen, die hem lief zijn; de onstandvastigheid van vriendschap; hulpbehoevende omstandigheden van familieleden; de blindheid der justitie; de ongelijkheid der wetsbepalingen, — dit alles en nog meer neemt in de oogen en in den geest van den man achter de muren bijzonder groote afmetingen aan. Hij heeft tijd om er over te piekeren. Beweerd is, dat hij zijn vrijen tijd in berouw moet doorbrengen, — berouw, dat leidt tot boetvaardigheid. Maar de tijd van berouw moet niet onnoodig lang duren. Hij, die werkelijk berouw heeft, hervindt zich zelf gedurende de eerste jaren van zijn gevangenisstraf; daarna is de last der opsluiting zijn kruis, dat zwaar op zijn schouders drukt.

Ontelbare stukken zijn geschreven over het prachtige panorama van den majestueusen Hudson, zooals dat van uit de getraliede ramen der nieuwe cellengebouwen op de heuvels van de nieuwe Sing Sing is te zien; veel commentaar is geleverd op radio-koptelefonen in de cellen; over sprekende films, over lezingen, gehouden door sociaal-voelende en belangstellende leeken welke den gevangene iets geven; een „Thanksgiving“- of Kerstmaaltijd neemt een kolom in menig dagblad in beslag. Voor den gevangene met een gevoelig gemoed — en die zijn er zoovelen in Sing Sing,

evenals in andere gevangenissen, — is deze z.g. luxe een verzwaring van zijn straf. Zij onderstreept het feit van zijn gevangenschap.

Niet lang geleden ging er door de handen van onze afdeeling-correspondentie een echt menselijke brief. Hij was van een man aan zijn vrouw. Er zou een kerkdienst worden uitgezonden en de radio van de gevangenis zou daarop afgestemd zijn. „Ik zou graag willen dat jij en de kinderen naar dat programma luisterden,” schreef deze gevangene. „Ik zal den dienst in mijn cel volgen. Het zal mij goed doen te weten, dat wij allen denzelfden dienst bijwonen en op hetzelfde oogenblik bidden. Wij zullen samen zijn, al zijn wij ver van elkaar.”

Het schrijven van dien brief, het luisteren naar den kerkdienst zijn teekenend voor het gevangenisbestaan van dien man. Ik zou met hem twee dingen willen bereiken: ik zou voor hem een gezond, rationeel en ernstig levensverschiet willen openen met een duidelijk begrip van zijn verantwoordelijkheden tegenover hen, die thuis op hem wachten, en tegelijkertijd hem zijn tijd in de gevangenis nuttig laten besteden, zonder gepieker over de jaren, die hij den Staat nog schuldig is.

Wij hebben ook te maken met den gevangene, die beschouwd wordt beslist onverbeterlijk slecht te zijn. Eenzame opsluiting zal hem niet beter maken. Indien wij hem toestaan om zonder doel over de binnenplaats der gevangenis te slenteren, dan zal hem dit in staat stellen om zijn slechten invloed te versterken en op anderen over te brengen. Het is waar, dat recreatie in de gevangenis van geen nut is, tenzij zij tot re-creatie leidt. Door zijn aandacht te vestigen op zijn werk en hem de gelegenheid te geven, gedurende de uren van ontspanning zijn kracht te uiten in atletiek en andere normale bezigheden, zal zijn „slechtheid” in den regel met de jaren verbeteren. Dat is een wet van de menschelijke natuur.

Daarom doe ik al mijn best, om mijn gevangenen, dat soort werk op te dragen, dat hun belangstelling opwekt. Daarom spoor ik deze mannen aan

om hun liefhebberijen te hebben, waarmee zij zich in hun vrijen tijd zullen bezig houden, liefhebberijen welke niet in strijd zijn met de dagelijksche orde van het gevangenisleven. En daarom moedig ik baseball, voetbal en alle andere vormen van beweging in de buitenlucht sterk aan.

Wanneer gevangenen het terrein rondloopen, wanneer zij het hebben over hun geliefkoosde helden op het voetbal- of baseballveld, wanneer zij met elkaar praten over de belangrijke momenten in een bekenden bokswedstrijd, of van gedachten wisselen over politiek of een ander vraagstuk van algemeen belang, dan praten zij niet over hun „gevallen”; zij vergeten dan den duur van hun straf; zij hebben dan geen tijd om over hun gevoelens te piekeren. Zij zijn gedurende die uren normale menschelijke wezens, met normale belangstelling.

Het is een bekend feit, dat ontspanning, onder contrôle, op overvolle terreinen bevorderlijk is voor het voorkomen van misdrijven. En het is eveneens voor een gevangenisdirecteur duidelijk, dat met gezonde sport in de gevangenis meer voor de handhaving van discipline en een goeden geest wordt bereikt, dan met gestichtsvoorschriften.

Ik moedig gevangenen, die lange straffen hebben gekregen, altijd aan om in verschillende clubs te spelen. Zij hebben een zwaren strijd voor den boeg, — den strijd tegen vertwijfeling. Het is een taaie strijd. Ten einde het vertrouwen van de maatschappij te herwinnen moet het een eerlijke strijd zijn.

Wij hebben de theorie van het isoleeren van gevangenen laten varen. Even goed moeten wij het belang erkennen van goed geregeld, gecontroleerd en steungevend contact met de buitenwereld. Een baseball- of een voetbalwedstrijd met bekende clubs uit de buitenwereld leeren bezoekers inzien, dat gevangenen menschelijke wezens zijn, en leeren gevangenen de noodzakelijkheid beseffen, om eerlijk te spelen.

De drang naar normaal contact, welke op die

manier wordt aangewakkerd, houdt menigen gevangene binnen de grenzen van normaal verstand en goed gedrag. De invloed daarvan reikt zeer ver.

Ik heb voetbalwedstrijden in Sing Sing steeds met belangstelling gadeslagen. Ik wist dat sommigen van onze gasten, — heeren van de pers en anderen — hierin een inspiratie zouden vinden voor een grappig artikeltje. Dat kan niet anders als gevangenisbelangen of -gebeurtenissen besproken en uitgelegd worden ten behoeve van het groote publiek. Voor mij is het sportveld van Sing Sing altijd aanleiding voor ernstige gedachten. Bij elken wedstrijd zijn meer dan twee duizend mannen langs den Noordelijken muur geschaard, die met spanning kijken naar en enthousiast zijn over de vorderingen van hun club. Zij werden niet gedwongen om van het spel getuige te zijn; zij kwamen uit vrijen wil. Er waren onder hen mannen, die levenslang hadden gekregen, mannen met straffen van zestig en vijftig jaar, en ook gevangenen, die op het punt stonden om ontslagen te worden. Op het veld hielden bewakers toezicht, maar dat was nauwelijks noodig. Er was in al die mannen geen onbetrouwbare of slechte gedachte. Zij waren vervuld van een eerlijken strijd.

Gemiddeld hebben wij in Sing Sing vijf en twintig honderd mannen, ieder van hen moet zijn eigen doel bereiken. Iedere gevangene moet zijn eigen strijd strijden. Als hun directeur ben ik bereid hen te helpen om dit te bereiken, vooropgesteld dat zij eerlijk spel spelen en hun doel van gezond verstand getuigt. Verteld wordt, dat tijdens den oorlog, toen een Londensch regiment bevel kreeg om den vijand aan te vallen, een voetbal in de richting van de Duitsche loopgraven werd getrapt en dat het geheele regiment daarop als één man reageerde. „Dit was een prachtig voorbeeld van clubgeest en sportiviteit,” was de opinie.

Ieder van onze mannen moet zijn eigen spel spelen, hetzij dat hem dit één jaar, of vijftig jaren neemt. Maar de gemeenschappelijke belangen en de gezonde geest, welke van sociaal besef het ge-

volg zijn, zullen hem helpen om eerlijk te spelen. Wanneer hij dat inziet, zal hij het respect van zijn medegevangenen terugwinnen.

De oplossing voor het misdadigheidsprobleem ligt in leiding en niet in afschrikking. Op deze wijze alleen kan bestendigheid worden verzekerd. Het moet niet worden geduld, dat de gevangenis aan haar wankelende pupillen de voornaamste verplichting van de maatschappij onthoudt.

De telkens weer terugkeerende verontwaardiging, — welke echter van korten duur is — over ontaarde en vertwijfelde misdrijven moet ons niet blind maken voor hetgeen in de eerste plaats noodig is. Het plegen van geweldmisdrijven is slechts een voorbijgaande fase in het Amerikaanse leven, evenals krankzinnigheid en zelfmoord; evenals drankverbod of oneerlijkheid in openbare en particuliere betrekkingen, of financieel bedrog. „Schieten zoo, dat het doodelijk is,” is slechts een tijdelijke maatregel, evenals aalmoezen geven slechts voor korten tijd mensen, die zonder werk zijn en gebrek lijden, kan helpen. Het aantal mensen, dat een oplossing aan de hand doet, wordt steeds grooter en het aantal panaceeën neemt toe. Wat is dit alles anders dan een variatie op de houding van: „alleen bij Gods genade,” welke den geestelijke, den dichter, den staatsman en den paedagoog wordt toegeschreven? Dit maakt, dat het geheele vraagstuk ons allen raakt. Deze mensen, die naar een steunpunt zoeken, zijn vreemden; maar wij zouden het zelf ook kunnen zijn, of onze kinderen, onze ouders, of onze broeders. Wij zullen wel nooit een wereld krijgen, waarin „de mensen aan goden gelijk zijn.” Maar wij kunnen tenminste sociaal besef bijbrengen, waardoor ieder van ons werkelijk zijns broeders hoeder zal worden.

